NÁVRH
STÁTNÍHO ZÁVĚREČNÉHO ÚČTU
ČESKÉ REPUBLIKY
ZA ROK 2019

C.
ZPRÁVA O VÝSLEDCÍCH HOSPODAŘENÍ STÁTNÍHO ROZPOČTU

Obsah

I. SOUHRNNÉ HODNOCENÍ VÝSLEDKŮ HOSPODAŘENÍ STÁTNÍHO ROZPOČTU 1

1. CÍLE ROZPOČTOVÉ POLITIKY V ROCE 2019, ROZPOČTOVÉ PRIORITY 1
2. ROZHODUJÍCÍ ZMĚNY ROZPOČTU V PRŮBĚHU ROKU 3
3. CELKOVÉ VÝSLEDKY HOSPODAŘENÍ STÁTNÍHO ROZPOČTU 4

II. PŘÍJMY STÁTNÍHO ROZPOČTU 10

1. CELKOVÉ PŘÍJMY STÁTNÍHO ROZPOČTU 10
2. DAŇOVÉ PŘÍJMY STÁTNÍHO ROZPOČTU 12
   2.1. Daň z příjmů fyzických osob 12
   2.2. Daň z příjmů právnických osob 15
   2.3. Daň z přidané hodnoty 22
   2.4. Zvláštní daně a poplatky ze zboží a služeb v tuzemsku (spotřební daně) 25
   2.5. Poplatky a odvody v oblasti životního prostředí 32
   2.6. Správní poplatky 32
   2.7. Daně z majetkových a kapitálových převodů (majetkové daně) 33
   2.8. Daň z hazardních her a odvod z loterií a jiných podobných her 34
   2.9. Ostatní daňové příjmy 35
   2.10. Daňové příjmy veřejných rozpočtů 35
3. POJISTNÉ NA SOCIÁLNÍ ZABEZPEČENÍ A PŘÍSPĚVEK NA STÁTNÍ POLITIKU ZAMĚSTNANOSTI 37
4. DAŇOVÉ NEDOPLATKY 41
5. NEDAŇOVÉ A KAPITÁLOVÉ PŘÍJMY A PŘIJATÉ TRANSFERY 55
   5.1. Nedaňové příjmy 57
   5.2. Kapitálové příjmy 63
   5.3. Přijaté transfery 63

III. VÝDAJE STÁTNÍHO ROZPOČTU 69

1. HLAVNÍ TENDENCE VE VÝVOJI VÝDAJŮ STÁTNÍHO ROZPOČTU 69
2. BĚŽNÉ VÝDAJE 75
   2.1. Výdaje na sociální transfery a státní politiku zaměstnanosti 75
      2.1.1. Sociální dávky 76
      2.1.2. Ostatní sociální transfery 85
      2.1.3. Služby zaměstnanosti 87
   2.2. Neinvestiční transfery a půjčené prostředky podnikatelským subjektům 90
   2.3. Výdaje na veřejnou spotřebu 97
      2.3.1. Výdaje na platy a podobné a související výdaje 97
      2.3.2. Neinvestiční nákupy a související výdaje 99
      2.3.3. Neinvestiční transfery neziskovým a podobným organizacím 103
      2.3.4. Neinvestiční transfery veřejným rozpočtům ústřední úrovně 115
      2.3.5. Neinvestiční transfery veřejným rozpočtům územní úrovně 117
      2.3.6. Neinvestiční transfery příspěvkovým a podobným organizacím 120
   2.4. Další běžné výdaje státního rozpočtu 126
3. ČERPÁNÍ PROSTŘEDKŮ NA PLATY VE VLÁDOU REGULOVANÉ SFÉŘE 130
4. KAPITÁLOVÉ VÝDAJE STÁTNÍHO ROZPOČTU 136
   4.1. Čerpání výdajů podle druhového třídění 136
   4.2. Výdaje realizované prostřednictvím programového financování 146
5. NÁROKY Z NESPOTŘEBOVANÝCH VÝDAJŮ 150
6. MANDATORNÍ A QUASI MANDATORNÍ VÝDAJE 155
7. VÝDAJE STÁTNÍHO ROZPOČTU NA PODPORU VÝZKUMU, VÝVOJE A INOVACÍ 158
8. VÝDAJE STÁTNÍHO ROZPOČTU PODLE ODVĚTVOVÉHO ČLENĚNÍ 161
9. VYHODNOCENÍ PROJEKTŮ PARTNERSTVÍ VEŘEJNÉHO A SOUKROMÉHO SEKTORU, KTERÉ VYPLÝVAJÍ ZE SMLUV PODLE ČÁSTI OSMÉ ZÁKONA Č. 134/2016 SB., O ZADÁVÁNÍ VEŘEJNÝCH ZAKÁZEK, VE ZNĚNÍ POZDĚJŠÍCH PŘEDPISŮ, VČ. VÝDAJŮ S TÍM SOUVISEJÍCÍCH 171

IV. ZHODNOCENÍ VYUŽITÍ PROSTŘEDKŮ VYNALOŽENÝCH K ODSTRANĚNÍ POVODŇOVÝCH ŠKOD A K ÚHRADĚ RESTITUČNÍCH VÝDAJŮ 172

1. ZHODNOCENÍ VYUŽITÍ PROSTŘEDKŮ VYNALOŽENÝCH K ODSTRAŇOVÁNÍ POVODŇOVÝCH ŠKOD 172
2. VYUŽITÍ PROSTŘEDKŮ URČENÝCH K ÚHRADĚ RESTITUČNÍCH VÝDAJŮ POSKYTNUTÝCH NA ZÁKLADĚ ZÁKONŮ Č. 164/1998 SB., 21/2000 SB. A 246/2000 SB..... 173

V. VYČÍSLENÍ ROZDÍLU MEZI PŘÍJMY Z POJISTNÉHO NA DŮCHODOVÉ POJIŠTĚNÍ A VÝDAJI NA DÁVKY DŮCHODOVÉHO POJIŠTĚNÍ VČETNĚ VÝDAJŮ SPOJENÝCH S VÝBĚREM POJISTNÉHO NA DŮCHODOVÉ POJIŠTĚNÍ A VÝPLATOU DÁVEK DŮCHODOVÉHO POJIŠTĚNÍ ZA ROK 2019 175

VI. VYHODNOCENÍ SOUHRNNÝCH ROZPOČTOVÝCH VZTAHŮ K ROZPOČTU EU A FINANČNÍCH MECHANISMŮ 176

1. VÝDAJE NA PROGRAMY SPOLUFINANCOVANÉ Z PROSTŘEDKŮ EVROPSKÉ UNIE (BEZ SPOLEČNÉ ZEMĚDĚLSKÉ POLITIKY) 176
2. SPOLEČNÁ ZEMĚDĚLSKÁ POLITIKA A SPOLEČNÁ RYBÁŘSKÁ POLITIKA 178
3. FINANČNÍ MECHANISMY EHP A NORSKA, PROGRAM ŠVÝCARSKO-ČESKÉ SPOLUPRÁCE..... 180
4. VÝDAJE NA PLATY A OSTATNÍ PLATBY ZA PROVEDENOU PRÁCI V RÁMCI ČERPÁNÍ VÝDAJŮ NA SPOLEČNÉ PROGRAMY ČR A EU/FM..... 187
5. ODVODY DO ROZPOČTU EVROPSKÉ UNIE 190
6. ČISTÁ POZICE ČESKÉ REPUBLIKY VŮČI ROZPOČTU EU 190

PŘÍLOHA: ZPRÁVA O OPATŘENÍCH CENOVÝCH ORGÁNŮ V OBLASTI CEN 192

I. Souhrnné hodnocení výsledků hospodaření státního rozpočtu

1. Cíle rozpočtové politiky v roce 2019, rozpočtové priority

Státní rozpočet na rok 2019 byl schválen Poslaneckou sněmovnou Parlamentu ČR 19. prosince 2018 zákonem č. 336/2018 Sb., který stanovil příjmy ve výši 1 465,4 mld. Kč, výdaje ve výši 1 505,4 mld. Kč a schodek ve výši 40,0 mld. Kč.

Východiska pro sestavení státního rozpočtu na rok 2019 byla následující:

- Programové prohlášení vlády České republiky,
- Rozpočtová strategie sektoru veřejných institucí České republiky na roky 2019 až 2021 podle zákona č. 23/2017 Sb., o pravidlech rozpočtové odpovědnosti, schválená usnesením vlády č. 281 ze dne 30. dubna 2018,
- predikce základních makroekonomických indikátorů do roku 2021 (zpracovaná Ministerstvem financí v červenci 2018):

Tabulka č. 1: Predikce základních makroekonomických indikátorů při tvorbě rozpočtu

		2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021
							Predikce	*Predikce*	*Výhled*	*Výhled*
Hrubý domácí produkt	*mld. Kč, b.c.*	4 098	4 314	4 596	4 768	5 045	5 300	5 589	5 838	6 091
Hrubý domácí produkt	*růst v %, s.c.*	-0,5	2,7	5,3	2,5	4,3	3,2	3,1	2,7	2,4
Spotřeba domácností	*růst v %, s.c.*	0,5	1,8	3,7	3,6	4,3	4,3	3,9	2,8	2,6
Spotřeba vlády	*růst v %, s.c.*	2,5	1,1	1,9	2,7	1,3	2,1	2,0	1,8	1,8
Tvorba hrubého fixního kapitálu	*růst v %, s.c.*	-2,5	3,9	10,2	-3,1	3,3	7,5	3,2	2,9	2,8
Příspěvek zahr. obchodu k růstu HDP	*p.b., s.c.*	0,1	-0,5	-0,2	1,4	1,1	-0,7	0,1	0,3	0,2
Příspěvek změny zásob k růstu HDP	*p.b., s.c.*	-0,7	1,1	0,8	-0,4	0,1	-0,4	0,0	0,0	0,0
Deflátor HDP	*růst v %*	1,4	2,5	1,2	1,3	1,5	1,8	2,3	1,7	1,9
Průměrná míra inflace	*%*	1,4	0,4	0,3	0,7	2,5	2,2	2,3	1,9	1,8
Zaměstnanost *(VŠPS)*	*růst v %*	1,0	0,8	1,4	1,9	1,6	1,3	0,2	0,2	0,1
Míra nezaměstnanosti *(VŠPS)*	*průměr v %*	7,0	6,1	5,1	4,0	2,9	2,3	2,3	2,3	2,3
Objem mezd a platů *(domácí koncept)*	*růst v %, b.c.*	0,5	3,6	4,8	5,7	8,2	9,3	8,3	5,5	5,4
Podíl běžného účtu na HDP	*%*	-0,5	0,2	0,2	1,6	1,1	-0,3	-0,2	0,1	0,3
Saldo vládního sektoru / HDP	*%*	-1,2	-2,1	-0,6	0,7	1,6	1,5	.	.	.
Předpoklady:										
Směnný kurz CZK/EUR		26,0	27,5	27,3	27,0	26,3	25,6	25,2	24,6	24,0
Dlouhodobé úrokové sazby	*% p.a.*	2,2	1,4	0,6	0,4	1,0	2,1	2,5	2,9	.
Ropa Brent	*USD/barel*	109	99	52	44	54	73	72	69	66
HDP eurozóny	*růst v %, s.c.*	-0,2	1,3	2,1	1,8	2,4	2,2	1,8	1,8	1,7

Pokud není uvedeno jinak, vychází údaje uvedené v následujících tabulkách a grafech v sešitu C. Zpráva o výsledcích hospodaření státního rozpočtu z údajů Integrovaného informačního systému státní pokladny.

Další tabulka naznačuje tendence základních ukazatelů schváleného rozpočtu na rok 2019 ve srovnání s rozpočtem a skutečností roku 2018.

V porovnání s rozpočtem roku 2018 počítal rozpočet na rok 2019 s růstem celkových příjmů o 150,9 mld. Kč, tj. o 11,5 %, s růstem celkových výdajů o 140,9 mld. Kč, tj. o 10,3 %, a plánovaný schodek se tak snížil o 10,0 mld. Kč, tj. o 20,0 %.

Z plánovaného růstu celkových příjmů připadl na **příjmy z daní a poplatků** růst o 46,6 mld. Kč, tj. o 6,5 %, když růst proti rozpočtu 2018 se předpokládal u výběru všech hlavních složek daňových příjmů – u DPFO o 20,2 mld. Kč (o 13,9 %), u DPH o 17,0 mld. Kč (o 6,1 %), u DPPO o 6,0 mld. Kč (o 5,1 %) a u spotřebních daní o 2,7 mld. Kč (o 1,7 %). Předpokládaný vývoj inkasa daňových příjmů vycházel nejen z makroekonomických predikcí,

ale i z legislativních opatření, která měla mít v roce 2019 jak pozitivní, tak i negativní rozpočtový dopad.

Tabulka č. 2: Rozpočet 2019 ve srovnání se skutečností a rozpočtem 2018 (v mld. Kč)

	2018		2019	Rozdíl	Rozdíl	Index v %	Index v %
	Rozpočet schválený	Skutečnost	Rozpočet schválený	SR 2019-SR 2018	SR 2019-Skut.2018	SR 2019/ SR 2018	SR 2019/ Skut.2018
Celkové příjmy	**1 314,50**	**1 403,92**	**1 465,36**	**150,86**	**61,44**	**111,5**	**104,4**
Daňové příjmy (bez poj. na SZ)	***722,29***	***727,06***	***768,94***	***46,65***	***41,88***	***106,5***	***105,8***
DPH	280,90	278,98	297,90	17,00	18,92	106,1	106,8
Spotřební daně *)	154,70	159,28	157,40	2,70	-1,88	101,7	98,8
DPPO	118,40	117,46	124,40	6,00	6,94	105,1	105,9
DPFO	145,40	146,54	165,60	20,20	19,06	113,9	113,0
Ostatní daňové příjmy	22,89	24,81	23,64	0,75	-1,17	103,3	95,3
Pojistné na SZ	***496,94***	***513,31***	***556,42***	***59,48***	***43,11***	***112,0***	***108,4***
Nedaňové a ost. příjmy	***95,26***	***163,55***	***140,00***	***44,74***	***-23,54***	***147,0***	***85,6***
z toho: prostředky přijaté z EU/FM	70,22	119,07	92,48	22,27	-26,59	131,7	77,7
Celkové výdaje	**1 364,50**	**1 400,97**	**1 505,36**	**140,86**	**104,38**	**110,3**	**107,5**
z toho: EU/FM výdaje **)	70,22	112,65	92,48	22,27	-20,17	131,7	82,1
Běžné výdaje	***1 274,37***	***1 284,52***	***1 383,09***	***108,71***	***98,57***	***108,5***	***107,7***
Sociální dávky ***)	557,88	556,51	601,89	44,02	45,38	107,9	108,2
Kapitálové výdaje	***90,12***	***116,46***	***122,27***	***32,15***	***5,81***	***135,7***	***105,0***
Saldo SR	**-50,00**	**2,94**	**-40,00**	**10,00**	**-42,94**	**80,0**	**.**
Saldo bez EU/FM prostředků	-50,00	-3,47	-40,00	10,00	-36,53	80,0	.

**) včetně tzv. energetických daní a odvodu z elektřiny ze slunečního záření*

***) výdaje, které jsou ze státního rozpočtu předfinancovány a jsou součástí žádostí o platby finančních prostředků z EU a FM*

****) pouze položka rozpočtové skladby 5410 "Sociální dávky" (tj. bez souvisejících výdajů, které jsou z hlediska závazných ukazatelů také sociálními dávkami)*

Rozpočet příjmů z pojistného na sociální zabezpečení byl proti rozpočtu 2018 vyšší o 59,5 mld. Kč, tj. o 12,0 %. Rozpočet vycházel z predikce makroekonomických ukazatelů z července 2018 a z dynamiky meziročního růstu objemu mezd a platů pro rok 2018 o 9,3 % a pro rok 2019 o 8,3 %, ve které se promítl jak očekávaný růst zaměstnanosti, tak i růst pracovních příjmů.

Rozpočet nedaňových a ostatních příjmů se meziročně zvýšil o 44,7 mld. Kč, tj. o 47,0 %. Na výrazný růst působily zejména dva faktory. Jedním z nich byly příjmy z rozpočtu Evropské unie (dále též EU) a finančních mechanismů (dále též FM), jejichž rozpočet meziročně vzrostl o 22,3 mld. Kč na 92,5 mld. Kč. Tato částka odpovídala plánovaným výdajům na společné programy EU/FM a ČR, u kterých se předpokládá i následné proplacení prostředků z EU nebo FM. Dalším faktorem byly příjmy z tzv. privatizačního účtu, se kterými se v rozpočtu na rok 2019 v souladu s novelizovaným § 5 odst. 3 písm. c) bod 5 zákona o zrušení Fondu národního majetku počítalo ve výši 18,0 mld. Kč. V roce 2018 tyto příjmy plánovány nebyly.

Plánované výdaje roku 2019 byly meziročně vyšší o 140,9 mld. Kč, tj. o 10,3 %. Růst o 108,7 mld. Kč, tj. o 8,5 %, připadl na běžné výdaje a růst o 32,15 mld. Kč, tj. o 35,7 %, na výdaje kapitálové.

Růst rozpočtu běžných výdajů nejvíce ovlivnily sociální dávky (bez souvisejících výdajů), jejichž plánovaný objem meziročně vzrostl o 44,0 mld. Kč, tj. o 7,9 %. Další významný faktor růstu představoval rozpočet výdajů na platy a související výdaje ve vládou regulované sféře vyšší o 23,7 mld. Kč. Rozpočet prostředků vyplácených dopravcům jako kompenzace dopadů slev nařízených státem dosáhl 6,0 mld. Kč (v roce 2018 byl nulový). Odvody vlastních zdrojů do rozpočtu EU měly být proti rozpočtu 2018 vyšší o 4,1 mld. Kč. Meziročně vyšší

o 3,5 mld. Kč byl i rozpočet plateb státu za tzv. státní pojištěnce do systému veřejného zdravotního pojištění. Růst rozpočtu neinvestičních transferů příspěvkovým a podobným organizacím o 5,6 mld. Kč nejvíce ovlivnily transfery vysokým školám vyšší o 3,0 mld. Kč. Rozpočet běžných výdajů určených na financování společných programů EU a ČR (vč. FM) meziročně vzrostl o 12,7 mld. Kč (růst zejména u Programu rozvoje venkova 2014+ o 6,1 mld. Kč a u OP Zaměstnanost 2014+ o 4,5 mld. Kč).

Rozpočet kapitálových výdajů byl v roce 2019 tvořen z 38 % výdaji na financování společných programů EU a ČR (vč. FM). Rozpočet těchto výdajů meziročně vzrostl o 10,3 mld. Kč, což nejvíce ovlivnil o 4,1 mld. Kč vyšší rozpočet výdajů v rámci Integrovaného regionálního operačního programu 2014+ a o 3,0 mld. Kč vyšší rozpočet výdajů v rámci OP Doprava 2014+. Ještě výrazněji (o 21,9 mld. Kč) vzrostl rozpočet kapitálových výdajů financovaných bez účasti prostředků EU a FM. Na tom se podílely zejména národní dotace Státnímu fondu dopravní infrastruktury vyšší o 9,6 mld. Kč a investice na pořízení dlouhodobého hmotného majetku vyšší o 6,2 mld. Kč.

Rozpočet **mandatorních výdajů** byl naplánován ve výši 825,0 mld. Kč, což bylo o 42,9 mld. Kč, tj. o 5,5 %, více, než představoval jejich rozpočet v roce 2018. Jejich podíl na celkových výdajích tak měl dosáhnout 54,8 %, což bylo o 2,5 p. b. méně než v rozpočtu 2018 a o 0,2 p. b. méně než ve skutečnosti roku 2018. Meziroční růst rozpočtu mandatorních výdajů ovlivnily zejména výdaje na důchody vyšší o 38,1 mld. Kč, odvody a příspěvky do rozpočtu EU vyšší o 4,05 mld. Kč, dávky nemocenského pojištění vyšší o 3,8 mld. Kč a platba státu do systému zdravotního pojištění za tzv. státní pojištěnce vyšší o 3,5 mld. Kč. Naopak rozpočet počítal s nižšími dotacemi na podporu exportu ve formě doplnění pojistných fondů EGAP, a. s. o 4,7 mld. Kč, nižšími dávkami pomoci v hmotné nouzi o 2,0 mld. Kč a také nižšími dávkami státní sociální podpory a pěstounské péče o 1,8 mld. Kč.

2. Rozhodující změny rozpočtu v průběhu roku

V průběhu roku 2019 došlo ke změnám, které měly vliv na výši celkových příjmů i výdajů, ovšem bez vlivu na schodek schválený rozpočtem.

Rozpočet celkových příjmů i výdajů byl 20 rozpočtovými opatřeními souvztažně **navýšen** u 12 kapitol **o 30,5 mld. Kč**, a to na základě zmocnění ministra financí podle § 24 odst. 4 zákona č. 218/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech a o změně některých souvisejících zákonů, ve znění pozdějších předpisů (dále též „rozpočtová pravidla“). Uvedené zmocnění se týká financování programů nebo projektů spolufinancovaných z rozpočtu EU. Nejvíce byl souvztažně navýšen rozpočet u kapitol Ministerstvo pro místní rozvoj (o 13,0 mld. Kč), Ministerstvo průmyslu a obchodu (o 7,2 mld. Kč), Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy (o 5,2 mld. Kč), Ministerstvo životního prostředí (o 3,5 mld. Kč) a Ministerstvo zemědělství (o 1,5 mld. Kč).

Rozpočet celkových příjmů tak byl během roku 2019 navýšen na 1 495,9 mld. Kč, celkových výdajů na 1 535,9 mld. Kč a rozpočtovaný schodek zůstal nezměněn.

V průběhu roku 2019 dále došlo k řadě rozpočtových opatření, která znamenala přesuny mezi jednotlivými kapitolami či položkami v rámci jedné kapitoly (bez vlivu na rozpočet celkových příjmů, výdajů a schodku). **Celkem bylo v roce 2019 evidováno 962 rozpočtových opatření**, což bylo o 30 méně než v roce 2018. Podrobněji se rozpočtovým opatřením věnuje část III.1 tohoto sešitu.

3. Celkové výsledky hospodaření státního rozpočtu

V roce 2019 dosáhly **celkové příjmy** státního rozpočtu **1 523,2 mld. Kč**, **celkové výdaje 1 551,7 mld. Kč** a **výsledné saldo představovalo schodek ve výši 28,5 mld. Kč**.

Tabulka č. 3: Hlavní ukazatele hospodaření státního rozpočtu v roce 2019 (v mld. Kč)

	2018	2019					Rozdíl skutečností	Index v %
	Skutečnost	Schválený rozpočet	Rozpočet po změnách	Skutečnost	% plnění	Rozdíl proti RpZ		
	1	2	3	4	5 = 4 : 3	6 = 4 - 3	7 = 4 - 1	8 = 4 : 1
Celkové příjmy	**1 403,92**	**1 465,36**	**1 495,90**	**1 523,22**	**101,8**	**27,33**	**119,30**	**108,5**
Daňové příjmy (bez poj. na SZ)	***727,06***	***768,94***	***768,94***	***764,00***	***99,4***	***-4,94***	***36,93***	***105,1***
DPH	278,98	297,90	297,90	291,32	97,8	-6,58	12,34	104,4
Spotřební daně *)	159,28	157,40	157,40	158,73	100,8	1,33	-0,55	99,7
DPPO	117,46	124,40	124,40	123,46	99,2	-0,94	6,00	105,1
DPFO	146,54	165,60	165,60	164,52	99,4	-1,08	17,98	112,3
ostatní daňové příjmy	24,81	23,64	23,64	25,97	109,9	2,33	1,16	104,7
Pojistné na SZ	***513,31***	***556,42***	***556,42***	***551,71***	***99,2***	***-4,71***	***38,40***	***107,5***
Nedaňové a ost. příjmy	***163,55***	***140,00***	***170,54***	***207,52***	***121,7***	***36,98***	***43,97***	***126,9***
z toho: prostředky přijaté z EU/FM	119,07	92,48	123,02	125,77	102,2	2,75	6,70	105,6
Celkové výdaje	**1 400,97**	**1 505,36**	**1 535,90**	**1 551,74**	**101,0**	**15,84**	**150,76**	**110,8**
z toho: EU/FM výdaje **)	112,65	92,48	123,02	125,07	101,7	2,05	12,42	111,0
Běžné výdaje	***1 284,52***	***1 383,09***	***1 399,48***	***1 412,60***	**100,9**	**13,12**	***128,08***	***110,0***
Sociální dávky ***)	556,51	601,89	602,54	602,08	99,9	-0,46	45,57	108,2
Kapitálové výdaje	***116,46***	***122,27***	***136,42***	***139,14***	***102,0***	***2,72***	***22,68***	***119,5***
Saldo SR	**2,94**	**-40,00**	**-40,00**	**-28,52**	**.**	**11,48**	**-31,46**	**.**
Saldo bez EU/FM prostředků	-3,47	-40,00	-40,00	-29,22	73,0	10,78	-25,74	.

**) včetně tzv. energetických daní a odvodu z elektřiny ze slunečního záření*
***) výdaje, které jsou ze státního rozpočtu předfinancovány a jsou součástí žádostí o platby finančních prostředků z EU a FM*
****) pouze položka rozpočtové skladby 5410 "Sociální dávky" (tj. bez souvisejících výdajů, které jsou z hlediska závazných ukazatelů také sociálními dávkami)*

Následující tabulka ukazuje skutečné plnění příjmů a čerpání výdajů státního rozpočtu v členění na základní rozpočet a další mimorozpočtové zdroje, které se do celkového výsledku hospodaření státního rozpočtu také promítly.

Tabulka č. 4: Příjmy a výdaje SR a jejich skutečné čerpání dle podkladové jednotky (v mld. Kč)

Rok 2019	**Schválený rozpočet**	**Rozpočet po změnách**	**Skutečnost**					
	Základní rozpočet	Základní rozpočet	Základní rozpočet	Posílení rozpočtu rezervním fondem	Posílení rozpočtu ost. mimorozpočt. a pod. prostředky	Výdaje kryté nároky	Výdaje nad rozpočet podle zvláštních zákonů	**Celkem**
Daňové příjmy	1 325,36	1 325,36	1 315,71	0,00	0,00	x	x	1 315,71
Nedaňové příjmy	18,13	18,09	21,23	0,01	0,26	x	x	21,50
Kapitál.příjmy	8,59	8,57	18,71	0,00	0,02	x	x	18,73
Přijaté transfery	113,29	143,88	165,24	1,79	0,25	x	x	167,28
Příjmy celkem	**1 465,36**	**1 495,90**	**1 520,89**	**1,80**	**0,53**	**x**	**x**	**1 523,22**
Běžné výdaje	1 383,09	1 399,48	1 350,35	0,75	0,31	42,55	18,64	1 412,60
Kapitálové výdaje	122,27	136,42	101,57	1,02	0,16	36,38	0,00	139,14
Výdaje celkem	**1 505,36**	**1 535,90**	**1 451,91**	**1,78**	**0,48**	**78,93**	**18,64**	**1 551,74**
Saldo SR	**-40,00**	**-40,00**	**68,97**	**0,03**	**0,05**	**-78,93**	**-18,64**	**-28,52**

Celkové příjmy byly plněny na 101,8 % rozpočtu po změnách (překročení rozpočtu o 27,3 mld. Kč) a meziročně vzrostly o 119,3 mld. Kč, tj. o 8,5 %.

Nejvýraznější vliv na překročení i meziroční přírůstek příjmů měly **příjmy nedaňového charakteru.** V souladu s § 36 rozpočtových pravidel a na základě zmocnění uděleného ministryni financí v § 2 odst. 2 zákona č. 336/2018 Sb., o státním rozpočtu ČR na rok 2019, byl uskutečněn rozpočtově neutrální **převod 18,6 mld. Kč** z kapitoly VPS prostřednictvím kapitoly OSFA do státních finančních aktiv na zvláštní účet rezervy důchodového pojištění **v souvislosti s přebytkem systému důchodového pojištění vykázaného v roce 2018**. Došlo tak k navýšení příjmů i výdajů, které nebylo v rozpočtu zakomponováno. Na překročení rozpočtu se významně podílely i příjmy z aukčního prodeje emisních povolenek, jejichž výše překročila původní plán o 8,7 mld. Kč. Na meziroční růst, nikoli však na plnění, příjmů měl podstatný vliv převod 18 mld. Kč z tzv. privatizačního účtu do příjmů kapitoly VPS uskutečněný v souladu se zákonem o státním rozpočtu na rok 2019. Tyto převody byly v roce 2018 nulové. Jak ukazuje i následující tabulka, **příjmy z EU a FM** neměly v roce 2019 výrazný vliv na plnění i meziroční srovnání celkových příjmů, byť ve své struktuře se poměrně jednoznačně projevil výrazný přírůstek prostředků získaných z EU v rámci programového období 2014-2020 (+27,3 mld. Kč). Detailnější pohled na nedaňové a kapitálové příjmy a přijaté transfery je uveden v části II.5 tohoto sešitu.

Tabulka č. 5: Meziroční srovnání příjmů z rozpočtu EU a z FM (v mil. Kč)

Prostředky přijaté z EU a FM	Schválený rozpočet	Rozpočet po změnách	Skutečnost	Plnění (%)	Schválený rozpočet	Rozpočet po změnách	Skutečnost	Plnění (%)	Rozdíl skutečností
	2018				2019				2019-2018
CELKEM	**70 217**	**82 457**	**119 069**	**144,4**	**92 483**	**123 020**	**125 771**	**102,2**	**6 702**
z toho: SZP 2004-2006	0	0	0	x	0	0	2	x	2
OP 2004-2006	0	0	0	x	0	0	431	x	431
SZP 2007-2013	0	0	0	x	0	0	0	x	0
OP 2007-2013 *)	40	40	23 986	x	112	112	158	x	-23 828
SZP 2014-2020	26 628	26 628	29 403	110,4	31 441	32 941	32 418	98,4	3 015
OP 2014-2020 *)	43 366	55 606	65 387	117,6	60 661	89 697	92 723	103,4	27 336
Finanční mechanismy	183	183	293	159,9	270	270	39	14,6	-253

**) včetně komunitárních programů, jiných programů/projektů EU a Twinning out (v inkasu roku 2018 se v částce 23,9 mld. Kč jednalo o závěrečné platby související s procesem uzavírání jednotlivých OP 2007-2013)*

Pokračující pozitivní ekonomický vývoj doprovázený vysokou zaměstnaností, rostoucími výdělky a stále solidním ekonomickým růstem vedl spolu s dopady daňových legislativních úprav k relativně vysokému růstu **inkasa daňových příjmů včetně pojistného na sociální zabezpečení** o 6,1 %. Zejména nižší než původně očekávaný růst spotřeby domácností[1] však stál za nenaplněním těchto příjmů o 0,7 %, tj. o 9,7 mld. Kč, s dopadem zejména na inkaso DPH proti plánu nižší o 2,2 %, tj. o 6,6 mld. Kč. Podrobnější analýzy k vývoji inkasa daňových příjmů jsou uvedeny v části II.2 tohoto sešitu.

Celkové výdaje byly čerpány ve výši 1 551,7 mld. Kč, což znamenalo meziroční nárůst o 150,8 mld. Kč, tj. o 10,8 %, a překročení výše dané rozpočtem po změnách o 15,8 mld. Kč, tj. o 1,0 %. Podíl celkových výdajů na HDP (5 644,7 mld. Kč) dosáhl v roce 2019 výše 27,5 %, zatímco v roce 2018 to bylo 26,3 % (k HDP ve výši 5 323,6 mld. Kč)[2].

K překročení rozpočtu výdajů došlo i z toho důvodu, že podle § 47 rozpočtových pravidel mohou organizační složky státu (dále také „OSS“) zapojovat a čerpat **nároky z nespotřebovaných výdajů minulých let** (dále také „**NNV**“). Na začátku roku 2019 činil stav NNV 131,1 mld. Kč. Z této částky zapojily OSS do svých rozpočtů v průběhu roku 107,0 mld. Kč, z nichž 78,9 mld. Kč (60,2 % z celkového stavu NNV) bylo nakonec

[1] Srovnání makroekonomického rámce státního rozpočtu na rok 2019 s aktuálními daty (březen 2020) je součástí sešitu B, části I.7.

[2] Uvedené údaje o HDP jsou z března 2020.

realizováno nad rámec původního rozpočtu jako výdaj. V roce 2018 byly NNV čerpány v objemu 102,8 mld. Kč, což bylo 61,3 % z původního stavu 167,6 mld. Kč. Následující graf zobrazuje vývoj stavu NNV a jejich čerpání v průběhu minulých let. Mimo skutečně realizované výdaje snižují stav nároků i prostředky, které byly do rozpočtu OSS zapojeny, ale nakonec nebyly reálně vynaloženy, ale i nároky, které byly ukončeny podle §47 odst. 6 písm. b) až e) rozpočtových pravidel.

Detailnější analýza stavu a čerpání NNV v roce 2019 je obsahem části III.5.

Jak ukazuje následující tabulka, na meziročním růstu se nejvíce podílely výdaje, které nesouvisely s financováním společných programů EU/FM a ČR (vč. společné zemědělské politiky; dále také „SZP“). Tyto výdaje meziročně vzrostly o 135,9 mld. Kč, tj. o 10,7 %.

Významný růst o 14,4 mld. Kč, tj. o 11,5 %, dosáhly i výdaje na společné programy EU a ČR vztahující se k programovému období 2014-2020 (národní i EU podíl). Úroveň rozpočtu po změnách tak překročily o 4,0 %, tj. o 5,0 mld. Kč.

Tabulka č. 6: Výdaje státního rozpočtu v letech 2018 a 2019 (v mld. Kč)

Výdaje SR	2018	2019					Rozdíl
	Skutečnost	Schválený rozpočet	Rozpočet po změnách	Konečný rozpočet	Skutečnost	Plnění RpZ (v %)	skutečností 2019-2018
OP 2004-2006 (CZ i EU podíl)	0,00	0,00	0,00	0,00	0,000054	x	0,00
OP 2007-2013 (CZ i EU podíl) *)	0,14	0,19	0,19	0,73	0,55	289,4	0,41
OP 2014-2020 (CZ i EU podíl) *)	89,89	65,63	94,78	134,90	99,57	105,1	9,68
SZP 2014-2020 (CZ i EU podíl)	35,16	37,16	39,30	52,65	39,90	101,5	4,74
FM (CZ i EU podíl)	0,04	0,35	0,35	0,58	0,08	21,8	0,04
Ostatní výdaje	1 275,74	1 402,02	1 401,28	1 474,92	1 411,63	100,7	135,89
Celkem	**1 400,97**	**1 505,36**	**1 535,90**	**1 663,78**	**1 551,74**	**101,0**	**150,76**

**) včetně komunitárních programů, jiných programů/projektů EU a Twinning out*

Běžné výdaje dosáhly výše 1 412,6 mld. Kč, tj. 100,9 % rozpočtu po změnách (překročení o 13,1 mld. Kč), a meziročně tak vzrostly o 128,1 mld. Kč, tj. o 10,0 %. Relativně vysoké tempo růstu těchto výdajů bylo z velké části odrazem realizace priorit vlády. Do růstu sociálních dávek (bez souvisejících výdajů) o 45,6 mld. Kč, tj. o 8,2 %, se výrazně promítly výdaje na dávky důchodového pojištění vyšší o 37,7 mld. Kč (o 8,7 %), dále také výdaje na dávky nemocenského pojištění vyšší o 5,0 mld. Kč (o 14,5 %) a příspěvek na péči podle zákona o sociálních službách vyšší o 3,8 mld. Kč (o 14,4 %). Pokračující zvyšování platů v regionálním školství a také transferů podle zákona o sociálních službách bylo hlavní příčinou zvýšení transferů veřejným rozpočtům územní úrovně o 26,5 mld. Kč (o 16,8 %). Platy a související výdaje na úrovni organizačních složek státu meziročně vzrostly 9,8 mld. Kč (o 7,3 %). Na růstu běžných transferů státních fondům se nejvíce podílely převody prostředků Státnímu fondu dopravní infrastruktury vyšší o 7,1 mld. Kč a Státnímu zemědělskému intervenčnímu fondu vyšší o 4,2 mld. Kč. Do růstu běžných výdajů výrazně promluvil i již zmíněný převod 18,6 mld. Kč uskutečněný v souvislosti s vypořádáním přebytku důchodového pojištění vykázaného za rok 2018 (dopad ve stejné výši i do příjmů). Provozní výdaje (tj. užší běžné výdaje) státu dosáhly 56,2 mld. Kč a meziročně vzrostly o 2,4 mld. Kč, tj. o 4,2 %. Naopak meziročně o 1,2 mld. Kč klesly výdaje na obsluhu státního dluhu.

Běžné výdaje na společné programy EU/FM a ČR (vč. SZP), které se realizují napříč jednotlivými položkami rozpočtu, dosáhly 71,7 mld. Kč a meziročně vzrostly o 9,6 mld. Kč, tj. o 15,5 %. Podrobnější analýza vývoje běžných výdajů je obsahem části III.2.

Kapitálové výdaje ve výši 139,1 mld. Kč představovaly 102,0 % rozpočtu po změnách a meziroční růst o 22,7 mld. Kč, tj. o 19,5 %. Na překročení rozpočtu i meziročním růstu se výrazně podílely investice v rámci společných programů EU a ČR (vč. SZP), které dosáhly

68,4 mld. Kč a jejich výše tak překročila úroveň rozpočtu po změnách o 4,9 mld. Kč a znamenala meziroční růst o 5,3 mld. Kč. Ještě výrazněji se navýšily kapitálové výdaje financované mimo rámec společných programů EU a ČR. Jejich objem 70,7 mld. Kč představoval nárůst o 17,4 mld. Kč, tj. téměř o třetinu, ovšem výše daná rozpočtem po změnách zůstala nenaplněna o 2,2 mld. Kč. Z hlediska druhového členění meziročně rostly nejvíce transfery Státnímu fondu dopravní infrastruktury (o 12,5 mld. Kč), investiční nákupy a související výdaje (o 7,3 mld. Kč) a transfery veřejným rozpočtům územní úrovně (o 6,3 mld. Kč). Detailní pohled na kapitálové výdaje je uveden v části III.4 .

Mandatorní výdaje byly čerpány ve výši 816,7 mld. Kč (99,7 % rozpočtu po změnách), což bylo o 45,8 mld. Kč, tj. o 5,9 %, více než v roce 2018. Jejich podíl na celkových výdajích se snížil z 55,0 % v roce 2018 na 52,6 % v roce 2019. V širším pojetí, tj. spolu s quasi mandatorními výdaji, dosáhly 1 141,5 mld. Kč, což představovalo meziroční růst o 81,4 mld. Kč, tj. o 7,7 %. Jejich tempo růstu tak bylo o 0,8 p. b. nižší než tempo růstu celkových příjmů (v roce 2018 bylo nižší o 3,0 p. b.). Jejich podíl na celkových výdajích meziročně klesl ze 75,7 % na 73,6 %. Podrobněji jsou mandatorní a quasi mandatorní výdaje analyzovány v části III.6.

Hospodaření státního rozpočtu skončilo v roce 2019 schodkem 28,5 mld. Kč. Tento výsledek byl **o 11,5 mld. Kč lepší**, než výše daná rozpočtem, a **o 31,5 mld. Kč horší než v roce 2018**. Údaje v následujících 2 grafech jsou očištěny na straně příjmů i výdajů od převodů souvisejících s vypořádáním přebytku systému důchodového pojištění roku 2018 ve výši 18,6 mld. Kč (neutrální dopad na saldo). První z nich ukazuje jednotlivé složky příjmů a výdajů a jejich vliv na lepší než původně plánovaný výsledek.

Graf č. 1: Rozdíl mezi skutečností a rozpočtem po změnách u jednotlivých složek příjmů a výdajů státního rozpočtu v roce 2019 v % (a v mld. Kč)

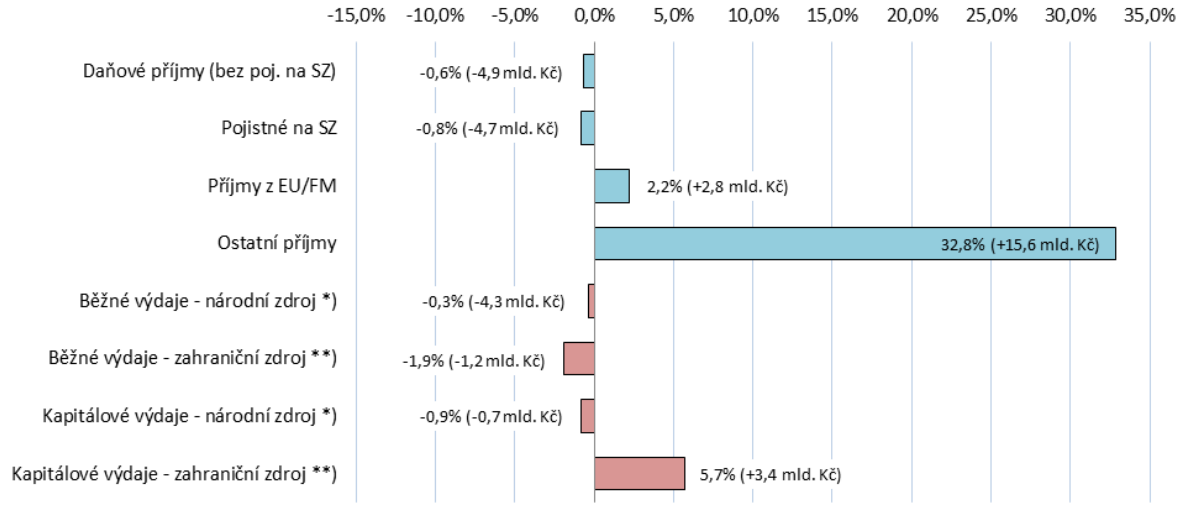

**) Národní zdroj = české prostředky včetně národního spolufinancování společných programů EU/FM a ČR*
***) Zahraniční zdroj = zejména prostředky na programy/projekty z rozpočtu EU a FM, které byly předfinancovány ze SR a následně jsou propláceny z rozpočtu EU a FM. V zanedbatelné míře (v roce 2019 to bylo 120 mil. Kč) se jedná i o prostředky NATO a jiné prostředky ze zahraničí*
Pozn.: Údaje v grafu jsou u ostatních příjmů a u běžných výdajů (národní zdroj) očištěny od nerozpočtovaného převodu přebytku systému důchodového pojištění roku 2018 ve výši 18,6 mld. Kč, který měl na rozpočet neutrální dopad.

Z grafu je patrný významný vliv překročení rozpočtu ostatních příjmů nedaňového charakteru. K tomu přispěly nejvíce příjmy z aukce emisních povolenek, jejichž rostoucí tržní cena vedla k výnosům překračujícím více než dvojnásobně plánovanou výši (o 8,7 mld. Kč).

Na druhé straně se pozitivně projevily úspory u běžných výdajů financovaných z národních zdrojů ve výši 4,3 mld. Kč.

Z hlediska meziročního srovnání je patrné, že i relativně vysoké zvýšení daňových příjmů včetně pojistného na sociální zabezpečení o 6,1 % a ostatních příjmů (bez vlivu prostředků z EU/FM) o téměř 42 % nedokázalo pokrýt ani růst objemově nejvýznamnější složky výdajů, a to běžných výdajů financovaných z národních prostředků vyšších o 8,3 %. Ostatní výdaje, tj. běžné výdaje financované prostředky z EU a FM a kapitálové výdaje rostly v relativním vyjádření ještě rychleji, jak ukazuje i další graf:

Graf č. 2: Meziroční růsty jednotlivých složek příjmů a výdajů státního rozpočtu v % (a v mld. Kč)

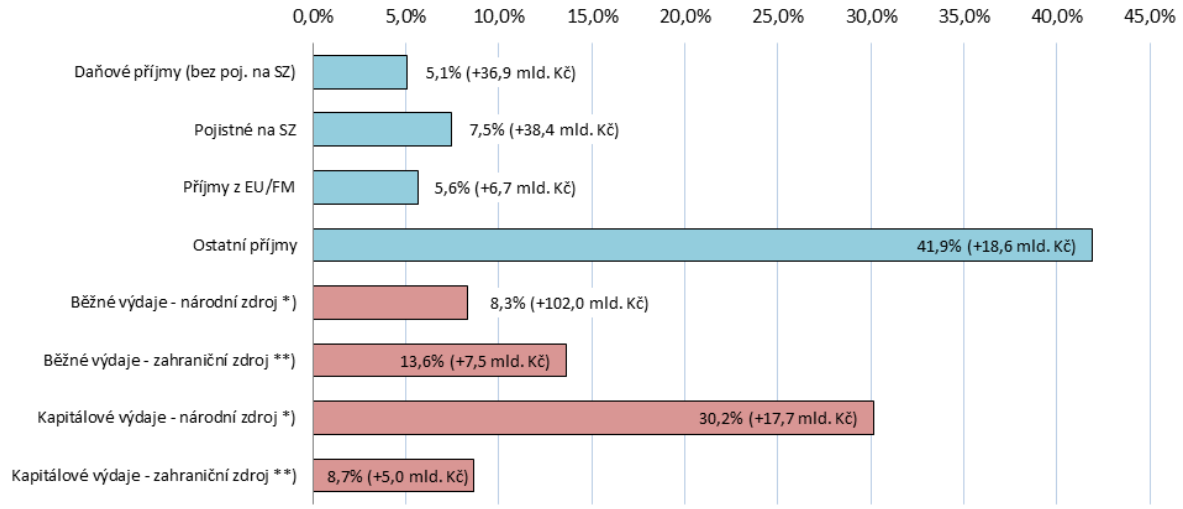

**) Národní zdroj = české prostředky včetně národního spolufinancování společných programů EU/FM a ČR*
***) Zahraniční zdroj = zejména prostředky na programy/projekty z rozpočtu EU a FM, které byly předfinancovány ze SR a následně jsou propláceny z rozpočtu EU a FM. V zanedbatelné míře (v roce 2019 to bylo 120 mil. Kč) se jedná i o prostředky NATO a jiné prostředky ze zahraničí*
Pozn.: Údaje v grafu jsou u ostatních příjmů a u běžných výdajů (národní zdroj) očištěny od nerozpočtovaného převodu přebytku systému důchodového pojištění roku 2018 ve výši 18,6 mld. Kč, který měl na rozpočet neutrální dopad. V roce 2018 k tomuto vypořádání vzhledem k deficitu systému důchodového pojištění v roce 2017 nedošlo.

V roce 2019 měly na hospodaření státního rozpočtu toky EU/FM prostředků pouze mírný dopad. Zatímco ve schváleném rozpočtu jsou tyto prostředky na straně příjmů a výdajů zakomponovány s neutrálním dopadem na saldo, tj. jsou ve stejné výši, skutečnost se může často lišit. **Prostředky přijaté z EU a FM převýšily v roce 2019 předfinancované výdaje na společné programy EU/FM a ČR o 0,7 mld. Kč (v roce 2018 to bylo o 6,4 mld. Kč). Po očištění tohoto vlivu tak hospodaření státního rozpočtu skončilo schodkem ve výši 29,2 mld. Kč, což znamenalo meziročně vyšší schodek o 25,7 mld. Kč.** Jak ukazuje následující graf, trend neustálého snižování takto očištěného výsledku hospodaření státního rozpočtu byl v roce 2019 přerušen, když poměrně vysoké tempo růstu příjmů (+8,5 %) zaostalo za meziročním růstem o 2,3 p. b.

Graf č. 3: Vývoj salda státního rozpočtu od roku 2010 (v mld. Kč)

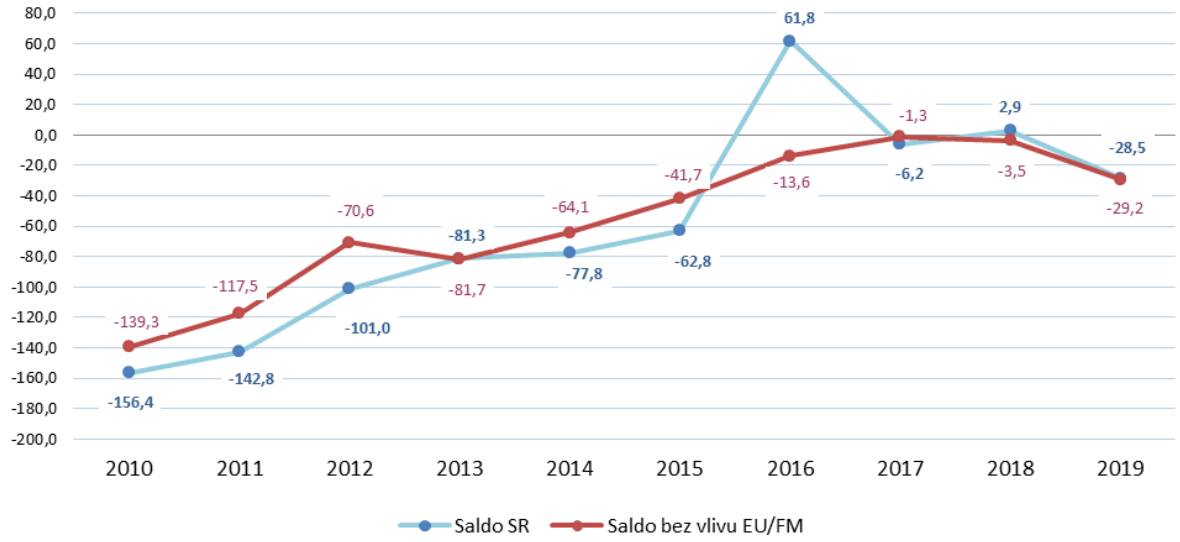

Graf č. 4: Podíl celkových příjmů, výdajů a salda SR na HDP v běžných cenách (v %)

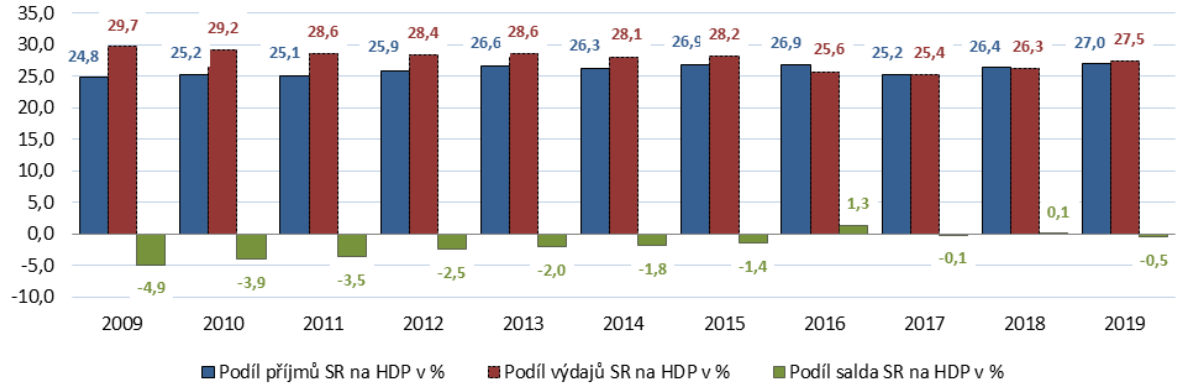

Dosažený schodek státního rozpočtu (vykázaný ČNB) ve výši 28 515 737 355,08 Kč se navrhuje **vypořádat financujícími položkami** takto:

- vydanými státními dluhopisy ve výši 50 423 297 638,11 Kč
- změnou stavu na účtech státních finančních aktiv – zvýšením o 21 907 560 283,03 Kč

Hospodaření systému důchodového pojištění, které je součástí hospodaření státního rozpočtu, vykázalo druhý rok v řadě **přebytek.** Jeho výše **16,4 mld. Kč** sice za přebytkem roku 2018 zaostala o 2,2 mld. Kč, nicméně stále se jednalo o druhý nejvyšší přebytek v historii České republiky. Celkové příjmy z pojistného na důchodové pojištění včetně pokut a penále a příjmy z dobrovolného důchodového pojištění činily 494,3 mld. Kč (meziroční růst o 35,7 mld. Kč, tj. o 7,8 %). Výdaje na dávky důchodového pojištění, včetně výdajů na správu ve výši 6,3 mld. Kč, dosáhly 477,9 mld. Kč (meziroční růst o 37,9 mld. Kč, tj. o 8,6 %).

Graf č. 5: Vývoj salda systému důchodového pojištění v letech 2006-2019 (v mld. Kč)

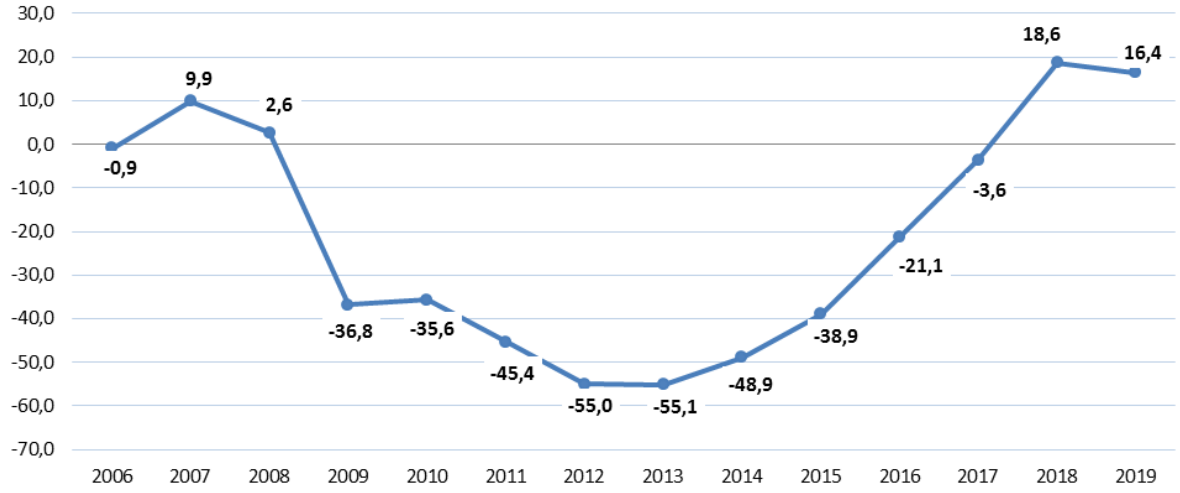

Podle § 36 odst. 3 rozpočtových pravidel převádí Ministerstvo financí za každý rok, ve kterém byly příjmy pojistného na důchodové pojištění včetně příjmů z penále a pokut připadajících na důchodové pojištění vyšší než výdaje na dávky důchodového pojištění včetně výdajů spojených s výběrem pojistného na důchodové pojištění a výplatou dávek důchodového pojištění, ze státního rozpočtu částku ve výši rozdílu těchto příjmů a výdajů na **zvláštní účet rezervy důchodového pojištění** ve státních finančních aktivech. Toto je případ let 2018 a 2019 a v průběhu roku 2020 (podobně jako v roce 2019) tak dojde k dalšímu výraznému navýšení prostředků na tomto účtu. **Na konci roku 2019 činil stav prostředků na zvláštním účtu rezervy důchodového pojištění 41,9 mld. Kč**, což bylo o 18,7 mld. Kč více než na konci roku 2018.

Podrobnější analýza jednotlivých složek příjmů a výdajů státního rozpočtu v roce 2019 je uvedena v dalších částech zprávy.

II. Příjmy státního rozpočtu

1. Celkové příjmy státního rozpočtu

Zákonem o státním rozpočtu ČR na rok 2019 byly stanoveny příjmy státního rozpočtu ve výši 1 465,4 mld. Kč. Proti schválenému rozpočtu na rok 2018 byly celkové rozpočtované příjmy na rok 2019 vyšší o 150,9 mld. Kč, tj. o 11,5 %. Na jejich rozpočtovém zvýšení se podílely daňové příjmy s nárůstem o 46,6 mld. Kč (o 6,5 %), příjmy z pojistného na sociální zabezpečení a státní politiku zaměstnanosti s nárůstem o 59,5 mld. Kč (o 12,0 %) i ostatní příjmy nedaňové povahy s nárůstem rozpočtované částky o 44,7 mld. Kč (o 47,0 %).

V průběhu roku 2019 došlo k některým rozpočtovým změnám, které jsou blíže popsány v části I.2 tohoto sešitu. Změny se netýkaly rozpočtu daňových příjmů ani příjmů z pojistného na sociální zabezpečení.

Celkové skutečné příjmy státního rozpočtu dosáhly za rok 2019 výše 1 523,2 mld. Kč, tj. **101,8 % rozpočtu po změnách**, což bylo o 4,0 procentní body méně než v roce 2018. V absolutním vyjádření došlo k překročení rozpočtu po změnách o 27,3 mld. Kč. **Meziročně vzrostly celkové příjmy o 119,3 mld. Kč, tj. o 8,5 %.** V roce 2018 rostly celkové příjmy vyšším tempem, a to o 130,3 mld. Kč, tj. o 10,2 %.

Na meziročním růstu celkových příjmů se podílely všechny tři jeho hlavní složky. Příjmy z daní a poplatků vzrostly o 36,9 mld. Kč (o 5,1 %), pojistné na sociální zabezpečení a

příspěvek na státní politiku zaměstnanosti o 38,4 mld. Kč (o 7,5 %) a ostatní příjmy nedaňové povahy o 44,0 mld. Kč (o 26,9 %).

Za přeplněním výše dané rozpočtem po změnách o 1,8 % stály především ostatní příjmy nedaňové povahy, které překročily upravený plán o 21,7 %, tj. o 37 mld. Kč. Naopak příjmy z daní a poplatků zůstaly za očekáváním o 0,6 % (o 4,9 mld. Kč) a příjmy z pojistného na sociální zabezpečení o 0,8 % (o 4,7 mld. Kč). Detailnější analýza faktorů, které ovlivnily zmíněné trendy, je uvedena v následujících pasážích.

Celkové příjmy státního rozpočtu, jejich plnění a meziroční srovnání ilustruje následující tabulka:

Tabulka č. 7: Celkové příjmy státního rozpočtu v roce 2019 (v mld. Kč)

UKAZATEL	Skutečnost 2018	Schválený rozpočet 2019	Rozpočet po změnách 2019	Skutečnost 2019	% plnění (4:3)	Rozdíl proti RpZ (4-3)	Index 2019/2018 (4:1)	Rozdíl proti Sk (4-1)
	1	2	3	4	5	6	7	8
DAŇOVÉ PŘÍJMY	**1 240,37**	**1 325,36**	**1 325,36**	**1 315,71**	**99,3**	**-9,65**	**106,1**	**75,33**
Příjmy z daní a poplatků bez pojistného na SZ a SPZ	**727,06**	**768,94**	**768,94**	**764,00**	**99,4**	**-4,94**	**105,1**	**36,93**
Daň z příjmů fyzických osob (DPFO)	146,54	165,60	165,60	164,52	99,4	-1,08	112,3	17,98
v tom: DPFO placená plátci	127,83	146,20	146,20	142,75	97,6	-3,45	111,7	14,93
DPFO placená poplatníky	6,31	7,40	7,40	7,96	107,6	0,56	126,2	1,65
DPFO vybíraná srážkou	12,40	12,00	12,00	13,81	115,1	1,81	111,3	1,40
Daň z příjmů právnických osob (DPPO)	117,46	124,40	124,40	123,46	99,2	-0,94	105,1	6,00
Obecné daně ze zboží a služeb v tuzemsku (DPH)	278,98	297,90	297,90	291,32	97,8	-6,58	104,4	12,34
Zvláštní daně a poplatky ze zboží a služeb v tuzemsku	159,28	157,40	157,40	158,73	100,8	1,33	99,7	-0,55
z toho: spotřební daň z minerálních olejů	81,83	83,80	83,80	84,03	100,3	0,23	102,7	2,20
spotřební daň z tabákových výrobků *)	58,81	56,10	56,10	55,92	99,7	-0,18	95,1	-2,89
odvod z elektřiny ze slunečního záření	2,19	2,10	2,10	2,16	103,1	0,06	98,7	-0,03
Poplatky a odvody v oblasti životního prostředí	2,09	1,87	1,87	2,16	115,5	0,29	103,4	0,07
z toho: Poplatky za uložení odpadů	1,65	1,55	1,55	1,69	109,2	0,14	102,8	0,05
Odvody za odnětí půdy ze zemědělského půdního fondu	0,41	0,30	0,30	0,42	140,2	0,12	101,9	0,01
Správní poplatky	1,98	1,94	1,94	2,08	107,1	0,14	105,3	0,11
Majetkové daně	13,64	12,30	12,30	13,88	112,8	1,58	101,8	0,24
Daně, poplatky a jiná obd.peněž.plnění v obl.hazard.her	4,69	4,80	4,80	4,96	103,2	0,16	105,6	0,26
Ostatní daňové příjmy**)	2,42	2,73	2,73	2,90	106,3	0,17	119,9	0,48
Pojistné na soc. zabezp. a přísp. na státní politiku zaměstnanosti	**513,31**	**556,42**	**556,42**	**551,71**	**99,2**	**-4,71**	**107,5**	**38,40**
z toho: Pojistné na důchodové pojištění	458,36	494,65	494,65	494,03	99,9	-0,62	107,8	35,67
NEDAŇOVÉ A KAPITÁLOVÉ PŘÍJMY A PŘIJATÉ TRANSFERY	**163,55**	**140,00**	**170,54**	**207,52**	**121,7**	**36,98**	**126,9**	**43,97**
NEDAŇOVÉ PŘÍJMY	**23,51**	**18,13**	**18,09**	**21,50**	**118,9**	**3,41**	**91,5**	**-2,01**
Příjmy z vlast.činnosti a odvody přebyt.organiz.s přímým vztahem	11,65	11,03	10,92	10,81	99,0	-0,11	92,8	-0,84
Přijaté sankční platby a vratky transferů	3,16	2,38	2,37	3,90	164,8	1,54	123,5	0,74
Příjmy z prodeje nekapitálového majetku a ostatní nedaňové příjmy	5,53	2,15	2,24	3,60	160,6	1,36	65,0	-1,94
Přijaté splátky půjčených prostředků	1,44	0,88	0,88	1,34	152,0	0,46	92,9	-0,10
Příjmy sdílené s EU	1,73	1,68	1,68	1,85	110,2	0,17	107,3	0,13
KAPITÁLOVÉ PŘÍJMY	**17,63**	**8,59**	**8,57**	**18,73**	**218,6**	**10,16**	**106,2**	**1,10**
Příjmy z prodeje dlouhodobého majetku a ostatní kapitálové příjmy	17,60	8,56	8,54	18,69	218,7	10,14	106,2	1,09
Příjmy z prodeje dlouhodobého finančního majetku	0,03	0,03	0,03	0,04	173,4	0,02	144,5	0,01
PŘIJATÉ TRANSFERY	**122,40**	**113,29**	**143,88**	**167,28**	**116,3**	**23,41**	**136,7**	**44,88**
Neinvestiční přijaté transfery	54,15	68,97	79,47	101,00	127,1	21,54	186,5	46,85
Investiční přijaté transfery	68,25	44,32	64,41	66,28	102,9	1,87	97,1	-1,97
PŘÍJMY STÁTNÍHO ROZPOČTU CELKEM	**1 403,92**	**1 465,36**	**1 495,90**	**1 523,22**	**101,8**	**27,33**	**108,5**	**119,30**

**) včetně inkasa spotřební daně ze surového tabáku a ze zahřívaných tabákových výrobků*
***) dopočet do celku*

Graf č. 6: Struktura celkových příjmů státního rozpočtu v roce 2019

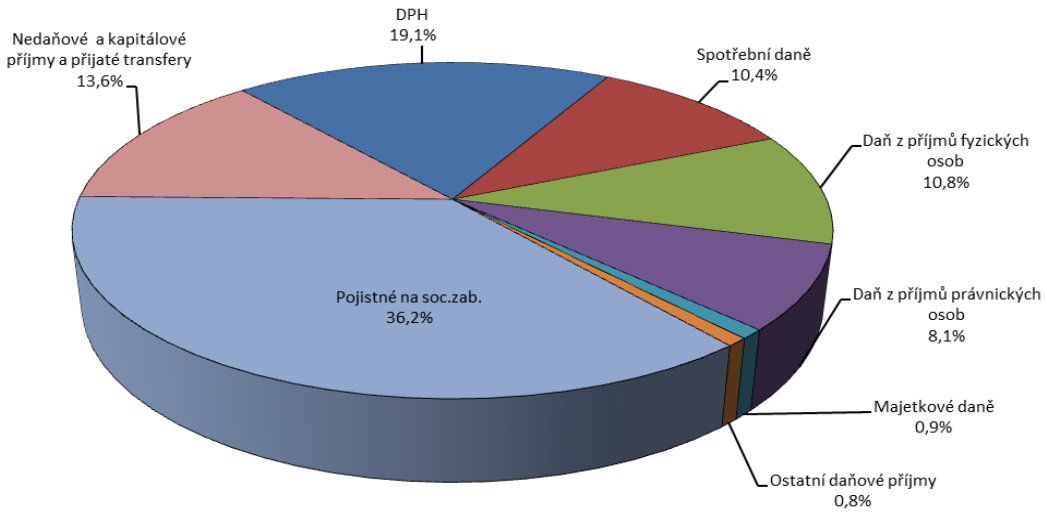

2. Daňové příjmy státního rozpočtu

Příjmy státního rozpočtu z daní a poplatků bez pojistného na sociální zabezpečení a příspěvku na státní politiku zaměstnanosti dosáhly v roce 2019 celkem 764,0 mld. Kč při plnění rozpočtu na 99,4 % (tj. absolutně o 4,9 mld. Kč méně) a meziročním růstu o 36,9 mld. Kč, tj. o 5,1 %.

2.1. Daň z příjmů fyzických osob

Tato daň patří do skupiny tzv. sdílených daní, tzn., že její výnos je rozdělován mezi státní rozpočet a územní rozpočty. Daň z příjmů fyzických osob (dále také „DPFO“) zahrnuje DPFO placenou plátci (ze závislé činnosti), DPFO placenou poplatníky (z přiznání) a DPFO vybíranou srážkou.

Podle zákona č. 243/2000 Sb., o rozpočtovém určení daní, náleželo státnímu rozpočtu pro rok 2019 z výnosu DPFO placené plátci 66 % (obcím 25,08 % a krajům 8,92 %), z výnosu DPFO vybírané srážkou 67,5 % (obcím 23,58 % a krajům 8,92 %), a z výnosu DPFO placené poplatníky 80,5 % (obcím 14,15 % a krajům 5,35 %).

Následující 2 tabulky ukazují celoroční plnění inkasa DPFO a celkový výnos této daně v jednotlivých měsících roku 2019.

Tabulka č. 8: Plnění rozpočtu celostátních daní z příjmů fyzických osob (v mld. Kč)

Ukazatel	Rozpočet 2019			Skutečnost 2019			% plnění 2019			Index 2019/2018		
	Celkem	v tom		Celkem	v tom		Celkem	v tom		Celkem	v tom	
		státní rozpočet	územní rozpočty		státní rozpočet	územní rozpočty		státní rozpočet	územní rozpočty		státní rozpočet	územní rozpočty
Daň z příjmu fyzických osob celkem	**248,50**	**165,60**	**82,90**	**246,76**	**164,52**	**82,23**	**99,3**	**99,4**	**99,2**	**112,5**	**112,3**	**113,0**
v tom:												
- placená plátci	221,50	146,20	75,30	216,32	142,75	73,57	97,7	97,6	97,7	112,0	111,7	112,6
- placená poplatníky	9,20	7,40	1,80	9,98	7,96	2,02	108,5	107,6	112,0	127,4	126,2	132,7
- vybíraná srážkou	17,80	12,00	5,80	20,45	13,81	6,64	114,9	115,1	114,6	111,9	111,3	113,0

Pramen: Integrovaný informační systém státní pokladny - údaje z finančních výkazů (nikoliv účty ČNB a FS ADIS - EDA).

Tabulka č. 9: Měsíční vývoj celostátního inkasa daní z příjmů fyzických osob (v mld. Kč)

Měsíc	DPFO celkem	DPFO		
		placená plátci	placená poplatníky	vybíraná srážkou
leden	20,7	18,5	0,4	1,8
únor	18,6	17,0	0,6	1,0
březen	22,7	14,3	7,1	1,2
duben	5,4	13,9	-10,0	1,5
květen	19,2	19,0	-1,4	1,7
červen	26,2	19,1	5,3	1,9
červenec	22,5	18,7	1,3	2,4
srpen	20,9	18,8	0,3	1,8
září	22,2	17,8	2,1	2,3
říjen	20,1	17,9	0,4	1,7
listopad	20,5	18,7	0,4	1,4
prosinec	27,8	22,6	3,4	1,8
CELKEM	**246,6**	**216,3**	**9,9**	**20,5**

Pramen: FS ADIS - EDA údaje z evidence daní a poplatků - nesouhlasí s údaji za celostátní daně z finančních výkazů IISSP z důvodu časového posunu převodu daňových příjmů dle § 6 zákona č. 243/2000 Sb., o rozpočtovém určení daní

Celkový výnos DPFO vybraný finančními úřady v České republice za rok 2019 (bez ohledu na rozpočtové určení) činil **246,6 mld. Kč** (údaj z účtů ČNB), což bylo o 26,7 mld. Kč více než v roce 2018. Z toho 82,1 mld. Kč představovalo nárok rozpočtů krajů a obcí a **164,5 mld. Kč činil výnos státního rozpočtu.**

Graf č. 7: Struktura plnění státního rozpočtu daní z příjmů fyzických osob v letech 2015-2019 (v mil. Kč)

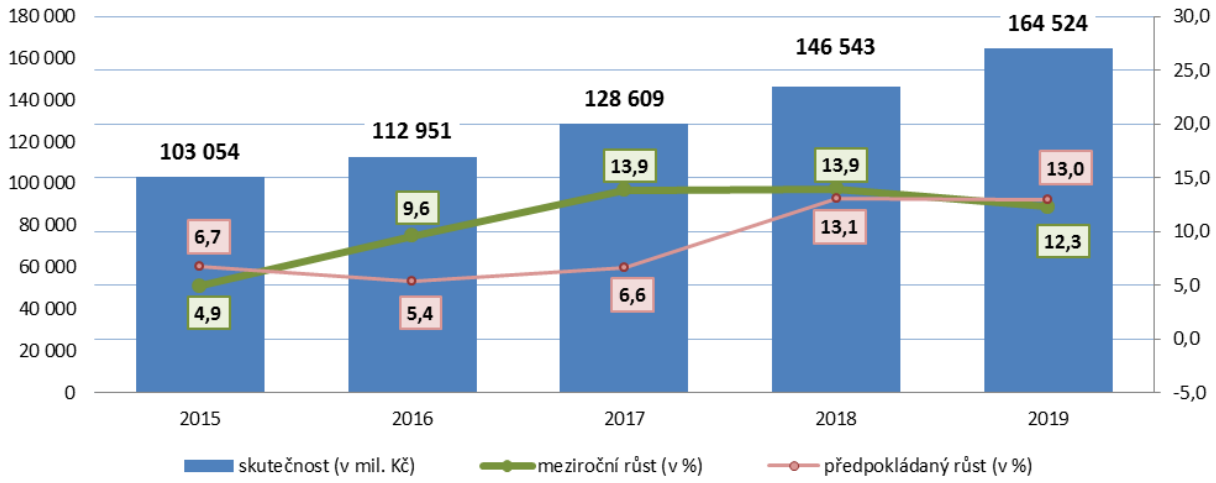

Pozn.: Předpokládaný růst je předpoklad schváleného rozpočtu ve vztahu ke skutečnosti předchozího roku

2.1.1. Daň z příjmů fyzických osob placená plátci

Tato daň zahrnuje daň odvedenou plátcem - zaměstnavatelem za zaměstnance. Příjem z **DPFO placené plátci** (ze závislé činnosti) náležející státnímu rozpočtu, dosáhl výše **142,8 mld. Kč** (tj. rozhodující podíl na celkovém inkasu DPFO ve výši 86,8 %) při naplnění rozpočtu na 97,6 %. Meziročně pak tyto příjmy vzrostly o 14,9 mld. Kč, tj. o 11,7 %.

Na příjem státního rozpočtu z DPFO placené plátci v roce 2019 negativně působily zejména následující faktory:

- zvýšení limitu pro uplatnění slevy na dani ve výši výdajů prokazatelně vynaložených poplatníkem za umístění vyživovaného dítěte poplatníka v předškolním zařízení, kterou si mohli zaměstnanci uplatnit v rámci ročního zúčtování až po uplynutí zdaňovacího období 2018, tj. v roce 2019 (zvýšení minimální mzdy pro rok 2018 na 12 200 Kč), což ovlivnilo zejména inkaso za měsíce březen a duben roku 2019,
- vzrůstající počet poplatníků, kteří neuplatňují u zaměstnavatele slevy na dani a daňové zvýhodnění měsíčně, ale až v rámci ročního zúčtování záloh a daňového zvýhodnění. Těmto poplatníkům jsou pak vráceny vysoké částky přeplatků na dani např. u poplatníka se třemi dětmi a základní slevou na dani činí takto vrácený přeplatek na dani částku ve výši 83 652 Kč.

Na příjem státního rozpočtu z DPFO placené plátci v kalendářním roce 2019 měly pozitivní vliv následující faktory:

- ekonomický růst, který pozitivně ovlivnil i růst platů a mezd ve veřejném i v soukromém sektoru v návaznosti na nízkou míru nezaměstnanosti,
- zvýšení minimální mzdy pro rok 2019 o 1 150 Kč na částku 13 350 Kč,
- solidární zvýšení daně,
- celoroční vyšší inkaso je také nepřímo ovlivňováno zavedením EET,
- další vlivy s minoritními dopady na celkový výnos této daně.

Důvody neplnění rozpočtovaných příjmů byly dány nižším růstem objemu mezd a platů, kdy v době přípravy státního rozpočtu byl očekáván tento růst 8,3 %, zatímco aktuální odhad je 7,2 % (odhad z ledna 2020; finální data zveřejní dodatečně Český statistický úřad). Dalším faktorem, který ovlivnil odhad rozpočtu této daně pro rok 2019, byl odhad vycházející z pozitivní průběžné míry plnění rozpočtu této daně v roce 2018. Tento faktor, který je jeden ze základních parametrů predikce vývoje, však nebyl naplněn.

2.1.2. Daň z příjmů fyzických osob placená poplatníky

Zahrnuje veškerou daň odvedenou na základě podaných daňových přiznání, tj. v zásadě získanou z činnosti jiné než je závislá činnost, tedy se zde projeví příjmy ze samostatné činnosti, příjmy z kapitálového majetku, příjmy z nájmu a ostatní příjmy. Zahrnuje i případné vyrovnání části daně ze závislé činnosti odvedené po podání přiznání při souběhu závislé a jiné výdělečné činnosti, popř. při souběhu několika zaměstnání.

Příjem z **DPFO placené poplatníky** náležející státnímu rozpočtu, dosáhl výše **8,0 mld. Kč** při naplnění rozpočtu na 107,6 %, tj. o 0,6 mld. Kč bylo překročeno rozpočtové očekávání. Meziročně pak tyto příjmy vzrostly o 1,7 mld. Kč, tj. o 26,2 %.

Na příjem státního rozpočtu z DPFO placené poplatníky v kalendářním roce 2019 měly negativní vliv následující faktory:

- vyrovnání daně na základě daňových přiznání podaných poplatníky pouze s příjmy ze závislé činnosti; zálohy na daň u těchto zaměstnanců jsou odvedeny na účet DPFO placené plátci, ale případné přeplatky na dani se vrací z účtu DPFO placené poplatníky,
- zvýšení daňového zvýhodnění na první vyživované dítě, které je účinné od roku 2018 a s ohledem na splatnost daně se projevuje až v inkasu roku 2019 s odhadovaným negativním dopadem 0,4 mld. Kč na státní rozpočet,

- zvýšení limitu pro uplatnění slevy na dani ve výši výdajů prokazatelně vynaložených poplatníkem za umístění vyživovaného dítěte v předškolním zařízení (pro zdaňovací období 2018 činila výše slevy 12 200 Kč), který si mohli poplatníci uplatnit v přiznání k DPFO za zdaňovací období roku 2018, tj. v roce 2019.

Pozitivními faktory, které výrazně zvýšily výnos této daně, byly zejména:

- omezení pro uplatnění nároku na daňový bonus dle § 35c odst. 4 zákona č. 586/1992 Sb., o daních z příjmů (dále jen „zákon o daních z příjmů“). Od zdaňovacího období 2018 může poplatník uplatnit daňový bonus, pokud měl ve zdaňovacím období příjem podle § 6 anebo § 7 zákona o daních z příjmů alespoň ve výši šestinásobku minimální mzdy, tj. již nejsou zohledňovány příjmy z § 8 a 9 zákona o daních z příjmů. S ohledem na splatnost daně se projevuje až v inkasu roku 2019,
- vliv solidárního zvýšení daně,
- pokračující vliv omezení výše tzv. výdajových paušálů (výdajů stanovených % z příjmů) pro poplatníky mající příjmy podle § 7 písm. c) a d) zákona o daních z příjmů a následné omezení výdajových paušálů i pro poplatníky mající příjmy podle § 7 písm. a) a b) zákona o daních z příjmů,
- přetrvávající pozitivní ekonomický vývoj ČR, zavedení EET, pokračující vliv povinnosti pro plátce DPH podávat kontrolní hlášení povinnosti pro plátce DPH podávat kontrolní hlášení aj.

2.1.3. Daň z příjmů fyzických osob vybíraná srážkou

Zahrnuje daň z úroků, dividend a jiných kapitálových výnosů, příp. i daně z jiných příjmů vybírané srážkou podle zvláštní sazby daně.

Na dani z kapitálových výnosů srážené podle zvláštní sazby inkasoval státní rozpočet 13,8 mld. Kč, tj. o 1,8 mld. Kč více, než předpokládal schválený návrh státního rozpočtu (plnění rozpočtu na 115,1 %). V meziročním srovnání úrovní státního rozpočtu bylo inkaso roku 2019 vyšší o 1,4 mld. Kč, tj. o 11,3 %.

Na vyšší než předpokládané očekávání měl vliv zejména faktor zvýšeného počtu uzavřených dohod o provedení práce s limitem do 10 tis. Kč, v případech, kdy poplatník u plátce daně neučinil prohlášení k dani z příjmů a vyplacené odměny členům orgánů právnických osob u poplatníků daňových nerezidentů z důvodu fiskální prosperity českých firem se zahraniční účastí.

Míra vlivu úrokových sazeb a celkový stav úspor domácností na změnu výše inkasa této daně je z důvodu nastavení úrokových sazeb, pro rok 2019, zanedbatelná.

2.2. Daň z příjmů právnických osob

Inkaso daně z příjmů právnických osob (dále také „DPPO“) je tvořeno dvěma složkami, daní sráženou podle zvláštní sazby plátci daně a daní ze zisku a kapitálových výnosů odváděnou samotnými daňovými poplatníky ve formě běžných záloh a ročního vyrovnání daně.

Roční výnos DPPO zahrnuje zejména následující dílčí příjmy:

- zaplacené zálohy na daň,
- doplatky daně na základě podaných řádných a dodatečných daňových přiznání,
- kladné saldo uhrazených nedoplatků a vrácených přeplatků vyplývajících z vyúčtování záloh na daň na základě podaných daňových přiznání,

- zaplacenou daň dodatečně vyměřenou správcem daně,
- zaplacené příslušenství daně.

Roční výnos DPPO snižuje případné záporné saldo vrácených přeplatků a zaplacených nedoplatků, vyplývajících z vyúčtování záloh na daň podle daňových přiznání.

DPPO patří do kategorie tzv. sdílených daní, tzn., že je její výnos rozdělován mezi státní rozpočet a územní rozpočty. Z jejího celkového výnosu je státnímu rozpočtu určeno 67,50 %, rozpočtům obcí 23,58 % a rozpočtům krajů 8,92 %.

Vývoj celostátního výnosu daně z příjmů právnických osob (tj. státní rozpočet a územní rozpočty bez DPPO za obce a kraje) je uveden v následující tabulce:

Tabulka č. 10: Celostátní inkaso daní z příjmů právnických osob (v mld. Kč)

Ukazatel	Skutečnost 2018	Rozpočet 2019		Skutečnost 2019	% plnění	Meziroční rozdíl 2019/2018	Index 2019/2018
		schválený	po změnách				
1	2	3	4	5	6=5:4	7=5-2	8=5.2
DPPO celkem *):	174,0	184,2	184,2	182,9	99,3	8,9	105,1
- z toho:							
- DPPO státní rozpočet	**117,5**	**124,4**	**124,4**	**123,5**	**99,2**	**6,0**	**105,1**
- v tom:							
- daň z přiznání	166,1	x	x	175,6	x	9,5	105,7
- daň vybíraná srážkou	7,9	x	x	7,2	x	-0,7	91,1

**) Pramen: Intranet FS - údaje z evidence daní a poplatků – nesouhlasí s údaji za celostátní daně z finančních výkazů IISSP z důvodů časového posunu převodu daňových příjmů dle § 6 zákona č. 243/2000 Sb., o rozpočtovém určení daní*

Celkový celostátní výnos DPPO vybraný finančními úřady v České republice v roce 2019 činil 182,9 mld. Kč, tj. 99,3 % rozpočtu. Oproti roku 2018 to však představuje nárůst o 8,9 mld. Kč (o 5,1 %).

Z celostátního výnosu DPPO připadlo **státnímu rozpočtu 123,5 mld. Kč**, což bylo o 6,0 mld. Kč, resp. o 5,1 % více než v roce 2018, ale o 0,9 mld. Kč (o 0,8 %) méně než stanovil rozpočet.

Graf č. 8: Struktura plnění státního rozpočtu DPPO v letech 2015-2019 (v mil. Kč)

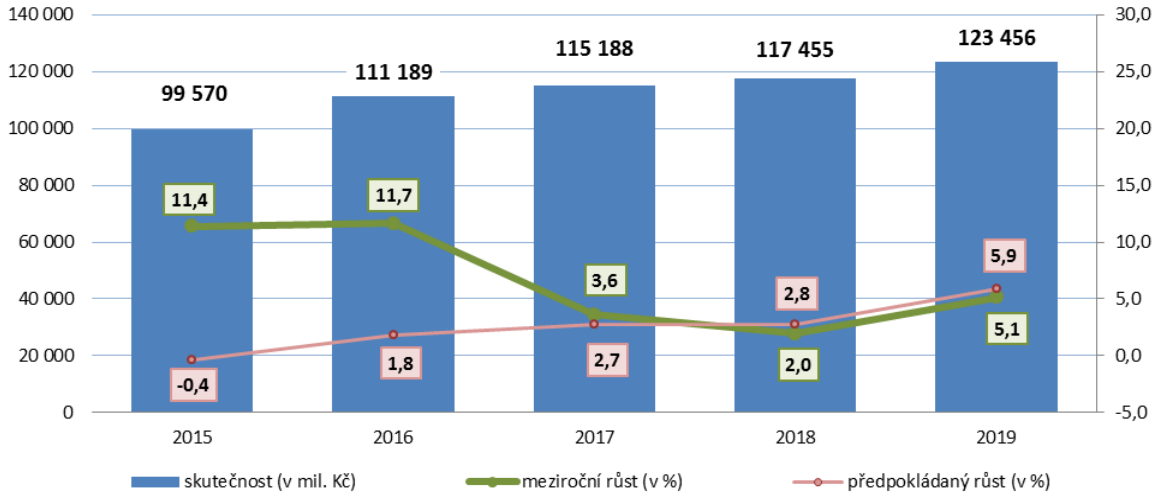

Pozn.: Předpokládaný růst je předpoklad schváleného rozpočtu ve vztahu ke skutečnosti předchozího roku

Z uvedeného meziročního srovnání vyplývá příznivý nárůst inkasa DPPO. Lze důvodně předpokládat, že meziroční nárůst celkového objemu inkasa DPPO v roce 2019 o 8,9 mld. Kč,

z toho u DPPO z přiznání o 9,5 mld. Kč, souvisel s ekonomicky úspěšným rokem 2018 a s pokračující ekonomickou stabilitou v roce 2019. Nicméně objem inkasa DPPO vybírané srážkou podle zvláštní sazby se proti roku 2018 meziročně snížil, a to o 0,6 mld. Kč.

Časové rozložení celkového růstu příjmů státního rozpočtu z DPPO do jednotlivých čtvrtletí roku 2019 vyplývá z následující tabulky:

Tabulka č. 11: Průběh plnění státního rozpočtu 2019 z DPPO podle čtvrtletí a meziroční srovnání 2015/2019 (v mld. Kč)

Čtvrtletí	I.	II.	III.	IV.	Celkem
2015	21,0	31,5	25,3	21,8	99,6
2016	23,6	35,0	29,2	23,4	111,2
2017	26,1	36,9	25,0	27,2	115,2
2018	26,4	36,5	27,1	27,4	117,4
2019	27,4	39,5	31,1	25,4	123,4
Rozdíl 2019 - 2018	1,0	3,0	4,0	-2,0	6,0

Dopady legislativních změn a ostatních faktorů na vývoj inkasa DPPO v roce 2019

Z hlediska platné legislativy byl výběr inkasa daně z příjmů v průběhu roku 2019 ovlivněn v prvním a druhém čtvrtletí zálohami odvozenými z daňové povinnosti za zdaňovací období 2017 a daní zaplacenou za zdaňovací období 2018. Inkaso ve třetím a čtvrtém čtvrtletí pak bylo ovlivněno zejména zálohami vyplývajícími ze zaplacené daně za zdaňovací období 2018. Z toho vyplývá, že z hlediska legislativních změn, které by mohly ovlivnit inkaso daně z příjmů právnických osob v průběhu roku 2019, je nutné zmínit změny relevantní pro zdaňovací období 2018 ve srovnání s daňovým režimem pro zdaňovací období 2017.

Hlavní parametr, který se nejvíce promítá do výběru daně z příjmů právnických osob, je sazba daně. V této souvislosti je třeba uvést, že tento parametr se v porovnávaných obdobích neměnil. Jak pro zdaňovací období započaté v roce 2017, tak i pro zdaňovací období započaté v roce 2018 byla sazba daně z příjmů ve stejné výši 19 %. Na zvýšený výběr této daně o 9,5 mld. Kč tedy sazba daně vliv neměla.

S účinností od 1.7.2017 byl přijat zákon č. 170/2017 Sb., kterým se mění některé zákony v oblasti daní, kterým byla provedena mj. i novela zákona o daních z příjmů. I přesto, že účinnost tohoto zákona byla nastavena již na 1.7.2017, většina změn zákona o daních z příjmů se však týkala až zdaňovacího období započatého po účinnosti tohoto zákona, tj. zpravidla od 1.1.2018.

Změny zákona o daních z příjmů provedené uvedeným zákonem č. 170/2017 Sb., které se týkaly až zdaňovacího období započatého po účinnosti tohoto zákona, tj. zpravidla od 1.1.2018 a mohly tak ovlivnit inkaso daně z příjmů z přiznání v roce 2019 jsou:

- Zmírnění podmínek pro osvobození bezúplatných příjmů veřejnoprávních korporací (negativní vliv); u územních samosprávných celků, jimi zřízených příspěvkových organizací, dobrovolných svazků obcí, veřejných výzkumných institucí, veřejných vysokých škol a Regionálních rad regionů soudržnosti mohou být bezúplatné příjmy osvobozeny bez toho, aby toto osvobození bylo limitováno účely, na které bezúplatné příjmy budou použity (do 30. 6. 2017 mohly být osvobozeny pouze v případě jejich využití na účely vymezené v § 20 odst. 8 zákona o daních z příjmů).
- daňový odpis u příspěvkových organizací zřízených územním samosprávným celkem nebo dobrovolným svazkem obcí a u dobrovolných svazků obcí (negativní vliv); s účinností od 1.7.2017 byla do zákona o daních z příjmů navrácena možnost

daňového odpisu majetku svěřeného příspěvkové organizaci zřízené územním samosprávných celkem předaného zřizovatelem k hospodaření dle ustanovení § 27 odst. 2 písm. e) zákona č. 250/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech územních rozpočtů, ve znění pozdějších předpisů, a nově byla doplněna možnost daňového odpisu majetku svěřeného dobrovolným svazkem obcí do jím zřízené příspěvkové organizace dle § 39a odst. 4 tohoto zákona a také možnost daňového odpisu majetku vloženého členskou obcí dle ustanovení § 50 odst. 2 zákona č. 128/2000 Sb., o obcích, ve znění pozdějších předpisů, do dobrovolného svazku obcí u tohoto subjektu.

- změna v daňovém posuzování exekučních nákladů (negativní vliv); při posuzování exekučních nákladů nastala s účinností od 1.7.2017 věcná změna, do 30.6.2017 byly na straně dlužníka daňově neuznatelné, od 1.7.2017 snižují základ daně z příjmů.

Další změny zákona o daních z příjmů provedené zákonem č. 170/2017 Sb., které sice nabyly účinnosti již v průběhu roku 2017, které ale mohly negativně ovlivnit inkaso daně z příjmů právnických osob vybrané na přiznání i v roce 2019, jsou:

- změna limitu pro daňovou uznatelnost výdajů na tvorbu fondu kulturních a sociálních potřeb a sociálního fondu u veřejně prospěšného poplatníka a výdajů na tvorbu sociálního fondu u veřejné vysoké školy nebo veřejné výzkumné instituce (negativní vliv); limitní procento bylo navýšeno ze 1,5 % na 2 % z úhrnů z vyměřovacích základů zaměstnance pro pojistné na sociální zabezpečení a příspěvek na státní politiku zaměstnanosti,
- daňová uznatelnost výdajů na tvorbu garančního fondu České kanceláře pojistitelů,
- zrušení limitace daňově uznatelného výdaje příjmem z prodeje u mikro účetní jednotky, která je poplatníkem daně z příjmů právnických osob, při prodeji cenného papíru, který je u jiných účetních jednotek oceňován v souladu s účetními předpisy reálnou hodnotou.

Výše uvedené legislativní změny zákona o daních z příjmů nelze vyčíslit, lze však usuzovat na to, že jejich vliv není významný.

Zákonem č. 174/2018 Sb., kterým se mění zákon č. 586/1992 Sb., o daních z příjmů, ve znění pozdějších předpisů, byly zpřísněny podmínky pro vymezení základního investičního fondu, který nepodléhá běžné sazbě daně z příjmů ve výši 19 %, ale jen ve výši 5 %. Protože účinnost této změny nastala až od 1.1.2019, neprojevila se ve výši inkasa daně z příjmů vybraného na přiznání v roce 2019.

Obdobně se v inkasu daně z příjmů v roce 2019 neprojevila většina změn zákona o daních z příjmů přijatých zákonem č. 80/2019 Sb., jehož účinnost nastala k 1.4.2019.

Na základě výše uvedeného lze tedy uzavřít, že pro zdaňovací období 2018 ve srovnání se zdaňovacím obdobím 2017 nebyly v oblasti daně z příjmů právnických osob přijaty takové legislativní změny zákona o daních z příjmů, které by měly zásadní dopad na inkaso této daně v roce 2019.

Na snížení inkasa daně z příjmů vybírané srážkou o 0,6 mld. Kč mohla mít negativní dopad nižší výplata dividend v roce 2019 oproti roku 2018 u významných poplatníků.

2.2.1. Daň z příjmů právnických osob z přiznání

Na DPPO z přiznání bylo v roce 2019 vybráno 175,6 mld. Kč, což představuje oproti předcházejícímu roku zvýšení o 9,5 mld. Kč, tj. o 5,7 %. Z následující tabulky vyplývají meziroční změny celostátního inkasa **DPPO z přiznání**:

Tabulka č. 12: Celostátní inkaso daně z příjmů právnických osob z přiznání v letech 2014 až 2019 (v mld. Kč)

Skutečnost 2014	Skutečnost 2015	Změna absolutní	Změna v %
123,2	138,1	14,9	12,1
Skutečnost 2015	**Skutečnost 2016**	**Změna absolutní**	**Změna v %**
138,1	156,4	18,3	13,2
Skutečnost 2016	**Skutečnost 2017**	**Změna absolutní**	**Změna v %**
156,4	161,8	5,4	3,5
Skutečnost 2017	**Skutečnost 2018**	**Změna absolutní**	**Změna v %**
161,8	166,1	4,3	2,7
Skutečnost 2018	**Skutečnost 2019**	**Změna absolutní**	**Změna v %**
166,1	175,6	9,5	5,7

Pramen FS ADIS – Eda údaje z evidence daní a poplatků.

Při meziročním celorepublikovém nárůstu inkasa státního rozpočtu DPPO byl zaznamenán v působnosti většiny finančních úřadů České republiky růst, vyjma čtyř finančních úřadů, které zaznamenaly pokles, jak vyplývá z následující tabulky. V té jsou uvedeny meziroční změny celostátního inkasa DPPO z přiznání podle jednotlivých finančních úřadů dle organizačního členění finanční správy České republiky:

Tabulka č. 13: Výběr DPPO z přiznání v letech 2018 a 2019 dle finančních úřadů (v mil. Kč)

FÚ	31.12.2018	31.12.2019	Meziroční rozdíl 2019 - 2018	Meziroční index 2019/2018
Specializovaný finanční úřad	81 571	85 301	3 730	104,5
Hlavní město Praha	33 828	36 018	2 190	106,5
Středočeský kraj	7 392	7 664	272	103,7
Jihočeský kraj	3 246	3 672	426	113,1
Plzeňský kraj	3 569	3 810	241	106,7
Karlovarský kraj	1 168	1121	-47	96,0
Ústecký kraj	2 822	3 101	279	109,8
Liberecký kraj	2 257	2 368	111	104,9
Královéhradecký kraj	2 902	2 852	-50	98,3
Pardubický kraj	2 930	2 837	-93	96,8
Kraj Vysočina	3 236	3 171	-65	97,9
Jihomoravský kraj	8 923	10 226	1 303	114,6
Olomoucký kraj	3 458	3 630	172	104,9
Moravskoslezský kraj	5 273	5 830	557	110,6
Zlínský kraj	3 556	4 049	493	113,8
ČR celkem	**166 131**	**175 649**	**9 518**	**105,7**

Pramen: FS ADIS - EDA (Intranet FS - Evidence daní a poplatků)

K nejvýraznějšímu nárůstu celorepublikově přiznané daně DPPO vůči porovnávanému zdaňovacímu období roku 2017 došlo ve finančním zprostředkování, kromě pojišťovnictví a penzijního financování (2,5 mld. Kč), pojištění, zajištění a penzijní financování, kromě povinného sociálního zabezpečení (1,6 mld. Kč), maloobchodu kromě motorových vozidel (1,2 mld. Kč), velkoobchodu kromě motorových vozidel (0,95 mld. Kč), ostatních finančních činnostech (0,93 mld. Kč), specializované stavební činnosti (0,89 mld. Kč), výrobě a rozvodu elektřiny, plynu, tepla a klimatizovaného vzduchu (0,64 mld. Kč).

Naproti tomu celorepublikově k meziročnímu poklesu přiznané daně DPPO vůči porovnávanému zdaňovacímu období roku 2017 došlo mj. v oblasti výroby motorových vozidel (kromě motocyklů), přívěsů a návěsů (-2,91 mld. Kč), výroby chemických látek a chemických přípravků (-0,65 mld. Kč), výroby pryžových a plastových výrobků

(-0,63 mld. Kč), lesnictví a těžby dřeva (-0,45 mld. Kč), vydavatelské činnosti (-0,44 mld. Kč), těžby a úpravě černého a hnědého uhlí (-0,25 mld. Kč).

Pro úplnost pokládáme za vhodné uvést, že u prvního sta poplatníků s největším objemem inkasa DPPO z přiznání došlo v roce 2019 v porovnání s rokem 2018 k nárůstu celkového objemu inkasa o 1,8 mld. Kč (z 59,0 mld. Kč na 60,8 mld. Kč).

Současně se ale meziročně snížil jejich podíl na celkovém objemu inkasa DPPO z přiznání z 35,5 % na 34,6 %. Přitom u prvních dvaceti poplatníků s největším objemem inkasa DPPO z přiznání byl zaznamenán meziroční pokles o 4,1 mld. Kč (z 36,4 mld. Kč na 32,3 mld. Kč). Na sníženém podílu se projevil pokles daňové povinnosti u jednotlivých poplatníků, kteří za zdaňovací období roku 2018 vykázaly podstatně nižší daňovou povinnost DPPO oproti roku 2017 a tím došlo i ke snížení zálohové povinnosti v roce 2019.

Tabulka č. 14: Podíly TOP 100 poplatníků a TOP 20 poplatníků na inkasu DPPO v letech 2017 -2019 (v tis. Kč)

	2017	2018	2019
Inkaso DPPO - ČR	161 803 032	166 130 856	175 648 692
Inkaso DPPO - TOP 100 poplatníků	56 496 366	59 020 705	60 828 301
Inkaso DPPO - TOP 20 poplatníků	33 755 512	36 397 106	32 312 412
Podíl TOP 100 poplatníků na celostátním výnosu DPPO	34,9%	35,5%	34,6%
Podíl TOP 20 poplatníků na celostátním výnosu DPPO	20,9%	21,9%	18,4%
Podíl TOP 20 poplatníků na výnosu TOP 100 poplatníků	59,7%	61,7%	53,1%

Mírné nenaplnění schváleného státního rozpočtu z DPPO lze odůvodnit zvýšeným objemem osobních nákladů z titulu růstu mzdových prostředků, které souvisí s navýšení platů s plošně přijatými opatřeními v oblasti nárůstu mezd a sníženou nezaměstnaností v ČR.

Faktory ovlivňující meziroční vývoj inkasa DPPO z přiznání

Úhrnná částka předpisů DPPO na debetních stranách osobních daňových účtů (ODÚ) za rok 2019 meziročně vzrostla o 10,2 mld. Kč (z 162,8 mld. Kč na 172,9 mld. Kč). Podíl na tomto nárůstu představuje především meziroční zvýšení objemu splatných záloh o 6,6 mld. Kč (z 145,7 mld. Kč, na 152,3 mld. Kč) a meziroční nárůst objemu vyrovnání daně na základě podaných přiznání o 8,1 mld. Kč (z 163,1 mld. Kč na 171,2 mld. Kč).

Objem doměrků na základě kontroly nebo vlastního zjištění správce daně se zvýšil o 0,94 mld. Kč (z 0,53 mld. Kč na 1,47 mld. Kč), zvýšil se i předpis doměrku na základě dodatečného přiznání daňového subjektu o 0,78 mld. Kč (z 0,04 mld. Kč na 0,82 mld. Kč). Meziročně se snížil objem předepsaných rozdílů mezi vyměřenou a předepsanou daní o 0,2 mld. Kč (ze 1,5 mld. Kč na 1,3 mld. Kč).

Na kreditních stranách ODÚ se na meziročním nárůstu úhrnné částky inkasa DPPO z přiznání v roce 2019 o 9,5 mld. Kč (z 166,1 mld. Kč na 175,6 mld. Kč) nejvýrazněji projevil meziroční nárůst objemu plateb na daň o 9,2 mld. Kč (z 190,7 mld. Kč na 199,9 mld. Kč), avšak při meziročním mírném zvýšení úhrnu tzv. „vratek“ o 0,01 mld. Kč.

Meziroční změnu zaznamenaly převody na jiný účet správce daně a to z -2,3 mld. Kč na hodnotu -2,1 mld. Kč, tj. o - 0,2 mld. Kč. Celkové objemy plateb z exekucí se meziročně zvýšily (z 0,47 mld. Kč na 0,56 mld. Kč, tj. 0,09 mld. Kč).

Důvody změn vyměřené DPPO v porovnávaných zdaňovacích obdobích

Celková částka DPPO **vyměřené** z přiznání za zdaňovací období započatá v roce 2018, splatné v roce 2019, dosáhla 170,67 mld. Kč, oproti částce 161,82 mld. Kč za zdaňovací období započatá v roce 2017, splatné v roce 2018 (nárůst o 8,85 mld. Kč, t.j. o 5,5 %).

Tabulka č. 15: Důvody změn vyměřené DPPO (v mld. Kč)

Důvody změn vyměřené DPPO v porovnávaných zdaňovacích obdobích	Vliv změn na daň vyměřenou za předchozí ZO
a) nárůst celorepublikového úhrnu účetních zisků (po úpravě o metod. vlivy) o 2,76 mld. Kč	**0,53**
b) pokles odečtu daňových ztrát o 14,13 mld. Kč	**2,68**
c) nárůst odečtu výdajů na realizaci projektů výzkumu a vývoje o 0,37 mld. Kč	**-0,07**
d) nárůst objemu snížení základu daně u neziskových poplatníků o 0,10 mld. Kč	**-0,02**
e) nárůst bezúplatných plnění poskytnutých na zákonné účely o 0,35 mld. Kč	**-0,07**
f) pokles uplatněných slev na dani	**0,83**
g) nárůst zápočtů daně zaplacené v zahraničí	**-0,19**

Pramen: ADIS-DPP (Intranet FS- Sestavy - Sumární sestavy typu saldo)

Nárůst vyměřené DPPO za zdaňovací období započatá v roce 2018 se projevil při vyrovnání splatné DPPO za uvedená zdaňovací období v roce 2019, a následně ovlivnil výši záloh splatných ve zbývající části roku 2019. Vlivy změn jsou každoročně hodnoceny ke srovnatelnému datu předchozího období.

2.2.2. Daň z příjmů právnických osob vybíraná srážkou

Inkaso DPPO vybírané srážkou (celostátní výnos) **v roce 2019 činilo 7,2 mld. Kč**, tj. o 0,6 mld. Kč méně než v roce 2018. Meziroční pokles inkasa této daně souvisel především s poklesem úhrnného objemu výplat podílů na zisku nepodléhajících osvobození od daně z příjmů vybírané srážkou.

Inkaso daně vybírané srážkou souvisí především s ekonomickou stabilitou a rozvojem subjektů. Dividendová politika podnikatelských subjektů je závislá na jejich interních rozhodnutích. V roce 2019 v převážné většině došlo k nižší výplatě dividend u jednotlivých subjektů než v předchozím období roku 2018. Negativní vývoj inkasa byl mimo jiné ovlivněn i většími jednorázovými výkyvy inkasa u významných daňových subjektů. Pokles odvedené daně vybírané srážkou v roce 2019 byl způsoben také meziročním rozdílem na odvedené srážkové dani v roce 2018 za nákup práva k duševnímu vlastnictví, (jednalo se o jednorázové a mimořádné transakce neopakující se v roce 2019). Vliv mělo i ukončení činnosti některých daňových subjektů.

Tabulka č. 16: Celostátní inkaso daně z příjmů právnických osob vybírané srážkou (v mld. Kč)

Skutečnost 2014	Skutečnost 2015	Změna absolutní	Změna v %
9,2	9,4	0,2	2,2
Skutečnost 2015	**Skutečnost 2016**	**Změna absolutní**	**Změna v %**
9,4	8,3	-1,1	-11,7
Skutečnost 2016	**Skutečnost 2017**	**Změna absolutní**	**Změna v %**
8,3	8,8	0,5	6,0
Skutečnost 2017	**Skutečnost 2018**	**Změna absolutní**	**Změna v %**
8,8	7,9	-1,0	-11,0
Skutečnost 2018	**Skutečnost 2019**	**Změna absolutní**	**Změna v %**
7,9	7,2	-0,7	-8,0

Pramen: FS ADIS - EDA (Intranet FS - Evidence daní a poplatků)

Inkaso DPPO vybírané srážkou v roce 2019 v územním rozložení a jeho meziroční vývoj vyplývá z následující tabulky.

Tabulka č. 17: Daň z příjmů právnických osob vybíraná srážkou v letech 2018 a 2019 dle finančních úřadů (v mil. Kč)

FÚ	31.12.2018	31.12.2019	Meziroční rozdíl 2019 - 2018	Index 2019/2018
Specializovaný finanční úřad	5 969	5 277	-692	88,4
Hlavní město Praha	1 173	1 160	-13	98,9
Středočeský kraj	119	128	9	107,6
Jihočeský kraj	49	53	4	108,2
Plzeňský kraj	36	51	15	141,6
Karlovarský kraj	16	23	7	143,7
Ústecký kraj	82	100	18	121,9
Liberecký kraj	54	53	-1	98,2
Královéhradecký kraj	32	74	42	231,2
Pardubický kraj	29	35	6	120,7
Kraj Vysočina	40	31	-9	77,5
Jihomoravský kraj	106	94	-12	88,7
Olomoucký kraj	32	25	-7	78,1
Moravskoslezský kraj	96	74	-22	77,1
Zlínský kraj	45	70	25	155,5
ČR celkem	**7 877**	**7 249**	**-628**	**92,0**

Pramen: FS ADIS – EDA (Intranet FS -Evidence daní a poplatků), odchylky vznikají pouze z matematického zaokrouhlování

Pokud se jedná o meziroční vývoj inkasa v územním členění, byl nárůst zaznamenán u osmi finančních úřadů, u ostatních došlo k poklesu popř. stagnaci daně z příjmů právnických osob vybírané srážkou.

2.3. Daň z přidané hodnoty

I tato daň patří do kategorie tzv. sdílených příjmů. Výběr daně z přidané hodnoty (dále jen DPH) je prováděn prostřednictvím finančních a celních úřadů. Finanční úřady vybírají tuto daň ze zdanitelných plnění uskutečněných v tuzemsku a celní úřady ji inkasují zejména při neobchodních dovozech zboží do republiky. DPH inkasovaná těmito orgány odráží režim placení, kdy veškeré odpočty jsou spravovány výhradně finančními úřady.

V roce 2019 představoval celkový celostátní výnos této fiskálně nejvýznamnější daně dle údajů finančních a celních úřadů 431,6 mld. Kč (z toho 431,3 mld. Kč finančními úřady, 0,3 mld. Kč celními úřady), tj. meziroční nárůst o 4,4 % (absolutně o 18,3 mld. Kč).

Proti roku 2018 nedošlo ke změně rozpočtového určení. Pro rok 2019 připadá z celostátního výnosu DPH 67,5 % státnímu rozpočtu, 23,58 % obcím a 8,92 % krajům.

Příjmem státního rozpočtu tak z uvedeného celkového inkasa DPH zůstala částka 291,3 mld. Kč, což představovalo meziroční růst o 4,4 %, (o 12,3 mld. Kč). Rozpočtem stanovená částka 297,9 mld. Kč byla však naplněna pouze na 97,8 % (nenaplnění o 6,6 mld. Kč).

Graf č. 9: Struktura plnění státního rozpočtu DPH v letech 2015-2019 (v mil. Kč)

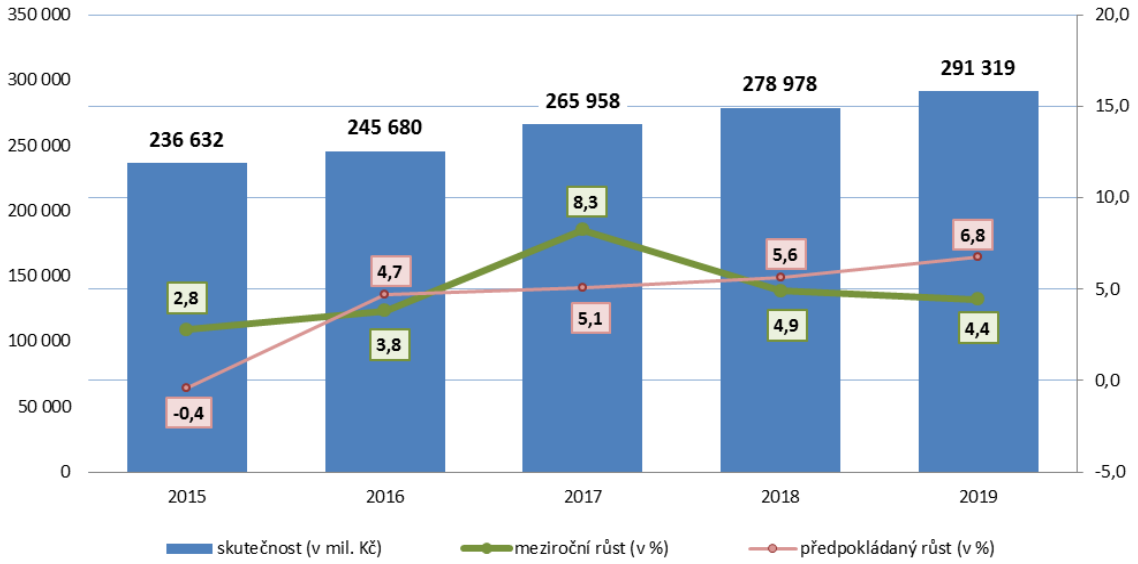

Pozn.: Předpokládaný růst je předpoklad schváleného rozpočtu ve vztahu ke skutečnosti předchozího roku

Poměrný nárůst úrovně celkového inkasa přibližně odpovídá také dílčím přírůstkům vlastní daňové povinnosti (absolutně 33,8 mld. Kč) i nadměrných odpočtů (absolutně 15,5 mld. Kč).

Vratky DPH osobám neusazeným v tuzemsku (osobám registrovaným k dani v jiném členském státě podle § 82a a zahraničním osobám povinným k dani podle § 83) za rok 2019 dosáhly hodnoty 4,3 mld. Kč, odchylka proti roku 2018 je marginální. Hodnota vratek podle § 80 (osobám požívajícím výsad a imunit), § 81 (v rámci zahraniční pomoci), § 85 (osobám se zdravotním postižením) a podle § 86 (ozbrojeným silám cizích států) dosáhla souhrnně částky 280 mil. Kč proti 251 mil. Kč v předchozím roce.

Ve zvláštním režimu jednoho správního místa (MOSS) bylo vybráno 1 430 mil. Kč proti 1 138 mil. Kč v roce 2018.

Meziroční přehled vývoje daňové povinnosti a nadměrných odpočtů ilustruje následující tabulka:

Tabulka č. 18: Celostátní inkaso DPH (na úrovni veřejných rozpočtů) dle údajů finančních a celních úřadů (v mil. Kč)

	2017	2018	2019	Index 2019/2018	Rozdíl
Vlastní daň. povinnost	692 244	732 306	766 082	104,6	33 776
Nadměrný odpočet	-310 810	-319 294	-334 771	104,8	-15 477
CÚ	250	288	272	94,4	-16
Celkem	**381 684**	**413 300**	**431 583**	**104,4**	**18 283**

Pramen: Intranet FS - údaje z evidence daní a poplatků – nesouhlasí s údaji za celostátní daně z finančních výkazů IISSP z důvodů časového posunu převodu daňových příjmů dle § 6 zákona č. 243/2000 Sb., o rozpočtovém určení daní

Při přípravě státního rozpočtu se vycházelo z toho, že inkaso DPH roku 2019 bude ovlivněno odhadovanými makroekonomickými agregáty, jako jsou výdaje domácností na spotřebu, výdaje vládních institucí na spotřebu (mezispotřebu) a některé další relevantní výdaje státu, dále pak nově zavedeným opatřeními a vývojem inkasa DPH v roce 2018. Rozpočtová očekávání nebyla naplněna, neboť u některých uvedených faktorů ovlivňujících inkaso DPH došlo následně k jejich změně. Co se týká diskrečních opatření, tak v rozpočtu se nepočítalo

se zavedením nižší sazby DPH na pravidelnou hromadnou dopravu, které je účinné od února 2019, s odhadovaným negativním dopadem ve výši 0,6 mld. Kč. V rozpočtu se naopak počítalo s pozitivním vlivem změny režimu DPH u provozovatelů rozhlasového a televizního vysílání, který byl v rámci legislativního procesu odložen až na rok 2022. V rozpočtu se dále počítalo se spuštěním 3. a 4. etapy elektronické evidence tržeb se souvisejícím pozitivním efektem na příjmy státního rozpočtu v odhadované výši 0,7 mld. Kč a s negativním dopadem přesunu části některých služeb, jako např. úprava a rozvod vody, stravovacích služeb a dalších, do nižší 10% sazby DPH, v odhadované výši 1 mld. Kč. U těchto opatření byl však ukončen legislativní proces až na podzim roku 2019 a opatření proto budou účinná až od května roku 2020.

Hodnoty makroekonomických indikátorů predikované pro rok 2019 v době přípravy rozpočtu byly revidovány, růst výdajů domácností na spotřebu, které mají největší váhu, klesl z 6,3 % na 6,0 % (finální data zveřejní dodatečně Český statistický úřad). I když další makroekonomické agregáty ovlivňující inkaso DPH byly revidovány směrem nahoru, jejich celková změna daná výše uvedenou změnou spotřeby domácností měla na inkaso DPH negativní vliv.

Inkaso DPH v roce 2019 ovlivnilo i jednorázové vyplacení vyšší částky nadměrného odpočtu DPH v únoru 2019 s negativním dopadem na státní rozpočet ve výši 1,2 mld. Kč. Při přípravě rozpočtu na rok 2019 se dále vycházelo z pozitivního odhadu inkasa na rok 2018, který však nebyl v tak vysoké výši naplněn.

Na disciplínu daňové veřejnosti stále příznivě dopadají opatření proti daňovým únikům zavedená do zákona o dani z přidané hodnoty od roku 2013 – institut nespolehlivého plátce a zveřejňování účtů v registru DPH, rozšíření titulů pro ručení příjemce zdanitelného plnění za daň nezaplacenou poskytovatelem zdanitelného plnění; či režim přenesení daňové povinnosti v podobě nařízení vlády č. 361/2014 Sb., kdy docházelo k průběžnému rozšiřování komodit, na které režim přenesení daňové povinnosti dopadá. Uvedené nástroje pro boj s daňovými úniky mají svým charakterem zejména preventivní účinek.

Zásadním opatřením je také zavedení elektronické evidence tržeb, která podobným způsobem jako kontrolní hlášení napomáhá narovnání podnikatelského prostředí. V první fázi od prosince 2016 se zapojili podnikatelé v oblasti stravovacích a ubytovacích služeb a v druhé fázi od března 2017 také maloobchod a velkoobchod. Zbývající fáze, jak již bylo uvedeno výše, bude spuštěna od 1.5.2020.

Judikaturní činnost NSS významně korigovala aplikační praxi finanční správy u zajišťovacích příkazů, čímž došlo ke snížení jejich efektivity, při ochraně ekonomických zájmů státu, tedy řádných daňových subjektů.

Pohled na inkaso jednotlivých finančních úřadů ukazuje, že největší meziroční přírůstek v absolutním vyjádření byl dosažen na Specializovaném FÚ, FÚ pro hlavní město Prahu a FÚ pro Královéhradecký kraj. Pokles na FÚ pro Pardubický kraj lze, zároveň s nárůstem na SFÚ, vysvětlit přesunem významného subjektu na SFÚ. Mírný pokles inkasa zaznamenal také FÚ pro Zlínský kraj. Na hodnotách FÚ pro Moravskoslezský kraj se projevuje místní příslušnost osob povinných k dani, které nemají v tuzemsku sídlo ani provozovnu.

Tabulka č. 19: Vývoj inkasa DPH v letech 2018 a 2019 dle finančních úřadů v mil. Kč

FÚ	31.12.2018	31.12.2019	Meziroční index 2019/2018	Meziroční rozdíl 2019 - 2018
Specializovaný finanční úřad	161 882	174 421	107,7	12 539
Hlavní město Praha	122 899	128 562	104,6	5 663
Středočeský kraj	28 037	28 804	102,7	767
Jihočeský kraj	8 698	9 620	110,6	922
Plzeňský kraj	7 285	7 424	101,9	139
Karlovarský kraj	1 913	1 922	100,5	9
Ústecký kraj	6 805	7 394	108,7	589
Liberecký kraj	5 275	5 763	109,3	488
Královéhradecký kraj	9 358	12 977	138,7	3 619
Pardubický kraj	11 748	8 979	76,4	-2 769
Kraj Vysočina	6 335	6 549	103,4	214
Jihomoravský kraj	29 286	30 266	103,3	980
Olomoucký kraj	8 223	8 790	106,9	567
Moravskoslezský kraj	-4 485	-9 679	215,8	-5 194
Zlínský kraj	9 754	9 518	97,6	-236
ČR celkem	**413 013**	**431 310**	**104,4**	**18 297**

Pramen: FS ADIS - EDA (Intranet FS - Evidence daní a poplatků)

2.4. Zvláštní daně a poplatky ze zboží a služeb v tuzemsku (spotřební daně)

Do tohoto podseskupení patří spotřební daně, které zahrnují daň z minerálních olejů, daň z tabákových výrobků, daň ze surového tabáku, daň ze zahřívaných tabákových výrobků, daň z lihu, daň z piva a daň z vína a meziproduktů. Zákonem č. 261/2007 Sb., o stabilizaci veřejných rozpočtů, byly od 1.1.2008 zavedeny tzv. energetické daně, tj. daň ze zemního plynu a některých dalších plynů, daň z elektřiny a daň z pevných paliv. Od 1.1.2011 byly do kategorie spotřebních daní zařazeny i odvody z elektřiny ze slunečního záření zavedené na základě zákona č. 402/2010 Sb., kterým se novelizoval zákon č. 180/2005 Sb., o podpoře využívání obnovitelných zdrojů, a mají sloužit jako kompenzace výdajů v důsledku poskytování dotací na úhradu vícenákladů spojených s podporou elektřiny z obnovitelných zdrojů. Dále byl zákon o spotřebních daních novelizován zákonem č. 80/2019 Sb., ze dne 12. března 2019. Podstatnou změnou zákona výše uvedenou novelizací bylo zavedení nového předmětu daně – zahřívaných tabákových výrobků s účinností od 1. dubna 2019. Tyto výrobky podléhají značení tabákovými nálepkami stejně jako „tradiční“ tabákové výrobky. Začátek povinnosti značit zahřívané tabákové výrobky byl posunut na základě přechodných ustanovení zákona o 6 týdnů, a proto k jejich zdanění došlo de facto až ode dne 15. května 2019.

S výjimkou daně z minerálních olejů je výnos spotřebních daní určen výhradně do státního rozpočtu. Podle platného rozpočtového určení daní náleží 90,9 % výnosu daně z minerálních olejů státnímu rozpočtu a 9,1 % Státnímu fondu dopravní infrastruktury (SFDI).

Celostátní výnos spotřebních daní (včetně odvodu z elektřiny ze slunečního záření) v roce 2019 představoval **167,1 mld. Kč** (tj. 100,8 % rozpočtu), což bylo o 0,4 mld. Kč (o 0,2 %) méně, než v roce 2018.

Na státní rozpočet připadlo z celkového výnosu spotřebních daní 158,7 mld. Kč, což je o 1,3 mld. Kč (tj. o 0,8 %) více, než předpokládal rozpočet. Státnímu fondu dopravní infrastruktury náleželo z celkového čistého výnosu daně z minerálních olejů 8,4 mld. Kč.

Výnos spotřebních daní podle jednotlivých komodit a srovnání s předchozími roky ukazuje následující přehled:

Tabulka č. 20: Zvláštní daně a poplatky a jejich struktura v letech 2017-2019 (v mil. Kč)

Zvláštní daně a poplatky ze zboží a služeb v tuzemsku	2017		2018		2019	
	Skutečnost	Index 2017/2016	Skutečnost	Index 2018/2017	Skutečnost	Index 2019/2018
Celkem	**154 743**	**102,9**	**159 280**	**102,9**	**158 728**	**99,7**
v tom:						
spotřební daně						
- z minerálních olejů	80 823	102,6	81 830	101,2	84 029	102,7
v tom *(údaje ze stavů na účtech ČNB)* :						
z minerálních olejů (celostátní výnos)	91 753	103,8	92 969	101,3	93 928	101,0
vratky SD - zelená nafta	-2 282	187,2	-2 427	106,4	-990	40,8
vratky SD - pro výrobu tepla	-523	108,2	-465	89,0	-451	96,9
vratky SD osobám jiných států, s imunitou a dle § 55	-25	90,4	-45	179,7	-20	44,3
vratky SD z ostat. benzinů dle § 56a	-9	85,3	-10	102,5	-25	261,7
převod SD z minerálních olejů do SFDI	-8 091	102,6	-8 192	101,2	-8 412	102,7
- z tabáku a tabák. výrobků	56 219	103,3	58 811	104,6	55 917	95,1
- ze surového tabáku	0	x	0	825,1	0	269,2
- z vína	381	106,4	408	107,2	404	98,9
- z piva	4 635	100,6	4 776	103,0	4 696	98,3
- z lihu a lihovin	7 344	101,9	7 943	108,2	8 234	103,7
energetické daně						
- ze zemního plynu a někt. dalších plynů	1 300	111,4	1 349	103,8	1 359	100,7
- z pevných paliv	457	108,8	401	87,9	357	89,0
- z elektřiny	1 537	105,9	1 568	102,0	1 567	99,9
odvod z elektřiny ze slunečního záření	2 047	106,3	2 194	107,2	2 164	98,6

Pramen IISSP

Celkový meziroční pokles inkasa na úrovni státního rozpočtu činil **0,6 mld. Kč** (tj. 0,3 %) a byl způsoben zejména meziročním poklesem inkasa spotřební daně z tabákových výrobků (o 2,9 mld. Kč, tj. o 4,9 %) a spotřební daně z piva (o 0,1 mld. Kč, tj. o 1,7 %), a naopak byl kompenzován vyšším meziročním růstem spotřební daně z minerálních olejů (o 2,2 mld. Kč, tj. o 2,7 %) a spotřební daně z lihu (o 0,3 mld. Kč, tj. o 3,7 %).

V roce 2019 byla rozpočtovaná částka překročena u všech spotřebních daní s výjimkou spotřební daně z tabákových výrobků (o 0,2 mld. Kč, tj. o 0,3 %) a nepříliš významnou částkou nebyl naplněn rozpočet daně z pevných paliv a elektřiny.

Fiskálně nejvýznamnější spotřební daní je **spotřební daň z minerálních olejů**. Rozpočet této daně předpokládal celostátní inkaso ve výši 92,2 mld. Kč, skutečné **celostátní inkaso za rok 2019 činilo 92,4 mld. Kč** (plnění na 100,2 %) a bylo tak oproti skutečnosti roku 2018 vyšší o 2,4 mld. Kč, tj. o 2,6 %. **Na státní rozpočet v** roce 2019 připadlo z celkového výnosu spotřební daně z minerálních olejů **84,0 mld. Kč** a **8,4 mld. Kč** plynulo **do SFDI**. V celkovém součtu se jedná o nejvyšší částku inkasa daně z minerálních olejů od zavedení spotřebních daní v roce 1993. Dosažený výnos daně u této komodity stále roste a má nejvyšší podíl na celkovém inkasu spotřebních daní.

Graf č. 10: Struktura plnění státního rozpočtu spotřební daně z minerálních olejů v letech 2015-2019 (v mil. Kč)

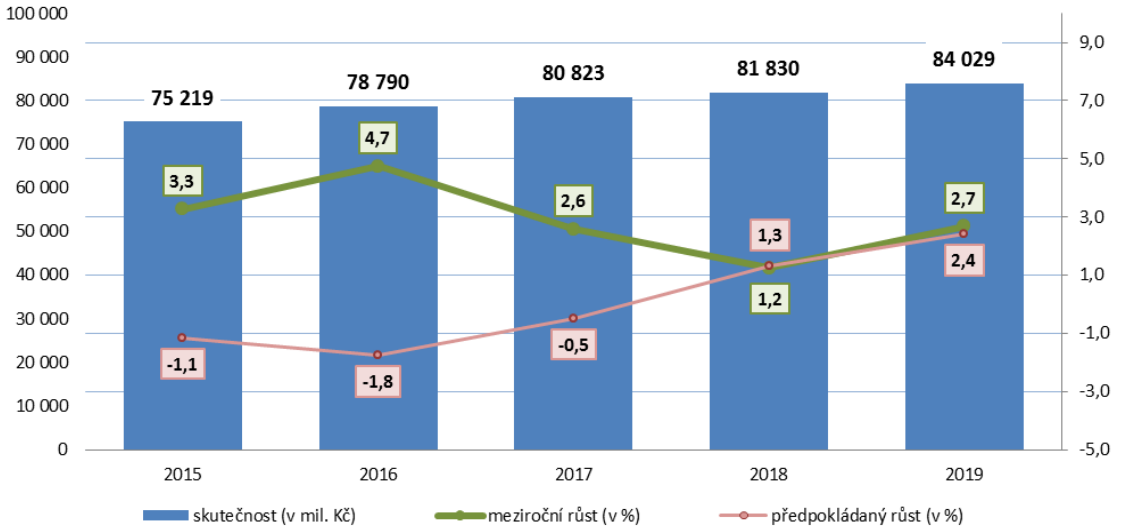

Pozn.: Předpokládaný růst je předpoklad schváleného rozpočtu ve vztahu ke skutečnosti předchozího roku

Meziroční růst inkasa byl způsoben zvyšující se spotřebou pohonných hmot, a to především motorové nafty. Hlavní důvody nárůstu lze spatřovat zejména v dobré ekonomické situaci a zlepšování životní úrovně domácností. Tuzemská spotřeba motorové nafty vzrostla dle dat ČSÚ meziročně v období ledna až listopadu o 1,4 % a spotřeba motorového benzinu o 0,6 %.

Dlouhodobě pozitivní dopad mají již dříve zavedená legislativní opatření upravující podmínky nakládání s minerálními oleji, zejména zavedení nové koncepce registrace distributorů pohonných hmot dle příslušných ustanovení zákona o pohonných hmotách[3], které výrazně snížilo počet subjektů obchodující s pohonnými hmotami a zavedení registru osob nakládajících (výrobců, distributorů a spotřebitelů) se zvláštními minerálními oleji,[4] které má za cíl zamezení daňových úniků přimícháváním těchto minerálních olejů (nezdaněných) do klasických pohonných hmot, zejména motorové nafty.

Kromě ekonomického růstu mělo pozitivní dopad na vyšší inkaso daně z minerálních olejů od roku 2016 zejména snížení daňového zvýhodnění vysokoprocentních a čistých biopaliv a ukončení možnosti započítávat tato daňově zvýhodněná vysokoprocentní a čistá biopaliva do povinného minimálního podílu biopaliv za kalendářní rok podle § 19 zákona o ochraně ovzduší.

Celkový růst byl rovněž ovlivněn možností uplatnění nároku na vrácení spotřební daně z minerálních olejů, vratkou za tzv. zelenou naftu i pro živočišnou prvovýrobu (zavedena v roce 2017 a dále novelizována). Vzhledem k poslední legislativní změně, která prodlužuje zdaňovací období z kalendářního měsíce na kalendářní čtvrtletí, případně kalendářní rok, bude část této daně vrácena až v roce 2020, což způsobilo vyšší meziroční růst inkasa u daně z minerálních olejů v roce 2019.

V komoditě **tabákových výrobků celkové příjmy za rok 2019 činily 55,9 mld. Kč** (plnění rozpočtu na 99,7 %), což znamenalo o 0,2 mld. Kč méně, než bylo rozpočtováno. Oproti roku 2018 pokleslo inkaso o 2,9 mld. Kč (o 4,9 %).

[3] Přestože došlo k významnému snížení počtu registrovaných distributorů pohonných hmot z 1960 na aktuálně 135, je v ČR počet distributorů pohonných hmot ve srovnání s okolními členskými státy stále nejvyšší.

[4] Zákon č. 353/2003 Sb., o spotřebních daních, ve znění pozdějších předpisů, část sedmá §§ 134w až 134zg.

Graf č. 11: Struktura plnění státního rozpočtu tabákových výrobků

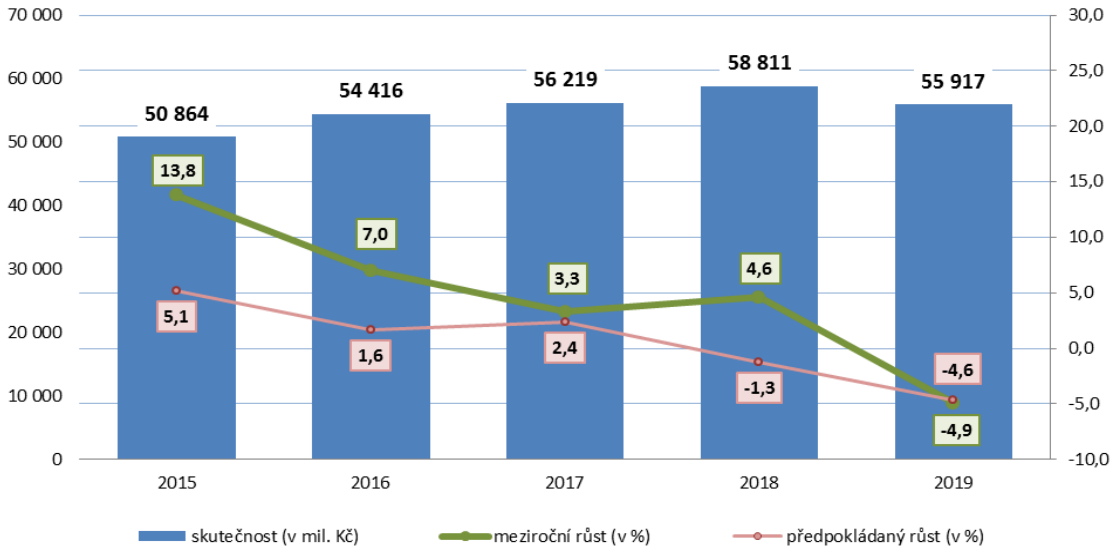

Pozn.: Předpokládaný růst je předpoklad schváleného rozpočtu ve vztahu ke skutečnosti předchozího roku

Rozhodující podíl na meziročním poklesu inkasa daně z tabákových výrobků měla stoupající obliba zahřívaných tabákových výrobků, které formálně podléhají dani ode dne 1.4.2019, avšak fakticky byly tyto výrobky „zdaňovány“ až ode dne 15.5.2019, neboť byla posunuta použitelnost povinnosti značit tyto výrobky a toto značení de facto znamená zaplacení daně.

Užívání zahřívaných tabákových výrobků, které by dle deklarace výrobců měly představovat méně škodlivou alternativu cigaret a okolí kuřáka „obtěžují“ v daleko menší míře, není na rozdíl od cigaret zakázáno v některých provozovnách stravovacích služeb. Z odběrů tabákových nálepek daňovými subjekty je trend přesunu části uživatelů od cigaret k zahřívaným tabákovým výrobkům zcela zřejmý. Jelikož je zastoupení cigaret jakožto předmětu daně vzhledem k celkovému objemu inkasa daně z tabákových výrobků naprosto zásadní a jelikož jsou zahřívané tabákové výrobky oproti cigaretám výrazně daňově zvýhodněny, nutně se tento přesun části uživatelů musel projevit i na příjmech do státního rozpočtu. Celkový počet odebraných tabákových nálepek se totiž v meziročním srovnání zvýšil a nelze tedy hledat důvody ve snížené spotřebě tabákových výrobků, nýbrž v právě přesunu k daňově zvýhodněným a údajně méně škodlivým alternativám. K tomu je třeba dodat, že došlo i k nárůstu počtu odebraných tabákových nálepek pro tabák ke kouření, jehož podíl na inkasu daně z tabákových výrobků není nevýznamný. Ačkoliv tato položka zahrnuje i dýmkový a lulkový tabák, drtivou část této položky tvoří jemně řezaný tabák k ruční výrobě cigaret. I ruční výroba cigaret je z pohledu kuřáka méně finančně zatěžující alternativou k cigaretám, avšak v žádném případě méně zdraví škodlivou.

Dále jsou zejména z důvodu vysoké škodlivosti tabákových výrobků pro lidské zdraví proti kuřáctví obecně zaváděny opatření v podobě pravidelného zvyšování spotřební daně, zpřísňujících se zdravotních varování na jednotkových baleních, velkého omezení či téměř zamezení reklamy a v neposlední řadě zákazu kouření v provozovnách stravovacích služeb. Z důvodu efektivnějšího boje proti nezákonnému obchodu tabákovými výrobky a daňovým únikům byl s účinností od 20.5.2019 spuštěn celoevropský systém pro sledování pohybu tabákových výrobků, který je první fázi povinný pro cigarety a tabák k ručnímu balení cigaret.

Tabulka č. 21: Odebrané tabákové nálepky (tabákové výrobky celkem) v letech 2015 – 2019, od dubna 2019 včetně nálepek na zahřívaný tabák (v mil. ks)

Měsíc	2015		2016		2017		2018		2019	
	Počet odebraných kusů	Sazba daně	Počet odebraných kusů	Sazba daně	Počet odebraných kusů	Sazba daně	Počet odebraných kusů	Sazba daně	Počet odebraných kusů	Sazba daně
leden	76	P	63	S	65	T	78	V	65	V
únor	70	P	100	S	100	T	64	V	71	V
březen	101	P	93	S	90	T	88	V	115	V
duben	99	P	94	S	82	T	79	V	111	V
květen	81	P	83	S	98	T	95	V	79	V
červen	86	P	93	S	97	T	103	V	53	V
červenec	84	P	77	S	90	T	92	V	80	V
srpen	98	P	118	S	99	T	97	V	125	V
září	85	P	71	S	89	T	90	V	115	V
říjen	111	P	75	S	79	T	97	V	71	V
listopad	83	P	60	S	72/7	T/V	99	V	94	V
prosinec	51/61	P/S	44/57	S/T	31/59	T/V	46	V	65	V
Celkem	**1 086**		**1 028**		**1 058**		**1 028**		**1 044**	

Mírně pozitivní vliv na celkové inkaso daně z tabákových výrobků má z dlouhodobého hlediska i zavedení daně ze surového tabáku od 1.7.2015. Toto opatření má zejména preventivní charakter a mělo za cíl zejména zamezit praxi, kde surový tabák byl prakticky ve stejném místě, kde byl prodán, uveden do podoby určené ke kouření, aniž by byla uhrazena spotřební daň. Ačkoliv se jedná o inkaso ve výši tisíců Kč, meziročně inkaso daně významně vzrostlo (ze 70,8 tis. Kč v roce 2018 na 190,5 tis. Kč v roce 2019, tedy skoro trojnásobně).

V komoditě **líh** bylo na dani inkasováno za rok 2019 celkem **8,2 mld. Kč**, což představovalo nárůst o 0,3 mld. Kč (o 3,7 %) oproti inkasu z roku 2018. Odhadovaný celkový výnos v komoditě líh pro rok 2019 byl překročen o 1,0 mld. Kč, tedy bylo inkasováno 114,4 % plánovaného výnosu. I v případě lihu se jedná o nejvyšší částku inkasa od zavedení spotřebních daní v roce 1993.

Na celkovou výši příjmů z daně z lihu v roce 2019 má stejně jako v případě minerálních olejů vliv zejména dobrá kondice české ekonomiky a s ní související větší spotřeba produktů podléhající dani z lihu. Z dlouhodobého hlediska má v posledních letech pozitivní vliv fakt, že se trh s lihovinami opět stabilizoval po období metanolové kauzy z přelomu roku 2012 a 2013. Významnou roli v tomto ohledu sehrála také opatření zavedená přijetím zákona č. 307/2013 Sb., o povinném značení lihu, ve znění pozdějších předpisů, jež vstoupil v účinnost dne 1.12.2013. Díky těmto opatřením došlo k ozdravění trhu s lihovinami a od roku 2014 v meziročním srovnání každoročně mírně roste inkaso daně z lihu. Velmi mírný vliv na inkaso daně v roce 2019 mohlo mít i očekávané zvýšení sazby daně ke dni 1.1.2020 a s tím související předzásobení výrobců a prodejců alkoholických výrobků.

Za rok 2019 dosáhly celkové příjmy **spotřební daně z piva 4,7 mld. Kč**, což představuje v meziročním srovnání pokles přibližně o 0,1 mld. Kč (o 1,7 %) oproti inkasu v roce 2018. Odhadovaný celkový výnos byl naplněn na 102,1 %.

Stejně jako v předchozích letech pokračuje trend preference ležáků před pivy výčepními. Snížila se produkce sudových piv ve prospěch piv lahvových (včetně PET a plechovek). Pivovary se stále více zajímají o zahraniční trhy a export (bez vlivu na inkaso spotřební daně z piva). Z dlouhodobého hlediska však můžeme pozorovat v oblasti spotřeby piva, které je v ČR tradičním nápojem, spíše mírný pokles či stagnaci.

Za rok 2019 dosáhly celkové příjmy **spotřební daně z vína a meziproduktů 0,4 mld. Kč**, přičemž došlo k poklesu inkasa o 5 mil. Kč (o 1,1 %) oproti inkasu v roce 2018. Odhadovaný

celkový výnos v komoditě vína a meziproduktů pro rok 2019 byl překročen o 103,6 mil. Kč (134,5 % z celkového předpokladu).

Komodita vína a meziproduktů nepatří z pohledu příjmu státního rozpočtu mezi nosné komodity. Při porovnání s předcházejícími kalendářními roky lze sice zaznamenat významný nárůst inkasa v relativním procentuálním vyjádření, nicméně pokud inkaso vyjádříme v absolutních číslech, je tento nárůst a koneckonců i celý výnos dané komodity nepatrný. Přestože obliba a spotřeba výrobků podléhajících dani z vína a meziproduktů na daňovém území České republiky v posledních letech každoročně mírně stoupá, nemá tato zvýšená spotřeba na výnos daně z dané komodity příliš velký vliv. Tato situace je způsobena zejména skutečností, že roste zejména spotřeba tzv. tichých vín, podléhajících spotřební dani ve výši 0 Kč/hl. V souvislosti se zvýšením inkasa je logické, že roste i spotřeba šumivých vín a meziproduktů, která jsou zatížena nenulovou sazbou daně, nicméně jejich podíl na celkové spotřebě vína a meziproduktů je zcela marginální a neblíží se ani 10 % celkové spotřeby vína.

Za rok 2019 činily celkové příjmy tzv. **energetických daní 3,3 mld. Kč**, což představuje pokles o 35 mil. Kč oproti inkasu v roce 2018. Výnos energetických daní za rok 2019 odpovídal 99,5 % rozpočtované částky.

Na nižší meziroční inkaso energetických daní měl rozhodující vliv meziroční pokles spotřeby komodit zdaňovaných daní z pevných paliv, přičemž mírný růst inkasa daně ze zemního plynu (+ 10 mil. Kč) nevyrovnal pokles právě u inkasa daně z pevných paliv (- 44 mil. Kč) a inkasa daně z elektřiny (- 0,5 mil. Kč). Nižší výběr daně u pevných paliv mohly způsobit opatření Vlády ČR spočívající v podpoře ekologických zdrojů vytápění a program na zlepšování kvality ovzduší, respektive přechod spotřebitelů na ekologičtější druhy paliv. S ohledem na změny související s rostoucím počtem zateplených budov, snižováním energetické náročnosti ve všech průmyslových odvětvích a vývojem cen energií, způsobujících „energeticky odpovědnější“ chování spotřebitelů nelze v budoucím období očekávat za předpokladu zachování sazeb daní významný nárůst inkasa energetických daní.

S účinností od 1.1.2013 byla zákonná úprava **odvodu z elektřiny ze slunečního záření** nově stanovena v § 14 až § 22 zákona č. 165/2012 Sb., o podporovaných zdrojích energie a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů. Státní rozpočet inkasoval v roce 2019 na tomto odvodu **2,2 mld. Kč**, tj. 103,1 % rozpočtu, při meziročním mírném poklesu o 30 mil. Kč (o 1,4 %). Meziroční pokles inkasa odvodu z elektřiny ze slunečního záření oproti roku 2018 byl tedy zanedbatelný a byl způsoben zejména snížením délky slunečního svitu (o 58 hod.), dále došlo ke zvýšení výkupní ceny elektřiny ze slunečního záření o 171 Kč/MWh a naopak cena zeleného bonusu se snížila o 29 Kč/MWh (poplatník může každý rok měnit formu této podpory). Vliv těchto faktorů nelze podrobně monitorovat a tudíž ani kvantifikovat dopady těchto změn.

Dopady legislativních změn na vývoj inkasa spotřebních a energetických daní v roce 2019

Daňové příjmy za rok 2019 mohly být z hlediska spotřebních daní ovlivněny legislativními změnami zákona č.353/2003 Sb., o spotřebních daních, ve znění pozdějších předpisů na základě

- zákona č. 4/2019 Sb., kterým se mění zákon č. 353/2003 Sb., o spotřebních daních, ve znění pozdějších předpisů
- zákona č. 80/2019 Sb., kterým se mění některé zákony v oblasti daní a některé další zákony

ad 1) Zákon č. 4/2019 Sb.

Tento zákon změnil systém vracení spotřební daně z tzv. zelené nafty, který je upraven v § 57 zákona o spotřebních daních, s účinností od 1. února 2019, přechodné období však stanoví, že se tento zákon vztahuje i na období od 1. ledna 2019.

Zákonem byla prodloužena délka zdaňovacího období z jednoho měsíce na tři měsíce (u rybníkářství, provádění hospodaření v lese, respektive v rostlinné, živočišné a kombinované výrobě při vykazování spotřeby podle evidence o skutečné spotřebě), respektive kalendářní rok (v rostlinné, živočišné a kombinované výrobě při vykazování spotřeby pomocí tzv. normativů minimální spotřeby). Některé subjekty tak mají možnost volit mezi čtvrtletním a ročním zdaňovacím obdobím s tím, že lhůta pro podání daňového přiznání je konec následujícího čtvrtletního období.

Z titulu možnosti využití prodlouženého ročního zdaňovacího období (u rostlinné, živočišné a kombinované výrobě při vykazování spotřeby) lze předpokládat pozitivní rozpočtové dopady v roce 2019 a naopak negativní rozpočtové dopady v roce 2020, neboť v roce 2019 se v tomto případě neprojeví vracení daně z nároků uplatněných za rok 2019, u nichž lhůta pro podání daňového přiznání připadá na konec března 2020. Naopak tyto se projeví až v roce 2020. Dosud neznámým faktorem je, kolik osob prodlouženého ročního zdaňovacího období využije, respektive jakého objemu minerálních olejů se to bude týkat. Údaje by měly být známy na konci března 2020.

Z titulu prodloužení zdaňovacího období z jednoho měsíce na čtvrtletí (u rostlinné, živočišné a kombinované výrobě při vykazování spotřeby pomocí evidence o skutečné spotřebě a u rybníkářství a provádění hospodaření v lese) lze předpokládat určité pozitivní rozpočtové dopady v roce 2019 a negativní rozpočtové dopady v roce 2020, neboť osoby, které spotřebovaly minerální oleje ve třetím čtvrtletí 2019, mohly o vracení daně žádat do konce roku 2019 (tyto vratky se projeví pravděpodobně až v prvním čtvrtletí 2020) a osoby, které minerální oleje spotřebovaly v posledním čtvrtletí 2019, mohou o vracení daně žádat do konce března 2020. Naopak v roce 2018 bylo možné do konce roku 2018 uplatnit vracení daně až za měsíc listopad 2018. Tedy v roce 2018 se z tohoto titulu mohla vracet daň za více kalendářních měsíců, než v roce 2019.

Na základě vůle Poslanecké sněmovny Parlamentu ČR tento zákon dále stanovil vyšší daňové zvýhodnění pěstování tzv. citlivých plodin. Osoby s čistě rostlinnou výrobou a osoby s kombinovanou rostlinnou a živočišnou výrobou s intenzitou chovu do 0,3, které mají koeficient zastoupení citlivých plodin vyšší než 0,1, a které by za jinak nezměněných okolností mohly čerpat vracení daně ve výši 4 380 Kč/1000 litrů, mohly v roce 2019 čerpat vracení 9 500 Kč/1000 litrů. Negativní rozpočtové dopady tohoto opatření byly Ministerstvem zemědělství odhadovány na 200 až 300 mil. Kč ročně, přičemž z důvodu prodloužení zdaňovacích období není zřejmé, jak budou tyto rozpočtové dopady rozděleny mezi roky 2019 a 2020.

Zákon v neposlední řadě snížil počet skupin vracení daně v kombinované rostlinné a živočišné výrobě ze tří na dvě a zrušil možnost vracet daň ze směsné motorové nafty B30. Tato opatření byla koncipována jako rozpočtově neutrální.

ad 2) Zákon č. 80/2019 Sb.

S účinností od 1. dubna 2019 došlo v ČR k zavedení nové daně, a to daně ze zahřívaných tabákových výrobků. Tyto výrobky, které se řadí mezi nové, obsahují tabák, avšak k jejich užívání dochází nikoliv hořením, ale zahříváním tabáku prostřednictvím zvláštního (obslužného) zařízení.

V ČR jsou zahřívané tabákové výrobky zdaňovány na váhu, se sazbou spotřební daně odpovídající výši sazby aplikované na tabák ke kouření. Přístup zdanění na váhu je v souladu s přijatou daňovou strategií většiny států EU, které již tyto výrobky rovněž zatížily spotřební daní či jinou nepřímou daní. Sazba spotřební daně ze zahřívaných tabákových výrobků v roce 2019 činila 2,236 Kč/g.

U zdanění zahřívaných tabákových výrobků je nicméně nutné brát v úvahu, že den nabytí účinností zákona, tedy 1. duben 2019, byl první den, kdy bylo možné objednat tabákovou nálepku pro tento výrobek. Značené (tj. zdaněné) zahřívané tabákové výrobky bylo povinné uvádět do volného daňového oběhu až od 15. května 2019.

Zákon dále obsahoval i osvobození piva určeného k použití jako vzorku pro vědecké nebo analytické účely a dále piva určeného k použití pro vědecký výzkum. Vzhledem k omezenému využití lze očekávat pouze marginální negativní rozpočtové dopady tohoto opatření.

Z hlediska energetických daní nebyl státní rozpočet za rok 2019 ovlivněn žádnou novelou zákona č. 261/2007 Sb., o stabilizaci veřejných rozpočtů.

2.5. Poplatky a odvody v oblasti životního prostředí

Výnos z poplatků v oblasti životního prostředí činil 2,2 mld. Kč, plnění rozpočtu dosáhlo 115,5 % rozpočtované částky ve výši 1,9 mld. Kč. Z pohledu státního rozpočtu je rozhodující odvod za ukládání radioaktivního odpadu, který se řídí zákonem č. 18/1997 Sb., atomový zákon a který se na celkové částce podílel 78,4 %. Odvody za odnětí půdy ze zemědělského půdního fondu činily 19,5 % z celkové částky.

V roce 2019 dosáhl **odvod za ukládání radioaktivního odpadu**, jehož příjemcem je kapitola Operace státních finančních aktiv, 1 692,2 mil. Kč a oproti roku 2018 se zvýšil o 46,4 mil. Kč. Předpokládaná rozpočtovaná výše 1 550 mil. Kč tak byla naplněna na 109,2 %.

V roce 2019 činil odvod za **odnětí půdy ze zemědělského půdního fondu** do státního rozpočtu 420,7 mil. Kč a oproti roku 2018 se zvýšil o 7,8 mil. Kč. Předpokládaná rozpočtovaná výše 300 mil. Kč tak byla naplněna na 140,2 %.

2.6. Správní poplatky

Položka správní poplatky zahrnuje poplatky stanovené zákonem č. 634/2004 Sb., o správních poplatcích v platném znění, který upravuje inkaso poplatků za správní úkony a správní řízení, jejichž výsledkem jsou vydaná povolení, rozhodnutí apod. upravená zvláštními zákony. Správní poplatky jsou příjmem jednotlivých kapitol věcně příslušných správců.

Za rok 2019 inkasoval státní rozpočet na správních poplatcích 2 080,9 mil. Kč. Předpokládaný výnos státního rozpočtu ve výši 1 943,9 mil. Kč byl překročen o 137,0 mil. Kč, což představovalo plnění rozpočtu po změnách na 107,1 %. Proti roku 2018 bylo na správních poplatcích vybráno o 105,7 mil. Kč více. Hlavními příjemci těchto příjmů byly kapitoly Ministerstvo zahraničních věcí (961,4 mil. Kč) a Český úřad zeměměřický a katastrální (621,0 mil. Kč).

Rozpočtový výnos ze správních poplatků lze pro státní rozpočet a jednotlivé kapitoly jen kvalifikovaně odhadnout podle skutečností minulých let. Inkasované příjmy závisí na skutečně podaných návrzích na správní řízení, která jsou předmětem správního poplatku. Na výnos správních poplatků má značný vliv i změna právních předpisů.

V údajích není zahrnut výnos ze správních poplatků vybraných územními samosprávnými celky za přenesený výkon státní správy. Jimi vybrané správní poplatky jsou příjmem územních rozpočtů.

2.7. Daně z majetkových a kapitálových převodů (majetkové daně)

Ve schváleném státním rozpočtu na rok 2019 byly zapracovány příjmy z majetkových daní ve výši 12,3 mld. Kč.

Ve skutečnosti dosáhly skutečné příjmy z majetkových daní ke dni 31.12.2019 částky 13,9 mld. Kč, což představuje 112,8 % rozpočtové částky a meziroční nárůst o cca 239,5 mil. Kč oproti roku 2018 (o 1,8 %).

Tabulka č. 22: Meziroční srovnání inkasa majetkových daní (v mil. Kč)

Ukazatel	Skutečnost 2018	Rozpočet 2019		Skutečnost 2019	% plnění	Index 2019/2018
		schválený	po změnách			
1	2	3	4	5	6=5:4	7=5:2
Majetkové daně celkem	**13 636**	**12 300**	**12 300**	**13 875**	**112,8**	**101,8**
Daň dědická	3	0	0	1	x	38,3
Daň darovací	2	0	0	1	x	63,0
Daň z převodu nemovitostí	58	0	0	26	x	45,0
Daň z nabytí nemovitých věcí	13 573	12 300	12 300	13 847	112,6	102,0

Pramen: Integrovaný informační systém státní pokladny

Daň dědická a daň darovací

Zákon č. 357/1992 Sb., o dani dědické, dani darovací a dani z převodu nemovitostí, ve znění pozdějších předpisů, byl ke dni 31.12.2013 zrušen a právní úprava daně dědické a daně darovací byla s účinností od 1.1.2014 inkorporována pod režim daní z příjmů.

Inkaso daně dědické má stále klesající tendenci. Důvodem je skutečnost, že souvisí s daňovými povinnostmi, jakož i právy a povinnostmi s nimi souvisejícími u této daně, které vznikly do 31.12.2013. Na tyto případy se podle přechodného ustanovení zakotveného v § 57 zákonného opatření Senátu č. 340/2013 Sb., o dani z nabytí nemovitých věcí, ve znění pozdějších předpisů, aplikuje právní úprava dle příslušných ustanovení zákona č. 357/1992 Sb., o dani dědické, dani darovací a dani z převodu nemovitostí, ve znění pozdějších předpisů.

V případě daně darovací doznalo inkaso za dané období mírného poklesu. Důvodem je skutečnost, že již nedochází k dalšímu vracení daně darovací z bezúplatného nabytí povolenek na emise skleníkových plynů pro výrobu elektřiny z let 2011 a 2012, ke kterému docházelo na základě rozhodnutí Odvolacího finančního ředitelství.

Daň z nabytí nemovitých věcí (s účinností do 31.12.2013 daň z převodu nemovitostí)

Dne 1.1.2014 nabylo účinnosti zákonné opatření Senátu č. 340/2013 Sb., o dani z nabytí nemovitých věcí, ve znění pozdějších předpisů, kterým došlo ke zrušení zákona č. 357/1992 Sb., o dani dědické, dani darovací a dani z převodu nemovitostí, ve znění pozdějších předpisů, a tím i dosavadní právní úpravy daně z převodu nemovitostí. Přijetím nové právní úpravy došlo k zajištění kontinuity zdaňování úplatného nabytí vlastnického práva k nemovitým věcem. Na místo označení „daň z převodu nemovitostí“ se od 1.1.2014 tato majetková daň nazývá „daň z nabytí nemovitých věcí“.

Inkaso daně z převodu nemovitostí v roce 2019 zaznamenalo oproti roku 2018 pokles o 32 mil. Kč (o 55 %). Uvedený pokles inkasa je důsledkem zrušení zákona č. 357/1992 Sb., o dani dědické, dani darovací a dani z převodu nemovitostí, ve znění pozdějších předpisů, neboť výběr této daně se vztahuje pouze na úplatné převody a přechody nemovitostí uskutečněné do 31.12.2013.

Schválená rozpočtovaná částka za **daň z nabytí nemovitých věcí** na rok 2019 činila 12,3 mld. Kč. Ve skutečnosti dosáhlo inkaso této daně za rok 2019 výše **13,8 mld. Kč** a inkaso oproti roku 2018 vzrostlo o 274,0 mil. Kč (o 2,0 %).

Výše inkasa daně z nabytí nemovitých věcí je stále významně ovlivněna hodnotou nabývaných nemovitých věcí.

Dne 18.10.2019 byl vyhlášen ve Sbírce zákonů v částce 115 pod číslem 264/2019 Sb. zákon, kterým se s účinností od 1.11.2019 mění zákonné opatření Senátu č. 340/2013 Sb., o dani z nabytí nemovitých věcí, ve znění zákona 254/2016 Sb. Přijatá právní úprava rozšiřuje osvobození od daně z nabytí nemovitých věcí dle § 7 zákonného opatření Senátu č. 340/2013 Sb., o dani z nabytí nemovitých věcí, ve znění pozdějších předpisů, také na případy úplatného nabytí vlastnického práva k jednotkám vymezeným v rodinných domech stejně jak je tomu v případě jednotek v bytovém domě. V souvislosti s uvedeným lze v budoucnu očekávat mírný pokles inkasa.

2.8. Daň z hazardních her a odvod z loterií a jiných podobných her

Schválený státní rozpočet na rok 2019 obsahuje předpokládaný příjem na dani z hazardních her dle § 3 odst. 1 zákona č. 187/2016 Sb., o dani z hazardních her, ve znění pozdějších předpisů, ve výši **4,8 mld. Kč**. Inkaso **daně z hazardních her** k 31.12.2019, které bylo převedeno do státního rozpočtu, činilo **4,9 mld. Kč**. Plánované rozpočtované příjmy na dani z hazardních her tak byly překročeny o 140,1 mil. Kč.

Tabulka č. 23: Vývoj inkasa daně z hazardních her a odvodu z loterií a jiných podobných her (v tis. Kč)

Ukazatel	Skutečnost 2018	Rozpočet 2019		Skutečnost 2019	% plnění	Index 2019/2018
		schválený	po změnách			
1	2	3	4	5	6=5:4	7=5:2
Daň z hazardních her s výjimkou dílčí daně z technických her	4 691 443	4 800 000	4 800 000	4 940 144	102,9	105,3
Zrušený odvod z loterií a podob. her kromě z výher. hr. př.	476			14 333	x	3 012,1
Zrušený odvod z výherních hracích přístrojů	1 229			1 093	x	88,9
Celkem	**4 693 148**	**4 800 000**	**4 800 000**	**4 955 570**	**103,2**	**105,6**

V uvedené částce je zohledněno inkaso daně z hazardních her za 4. čtvrtletí 2018 a 1. - 3. čtvrtletí 2019. Daň z hazardních her je placena čtvrtletně, neboť zdaňovacím obdobím je kalendářní čtvrtletí. Daň z hazardních her se v zákonem stanoveném poměru rozděluje do státního rozpočtu a do rozpočtu obcí.

Celkové inkaso daně z hazardních her za rok 2019 převedené do státního rozpočtu a rozpočtu obcí činilo celkem 10,1 mld. Kč; do státního rozpočtu bylo převedeno 4,9 mld. Kč a do rozpočtu obcí 5,1 mld. Kč. Daň z hazardních her se převádí dle následujícího rozpočtového určení. Daň z technických her (§ 3 odst. 1 písm. e) zákona o dani z hazardních her) je z 35 % příjmem státního rozpočtu a z 65 % příjmem rozpočtu obcí. Daň z ostatních hazardních her (§ 3 odst. 1 písm. a), b), c), d), f), g), h) zákona o dani z hazardních her) je ze 70 % příjmem státního rozpočtu a z 30 % příjmem rozpočtu obcí.

Pozitivním počinem je také inkaso na bývalém **odvodu z loterií a jiných podobných her** ve výši 34,7 mil. Kč (z toho 14,3 mil. Kč ve prospěch státního rozpočtu), které lze v určité míře připsat na vrub kontrolní činnosti u provozovatelů hazardních her ze strany správce daně,

kterým je Specializovaný finanční úřad. Vzhledem k tomu, že se jedná o dobíhající daň, její výše je v celkovém kontextu zanedbatelná.

Oproti roku 2018, kdy nastal pokles v inkasu daně z hazardních her, došlo naopak v roce 2019 k mírnému nárůstu, které svědčí o tom, že po změnách vyvolaných náběhem omezujících opatření upravených v zákoně č. 186/2016 Sb., o hazardních hrách, ve znění pozdějších předpisů, došlo ke stabilizaci hazardního trhu, který je schopen za stávající legislativy generovat příjmy do státního rozpočtu ve výši okolo 5,0 mld. Kč. Od 1.1.2020 došlo ke změně sazby dílčího základu daně pro loterie a to z 23 % na 35 %, což přinese pro další období mírně zvýšený příjem do státního rozpočtu.

2.9. Ostatní daňové příjmy

Z ostatních daňových příjmů státního rozpočtu lez uvést například **odvody nahrazující zaměstnávání občanů se změněnou pracovní schopností** inkasované podle zákona 435/2004 Sb., o zaměstnanosti, ve znění pozdějších předpisů. Jejich výše 937,3 mil. Kč překročila původní plán o 331,3 mil. Kč a meziročně vzrostla o 141,6 mil. Kč.

Příjmy státního rozpočtu z vydávání kolkových známek činily 850,4 mil. Kč, byly plněny na 101,1 % rozpočtu a meziročně vzrostly o 5,4 mil. Kč.

Příjmy úhrad za dobývání nerostů a poplatků za geologické práce vykázané v příjmech kapitol Český báňský úřad, Ministerstvo průmyslu a obchodu a Ministerstvo životního prostředí meziročně (mimo to jsou i příjmem obcí) mírně klesly o 102,0 mil. Kč na 613,9 mil. Kč. Jejich rozpočet byl nicméně překročen o 6,7 mil. Kč.

Poplatek na činnost Energetického regulačního úřadu, inkasovaný podle zákona č. 458/2000 Sb., o podmínkách podnikání a o výkonu státní správy v energetických odvětvích a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších zákonů, dosáhl objemu odpovídajícímu plánované výši, tj. 293,4 mil. Kč (meziroční růst o 4,4 mil. Kč).

Stejné úrovně jako v roce 2018 (tj. 171 mil. Kč) dosáhl **udržovací poplatek Státnímu úřadu pro jadernou bezpečnost** placený podle zákona č. 263/2016 Sb., atomový zákon, a podle nařízení vlády č. 347/2016 Sb., o sazbách poplatků na odbornou činnost tohoto úřadu.

2.10. Daňové příjmy veřejných rozpočtů

V tomto bodě je pro informaci uveden krátký rozbor daňových příjmů veřejných rozpočtů vycházejících z finančních výkazů organizačních složek státu, územních samosprávných celků a Státního fondu dopravní infrastruktury a také z podkladů zdravotních pojišťoven.

Souhrn rozpočtů daňových příjmů zmíněných složek veřejných rozpočtů představoval pro rok 2019 objem 1 917,9 mld. Kč, což bylo meziročně o 7,0 %, tj. o 124,9 mld. Kč více než činilo skutečné inkaso těchto příjmů v roce 2018. **Skutečné inkaso dosáhlo v roce 2019 výše 1 912,1 mld. Kč**, což představovalo 99,7 % celoročně rozpočtovaného objemu a meziroční nárůst o 119,1 mld. Kč, tj. o 6,6 %. Z toho nejvyšší absolutní nárůst vykázalo pojistné na sociální zabezpečení a příspěvek na státní politiku zaměstnanosti (o 38,4 mld. Kč), dále daně z příjmů fyzických osob (o 27,5 mld. Kč), daň z přidané hodnoty (o 18,8 mld. Kč) a daně z příjmů právnických osob o 14,5 mld. Kč.

Ze skutečného celostátního výnosu daní připadlo na státní rozpočet 1 315,7 mld. Kč, tj. podíl 68,8 %. Podíl rozpočtů územně samosprávných celků činil 16,7 %, tj. 320,2 mld. Kč - z toho na daňové příjmy obcí připadlo 245,2 mld. Kč a krajů 75,0 mld. Kč. Státnímu fondu dopravní infrastruktury z celostátního daňového inkasa náleželo 20,5 mld. Kč, tj. 1,1 % z celku. Zdravotní pojišťovny se na daňových příjmech podílely výnosem 255,7 mld. Kč, tj. podílem 13,4 %.

Přehled o daňových příjmech veřejných rozpočtů podávají následující tabulky.

Tabulka č. 24: Meziroční srovnání daňových příjmů veřejných rozpočtů (v mld. Kč)

UKAZATEL	Celkem		Státní rozpočet		Obce		Kraje		SFDI		Zdravotní pojišťovny	
	Rozpočet 2019	Skutečnost 2019	Rozpočet 2019	Skutečnost 2019	Rozpočet 2019	Skutečnost 2019	Rozpočet 2019	Skutečnost 2019	Rozpočet 2019	Skutečnost 2019	Rozpočet 2019	Skutečnost 2019
DAŇOVÉ PŘÍJMY VEŘEJNÝCH ROZPOČTŮ	**1 917,88**	**1 912,07**	**1 325,36**	**1 315,71**	**246,30**	**245,20**	**75,70**	**74,98**	**19,80**	**20,49**	**250,72**	**255,71**
Daňové příjmy bez povinného pojistného	**1 110,74**	**1 104,66**	**768,94**	**764,00**	**246,30**	**245,20**	**75,70**	**74,98**	**19,80**	**20,49**	**x**	**x**
Daň z přidané hodnoty (DPH)	**441,40**	**430,91**	**297,90**	**291,32**	**105,40**	**102,50**	**38,10**	**37,10**	**x**	**x**	**x**	**x**
Spotřební daně *)	**165,80**	**167,17**	**157,40**	**158,73**	**x**	**x**	**x**	**x**	**8,40**	**8,44**	**x**	**x**
Daně z příjmů právnických osob	**190,90**	**193,43**	**124,40**	**123,46**	**50,20**	**53,22**	**16,30**	**16,76**	**x**	**x**	**x**	**x**
Daně z příjmů PO	184,20	185,45	124,40	123,46	43,90	45,52	15,90	16,48	x	x	x	x
Daně z příjmů PO za obce	6,30	7,70	x	x	6,30	7,70	x	x	x	x	x	x
Daně z příjmů PO za kraje	0,40	0,28	x	x	x	x	0,40	0,28	x	x	x	x
Daně z příjmů fyzických osob	**248,50**	**246,76**	**165,60**	**164,52**	**61,70**	**61,25**	**21,20**	**20,98**	**x**	**x**	**x**	**x**
placená plátci	221,50	216,32	146,20	142,75	56,20	54,88	19,10	18,69	x	x	x	x
placená poplatníky	9,20	9,98	7,40	7,96	1,30	1,49	0,50	0,52	x	x	x	x
vybíraná srážkou	17,80	20,45	12,00	13,81	4,20	4,87	1,60	1,77	x	x	x	x
Silniční daň	**6,30**	**6,63**	**x**	**x**	**x**	**x**	**x**	**x**	**6,30**	**6,63**	**x**	**x**
Daň z nemovitých věcí	**12,00**	**10,91**	**x**	**x**	**12,00**	**10,91**	**x**	**x**	**x**	**x**	**x**	**x**
Majetkové daně	**12,30**	**13,88**	**12,30**	**13,88**	**x**	**x**	**x**	**x**	**x**	**x**	**x**	**x**
Dálniční poplatek	**5,10**	**5,42**	**x**	**x**	**x**	**x**	**x**	**x**	**5,10**	**5,42**	**x**	**x**
Ostatní daně a poplatky	**28,44**	**29,56**	**11,34**	**12,09**	**17,00**	**17,33**	**0,10**	**0,14**	**x**	**x**	**x**	**x**
Pojistné na SZ a příspěvek na SPZ	**556,42**	**551,71**	**556,42**	**551,71**	**x**	**x**	**x**	**x**	**x**	**x**	**x**	**x**
Pojistné na veřejné zdravotní pojištění	**250,72**	**255,71**	**x**	**x**	**x**	**x**	**x**	**x**	**x**	**x**	**250,72**	**255,71**

**) včetně tzv. energetických daní a odvodu z elektřiny ze slunečního záření*
Pramen: Integrovaný informační systém státní pokladny - údaje z finančních výkazů (nikoliv účty ČNB a FS ADIS - EDA)
Pozn.: údaje jsou v metodice jednotlivých let

Tabulka č. 25: Struktura daňových příjmů veřejných rozpočtů v roce 2019 (v mld. Kč)

UKAZATEL	Celkem 2017			Celkem 2018			Celkem 2019			Meziroční rozdíl skutečností		Meziroční index skutečností	
	Rozpočet schválený	Skutečnost	% plnění	Rozpočet schválený	Skutečnost	% plnění	Rozpočet schválený	Skutečnost	% plnění	2018-2017	2019-2018	2018/2017	2019/2018
DAŇOVÉ PŘÍJMY VEŘEJNÝCH ROZPOČTŮ	**1 599,16**	**1 662,27**	**103,9**	**1 766,76**	**1 792,97**	**101,5**	**1 917,88**	**1 912,07**	**99,7**	**130,70**	**119,10**	**107,9**	**106,6**
Daňové příjmy bez povinného pojistného	**943,48**	**979,67**	**103,8**	**1 041,01**	**1 041,84**	**100,1**	**1 110,74**	**1 104,66**	**99,5**	**62,17**	**62,82**	**106,3**	**106,0**
Daň z přidané hodnoty (DPH)	**370,50**	**381,46**	**103,0**	**416,10**	**412,15**	**99,1**	**441,40**	**430,91**	**97,6**	**30,69**	**18,77**	**108,0**	**104,6**
Spotřební daně *)	**158,80**	**162,83**	**102,5**	**162,90**	**167,42**	**102,8**	**165,80**	**167,17**	**100,8**	**4,59**	**-0,25**	**102,8**	**99,8**
Daně z příjmů právnických osob	**176,00**	**177,29**	**100,7**	**182,10**	**178,89**	**98,2**	**190,90**	**193,43**	**101,3**	**1,60**	**14,54**	**100,9**	**108,1**
Daně z příjmů PO	169,20	170,58	100,8	175,40	171,62	97,8	184,20	185,45	100,7	1,05	13,83	100,6	108,1
Daně z příjmů PO za obce	6,50	6,40	98,5	6,30	6,93	110,1	6,30	7,70	122,2	0,53	0,76	108,3	111,0
Daně z příjmů PO za kraje	0,30	0,32	105,0	0,40	0,34	84,2	0,40	0,28	69,9	0,02	-0,06	106,9	83,1
Daně z příjmů fyzických osob	**180,50**	**192,80**	**106,8**	**218,10**	**219,30**	**100,6**	**248,50**	**246,76**	**99,3**	**26,50**	**27,46**	**113,7**	**112,5**
placená plátci	159,20	169,05	106,2	193,80	193,18	99,7	221,50	216,32	97,7	24,13	23,14	114,3	112,0
placená poplatníky	6,40	7,78	121,5	8,50	7,83	92,1	9,20	9,98	108,5	0,05	2,15	100,7	127,4
vybíraná srážkou	14,90	15,97	107,2	15,80	18,28	115,7	17,80	20,45	114,9	2,31	2,17	114,5	111,9
Silniční daň	**5,90**	**6,12**	**103,6**	**6,10**	**6,14**	**100,6**	**6,30**	**6,63**	**105,2**	**0,02**	**0,49**	**100,4**	**107,9**
Daň z nemovitých věcí	**10,40**	**10,77**	**103,5**	**11,40**	**10,86**	**95,2**	**12,00**	**10,91**	**90,9**	**0,09**	**0,05**	**100,8**	**100,5**
Majetkové daně	**11,60**	**12,58**	**108,5**	**12,00**	**13,64**	**113,6**	**12,30**	**13,88**	**112,8**	**1,06**	**0,24**	**108,4**	**101,8**
Dálniční poplatek	**4,50**	**5,37**	**119,2**	**5,00**	**5,31**	**106,1**	**5,10**	**5,42**	**106,3**	**-0,06**	**0,12**	**98,9**	**102,2**
Ostatní daně a poplatky	**25,28**	**30,45**	**120,5**	**27,31**	**28,14**	**103,0**	**28,44**	**29,56**	**103,9**	**-2,31**	**1,42**	**92,4**	**105,0**
Pojistné na SZ a příspěvek na SPZ	**447,83**	**466,26**	**104,1**	**496,94**	**513,31**	**103,3**	**556,42**	**551,71**	**99,2**	**47,05**	**38,40**	**110,1**	**107,5**
Pojistné na veřejné zdravotní pojištění	**207,85**	**216,35**	**104,1**	**228,80**	**237,83**	**103,9**	**250,72**	**255,71**	**102,0**	**21,49**	**17,88**	**109,9**	**107,5**

**) včetně tzv. energetických daní a odvodu z elektřiny ze slunečního záření*
Pramen: Integrovaný informační systém státní pokladny - údaje z finančních výkazů (nikoliv účty ČNB a FS ADIS - EDA)

3. Pojistné na sociální zabezpečení a příspěvek na státní politiku zaměstnanosti

Výběr pojistného na sociální zabezpečení a příspěvku na státní politiku zaměstnanosti uvádí následující tabulka.

Tabulka č. 26: Povinné a dobrovolné pojistné na sociální zabezpečení (v mil. Kč)

Pojistné na sociální zabezpečení a státní politiku zaměstnanosti	2018 skutečnost	2019			% plnění (skut./rozp. po změn.)	Index v % 2019/2018	Rozdíl skutečností 2019-2018
		Schválený rozpočet	Rozpočet po změnách	Skutečnost			
MPSV	498 697	541 419	541 419	536 147	99,0	107,5	37 450
Min. obrany	4 445	4 459	4 459	4 760	106,8	107,1	315
Min. vnitra	8 183	8 482	8 482	8 738	103,0	106,8	555
Min. spravedlnosti	1 137	1 223	1 223	1 235	101,0	108,6	98
Min. financí	780	764	764	764	100,1	98,0	-15
GIBS	65	69	69	66	95,7	102,9	2
Celkem povinné pojistné	**513 307**	**556 416**	**556 416**	**551 710**	**99,2**	**107,5**	**38 404**
Dobrovolné pojistné	488	310	310	575	185,5	117,8	87
Celkem povinné a dobrovolné pojistné	**513 795**	**556 726**	**556 726**	**552 285**	**99,2**	**107,5**	**38 491**

Pojistné na sociální zabezpečení a příspěvek na státní politiku zaměstnanosti placené povinně plátci podle zákona č. 589/1992 Sb., o pojistném na sociální zabezpečení a příspěvku na státní politiku zaměstnanosti, ve znění pozdějších předpisů, **bylo inkasováno ve výši 551,7 mld. Kč**. Proti roku 2018 vzrostl výběr pojistného o 38,4 mld. Kč, což představovalo zvýšení o 7,5 %. Rozpočet roku 2019 nebyl naplněn o 0,8 %, tj. o 4,7 mld. Kč.

Kromě povinného pojistného placeného ze zákona bylo vybráno v rámci nedaňových příjmů dobrovolné pojistné ve výši 575 mil. Kč. Z této částky činilo nemocenské pojištění osob samostatně výdělečně činných 268 mil. Kč a dobrovolné důchodové pojištění 307 mil. Kč. Ve srovnání s rokem 2018, ve kterém bylo vybráno na dobrovolném pojistném 488 mil. Kč, se zvýšilo inkaso tohoto pojistného téměř o 17,8 %.

Z dlouhodobé časové řady inkasa dobrovolného pojistného je patrný vzestupný trend důchodového pojištění.

Tabulka č. 27: Vývoj dobrovolného pojistného (v mil. Kč)

Dobrovolné pojistné	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019
na nemocenské pojištění od OSVČ	518	559	321	171	190	196	200	204	207	219	268
na důchodové pojištění	102	110	125	130	138	154	175	200	245	269	307
Celkem	**620**	**669**	**446**	**301**	**328**	**350**	**375**	**404**	**452**	**488**	**575**

Pojistné na důchodové pojištění, které je sledováno ve státním rozpočtu jako závazný ukazatel, bylo inkasováno ve výši 494,0 mld. Kč. Schválený rozpočet ve výši 494,6 mld. Kč, u kterého nedošlo v průběhu roku k úpravám, byl plněn na 99,9 %. Proti roku 2018 jde o navýšení o 35,7 mld. Kč (tj. o 7,8 %). V úhrnu bylo na důchodovém pojištění povinném a dobrovolném získáno celkem 494,3 mld. Kč.

Z povinného pojistného na sociální zabezpečení a příspěvku na státní politiku zaměstnanosti vybraného v roce 2019 představovaly příjmy z vlastního pojistného, tj. pojistného bez pokut, penále a přirážek k pojistnému 551,2 mld. Kč (512,8 mld. Kč v roce 2018). Na pokutách a penále bylo v roce 2019 vybráno 536 598 tis. Kč, což je o 30 127 tis. Kč více než v roce 2018. Na pokutách bylo přitom z této částky uhrazeno 18 924 tis. Kč, na penále

517 674 tis. Kč. Na přirážce k pojistnému dosáhly příjmy výše 386 tis. Kč. Na rozpočtové položce 1629 (nevyjasněné, neidentifikovatelné a nezařazené příjmy z pojistného na SZ) zůstaly evidovány příjmy ve výši 1 362 tis. Kč.

Na povinném pojistném na sociální zabezpečení a příspěvku na státní politiku zaměstnanosti vybraném v roce 2019 zaplatili zaměstnavatelé 412 mld. Kč, zaměstnanci 107 mld. Kč a 32 mld. Kč osoby samostatně výdělečně činné. Výše podílu plateb jednotlivých skupin plátců vyplývá ze sazeb pojistného daných právním předpisem.

V roce 2019 odvádělo České správě sociálního zabezpečení pojistné 283 025 zaměstnavatelů s 4 626 110 pojištěnci. Proti roku 2018 se zvýšil počet zaměstnavatelů o 503 a počet pojištěnců se snížil o 7 120.

Celkové vyměřovací základy pojištěnců zaměstnavatelů v roce 2019 činily 1 606,1 mld. Kč, tj. o 111,1 mld. Kč více než v roce 2018.

K 31.12.2019 bylo evidováno 705 627 osob samostatně výdělečně činných s povinností platit zálohy na důchodové pojištění a 97 273 osob samostatně výdělečně činných nemocensky pojištěných. Proti stejnému období roku 2018 došlo ke zvýšení počtu osob samostatně výdělečně činných s povinností platit zálohy na důchodové pojištění o 6 897 a ke zvýšení počtu osob samostatně výdělečně činných nemocensky pojištěných o 3 569 osob.

Nedoplatky pojistného na sociální zabezpečení a příspěvku na státní politiku zaměstnanosti k 31. prosinci 2019 byly vyčísleny na 57 113 mil. Kč. Proti roku 2018, kdy nedoplatky činily na konci roku 58 751 mil. Kč, se nedoplatky snížily o 1 638 mil. Kč.

Vývoj nedoplatků pojistného a příslušenství v časové řadě za celé období výběru pojistného je uveden v následující tabulce.

Tabulka č. 28: Vývoj nedoplatků pojistného a příslušenství (v mil. Kč)

ROK	Celková výše nedoplatků k 31.12.	Přírůstek proti předchozímu roku	ROK	Celková výše nedoplatků k 31.12.	Přírůstek proti předchozímu roku
1993	3 145		2007	57 488	-2 233
1994	7 049	3 904	2008	55 797	-1 691
1995	13 762	6 713	2009	59 713	3 916
1996	21 985	8 223	2010	60 092	379
1997	32 564	10 579	2011	61 311	1 219
1998	39 854	7 290	2012	62 526	1 215
1999	49 127	9 273	2013	63 378	852
2000	55 850	6 723	2014	63 867	489
2001	60 638	4 788	2015	61 276	-2 591
2002	61 749	1 111	2016	59 957	-1 319
2003	63 754	2 005	2017	59 234	-723
2004	61 977	-1 777	2018	58 751	-483
2005	62 180	203	2019	57 113	-1 638
2006	59 721	-2 459			

Vymáhání a právní zajištění pohledávek bylo v roce 2019 realizováno OSSZ ve smyslu platné právní úpravy a ve smyslu příslušných vnitřních organizačních směrnic ČSSZ, a to všemi dostupnými zákonnými formami, zejména pak správní exekucí, včetně přihlašování a uplatňování pohledávek v insolvenčních řízeních a přihlašováním pohledávek do dražebních jednání.

Trvale je kladen velký důraz na včasnost zahájení exekučního řízení a používání adekvátních způsobů vedených exekucí včetně zajištění pohledávek. OSSZ zpravidla nejprve vydávaly výzvu k úhradě pohledávky, a pokud nebyla pohledávka ani poté uhrazena, nebo nebylo povoleno placení dlužného pojistného a penále ve splátkách, vydávaly následně exekuční příkaz. Na základě provedeného šetření majetkových poměrů dlužníka byl vydán exekuční příkaz již pro konkrétní způsob exekuce (přikázání pohledávky z účtu u poskytovatele platebních služeb, srážky ze mzdy, přikázání jiné peněžité pohledávky) a případně došlo ke zřízení zástavního práva k nemovitosti. Pokud nebyly na základě uvedených exekučních příkazů pohledávky uhrazeny, byla správní exekuce zpravidla prováděna opakovaně, a to na základě provedených opakovaných šetření OSSZ o majetkových poměrech dlužníků. V odůvodněných případech byly pohledávky předány k vymáhání soudním exekutorům. Tato spolupráce je vždy realizována v ad hoc případech, kdy další podmínkou je skutečnost, že soudní exekutoři nebudou účtovat OSSZ náklady exekuce a nebudou požadovat ani zálohy na provedení exekuce. K předání pohledávky k vymáhání soudnímu exekutorovi dochází až po předchozím souhlasu příslušného pracoviště ČSSZ. S ohledem na možné náklady spojené s využitím tohoto způsobu vymáhání pohledávek postupují OSSZ obezřetně, a to vždy při individuálním posouzení konkrétního případu, ale i po vyhodnocení získaných zkušeností z dosavadní spolupráce.

Velká pozornost byla věnována také důslednějšímu zhodnocení kritérií a důvodů pro tzv. odpis nedobytných pohledávek a jejich převodu na podrozvahový účet, zejména pak u pohledávek přihlašovaných a uplatňovaných v insolvenčním řízení.

K 31.12.2019 dosáhl kumulovaný objem odepsaných nedobytných pohledávek výše 17 988 mil. Kč (o 423 mil. Kč méně než v roce 2018) a bylo prominuto penále v částce 86 mil. Kč, což bylo o 31 mil. Kč méně než v roce 2018.

K 31.12.2019 evidovala ČSSZ u všech dlužníků celkem 11 388 povolených splátek dluhu, a to s celkovou pohledávkou ve výši 983 mil. Kč. Splátky dluhu byly povoleny 9 241 osobám samostatně výdělečně činným, a to s pohledávkou ve výši 336 mil. Kč a 2 147 zaměstnavatelům s pohledávkou ve výši 647 mil. Kč.

Vývoj pohledávek je ovlivňován zejména pohledávkami velkých dlužníků, přičemž velká část těchto dlužníků je již v konkursním nebo v insolvenčním řízení. OSSZ jsou za této situace závislé na výsledcích výše uvedených řízení. Dlužné částky velkých dlužníků pak znatelně ovlivňují i celkovou výši kumulovaných pohledávek ČSSZ.

S pohledávkou vyšší než 30 mil. Kč bylo k 31.12.2019 evidováno celkem 58 dlužníků, což je o 10 méně než k 31.12.2018. Proti stavu k 31.12.2018 došlo v roce 2019 ke snížení výše pohledávek o 2 106 mil. Kč. Celková výše pohledávek za těmito dlužníky činila 4 299 mil. Kč, tj. 7,53 % všech kumulovaných pohledávek. Důvodem poklesu je především provedení odpisu pohledávky dlužníka ČKD DOPRAVNÍ SYSTÉMY, a.s. v likvidaci, a to ve výši 1 596 mil. Kč, kdy pohledávka byla na základě rozvrhového usnesení uspokojena pouze ve výši 209 tis. Kč a zbývající neuhrazená výše pohledávky byla po skončení insolvenčního řízení odepsána pro nedobytnost. K 31.12.2019 probíhá nadále na majetek 36 dlužníků konkursní řízení podle zákona č. 328/1991 Sb., o konkursu a vyrovnání, ve znění platném k 31.12.2007 (dále jen „ZKV“), nebo bylo zahájeno insolvenční řízení podle zákona č. 182/2006 Sb., o úpadku a způsobech jeho řešení (insolvenční zákon), ve znění pozdějších předpisů a v 7 případech je úpadek dlužníků řešen formou reorganizace. U 5 dlužníků nadále probíhá likvidace. Na pohledávky 1 dlužníka jsou prováděna majetková šetření a na pohledávky 1 dlužníka jsou povoleny splátky. V případě 1 dlužníka probíhá trestní řízení. Pohledávky dalších 5 dlužníků jsou vymáhány prostřednictvím soudního exekutora.

U pohledávek 2 dlužníků probíhá příprava k odpisu nedobytné pohledávky po skončení konkursního a insolvenčního řízení.

K 31.12.2019 byla největším dlužníkem fyzická osoba s pohledávkou ve výši 689,7 mil. Kč, což činilo 1,21 % všech kumulovaných pohledávek. U tohoto dlužníka je stále vedeno konkursní řízení podle ZKV, které bylo zahájeno již 16.2.1998 prohlášením konkursu. V rámci konkursního řízení bylo vydáno dne 31.7.2013 rozvrhové usnesení, ale odvolací řízení proti tomuto rozvrhovému usnesení vedené Vrchním soudem v Praze není dosud pravomocné a konkursní řízení proto nebylo doposud ukončeno. V roce 2019 došlo na základě částečného rozvrhového usnesení k úhradě pohledávky ve výši 1,27 mil. Kč.

Vůči ostatním dlužníkům má ČSSZ pohledávky do 30 mil. Kč, tj. 92,47 % všech kumulovaných pohledávek. Mezi těmito dlužníky jsou však také dlužníci s tzv. bagatelními pohledávkami (pohledávky od 1 do 100 Kč). ČSSZ se všemi pohledávkami pracuje průběžně, a to jak v exekučním řízení, tak v řízeních dalších (likvidační řízení, insolvenční řízení, dědické řízení atd.).

Tabulka č. 29: Vývoj nedoplatků pojistného a příslušenství v územním členění (v mil. Kč)

Region	31.12.2013	31.12.2014	31.12.2015	31.12.2016	31.12.2017	31.12.2018	31.12.2018	31.12.2019
Praha	15 039	15 267	21 101	20 859	20 581	20 745	20 873	19 554
Střední Čechy	4 740	4 963						
České Budějovice	1 308	1 312	1 299	1 200	1 197	1 146	1 052	1 078
Plzeň	4 110	4 256	4 170	4 080	3 967	3 945	3 862	3 830
Ústí nad Labem	8 180	8 440	8 386	7 995	7 912	7 915	7 949	7 977
Hradec Králové	4 378	4 456	4 435	4 278	4 199	4 152	4 065	3 934
Brno	12 744	12 841	12 672	12 018	11 512	11 160	11 017	10 782
Ostrava	12 029	11 843	11 804	10 847	10 590	10 171	9 931	9 960
Celkem	**62 526**	**63 378**	**63 867**	**61 276**	**59 957**	**59 234**	**58 751**	**57 113**

Vývoj nedoplatků jednotlivých regionů je ovlivněn strukturou a velikostí zaměstnavatelských subjektů a jejich ekonomickou situací.

4. Daňové nedoplatky

Daňové nedoplatky představují rozdíl mezi daní, která měla být zaplacena, a skutečně zaplacenou částkou. Daní, která měla být zaplacena, může být nejen daň poplatníkem nebo plátcem přiznaná, ale i daň doměřená správcem daně a příslušenství daně (penále, pokuty, úrok, náklady řízení atd.). Daňové nedoplatky se týkají jak daňových příjmů státního rozpočtu, tak i daňových příjmů územních samosprávných celků a státních fondů.

Nedoplatky všech daňových příjmů dosáhly ke konci roku 2019 celkové výše **103,5 mld. Kč** a proti roku 2018 klesly o 7,3 mld. Kč, tj. o 6,6 %.

Tabulka č. 30: Stav a vývoj nedoplatků daňových příjmů od konce roku 2017 (v mld. Kč)

Stav nedoplatků evidovaných FS ČR, CS ČR a ČSSZ	Rok 2017	1. pol. 2018	Rok 2018	1. pol. 2019	Rok 2019	Rozdíl 2019-2018
Celkové nedoplatky	**120,9**	**121,7**	**110,8**	**109,7**	**103,5**	**-7,3**
v tom:						
DPH	34,2	33,1	28,1	24,6	22,7	-5,4
SD (vč. tzv. energetických daní)	9,9	11,4	9,4	10,2	10,0	0,6
DPPO	8,1	7,2	6,2	7,0	6,3	0,1
DPFO (z přiznání a ze závislé činnosti)	4,5	4,9	4,0	4,4	3,7	-0,3
daň z příjmů srážkou § 36 (DPPO i DPFO)	0,3	0,4	0,3	0,3	0,2	-0,2
daň z nabytí nemovitých věcí *)	1,1	1,0	0,9	0,8	0,8	-0,2
clo	0,2	0,2	0,1	0,1	0,1	0,0
daň silniční	0,5	0,5	0,4	0,5	0,4	-0,1
daň z nemovitých věcí	0,5	0,6	0,4	0,5	0,4	0,0
pojistné na soc. zabezpečení	59,2	59,5	58,8	59,5	57,1	-1,6
ostatní (dopočet)	2,3	2,8	2,0	1,8	1,8	-0,2
v tom:						
nedoplatky nové daňové soustavy	120,9	121,7	110,8	109,7	103,5	-7,3
nedoplatky staré daňové soustavy	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
v tom:						
nedoplatky evid. Finanční správou ČR	50,3	49,5	41,6	39,0	35,4	-6,2
nedoplatky evid. ČSSZ	59,2	59,5	58,8	59,5	57,1	-1,6
nedoplatky evid. Celní správou ČR	11,3	12,7	10,4	11,2	11,0	0,5

**) vč. stavu nedoplatků na dani z převodu nemovitostí platné do 31.12.2013*

Největší objem nedoplatků ve výši **57,1 mld. Kč** (podíl na celku 55,2 % a meziroční pokles o 1,6 mld. Kč) evidovala ke konci roku 2019 **Česká správa sociálního zabezpečení**. Ta spravuje nedoplatky pojistného na sociální zabezpečení a příspěvku na státní politiku zaměstnanosti včetně příslušenství (dále jen pojistné na sociální zabezpečení). Podrobněji jsou nedoplatky v působnosti ČSSZ uvedeny v části II.3 tohoto sešitu.

Druhý největší objem nedoplatků ve výši **35,4 mld. Kč** (podíl na celku 34,2 % a meziroční pokles o 6,2 mld. Kč) evidovala ke konci roku 2019 **Finanční správa ČR**. Ta spravuje nedoplatky všech daňových příjmů, vyjma cla, energetických daní a částí nedoplatků daně z přidané hodnoty a spotřebních daní, které spravují celní orgány, a vyjma nedoplatků pojistného na sociální zabezpečení, spravovaných ČSSZ.

Třetím subjektem, spravujícím daňové nedoplatky, je **Celní správa ČR** a jí evidované nedoplatky cla, energetických daní, části nedoplatků daně z přidané hodnoty a spotřebních daní a také odvodů za odnětí půdy ze zemědělského půdního fondu dosáhly **11,0 mld. Kč** (podíl na celku 10,6 % a meziroční růst o 0,5 mld. Kč).

4.1. Daňové nedoplatky v evidenci Finanční správy ČR

Orgány finanční správy v postavení správce daně evidují u všech daňových subjektů jejich daňové a platební povinnosti, úhrady nebo zániky daňových a platebních povinností a z toho vyplývající přeplatky a nedoplatky. Daňový dlužník je zákonem č. 280/2009 Sb., daňový řád, ve znění pozdějším předpisů (dále též „daňový řád“) definován jako daňový subjekt, který neuhradil nedoplatek. Daňové nedoplatky představují souhrnnou částku daňovým subjektem včas neuhrazené splatné daně a po dni splatnosti daně také částku naběhlého příslušenství daně k určitému dni sledování.

Daňová pohledávka a její výše je stanovena správcem daně ve vyměřovacím řízení, kde je též určena lhůta její splatnosti. Podle délky časové prodlevy mezi splatností a úhradou daně je souhrnná částka daňového nedoplatku zvyšována o předepsaný úrok z prodlení.

Do daňových nedoplatků není zahrnuta tzv. posečkávaná daň (posečkání úhrady daně nebo rozložení její úhrady na splátky podle § 156 odst. 1 daňového řádu), u které je stanovena nová lhůta splatnosti a daň tak do této doby ztrácí svou vykonatelnost a vymahatelnost. Z evidence daní vyplývá, že celkový objem kumulované posečkávané daně k 31.12.2019 dosáhl 6,4 mld. Kč. Z této částky činila splatná povinnost v průběhu roku 2019 celkem 5,1 mld. Kč, z nichž 2,4 mld. Kč bylo skutečně splaceno.

Celkový objem daňových nedoplatků evidovaných Finanční správou ČR k 31.12.2019 dosáhl 35,4 mld. Kč. Proti roku 2018 klesla celková kumulovaná výše daňových nedoplatků o 6,2 mld. Kč, tj. o 14,9 %. Na tom se nejvíce podílel meziroční pokles evidovaných nedoplatků u DPH (o 5,4 mld. Kč, tj. o 19,7 %). Nejvyšší stav nedoplatků stále vykazuje právě DPH. Jeho hodnota činila 22,1 mld. Kč, tj. 62,4 % všech daňových nedoplatků evidovaných Finanční správou ČR (v roce 2018 to bylo 66,1 %).

Tabulka č. 31: Struktura nedoplatků od roku 2014 v evidenci Finanční správy ČR (v mil. Kč)

Daň	Nedoplatky 2014	Nedoplatky 2015	Nedoplatky 2016	Nedoplatky 2017	Nedoplatky 2018	Nedoplatky 2019	Rozdíl 2019-2018
Celkem nové daně	**110 599**	**107 858**	**55 860**	**50 323**	**41 620**	**35 400**	**-6 220**
DPH	73 951	75 566	37 318	33 202	27 499	22 094	-5 405
Daně spotřební celkem	565	468	19	11	4	4	0
Daň z příjmů právnických osob	14 354	13 344	7 759	8 127	6 186	6 263	77
Daň z příjmů srážkou § 36 (DPPO i DPFO)	336	319	192	272	337	167	-170
Daň silniční	1 488	1 324	739	530	431	379	-52
Daň dědická	10	8	6	5	5	5	0
Daň darovací	116	60	34	22	12	10	-3
Daň z nabytí nemovitých věcí *)	2 352	2 071	1 411	1 108	936	774	-162
Daň z příjmů fyz. osob z přiznání	9 745	8 234	4 548	3 506	3 111	2 898	-213
Daň z příjmů fyz. osob záv. činnost	2 795	2 429	1 312	1 026	896	820	-77
Daň z nemovitých věcí	913	857	616	510	448	414	-34
Odvod z elektřiny ze slun. záření	0	0	0	0	0	0	0
Odvod z loterií §41b odst.1	28	26	32	3	2	2	0
Odvod z loterií §41b odst.2,3,4	87	93	93	19	0	0	0
Daň z hazardu	0	0	0	1	21	139	118
Ost. příjmy, odvody a popl. a přísluš. daní	3 859	3 058	1 780	1 981	1 731	1 432	-300
Celkem staré daně	**6**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**
Pojistné celkem	**8**	**14**	**8**	**0**	**0**	**0**	**0**
CELKEM	**110 612**	**107 872**	**55 868**	**50 323**	**41 620**	**35 400**	**-6 220**

**) vč. stavu nedoplatků na dani z převodu nemovitostí platné do 31.12.2013*

Největší objem splatných daňových nedoplatků byl evidován v působnosti Finančního úřadu pro hlavní město Prahu (20,7 mld. Kč, tj. 58,5 % z celkového objemu daňových nedoplatků evidovaných orgány finanční správy), Finančního úřadu pro Jihomoravský kraj (2,4 mld. Kč, tj. 6,7 % nedoplatků), Finančního úřadu pro Středočeský kraj (1,9 mld. Kč, tj. 5,4 % nedoplatků), Finančního úřadu pro Moravskoslezský kraj (1,8 mld. Kč, tj. 5,0 %

nedoplatků) či Specializovaného finančního úřadu (1,7 mld. Kč, tj. 4,7 % nedoplatků). Naopak nejnižší objemy nedoplatků vykázal např. Finanční úřad pro Karlovarský kraj (0,3 mld. Kč), Finanční úřad pro Královéhradecký kraj (0,5 mld. Kč), Finanční úřad pro Pardubický kraj (0,5 mld. Kč), Finanční úřad pro Kraj Vysočina (0,5 mld. Kč), Finanční úřad pro Liberecký kraj (0,6 mld. Kč) či Finanční úřad pro Olomoucký kraj (0,7 mld. Kč).

Na stav nedoplatků mají také vliv odpisy nedoplatků pro nedobytnost. V průběhu roku 2019 došlo k odpisu nedobytných nedoplatků v celkové hodnotě 118,6 mld. Kč (meziročně o 15,7 mld. Kč více), zároveň správci daně v tomto období opětovně aktivovali odepsané nedoplatky v celkové výši 129,5 mld. Kč (meziročně o 37,1 mld. Kč více). **Saldo odepsaných a opětovně aktivovaných odepsaných nedoplatků tak v roce 2019 činilo -10,9 mld. Kč, zatímco v roce 2018 to bylo +10,5 mld. Kč.** Více viz dále v části „Rozbor efektivnosti vymáhání daňových pohledávek“. Přehled zaevidovaných odepsaných daňových nedoplatků k 31.12.2019 ukazuje následující tabulka:

Tabulka č. 32: Přehled zaevidovaných odepsaných daň. nedoplatků k 31.12.2019 (v mil. Kč)

Daň	Odpis nedoplatku pro nedobytnost - §158 DŘ			Odpis a obnovení daňového nedoplatku § 185 a § 209 z. č. 89/2012 Sb.			Prekluze a promlčení § 160 DŘ			Zánik, odpis, popření daň. pohledávky § 63 z. č. 328/1991 Sb., §§ 311 a 356 z. č. 182/2006 Sb., §§ 264 a 243 DŘ		
	Z minul. let	Saldo v akt. roce	Celkem	Z minul. let	Saldo v akt. roce	Celkem	Z minul. let	v akt. roce	Celkem	Z minul. let	v akt. roce	Celkem
Daň z přidané hodnoty	180 190,0	-9 359,5	170 830,5	16 071,9	2 126,8	18 198,8	102 933,4	31 461,2	134 394,6	15 389,3	699,0	16 088,3
Daň z příjmů právnických osob	25 817,3	-654,3	25 163,0	3 172,7	387,7	3 560,4	38 317,9	4 817,0	43 135,0	11 719,2	67,0	11 786,2
DPPO srážkou § 36	15,9	16,2	32,1	1,9	-0,1	1,8	198,2	3,6	201,8	58,0	0,0	58,0
Daň silniční	1 052,8	-55,8	997,0	82,7	2,9	85,6	1 154,1	152,0	1 306,1	278,7	6,2	284,9
Daň z příjmů fyz. osob z přiznání	6 529,8	-491,3	6 038,5	80,5	-12,8	67,7	17 719,5	1 039,6	18 759,1	444,1	0,8	444,8
DPFO srážkou § 36	265,4	-15,1	250,3	11,7	1,9	13,6	296,4	25,4	321,9	59,4	2,3	61,7
Daň z příjmů fyz. osob - záv. činnost	2 487,1	-106,3	2 380,8	495,4	4,5	499,9	6 183,6	523,4	6 707,0	1 980,1	20,7	2 000,8
Daň dědická	0,9	0,2	1,0	0,0	0,0	0,0	5,1	0,9	6,0	0,6	0,0	0,6
Daň darovací	-21,8	-25,3	-47,2	2,9	-0,1	2,8	1 051,5	26,5	1 078,0	143,7	0,1	143,8
Daň z převodu nemovitostí	1 161,3	-201,9	959,4	95,1	15,6	110,7	3 824,3	266,3	4 090,6	1 258,9	8,4	1 267,3
Daň z nabytí nemovitých věcí	39,9	34,9	74,8	1,2	4,5	5,7	0,0	0,0	0,0	0,0	0,3	0,3
Daň z nemovitých věcí	492,4	-36,2	456,2	38,9	9,0	47,9	941,3	69,3	1 010,6	239,9	5,0	244,9
Odvod z elektřiny ze slun. záření	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Odvod z loterií §41b odst. 1	30,3	7,0	37,3	0,0	1,8	1,8	0,0	1,8	1,8	0,0	0,0	0,0
Odvod z loterií §41b odst. 2, 3, 4	61,1	-5,7	55,4	0,0	2,3	2,3	0,0	3,5	3,5	9,1	0,0	9,1
Daň z hazardu celkem	0,1	0,0	0,1	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Spotřební daně	422,4	-199,5	222,9	315,1	0,1	315,2	9 302,3	199,6	9 501,9	1 180,1	0,0	1 180,1
Příslušenství daní	728,8	51,2	780,0	51,3	9,7	61,0	505,2	120,5	625,7	69,5	1,1	70,6
Ostat. příjmy, odvody a poplatky	4 414,4	149,7	4 564,1	328,9	25,7	354,6	5 555,0	481,4	6 036,4	1 623,7	123,4	1 747,1
Celkem daně	**223 688,0**	**-10 891,8**	**212 796,2**	**20 750,2**	**2 579,7**	**23 329,9**	**187 987,9**	**39 192,1**	**227 180,0**	**34 454,3**	**934,3**	**35 388,6**

Rozbor efektivnosti vymáhání daňových pohledávek

Rozbor efektivnosti vymáhání daňových pohledávek z titulu neuhrazených povinností za rok 2019 se vztahuje na činnost orgánů Finanční správy ČR (dále též „orgány finanční správy“) v postavení správce daně podle § 10 daňového řádu. Správce daně zaznamenává podle ustanovení § 149 daňového řádu evidenci vzniku, stanovení, splnění, popřípadě jiného zániku daňových povinností, a z toho vyplývajících přeplatků, nedoplatků a případných převodů.

Základní agregované údaje, které z dlouhodobého pohledu charakterizují vývoj objemu vymáhaných a vymožených daňových nedoplatků evidovaných orgány finanční správy, jsou uvedeny v následující tabulce.

Tabulka č. 33: Vývoj objemu vymáhaných a vymožených daň. nedoplatků v evidenci Finanční správy ČR

Rok	Nedoplatky vymáhané (stav)		Nedoplatky vymožené (v daném roce)		% úspěšnosti	
	Počet případů	Částka v mld. Kč	Počet případů	Částka v mld. Kč	Počet případů	Objem
1995	30 633	17,284	24 714	2,648	80,7	15,3
1996	49 954	22,649	35 973	2,895	72,0	12,8
1997	80 558	29,006	51 226	4,240	63,6	14,6
1998	100 743	31,375	72 371	3,957	71,8	12,6
1999	127 278	33,131	92 710	4,235	72,8	12,8
2000	138 919	40,860	96 365	4,482	69,4	11,0
2001	195 548	46,219	134 622	6,716	68,8	14,5
2002	223 015	48,489	169 054	3,827	75,8	7,9
2003	1 234 535	54,164	349 375	3,960	28,3	7,3
2004	1 434 436	64,385	376 258	4,073	26,2	6,3
2005	1 608 868	68,205	412 234	5,111	25,6	7,5
2006	1 751 207	68,505	443 009	5,203	25,3	7,6
2007	1 811 163	68,477	471 228	6,054	26,0	8,8
2008	2 237 389	67,382	521 621	6,334	23,3	9,4
2009	2 997 730	68,011	553 470	5,999	18,5	8,8
2010	3 996 484	71,166	614 493	7,012	15,4	9,9
2011	3 475 900	83,367	214 479	5,754	6,2	6,9
2012	3 244 637	98,774	562 662	7,941	17,3	8,0
2013	3 420 171	111,390	525 999	7,525	15,4	6,8
2014	3 528 833	85,307	583 715	11,105	16,5	13,0
2015	3 843 341	91,398	753 804	11,865	19,6	13,0
2016	2 913 200	44,078	773 843	13,320	26,6	30,2
2017	2 533 894	37,290	804 636	13,583	31,8	36,4
2018	2 338 316	30,912	746 609	12,896	31,9	41,7
2019	2 261 475	25,768	669 118	14,223	29,6	55,2

Pozn.: Od r. 2003 je v evidenci nedoplatků ve vymáhání uplatňována nová metodika vykazování - podle ní je počet případů u evidovaných nedoplatků ve vymáhání dán počtem neuhrazených POV (předpisných a odpisných vět) k poslednímu dni sledovaného období, resp. u evidovaných vymožených daňových nedoplatků počtem POV, na kterých došlo v příslušném roce k jejich úhradě.
Pozn.: Od konce roku r. 2014 je v evidenci nedoplatků ve vymáhání a nedoplatků vymožených uplatňována nová metodika vykazování – počet případů a objem vymáhaných a vymožených nedoplatků neobsahuje údaje k zajištění úhrady na nesplatnou nebo dosud nestanovenou daň.

Údaje z oblasti zajištění úhrady na nesplatnou nebo dosud nestanovenou daň zajišťovacím příkazem podle § 167 až 169 daňového řádu a § 103 zákona o DPH v rámci období příslušného roku, které jsou uváděny v rámci samostatných statistických údajů, obsahuje níže uvedená tabulka.

Tabulka č. 34: Zajištění úhrady na nesplatnou nebo dosud nestanovenou daň v průběhu roku v evidenci Finanční správy ČR

Rok	Zajišťovací příkazy		Úhrady ze zajištění
	Počet vydaných zajišťovacích příkazů	Částka v mld. Kč	Částka v mld. Kč
2014	1 032	4,172	0,256
2015	1 605	3,633	0,822
2016	1 561	3,329	1,098
2017	1 420	1,594	0,690
2018	1 174	1,472	0,471
2019	765	0,559	0,477

Pozn.: Od 1.1.2019 je v evidenci zajišťovacích příkazů uplatňován upravený algoritmus - do statistik úhrad ze zajištění jsou zahrnuty pouze úhrady za období vždy od 1.1. do posledního dne sledovaného měsíce příslušného roku, resp. do posledního dne příslušného roku (dříve byly zahrnuty úhrady i z předchozích let).

Z údajů v tabulce je patrný meziroční pokles počtu vydaných zajišťovacích příkazů o **409**, tj. o 34,8 %. Souhrnná částka, uvedená v zajišťovacích příkazech na nesplatnou nebo dosud nestanovenou daň vydaných v průběhu roku 2019, meziročně výrazně poklesla o **913,2 mil. Kč**, tj. o 62,0 %. I přes snížení objemu zajištěných prostředků vykazují finanční úřady lehký meziroční nárůst objemu úhrad ze zajištění, a to o **6,3 mil. Kč** (o 1,3 %).

Vývoj objemu daňových nedoplatků v oblasti vymáhání lze z dlouhodobého pohledu sledovat také pomocí porovnání meziročních procentuálních hodnot nedoplatků, v poměru k objemu kumulovaných, resp. vymáhaných daňových nedoplatků k 31.12. příslušného roku (viz údaje v následující tabulce). Druhý sloupec tabulky uvádí celkový objem kumulovaných nedoplatků evidovaných orgány finanční správy, v pátém sloupci je uveden procentuální podíl objemu nedoplatků evidovaných ve vymáhání k celkovému objemu kumulovaných nedoplatků a v posledním sloupci procentuální podíl objemu vymožených nedoplatků k objemu nedoplatků evidovaných ve vymáhání.

Tabulka č. 35: Vývoj objemu daňových nedoplatků v evidenci Finanční správy ČR

Rok	**Nedoplatky kumulované** k 31.12. příslušného roku (v mld. Kč)	**Nedoplatky vymáhané** k 31.12. příslušného roku (v mld. Kč)	**Nedoplatky vymožené** 1.1. až 31.12. příslušného roku (v mld. Kč)	**Vymáháno** v %	**Úspěšnost** v %
2011	118,822	83,367	5,754	70,2	6,9
2012	134,738	98,774	7,941	73,3	8,0
2013	148,941	111,390	7,525	74,8	6,8
2014	110,604	85,307	11,105	77,1	13,0
2015	107,858	91,398	11,865	84,7	13,0
2016	55,860	44,078	13,320	78,9	30,2
2017	50,323	37,290	13,583	74,1	36,4
2018	41,620	30,912	12,896	74,3	41,7
2019	35,400	25,768	14,223	72,8	55,2

Pozn.: Od konce r. 2014 je v evidenci nedoplatků ve vymáhání a nedoplatků vymožených uplatňována nová metodika vykazování – počet případů a objem vymáhaných a vymožených nedoplatků neobsahuje údaje k zajištění úhrady na nesplatnou nebo dosud nestanovenou daň.

Ke dni 31.12.2019 evidovaly orgány finanční správy **kumulované daňové pohledávky** v celkové výši **35,4 mld. Kč**. V porovnání se stavem k 31.12.2018 poklesl jejich objem o **6,2 mld. Kč**, resp. o 14,9 %.

Finanční úřady evidovaly k 31.12.2019 **ve vymáhání** daňové nedoplatky ve výši **25,8 mld. Kč**. V průběhu roku 2019 pak také orgány finanční správy vydaly zajišťovací příkazy na nesplatnou nebo dosud nestanovenou daň o celkovém objemu 0,6 mld. Kč.

Objem nedoplatků **předaných k vymáhání** poklesl meziročně o **5,1 mld. Kč.** Rozdíl mezi celkovým objemem evidovaných kumulovaných daňových nedoplatků a objemem daňových nedoplatků evidovaných ve vymáhání (9,6 mld. Kč, resp. 27,2 %) tvoří např. daňové nedoplatky nepředané vymáhacím útvarům Finanční správy ČR do konce roku 2019, u nichž jsou evidovány žádosti daňových subjektů o posečkání úhrady nedoplatku, rozložení úhrady daně na splátky, či o stanovení záloh jinak, o nichž nebylo ke konci sledovaného období správcem daně rozhodnuto nebo nedoplatky, které jsou předmětem řízení o odvolání a nedokončených řízení o odstranění pochybností. Jedná se také o příslušenství vymáhaných nedoplatků, které je vymáháno současně s těmito nedoplatky, nicméně jej samostatně do vymáhání nelze předat až do doby vymožení daňové povinnosti.

Z celkového objemu **vymáhaných** daňových nedoplatků (25,8 mld. Kč) činily k 31.12.2019 nedoplatky evidované **na daních** částku 24,2 mld. Kč, tj. **94,0 %**, a na **příslušenství daní** částku ve výši bezmála 1,6 mld. Kč, tj. **6,0 %**. Na základě meziročního porovnání

předmětných údajů lze konstatovat, že v roce 2019 došlo ke snížení nedoplatků vymáhaných na daních vůči nedoplatkům vymáhaným na příslušenství daní o 0,5 p.b.

V průběhu roku 2019 bylo orgány Finanční správy ČR v rámci vymáhání **všemi dostupnými způsoby vybráno a vymoženo 14,2 mld. Kč**; meziročně se jedná o nárůst o 1,3 mld. Kč, resp. o 10,3 %. Úspěšnost vymáhání nedoplatků v porovnání s předchozím rokem stoupla na 55,2 % (tj. meziročně o 13,5 p.b. více). Dále byla finančním úřadům v průběhu roku 2019 na základě zajišťovacích příkazů a zajišťovacích exekucí uhrazena částka 0,5 mld. Kč.

Objem daňových nedoplatků **vymožených prostřednictvím vymáhacích úkonů** za období roku 2019 činil **5,1 mld. Kč**, tj. 35,8 % z celkové částky všemi dostupnými způsoby vybraných a vymožených nedoplatků (meziroční nárůst o 1,0 p.b.). Ještě **před provedením vymáhacích úkonů**, tzn. před nařízením daňové exekuce nebo zahájením jiného způsobu vymáhání dle § 175 daňového řádu, byla v průběhu roku 2019 finančními úřady na úhradu vymáhaných nedoplatků vybrána částka ve výši **8,4 mld. Kč**, což odpovídá 59,0 % z celkové částky všemi dostupnými způsoby vybraných a vymožených nedoplatků. Tento výsledek je jednak efektem včasného předávání vzniklých nedoplatků vymáhacím útvarům a dále důsledkem úkonů, jimiž se pracovníci orgánů finanční správy snaží neinvazivními prostředky ve vztahu k dlužníkovi docílit toho, aby svůj dluh uhradil bez nutnosti provedení daňové exekuce se všemi z toho pro něj plynoucími negativními důsledky a zároveň jej přimět k plnění jeho dalších daňových povinností řádně a včas. **Po zahájení vymáhacích úkonů** byly uhrazeny daňové nedoplatky v celkové výši **0,7 mld. Kč** (5,2 % z celkové částky).

V průběhu roku 2019 došlo **k odpisu nedobytných nedoplatků** v celkové hodnotě **118,6 mld. Kč** (meziročně o 15,7 mld. Kč více), zároveň správci daně v tomto roce **opětovně aktivovali odepsané nedoplatky** v celkové výši **129,5 mld. Kč** (o 37,1 mld. Kč více, než v roce předchozím). Odpis nedoplatku pro nedobytnost nemá vliv na práva a povinnosti daňového subjektu. Potenciálně nedobytné nedoplatky nemají fiskální efekt, odpisy tedy slouží především pro účely reálného zjištění aktiv příjmové stránky veřejných rozpočtů. Nedoplatky odepsané z důvodu nedobytnosti nezanikají, jsou nadále vymahatelné, a to až do doby, než uplyne lhůta pro placení daně. Po odpisu nedoplatku pro nedobytnost jsou finančními úřady nadále prověřovány majetkové poměry daňových subjektů, a je-li zjištěn majetek, který lze ve vymáhání realizovat pro úhradu dluhu, je odepsaný nedoplatek s přihlédnutím k této právní úpravě aktivován a je přistoupeno k jeho dalšímu vymáhání. Je třeba konstatovat, že ve statistických výstupech k odepsaným a opětovně oživeným nedobytným nedoplatkům se objemově projevují také úkony učiněné z důvodu potřeby realizace částečného odpisu nedobytných nedoplatků či za účelem změny stavu z nedobytných nedoplatků do stavu prekluze či zániku.

V rámci roku 2019 **prekludovaly** nedoplatky ve výši **39,2 mld. Kč**; meziročně se jedná o nárůst o 16,3 mld. Kč. V průběhu roku 2019 **zanikly** ze zákonných důvodů daňové nedoplatky v celkové výši **0,9 mld. Kč**, což je o 0,6 mld. Kč více, než v roce předchozím. V průběhu roku 2019 byly také odepsány, **z důvodu zániku právnické osoby** dle § 185 zákona č. 89/2012 Sb., občanský zákoník, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „občanský zákoník“), daňové nedoplatky ve výši **15,3 mld. Kč** a zároveň byly v tomto období **obnoveny neuspokojené pohledávky**, dle § 209 občanského zákoníku, ve výši **12,7 mld. Kč**.

V následující tabulce je uveden přehled vymáhaných a vymožených nedoplatků podle vybraných daňových příjmů pro období roku 2019 spolu s odpovídajícími hodnotami roku 2018. Procentuální údaj u vymáhaných nedoplatků udává podíl objemu nedoplatků evidovaných ve vymáhání na předmětné dani k celkovému objemu nedoplatků evidovaných ve vymáhání, procentuální údaj u nedoplatků vymožených udává podíl vymožených

nedoplatků na předmětné dani k celkovému objemu daňových nedoplatků vymožených vymáhacími úkony.

Tabulka č. 36: Přehled vymáhaných a vymožených nedoplatků podle daňových příjmů

Druh příjmu	Nedoplatky vymáhané				Nedoplatky vymožené vymáhacími úkony			
	k 31.12.2018		k 31.12.2019		v roce 2018		v roce 2019	
	Částka (mld. Kč)	%	Částka (mld. Kč)	%	Částka (mld. Kč)	%	Částka (mld. Kč)	%
Daň z přidané hodnoty	21,459	69,4	17,494	67,9	2,844	63,3	3,059	60,1
Daně z příjmů	6,802	22,0	5,927	23,0	1,028	22,9	1,220	24,0
Daň z nemovitých věcí	0,309	1,0	0,287	1,1	0,076	1,7	0,078	1,5
Daň dědická, darovací, z převodu nemovitostí [1)]	0,532	1,7	0,411	1,6	0,043	1,0	0,040	0,8
Daň z nabytí nemovitých věcí [2)]	0,241	0,8	0,216	0,8	0,106	2,4	0,137	2,7
Daň silniční	0,363	1,2	0,318	1,2	0,126	2,8	0,129	2,5

1) Případy, kdy předmět daně vznikl do 31.12.2013.
2) Případy, kdy předmět daně vznikl po 1.1.2014.

Nejvyšší hodnoty jsou dlouhodobě evidovány u vymáhaných i vymožených daňových nedoplatků na dani z přidané hodnoty. Z meziročního porovnání údajů k daňovým nedoplatkům u jednotlivých vybraných druhů příjmů je patrný kladný vývoj ve vymáhání nedoplatků. V souladu s poklesem celkového objemu evidovaných kumulovaných nedoplatků došlo k meziročnímu poklesu objemu vymáhaných nedoplatků na uvedených daních, avšak i přesto objem nedoplatků vymožených vymáhacími úkony meziročně vzrostl.

Nejvýraznějšího objemu vymáhaných i vymožených daňových nedoplatků je již dlouhodobě dosahováno úkony v daňové exekuci podle § 178 daňového řádu. Přehled vymáhaných a vymožených nedoplatků podle jednotlivých způsobů daňové exekuce uvádí pro období roku 2019 spolu s odpovídajícími hodnotami roku 2018 následující tabulka. Procentuální údaj u vymáhaných nedoplatků udává podíl objemu nedoplatků evidovaných ve vymáhání u předmětného způsobu daňové exekuce k celkovému objemu nedoplatků evidovaných ve vymáhání, procentuální údaj u nedoplatků vymožených udává podíl vymožených nedoplatků předmětným způsobem daňové exekuce k celkovému objemu daňových nedoplatků vymožených vymáhacími úkony.

Tabulka č. 37: Přehled vymáhaných a vymožených nedoplatků podle daňové exekuce

Daňová exekuce	Nedoplatky vymáhané				Nedoplatky vymožené vymáhacími úkony			
	k 31.12.2018		k 31.12.2019		v roce 2018		v roce 2019	
	Částka (mld. Kč)	%	Částka (mld. Kč)	%	Částka (mld. Kč)	%	Částka (mld. Kč)	%
DE srážkami ze mzdy	1,773	5,7	1,419	5,5	0,164	3,7	0,140	2,8
DE přikázáním pohledávky z účtu u poskytovatele platebních služeb	8,243	26,7	6,514	25,3	3,449	76,8	3,951	77,7
DE přikázáním jiné peněžité pohledávky	0,578	1,9	0,500	1,9	0,243	5,4	0,303	6,0
DE postižením jiných majetkových práv	0,011	0,04	0,296	1,1	0,004	0,09	0,009	0,2
DE prodejem movitých věcí	0,850	2,7	0,416	1,6	0,157	3,5	0,225	4,4
DE prodejem nemovitých věcí	0,884	2,9	1,006	3,9	0,120	2,7	0,104	2,0

K 31.12.2019 byly jednotlivými způsoby provedení daňové exekuce dle daňového řádu vymáhány nedoplatky o celkové výši 10,2 mld. Kč, což odpovídá 39,4 % z celkového objemu daňových nedoplatků evidovaných ve vymáhání. Za období roku 2019 bylo těmito způsoby vymáhání vymoženo v souhrnu 4,7 mld. Kč, resp. 93,0 % z celkového objemu nedoplatků vymožených vymáhacími úkony.

Nejvíce využívaným a nejefektivnějším exekučním prostředkem je dlouhodobě daňová exekuce přikázáním pohledávky z účtu u poskytovatele platebních služeb. Dalším poměrně hojně využívaným způsobem daňové exekuce při vymáhání daňových nedoplatků je exekuce

srážkami ze mzdy, její efektivita je však omezena vzhledem k faktu, že mzda dlužníků bývá v době nařízení daňové exekuce nezřídka postihována srážkami pro pohledávky jiných věřitelů. Přínosem pro efektivitu daňových exekucí prodejem movitých věcí byly v průběhu roku 2019 zejména případy exekučního zabavení a následné dražby motorových vozidel. U daňové exekuce prodejem nemovitých věcí je dlouhodobě patrný vliv zatížení řady věcí, které by mohly být postiženy touto exekucí, zástavními právy dalších věřitelů s přednostním právem na uspokojení pohledávky, a to zejména ze strany poskytovatelů platebních služeb. Prostřednictvím nařízení daňové exekuce prodejem nemovitých věcí nicméně finanční úřady často dosahují situace, kdy mnozí dlužníci již po vydání exekučního příkazu na prodej takové věci nedoplatek uhradí.

K 31.12.2019 byla orgány Finanční správy ČR vykazována kumulovaná částka daňových pohledávek uplatněných a k tomuto dni dosud neukončených **insolvenčních řízení** v hodnotě **4,7 mld. Kč**, což představuje 18,4 % z objemu všech daňových nedoplatků evidovaných ve vymáhání. Došlé platby z insolvenčních řízení v průběhu roku 2019 činily celkem **332,2 mil. Kč**. Míru uspokojení pohledávek věřitelů uplatněných v insolvenčním řízení významně ovlivňuje složení a hodnota majetku dlužníka v úpadku, počet jeho věřitelů, kvalita výkonu činností insolvenčního správce (zejm. využití všech zákonných prostředků ke zvýšení hodnoty majetkové podstaty a úspěšnému popření sporných pohledávek) a likvidita majetkové podstaty sloužící k uspokojení uplatňovaných pohledávek. Důležitým aspektem odrážejícím se ve výsledných statistikách je délka trvání insolvenčního řízení. V praxi je majetek dlužníka často již před vznikem daňového nedoplatku, resp. před stanovením daně, zatížen zástavními právy jiných věřitelů s ještě výhodnějším pořadím uspokojení pohledávky (nejčastěji se jedná o pohledávky poskytovatelů platebních služeb z úvěrů poskytnutých na pořízení, provoz či údržbu majetku dlužníka). Výtěžnost řízení závisí rovněž na tom, zda dlužník využije výhod spojených se sanačními způsoby řešení úpadku, které umožňují další ekonomickou činnost dlužníka (oddlužení, reorganizace), či zda je úpadek řešen tzv. likvidačním způsobem (konkurs).

Vymáhání daňových nedoplatků prostřednictvím **soudních exekutorů** je orgány Finanční správy ČR využíváno pouze v nezbytných případech. V průběhu roku 2019 byly pracovníky finančních úřadů předány soudním exekutorům k vymáhání daňové nedoplatky ve výši **11,5 mil. Kč** a za období téhož roku byly soudními exekutory vymoženy **2,0 mil. Kč**. Uvedené údaje zahrnují pouze pohledávky, které soudní exekutoři vymáhali **k návrhu správce daně, jako oprávněného**, ve smyslu § 175 odst. 1 daňového řádu. Správce daně také **z titulu věřitele** přihlašuje daňové pohledávky **do exekucí prováděných soudními exekutory**; tyto pohledávky jsou obsaženy ve statistických údajích k jednotlivým způsobům provádění daňové exekuce. V roce 2019 se jednalo o částku **165,2 mil. Kč**, přičemž v rámci téhož období získaly orgány Finanční správy ČR z pohledávek, přihlášených do exekucí prováděných soudními exekutory, částku **18,1 mil. Kč**.

Ve výsledném objemu daňových nedoplatků předaných k vymáhání a objemu daňových nedoplatků vymožených finančními úřady se v průběhu roku 2019 kladně projevovaly důsledky koncepce správy a vymáhání nedoplatků Finanční správou ČR, přijaté koncem roku 2016, a s ní souvisejících opatření pro zefektivnění vymáhací činnosti finančních úřadů. Finanční správa ČR věnuje intenzivní péči interním opatřením, umožňujícím vymáhacím útvarům zvýšit efektivitu práce s nedoplatky. Vymáhacím útvarům je poskytována a dále rozvíjena pravidelná automatizovaná podpora v podobě aktualizovaného přehledu o provedených a možných dalších vymáhacích postupech vůči dlužníkům. Jsou vyhledávány další formy komunikace s dlužníky za účelem plnění jejich povinností. Byl navýšen počet online přístupů pro vymáhací útvary Finanční správy ČR do příslušných databází orgánů veřejné moci a třetích osob, které vedou evidenci osob a věcí a nadále pokračuje ověřování

podmínek pro rozšiřování dalších možností pro online ověřování majetku v daňové exekuci. Finanční správa ČR začala, vedle klasických dražeb s jednáním, počínaje zářím 2019 postupně zavádět také elektronickou formu dražeb. Finanční správa ČR tímto činí další krok ke své elektronizaci. Většina dražeb nařízených finančními úřady tak bude zpřístupněna širšímu okruhu potenciálních dražitelů. Plynule zaváděná opatření umožňují vymáhacím útvarům zefektivnit práci s nedoplatky, což má pro stát pozitivní fiskální přínos.

Byť v roce 2019 došlo ke zvýšení **efektivity vymáhání** daňových pohledávek, dlouhodobě nežádoucím vlivem na ni působí zejména následující faktory:

- Mezi **základní příčiny nedobytnosti** daňových pohledávek se dlouhodobě řadí nemajetnost a předluženost dlužníků, nemožnost dohledání majetku dlužníků, při úmrtí dlužníka předluženost dědictví, zánik daňového subjektu bez právního nástupce, vysoký počet právnických osob, které se dostávají do likvidace. Vliv na vymahatelnost pohledávek mají také účelové převody majetku daňových subjektů na jiné osoby ještě před vznikem nedoplatku, přičemž řada těchto subjektů je nekontaktních a bez příjmů, dále vykazování fiktivní ekonomické činnosti právnických osob, které nevlastní žádný majetek apod. Specifickou příčinou vzniku nedobytných pohledávek je doměření daňových povinností daňovým subjektům, které jsou již bez majetku nebo v úpadku. Příčiny nevymahatelnosti pohledávek lze spatřovat také v druhotné platební neschopnosti daňových subjektů a v podvodném jednání daňových subjektů s cílem získat majetkový prospěch. Dlužníci také využívají možnosti efektivně zmařit konání správce daně podáním insolvenčního návrhu ohledně svého majetku, čímž správce daně ztrácí reálnou možnost dále vést na tento majetek daňovou exekuci. Výše nedobytných pohledávek je v poměrně velké míře ovlivňována daňovými nedoplatky uplatněnými v konkursních a insolvenčních řízeních a nedoplatky právnických osob v likvidaci (dlouhá doba jejich trvání a poměrně nízká výtěžnost pro správce daně).
- Problematické jsou **nekontaktní** daňové subjekty, a to zejména subjekty bez reálného sídla, resp. se sídlem, kde je na jedné adrese registrováno mnoho dalších subjektů. Nekontaktní jsou také fyzické osoby, přihlášené k pobytu na adrese ohlašovny nebo na adrese sídla zvláštní matriky.
- Negativa přináší také stále **vysoká míra zadluženosti** fyzických i právnických osob a dlužníci s vícečetnými exekucemi.

4.2. Daňové nedoplatky v evidenci Celní správy ČR

K 31.12.2019 dosáhly nedoplatky evidované celními orgány celkem 11,0 mld. Kč, což bylo o 0,5 mld. Kč více než ve stejném období minulého roku. Na růstu se podílely nedoplatky u vnitrostátních spotřebních daní a energetických daní vyšší o 582 mil. Kč, naopak nedoplatky v rámci celního řízení meziročně klesly 53 mil. Kč.

Rozbor pohledávek a nedoplatků cla a daní vyměřených v rámci celního řízení

Rozbor pohledávek a nedoplatků cla, daní a poplatků vyměřených v rámci celního řízení je zpracován na základě podkladů z celních úřadů ke dni účetní závěrky posledního měsíce kalendářního čtvrtletí, tj. k 31.12.2019.

Pro účel zpracování rozboru se pohledávkou rozumí neuhrazená částka splatného cla, daní a poplatků vyměřených v rámci celního řízení včetně příslušenství, bez ohledu na zákonnou lhůtu splatnosti. Po uplynutí lhůty splatnosti se stává tato neuhrazená pohledávka nedoplatkem.

Celková výše pohledávek představovala k 31.12.2019 částku 2,4 mld. Kč. V této sumě pohledávek jsou zahrnuty nejen pohledávky a nedoplatky vzniklé neuhrazením cla a daní za zboží propuštěné do režimu volného oběhu, případně po skončení režimu s dočasným osvobozením od cla, ale i pohledávky předepsané platebními výměry za nedodání zboží v režimu tranzit, celní dluhy vyměřené dodatečnými platebními výměry a platebními výměry vydanými na základě kontrol po propuštění zboží, kdy u těchto případů není zajištěn celní dluh, a neuhrazené pohledávky, kdy deklarant měl povolení nezajišťovat celní dluh. Jsou zde zahrnuty také platební výměry na úrok z prodlení a penále při nedodržení zákonné lhůty splatnosti celního dluhu.

Ke dni **31.12.2019** činil stav nedoplatků cla, daní a poplatků vyměřených v rámci celního řízení celkem **2,2 mld. Kč.**

Tabulka č. 38: Vývoj nedoplatků podle druhu vyměřeného rozpočtového příjmu v průběhu roku 2019 (v tis. Kč)

Druh příjmu		Rok 2018	1. pololetí 2019	Rok 2019	Rozdíl 2019-2018	Index 2019/2018
Clo		147 544	134 021	132 858	-14 686	90,0
DPH		643 731	617 221	616 145	-27 586	95,7
Spotřební daně		1 335 254	1 333 560	1 333 235	-2 019	99,8
Nedoplatky cla a daní vyměřených v rámci celního řízení		**2 126 529**	**2 084 802**	**2 082 238**	**-44 291**	**97,9**
příslušenství	penále, úroky	110 871	99 686	105 072	-5 799	94,8
	pokuty	9 881	8 755	7 502	-2 379	75,9
	exekuční náklady	53 097	52 888	52 619	-478	99,1
	správní poplatky mimo kolků	0	0	1	1	x
Nedoplatky celkem		**2 300 378**	**2 246 131**	**2 247 432**	**-52 946**	**97,7**

Na celkové výši nedoplatků se podílely:

- nedoplatky vzniklé vyměřením na základě rozhodnutí z úřední povinnosti částkou 1 852 517 tis. Kč, tj. 82,4 %,
- nedoplatky z obchodního zboží, vzniklé na základě celního řízení předložením JSD, částkou 314 046 tis. Kč, tj. 14,0 %,
- nedoplatky z penále a úroků z prodlení a nedoplatky z neobchodního zboží částkou 80 869 tis. Kč, tj. 3,6 %.

Tabulka č. 39: Rozdělení nedoplatků podle let vyměření celního dluhu (v tis. Kč)

Celní správa ČR	do roku 2004 (včetně)	rok 2005	rok 2006	rok 2007	rok 2008	rok 2009	rok 2010	rok 2011
Stav nedoplatků	1 813 657	214 290	17 484	6 055	45 444	992	9 368	2 588

Celní správa ČR	rok 2012	rok 2013	rok 2014	rok 2015	rok 2016	rok 2017	2984	rok 2019	**Celkem**
Stav nedoplatků	2 984	7 066	25 509	34 416	36 358	17 650	6 917	6 653	**2 247 432**

Část nedoplatků ve výši **118 tis. Kč** tvoří nedoplatky z roku 1993, kdy nebylo nutno v plném rozsahu zajišťovat celní dluh.

Tabulka č. 40: Přehled nedoplatků podle CÚ a druhu příjmu - stav ke dni 31.12.2019 (v tis. Kč)

Celní úřad pro	Druh příjmu									Celkem
	DPH	SD z min.olejů	SD z lihu	SD z piva	SD z vína a mezipr.	SD z tab. výrobků	clo do 30.4.2004	clo od 1.5.2004	příslušenství daní	
hlavní město Prahu	483 676	1 069 805	8	18	41	702	507	40 557	51 380	**1 646 694**
Jihočeský kraj	2 142	4 538	0	0	0	0	13	14	826	**7 533**
Jihomoravský kraj	58 979	132 020	0	0	0	19 200	10 285	30 491	22 379	**273 354**
Karlovarský kraj	1 075	30	0	0	0	0	534	567	1 996	**4 201**
Královehradecký kraj	506	0	429	0	0	0	9	239	1 313	**2 497**
Liberecký kraj	3 366	0	0	0	0	0	1 634	8	492	**5 500**
Moravskoslezský kraj	20 626	22	56 016	0	0	35	6 121	1 644	43 813	**128 275**
Olomoucký kraj	87	0	0	0	0	0	382	10 001	68	**10 539**
Pardubický kraj	624	0	0	0	0	6	30	687	351	**1 698**
Plzeňský kraj	9 718	0	25 456	0	0	0	8 874	771	8 065	**52 884**
Středočeský kraj	28 464	0	3 908	0	693	19 574	6 320	4 221	25 553	**88 734**
Ústecký kraj	1 169	0	0	0	0	0	107	5 781	2 608	**9 665**
Kraj Vysočina	2 883	0	0	0	0	570	694	80	4 975	**9 202**
Zlínský kraj	42	0	0	0	0	0	9	248	5	**303**
Praha Ruzyně	2 788	0	0	0	0	165	562	1 470	1 370	**6 354**
CELKEM	**616 145**	**1 206 414**	**85 816**	**18**	**734**	**40 251**	**36 080**	**96 778**	**165 195**	**2 247 432**

Nedoplatky u daní z dovozu vznikají odhalováním zboží, které nebylo propuštěno do volného režimu a z kontrol prováděných po propuštění zboží. U těchto nedoplatků není zajištěn celní dluh.

Celní správa při vymáhání nedoplatků postupuje v souladu se zákonem č. 280/2009 Sb., daňový řád, ve znění pozdějších předpisů, kdy využívá všechny zákonné možnosti k vymožení nedoplatku, tj. uplatňuje dluh po ručiteli, vymáhá prostřednictvím srážek ze mzdy, přikázáním pohledávky z bankovního účtu, prodejem movitých i nemovitých věcí, prodejem jiných peněžitých pohledávek nebo majetkových práv, spolupracuje s Finanční správou ČR při převádění přeplatků dlužníka. Nedoplatky jsou přihlašovány do insolvenčního řízení.

Nejvíce nedoplatků je vymoženo z exekucí na peněžní prostředky. Dále se zvyšuje podíl exekučních příkazů na movitý a nemovitý majetek dlužníka. Část nedoplatků je uplatněna v rámci konkurzního řízení a insolvenčního řízení.

V roce 2019 bylo k vymáhání převzato 710 nedoplatků v celkové hodnotě 57,6 mil. Kč. Z toho 11 nedoplatků v částce 1,7 mil. Kč bylo uhrazeno před vydáním exekučního příkazu.

U 228 nedoplatků v celkové hodnotě 33,2 mil. Kč je vedeno exekuční řízení k vymožení dlužných částek. U těchto řízení bylo vydáno 265 exekučních příkazů. Z nedoplatků převzatých do exekučního řízení bylo na základě vydaných exekučních příkazů vymoženo 0,5 mil. Kč.

V oblasti daňových a celních úlev bylo ke dni 31.12.2019 evidováno celkem 1 002 případů neuhrazených nedoplatků, u kterých bylo v souladu se zákonem č. 242/2016 Sb., celní zákon, a zákonem č. 280/2009 Sb., daňový řád, ve znění pozdějších předpisů, na základě písemných žádostí rozhodnuto o povolení odkladu, posečkání nebo splátek celního dluhu.

Z celkové ulehčené částky ve výši 558,7 mil. Kč bylo ke dni 31.12.2019 neuhrazeno 439,7 mil. Kč.

Celní úřady v období od 1.1.2019 do 31.12.2019 odepsaly pro nedobytnost pohledávky v celkové výši 6 mil. Kč.

Rozbor nedoplatků vnitrostátních spotřebních daní a energetických daní

Celková výše nedoplatků ke dni 31.12.2019 činila 8 684 mil. Kč, z toho 8 667 mil. Kč u vnitrostátních spotřebních daních a 17 mil. Kč u energetických daní.

Na celkové výši nedoplatků měly největší podíl nedoplatky spotřebních daní z minerálních olejů ve výši 5 374 mil. Kč a nejvyšší nedoplatek byl evidován u Celního úřadu pro Jihomoravský kraj ve výši 2 801 mil. Kč.

K největšímu nárůstu nedoplatků oproti roku 2018 došlo u spotřební daně z tabákových výrobků. Celková výše nedoplatků ke dni 31.12.2019 u této daně činila 1 157 mil. Kč. U těchto nedoplatků došlo k navýšení o 95,4 %.

Tabulka č. 41: Přehled nedoplatků vnitrostátních spotřebních a energetických daní podle jednotlivých CÚ (v tis. Kč)

Celní úřad pro	SD z									Daň z			Celkem
	vína	minerálních olejů *)	tabák. výrobků	tabák. nálepek	surového tabáku	zahř. tab. výrobků	piva	lihu	Zajištění	elektřiny *)	zemního plynu *)	pevných paliv *)	
Hlavní město Prahu	262	1 491 497	569 733	0	9 454	0	131	174 089	52 688	2 805	2 255	1 740	**2 304 655**
Jihočeský kraj	0	902	12 404	0	44 647	0	235	5	0	14	0	0	**58 206**
Jihomoravský kraj	234	2 614 943	17 622	0	1	0	0	167 237	0	81	1 364	0	**2 801 481**
Karlovarský kraj	0	290	42 320	0	0	0	15	142	0	0	1 729	0	**44 495**
Královehradecký kraj	0	150 638	38 878	0	0	0	4	843	0	0	0	12	**190 374**
Liberecký kraj	1	88 271	10 839	0	0	0	2	157	0	1	11	0	**99 283**
Moravskoslezský kraj	24	333 933	269 120	0	196	0	2 163	201 691	0	1 847	2 094	1 748	**812 817**
Olomoucký kraj	11	24 761	2 925	0	0	0	4	17 806	0	0	0	0	**45 507**
Pardubický kraj	19	44 074	5 482	0	0	0	0	15 037	0	0	0	0	**64 612**
Plzeňský kraj	1	42 035	15 630	0	0	0	45	160	0	14	0	0	**57 884**
Středočeský kraj	173	65 152	36 937	0	4	0	1 074	3 445	0	375	39	756	**107 955**
Ústecký kraj	0	19 652	77 619	0	0	0	0	438	0	0	50	11	**97 770**
Kraj Vysočina	0	1 614	56 693	0	0	0	0	14 184	0	0	83	0	**72 574**
Zlínský kraj	0	496 626	760	0	0	0	0	1 429 131	0	0	0	0	**1 926 518**
Praha Ruzyně	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	**0**
CELKEM	**726**	**5 374 386**	**1 156 962**	**0**	**54 301**	**0**	**3 671**	**2 024 365**	**52 688**	**5 137**	**7 626**	**4 267**	**8 684 131**

**) včetně příslušných vratek*

Tabulka č. 42: Vývoj kumulovaných nedoplatků vnitrostátních SD a energetických daní (v mil. Kč)

	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	Rozdíl stavu 2019-2018
SD z: minerální olejů *)	5 304,9	4 764,6	4 343,2	5 344,1	5 381,3	5 610,5	5 374,4	-236,1
lihu	761,5	657,7	1 337,1	1 672,4	1 655,5	1 772,5	2 024,4	251,9
piva	50,5	17,1	15,2	2,4	5,0	18,9	3,7	-15,2
vína	0,9	0,8	0,6	0,6	1,0	0,8	0,7	-0,1
tabákových výrobků	232,3	286,2	506,3	614,9	597,6	592,0	1 157,0	565,0
tabákových nálepek	1 339,9	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
surového tabáku	x	x	0,0	60,7	31,9	36,8	54,3	17,5
zahř. tabák. výrobků	x	x	x	x	x	x	0,0	x
Zajištění	x	222,5	151,8	135,6	0,0	52,7	52,7	0,0
Energetické daně *)	6,5	9,7	8,1	14,8	18,0	18,4	17,0	-1,4
Celkem	**7 696,5**	**5 958,6**	**6 362,3**	**7 845,5**	**7 690,3**	**8 102,6**	**8 684,1**	**581,5**

Vznik nedoplatků na spotřební dani je limitován řadou různých nástrojů. Pro provádění vyhledávací a kontrolní činnosti v oblasti spotřebních daní disponují celní úřady řadou oprávnění. Tato oprávnění jsou zakotvena jak v zákoně č. 280/2009 Sb., daňový řád, ve znění pozdějších, který je obecným právním předpisem, tak i v předpisech speciálních, jako např. v zákoně č. 242/2016 Sb., celní zákon, zákoně č. 353/2003 Sb., o spotřebních daních, ve znění pozdějších předpisů nebo v zákoně č. 307/2013 Sb., o povinném značení lihu, ve znění zákonného opatření č. 344/2013 Sb., zákonů č. 331/2014 Sb., č. 243/2016 Sb. a č. 183/2017 Sb.

Podle daňového řádu jsou celní úřady v postavení správce daně oprávněny provádět vyhledávací činnost, místní šetření a daňovou kontrolu. Jsou však také oprávněny provádět

kontrolu plnění podmínek povolení, vydaných dle zákona o spotřebních daních, které spočívá např. v zajištění vybraných výrobků a dopravního prostředku či realizovat předběžné opatření v případech, kdy jsou vybrané výrobky dopravovány bez dokladů stanovených zákonem o spotřebních daních.

Nejčastějším důvodem vzniku nedoplatku na spotřební dani je prohlášení úpadku daňového subjektu dle zákona č. 182/2006 Sb., o úpadku a způsobech jeho řešení (insolvenční zákon), ve znění pozdějších předpisů. V těchto případech je daňovému subjektu ze zákona povolení k provozování daňového skladu odejmuto a vybrané výrobky se tak nacházejí ve volném daňovém oběhu, což má za následek vznik nedoplatku na spotřební dani. Celní úřad nemá jinou možnost než přihlásit takovýto nedoplatek do insolvenčního řízení, které však celnímu úřadu neposkytne plnění ve výši skutečného nedoplatku.

Celní úřady také disponují řadou nástrojů pro vymáhání těchto nedoplatků. Pro vymožení spotřební daně celní úřady aplikují daňový řád s přihlédnutím k zákonu č. 99/1963 Sb., občanský soudní řád, ve znění pozdějších předpisů, který stanoví, jakým způsobem lze nedoplatek vůči daňovému subjektu vymáhat. Nejčastějším nástrojem je tak nařízení daňové exekuce postižením účtů, vedených u poskytovatelů platebních služeb či postižení věcí movitých nebo nemovitých, které se následně prodají v dražbě.

V roce 2019 bylo k vymáhání převzato 189 422 nedoplatků (spotřební daně + dělená správa) v celkové hodnotě 2 882 mil. Kč. Z toho 133 nedoplatků v částce 245 tis. Kč bylo uhrazeno před vydáním exekučního příkazu.

Celní úřady v roce 2019 vydaly 238 825 exekučních příkazů v celkové hodnotě 797,1 mil. Kč, a to nad všemi nedoplatky v gesci Celní správy ČR. Z toho bylo celkem 93,3 mil. Kč uhrazeno.

V roce 2019 odepsaly celní úřady pro nedobytnost nedoplatky v celkové výši 470,2 mil. Kč. Nejvyšší část těchto nedoplatků odepsaných pro nedobytnost tvoří nedoplatky na spotřební dani z minerální olejů, kdy došlo k odpisu ve výši 411,2 mil. Kč. Tato částka tvoří 87,4 % odpisu nedoplatků pro nedobytnost. Druhou nejvyšší hodnotu odpisu pro nedobytnost vykazuje v roce 2019 spotřební daň ze surového tabáku. Výše odpisu pro nedobytnost u této daně je 27,6 mil. Kč.

V roce 2019 bylo na spotřebních daních a ekologických daních povoleno posečkání úhrady daně v celkové výši 20,6 mil. Kč a z toho zbývá k úhradě 15,9 mil. Kč. Největší podíl posečkané daně byl na spotřební dani z tabákových výrobků a posečkaná částka činila 10,8 mil. Kč.

Z celkového posečkání daní zaevidovaného do 31.12.2019 zbývá na spotřební dani k úhradě 26,6 mil. Kč a z toho zbývá k úhradě na příslušenství daní 0,5 mil. Kč. Nejvyšší část posečkané daně tvoří posečkání na spotřební dani z tabákových výrobků, kde zbývá k úhradě 14,3 mil. Kč a posečkání na spotřební dani z minerálních olejů, kde zbývá k úhradě 8,5 mil. Kč. Na energetických daních bylo k 31.12.2019 evidováno neuhrazené posečkání ve výši 1,8 mil. Kč.

Tabulka č. 43: Vývoj prominutí, prekluze a odpisů u vnitrostátních spotřebních a energetických daní v průběhu let 2018 a 2019 (v tis. Kč)

	Prominutí		Prekluze		Odpis pro nedobytnost	
	2018	2019	2018	2019	2018	2019
SD z minerálních olejů *)	0	0	365 786	234 393	53 518	411 155
SD z lihu	1	0	44 773	23 988	74 918	321
SD z piva	0	0	18	14 885	0	249
SD z vína	0	0	0	107	0	42
SD z tabákových výrobků	100	0	54 982	16 203	37 492	26 631
SD ze surového tabáku	0	0	0	30 748	0	27 576
SD ze zahř. tabák. výrobků	x	0	x	0	x	0
Daň z elektřiny	0	0	23	1	0	0
Daň ze zemního plynu	0	0	0	6	0	0
Daň z pevných paliv	0	0	103	26	8	4 253
Celkem	**101**	**0**	**465 685**	**320 356**	**165 937**	**470 225**

**) včetně příslušných vratek*

V průběhu roku 2019 vyřídilo GŘC jako odvolací orgán celkem 2 939 opravných a dozorčích prostředků (odvolání, přezkumy a obnovy řízení). Oproti roku 2018 došlo v této oblasti ke snížení v počtu rozhodnutí (cca o 1400). Ke snížení došlo zejména v celní oblasti, což bylo způsobeno menším množstvím tzv. množstevních případů, kdy v rámci jednoho případu je z věcného hlediska vydáváno velké množství rozhodnutí (zpravidla platební výměry vydávané po následné kontrole po propuštění zboží). Počet vyřízených opravných a dozorčích prostředků v roce 2019 tedy odpovídá počtu z roku 2017, čímž se potvrdilo, že k nárůst mezi roky 2017 a 2018 byl způsoben větším počtem tzv. množstevních případů vyřízených v roce 2018. Níže je uvedena tabulka s podrobnějšími údaji za rok 2018 s rozčleněním na jednotlivé oblasti. Do oblasti Clo jsou zařazeny všechny případy spojené s celním řízením s výjimkou správního trestání a problematiky placení (výběr a vymáhání). Do této oblasti jsou zařazeny i případy, které se týkají DPH. Vzhledem k tomu, že o DPH rozhodují celní orgány v podstatě výhradně ve spojení se clem nelze samostatně případy týkající se DPH oddělit a sledovat samostatně. V oblastech spotřebních daní a energetických daní jsou zařazeny případy týkající se těchto daní s výjimkou správního trestání a problematiky placení. Oblast Ostatní zahrnuje další případy, které nelze zařadit do žádné jiné výše uvedené oblasti (např. duševní vlastnictví). Co se týká počtu nevyřízených podáních ze sledovaného období tak oproti předchozímu roku došlo ke navýšení počtu nevyřízených podání o cca 150.

Tabulka č. 44: Řádné opravné prostředky podle druhu příjmu a výsledku řízení

Druh příjmu	**Počet vedených řízení a způsob vyřízení**					
	počet odvolání		vyhověno	zastaveno	zamítnuto	z toho k 31.12.2019 nevyřízených
	podaných v předch. období a k 1.1.2019 nevyřízených	podaných ve sledovaném období				
Daň z přidané hodnoty	0	0	0	0	0	0
Clo	230	711	249	9	483	200
Spotřební daně	185	1012	200	5	757	235
Správní trestání	39	330	109	0	159	101
Placení	29	665	85	31	437	141
Energetické daně	20	175	64	0	126	5
Ostatní	31	212	29	2	194	18
CELKEM	**534**	**3 105**	**736**	**47**	**2 156**	**700**

Nedoplatky z odvodů za odnětí půdy ze zemědělského půdního fondu do SR

Kumulované nedoplatky z odvodů za odnětí půdy ze zemědělského půdního fondu činily k 31.12.2019 celkem 38 mil. Kč a meziročně tak vzrostly o 3 mil. Kč. Tvoří je nedoplatky, kdy povinný z rozhodnutí půdu již nevlastní a většinou již jako subjekt zanikl, a po novém majiteli nelze tyto nedoplatky dle ustanovení zákona č. 334/1992 Sb., o ochraně zemědělského půdního fondu, ve znění pozdějších předpisů, vymáhat.

5. Nedaňové a kapitálové příjmy a přijaté transfery

Zákon o státním rozpočtu ČR na rok 2019 stanovil nedaňové a kapitálové příjmy a přijaté transfery v celkové výši 140 mld. Kč. Proti rozpočtu roku 2018 to bylo o 44,7 mld. Kč více, což nejvíce ovlivnily přijaté transfery s meziročně vyšším rozpočtem o 42,1 mld. Kč. Jejich hlavní složkou byly prostředky přijaté z rozpočtu EU a FM, které byly rozpočtovány ve výši 92,5 mld. Kč, což bylo o 22,3 mld. Kč více než v roce 2018. Na růstu rozpočtu přijatých transferů se také podílel předpokládaný převod prostředků z tzv. privatizačního účtu do příjmů státního rozpočtu ve výši 18,0 mld. Kč. Novelou zákona o zrušení Fondu národního majetku byla vládě dána možnost převést prostředky z tohoto účtu do příjmů státního rozpočtu i bez nutnosti deficitního hospodaření důchodového pojištění. V roce 2018 tyto příjmy nebyly rozpočtovány.

Rozpočet nedaňových příjmů meziročně vzrostl o 1,7 mld. Kč na 18,1 mld. Kč. Kapitálové příjmy ve státním rozpočtu na rok 2019 meziročně vzrostly o 0,9 mld. Kč na 8,6 mld. Kč.

Rozpočtovými opatřeními byly provedeny změny (podrobněji byly popsány v části I.2 tohoto sešitu), které mimo jiné vedly k navýšení rozpočtu těchto příjmů o 30,5 mld. Kč na 170,5 mld. Kč.

Nedaňové a kapitálové příjmy a přijaté transfery dosáhly v roce 2019 výše 207,5 mld. Kč, což představovalo 121,7 % rozpočtu po změnách a meziroční růst o 44 mld. Kč, tj. o 26,9 %. Podíl těchto příjmů na celkových příjmech státního rozpočtu vzrostl z 11,3 % v roce 2018 na 13,6 % v roce 2019. Na růstu se podílely zejména již zmíněné prostředky z privatizačního účtu ve výši 18 mld. Kč. Rovněž se projevil převod prostředků z kapitoly VPS prostřednictvím kapitoly OSFA do státních finančních aktiv na zvláštní účet rezervy důchodového pojištění v souvislosti s přebytkem hospodaření důchodového pojištění vykázaného v roce 2018 ve výši 18,6 mld. Kč. Prostředky přijaté z EU a FM byly meziročně vyšší o 6,7 mld. Kč. Bez těchto třech vlivů by dosáhly nedaňové a kapitálové příjmy a přijaté transfery 45,1 mld. Kč, což by představovalo meziroční růst o 0,6 mld. Kč.

Následující tabulka zobrazuje schválený státní rozpočet nedaňových, kapitálových příjmů a přijatých transferů na rok 2019, jeho změny a čerpání a srovnání s rokem 2018.

Tabulka č. 45: Nedaňové a kapitálové příjmy a přijaté transfery v roce 2018 a 2019 (v mil. Kč)

NEDAŇOVÉ A OSTATNÍ PŘÍJMY	Skutečnost 2018	Rozpočet 2019 schválený	Rozpočet 2019 po změnách	Skutečnost 2019	Plnění v % (4:3)	Rozdíl Skut. - RpZ (4-3)	Rozdíl Skut.-Skut. (4-1)	Index v % 2019/2018 (4:1)
	1	2	3	4	5	6	7	8
Nedaňové a ostatní příjmy celkem	**163 547**	**140 003**	**170 539**	**207 517**	**121,7**	**36 978**	**43 970**	**126,9**
v tom:								
Nedaňové příjmy celkem	**23 514**	**18 125**	**18 094**	**21 505**	**118,9**	**3 411**	**-2 010**	**91,5**
v tom:								
Příjmy z vlast.činnosti a odvody přebyt.organiz.s přímým vztahem	**11 651**	**11 026**	**10 924**	**10 811**	**99,0**	**-112**	**-840**	**92,8**
v tom:								
Příjmy z vlastní činnosti	2 094	1 822	1 817	1 964	108,1	148	-130	93,8
Odvody přebytků organizací s přímým vztahem	6 114	3 467	3 457	3 496	101,1	39	-2 618	57,2
Příjmy z pronájmu majetku	862	666	665	942	141,8	278	81	109,4
Výnosy z finančního majetku	1 428	3 937	3 950	3 225	81,6	-725	1 797	225,8
Soudní poplatky	1 153	1 134	1 035	1 184	114,3	149	31	102,7
Přijaté sankční platby a vratky transferů	**3 163**	**2 385**	**2 369**	**3 905**	**164,8**	**1 536**	**742**	**123,5**
v tom:								
Přijaté sankční platby	1 855	1 492	1 533	2 535	165,4	1 003	681	136,7
Přijaté vratky transferů a ost.příjmy z finanč.vypořádání předchoz.let	1 308	892	836	1 370	163,8	533	62	104,7
Příjmy z prodeje nekapitálového majetku a ostatní nedaňové příjmy	**5 531**	**2 152**	**2 238**	**3 595**	**160,6**	**1 357**	**-1 935**	**65,0**
v tom:								
Příjmy z prodeje krátkod. a drobného dlouhod. majetku	43	14	34	52	152,7	18	9	119,7
Ostatní nedaňové příjmy	4 813	1 681	1 748	2 776	158,9	1 029	-2 036	57,7
Příjmy z využívání výhradních práv k přírodním zdrojům	18	17	17	17	101,5	0	-1	96,5
Příjmy za využívání dalších majetkových práv	169	130	130	175	135,2	46	7	103,9
Dobrovolné pojistné	488	310	310	575	185,5	265	87	117,8
Přijaté splátky půjčených prostředků	**1 445**	**882**	**883**	**1 342**	**152,0**	**459**	**-103**	**92,9**
z toho:								
Splátky půjčených prostředků od podnikatelských subjektů	553	147	137	331	242,7	195	-222	59,9
Splátky půjč. prostředků od obecně prosp. společn. a pod. subjektů	84	86	86	86	100,0	0	2	102,4
Splátky půjčených prostředků od veřejných rozpočtů ústřední úrovně	450	0	0	0	x	0	-450	x
Splátky půjčených prostředků od veřejných rozpočtů územní úrovně	124	124	135	146	107,9	11	22	117,4
Splátky půjčených prostředků od zřízených a podobných subjektů	88	388	388	388	100,0	0	300	440,9
Splátky půjčených prostředků ze zahraničí	142	136	136	387	284,8	251	245	272,8
Splátky za úhradu dluhů nebo dodávek	3	1	1	3	346,0	2	0	112,7
Příjmy sdílené s EU	**1 725**	**1 680**	**1 680**	**1 851**	**110,2**	**171**	**125**	**107,3**
Kapitálové příjmy celkem	**17 631**	**8 588**	**8 570**	**18 730**	**218,6**	**10 160**	**1 099**	**106,2**
v tom:								
Příjmy z prodeje dlouhodobého majetku a ostatní kapitálové příjmy	**17 600**	**8 563**	**8 544**	**18 686**	**218,7**	**10 142**	**1 085**	**106,2**
Příjmy z prodeje dlouhodobého finančního majetku	**31**	**26**	**26**	**44**	**173,4**	**19**	**14**	**144,5**
Přijaté transfery	**122 402**	**113 289**	**143 876**	**167 282**	**116,3**	**23 406**	**44 880**	**136,7**
v tom:								
Neinvestiční přijaté transfery	**54 151**	**68 972**	**79 465**	**101 004**	**127,1**	**21 538**	**46 853**	**186,5**
z toho:								
Neinvest.přij.transfery od veřejných rozpočtů ústřední úrovně	24 058	39 651	48 534	68 583	141,3	20 049	44 526	285,1
Neinvestiční přijaté transfery od veřej. rozpočtů územní úrovně	70	0	0	55	x	55	-16	77,9
Převody z vlastních fondů a ve vztahu k útvar.bez plné práv.subjekt.	2 384	0	50	2 179	x	2 129	-205	91,4
Neinvestiční přijaté transfery ze zahraničí	27 639	29 321	30 881	30 186	97,7	-695	2 547	109,2
Investiční přijaté transfery	**68 251**	**44 317**	**64 410**	**66 278**	**102,9**	**1 868**	**-1 973**	**97,1**
v tom:								
Investiční přijaté transfery od veřejných rozpočtů ústřední úrovně	64 660	40 730	60 835	60 830	100,0	-5	-3 830	94,1
Investiční přijaté transfery od veřejných rozpočtů územní úrovně	145	0	0	101	x	101	-44	69,8
Investiční přijaté transfery ze zahraničí	3 446	3 587	3 575	5 347	149,6	1 772	1 900	155,1

Následující graf znázorňuje, jak výrazně je výše nedaňových a kapitálových příjmů a přijatých transferů ovlivňována prostředky z rozpočtu EU a FM.

Graf č. 12: Vývoj nedaňových a kapitálových příjmů a přijatých transferů v letech 2014-2019

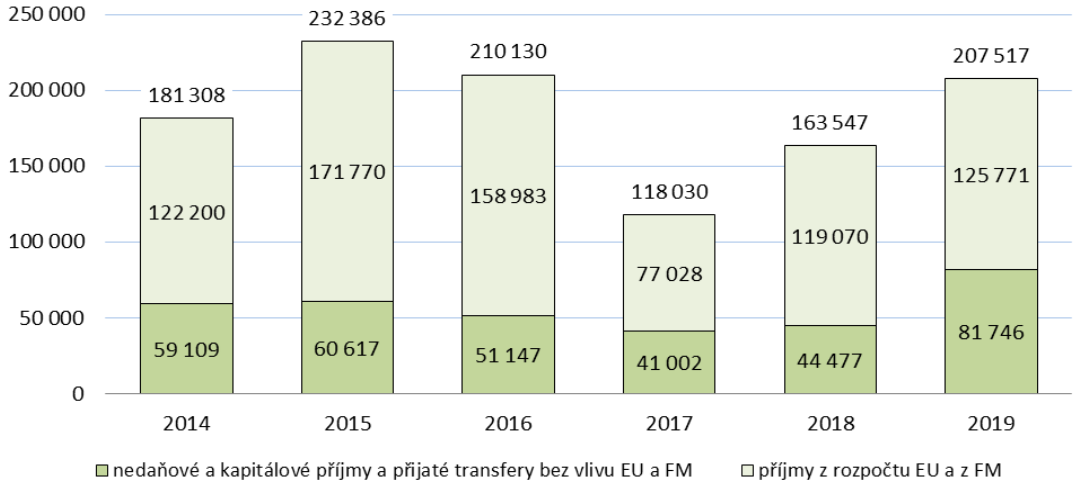

5.1. Nedaňové příjmy

Nedaňové příjmy státního rozpočtu dosáhly celkem 21,5 mld. Kč a byly tak nad úrovní rozpočtu po změnách o 3,4 mld. Kč, tj. o 18,9 %. Meziročně klesly o 2 mld. Kč, tj. o 8,5 %.

Na nedaňových příjmech se nejvíce podílelo seskupení položek „**příjmy z vlastní činnosti a odvody přebytků organizací s přímým vztahem**“ **(seskupení 21)** ve výši 10,8 mld. Kč, což bylo méně než v rozpočtu po změnách o 0,1 mld. Kč a meziročně klesly o 0,8 mld. Kč.

Příjmy z odvodů přebytků organizací s přímým vztahem (podseskupení 212) dosáhly 3,5 mld. Kč a překročily rozpočet po změnách o 39 mil. Kč. Meziročně klesly 2,6 mld. Kč, tj. o 42,8 %.

Do ostatních odvodů přebytků organizací s přímým vztahem náležely zejména příjmy kapitoly VPS (3,2 mld. Kč při překročení rozpočtu o 1,2 mld. Kč a meziročním růstu o 693,8 mil. Kč). Na překročení rozpočtu měly největší vliv příjmy z přebytku zákonného pojištění dle zákoníku práce. V roce 2019 byl z provozu zákonného pojištění odpovědnosti zaměstnavatele za škodu při pracovním úrazu nebo nemoci z povolání převeden do státního rozpočtu přebytek za rok 2018 ve výši 3 203,5 mil. Kč., který se v porovnání s přebytkem z roku 2017 zvýšil o 693,1 mil. Kč. Přebytku dosáhly obě pověřené pojišťovny (Česká pojišťovna a.s. i Kooperativa pojišťovna, a.s.). Česká pojišťovna dodatečně odvedla do státního rozpočtu ještě částku ve výši 0,7 mil. Kč jako doplatek chybně zaúčtovaných bankovních poplatků z roku 2017 a 2018. Příjmy z provozu zákonného pojištění odpovědnosti zaměstnavatele za škodu při pracovním úrazu nebo nemoci z povolání tedy v roce 2019 činily 3 204,2 mil. Kč, tedy o 693,8 mil. Kč více než v roce 2018. Dle § 205d zákona č. 65/1965 Sb., zákoník práce, ve znění pozdějších předpisů, zúčtovávají každoročně Česká pojišťovna a.s. a Kooperativa pojišťovna, a.s. vztahy se státním rozpočtem, přičemž přebytky z hospodaření z předchozího roku převádějí do státního rozpočtu a naopak je jim ze státního rozpočtu uhrazována případná újma, a to vždy do 30. června běžného roku.

K meziročnímu poklesu došlo u převodů z fondů státních podniků do státního rozpočtu, které dosáhly 178,9 mil. Kč. Proti roku 2018 byly nižší o 3,2 mld. Kč a rozpočet naplnily na 13,5 %. Na jejich výši se podílely především příjmy kapitoly Ministerstvo dopravy částkou 150 mil. Kč (meziroční nárůst o 12 mil. Kč), jednalo se o prostředky přijaté z fondu zakladatele státního podniku Řízení letového provozu ČR na základě usnesení vlády č. 285 ze dne 29. dubna 2019. Rozpočet po změnách ve výši 130 mil. Kč byl překročen o 20 mil. Kč.

Prostředky nad rámec rozpočtu byly využity na výcvik řídících letového provozu armády. U fondu zakladatele státního podniku Lesy ČR nedošlo v průběhu roku 2019 k převodu, který se předpokládal ve výši 1 mld. Kč, proto nedaňové příjmy kapitoly Ministerstvo zemědělství byly plněny jen na 40,7 %. Nenaplnění položky převody z fondů státních podniků do státního rozpočtu u kapitoly Ministerstvo zemědělství bylo kompenzováno vyššími příjmy z prodeje pozemků Státního pozemkového úřadu.

Odvody příspěvkových organizací byly tvořeny zejména odvody z odpisů či z příjmů z prodeje nemovitého majetku. V roce 2019 dosáhly 103,5 mil. Kč a meziročně klesly téměř o 50,5 mil. Kč. Odvody příspěvkových organizací do příjmů státního rozpočtu vykázala jen kapitola Ministerstvo kultury (103,5 mil. Kč). Jednalo se zejména o odvody odpisů u příspěvkových organizací (zejména Národní galerie, Národní technické muzeum, Národní knihovna a Uměleckoprůmyslové muzeum) stanovené zřizovatelem podle ustanovení § 54 odst. 5) písm. c) rozpočtových pravidel.

Výnosy z finančního majetku (podseskupení 214) dosáhly 3,2 mld. Kč, tj. 81,6 % rozpočtu po změnách. Meziročně došlo k růstu o 1,8 mld. Kč, tj. o 125,8 %, což ovlivnily zejména příjmy kapitoly OSFA, které v rámci tohoto podseskupení meziročně vzrosty o 1,7 mld. Kč.

Nejvyšší výnosy z finančního majetku vykázala výše zmíněná kapitola OSFA. Příjmy ve výši 2,2 mld. Kč (v roce 2018 to bylo 517,6 mil. Kč) představovaly zejména příjmy z dividend, které dosáhly v rámci této kapitoly 1,5 mld. Kč, což bylo o 1,4 mld. Kč více než v roce 2018, což ovlivnily zejména příjmy z dividend od Letiště Praha, a.s. ve výši 1,4 mld. Kč v roce 2019. Oproti rozpočtované dividendě ve výši 3 mld. Kč došlo k nižší realizaci z důvodu rozhodnutí jediného akcionáře (MF). Dále kapitola vykázala dividendy od energetických společností ve výši 36 mil. Kč (z toho od E.ON SE 30 mil. Kč), jejichž akcie byly v roce 2019 v držení resortu Ministerstva financí dle usnesení vlády č. 716/2015. Tyto prostředky jsou účelově určeny v souladu s příslušným ustanovením zákona č. 218/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech. Ostatní příjmy z dividend činily 5,8 mil. Kč a pocházely od akciové společnosti KORADO. Dále se jednalo o vratky daně z dividend ve výši 2,8 mil. Kč (z toho 2,3 mil. Kč od E.ON SE). Příjmy z dividend od akciové společnosti MUFIS, které dosáhly v roce 2019 výše 7,5 mil. Kč (v roce 2018 byly nulové). Dále se jednalo o čisté úrokové výnosy z finančního investování na Jaderném účtu ve výši 709,7 mil. Kč (v roce 2018 to bylo 518 mil. Kč).

Dalším větším příjemcem byla kapitola Ministerstvo průmyslu a obchodu. Její příjmy ve výši 935,3 mil. Kč meziročně vzrostly o 85,3 mil. Kč a byly tvořeny výhradně příjmy z dividend od ČEPS a.s. (v roce 2018 dosáhly 850 mil. Kč).

Příjmy z vlastní činnosti (podseskupení 211) dosáhly 2 mld. Kč, což představovalo překročení rozpočtu po změnách o 147,6 mil. Kč, tj. o 8,1 %. Meziročně klesly o 130 mil. Kč, což ovlivnily zejména příjmy kapitoly Český telekomunikační úřad ve výši 805,9 mil. Kč (v roce 2018 dosáhly 1 mld. Kč). Pokles těchto příjmů byl způsoben změnou nařízení vlády č. 154/2005 Sb., o stanovení výše a způsobu výpočtu poplatků za využívání rádiových kmitočtů a čísel, ve znění pozdějších předpisů. Touto změnou došlo ke snížení výše poplatků za využití rádiových kmitočtů a tím k nižšímu výběru příjmů. Na této částce se podílely standardní příjmy ze správy radiového spektra ve výši 700,6 mil. Kč (pokles o 43 mil. Kč) a příjmy ze správy čísel ve výši 105,3 mil. Kč. Z příjmů ze správy rádiového spektra se tvoří podle zákona o elektronických komunikacích a nařízení vlády tzv. Radiokomunikační účet. Stav tohoto účtu k 31.12.2019 činil 1 122,6 mil. Kč a zvýšil se tak v průběhu roku o 251,7 mil. Kč (v průběhu roku bylo na tento účet převedeno 301,3 mil. Kč a čerpáno 49,6 mil Kč).

Mimo příjmy ČTÚ vykázaly nejvyšší příjmy z vlastní činnosti kapitoly Český úřad zeměměřický a katastrální (238 mil. Kč – zejména příjmy za údaje z KN a za mapové služby), Ministerstvo zemědělství (200 mil. Kč – zejména příjmy Státní veterinární správy ČR a Ústředního kontrolního a zkušebního ústavu zemědělského), Ministerstvo vnitra (96 mil. Kč – z toho 55 mil. Kč bylo příjmem Zdravotnického zařízení Ministerstva vnitra), Ministerstvo financí 90 mil. Kč (jednalo se především o příjmy GŘC ve výši 72 mil. Kč z prodeje kontrolních pásek na značení lihu a příjmy Úřadu pro zastupování státu ve věcech majetkových ve výši 15 mil. Kč z věcných a jiných práv souvisejících se správou majetku), Ministerstvo obrany 72 mil. Kč (zejména příjmy za výkony zdravotní péče 35,6 mil. Kč a z poskytovaných služeb a výrobků 18 mil. Kč) a Ministerstvo dopravy 50 mil. Kč (zejména příjmy Úřadu pro civilní letectví). Na položce „2119 – Ostatní příjmy z vlastní činnosti" vykazuje všechny své příjmy kapitola Bezpečnostní informační služba – v roce 2019 dosáhly příjmy výše 247,8 mil. Kč.

Soudní poplatky (podseskupení 215), jež byly téměř ze 100 % součástí příjmů kapitoly Ministerstvo spravedlnosti, byly inkasovány ve výši 1,2 mld. Kč při plnění rozpočtu po změnách na 114,3 %. Meziročně došlo k jejich růstu o 31 mil. Kč, tj. o 2,7 %. Výše poplatků za jednotlivé úkony vyplývá ze sazebníku poplatků. Ministerstvo spravedlnosti výši vybraných poplatků nemůže ovlivnit.

Příjmy z pronájmu majetku (podseskupení 213) dosáhly 0,9 mld. Kč, což představovalo meziroční růst o 9,4 % při plnění rozpočtu po změnách na 141,8 %. Nejvyšší příjmy vykázaly kapitoly Ministerstvo zemědělství (338 mil. Kč při růstu o 11 mil. Kč – zejména příjmy Státního pozemkového úřadu), Ministerstvo financí (330 mil. Kč při růstu o 74 mil. Kč, jednalo se zejména o příjmy Úřadu pro zastupování státu ve věcech majetkových), Ministerstvo pro místní rozvoj (64 mil. Kč při poklesu o 3 mil. Kč), Ministerstvo obrany (46 mil. Kč při růstu o 7 mil. Kč) a Ministerstvo dopravy (39 mil. Kč při poklesu o 6 mil. Kč).

Přijaté sankční platby a vratky transferů (seskupení 22) představují další seskupení položek nedaňových příjmů. Jejich výše činila 3,9 mld. Kč a překročila tak rozpočet po změnách o 1,5 mld. Kč. Na meziročním růstu o 0,7 mld. Kč, tj. o 23,5 % se nejvíce podílela kapitola Ministerstvo financí, kdy tyto příjmy dosáhly částky 1,8 mld. Kč a meziročně vzrostly o 48,8 % (o 601,7 mil. Kč).

Na meziročním růstu se nejvíce podílely **přijaté sankční platby (podseskupení 221)** zahrnující sankce inkasované za porušení obecně nebo místně závazného předpisu či za porušení rozpočtové kázně. Dosáhly 2,5 mld. Kč, což bylo meziročně vyšší o 0,7 mld. Kč a o 1 mld. Kč více než výše daná rozpočtem po změnách. Meziročním růst nejvíce ovlivnila kapitola Ministerstvo financí s příjmy ve výši 1,8 mld. Kč (o 601 mil. Kč více než v roce 2018). Rozhodující podíl na plnění této položky mělo Generální ředitelství cel, kdy příjmy z plateb ve správních řízení v působnosti GŘC dosáhly 1,4 mld. Kč při meziročním růstu o 0,7 mld. Kč, jednalo se zejména o příjmy z pokut ve správním řízení ve výši 944,4 mil. Kč, ostatní sankční platby ve výši 400,8 mil. Kč a příjmy z pokut uložených dle zákona č. 112/2016 Sb., o evidenci tržeb, v platném znění a zákona č. 186/2016 Sb., o hazardních hrách, v platném znění ve výši 103,4 mil. Kč. Součástí přijatých sankčních plateb u kapitoly Ministerstvo financí byly i příjmy GFŘ ve výši 356,2 mil. Kč (v roce 2018 to bylo 441 mil. Kč), přičemž uvedené příjmy zahrnují zejména příjmy z pokut za porušení rozpočtové kázně v rámci hospodaření s prostředky státního rozpočtu. atd. Dalšími většími příjemci sankčních plateb byly kapitoly Ministerstvo spravedlnosti (267,8 mil. Kč - vymožené pokuty a peněžité tresty soudních řízení), Ministerstvo zemědělství (179,6 mil. Kč - zejména prostřednictvím Státního pozemkového úřadu) a Ministerstvo průmyslu a obchodu (98,7 mil. Kč - zejména prostřednictvím České obchodní inspekce).

Přijaté vratky transferů a ostatní příjmy z finančního vypořádání minulých let (podseskupení 222) dosáhly 1,4 mld. Kč. Meziročně vzrostly o 61,6 mil. Kč, rozpočet po změnách převýšily o 533,3 mil. Kč. V rámci celku se na této položce nejvíce podílela kapitola VPS s příjmy ve výši 708,0 mil. Kč, což bylo proti roku 2018 o částku 116,1 mil. Kč méně. Příjmy kapitoly VPS byly tvořeny zejména „standardními" vratkami dotací poskytnutých ústředním orgánům a územním samosprávným celkům. Příjmy kapitoly Ministerstvo práce sociálních věcí dosáhly 448,4 mil. Kč (o 56,9 mil. Kč méně než v roce 2018), rozpočet po změnách překročila o 247,1 mil. Kč. Jednalo se především o vratky sociálních dávek či o vratky prostředků, které byly Úřadem práce ČR poskytnuty při platební neschopnosti zaměstnavatelů. Dále kapitola Ministerstvo průmyslu a obchodu vykázala příjmy ve výši 79,6 mil. Kč (v roce 2018 to bylo 19,1 mil. Kč). Dalších 49,0 mil. Kč při meziročním růstu o 39,3 mil. Kč bylo příjmem kapitoly Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy.

Příjmy z prodeje nekapitálového majetku a ostatní nedaňové příjmy (seskupení 23) dosáhly výše 3,6 mld. Kč a meziročně klesly o 35,0 % (o 1,9 mld. Kč). Rozpočet po změnách byl překročen o 160 mil. Kč.

Největší část tohoto seskupení tvoří **„ostatní nedaňové příjmy" (podseskupení 232)** v roce 2019 tyto příjmy byly ve výši 2,8 mld. Kč, což je o 42,3 % (o 2,0 mld. Kč) méně než v roce 2018 a rozpočet naplnily na 158,9 %.

V rámci tohoto podseskupení vykázaly vysoké plnění, ale meziroční pokles **přijaté nekapitálové příspěvky a náhrady (položka 2324)**, které dosáhly 1,5 mld. Kč při meziročním poklesu o 2 mld. Kč, rozpočet po změnách překročily o 639,5 mil. Kč . Tento významný pokles byl ovlivněn vyplacenou mimořádnou vratkou prostředků v roce 2018 ve výši 2,1 mld. Kč kapitole Ministerstvo financí od společnosti AKRO investiční společnost a.s. na základě pravomocných rozhodnutí soudů v rámci soudního sporu o vydání bezdůvodného obohacení. U kapitoly Ministerstvo spravedlnosti dosáhly přijaté nekapitálové příspěvky a náhrady 771,1 mil. Kč (v roce 2018 to bylo 731,3 mil. Kč), které byly tvořeny zejména úhrady za náklady trestního řízení, náklady obhajoby, náklady civilního řízení, exekuční náklady, atd.

Dalšími většími příjemci těchto příjmů byly kapitoly Ministerstvo vnitra (255,8 mil. Kč - například příjmy z náhrad za zásahy u dopravních nehod prováděných jednotkami Hasičského záchranného sboru, příjmy za připojení k pultům centrální ochrany, atd.). Ministerstvo práce a sociálních věcí (226,3 mil. Kč – nejvíce se jednalo o příjmy ze soudem nařízeného vrácení výživného od pěstounů za děti v pěstounské péči) a Ministerstvo financí (77,5 mil. Kč - zejména příjmy z vymáhání pro úřady práce, náhrady exekučních nákladů, náhrady nákladů soudních a správních řízení, atd.).

Ostatní nedaňové příjmy jinde nezařazené (položka 2329) dosáhly výše 1,3 mld. Kč a meziročně vzrostly o 0,1 mld. Kč. Nejvíce se na tom podílela kapitola VPS 638,4 mil. Kč (v roce 2018 to bylo 662,6 mil. Kč), kde součástí těchto příjmů byly zejména odvody příspěvků na penzijní připojištění a doplňkové penzijní spoření a odvody příspěvku na stavební spoření provedené příslušnými subjekty při nesplnění podmínek pro jejich přiznání ve výši 637 mil. Kč (v roce 2018 to bylo 648 mil. Kč).

V rámci stejné položky vykázala kapitola Ministerstvo financí příjmy ve výši 209,3 mil. Kč. Jednalo se zejména o příjmy Úřadu pro zastupování státu ve věcech majetkových (208 mil. Kč při růstu o 35 mil. Kč), které souvisely s tzv. odúmrtěmi a tvořily je zejména zůstatky hotovostí, zůstatky na vkladních knížkách, zůstatky bankovních účtů, spoření po zemřelých. U kapitoly Ministerstvo vnitra (208,9 mil. Kč při růstu o 25,3 mil. Kč) se jednalo zejména o příjmy nahodilého charakteru od fyzických a právnických osob, např. příjmy za poskytování policejního doprovodu firmám při převozu nadměrného nebo nebezpečného

nákladu, úhrady nákladů spojených s převozem osoby na záchytnou stanici, oprávněné náklady soudních exekutorů, vratky a refundace výdajů (letenky, zahraniční služební cesty), příjmy z nebytových prostor (umístění potravinových a nápojových automatů), atd. Kapitola Ministerstvo obrany na tuto položku zatřídila příjmy ve výši 81,3 mil. Kč (pokles o 15,5 mil. Kč), které zahrnují příjmy související s pobytem a přepravou zahraničních vojsk v ČR, příjmy za smluvní pokuty, penále, ostatní příjmy za neuhrazené platby z minulých let, úroky z prodlení, převod nevyužitých finančních prostředků do státních příjmů, vratky přeplatků náležitostí zaměstnanců MO související se mzdou z minulých let např. odchodného, platů, pojistného, příplatků zvýšených životních nákladů, stravné, cestovních náležitostí, refundace výdajů jednotek AČR a misí v zahraničí a ostatní nespecifikované.

Součástí příjmů z prodeje nekapitálového majetku a ostatních nedaňových příjmů jsou rovněž příjmy z **dobrovolného pojistného (podseskupení 236)**, evidované u kapitoly Ministerstvo práce a sociálních věcí. Tyto příjmy dosáhly 574,9 mil. Kč (meziroční růst o 86,7 mil. Kč) a jejich rozpočet byl naplněn na 185,5 %. Z této částky činilo pojistné na nemocenské pojištění osob samostatně výdělečně činných 268 mil. Kč (růst o 49,1 mil. Kč) a dobrovolné pojistné na důchodové pojištění 307,0 mil. Kč (růst o 37,6 mil. Kč).

Příjmy z poplatků za udržování českého či evropského patentu v platnosti (podseskupení 235) plynoucí kapitole Úřad průmyslového vlastnictví dosáhly celkem 175,2 mil. Kč, což bylo o 6,6 mil. Kč více než v roce 2018 a rozpočet naplnily na 193,8 %.

Příjmy z prodeje krátkodobého a drobného dlouhodobého majetku (podseskupení 231) dosáhly 51,7 mil. Kč, tedy o 8,5 mil. Kč více než v roce 2018 a naplnily rozpočet na 152,7 %. Nejvíce příjmů vykázala kapitola Ministerstvo obrany 34,4 mil. Kč, v roce 2018 to bylo 30,1 mil. Kč. Dále kapitola Ministerstvo financí 6,5 mil. Kč (meziroční růst o 0,5 mil. Kč) a kapitola Ministerstvo vnitra 5,5 mil. Kč (růst o 2,8 mil. Kč).

Příjmy z využívání výhradních práv k přírodním zdrojům (podseskupení 234) dosáhly výše 17,3 mil. Kč a meziročně klesly o 0,6 mil. Kč. Tyto příjmy vykázala kapitola Ministerstvo financí a byly tvořeny již jen poplatkem za využívání zdroje přírodní minerální vody, jehož příjemcem je GŘC.

Přijaté splátky půjčených prostředků (seskupení 24) dosáhly 1,3 mld. Kč, což představovalo 152 % rozpočtu po změnách a meziroční pokles o 7,1 % (o 102,6 mil. Kč).

Splátky půjčených prostředků od zřízených a podobných subjektů (podseskupení 245) dosáhly 388,0 mil. Kč, znamenaly meziroční růst o 300 mil. Kč a rozpočet naplnily na 100 %. Jednalo se o splátky půjčených prostředků od vysokých škol. Na příjmový účet kapitoly Ministerstvo průmyslu a obchodu převedlo ČVÚT 300 mil. Kč a stejně jako v roce 2018 došlo ke splátce návratné finanční výpomoci poskytnuté Masarykově univerzitě na výstavbu univerzitního kampusu Ministerstvem školství, mládeže a tělovýchovy ve výši 88 mil. Kč.

Splátky půjčených prostředků ze zahraničí (podseskupení 247) jsou tvořeny příjmy kapitoly Všeobecná pokladní správa ze splátek vládních úvěrů dříve poskytnutých do zahraničí a příjmy ze splátek pohledávek převzatých od ČSOB, a.s. Tyto příjmy dosáhly 387,3 mil. Kč, meziročně vzrostly o 245,4 mil. Kč a jejich výše přesáhla úroveň rozpočtu po změnách o 251,3 mil. Kč. Růst byl ovlivněn splátkou pohledávky od Srbska, která nebyla zahrnuta do plánu na rok 2019, neboť dohoda mezi ČR a Srbskem byla uzavřena až 10.12.2018 (222 mil. Kč). Další příjmy se stejně jako v roce 2018 týkaly splátek pohledávky ze strany Iráku, které jsou rozvrženy do března roku 2028.

Splátky půjčených prostředků od podnikatelských subjektů (podseskupení 241) dosáhly 331,5 mil. Kč, tj. 242,7 % rozpočtu po změnách. Meziročně klesly o 221,9 mil. Kč. Z této částky 211,7 mil. Kč (pokles o 7,6 mil. Kč) byl příjem kapitoly Ministerstvo financí, který byl

tvořen zejména příjmy ze splátek úvěrů poskytnutých na družstevní bytovou výstavbu včetně mimořádných splátek z titulu převodu bytů do osobního vlastnictví členů. Tyto úvěry byly poskytovány dle zvláštních předpisů o družstevní bytové výstavbě v rámci pomoci státu např. vyhláška č. 136/1985 Sb.). Dále se jednalo o příjmy v souvislosti s převzetím agendy po ČKA, která zanikla k 31.12.2007. Příjmy kapitoly VPS ve výši 102,1 mil. Kč meziročně klesly o 66,3 %, což způsobila mimořádná splátka návratné finanční výpomoci od Garančního fondu obchodníků s cennými papíry v roce 2018 ve výši 300 mil. Kč.

Příjmy ze splátek půjčených prostředků od veřejných rozpočtů územní úrovně (podseskupení 244) dosáhly při meziročním růstu o 21,6 mil. Kč výše 146,0 mil. Kč. Jednalo se převážně o příjmy kapitoly VPS (128,0 mil. Kč), které se týkaly zejména splátky návratné finanční výpomoci poskytnuté v roce 2013 v souvislosti s řešením úhrady plošné a extrapolované finanční opravy vyměřené Regionálnímu operačnímu programu regionu soudržnosti NUTS II Severozápad Karlovarskému kraji (splátka 41,2 mil. Kč) a Ústeckému kraji (splátka 80,0 mil. Kč). Dále se jednalo o splátky návratných finančních výpomocí poskytnutých na výstavbu vodovodů a čistíren odpadních vod a splátky výpomocí poskytnutých obcím z důvodu jejich obtížné finanční situace. Tyto příjmy vykázala také kapitola Ministerstvo průmyslu a obchodu a to ve výši 18 mil. Kč (loni byly nulové).

Splátky půjčených prostředků od obecně prospěšných společností a podobných subjektů (podseskupení 242) činily 86,0 mil. Kč, což bylo o 2,0 mil. Kč více než v roce 2018 a vykázala je kapitola VPS. Jednalo se stejně jako v roce 2018 o úhradu splátky půjčky od subjektu „Vírský oblastní vodovod, sdružení měst, obcí a svazků obcí“.

Příjmy ze splátek půjčených prostředků od veřejných rozpočtů ústřední úrovně (podseskupení 243) nebyly pro rok 2019 rozpočtovány a realizovány. V roce 2018 dosáhly 450 mil Kč a byly tvořeny mimořádným příjmem v podobě vratky trvalé zálohy na depozitním účtu Ministerstva zahraničních věcí, která byla poskytnuta v minulých letech formou půjčky tomuto ministerstvu z kapitoly VPS.

Od roku 2012 jsou součástí nedaňových příjmů i **příjmy sdílené s EU (seskupení 25)**, které vykázala kapitola Ministerstvo financí, dosáhly výše 1,9 mld. Kč, meziročně vyšší o 7,3 % (o 125,4 mil. Kč) a rozpočet naplnily na 110,2 %.

Jednalo se zejména o podíl na výnosu cel ve výši 20 %, který je podle práva Evropské unie ponechán členským státům na úhradu nákladů spojených s jejich výběrem. Tento podíl dosáhl 1,8 mld. Kč a proti plánu byl plněn na 109,6 %. Meziročně jeho výše vzrostla o 138 mil. Kč. Příčinou tohoto vývoje je skutečnost, že v rámci aktivit Světové obchodní organizace dochází celosvětově k postupnému snižování celních sazeb za účelem podpory a rozvoje obchodu. Děje se tak cestou multilaterálních dohod nebo cestou plulaterálních nebo bilaterálních smluv mezi státy. Zdrojem výběru cla bylo především clo z průmyslových výrobků, clo ze zemědělských výrobků, dodatečná cla, konečná antidumpingová cla a konečná vyrovnávací cla.

Součástí těchto příjmů je i podíl na DPH z telekomunikačních a podobných služeb spravované pro EU, který dosáhl 8,9 mil. Kč při meziročním poklesu o 12 mil. Kč. Na tuto položku zařazuje Ministerstvo financí částky, které si Česká republika ponechává z daně z přidané hodnoty, kterou platí poskytovatelé telekomunikačních služeb, služeb rozhlasového a televizního vysílání a elektronických služeb v České republice jakožto ve státě identifikace a kterou Česká republika v případě, že tyto služby jsou poskytovány do členského státu, v němž tito plátci nemají sídlo ani provozovnu, převádí tomuto státu.

5.2. Kapitálové příjmy

Kapitálové příjmy tvoří příjmy z prodeje dlouhodobého majetku a ostatní kapitálové příjmy (např. příjmy z prodeje pozemků, nemovitostí, hmotného a nehmotného dlouhodobého majetku, přijaté dary a příspěvky na pořízení dlouhodobého majetku) a dále příjmy z prodeje dlouhodobého finančního majetku (např. příjmy z prodeje akcií a majetkových podílů).

Rozpočet po změnách předpokládal inkaso ve výši 8,6 mld. Kč, **skutečné plnění dosáhlo 18,7 mld. Kč** (218,6 % rozpočtu po změnách) při meziročním růstu o 1,0 mld. Kč, tj. o 6,2 %.

Na meziročním růstu a plnění se podílely **příjmy z prodeje dlouhodobého majetku a ostatní kapitálové příjmy (seskupení 31)**, které dosáhly 18,7 mld. Kč, byly plněny na 218,7 % rozpočtu po změnách a meziročně vzrostly o 1,1 mld. Kč. Největší objem těchto příjmů se týkal kapitoly Ministerstvo životního prostředí, která vykázala z aukčního prodeje emisních povolenek příjem ve výši 16,1 mld. Kč při plnění rozpočtu na 218,7 % (v roce 2018 to bylo 14,9 mld. Kč). Růst těchto příjmů byl dosažen nárůstem ceny povolenek.

Další plnění kapitálových příjmů se týkalo především inkasa příjmů z prodeje pozemků a ostatních nemovitostí (položky 3111 a 3112), které dosáhly 2,5 mld. Kč (o 52,8 mil. Kč méně než v roce 2018). Na této částce se podílely především příjmy kapitoly Ministerstvo zemědělství ve výši 1,5 mld. Kč, které meziročně vzrostly o 104,2 mil. Kč a rozpočet po změnách převýšily o 1,1 mld. Kč. Příjmy souvisely téměř výhradně s prodejem pozemků Státním pozemkovým úřadem. Ministerstvo financí získalo zejména prostřednictvím Úřadu pro zastupování státu ve věcech majetkových 882,7 mil. Kč, které znamenaly meziroční růst o 5,4 mil. Kč. Ministerstvo obrany získalo prodejem nepotřebného majetku 86,3 mil. Kč, což znamenalo meziroční pokles o 129,8 mil. Kč .

Na příjmech z prodeje ostatního hmotného dlouhodobého majetku (položka 3113) ve výši 106,9 mil. Kč (meziroční pokles o 26,4 mil. Kč) se částkou 79,5 mil. Kč nejvíce podílela kapitola Ministerstvo obrany. U té se jednalo zejména o dodatečné příjmy z odprodeje podzvukových taktických letounů L-159, který se uskutečnil již v roce 2016, a další letecké techniky.

Příjmy z prodeje dlouhodobého finančního majetku (podseskupení 320) dosáhly 44,4 mil. Kč a při meziročním růstu o 13,7 mil. Kč překročily rozpočet o 18,8 mil. Kč. V rámci tohoto seskupení položek byly vykázány příjmy pouze kapitolou Ministerstvo financí. Jednalo se zejména o příjmy z prodeje majetkových podílů (32,4 mil. Kč) a cenných papírů mimo akcie a dluhopisy (12,0 mil. Kč) uskutečněné Úřadem pro zastupování státu ve věcech majetkových.

5.3. Přijaté transfery

Kromě výše uvedených patří k příjmům státního rozpočtu rovněž transfery získané převodem z vlastních fondů organizačních složek státu, prostředky přijaté od EU a z FM, popř. transfery od veřejných rozpočtů ústřední nebo územní úrovně. Přitom jsou zvlášť rozlišovány neinvestiční a investiční přijaté transfery.

Rozpočet po změnách byl u přijatých transferů v průběhu roku 2019 navýšen o 30,6 mld. Kč na 143,9 mld. Kč. Jejich **skutečná výše** dosáhla **167,3 mld. Kč** a rozpočet tak převýšila **o 23,4 mld. Kč**, tj. o 16,3 %. Meziročně **tyto příjmy vzrostly o 44,9 mld. Kč**, tj. o 36,7 %. Růst byl způsoben zejména předpokládaným převodem prostředků z tzv. privatizačního účtu do příjmů státního rozpočtu ve výši 18 mld. Kč a také převod prostředků z kapitoly VPS prostřednictvím kapitoly OSFA do státních finančních aktiv na zvláštní účet rezervy důchodového pojištění v souvislosti s přebytkem hospodaření důchodového pojištění vykázaného v roce 2018 ve výši 18,6 mld. Kč. Na růstu se rovněž podílely příjmy z rozpočtu

EU a z FM určené na krytí předfinancovaných výdajů na společné programy ČR a EU/FM (vč. SZP), které byly meziročně vyšší o 6,7 mld. Kč.

Neinvestiční přijaté transfery

Neinvestiční přijaté transfery dosáhly **101,0 mld. Kč**, což představovalo 127,1 % rozpočtu po změnách a meziroční růst o 46,9 mld. Kč, tj. o 86,5 %.

Na růstu se nejvíce podílely **neinvestiční převody z Národního fondu (položka 4118)**, které dosáhly **30,7 mld. Kč** (o 6,7 mld. Kč více než v roce 2018), což představovalo 105,4 % rozpočtu po změnách. Největšími příjemci těchto prostředků z rozpočtu EU a FM byly kapitoly Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy (8,5 mld. Kč – vše převážně v rámci OP Výzkum, vývoj a vzdělávání 2014+), Ministerstvo práce a sociálních věcí (8,2 mld. Kč v rámci OP Zaměstnanost 2014+), Ministerstvo průmyslu a obchodu (7,9 mld. Kč – z toho 7,8 mld. Kč v rámci OP Podnikání a inovace pro konkurenceschopnost 2014+), Ministerstvo pro místní rozvoj (3,4 mld. Kč – z toho 2,4 mld. Kč v rámci Integrovaného regionálního OP 2014+, 0,5 mld. Kč OP Technická pomoc 2014+, a 0,3 mld. Kč OP Praha - pól růstu ČR 2014+) a Ministerstvo životního prostředí (1,4 mld. Kč zejména v rámci OP Životní prostředí 2014+).

K nárůstu došlo i u **neinvestičních přijatých transferů ze zvláštních fondů ústřední úrovně (položka 4114)**, které dosáhly **19,2 mld. Kč**. Částka 18 mld. Kč, která byla rozpočtována, byla převedena ze zvláštních účtů Ministerstva financí po zrušeném Fondu národního majetku do příjmů kapitoly VPS na základě možnosti dané § 5 odst. 3 písm. c) bod 5 zákona č. 178/2005 Sb., o zrušení Fondu národního majetku. V roce 2018 k převodu těchto prostředků nedošlo z důvodu přebytkového hospodaření systému důchodového pojištění.

Neinvestiční přijaté transfery z všeobecné pokladní správy státního rozpočtu (položka 4111) dosáhly výše 18,6 mld. Kč, v roce 2018 byly nulové. Jednalo se o převod prostředků z kapitoly VPS (výdaj) prostřednictvím kapitoly OSFA (příjem) do státních finančních aktiv na zvláštní účet rezervy důchodového pojištění na základě zmocnění uděleného ministryní financí v zákoně č. 336/2018 Sb., o státním rozpočtu ČR na rok 2019, v § 2 odst. 2. Tyto prostředky byly vyčísleny při zpracování Státního závěrečného účtu za rok 2018, kdy vznikl v souladu s § 36 odst. 3 rozpočtových pravidel. kladný rozdíl příjmů pojistného na důchodové pojištění včetně příjmů z penále a pokut připadajících na důchodové pojištění a výdaji na dávky důchodového pojištění včetně výdajů spojených s výběrem pojistného na důchodové pojištění a výplatou dávek důchodového pojištění ve výši 18,6 mld. Kč.

Neinvestiční přijaté transfery ze zahraničí (podseskupení 415) ve výši **30,2 mld. Kč** meziročně vzrostly o 2,5 mld. Kč a představovaly zejména transfery přijaté od EU ve výši 29,8 mld. Kč. Z této částky připadlo kapitole Ministerstvo zemědělství 29,5 mld. Kč při plnění rozpočtu na 97,1 % a meziročním růstu o 2,4 mld. Kč. Šlo především o prostředky určené na krytí výdajů na **Společnou zemědělskou politiku** - na Přímé platby zemědělcům 21,9 mld. Kč (nárůst o 1,0 mld. Kč), na Program rozvoje venkova 7,1 mld. Kč (nárůst o 1,3 mld. Kč) a na Společnou organizaci trhu 0,5 mld. Kč (nárůst o 0,1 mld. Kč).

Neinvestiční přijaté transfery od cizích států (tj. mimo rámec společných programů EU/FM a ČR – **položka 4151**) dosáhly 321 mil. Kč, což bylo o 17 mil. Kč více než v roce 2018. Nejvyšší inkaso těchto příjmů vykázala kapitola Ministerstvo práce a sociálních věcí, kde prostředky ve výši 251 mil. Kč představovaly refundace dávek ze zahraničí mezi institucemi, z podpor v nezaměstnanosti.

V rámci **převodů z vlastních fondů (podseskupení 413)**, které při meziročním poklesu o 204,9 mil. Kč dosáhly 2,2 mld. Kč, byly vykázány převody prostředků rezervních fondů

organizačních složek do příjmů ve výši 1,8 mld. Kč (v roce 2018 to bylo 2,2 mld. Kč), které nebyly rozpočtovány. Nejvíce těchto převodů vykázala kapitola Ministerstvo vnitra (785,9 mil. Kč – z toho 462,1 mil. Kč byly prostředky Hasičských záchranných sborů), Ministerstvo zdravotnictví (472,2 mil. Kč – téměř vše prostředky Státního ústavu pro kontrolu léčiv) a Ministerstvo obrany (324,5 mil. Kč – jednalo se o prostředky z prodeje majetku ČR).

Neinvestiční přijaté transfery od obcí a krajů (podseskupení 412) ve výši 54,7 mil. Kč vykázala zejména kapitola Ministerstvo vnitra. U ní se jednalo o prostředky ve výši 52,3 mil. Kč, které směřovaly zejména hasičským záchranným sborům na základě smluv o poskytnutí finančního příspěvku (46,5 mil. Kč).

Investiční přijaté transfery

Investiční přijaté transfery dosáhly **66,3 mld. Kč**, což představovalo 102,9 % rozpočtu po změnách a meziroční pokles o 2,0 mld. Kč, tj. o 2,9 %.

Nejvyšších příjmů dosáhly **investiční převody z Národního fondu (položka 4218)** ve výši **59,7 mld. Kč.** Byly plněny na 100,3 % rozpočtu po změnách a meziročně klesly o 3,8 mld. Kč. Příjemci těchto prostředků z rozpočtu EU a z FM byly kapitoly Ministerstvo pro místní rozvoj (19,3 mld. Kč – z toho 18,7 mld. Kč v rámci Integrovaného regionálního OP 2014+), Ministerstvo dopravy (14,4 mld. Kč – téměř vše v rámci OP Doprava 2014+), Ministerstvo průmyslu a obchodu (9,5 mld. Kč vše převážně v rámci OP Podnikání a inovace pro konkurenceschopnost 2014+), Ministerstvo životního prostředí (9,0 mld. Kč – z toho 8,9 mld. Kč v rámci OP Životní prostředí 2014+), Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy (6,1 mld. Kč v rámci OP Výzkum, vývoj a vzdělávání 2014+) a další.

Investiční přijaté transfery ze státních fondů (položka 4213) dosáhly 1,0 mld. Kč, což bylo o 193,0 mil. Kč více než v roce 2018. Byly tvořeny převody prostředků v rámci Programu rozvoje venkova 2014+ ze Státního zemědělského intervenčního fondu do příjmů Státního pozemkového úřadu v rámci kapitoly Ministerstvo zemědělství.

Investiční přijaté transfery ze zvláštních fondů ústřední úrovně (položka 4214) dosáhly 123,6 mil. Kč a byly tak meziročně nižší o 220,0 mil. Kč. Celá částka směřovala kapitole Ministerstvo průmyslu a obchodu jako převod prostředků z titulu § 5 odst. 3 písm. c) bodu 8 zákona na financování strategických průmyslových zón. V roce 2018 tyto příjmy vykázala pouze kapitola Ministerstvo kultury ve výši 344 mil. Kč.

Investiční transfery přijaté od EU (položka 4233) dosáhly 5,3 mld. Kč, což bylo o 1,9 mld. Kč více než v roce 2018. Z toho 2,9 mld. Kč představovaly prostředky převedené do příjmů kapitoly Ministerstvo zemědělství v rámci programu rozvoje venkova 2014+ (rozpočet ve výši 2,6 mld. Kč) a 2,3 mld. Kč prostředky přijaté kapitolou Ministerstvo dopravy v rámci komunitárního programu Nástroj pro propojení Evropy 2014+ (rozpočet ve výši 0,9 mld. Kč; v roce 2018 skutečnost ve výši 1,0 mld. Kč).

Investiční přijaté transfery od veřejných rozpočtů územní úrovně (podseskupení 422) vykázala jen kapitola Ministerstvo vnitra. Šlo o prostředky ve výši 101,1 mil Kč, které směřovaly zejména hasičským záchranným sborům na základě smluv o poskytnutí finančního příspěvku (98,8 mil. Kč).

Prostředky z rozpočtu z EU a FM – agregované údaje

Příjmy prostředků z rozpočtu EU a FM určené na krytí předfinancovaných výdajů na společné programy ČR a EU/FM (podle údajů z rozpočtového informačního systému ve vazbě na závazné ukazatele), v roce 2019 dosáhly **125,8 mld. Kč.** Meziročně vzrostly o 6,7 mld. Kč, tj. o 5,6 %, a byly plněny na 102,2 % rozpočtu po změnách, což představovalo překročení rozpočtu po změnách o 2,8 mld. Kč. Jak ukazuje i následující tabulka, na

meziročním růstu těchto příjmů se nejvíce podílely prostředky z EU určené na krytí výdajů souvisejících s předfinancováním společných programů EU a ČR z programového období 2014-2020. Rovněž došlo v roce 2019 k inkasu 431 mil. Kč, které představovaly část závěrečných plateb vztahujících se k programovému období 2004-2006 a které nebyly v roce 2019 rozpočtované. Naopak na rozdíl od roku 2018 se téměř neprojevily příjmy, vztahující se k programovému období 2007-2013. V průběhu roku 2018 převedl PCO na příjmové účty státního rozpočtu celkem 23,9 mld. Kč tvořené téměř výhradně závěrečnými platbami za OP z období 2007-2013.

Tabulka č. 46: Příjmy z rozpočtu EU/FM určené na krytí výdajů na společné programy/projekty ČR a EU/FM v roce 2018 a 2019 (v mil. Kč)

Nástroj	Schválený rozpočet	Rozpočet po změnách	Skutečnost	Plnění (%)	Schválený rozpočet	Rozpočet po změnách	Skutečnost	Plnění (%)	Rozdíl skutečností
	2018				2019				2019-2018
OP rozvoj venkova a multifunkčního zemědělství	0	0	0	x	0	0	2	x	2
Společný regionální operační program	0	0	0	x	0	0	56	x	56
OP průmysl a podnikání	0	0	0	x	0	0	153	x	153
OP infrastruktura	0	0	0	x	0	0	95	x	95
OP rozvoj lidských zdrojů	0	0	0	x	0	0	46	x	46
Fond soudržnosti	0	0	0	x	0	0	1	x	1
Jednotný programový dokument pro cíl 2	0	0	0	x	0	0	74	x	74
Jednotný programový dokument pro cíl 3	0	0	0	x	0	0	3	x	3
Program Iniciativy Společenství Interreg IIIA	0	0	0	x	0	0	0	x	0
Iniciativa společenství EQUAL	0	0	0	x	0	0	2	x	2
OP Podnikání a inovace	0	0	156	x	0	0	0	x	-156
OP Výzkum a vývoj pro inovace	0	0	635	x	0	0	0	x	-635
OP Vzdělávání pro konkurenceschopnost	0	0	470	x	0	0	0	x	-470
OP Lidské zdroje a zaměstnanost	0	0	2 579	x	0	0	4	x	-2 575
Integrovaný operační program	0	0	372	x	0	0	0	x	-372
Regionální operační programy	0	0	5 198	x	0	0	0	x	-5 198
OP Praha Konkurenceschopnost	0	0	329	x	0	0	0	x	-329
OP Přeshraniční spolupráce pro cíl EÚS	0	0	0	x	0	0	10	x	10
Jiné programy/projekty EU	0	1	69	x	26	26	43	167,0	-26
Komunitární programy	39	39	31	78,8	86	86	100	115,9	69
Twinning out	0	0	2	x	0	0	3	x	1
OP Doprava - ERDF	0	0	1 645	x	0	0	0	x	-1 645
OP Doprava - CF	0	0	6 225	x	0	0	0	x	-6 225
OP Životní prostředí - ERDF	0	0	858	x	0	0	0	x	-858
OP Životní prostředí - CF	0	0	5 418	x	0	0	0	x	-5 418
Finanční mechanismy	183	183	293	159,9	270	270	39	14,6	-253
OP Rybářství 2014+	135	135	120	88,8	120	120	98	82,0	-21
OP Podnikání a inovace pro konkurenceschopnost 2014+	2 452	4 943	6 118	123,8	4 000	11 225	17 279	153,9	11 161
OP Výzkum,vývoj a vzdělávání 2014+	7 065	13 907	7 044	50,7	10 353	15 454	14 786	95,7	7 742
OP Zaměstnanost 2014+	6 117	8 933	7 666	85,8	10 228	10 166	8 706	85,6	1 040
OP Doprava 2014+	15 016	15 016	12 915	86,0	17 944	17 944	14 495	80,8	1 580
OP Životní prostředí 2014+	6 882	6 943	9 565	137,8	8 046	11 563	10 523	91,0	958
Integrovaný regionální operační program 2014+	2 292	2 379	18 422	774,3	6 803	19 992	22 375	111,9	3 953
OP Praha - pól růstu ČR 2014+	500	500	586	117,2	1 117	1 117	760	68,0	174
OP Technická pomoc 2014+	993	997	878	88,0	674	676	842	124,6	-36
OP přeshraniční spolupráce 2014+	134	91	56	61,7	97	142	76	53,3	20
OP nadnárodní spolupráce 2014+	32	32	11	35,1	22	22	15	69,0	4
OP meziregionální spolupráce - Technická pomoc 2014+	1	1	0	35,0	0	1	0	57,5	0
Jiné EU 2014+	334	315	280	88,8	315	334	337	100,8	57
Komunitární programy 2014+	1 413	1 414	1 725	121,9	941	942	2 429	257,8	705
Program rozvoje venkova 2014+	3 622	3 622	8 185	226,0	9 435	10 935	10 068	92,1	1 883
Přímé platby zemědělcům 2014+	22 404	22 404	20 867	93,1	21 542	21 542	21 883	101,6	1 016
Společná organizace trhu 2014+	601	601	352	58,5	463	463	467	100,9	116
CELKEM	**70 217**	**82 457**	**119 069**	**144,4**	**92 483**	**123 020**	**125 771**	**102,2**	**6 702**
z toho: SZP 2004-2006	0	0	0	x	0	0	2	x	2
OP 2004-2006	0	0	0	x	0	0	431	x	431
SZP 2007-2013	0	0	0	x	0	0	0	x	0
OP 2007-2013 *)	40	40	23 986	x	112	112	158	141,9	-23 828
SZP 2014-2020	26 628	26 628	29 403	110,4	31 441	32 941	32 418	98,4	3 015
OP 2014-2020 *)	43 366	55 606	65 387	117,6	60 661	89 697	92 723	103,4	27 336
Finanční mechanismy	183	183	293	159,9	270	270	39	14,6	-253

**) včetně komunitárních programů, jiných programů EU a Twinning out (v inkasu roku 2018 se u OP 2007-2013 jednalo o závěrečné platby související s procesem uzavírání jednotlivých OP ve výši 23,9 mld. Kč)*

Tabulka č. 47: Srovnání příjmů z EU/FM a výdajů SR (bez národního podílu) na společné programy ČR a EU/FM v roce 2019 (v mil. Kč)

Společné programy ČR a EU/FM v roce 2019	Příjmy z rozpočtu EU a FM				Výdaje SR na společné programy ČR a EU/FM *)					Rozdíl P - V (skut.)
	Schválený rozpočet	Rozpočet po změnách	Skutečnost	Plnění (%)	Schválený rozpočet	Rozpočet po změnách	Konečný rozpočet	Skutečnost	Plnění (%)	
OP rozvoj venkova a multifunkčního zemědělství	0	0	2	x	0	0	0	0	x	2
Společný regionální operační program	0	0	56	x	0	0	0	0	x	56
OP průmysl a podnikání	0	0	153	x	0	0	0	0	x	153
OP infrastruktura	0	0	95	x	0	0	0	0	x	95
OP rozvoj lidských zdrojů	0	0	46	x	0	0	0	0	x	46
Fond soudržnosti	0	0	1	x	0	0	0	0	x	1
Jednotný programový dokument pro cíl 2	0	0	74	x	0	0	0	0	x	74
Jednotný programový dokument pro cíl 3	0	0	3	x	0	0	0	0	x	3
Program Iniciativy Společenství Interreg IIIA	0	0	0	x	0	0	0	0	x	0
Iniciativa společenství EQUAL	0	0	2	x	0	0	0	0	x	2
Jiné programy/projekty EU	0	0	0	x	0	0	0	0	x	0
OP Lidské zdroje a zaměstnanost	0	0	4	x	0	0	0	0	x	4
OP Přeshraniční spolupráce pro cíl EÚS	0	0	10	x	0	0	0	0	x	10
Jiné programy/projekty EU	26	26	43	167,0	26	26	45	40	155,6	3
Komunitární programy	86	86	100	115,9	86	86	142	58	68,1	41
Twinning out	0	0	3	x	0	0	3	3	x	0
Finanční mechanismy	270	270	39	14,6	270	270	479	68	25,2	-29
OP Rybářství 2014+	120	120	98	82,0	120	120	172	117	97,8	-19
OP Podnikání a inovace pro konkurenceschopnost 2014+	4 000	11 225	17 279	153,9	4 000	11 224	12 750	11 300	100,7	5 979
OP Výzkum,vývoj a vzdělávání 2014+	10 353	15 454	14 786	95,7	10 353	15 481	19 445	16 666	107,7	-1 879
OP Zaměstnanost 2014+	10 228	10 166	8 706	85,6	10 223	10 138	12 296	8 515	84,0	191
OP Doprava 2014+	17 944	17 944	14 495	80,8	17 944	17 944	23 787	14 567	81,2	-71
OP Životní prostředí 2014+	8 046	11 563	10 523	91,0	8 051	11 563	15 039	11 776	101,8	-1 253
Integrovaný regionální operační program 2014+	6 803	19 992	22 375	111,9	6 803	19 992	26 342	23 255	116,3	-881
OP Praha - pól růstu ČR 2014+	1 117	1 117	760	68,0	1 117	1 117	1 117	1 048	93,9	-288
OP Technická pomoc 2014+	674	676	842	124,6	674	679	1 697	801	118,1	41
OP přeshraniční spolupráce 2014+	97	142	76	53,3	97	142	238	113	79,5	-37
OP nadnárodní spolupráce 2014+	22	22	15	69,0	22	22	47	21	94,2	-6
OP meziregionální spolupráce - Technická pomoc 2014+	0	1	0	57,5	0	1	1	1	77,5	0
Jiné EU 2014+	315	334	337	100,8	315	332	664	478	143,9	-141
Komunitární programy 2014+	941	942	2 429	257,8	941	942	4 439	3 203	339,9	-774
Program rozvoje venkova 2014+	9 435	10 935	10 068	92,1	9 435	10 935	10 955	10 531	96,3	-463
Přímé platby zemědělcům 2014+	21 542	21 542	21 883	101,6	21 542	21 542	33 451	22 101	102,6	-218
Společná organizace trhu 2014+	463	463	467	100,9	463	463	620	407	87,9	60
Celkem	**92 483**	**123 020**	**125 771**	**102,2**	**92 483**	**123 020**	**163 731**	**125 069**	**101,7**	**701**
z toho: SZP 2004-2006	0	0	2	x	0	0	0	0	x	2
OP 2004-2006	0	0	431	x	0	0	0	0	x	431
SZP 2007-2013	0	0	0	x	0	0	0	0	x	0
OP 2007-2013 **)	112	112	158	141,9	112	112	190	101	90,5	57
SZP 2014-2020	31 441	32 941	32 418	98,4	31 441	32 941	45 027	33 039	100,3	-621
OP 2014-2020 **)	60 661	89 697	92 723	103,4	60 661	89 697	118 035	91 862	102,4	861
Finanční mechanismy	270	270	39	15	270	270	479	68	25,2	-29

**) jsou uvedeny pouze výdaje, které jsou ze státního rozpočtu předfinancovány a jsou součástí žádostí o platby finančních prostředků z EU a FM (tj. bez národního podílu, který není kryt příjmy z EU/FM)*

***) včetně komunitárních programů, jiných programů EU a Twinning out (u příjmů k PO 2007-2013 se jednalo v částce 23,9 mld. Kč o závěrečné platby související s procesem uzavírání jednotlivých OP)*

Komentář k příjmům státního rozpočtu na společné programy/projekty ČR a EU (bez SZP) za rok 2019 realizovaných prostřednictvím Národního fondu

Stav proplácení prostředků ESI fondů z programového období 2014-2020

V roce 2019 byly Národním fondem převedeny na příjmové účty státního rozpočtu prostředky kryjící předfinancovaný podíl EU u operačních programů období 2014-2020 v celkové výši 89,9 mld. Kč. Oproti roku 2018 tyto příjmy státního rozpočtu vzrostly o 26,2 mld. Kč, tj. o 41 %. Prostředky na předfinancování podílu EU byly ve státním rozpočtu pro rok 2019 schváleny ve výši 59,3 mld. Kč, přičemž rozpočet po změnách (tj. po zohlednění rozpočtových opatření) představoval celkem 88,3 mld. Kč. Z výsledků skutečného čerpání, resp. prostředků přijatých státním rozpočtem, vyplývá, že rozpočtované příjmy byly překročeny o 1,6 mld. Kč, tedy necelá 2 %. Detailní údaje o výši rozpočtovaných a přijatých prostředků dle jednotlivých OP udává tabulka níže.

Tabulka č. 48: Příjmy státního rozpočtu za programy/projekty EU z Národního fondu za rok 2019 za operační programy z období 2014-2020 (v mil. Kč)

Operační program	Skutečnost 2018	Rozpočet 2019		Skutečnost 2019	Plnění (%)	Plnění (%)
		schválený	po změnách			
	1	2	3	4	5=4:3	6=4:1
OP Podnikání a inovace pro konkurenceschopnost	6 118	4 000	11 224	17 279	153,9	282,4
OP Výzkum, vývoj a vzdělávání	7 044	10 353	15 481	14 786	95,5	209,9
OP zaměstnanost	7 667	10 223	10 138	8 706	85,9	113,6
OP Doprava II	13 297	17 944	17 944	14 495	80,8	109,0
OP Životní prostředí II	9 565	8 051	11 563	10 523	91,0	110,0
Integrovaný regionální operační program	18 422	6 803	19 992	22 375	111,9	121,5
OP Praha - pól růstu	586	1 117	1 117	760	68,0	129,6
OP technická pomoc II	878	674	679	842	124,1	95,9
OP Rybářství II	120	120	120	98	82,0	82,1
celkem	**63 697**	**59 285**	**88 258**	**89 865**	**101,8**	**141,1**

Pozn.: Interreg V-A Česká republika – Polsko je financován prostřednictvím účtů Národního fondu a není předfinancován ze státního rozpočtu (neplatí v případech, kde příjemcem projektu je OSS nebo PO OSS).

V roce 2019 došlo k meziročnímu nárůstu příjmů u všech OP s výjimkou OP Technická pomoc a OP Rybářství, u kterých je, s ohledem na velikost disponibilní alokace, pouze malý dopad na celkovou výši příjmů programového období 2014-2020. Hlavním důvodem nárůstu příjmů státního rozpočtu patří zejména pokročilý stav administrace projektů v operačních programech, tlak tzv. pravidla N+3 na jednotlivé řídicí orgány. Nejvyšší meziroční nárůst prostředků proplacených do státního rozpočtu byl zaznamenán u OP Podnikání a inovace pro konkurenceschopnost, u kterého v porovnání s rokem 2018 dosáhly příjmy téměř trojnásobné výše. Výrazný nárůst proplacených prostředků u tohoto OP byl z velké části způsoben zejména pozastavením plateb na program ze strany Evropské komise (dále jen „EK“) v roce 2018, následným pozastavením proplácení programu do státního rozpočtu z důvodu nedostatku prostředků, a poté obnovením plateb v roce 2019, kdy byly do státního rozpočtu refundovány také prostředky, které by za normálního průběhu financování programu byly proplaceny do rozpočtu již v roce 2018. U ostatních programů probíhalo v roce 2019 proplácení prostředků do státního rozpočtu standardně a bez problémů.

Národní fond je v průběžném kontaktu s řídicími orgány jednotlivých OP s cílem maximalizovat objem výdajů vykázaných řídicími orgány, které je následně možné na základě souhrnných žádostí proplatit na příjmové účty státního rozpočtu (tj. snaha o maximalizaci příjmů státního rozpočtu a minimalizaci záporného salda mezi příjmy a výdaji za zdroj EU) a také vykázat Evropské komisi v žádostech o platbu (tj. snaha o maximalizaci čerpání alokace OP a maximalizaci příjmu prostředků z rozpočtu EU na účty Národního fondu, které jsou následně použity pro platby na příjmové účty státního rozpočtu).

Stav proplácení prostředků EU z programového období 2007-2013

V roce 2019 nebyly Národním fondem do státního rozpočtu převedeny žádné prostředky vztahující se k programovému období 2007-2013. Na úrovni EK sice v roce 2019 došlo k finančnímu uzavření několika programů, jmenovitě OP Praha-Adaptabilita, OP Technická pomoc a OP Rybářství, u těchto programů ale bylo vyčíslení konečného zůstatku záporné a došlo tak k vrácení prostředků zpět do rozpočtu EU (v případě OP Praha-Adaptabilita dojde k vrácení prostředků v 1. čtvrtletí roku 2020). Přesto z hlediska plnění příjmů státního rozpočtu nelze období 2007-2013 stále ještě považovat za ukončené. EK zatím finančně neuzavřela OP Podnikání pro inovace a ROP Severozápad, u kterých očekáváme vyčíslení konečných zůstatků a případné obdržení závěrečných plateb, které budou následně převedeny na příjmové účty státního rozpočtu. Dále také nebyly dosud vypořádány všechny vrácené prostředky připadající na chybně využité výdaje a lze tak očekávat, že na příjmové účty

státního rozpočtu budou i u ostatních OP ještě převedeny další příjmy za období 2007-2013. Zároveň však nelze do budoucna vyloučit nutnost vrátit některé prostředky zpět EK. Aktuální přehled vyčerpání alokace operačních programů 2007-2013 udává následující tabulka.

Tabulka č. 49: Vyčerpání původní alokace operačních programů 2007-2013 (EU podíl v EUR, stav k 31. 12. 2019)

Operační program	Původní alokace	Vyčerpáno z alokace	Vyčerpáno z alokace %	Celkové nedočerpání
OP Doprava	5 821 490 363	5 821 490 363	100%	x
OP Životní prostředí	4 917 867 098	4 643 206 248	94%	274 660 850
OP Podnikání a inovace	3 120 690 664	3 120 690 664	100%	x
OP Lidské zdroje a zaměstnanost	1 901 185 267	1 896 834 229	100%	4 351 038
OP Výzkuma vývoj pro inovace	2 070 680 884	1 760 604 135	85%	310 076 749
Integrovaný OP	1 619 022 309	1 573 671 776	97%	45 350 533
OP Vzdělávání pro konkurenceschopnost	1 771 813 142	1 597 016 773	90%	174 796 369
OP Technická pomoc	175 904 963	112 707 023	64%	63 179 940
ROP Severozápad	762 765 902	669 350 437	88%	93 415 465
ROP Moravskoslezsko	750 981 748	750 981 748	100%	x
ROP Jihovýchod	720 363 547	720 363 547	100%	x
ROP Střední Morava	672 244 025	672 244 025	100%	x
ROP Severovýchod	671 291 163	671 291 163	100%	x
ROP Jihozápad	633 653 121	629 399 724	99%	4 253 397
ROP Střední Čechy	571 717 102	571 717 102	100%	x
OP Praha konkurenceschopnost	243 181 406	243 181 406	100%	x
OP Praha Adaptabilita	114 797 583	102 074 480	89%	12 723 103
OP Přeshraniční spolupráce ČR-PL	219 459 344	211 036 549	96%	8 422 795
OP Rybářství	27 106 675	24 214 509	89%	2 892 166
Celkem	**26 786 216 306**	**25 792 075 901**	**96%**	**994 140 405**

III. Výdaje státního rozpočtu

1. Hlavní tendence ve vývoji výdajů státního rozpočtu

Výdaje byly ve státním rozpočtu na rok 2019 stanoveny v celkové výši **1 505,4 mld. Kč**, tj. o 10,3 % (téměř o 140,9 mld. Kč) více než ve schváleném rozpočtu roku 2018. **Běžné výdaje** byly zahrnuty v objemu **1 383,1 mld. Kč** při předpokládaném meziročním růstu o 8,5 % (o 108,7 mld. Kč), **kapitálové výdaje** v objemu **122,3 mld. Kč** při meziročním plánovaném růstu o 35,7 % (o 32,15 mld. Kč). Ve srovnání se skutečnými výdaji čerpanými v roce 2018 byly celkové výdaje schváleného rozpočtu na rok 2019 vyšší o 7,45 % (o 104,4 mld. Kč); běžné výdaje byly vyšší o 7,7 % (o 98,6 mld. Kč) a kapitálové výdaje byly vyšší o 5,0 % (o 5,8 mld. Kč).

Mandatorní výdaje, které stát hradí na základě platných zákonných předpisů nebo mezinárodních dohod a smluv, byly ve schváleném státním rozpočtu na rok 2019 zahrnuty ve výši **825,0 mld. Kč**, tj. 54,8 % z celkových rozpočtovaných výdajů (v porovnání se schváleným rozpočtem roku 2018 došlo ke snížení tohoto podílu o 2,5 p. b., resp. o 0,2 p. b. proti skutečným výdajům roku 2018). Meziročně se tyto výdaje měly zvýšit o 5,5 % (o 42,9 mld. Kč) proti schválenému rozpočtu roku 2018 a o 7,0 % (o 54,1 mld. Kč) proti skutečnosti roku 2018. Z celku **mandatorní sociální výdaje** byly ve státním rozpočtu plánovány v částce **692,6 mld. Kč** s předpokladem meziročního růstu o 6,8 % (o 44,2 mld. Kč) proti srovnatelným výdajům schváleného státního rozpočtu roku 2018, resp. o 8,0 % (o 51,3 mld. Kč) proti skutečnosti roku 2018. Tyto sociální výdaje by odčerpaly 47,3 % celkových rozpočtem stanovených příjmů a na celkových rozpočtovaných výdajích roku 2019

by se podílely 46,0 %. Z ostatních mandatorních výdajů byly ve schváleném státním rozpočtu objemově největší výdaje na dluhovou službu 46,5 mld. Kč, výdaje na odvody do rozpočtu Evropské unie 43,6 mld. Kč, dotace na obnovitelné zdroje 25,0 mld. Kč, příspěvek na podporu stavebního spoření 4,0 mld. Kč, atd.

Další prostředky nutné pro zajištění provozu a plnění úkolů jednotlivých kapitol státního rozpočtu, vybrané neinvestiční nákupy a související výdaje, jsou ve schváleném rozpočtu zahrnuty v částce 77,8 mld. Kč.

Transfery veřejným rozpočtům územní úrovně jsou rozpočtem stanoveny ve výši 184,1 mld. Kč, dotace státním fondům ve výši 93,15 mld. Kč (bez dotací na činnost SZIF), transfery podnikatelským subjektům 54,6 mld. Kč, transfery neziskovým a podobným organizacím 18,7 mld. Kč, transfery příspěvkovým a podobným organizacím 85,3 mld. Kč, atd.

V průběhu roku 2019 byl **rozpočet výdajů navýšen na 1 535,9 mld. Kč**. Jednalo se o souvztažné zvýšení rozpočtu příjmů a výdajů u 12 kapitol na základě zmocnění ministra financí daného § 24 odst. 4 zákona č. 218/2000 Sb., rozpočtová pravidla, ve znění pozdějších předpisů, a to v souvislosti s financováním projektů v rámci operačních programů EU. Celkově se příjmy a výdaje souvztažně zvýšily o 30,5 mld. Kč (v roce 2018 to bylo o 12,2 mld. Kč). Z celkového navýšení připadlo nejvíce prostředků kapitole Ministerstvo pro místní rozvoj (13,0 mld. Kč), Ministerstvo průmyslu a obchodu (7,2 mld. Kč) a Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy (5,2 mld. Kč).

V roce 2019 bylo evidováno 962 rozpočtových opatření schvalovaných Ministerstvem financí. Oproti roku 2018 jde o snížení počtu provedených rozpočtových opatření o 30.

Nejvíce rozpočtových opatření bylo Ministerstvem financí schváleno v kapitole Všeobecná pokladní správa (169) a v kapitole Ministerstvo vnitra (156), dále pak v kapitolách Ministerstvo zahraničních věcí (53), Ministerstvo obrany (51), Ministerstvo financí (51) a Ministerstvo zemědělství (51). V těchto kapitolách bylo provedeno celkem 531 rozpočtových opatření, což odpovídá 55,2 % rozpočtových opatření v roce 2019, která podléhají schválení Ministerstva financí.

Nejvýznamnější skupinu rozpočtových opatření tvořily přesuny prostředků mezi jednotlivými kapitolami (41,1 %). Druhou největší skupinou pak byly přesuny prostředků z kapitoly Všeobecná pokladní správa do rozpočtů příslušných kapitol (34,9 %). Třetí skupinu rozpočtových opatření tvořily přesuny prostředků v rámci rozpočtu příslušné kapitoly (18,8 %). Nižší počet rozpočtových opatření se týkal rozpočtových opatření realizovaných z kapitoly Státní dluh (2,9 %), dále pak souvztažného zvýšení příjmů a výdajů (2,1 %) a dále byly jednotlivým kapitolám uvolňovány prostředky z kapitoly Operace státních finančních aktiv (0,2 %).

První skupinu zastoupenou podílem 41,1 % všech rozpočtových opatření schválených Ministerstvem financí tvořily **přesuny mezi jednotlivými kapitolami státního rozpočtu**. Tyto přesuny jsou vyvolány především skutečností, že gestorem určitého programu nebo projektu je jeden resort, v rámci jehož rozpočtu výdajů jsou prostředky v celkovém objemu rozpočtovány a který rozhoduje o jejich rozdělování. Tyto přesuny se v určitém objemu každoročně opakují. Nejvíce rozpočtových opatření se v rámci této skupiny realizovalo v kapitole Ministerstvo vnitra (67), dále pak v kapitolách Ministerstvo obrany (44), Ministerstvo zahraničních věcí (39), Ministerstvo životního prostředí (29) a Ministerstvo zdravotnictví (29). Celkově si mezi sebou kapitoly v průběhu roku 2019 přesunuly finanční prostředky ve výši 1,529 mld. Kč. Poměrnou část rozpočtových opatření v této skupině (12,7 % z celkového počtu přesunů mezi jednotlivými kapitolami státního rozpočtu schvalovaných Ministerstvem financí v roce 2019) činily převody účelových prostředků

rozpočtovaných zejména v kapitolách Ministerstvo obrany, Ministerstvo vnitra, Grantová agentura ČR, Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy a Technologická agentura ČR na zabezpečení výzkumu, vývoje a inovací. Největší záporné saldo (- 0,399 mld. Kč) vykázala ke konci roku 2019 kapitola Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy, a to především v souvislosti s přesunem finančních prostředků do kapitoly Ministerstvo dopravy na dofinancování kompenzací slev z jízdného ve vlacích a autobusech pro seniory, děti, žáky a studenty na základě UV č. 206/2018 a 352/2018. Naopak s největším kladným saldem (0,232 mld. Kč) skončila kapitola Ministerstvo dopravy, a to zejména v souvislosti s výše uvedeným přesunem z kapitoly Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy.

Druhou skupinu rozpočtových opatření s podílem 34,9 % na všech rozpočtových opatření schvalovaných Ministerstvem financí představovalo **uvolňování prostředků z kapitoly Všeobecná pokladní správa do rozpočtů příslušných kapitol**. Jednalo se jak o přesuny z položek účelově rozpočtovaných v kapitole Všeobecná pokladní správa, tak s podílem 12,5 % i o přesuny z Vládní rozpočtové rezervy. Největší objem rozpočtových opatření realizovala v rámci této skupiny kapitola Ministerstvo vnitra (44), Český statistický úřad (19) a kapitola Ministerstvo financí (14). Největší objem finančních prostředků (ve výši 2 mld. Kč z celkových 10,248 mld. Kč) byl z kapitoly Všeobecná pokladní správa převeden do kapitoly Ministerstvo dopravy na dotaci na krytí deficitu rozpočtu Státního fondu dopravní infrastruktury. Další nezanedbatelný objem finančních prostředků (1,1 mld. Kč) byl z kapitoly Všeobecná pokladní správa, z položky Vládní rozpočtová rezerva, převeden do kapitoly Ministerstvo práce a sociálních věcí na navýšení specifického ukazatele Dávky nemocenského pojištění, a to na základě UV č. 855/2019. Kromě uvolňování prostředků do ostatních kapitol také došlo k navýšení rozpočtu kapitoly Všeobecná pokladní správa na vrub kapitoly Český statistický úřad. V tomto případě šlo o vrácení prostředků, které byly z kapitoly Všeobecná pokladní správa Českému statistickému úřadu uvolněny na Sčítání lidu, domů a bytů, které proběhne v roce 2021.

Třetí skupinu zastoupenou podílem 18,8 % všech rozpočtových opatření schvalovaných Ministerstvem financí tvořily **přesuny v rámci výdajů příslušné kapitoly** (např. z běžných výdajů do kapitálových výdajů a naopak, přesuny mezi jednotlivými specifickými či průřezovými ukazateli apod.) na krytí rozpočtově nezajištěných potřeb. Část přesunů v rámci výdajů se uskutečnila v souvislosti se zajištěním českého podílu programů spolufinancovaných ze zdrojů EU, kdy byl navýšen podíl státního rozpočtu v rámci ukazatele „Výdaje spolufinancované zcela nebo částečně z rozpočtu EU bez SZP celkem“ v tom „ze státního rozpočtu“, a to vzhledem k současně provedenému souvztažnému navýšení příjmů a výdajů z prostředků EU dle § 24 odst. 4 rozpočtových pravidel. Dále se jednalo o přesuny v rámci jednotlivých operačních programů, např. byly provedeny přesuny z oblasti ostatních běžných výdajů do ostatních plateb za provedenou práci. Nejvíce rozpočtových opatření bylo realizováno u následujících kapitol: Ministerstvo vnitra (41), Ministerstvo práce a sociálních věcí (20) a Ministerstvo kultury (16). Průřezem přes všechny kapitoly státního rozpočtu se nezanedbatelný počet rozpočtových opatření v rámci rozpočtu dané kapitoly týkal úprav v platové oblasti v souvislosti se zákonem č. 234/2014 Sb., o státní službě.

Z kapitoly Státní dluh byly v roce 2019 převedeny finanční prostředky do 9 kapitol v celkové výši 6 mld. Kč. Největší objem finančních prostředků (1 mld. Kč) byl z kapitoly Státní dluh převeden Českému telekomunikačnímu úřadu, který navýšil závazný ukazatel „Čisté náklady představující nespravedlivou finanční zátěž držiteli poštovní licence“. Český telekomunikační úřad svoji žádost opřel o novelu zákona č. 29/2000 Sb., o poštovních službách, který přinesl zvýšení limitu pro úhradu čistých nákladů z poskytování základních poštovních služeb České poště. Stejnou výši finančních prostředků převedl Státní dluh

kapitole Ministerstvo dopravy na dotaci na krytí deficitu rozpočtu Státního fondu dopravní infrastruktury.

Z kapitoly Operace státních finančních aktiv byly v roce 2019 převedeny finanční prostředky kapitoly Ministerstvo zemědělství. Do kapitoly Ministerstvo zemědělství byly finanční prostředky převedeny v souladu s UV č. 247/2017 a byly použity na majetkoprávní vypořádání majetku dotčeného realizací VD Skalička - I. etapa, která probíhá v letech 2017 – 2020.

Čerpání jednotlivých výdajů státního rozpočtu za rok 2019 je hodnoceno v dalších částech tohoto materiálu a vztahuje se, není-li uvedeno jinak, k rozpočtu po změnách.

Schválený a o rozpočtová opatření upravený rozpočet výdajů, jeho čerpání v roce 2019, vč. srovnání s rokem 2018, ukazuje následující tabulka:

Tabulka č. 50: Výdaje státního rozpočtu (v mil. Kč)

	Skutečnost 2018	Státní rozpočet 2019		Skutečnost 2019	% plnění	Index 2019/2018	Rozdíl 2019-2018
		schválený	po změnách				
	1	2	3	4	5=4:3	6=4:1	7=4-1
Běžné výdaje	**1 284 518**	**1 383 089**	**1 399 481**	**1 412 599**	**100,9**	**110,0**	**128 081**
Platy a podobné a související výdaje	**133 899**	**142 770**	**143 510**	**143 728**	**100,2**	**107,3**	**9 828**
Neinvestiční nákupy a související výdaje	**109 549**	**124 801**	**110 294**	**106 335**	**96,4**	**97,1**	**-3 215**
z toho: Úroky a ostatní finanční výdaje	40 848	46 543	40 528	39 604	97,7	97,0	-1 244
Neinvestiční transfery soukromoprávním subjektům	**74 333**	**66 058**	**76 715**	**77 323**	**100,8**	**104,0**	**2 990**
v tom: Neinvestiční transfery podnikatelským subjektům	57 318	49 488	56 566	57 933	102,4	101,1	615
Neinvestiční transfery neziskovým apod. organizacím	17 015	16 570	20 149	19 390	96,2	114,0	2 375
Neinvestiční transfery veřejnoprávním subjektům a mezi peněžními fondy téhož subjektu a platby daní	**342 146**	**368 325**	**386 814**	**405 836**	**104,9**	**118,6**	**63 690**
z toho: Neinvestiční transfery veřejným rozpočtům ústřední úrovně	108 231	114 153	122 849	141 893	115,5	131,1	33 662
Neinvestiční transfery státním fondům	39 769	40 690	50 855	51 293	100,9	129,0	11 524
Neinvestiční transfery fondům soc. a veř. zdrav. pojištění	68 369	73 334	71 864	71 863	100,0	105,1	3 494
Neinvestiční transfery prostředků do státních finančních aktiv	0	0	0	18 636	x	x	18 636
Neinvestiční transfery veřejným rozpočtům územní úrovně	158 063	178 412	184 878	184 551	99,8	116,8	26 488
Neinvestiční transfery příspěvkovým a podobným organizacím	73 118	73 484	76 431	76 763	100,4	105,0	3 646
Převody vlast. fondům a ve vztahu k útvarům bez plné práv. subj.	2 337	2 044	2 058	2 072	100,6	88,6	-266
Neinvestiční transfery obyvatelstvu	**572 090**	**617 423**	**617 758**	**617 306**	**99,9**	**107,9**	**45 215**
v tom: Sociální dávky *)	556 511	601 894	602 536	602 078	99,9	108,2	45 568
Náhrady placené obyvatelstvu	1 348	1 102	568	513	90,4	38,1	-835
Ostatní neinvestiční transfery obyvatelstvu	14 232	14 427	14 654	14 714	100,4	103,4	482
Neinvestiční transfery a související platby do zahraničí	**48 442**	**49 268**	**50 113**	**49 810**	**99,4**	**102,8**	**1 368**
z toho: Odvody do rozpočtu EU	42 749	43 600	44 050	44 050	100,0	103,0	1 302
Neinvestiční půjčené prostředky	**243**	**0**	**90**	**202**	**224,7**	**83,2**	**-41**
Neinvestiční převody Národnímu fondu	**0**	**500**	**500**	**318**	**63,6**	**x**	**318**
Výdaje na náhrady za nezpůsobenou újmu	**0**	**0**	**7 749**	**7 033**	**90,8**	**x**	**7 033**
Ostatní neinvestiční výdaje	**3 816**	**13 943**	**5 938**	**4 710**	**79,3**	**123,4**	**894**
Kapitálové výdaje	**116 456**	**122 270**	**136 415**	**139 139**	**102,0**	**119,5**	**22 683**
Investiční nákupy a související výdaje	**16 690**	**24 135**	**24 403**	**23 946**	**98,1**	**143,5**	**7 256**
Nákup akcií a majetk. podílů a vklady do fundací a ústavů	**180**	**200**	**200**	**111**	**55,3**	**61,3**	**-70**
Investiční transfery	**98 817**	**78 948**	**105 173**	**113 929**	**108,3**	**115,3**	**15 112**
z toho: podnikatelským subjektům	16 925	5 094	12 575	13 844	110,1	81,8	-3 080
neziskovým a podobným organizacím	2 466	2 133	3 129	3 487	111,4	141,4	1 020
veřejným rozpočtům ústřední úrovně (=státním fondům)	38 200	54 064	50 505	50 878	100,7	133,2	12 678
veřejným rozpočtům územní úrovně	21 242	5 671	24 909	27 496	110,4	129,4	6 255
příspěvkovým a podobným organizacím	18 294	11 852	13 925	16 278	116,9	89,0	-2 016
obyvatelstvu	1 445	0	8	1 707	x	118,2	262
Investiční půjčené prostředky	**26**	**0**	**78**	**48**	**61,9**	**184,6**	**22**
Ostatní kapitálové výdaje	**743**	**18 987**	**6 560**	**1 106**	**16,9**	**148,9**	**363**
Výdaje celkem	**1 400 974**	**1 505 359**	**1 535 896**	**1 551 738**	**101,0**	**110,8**	**150 764**

**) pouze položka rozpočtové skladby 5410 "Sociální dávky" (tj. bez souvisejících výdajů, které jsou z hlediska závazných ukazatelů také sociálními dávkami)*

Celkové výdaje státního rozpočtu v roce 2019 **dosáhly 1 551,7 mld. Kč**, tj. 101,0 % rozpočtu po změnách, **při meziročním růstu o 10,8 %**, **tj. o 150,8 mld. Kč**. Z celku **běžné výdaje představovaly 1 412,6 mld. Kč**, tj. 100,9 % rozpočtu po změnách při meziročním růstu o 10,0 % (o 128,1 mld. Kč). **Kapitálové výdaje činily 139,1 mld. Kč**, tj. 102,0 %

rozpočtu po změnách; meziročně se tyto výdaje zvýšily o 19,5 % (o 22,7 mld. Kč). V čerpání výdajů bylo zahrnuto plnění z nároků z nespotřebovaných výdajů v minulých letech (2008-2018), jejich stav k 31.12.2019 činil 23,7 mld. Kč, když od 1.1.2019 došlo k jejich snížení o 107,5 mld. Kč. Stav rezervních fondů kapitol státního rozpočtu na bankovních účtech k 31.12.2019 činil 4,0 mld. Kč, ke stejnému datu v roce 2018 to bylo 3,7 mld. Kč.

Mandatorní a quasi mandatorní výdaje dosáhly 1 141,5 mld. Kč, tj. 73,6 % z celkových výdajů státního rozpočtu v roce 2019 při meziročním růstu o 7,7 % (o 81,4 mld. Kč); čerpáno bylo 99,8 % rozpočtu po změnách, resp. schváleného rozpočtu sníženého o 4,8 mld. Kč.

Mandatorní výdaje dosáhly 816,7 mld. Kč, tj. 52,6 % z celkových výdajů státního rozpočtu v roce 2019 při meziročním růstu o 5,9 % (o 45,8 mld. Kč); čerpáno bylo 99,7 % rozpočtu po změnách, resp. schváleného rozpočtu sníženého o 5,7 mld. Kč. Z celku představovaly 84,6 % **mandatorní sociální výdaje**, které dosáhly **691,1 mld. Kč** a meziročně se zvýšily o 7,8 % (o 49,8 mld. Kč). **Quasi mandatorní výdaje dosáhly 324,7 mld. Kč**, tj. 20,9 % z celkových výdajů státního rozpočtu v roce 2019 při meziročním růstu o 12,3 % (o 35,6 mld. Kč); čerpáno bylo 100,2 % rozpočtu po změnách, resp. schváleného rozpočtu zvýšeného o 900,9 mil. Kč. Podrobné čerpání mandatorních a quasi mandatorních výdajů je popsáno v části III.6 Zprávy.

Podíl celkových výdajů státního rozpočtu na nominálním hrubém domácím produktu roku 2019 v běžných cenách (5 644,7 mld. Kč) činil 27,5 %, tj. o 1,2 % více než v roce 2018 (HDP v b.c. 5 323,6 mld. Kč).

Strukturu výdajů státního rozpočtu za rok 2019 ukazuje následující graf:

Graf č. 13: Výdaje státního rozpočtu za rok 2019 (v %)

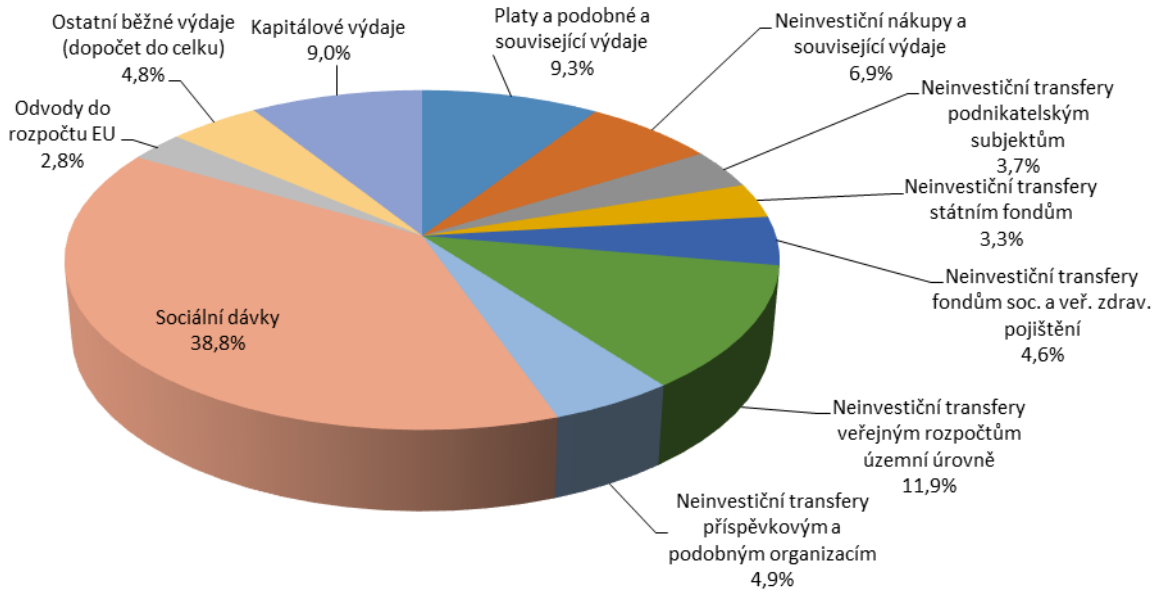

Graf č. 14: Výdaje státního rozpočtu v letech 2014 až 2019 (v mil. Kč)

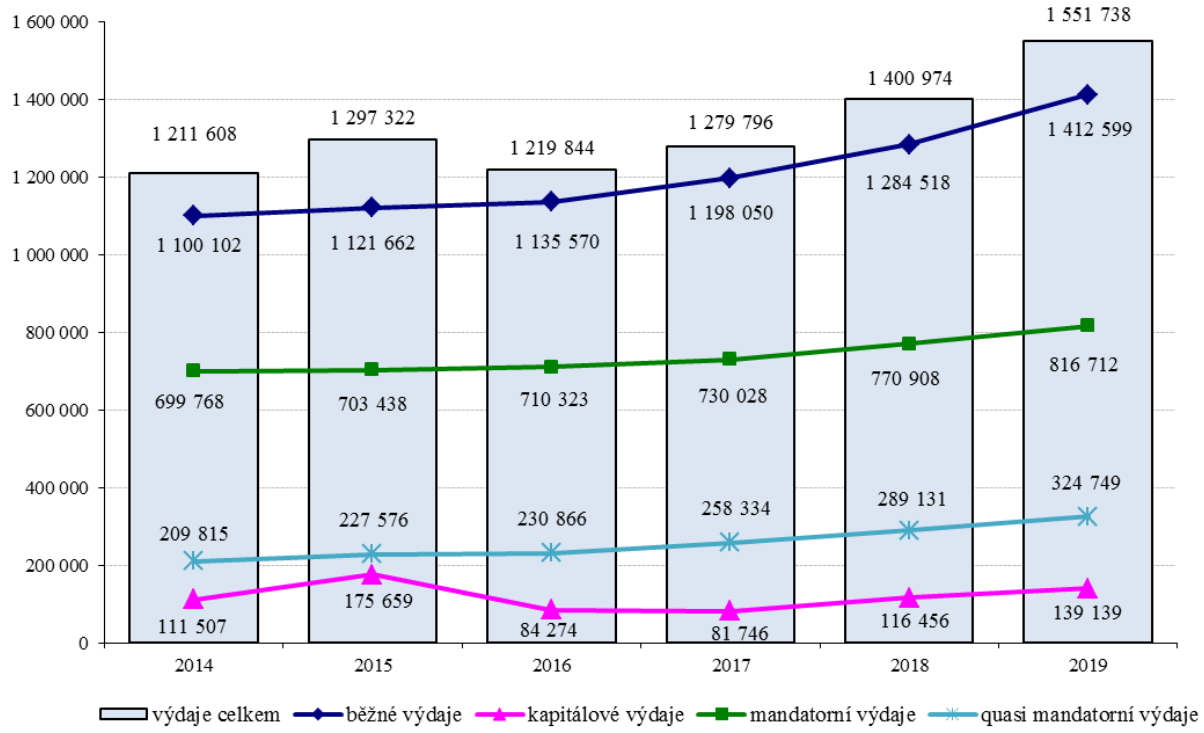

Měsíční čerpání výdajů v průběhu roku 2019 ukazuje následující graf:

Graf č. 15: Měsíční čerpání výdajů v roce 2019 (v mil. Kč)

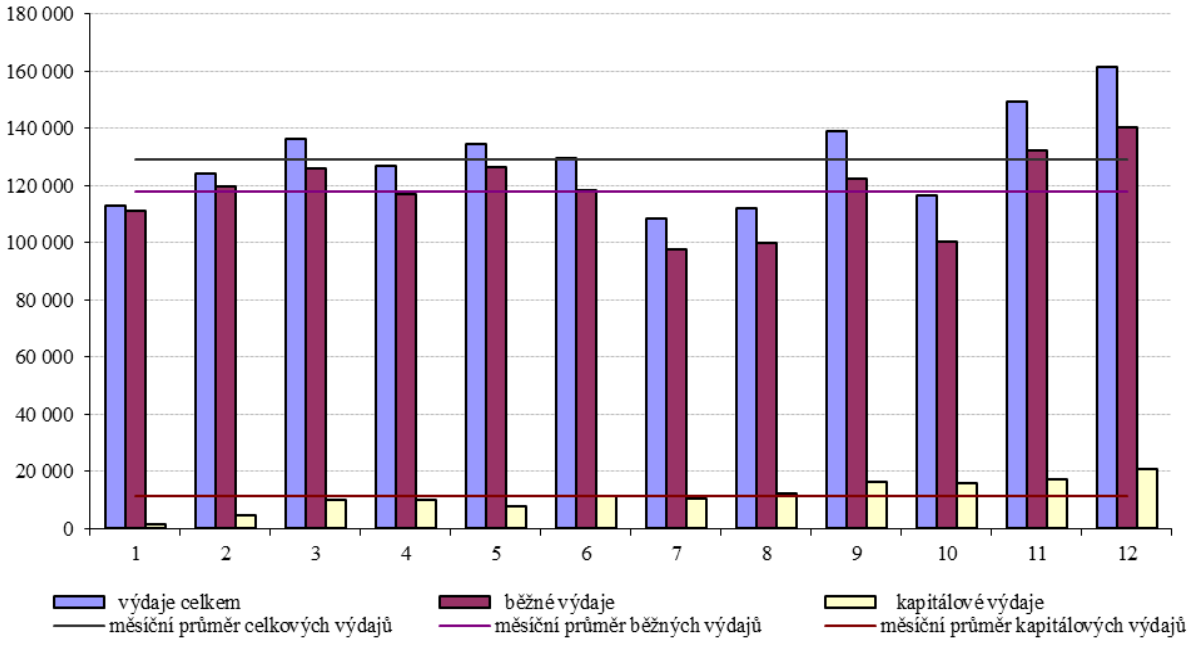

Měsíční průměr výdajů čerpaných v roce 2019 ve výši **129,3 mld. Kč** byl v porovnání s rokem 2018 vyšší o 10,8 %, tj. cca o 12,6 mld. Kč. Většina výdajů byla čerpána poměrně rovnoměrně (např. výdaje do sociální oblasti), čerpání některých výdajů se však soustředilo pouze na některé měsíce roku a ty pak do značné míry ovlivnily výši měsíčního čerpání. Např. neinvestiční výdaje územním celkům, poskytnuté kapitolou Ministerstvo školství,

mládeže a tělovýchovy, souvisely převážně s výdaji na přímé náklady škol zřizovaných kraji a obcemi, které ovlivnily čerpání výdajů v měsících leden (záloha na leden a únor 21,2 mld. Kč), březen (záloha na březen a duben 21,2 mld. Kč), květen (záloha na květen a červen 21,2 mld. Kč), červen (záloha na červenec a srpen 21,2 mld. Kč), září (záloha na září a říjen 21,2 mld. Kč) a listopad (záloha na listopad a prosinec 21,2 mld. Kč). Neinvestiční prostředky státním fondům byly v nadprůměrné výši převedeny v měsících leden (9,6 mld. Kč), říjen (5,8 mld. Kč) a listopad (8,7 mld. Kč), když měsíční průměr činil 4,3 mld. Kč (šlo zejména o transfery z kapitoly Ministerstvo zemědělství pro Státní zemědělský intervenční fond v rámci společné zemědělské politiky). Nerovnoměrně byly v průběhu roku uskutečňovány také převody investičních prostředků státním fondům, nadprůměrná částka byla převedena v měsících srpen (6,8 mld. Kč), září (11,2 mld. Kč), říjen (8,9 mld. Kč) a listopad (7,0 mld. Kč), naopak většina ostatních měsíců roku dosáhla podprůměrné úrovně (průměrná měsíční hodnota těchto převodů činila 4,2 mld. Kč); jednalo se zejména o transfery z kapitoly Ministerstvo dopravy Státnímu fondu dopravní infrastruktury. Výdaje na dluhovou službu měly na celkové čerpání vliv ve všech měsících roku v závislosti na termínech dohodnutých úrokových plateb, zejména pak v dubnu (6,8 mld. Kč), v květnu (8,4 mld. Kč) a v září (12,1 mld. Kč). Čerpání výdajů na platy a podobné a související výdaje souvisí s posunem účtování těchto prostředků (prosincové výdaje jsou vypláceny v lednu následujícího roku, lednové výdaje v únoru, atd.). Státní příspěvek na podporu stavebního spoření byl z 98,9 % vyplacen již v dubnu (3,9 mld. Kč), státní příspěvek k penzijnímu připojištění v únoru (1,8 mld. Kč), v květnu (1,8 mld. Kč), v srpnu (1,8 mld. Kč) a v listopadu (1,8 mld. Kč). Odvody vlastních zdrojů do rozpočtu EU dosáhly nadprůměrné hodnoty proti průměru 3,7 mld. Kč v měsíci únor (10,0 mld. Kč), prostředky na realizaci státních záruk ovlivnily čerpání v červnu (160,0 mil. Kč) a v prosinci (156,1 mil. Kč), atd.

2. Běžné výdaje

Běžné výdaje státního rozpočtu představují výdaje správců kapitol státního rozpočtu na provoz a plnění úkolů vlastního úřadu, výdaje na činnost jimi zřizovaných organizačních složek státu a příspěvkových organizací a další výdaje, které tito správci kapitol uskutečňují poskytováním příspěvků, dotací nebo transferů v souladu se svou působností podle kompetenčního zákona, příp. dalších zákonů, na jejichž základě byly zřízeny.

Běžné výdaje byly ve schváleném rozpočtu ČR na rok 2019 stanoveny ve výši 1 383,1 mld. Kč s předpokladem zvýšení o 8,5 % (o 108,7 mld. Kč) proti schválenému rozpočtu roku 2018; proti skutečnosti 2018 se tyto výdaje měly zvýšit o 7,7 % (o 98,6 mld. Kč). V průběhu roku 2019 byly rozpočtovými opatřeními zvýšeny o 16,4 mld. Kč a **čerpány** byly ve výši **1 412,6 mld. Kč**, tj. 100,9 % rozpočtu po změnách, při meziročním růstu o 10,0 % (o 128,1 mld. Kč).

2.1. Výdaje na sociální transfery a státní politiku zaměstnanosti

Mandatorní sociální výdaje a aktivní politika zaměstnanosti (vč. prostředků z rozpočtu EU/FM) ve výši 694,8 mld. Kč představovaly 46,2 % rozpočtem stanovených celkových výdajů. Čerpáno v této oblasti bylo celkem 693,4 mld. Kč, tj. 99,9 % rozpočtu po změnách při meziročním navýšení o 7,4 % (o 47,7 mld. Kč).

Vývoj státního rozpočtu v sociální oblasti, jeho čerpání v roce 2019 a srovnání s rokem 2018, ukazuje následující tabulka:

Tabulka č. 51: Sociální transfery a výdaje na služby zaměstnanosti (v mil. Kč)

VÝDAJE NA SOCIÁLNÍ TRANSFERY A STÁTNÍ POLITIKU ZAMĚSTNANOSTI	Skutečnost 2018	Státní rozpočet 2019		Skutečnost 2019	% plnění	Index 2019/2018	Rozdíl 2019-2018
		schválený	po změnách				
	1	2	3	4	5=4:3	6=4:1	7=4-1
Sociální dávky	557 870	603 357	604 133	603 411	99,9	108,2	45 541
v tom z hlediska odvětvového členění:							
dávky důchodového pojištění*)	434 083	472 469	471 858	471 797	100,0	108,7	37 714
z toho: starobní důchody	360 997	392 236	393 835	393 786	100,0	109,1	32 789
dávky nemocenského pojištění	34 261	36 495	39 448	39 230	99,4	114,5	4 969
z toho: nemocenské	22 863	23 572	27 041	26 908	99,5	117,7	4 046
dávky státní sociální podpory a dávky pěstounské péče	40 142	42 905	39 137	38 807	99,2	96,7	-1 335
podpory v nezaměstnanosti	7 543	7 300	7 553	8 144	107,8	108,0	602
dávky pomoci v hmotné nouzi	5 426	6 629	4 799	4 438	92,5	81,8	-988
dávky osobám se zdravotním postižením	2 666	3 000	2 800	2 691	96,1	100,9	24
příspěvek na péči podle zákona o soc. službách	26 068	26 600	30 000	29 822	99,4	114,4	3 755
zvláštní dávky ozbrojených sborů	7 681	7 956	8 536	8 480	99,3	110,4	800
ostatní dávky povahy sociálního zabezpečení	1	2	2	1	65,5	96,5	0
Ochrana zaměstnanců při plat. neschopnosti zaměstnavatelů**)	257	400	360	278	77,1	108,0	21
Odškodnění a náhrady obyvatelstvu	535	544	502	500	99,5	93,4	-35
Mandatorní peněžní transfery fyzickým osobám celkem	**558 662**	**604 301**	**604 996**	**604 189**	**99,9**	**108,1**	**45 526**
Příspěvek na penzijní připojištění	6 995	7 100	7 200	7 200	100,0	102,9	205
Platba do veřejného zdravotního pojištění (VPS)	68 359	73 320	71 850	71 849	100,0	105,1	3 490
Sociální dotace a příspěvky zaměstnavatelům	7 249	7 855	7 799	7 814	100,2	107,8	565
v tom:							
podpora zaměstnávání osob se zdravotním postižením	6 755	7 005	7 390	7 405	100,2	109,6	650
příspěvky na sociální důsledky restrukturalizace	494	850	409	409	100,0	82,7	-86
Mandatorní sociální výdaje celkem	**641 266**	**692 577**	**691 845**	**691 051**	**99,9**	**107,8**	**49 785**
Aktivní politika zaměstnanosti (vč. prostředků EU/FM)	4 398	2 253	2 344	2 347	100,1	53,4	-2 051
Sociální výdaje a služby zaměstnanosti celkem	**645 664**	**694 829**	**694 188**	**693 398**	**99,9**	**107,4**	**47 734**

**) vč. dávek vyplacených do ciziny, poštovních služeb a záloh České poště na důchody*

***) náhrady mezd za zaměstnavatele při jeho platební neschopnosti, úhrady pojistného na sociální zabezpečení a veřejné zdravotní pojištění za zaměstnance, úhrada daně z příjmů za zaměstnance, příslušné služby, např. pošty, apod.*

Pozn.: Údaje za sociální dávky se liší od údajů viz Tabulka č. 50 a v bilanci příjmů a výdajů o další související výdaje obsažené ve tř. 5 rozpočtové skladby.

2.1.1. Sociální dávky

Sociální dávky (PSP 541) představovaly 97,5 % schváleného rozpočtu neinvestičních transferů obyvatelstvu na rok 2019 stanoveného ve výši 617,4 mld. Kč. Zahrnovaly výdaje státního rozpočtu na dávky důchodového pojištění, nemocenského pojištění, státní sociální podpory, výdaje na podpory v nezaměstnanosti, na dávky pomoci v hmotné nouzi, dávky osobám se zdravotním postižením, na příspěvek na péči podle zákona o sociálních službách, na zvláštní dávky příslušníkům ozbrojených sil při skončení služebního poměru a na další drobné dávky (např. příspěvek na péči pro občany žijící v zahraničí, vyrovnání důchodů se Slovenskem). Ve státním rozpočtu na rok 2019 byly zahrnuty v celkové výši 601,9 mld. Kč při meziročním navýšení o 7,9 % (o 44,0 mld. Kč) proti rozpočtu roku 2018 a o 8,2 % (o 45,4 mld. Kč) proti skutečnosti roku 2018. **Vyplaceno** bylo celkem **602,1 mld. Kč** (bez souvisejících výdajů), tj. 99,9 % rozpočtu po změnách při meziročním růstu o 8,2 % (o 45,6 mld. Kč).

Graf č. 16: Sociální dávky vyplacené v roce 2019 (v %)

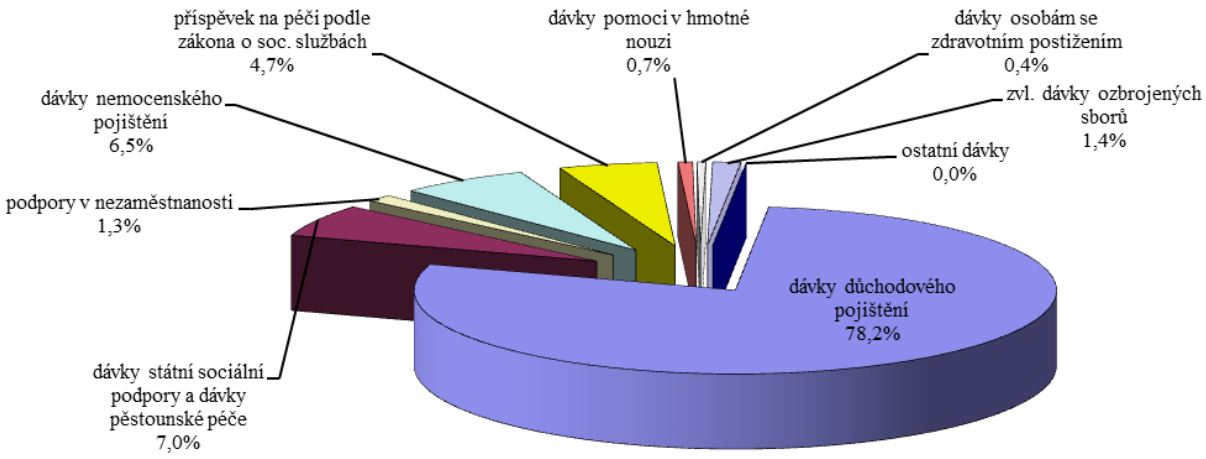

Dávky důchodového pojištění

Největší objem 472,5 mld. Kč, tj. 78,3 % z celkových rozpočtovaných sociálních dávek (vč. souvisejících výdajů) na rok 2019, připadl na **dávky důchodového pojištění**. Schválený rozpočet na rok 2019 předpokládal meziroční růst těchto dávek o 8,8 % (o 38,1 mld. Kč) proti schválenému rozpočtu roku 2018, proti skutečnosti roku 2018 předpokládal zvýšení o 8,8 % (o 38,4 mld. Kč). Zákon č. 191/2018 Sb., kterým se mění zákon č. 155/1995 Sb., o důchodovém pojištění, ve znění pozdějších předpisů, od 1.1.2019 zvýšil základní výměry důchodů z 9 % na 10 % průměrné mzdy, tj. o 1 procentní bod, a dále zvýšil důchody o 1 000 Kč měsíčně všem důchodcům, kteří dosáhli věku 85 let. Od roku 2018 se pro zvýšení důchodu použije 100 % růstu indexu spotřebitelských cen nebo 100 % růstu indexu životních nákladů důchodců – vybere se ten index, který bude vyšší, a zohlední se 1/2 růstu reálných mezd. Nařízením vlády č. 213/2018 Sb. se pro rok 2019 stanovila mj. výše základní výměry starobního, invalidního, vdovského, vdoveckého a sirotčího důchodu na 3 270 Kč (navýšení o 570 Kč) a zvýšení procentní výměry důchodu o 3,4 % procentní výměry (pro důchody přiznané před 1.1.2019 splatné po 31.12.2018). Zvýšení průměrného starobního důchodu tak činilo 900 Kč měsíčně. Kromě uvedeného se na výši rozpočtu projevil mj. vliv růstu příjmů, z nichž jsou důchody vyměřovány, měnící se mezigenerační struktura důchodců a předpokládaný nárůst počtu důchodců s vyššími důchody.

Tabulka č. 52: Dávky důchodového pojištění v roce 2019 (v mil. Kč)

DŮCHODY	Skutečnost 2018	Skutečnost 2019	Index 2019/2018	Rozdíl 2019-2018
Dávky důchodového pojištění celkem	**434 083**	**471 797**	**108,7**	**37 714**
z toho:				
důchody starobní	360 997	393 786	109,1	32 789
důchody invalidní	45 005	48 458	107,7	3 453
v tom:				
3. stupeň	25 211	26 277	104,2	1 066
2. stupeň	6 698	7 507	112,1	809
1. stupeň	13 096	14 674	112,0	1 578
důchody pozůstalostní	28 081	29 553	105,2	1 472
v tom:				
vdovské	21 867	22 847	104,5	980
vdovecké	2 906	3 074	105,8	168
sirotčí	3 308	3 632	109,8	324

Dávky důchodového pojištění[5] v roce 2019 **dosáhly** celkem **471,8 mld. Kč**, tj. 100,0 % plnění rozpočtu po změnách při meziročním růstu o 8,7 % (o 37,7 mld. Kč), a představovaly tak 78,2 % sociálních dávek. Tyto výdaje zahrnovaly veškeré prostředky na výplatu důchodů, včetně výplat důchodů do ciziny, poštovních poplatků a zálohy České poště na výplatu důchodů v prvních výplatních termínech ledna následujícího roku.

Z celku nejvyšší částka **393,8 mld. Kč** byla poskytnuta na **důchody starobní**, tj. 100,0 % rozpočtu po změnách při meziročním růstu o 9,1 % (o 32,8 mld. Kč); z toho 97,4 % (383,4 mld. Kč vč. poštovních služeb) vyplatila kapitola Ministerstvo práce a sociálních věcí[6]. Dále byly vyplaceny **důchody invalidní** ve výši **48,5 mld. Kč**, tj. 100,0 % rozpočtu po změnách při meziročním zvýšení o 7,7 % (o 3,5 mld. Kč), z toho 26,3 mld. Kč představovaly invalidní důchody 3. stupně. **Důchody pozůstalostní** (vdovské, vdovecké a sirotčí) dosáhly **29,6 mld. Kč**, tj. 100,0 % rozpočtu po změnách při meziročním zvýšení o 5,2 % (o 1,5 mld. Kč), z toho 22,8 mld. Kč činily důchody vdovské.

Průměrná výše plného starobního důchodu činila 13 089 Kč a meziročně se zvýšila o 8,9 % (o 1 070 Kč). Česká správa sociálního zabezpečení zajišťovala výplatu 3 604,3 tis. důchodů pro 2 995,8 tis. důchodců, vč. zahraničních. Z celku bylo 2 478,12 tis. plných starobních důchodů (o 7,2 tis. více než v roce 2018), dále 13,2 tis. poměrných starobních důchodů, 429,7 tis. invalidních důchodů (z toho 176,8 tis. důchodů pro invalidy 3. stupně v průměrné výši 11 901 Kč, tj. o 844 Kč více než v roce 2018) a 683,3 tis. pozůstalostních důchodů (z toho 544,0 tis. vdovských důchodů v průměrné výši 3 380 Kč, tj. o 155 Kč více než v roce 2018).

Vývoj výdajů na dávky důchodového pojištění ukazuje následující graf:

[5] Údaje o výdajích na důchody jsou uváděny z hlediska rozpočtu (finančního zúčtování rozpočtového roku), tzn. ve výdajích je zahrnuta záloha zaslaná České poště na výplatu důchodů z rozpočtu běžného roku, ale příjemce obdrží tento důchod až v roce příštím, naopak v běžném roce příjemce obdrží důchod, ve kterém je zahrnuta záloha České poště z rozpočtu minulého roku.

[6] Tato kapitola od roku 2014 začlenila do závazného ukazatele Dávky důchodového pojištění rovněž výdaje na poštovní služby (položka RS 5161) spojené s výplatou těchto dávek.

Graf č. 17: Vývoj výdajů na dávky důchodového pojištění v letech 2014-2019 (v mil. Kč)

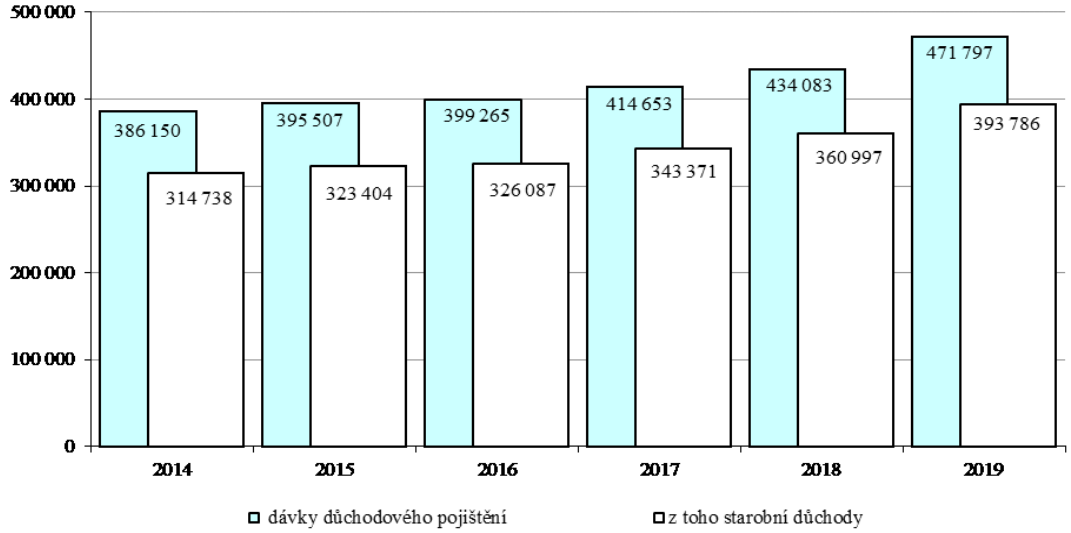

Meziročně se, jak již bylo uvedeno, výdaje na dávky důchodového pojištění v roce 2019 zvýšily o 8,7 % (o 37,7 mld. Kč), v roce 2018 o 4,7 % (o 19,4 mld. Kč), v roce 2017 pak o 3,9 % (o 15,4 mld. Kč), v roce 2016 o 1,0 % (o 3,8 mld. Kč), v roce 2015 o 2,4 % (o 9,4 mld. Kč), v roce 2014 o 0,9 % (o 3,4 mld. Kč).

Dávky nemocenského pojištění

Schválený rozpočet **dávek nemocenského pojištění** na rok 2019 byl v pododdílu 412 stanoven ve výši 36,5 mld. Kč, tj. o 11,6 % (o 3,8 mld. Kč) více proti schválenému rozpočtu roku 2018 a o 6,5 % (o 2,2 mld. Kč) více proti skutečnosti 2018. Navýšení rozpočtu ovlivnila řada faktorů, jako vývoj pracovní neschopnosti, růst mezd, od kterých se výše dávky odvíjí, nárůst počtu proplacených dnů, nárůst výše průměrné denní dávky nemocenského, počet pojištěnců, atd. Od roku 2018 se zvýšila dávka „nemocenské“ při déletrvající nemoci, od 15. dne do 30. dne nemoci je náhrada 60 % redukovaného vyměřovacího základu, od 31. dne do 60. dne 66 % a od 61. dne do skončení pracovní neschopnosti 72 % oproti předchozím 60 % redukovaného vyměřovacího základu po celou dobu nemoci. Dále byly v roce 2018 do systému nemocenského pojištění zavedeny zcela nové dávky – otcovská poporodní péče (od 1.2.2018) a dlouhodobé ošetřovné (od 1.6.2018).

Tabulka č. 53: Dávky nemocenského pojištění (v mil. Kč)

DÁVKY NEMOCENSKÉHO POJIŠTĚNÍ	Skutečnost		Index	Rozdíl
	2018	2019	2019/2018	2019-2018
Dávky nemocenského pojištění celkem	**34 261**	**39 230**	**114,5**	**4 969**
z toho:				
nemocenské	22 863	26 908	117,7	4 046
ošetřovné	1 632	1 726	105,8	94
vyrovnávací příspěvek v těhotenství a mateřství	9	9	110,4	1
peněžitá pomoc v mateřství	9 498	10 194	107,3	696
dávky otcovské poporodní péče	228	282	123,4	53
dlouhodobé ošetřovné	32	111	346,7	79

Vyplaceno bylo celkem **39,2 mld. Kč**, tj. 99,4 % rozpočtu zvýšeného o 2,95 mld. Kč, při meziročním růstu o 14,5 % (o 5,0 mld. Kč). Z celku 68,6 % představovala dávka **nemocenské**, která byla čerpána ve výši **26,9 mld. Kč** na 99,5 % rozpočtu po změnách, a

která se meziročně zvýšila o 17,7 % (o 4,0 mld. Kč). Toto navýšení bylo ovlivněno 10% nárůstem průměrné denní výše dávek, která reflektuje celkové zvýšení platové úrovně v ČR, 6% nárůst počtu vyplacených dávek a 7% zvýšení počtu proplacených dnů. Dále byly poskytnuty dávky **peněžitá pomoc v mateřství** v částce **10,2 mld. Kč**, tj. 99,8 % rozpočtu po změnách při meziročním růstu o 7,3 % (o 696,1 mil. Kč), **ošetřovné** ve výši **1,7 mld. Kč**, tj. 97,5 % rozpočtu po změnách při meziročním růstu o 5,8 % (o 94,2 mil. Kč), **vyrovnávací příspěvek v těhotenství a mateřství**, který dosáhl **9,4 mil. Kč**, tj. 92,9 % rozpočtu po změnách při meziročním růstu o 10,4 % (o 888,6 tis. Kč), **otcovská poporodní péče** ve výši **281,8 mil. Kč**, tj. 94,2 % rozpočtu po změnách při meziročním růstu o 23,4 % (o 53,4 mil. Kč) a **dlouhodobé ošetřovné** ve výši **110,95 mil. Kč**, tj. 99,8 % rozpočtu po změnách při meziročním růstu o 246,7 % (o 79,0 mil. Kč). Tento vysoký meziroční procentuální růst souvisí se skutečností, že v roce 2018 bylo dlouhodobé ošetřovné zavedeno až od 1. června.

Výdaje na dávky nemocenského pojištění v letech 2014 až 2019 ukazuje následující graf:

Graf č. 18: Výdaje na dávky nemocenského pojištění v letech 2014-2019 (v mil. Kč)

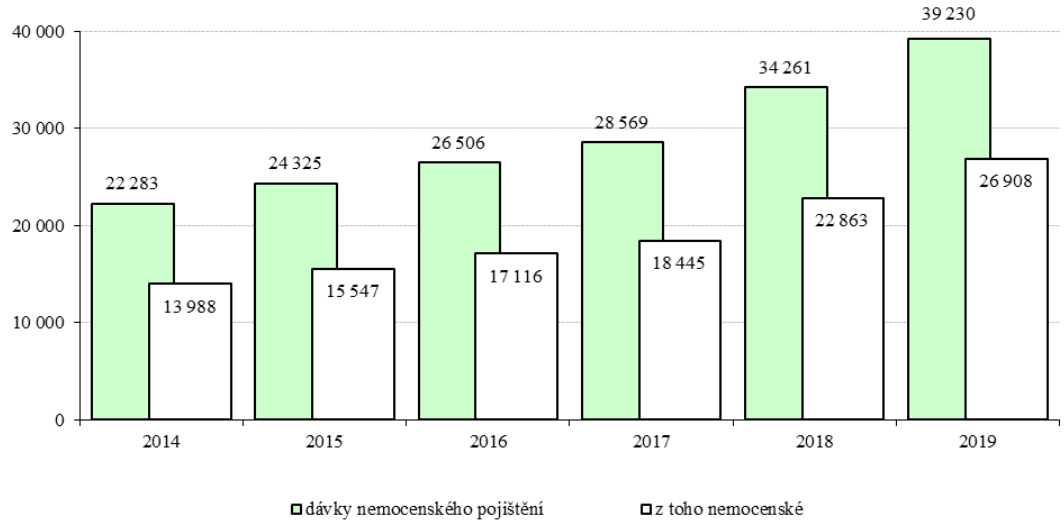

Dávky státní sociální podpory

Dávky státní sociální podpory[7] poskytované podle zákona č. 117/1995 Sb., o státní sociální podpoře, ve znění pozdějších předpisů, a **dávky pěstounské péče**[8] poskytované podle zákona č. 359/1999 Sb., o sociálně-právní ochraně dětí, ve znění pozdějších předpisů, byly ve schváleném rozpočtu v pododdílech 413 a 414 stanoveny ve výši 42,9 mld. Kč, tj. o 4,1 % (o 1,8 mld. Kč) méně než stanovil schválený rozpočet roku 2018. Proti skutečnosti 2018 byly plánované výdaje vyšší o 6,9 % (o 2,8 mld. Kč). Řada dávek státní sociální podpory je stanovena v absolutních částkách bez přímé vazby na životní minimum a neprobíhají jejich automatické valorizace. Rodičovský příspěvek představoval 57,2 % schváleného rozpočtu uvedených dávek a nárok na jeho čerpání měl rodič při splnění příslušných podmínek do vyčerpání částky 220 tis. Kč, nejdéle do 4 let věku dítěte. V případě, že nejmladším dítětem v rodině byly 2 a více dětí narozených současně, měl rodič nárok až na vyčerpání celkové částky 330 tis. Kč. Od roku 2018 si může rodič zvolit čerpání měsíčního příspěvku ve vyšší

[7] Přídavek na dítě, příspěvek na bydlení, rodičovský příspěvek, porodné, pohřebné.

[8] Od 1.1.2013 dávky pěstounské péče přestaly být dávkami státní sociální podpory, jejich právní úpravu obsahuje zákon č. 359/1999 Sb., o sociálně-právní ochraně dětí, ve znění pozdějších předpisů; o dávkách pěstounské péče rozhodují a vyplácejí je pobočky Úřadu práce ČR.

částce (až do výše peněžité pomoci v mateřství). Pro rok 2019 se mírně zvýšil příspěvek na bydlení.[9] Nárok na porodné má rodina, které se narodilo první nebo druhé živé dítě a jejíž příjem je nižší než 2,7násobek životního minima rodiny. Výše porodného činila 13 000 Kč na první živě narozené dítě, při narození druhého živého dítěte to bylo 10 000 Kč. Zůstal zúžen okruh osob, které měly za určených podmínek nárok na pohřebné 5 000 Kč. Závislý na výši životního minima byl zejména přídavek na dítě, jako základní dlouhodobá dávka poskytovaná rodinám s dětmi s příjmem do 2,7násobku životního minima, a to ve třech výších podle věku dítěte a ve dvou výměrách podle druhu příjmu. V roce 2018 došlo ke zvýšení přídavku na dítě o 300 Kč v případě zvýšené výměry. Dále se novelou zákona č. 359/1999 Sb., o sociálně-právní ochraně dětí, ve znění pozdějších předpisů, od ledna 2018 zvýšily i dávky pěstounské péče (tj. částky na úhradu potřeb dítěte a odměny pěstouna). Částka životního a existenčního minima zůstala stejná jako v roce 2018, např. měsíční částka životního minima u jednotlivce činila 3 410 Kč, u osoby, která byla považována jako první v pořadí, 3 140 Kč, atd.; existenční minimum činilo 2 200 Kč měsíčně.

Čerpání jednotlivých dávek státní sociální podpory a dávek pěstounské péče v roce 2019 a jejich srovnání s rokem 2018 ukazuje následující tabulka:

Tabulka č. 54: Dávky státní sociální podpory a dávky pěstounské péče – položka 5410 (v mil. Kč)

DÁVKY STÁTNÍ SOCIÁLNÍ PODPORY A DÁVKY PĚSTOUNSKÉ PÉČE	Skutečnost 2018	Skutečnost 2019	Index 2019/2018	Rozdíl 2019-2018
Dávky státní sociální podpory a dávky pěstounské péče celkem	**39 216**	**37 879**	**96,6**	**-1 338**
v tom:				
Dávky státní sociální podpory	**35 425**	**34 038**	**96,1**	**-1 388**
z toho:				
přídavek na dítě	2 527	2 285	90,4	-242
příspěvek na bydlení	7 715	7 107	92,1	-609
rodičovský příspěvek	24 994	24 500	98,0	-494
porodné	176	134	76,1	-42
pohřebné	13	12	97,2	0
Dávky pěstounské péče	**3 791**	**3 841**	**101,3**	**50**

Vyplaceno bylo celkem **37,9 mld. Kč** (položka 5410), tj. 99,4 % rozpočtu po změnách při meziročním poklesu o 3,4 % (o 1,3 mld. Kč). Kromě toho byly ze státního rozpočtu hrazeny výdaje spojené s výplatou těchto dávek, např. výdaje na služby pošt dosáhly 76,8 mil. Kč, u dávek pěstounské péče také náklady na povinné sociální pojištění 625,4 mil. Kč a na zdravotní pojištění 226,1 mil. Kč v souvislosti s výplatou odměny pěstouna ve zvláštních případech. **Celkem** bylo na tyto dávky vyplaceno **38,8 mld. Kč**. V rámci všech dávek státní sociální podpory došlo v roce 2019 oproti roku 2018 k mírnému poklesu, což souvisí s příznivou ekonomickou situací ve společnosti, s vyšší životní úrovní a vyššími výdělky. Naopak mírný nárůst je sledován pouze u dávek pěstounské péče z titulu nárůstu počtu pěstounů, jejichž počet meziročně vzrostl o 190.

[9] Nařízení vlády č. 320/2018 Sb., kterým se pro účely příspěvku na bydlení ze státní sociální podpory pro rok 2019 stanoví výše nákladů srovnatelných s nájemným, částek, které se započítávají za pevná paliva, a částek normativních nákladů na bydlení.

Graf č. 19: Dávky státní sociální podpory a dávky pěstounské péče (položka 5410) v letech 2014 až 2019 (v mil. Kč)

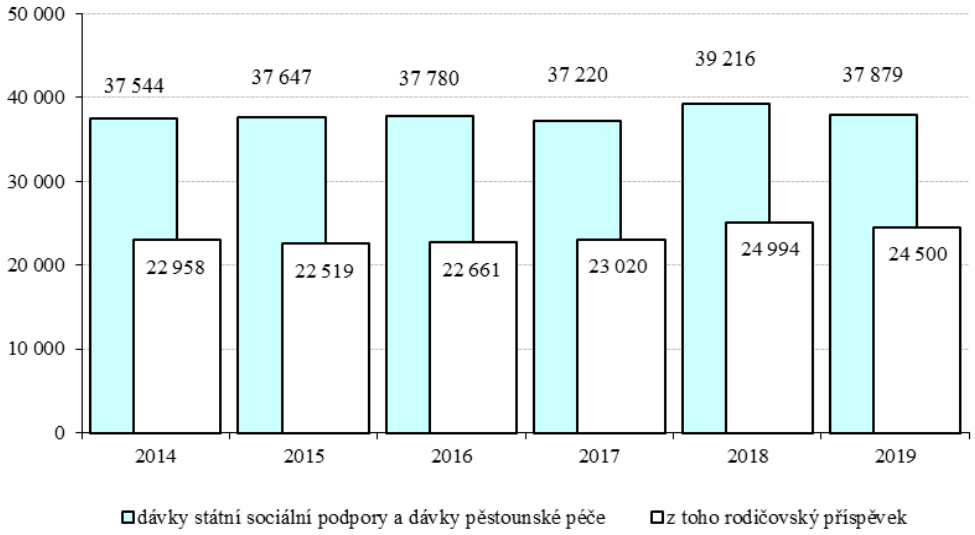

Podpory v nezaměstnanosti

Schválený státní rozpočet stanovil v pododdílu 421 výdaje na **podpory v nezaměstnanosti** pro rok 2019 ve výši 7,3 mld. Kč, tj. o 4,3 % (o 300,0 mil. Kč) více než stanovil rozpočet roku 2018, resp. o 3,2 % (o 242,8 mil. Kč) méně proti skutečným výdajům v roce 2018. Podpory v nezaměstnanosti (bez souvisejících výdajů) byly **vyplaceny** ve výši **8,1 mld. Kč**, tj. 107,9 % rozpočtu po změnách. Meziročně se tyto výdaje zvýšily o 8,0 % (o 602,6 mil. Kč). Související výdaje dosáhly dalších 30,8 mil. Kč, z toho služby pošt 28,1 mil. Kč. Průměrná výše podpory v roce 2019 dosáhla 7 922 Kč, tj. o 606 Kč více než v roce 2018. Tento nárůst, kromě růstu mezd, souvisel také s vysokým podílem věkově starších uchazečů o zaměstnání, jejichž rozhodující příjem pro výpočet podpory v nezaměstnanosti je obvykle vyšší než u mladších uchazečů o zaměstnání. Uchazečům o zaměstnání ve věku 50 a více let je navíc podpora v nezaměstnanosti poskytována po delší podpůrčí dobu. V celkovém počtu uchazečů o zaměstnání na konci roku 2019 tvořili 35,9 %. Podporu v nezaměstnanosti v prosinci 2019 pobíralo celkem 81,6 tis. uchazečů o zaměstnání, tj. 37,9 % všech osob vedených v evidenci (v prosinci 2018 to bylo 35,6 %).

Srovnání nezaměstnanosti k 31.12. v letech 2014 až 2019 a její vývoj v průběhu roku 2019 ukazuje následující tabulka:

Tabulka č. 55: Vývoj nezaměstnanosti

měsíc/rok	12/2014	12/2015	12/2016	12/2017	12/2018	01/2019	03/2019	06/2019	09/2019	12/2019
podíl nezaměstnaných osob	7,5	6,2	5,2	3,8	3,1	3,3	3,0	2,6	2,7	2,9
nezaměstnanost v tis. osob	541,9	453,1	381,4	280,6	231,5	245,1	227,1	195,7	201,9	215,5
volná pracovní místa v tis.	58,7	102,5	132,5	216,6	324,4	331,5	339,3	342,5	345,4	341,0

Pramen: MPSV

Podíl nezaměstnaných osob k 31.12.2019 činil **2,9 %**, podíl nezaměstnaných mužů činil 2,8 %, podíl nezaměstnaných žen 2,9 %. Ke stejnému datu evidoval Úřad práce ČR 215,5 tis. uchazečů o zaměstnání, z toho 196,3 tis. dosažitelných uchazečů, tj. těch, kteří nemají žádnou objektivní překážku pro přijetí zaměstnání. Vyšší nebo stejný podíl nezaměstnaných než republikový průměr vykázalo 31 okresů – nejvyšší okres Karviná 6,7 %, Bruntál 5,6 %, Znojmo 5,2 %, Ostrava-město 5,1 %, Jeseník 5,0 %, Chomutov 4,9 %, Hodonín 4,7 %, Most

4,6 % atd. Nejnižší podíl nezaměstnaných vykázaly okresy Praha-východ 1,1 %, Rychnov nad Kněžnou 1,3 %, Praha-západ 1,4 %, Pelhřimov 1,5 %, Benešov 1,6 %, Mladá Boleslav 1,7 % atd. K 31.12.2019 nabízel Úřad práce ČR celkem 341,0 tis. volných pracovních míst, když na jedno volné místo připadlo v průměru 0,6 uchazeče, nejvíce pak v okresech Karviná 5,5, Jeseník 3,4, Sokolov 3,3, Hodonín 2,7, Znojmo 2,6 atd.

Graf č. 20: Podpory v nezaměstnanosti v letech 2014 až 2019 (v mil. Kč)

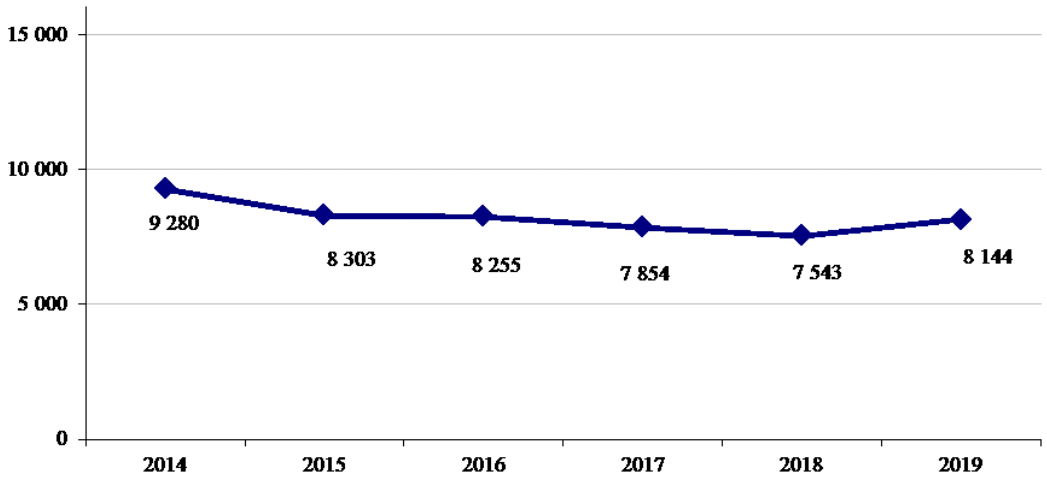

Výše výdajů na podpory v nezaměstnanosti závisí na celkové míře nezaměstnanosti, na struktuře nezaměstnanosti např. podle věku, podle vyměřovacího základu, ze kterého se dávky stanovují apod. a na jejím vývoji v souvislosti s hospodářským stavem země.

Dávky pomoci v hmotné nouzi

Dávky pomoci v hmotné nouzi byly ve schváleném rozpočtu na rok 2019 v pododdílu 417 zahrnuty v hodnotě 6,6 mld. Kč, tj. o 22,9 % (o 2,0 mld. Kč) méně než stanovil schválený rozpočet na rok 2018 a o 22,2 % (o 1,2 mld. Kč) více proti skutečnosti roku 2018. Nižší rozpočtovaná částka pro rok 2019 ve srovnání s rozpočtem roku 2018 souvisela s vysokou úrovní zaměstnanosti, růstem jak minimální mzdy, tak i růstem mezd a platů. Systém pomoci v hmotné nouzi upravuje zákon č. 111/2006 Sb., o pomoci v hmotné nouzi, ve znění pozdějších předpisů, který vymezuje situace spojené s nedostatečným zabezpečením základní obživy a bydlení a s mimořádnými událostmi. V roce 2019 výplata těchto sociálních dávek na rozpočtové položce 5410 **dosáhla 4,4 mld. Kč**, tj. 95,2 % rozpočtu po změnách při meziročním snížení o 18,2 % (o 978,6 mil. Kč). Z toho příspěvek na živobytí, který je základní dávkou pomoci v hmotné nouzi a který pomáhá osobě nebo rodině při nedostatečném příjmu, činil 2,75 mld. Kč (99,6 % rozpočtu po změnách). Doplatek na bydlení, který řeší nedostatek příjmu k uhrazení nákladů na bydlení tam, kde nestačí vlastní příjmy osoby nebo rodiny včetně příspěvku na bydlení ze systému státní sociální podpory, dosáhl 1,6 mld. Kč (94,9 % rozpočtu po změnách). Mimořádná okamžitá pomoc je poskytována osobám, které se ocitnou v situacích, které je nutno bezodkladně řešit (např. při živelní pohromě lze poskytnout dávku až do výše 15násobku životního minima jednotlivce, tj. téměř 51,2 tis. Kč) - tato dávka byla poskytnuta v částce 40,8 mil. Kč (90,6 % rozpočtu po změnách). Osobám ohroženým sociálním vyloučením bylo vyplaceno 11,9 mil. Kč (73,3 % rozpočtu po změnách). Služby pošt si vyžádaly dalších 53,5 mil. Kč. Od roku 2014 dochází k absolutnímu poklesu výplat dávek pomoci v hmotné nouzi. Meziroční snižování výdajů je důsledkem úpravy systému pomoci v hmotné nouzi legislativními změnami výše uvedeného zákona. Postupné snižování výdajů je také důsledkem dosavadního posílení počtu

systemizovaných míst agend nepojistných sociálních dávek, které vedlo k prohloubení intenzivní spolupráce s úsekem zaměstnanosti, k zintenzivnění sociálních šetření a sociální práce s dlouhodobými příjemci dávek hmotné nouze a v neposlední řadě i důsledkem zatím stále příznivé ekonomické situace ve společnosti.

Dávky osobám se zdravotním postižením

Dávky osobám se zdravotním postižením jsou poskytovány podle zákona č. 329/2011 Sb., o poskytování dávek osobám se zdravotním postižením, ve znění pozdějších předpisů, který od roku 2012 zakotvil změny ve struktuře dávek tak, že z mnoha dílčích dávek vznikly pouze dvě: příspěvek na mobilitu a příspěvek na zvláštní pomůcku, a který změnil systém posuzování zdravotního stavu osob na hodnocení zvládnutí 10 základních životních potřeb. Na rok 2019 byly dávky osobám se zdravotním postižením rozpočtovány v pododdíle 418 ve výši 3,0 mld. Kč, tj. o 3,4 % (o 100,0 mil. Kč) více než v roce 2018 a o 12,5 % (o 333,6 mil. Kč) více než bylo čerpáno v roce 2018. Rozpočet je navýšen v souvislosti s novelou zákona č. 329/2011 Sb., která mj. zvýšila od ledna 2018 příspěvek na mobilitu o 150 Kč měsíčně. Oprávněným osobám byly **vyplaceny** na položce 5410 celkem **2,6 mld. Kč**, tj. 96,2 % rozpočtu po změnách při meziročním růstu o 0,9 % (o 24,3 mil. Kč). Z celku příspěvek na mobilitu dosáhl 1,7 mld. Kč a příspěvek na zvláštní pomůcku 925,1 mil. Kč. Služby pošt činily dalších 44,4 mil. Kč.

Příspěvek na péči

Příspěvek na péči podle zákona č. 108/2006 Sb., o sociálních službách, ve znění pozdějších předpisů, je určen osobám, které z důvodu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu potřebují pomoc jiné fyzické osoby při zvládání základních životních potřeb v rozsahu stanoveném stupněm závislosti. Ve schváleném rozpočtu na rok 2019 byl tento příspěvek stanoven na § 4195 částkou 26,6 mld. Kč, tj. o 2,3 % (o 600,0 mil. Kč) více než stanovil rozpočet roku 2018 a o 2,0 % (o 532,5 mil. Kč) více než činila skutečnost roku 2018. Novela zákona o sociálních službách zvedla příspěvek na péči pro osoby ve třetím (od 1.7.2019) a čtvrtém (od 1.4.2019) stupni závislosti, které nevyužívají pobytové sociální služby. Z toho důvodu byla oproti roku 2018 rozpočtovaná částka navýšena. V roce 2019 bylo **vydáno 29,8 mld. Kč** (položka 5410), tj. 99,5 % rozpočtu po změnách při meziročním růstu o 14,4 % (o téměř 3,8 mld. Kč). Služby pošt činily dalších 56,4 mil. Kč. Zvýšené meziroční čerpání je také způsobeno dalšími vlivy působícími na jeho zvýšení, jako je např. postupné stárnutí populace, rostoucí počet starobních důchodců a statisticky prodlužující se doba dožití.

Zvláštní dávky příslušníkům ozbrojených sil při skončení služebního poměru

Zvláštní dávky příslušníkům ozbrojených sil při skončení služebního poměru, vyplácené ministerstvy vnitra, obrany, financí, spravedlnosti a GIBS, byly ve schváleném rozpočtu zahrnuty v částce téměř 8,0 mld. Kč při meziročním zvýšení o 3,3 % (o 256,0 mil. Kč) proti schválenému rozpočtu roku 2018 a o 3,6 % (o 275,7 mil. Kč) více než činila skutečnost roku 2018. **Čerpány** byly ve výši **8,5 mld. Kč**, tj. 99,3 % rozpočtu po změnách při meziročním růstu o 10,4 %, tj. o 799,7 mil. Kč. Z celku představoval výsluhový příspěvek 7,6 mld. Kč, z toho vyplatila kapitola Ministerstvo vnitra 4,0 mld. Kč a kapitola Ministerstvo obrany 2,4 mld. Kč; odchodné činilo 818,3 mil. Kč, odbytné 34,1 mil. Kč a úmrtné a příspěvek na pohřeb příslušníka 39,8 mil. Kč. Nejvyšší nárůst čerpání těchto výdajů byl v roce 2019 zaznamenán u výsluhového příspěvku (o 401,7 mil. Kč) a odchodného (o 399,4 mil. Kč). Tato skutečnost je zapříčiněna věkovou strukturou příslušníků Celní správy a v této souvislosti se zvýšeným odchodem celníků ze služebního poměru.

2.1.2. Ostatní sociální transfery

Platba státu do systému všeobecného zdravotního pojištění

Platba státu na zdravotní pojištění za zákonem vybrané skupiny obyvatel (tzv. státní pojištěnci) byla ve státním rozpočtu zahrnuta v kapitole Všeobecná pokladní správa ve výši 73,3 mld. Kč, proti rozpočtu roku 2018 byla navýšena o 5,1 % (o 3,5 mld. Kč) zejména v souvislosti se zvýšením vyměřovacího základu pro tuto platbu ze 7 177 Kč na 7 540 Kč (od 1.1.2019) a z něj odvozené měsíční platby státu z 969 Kč za osobu na 1 018 Kč za osobu. Proti skutečnosti roku 2018 se tyto výdaje měly zvýšit o 7,3 % (o 5,0 mld. Kč). Na zvláštní účet všeobecného zdravotního pojištění bylo z kapitoly Všeobecná pokladní správa **převedeno 71,85 mld. Kč**, tj. téměř 100,0 % rozpočtu po změnách, při meziročním navýšení o 5,1 % (o 3,5 mld. Kč). Čerpání prostředků na tento účel v roce 2019 výrazně ovlivnily příznivé ekonomické podmínky, které způsobily pokles počtu uchazečů o zaměstnání v evidenci Úřadu práce ČR. Především díky tomu došlo k úspoře prostředků oproti schválenému rozpočtu ve výši 1 471,3 mil. Kč (úspora ve výši 1 470,0 mil. Kč byla rozpočtovým opatřením přesunuta do kapitoly Ministerstvo dopravy k navýšení dotace SFDI na krytí deficitu). Průměrný měsíční počet státních pojištěnců činil 5 881,6 tis. osob, v roce 2018 to bylo 5 878,9 tis. osob.

Graf č. 21: Platba státu za státní pojištěnce v letech 2014 až 2019 (v mil. Kč)

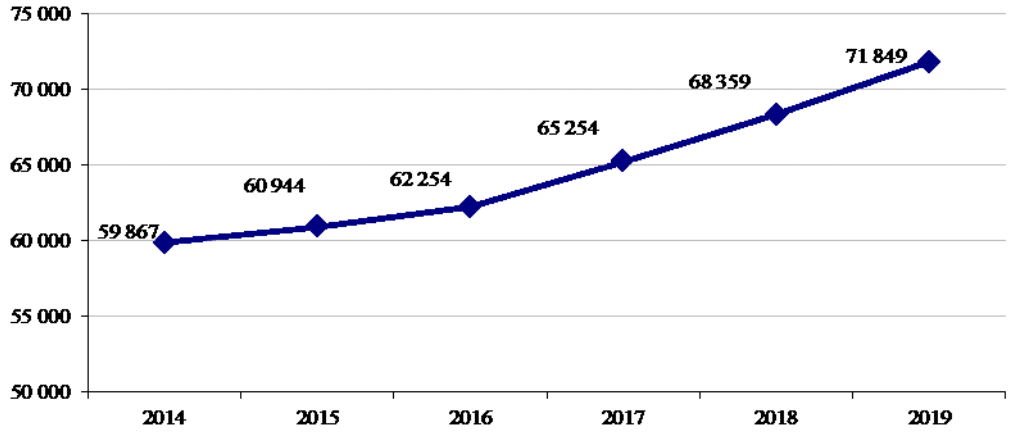

Platba státu od 1.11.2013 do 30.6.2014 činila 787 Kč za osobu a měsíc, od 1.7.2014 do 31.12.2015 to bylo 845 Kč, v roce 2016 to bylo 870 Kč, v roce 2017 to bylo 920 Kč, v roce 2018 to bylo 969 Kč a v roce 2019 byla tato platba navýšena na 1 018 Kč za osobu a měsíc.

Doplňkové penzijní spoření a penzijní připojištění

V roce 2019 vyplatilo Ministerstvo financí prostřednictvím kapitoly Všeobecná pokladní správa penzijním společnostem státní příspěvek na základě jejich žádosti podle § 16 zákona č. 427/2011 Sb., o doplňkovém penzijním spoření, ve znění pozdějších předpisů, a to pro účastníky, kterým náleží státní příspěvek podle § 14 tohoto zákona. Schválený státní rozpočet na rok 2019 počítal na výplatu státního příspěvku penzijního připojištění a doplňkového penzijního spoření s částkou 7,1 mld. Kč. **Vyplaceno** bylo **7,2 mld. Kč**, tj. 100,0 % schváleného rozpočtu navýšeného o 99,6 mil. Kč.

V roce 2019 došlo ve výši vyplaceného státního příspěvku proti roku 2018 ke zvýšení o 204,7 mil. Kč, tj. o 3,0 %. S účinností od 1.1.2013 činí maximální výše státního příspěvku 230 Kč, je-li výše měsíčního příspěvku účastníka ve výši 1 000 Kč a více. Je-li výše měsíčního příspěvku účastníka v rozpětí 300–900 Kč, činí výše měsíčního státního příspěvku

90 Kč a 20 % z částky převyšující 300 Kč. Pokud účastník spoří měsíčně méně než 300 Kč, státní příspěvek mu nenáleží.

Podle údajů poskytnutých penzijními společnostmi Ministerstvu financí činil k 31.12.2019 počet neukončených penzijních připojištění a doplňkových penzijních spoření celkem 4 456 tis. Jejich počet se proti stavu k 31.12.2018 zvýšil o 5 tis., což představuje nárůst o 0,1 %. Počet nově uzavřených smluv o doplňkovém penzijním spoření za rok 2019 dosáhl počtu 258 tis., což činí meziroční pokles o 5 tis. smluv (o 1,7 %). V roce 2019 bylo evidováno 1 546 tis. neukončených penzijních připojištění a doplňkových penzijních spoření, u nichž jsou vedeny příspěvky zaměstnavatele. Proti roku 2018 vzrostl celkový objem účastnických příspěvků (bez příspěvků zaměstnavatelů), který v roce 2019 dosáhl výše 38,3 mld. Kč, což je o 1,6 mld. Kč více než v roce 2018 (nárůst o 4,3 %). Výše průměrného měsíčního příspěvku účastníka penzijního připojištění a doplňkového penzijního spoření vzrostla proti roku 2018 o 39 Kč na hodnotu 741 Kč, přičemž průměrná výše měsíčního příspěvku u penzijního připojištění vzrostla o 42 Kč na hodnotu 722 Kč a průměrná výše měsíčního příspěvku u doplňkového penzijního spoření vzrostla o 10 Kč na hodnotu 800 Kč. Výše průměrného měsíčního státního příspěvku na penzijní připojištění a doplňkové penzijní spoření se proti roku 2018 zvýšila o 5 Kč na hodnotu 139 Kč, přičemž průměrná výše měsíčního státního příspěvku vyplaceného na penzijní připojištění činila 133 Kč (nárůst o 5 Kč) a na doplňkové penzijní spoření 160 Kč (beze změny).

K 31.12.2019 působilo na finančním trhu v ČR celkem 8 penzijních společností oprávněných k nabízení a poskytování finančních služeb v oblasti doplňkového penzijního spoření, resp. penzijního připojištění.

Uvedený vývoj situace ve výdajích státu na příspěvek k doplňkovému penzijnímu spoření a penzijnímu připojištění v letech 2014 až 2019 ukazuje následující graf:

Graf č. 22: Státní příspěvek na doplňkové penzijní spoření a penzijní připojištění (v mil. Kč)

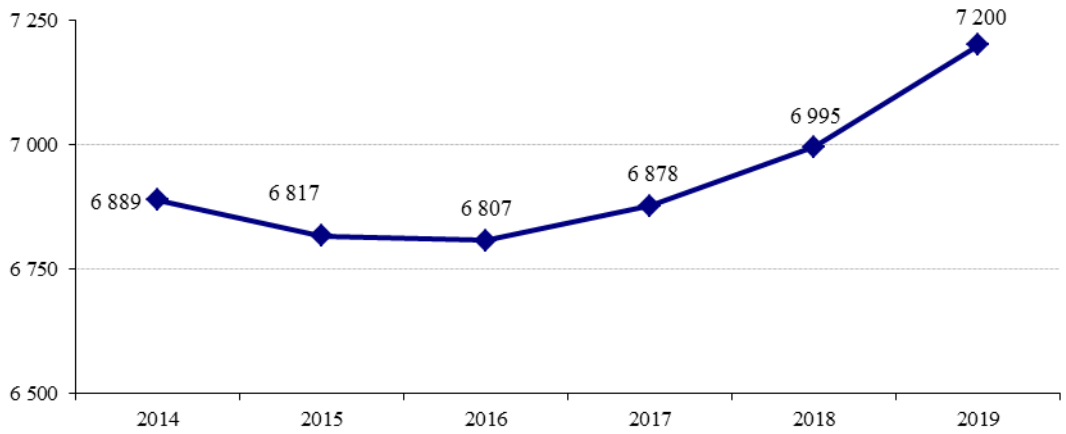

Výdaje na odškodnění podle příslušných právních předpisů

V souboru ostatních náhrad placených obyvatelstvu, které svým charakterem patří do sociálních peněžních transferů, neboť mají povahu zákonem daných náhrad, odškodnění a zvláštních sociálních dávek, byly sledovány **výdaje na odškodnění** podle příslušných legislativních předpisů. Zákonem o státním rozpočtu byly výdaje na odškodnění na rok 2019 rozpočtovány v částce 544,2 mil. Kč, přičemž 510,0 mil. Kč připadá na kapitolu Ministerstvo práce a sociálních věcí.

Následující tabulka uvádí vyplacené prostředky v roce 2019 podle jednotlivých právních předpisů a kapitol státního rozpočtu, vč. počtu odškodněných osob.

Tabulka č. 56: Odškodnění a podobné náhrady obyvatelstvu podle zvláštních předpisů

VÝDAJE NA ODŠKODNĚNÍ	Ministerstvo obrany		MPSV		Ministerstvo vnitra		Min. spravedlnosti		Celkem	
	počet	tis. Kč	počet	tis. Kč	počet	tis. Kč	počet	tis. Kč	počet	tis. Kč
příplatky k důchodu podle nařízení vlády č. 622/2004 Sb.[1)]	248	704	3 776	94 061	8	497			4 032	95 262
nároky podle zákona č. 357/2005 Sb.[2)]	1 448	2 910	15 867	358 388	87	1 812	132	218	17 534	363 328
odškodnění podle zákona č. 108/2009 Sb.[3)]	396	1 396							396	1 396
odškodnění podle nařízení vlády č. 135/2009 Sb.[4)]					1	22			1	22
jednorázové odškodnění podle nařízení vlády č. 102/2002 Sb.[5)]	1	7							1	7
odškodnění podle zákona č. 212/2009 Sb.[6)]					4	3 910			4	3 910
odškodnění podle zákona č. 261/2001 Sb.[7)]			2	5					2	5
Celkem	**2 093**	**5 017**	**19 645**	**452 454**	**100**	**6 241**	**132**	**218**	**21 970**	**463 929**

[1)] nařízení vlády č. 622/2004 Sb., o poskytování příplatku k důchodu ke zmírnění křivd způsobených komunistickým režimem v oblasti sociální, ve znění pozdějších předpisů

[2)] zákon č. 357/2005 Sb., o ocenění účastníků národního boje za vznik a osvobození Československa a některých pozůstalých po nich, o zvláštním příspěvku k důchodu některým osobám, o jednorázové peněžní částce některým účastníkům národního boje za osvobození v letech 1939 až 1945 a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů

[3)] zákon č. 108/2009 Sb., o jednorázové peněžní částce nahrazující příplatek k důchodu a zvláštní příspěvek k důchodu a o změně některých zákonů

[4)] nařízení vlády č. 135/2009 Sb., o poskytnutí jednorázového příspěvku ke zmírnění některých křivd způsobených komunistickým režimem

[5)] nařízení vlády č. 102/2002 Sb., o vyplacení jednorázové finanční náhrady ke zmírnění některých křivd způsobených komunistickým režimem osobám zařazeným do vojenských táborů nucených prací

[6)] zákon č. 212/2009 Sb., kterým se zmírňují majetkové křivdy občanům České republiky za nemovitý majetek, který zanechali na území Podkarpatské Rusi v souvislosti s jejím smluvním postoupením Svazu sovětských socialistických republik

[7)] zákon č. 261/2001 Sb., o poskytnutí jednorázové peněžní částky účastníkům národního boje za osvobození, politickým vězňům a osobám z rasových nebo náboženských důvodů soustředěných do vojenských pracovních táborů a o změně zákona č. 39/2000 Sb. - uplatnění nároku do 31.12.2002

Celkem výdaje spojené s realizací odškodňovacích zákonů dosáhly **463,9 mil. Kč**, z toho v kapitole Ministerstvo práce a sociálních věcí 452,5 mil. Kč, tj. 97,5 % z celku.

2.1.3. Služby zaměstnanosti

Výdaje na státní politiku zaměstnanosti v širším pojetí[10] byly ve schváleném státním rozpočtu na rok 2019 stanoveny na 17,8 mld. Kč při meziročním zvýšení o 9,5 % (o 1,6 mld. Kč) proti schválenému rozpočtu roku 2018, proti skutečnosti roku 2018 byly nižší o 8,4 % (o 1,6 mld. Kč). **Čerpáno** bylo celkem **18,6 mld. Kč**, tj. 102,9 % rozpočtu po změnách při meziročním poklesu o 4,4 % (o 864,7 mil. Kč).

Státní politiku zaměstnanosti zabezpečuje především kapitola **Ministerstvo práce a sociálních věcí** zejména prostřednictvím Úřadu práce ČR. V roce 2019 bylo v této kapitole rozpočtováno téměř 17,0 mld. Kč. **Vynaloženo** bylo celkem **18,2 mld. Kč**, tj. 103,0 % rozpočtu po změnách při meziročním snížení výdajů o 4,1 % (o 779,1 mil. Kč). Z celkové částky 44,8 % (8,1 mld. Kč) bylo použito na podpory v nezaměstnanosti, 40,7 % (7,4 mld. Kč) na podporu zaměstnávání osob se zdravotním postižením a 12,9 % (2,3 mld. Kč) na aktivní část politiky zaměstnanosti.

Ve výdajích státního rozpočtu souvisejících s politikou zaměstnanosti jsou rovněž sledovány dotace sociálního charakteru vyplacené kapitolou **Ministerstvo průmyslu a obchodu**

[10] Podpory v nezaměstnanosti, aktivní politika zaměstnanosti, ochrana zaměstnanců při platební neschopnosti zaměstnavatelů, příspěvky na podporu zaměstnávání osob se zdravotním postižením na chráněném trhu práce a příspěvky na sociální důsledky restrukturalizace.

zaměstnavatelům **na sociální důsledky restrukturalizace** ocelářského a hnědouhelného průmyslu. Tyto byly v roce 2019 vyplaceny v celkové výši **408,9 mil. Kč** (viz dále).

Tabulka č. 57: Státní politika zaměstnanosti (v mil. Kč)

STÁTNÍ POLITIKA ZAMĚSTNANOSTI	Skutečnost 2018	Skutečnost 2019	Index 2019/2018	Rozdíl 2019-2018
Výdaje na státní politiku zaměstnanosti celkem	**19 447**	**18 583**	**95,6**	**-865**
1. Výdaje na státní politiku zaměstnanosti - kapitola MPSV	**18 953**	**18 174**	**95,9**	**-779**
z toho:				
a) podpory v nezaměstnanosti	**7 543**	**8 144**	**108,0**	**602**
b) aktivní politika zaměstnanosti*)	**4 398**	**2 347**	**53,4**	**-2 051**
v tom:				
rekvalifikace	128	95	73,8	-34
veřejně prospěšné práce	1 924	1 099	57,1	-824
společensky účelná pracovní místa	736	121	16,5	-615
podpora zaměstnanosti zdravotně postižených občanů	20	30	148,6	10
cílené programy k řešení zaměstnanosti	833	560	67,2	-274
investiční pobídky	135	28	20,8	-107
ostatní	622	414	66,6	-208
c) ochrana zaměstnanců při platební nesch. zaměstnavatelů	**257**	**278**	**108,0**	**21**
d) zaměstnávání zdravotně postižených občanů)**	**6 755**	**7 405**	**109,6**	**650**
2. Příspěvky na sociální důsledky restrukturalizace*)**	**494**	**409**	**82,7**	**-86**

**) včetně výdajů v rámci společných programů EU a ČR*
***) příspěvek na podporu zaměstnávání osob se zdravotním postižením na chráněném trhu práce*
****) v roce 2018 i 2019 za kapitolu MPO*

Výdaje na podpory v nezaměstnanosti jsou rozpočtovány v rámci sociálních dávek a jsou komentovány v části III.2.1.1 tohoto sešitu.

Aktivní politika zaměstnanosti

Aktivní politika zaměstnanosti (APZ) představuje systém nástrojů, které přispívají k tvorbě nových pracovních míst - jde zejména o podporu na udržení a zvýšení zaměstnanosti rizikových skupin zaměstnanců (např. osoby se zdravotním postižením, mladí do 20 let, osoby starší než 50 let, dlouhodobě nezaměstnaní, ženy po mateřské nebo rodičovské dovolené), o podporu na změnu kvalifikace a zvýšení motivace k přijetí zaměstnání, apod. Jedná se o nemandatorní část financování státních služeb zaměstnanosti. Schválený rozpočet 2,25 mld. Kč (vč. prostředků z rozpočtu EU) předpokládal meziroční pokles výdajů o 7,5 % (o 183,6 mil. Kč) proti schválenému rozpočtu roku 2018 a snížení výdajů proti skutečnosti 2018 o 48,8 % (o více než 2,1 mld. Kč).

Výdaje v roce 2019 **dosáhly** celkem **2,3 mld. Kč**, tj. 100,1 % rozpočtu po změnách. Meziročně se tyto výdaje snížily, a to o 46,6 % (o 2,1 mld. Kč). Nižší čerpání bylo převážně vykázáno v rámci programu OP Zaměstnanost 2014+ u Úřadu práce ČR, což bylo zapříčiněno situací na trhu práce – výrazně nižší nezaměstnaností v roce 2019 v porovnání s predikcí na tento rok, která byla v podobě projektových záměrů zpracovávána již v roce 2015. Dále se v roce 2019 nerealizovaly některé plánované veřejné zakázky na vzdělávání zaměstnanců (nízký zájem zaměstnavatelů o vzdělávání zaměstnanců a o dotování pracovních míst) a také rekvalifikace a poradenská činnost byly vysoutěženy za ceny nižší, než se původně předpokládalo. Z celku bylo na výdaje související s realizací projektů programů Evropského sociálního fondu v rámci OP Zaměstnanost 2014+ použito 1,1 mld. Kč (z toho spolufinancování činilo 162,9 mil. Kč) a v rámci komunitárního programu Program EU pro zaměstnanost a sociální inovace (EASI) bylo použito 635,5 tis. Kč (z toho spolufinancování činilo 25,7 tis. Kč), včetně prostředků z nároků z nespotřebovaných výdajů v minulých letech.

Vlastní nástroje aktivní politiky zaměstnanosti uplatňované podle zákona o zaměstnanosti a jeho prováděcích vyhlášek byly ve schváleném rozpočtu zahrnuty v částce 611,0 mil. Kč

(vč. výdajů v rámci společných programů ČR a EU). **Vyplaceny** byly **1,3 mld. Kč**. Meziročně se tyto výdaje snížily o 1,5 mld. Kč. Z celku výdaje na **rekvalifikace** dosáhly **94,8 mil. Kč**, vč. 93,4 mil. Kč v rámci OP Zaměstnanost 2014+ a 1,4 mil. Kč prostředků národní APZ, za které se rekvalifikovalo 9,6 tis. osob. Výdaje na **veřejně prospěšné práce** byly čerpány v částce **1 099,2 mil. Kč**, z toho 19,5 mil. Kč v rámci OP Zaměstnanost 2014+ a 1 079,8 mil. Kč prostředků národní APZ, když bylo vytvořeno 10,7 tis. míst a na ně umístěno 11,2 tis. uchazečů. Na **společensky účelná pracovní místa** bylo v roce 2019 vynaloženo **121,4 mil. Kč**, z toho 9,6 mil. Kč připadlo na projekty v rámci OP Zaměstnanost 2014+ a 111,8 mil. Kč prostředků národní APZ, když bylo vytvořeno 4,1 tis. společensky účelných pracovních míst. Výdaje spojené s **podporou zaměstnanosti zdravotně postižených občanů** dosáhly **29,7 mil. Kč** (jedná se o příspěvky na vytvoření a provoz chráněných pracovních míst, tzn. míst, kde pracuje více než 50 % osob se zdravotním postižením a o příspěvky na rehabilitaci těchto osob).

Výdaje na **investiční pobídky** jsou poskytovány podle zákona č. 72/2000 Sb., o investičních pobídkách, ve znění pozdějších předpisů, podle Rámcových programů pro podporu rozvoje technologických center a strategických služeb a podle Programů pro podporu tvorby nových pracovních míst v regionech nejvíce postižených nezaměstnaností vždy podle příslušných usnesení vlády. Realizace investičních pobídek v oblasti zaměstnanosti má formu rekvalifikací a školení zaměstnanců a poskytování podpory na zřizování nových pracovních míst. Do zpracovatelského průmyslu bylo vyplaceno celkem **28,0 mil. Kč**, a to na hmotnou podporu na vytváření nových pracovních míst.

Další prostředky čerpané prostřednictvím Úřadu práce ČR byly vydány např. na **cílené programy** k řešení zaměstnanosti znevýhodněné cílové skupiny osob ve výši **559,7 mil. Kč** (na projekty v rámci OP Zaměstnanost 2014+), dále na příspěvek na zapracování, na příspěvek na dojížďku, na příspěvek při přechodu na nový podnikatelský program, na překlenovací příspěvek, na příspěvek zaměstnavateli na „práci na zkoušku“ a na nákup služeb spojený s realizací nástrojů APZ bylo vynaloženo celkem 16,8 mil. Kč, atd.

Výdaje na ochranu zaměstnanců při platební neschopnosti zaměstnavatelů

Prostředky na ochranu zaměstnanců při platební neschopnosti zaměstnavatelů podle zákona č. 118/2000 Sb., o ochraně zaměstnanců při platební neschopnosti zaměstnavatele a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů, na úhradu mezd zaměstnanců, na odvod pojistného na sociální zabezpečení a státní politiku zaměstnanosti, na odvod pojistného na veřejné zdravotní pojištění, na odvod daně z příjmů za zaměstnance a poštovné v případě, kdy se zaměstnavatel dostane do platební neschopnosti a je na něj podán návrh k vyhlášení konkursu, byly na rok 2019 schváleny v částce 400,0 mil. Kč, tj. stejně jako bylo schváleno v roce 2018 a o 55,5 % (o 142,8 mil. Kč) více než bylo v roce 2018 čerpáno. V roce 2019 **dosáhly** tyto výdaje celkem **277,7 mil. Kč**, tj. 77,1 % rozpočtu po změnách (úspora 82,3 mil. Kč), při meziročním růstu o 8,0 % (o 20,5 mil. Kč). Z celku 202,1 mil. Kč činily náhrady mezd zaměstnancům ze státního rozpočtu za zaměstnavatele, 44,8 mil. Kč odvody daně z příjmů, 12,5 mil. Kč odvody pojistného na veřejné zdravotní pojištění, 18,0 mil. Kč odvody pojistného na sociální zabezpečení a příspěvek na státní politiku zaměstnanosti (vždy za zaměstnance) a služby pošty 202,6 tis. Kč.

Mandatorní sociální dotace zaměstnavatelům

Příspěvky na podporu zaměstnávání osob se zdravotním postižením jsou poskytovány zaměstnavateli zaměstnávajícímu na chráněných pracovních místech více než 50 % zdravotně postižených osob z celkového počtu svých zaměstnanců (nejvýše však ve výši 13 000 Kč, včetně povinných odvodů a příspěvku na provozní náklady, za osobu a měsíc) podle § 78a zákona č. 435/2004 Sb., o zaměstnanosti, ve znění pozdějších předpisů. Ve schváleném

rozpočtu byly zahrnuty ve výši 7,0 mld. Kč, tj. o 27,4 % (o 1,5 mld. Kč) více než stanovil schválený rozpočet roku 2018, proti skutečnému čerpání v roce 2018 byly vyšší o 3,7 % (o 250,3 mil. Kč). V roce 2019 byly tyto příspěvky **vyplaceny** ve výši **7,4 mld. Kč**, tj. 100,2 % rozpočtu po změnách. Meziročně se tyto výdaje zvýšily o 9,6 % (o 650,1 mil. Kč). Z celku bylo 90,5 % (6 704,8 mil. Kč) převedeno do podnikatelské sféry, zbývající část pak do sféry neziskové, územním celkům a cizím příspěvkovým organizacím.

Příspěvky na sociální důsledky restrukturalizace (tj. příspěvky vyplácené zaměstnancům prostřednictvím zaměstnavatelů v souvislosti s restrukturalizací hnědouhelného průmyslu) byly ve schváleném rozpočtu na rok 2019 zahrnuty ve výši 850,0 mil. Kč v kapitole Ministerstvo průmyslu a obchodu; následně byl rozpočet snížen o 441,1 mil. Kč. V roce 2019 byly tyto příspěvky uvedenou kapitolou horníkům na obligatorní sociálně zdravotní dávky podle zákona č. 154/2002 Sb., o přechodném financování některých sociálně zdravotních dávek horníků, **uvolněny** v celkové částce **332,6 mil. Kč**. Z celku obdržely 308,7 mil. Kč DIAMO, s.p., Stráž pod Ralskem, 16,5 mil. Kč Palivový kombinát Ústí, s.p., Ústí nad Labem, 5,6 mil. Kč Coal Services, a.s., Most, 1,3 mil. Kč Sokolovská uhelná, právní nástupce, a.s., Chomutov a 502 tis. Kč Severočeské doly, a.s., Chomutov. Na základě nařízení vlády č. 167/2016 Sb., o příspěvku ke zmírnění sociálních dopadů souvisejících s restrukturalizací a útlumem činností právnických osob v insolvenci zabývajících se těžbou černého uhlí, a dle nařízení vlády č. 342/2016 Sb., o příspěvku ke zmírnění sociálních dopadů souvisejících s restrukturalizací nebo útlumem činnosti právnických osob zabývajících se těžbou uhlí nebo uranu, byly vyplaceny příspěvky v celkové výši **76,3 mil. Kč**. DIAMO, s.p., Stráž pod Ralskem, vyplatil příspěvky dle NV č. 167/2016 Sb. ve výši 69,9 mil. Kč a dle NV č. 342/2016 Sb. ve výši 2,6 mil. Kč. Palivový kombinát Ústí, s.p., Ústí nad Labem, vyplatil příspěvky dle NV č. 342/2016 Sb. ve výši 3,8 mil. Kč. **Celkově** na výdaje podle zákona č. 154/2002 Sb., NV č. 167/2016 Sb. a NV č. 342/2016 Sb. byla v roce 2019 vynaložena částka **v souhrnné výši 408,9 mil. Kč**.

2.2. Neinvestiční transfery a půjčené prostředky podnikatelským subjektům

Přehled státního rozpočtu, jeho úprav a čerpání neinvestičních transferů a půjčených prostředků podnikatelským subjektům je uveden v následující tabulce:

Tabulka č. 58: Neinvestiční transfery a půjčené prostředky podnikatelským subjektům (v mil. Kč)

Neinvestiční transfery a půjčené prostředky podnikatelským subjektům (521+561)	Skutečnost 2018	Rozpočet 2019		Skutečnost 2019	Plnění v %	Index 2019/2018
		schválený	po změnách			
	1	2	3	4	4:3	4:1
Neinvestiční transfery celkem	**57 360**	**49 488**	**56 566**	**57 944**	**102,4**	**101,0**
z toho:						
Ministerstvo průmyslu a obchodu	32 899	31 096	36 641	36 519	99,7	111,0
Ministerstvo práce a sociálních věcí	9 202	8 279	8 131	8 478	104,3	92,1
Ministerstvo zemědělství	6 437	4 921	6 372	8 215	128,9	127,6
Technologická agentura České rep.	1 308	1 898	1 710	1 782	104,2	136,2
Ministerstvo školství, mládeže a těl.	829	465	842	854	101,4	103,0
Všeobecná pokladní správa	5 118	1 323	1 162	616	53,0	12,0
Ministerstvo zdravotnictví	309	537	500	338	67,6	109,6
Ministerstvo obrany	393	313	270	337	125,1	85,9
Ministerstvo kultury	211	135	250	196	78,5	92,9
Ministerstvo vnitra	191	10	125	174	138,8	91,2
Ministerstvo životního prostředí	186	6	71	158	220,7	84,9
Ministerstvo dopravy	169	489	328	97	29,7	57,5

Objem neinvestičních transferů podnikatelským subjektům ve státním rozpočtu na rok 2019 představoval 49,5 mld. Kč. Při meziročním porovnání těchto výdajů došlo ke zvýšení oproti schválenému rozpočtu na rok 2018 o 3,5 % (o 1,7 mld. Kč), resp. proti skutečnosti roku 2018 pak ke snížení o 13,7 % (o 7,9 mld. Kč). V průběhu roku 2019 byl schválený rozpočet celkových transferů rozpočtovými opatřeními zvýšen o 7,1 mld. Kč na 56,6 mld. Kč, když úpravy byly provedeny u všech rozpočtových kapitol. Největší zvýšení schváleného rozpočtu – o 5,5 mld. Kč – bylo vykázáno u kapitoly Ministerstvo průmyslu a obchodu a souviselo se zvýšením prostředků na Operační program pro podnikání, inovace a konkurenceschopnost 2014+ o 6,1 mld. Kč (viz dále). Skutečné **čerpání** dosáhlo **57,9 mld. Kč**, tj. 102,4 % rozpočtu po změnách, což znamenalo meziroční nárůst proti skutečnosti předchozího roku o 584 mil. Kč, tj. o 1,0 %. Překročení rozpočtu bylo kryto nároky z nespotřebovaných výdajů v částce 5,9 mld. Kč, když konečný rozpočet dosáhl 64,6 mld. Kč. Celkový podíl neinvestičních transferů a půjček podnikatelským subjektům na běžných výdajích státního rozpočtu dosáhl 3,6 %, což bylo o 0,9 procentního bodu méně než v roce 2018.

Převážnou většinu (téměř 99,7 %) celkových neinvestičních transferů a půjček podnikatelským subjektům poskytly kapitoly Ministerstvo průmyslu a obchodu, Ministerstvo práce a sociálních věcí, Ministerstvo zemědělství, Technologická agentura České republiky, Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy, Všeobecná pokladní správa, Ministerstvo zdravotnictví, Ministerstvo obrany, Ministerstvo kultury, Ministerstvo vnitra, Ministerstvo životního prostředí a Ministerstvo dopravy.

Schválený rozpočet neinvestičních transferů podnikatelským subjektům kapitoly **Ministerstvo průmyslu a obchodu** na rok 2019 ve výši 31,1 mld. Kč byl v průběhu roku zvýšen o 5,5 mld. Kč na 36,6 mld. Kč. Ve skutečnosti bylo poskytnuto **36,5 mld. Kč** (99,7 % rozpočtu po změnách při meziročním nárůstu o 3,6 mld. Kč (o 11,0 %). Nárůst byl ovlivněn především zvýšením dotací na obnovitelné zdroje energie, na výzkum a vývoj a na odstraňování následků těžby uranu v oblasti Stráž p. Ralskem.

Tabulka č. 59: Neinvestiční transfery podnikatelským subjektům v kapitole Ministerstvo průmyslu a obchodu (v mil. Kč)

MINISTERSTVO PRŮMYSLU A OBCHODU	Skutečnost 2018	Rozpočet 2019		Skutečnost 2019	Plnění v %	Index 2019/2018
		schválený	po změnách			
	1	2	3	4	4:3	4:1
Neinvestiční transfery podnikatelským subjektům celkem	**32 899**	**31 096**	**36 641**	**36 519**	**99,7**	**111,0**
v tom:						
Dotace na obnovitelné zdroje energie	24 238	25 000	25 000	26 185	104,7	108,0
Operační program pro podnikání, inovace a konkurenceschopnost	3 233		4 719	3 445	73,0	106,6
Výzkum a vývoj	2 515	2 043	3 239	3 342	103,2	132,9
Útlum hornictví	2 184	2 301	1 951	1 765	90,5	80,8
Odstraňování následků těžby uranu v oblasti Stráž p. Ralskem		1 211	1 224	1 142	93,3	
Neinvestiční transfer na akci Hyundai a další investiční pobídky	451	270	270	406	150,4	90,0
Úhrady z vydobytých nerostů-ekolog. dotace podle § 32a horního zákona	118	170	164	183	111,6	155,1
Dotace na správu skládek pro s.p. DIAMO	11	12	30	30	100,0	120,1
Státní program úspor energie - EFEKT	9	70	45	12	36,4	53,7
Výdaje aparátu	18			9	22,7	53,7
Program INOSTART	2			1		53,7
Podpora Technologických center a center strategických služeb	111					0,0
Rámcový komunitární program pro konkurenceschopnost a inovace - CIP		19				
Dotace pro DIAMO a PKÚ, ostatní ekologické akce	8					

Dotace na obnovitelné zdroje energie

Dotace na obnovitelné zdroje energie (OZE) hrazené z prostředků státního rozpočtu jsou určeny k zajištění přiměřenosti finančních nákladů na provozní podporu pro OZE a další podporované zdroje energie pro spotřebitele energií, přiměřenosti výše příslušné části

regulované ceny elektřiny pro domácnosti, podnikatele a průmyslové výrobce a tím zabezpečení konkurenceschopnosti ekonomiky ČR. Dotace tvoří základní část financování provozní podpory poskytované výrobcům OZE a toto opatření a nástroj slouží k plnění závazných cílů ČR, které vyplývají z legislativy EU (směrnice EP a Rady č. 2009/28/ES). Neposkytnutím dotace by hrozilo riziko nesplnění cílů pro ČR v oblasti energie z OZE a tedy i riziko zahájení řízení o porušení Smlouvy o fungování EU.

Dotace je poskytována v souladu se zákonem č. 165/2012 Sb., o podporovaných zdrojích energie a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů. Vláda stanovuje svým nařízením podle ustanovení § 28 odst. 3 zákona č. 165/2012 Sb., ve znění zákona č. 131/2015 Sb., na příslušný rok prostředky státního rozpočtu pro poskytnutí dotace na podporu elektřiny a provozní podporu tepla a náklady na kompenzaci podle § 28a zákona. Rozpočet po změnách na rok 2019 byl pro tento dotační titul stanoven ve výši 25,0 mld. Kč. Podle § 29 zákona č. 165/2012 Sb., ve znění pozdějších předpisů, poskytovalo Ministerstvo průmyslu a obchodu v roce 2019 předmětnou dotaci operátorovi trhu čtvrtletně na základě jeho žádosti předložené do konce měsíce následujícího po ukončení čtvrtletí. Ministerstvo operátorovi trhu pak do konce dalšího měsíce poukázalo jednu čtvrtinu částky uvedené v nařízení vlády. Operátorovi trhu, společnosti OTE Praha, a.s. byla Ministerstvem průmyslu a obchodu v souladu se zákonnou úpravou vyplacena neinvestiční dotace na obnovitelné zdroje energie za 4. čtvrtletí roku 2018 v únoru roku 2019 a za 1. až 3. čtvrtletí roku 2019 v průběhu roku 2019. Skutečně čerpané prostředky tak dosáhly výše 26,2 mld. Kč (z toho nároky z nespotřebovaných výdajů kryto 1,6 mld. Kč).

Operační program Podnikání a inovace pro konkurenceschopnost 2014+ (OP PIK)

Program byl schválen usnesením vlády č. 581/2014 a Evropskou komisí dne 29. dubna 2015 a je klíčovým nástrojem pro podporu českých podnikatelů k dosažení rozvoje výzkumných, vývojových a inovačních kapacit. Zprostředkujícím subjektem pro dotační tituly OP PIK je od 1.6.2016 Agentura pro podnikání a inovace (API). Operační program je zaměřen na zvýšení inovační výkonnosti podniků, využití výsledků průmyslového výzkumu a experimentálního vývoje a rozvoj podnikání a konkurenceschopnosti malých a středních podniků. Dále podporuje aktivity vedoucí ke snižování energetické náročnosti podnikatelského sektoru, činnosti směřující ke zvyšování podílu energie z obnovitelných zdrojů, rozvoj distribučních sítí a uplatnění nových technologií v energetice. Mezi další podporované oblasti patří rozšíření vysokorychlostních přístupových sítí k internetu a rozvoj informačních a komunikačních technologií. Program se skládá z 5 prioritních os. Čtyři prioritní osy (*Rozvoj výzkumu a vývoje pro inovace, Rozvoj podnikání a konkurenceschopnosti malých a středních podniků, Účinné nakládání energií, rozvoj energetické infrastruktury a obnovitelných zdrojů energie, Rozvoj vysokorychlostních přístupových sítí k internetu a informačních a komunikačních technologií)* jsou dále rozděleny na specifické cíle, v jejichž rámci je stanoveno 24 programů podpory. Prioritní osa 5 *Technická pomoc* je určena jen pro podporu řízení a implementaci operačního programu. Program je podporován z Evropského fondu pro regionální rozvoj ve výši 85 % výdajů, české spolufinancování činí 15 %. Rozpočet po změnách ve výši 4,7 mld. Kč byl čerpán v částce 3,4 mld. Kč.

Podpora výzkumu, vývoje a inovací (bez spolufinancovaných programů z EU)

Neinvestiční transfery podnikatelským subjektům na účelovou a institucionální podporu výzkumu a vývoje celkem (bez prostředků na Operační program Podnikání a inovace pro konkurenceschopnost 2014+, spolufinancovaný z rozpočtu EU) činily v rozpočtu po změnách 3,2 mld. Kč a čerpány byly ve výši 3,3 mld. Kč (NNV kryto 508 mil. Kč). Prostředky byly použity na zabezpečení realizace vyhlášených (národních) programů na podporu průmyslového výzkumu, vývoje a inovací.

Zahlazování následků hornické činnosti (útlum hornictví)

Neinvestiční dotace na zahlazování následků hornické činnosti (ZNHČ) byly v roce 2019 poskytnuty v celkové výši 1,8 mld. Kč. Z toho dotace na likvidační práce, sanační a rekultivační práce dosáhly 1,4 mld. Kč a mandatorní sociálně zdravotní náklady 409 mil. Kč. Útlum uhelného hornictví probíhal v roce 2019 na příslušných lokalitách v souladu s usnesením vlády č. 1128/2003, kterým byl schválen program dokončení restrukturalizace uhelného hornictví, a usnesením vlády č. 1584/2009, kterým byly aktualizovány potřeby státních podniků DIAMO a Palivový kombinát Ústí na zajištění realizace zahlazování následků hornické činnosti a odstraňování ekologických škod v roce 2010 a následujících letech. Poskytnuté finanční prostředky byly čerpány a použity v souladu s vydanými rozhodnutími Ministerstva průmyslu a obchodu a se „Zásadami pro přípravu, schvalování, realizaci a financování procesu ZNHČ a pro poskytování, čerpání a kontrolu dotací ze státního rozpočtu na proces ZNHČ a na účely předem schválené vládou a zákonem č. 154/2002 Sb., o přechodném financování některých sociálně zdravotních dávek horníků“.

Rozhodující objem prací procesu ZNHČ byl realizován u s.p. DIAMO se sídlem ve Stráži pod Ralskem, a to převážně v oblasti sanace a likvidace následků po bývalé chemické těžbě uranu ve Stráži pod Ralskem, na sanace skládek, povrchových areálů, na likvidace vrtů, na zajištění hlavních důlních děl a kontrolu stavu zlikvidovaných důlních děl, na provoz čistíren důlních vod, na čerpání a čištění důlních vod a rekultivace odkališť a odvalů a na monitoring oblastí uranového a rudného hornictví. Sanační a likvidační práce byly v roce 2019 realizovány převážně v lokalitách Příbram, Stráž pod Ralskem, Dolní Rožinka a Ostrava. U Palivového kombinátu Ústí, s.p., šlo o lokality Chabařovice, Kohinoor, Kladenské doly, Východočeské uhelné doly, Hodonín a Doly a úpravny Komořany.

Dotace na mandatorní sociálně zdravotní náklady podle zákona č. 154/2002 Sb., poskytnuté zaměstnancům v souvislosti s restrukturalizací některých odvětví byly v roce 2019 čerpány v celkové výši 333 mil. Kč. Mandatorní výdaje byly vypláceny na různé sociální dávky (dávky státní sociální podpory, dávky nemocenského pojištění), státní příspěvek na penzijní pojištění atd. Vybrané sociálně zdravotní dávky byly poskytnuty státním podnikům DIAMO (309 mil. Kč) a Palivový kombinát Ústí (16,5 mil. Kč), v menším objemu též firmám Coal Services, a.s. Most, Sokolovská uhelná, právní nástupce, a.s., Chomutov a Severočeské doly, a.s., Chomutov.

Dotace na mandatorní sociálně zdravotní náklady podle nařízení vlády č. 167/2016 Sb., o příspěvku ke zmírnění sociálních dopadů souvisejících s restrukturalizací a útlumem činností právnických osob v insolvenci zabývajících se těžbou černého uhlí, byly poskytnuty v celkové výši 70 mil. Kč, a dotace podle nařízení vlády č. 342/2016 Sb., o příspěvku ke zmírnění sociálních dopadů souvisejících s restrukturalizací nebo útlumem činnosti právnických osob zabývajících se těžbou uhlí nebo uranu, v částce 6 mil. Kč. Prostředky byly vyplaceny na základě uznaných žádostí státním podnikům DIAMO (73 mil. Kč) a Palivový kombinát Ústí (4 mil. Kč).

Odstraňování následků těžby uranu v oblasti Stráž p. Ralskem

V souladu s usnesením vlády č. 655 ze dne 18. září 2017 je zajišťována úhrada nákladů a výdajů spojených s řešením důsledků po chemické těžbě uranu a souvisejících činnostech v oblasti Stráže pod Ralskem. Dotace je poskytována státnímu podniku DIAMO. Ve Stráži pod Ralskem se uran těžil v letech 1967 až 1996. Chemickou těžbou tam bylo kontaminováno přes 370 milionů metrů krychlových podzemních vod na ploše 27 kilometrů čtverečních. Tato kontaminace přímo ohrožovala rozsáhlou zásobárnu pitných vod v severních Čechách. Základem zahlazování následků chemické těžby je sanace horninového prostředí, likvidace neprovozovaných a nepotřebných vrtů a revitalizace ploch zasažených těžební aktivitou.

Likvidace následků těžby uranu byla zahájena v roce 1996, kdy byla uvedena do provozu stanice likvidace kyselých roztoků, díky níž se podařilo stabilizovat kontaminované zbytkové roztoky a zabránit jejich šíření. Jedná se o nový dotační titul roku 2019. Rozpočet po změnách ve výši 1,2 mld. Kč byl čerpán v částce 1,1 mld. Kč, tj. na 93,3 %.

Neinvestiční transfer na akci Hyundai a další investiční pobídky

Rozpočet na rok 2019 byl schválen ve výši 270 mil. Kč. Dotace byly vyplaceny čtyřem investorským společnostem v celkovém objemu 406 mil. Kč (NNV kryto 136 mil. Kč) takto: společnosti Nexen Tire Corporation ve výši 250 mil. Kč, společnosti Robert Bosch, spol. s r.o. ve výši 73 mil. Kč, Schaeffler Production CZ s.r.o. 53 mil. Kč a Mobis Automotive Systém Czech, s.r.o. 30 mil. Kč,.

K roku 2019 byli registrováni tito strategičtí investoři: Nexen Tire Europe s.r.o. (Nexen Tire Corporation), Mobis Automotive System Czech s.r.o. (HYUNDAI MOBIS Co. Ltd.), Yanfeng Czechia Automotive Interior Systems s.r.o. (JC Interiors Czechia s.r.o.), Robert Bosch, spol. s r.o., Schaeffler Production CZ s.r.o. (INA Lanškroun s.r.o.) a BMW Vertriebs GmbH.

Ekologická dotace (dle § 32a horního zákona)

Ekologická dotace byla poskytována v souladu s § 32 odst. a) zákona č. 44/1988 Sb., o ochraně a využití nerostného bohatství (horní zákon), ve znění pozdějších předpisů. V návaznosti na metodiku finančních toků úhrady za vydobyté nerosty odváděly obvodní báňské úřady příslušné finanční prostředky rovným dílem přímo na příjmové účty kapitol Ministerstvo průmyslu a obchodu a Ministerstvo životního prostředí. Na příjmový účet Ministerstva průmyslu a obchodu byly v roce 2019 zaslány prostředky v celkové výši 183 mil. Kč, které byly návazně přes výdajový účet poukázány ve stejné výši podnikatelským subjektům k využití k nápravě škod na životním prostředí po hornické činnosti, zejména na sanace a rekultivace dolů, odvalů a dalších území dotčených hornickou činností. Státnímu podniku Palivový kombinát Ústí bylo poskytnuto 133 mil. Kč a státnímu podniku DIAMO 50 mil. Kč. Obdobně kapitola Ministerstvo životního prostředí obdržela prostředky ve výši 74 mil. Kč.

Dotace na správu skládek pro s.p. DIAMO

Dotace se týkala především sanace ekologických škod a rekultivace Lagun bývalého státního podniku Ostramo v Ostravě, v menší míře též sanace areálu bývalé obalovny živičných směsí v Milevsku (100 tis. Kč). Rozpočet po změnách 30 mil. Kč byl plně vyčerpán.

Státní program úspor energie - EFEKT

Program je zaměřen na podporu úspor energie a využití obnovitelných a druhotných zdrojů energie. Je zaměřen na osvětovou a informační činnost, investiční akce menšího rozsahu a na pilotní projekty. Na program bylo v roce 2019 čerpáno 12 mil. Kč.

Na ostatní programy kapitoly Ministerstvo průmyslu a obchodu byly vynaloženy menší částky nebo nebyly čerpány vůbec.

V kapitole **Ministerstvo práce a sociálních věcí** byly v roce 2019 poskytnuty neinvestiční transfery podnikatelským subjektům v celkovém objemu **8,5 mld. Kč**, tj. 104,3 % rozpočtu po změnách (překročení rozpočtu kryto nároky v částce 1,8 mld. Kč), při meziročním poklesu o 724 mil. Kč. Snížení objemu oproti předchozímu roku bylo ovlivněno především snížením výdajů na tvorbu společensky účelných pracovních míst o 573 mil. Kč a na cílené programy k řešení zaměstnanosti o 247 mil. Kč. Největší část prostředků byla vynaložena na transfery poskytované podle zákona č. 435/2004 Sb., o zaměstnanosti, na příspěvek zaměstnavatelům

zaměstnávajícím více než 50 % občanů se změněnou pracovní schopností – celkem 6,7 mld. Kč (o 552 mil. Kč více než v předchozím roce), dále na příspěvky v rámci aktivní politiky zaměstnanosti – celkem 1,0 mld. Kč (meziročně méně o 1,2 mld. Kč). Z toho bylo nejvíce prostředků vynaloženo na cílené programy k řešení zaměstnanosti – 412 mil. Kč, na veřejně prospěšné práce 135 mil. Kč, na podporu vytváření společensky účelných pracovních míst 112 mil. Kč a na podporu zaměstnanosti zdravotně postižených občanů 21 mil. Kč. Prostředky byly vynaloženy též na tísňovou péči, na sociální poradenství pro staré občany, na sociální péči a pomoc rodině a manželství a na osobní asistenci, pečovatelskou službu a podporu samostatného bydlení. Z celkových dotací podnikatelům bylo vynaloženo v rámci Operačního programu Zaměstnanost 2014+ celkem 1,5 mld. Kč. Z tuzemských zdrojů bylo kryto celkem 7,1 mld. Kč a ze zahraničních zdrojů (EU) 1,3 mld. Kč.

V kapitole **Ministerstvo zemědělství** byly na neinvestiční transfery podnikatelským subjektům rozpočtovány 4,9 mld. Kč. Rozpočtovými opatřeními byl rozpočet zvýšen o 1,5 mld. Kč na 6,4 mld. Kč, což bylo ovlivněno zejména navýšením prostředků na podporu lesního hospodářství v souvislosti se zmírněním škod nestátních vlastníků lesů způsobených kůrovcovou kalamitou. Vynaloženo bylo celkem **8,2 mld. Kč** při plnění rozpočtu na 128,9 % (nároky byly zapojeny v částce 2,2 mld. Kč). Meziročně tyto výdaje vzrostly o 1,8 mld. Kč, tj. o 27,6 %.

Neinvestiční podpory transferované podnikatelským subjektům byly v roce 2019 rozpočtovány a čerpány takto:

Tabulka č. 60: Neinvestiční transfery podnikatelským subjektům v kapitole Ministerstvo zemědělství (v mil. Kč)

MINISTERSTVO ZEMĚDĚLSTVÍ	Skutečnost 2018	Rozpočet 2019		Skutečnost 2019	Plnění v %	Index 2019/2018
		schválený	po změnách			
	1	2	3	4	4:3	4:1
Neinvestiční transfery podnikatelským subjektům celkem	**6 437**	**4 921**	**6 372**	**8 215**	**128,9**	**127,6**
v tom:						
Podpora agropotravinářského komplexu	5 820	4 646	4 687	6 623	141,3	113,8
Podpora lesního hospodářství	218	160	1 337	1 190	89,0	545,9
Podpora vodního hospodářství	222		131	184	140,5	82,9
Zemědělský a lesnický výzkum, vývoj a inovace	177	114	167	167	100,0	94,4
Ostatní neinvestiční transfery			50	51	102,0	

Ve prospěch podnikatelských subjektů působících v agropotravinářském komplexu bylo Ministerstvem zemědělství transferováno celkem 6,7 mld. Kč a prostředky byly poskytnuty převážně jako podpůrné programy podle zákona č. 252/1997 Sb., o zemědělství, na základě kterého jsou každoročně schvalovány Zásady, kterými se stanovují podmínky pro poskytování dotací. Prostředky směřovaly především k podpoře ozdravování hospodářských zvířat, polních a speciálních plodin a zvláštní veterinární péče, k podpoře podnikání a restrukturalizace v zemědělství a potravinářství, k podpoře aktivit na udržování a zlepšování genetického potenciálu hospodářských zvířat, osiv a sádí a na udržování výrobního potenciálu zemědělství, zemědělský půdní fond a mimoprodukční funkce zemědělství. Z celkové výše podpor do agrokomplexu činily podpůrné programy zemědělství 5,1 mld. Kč, dotace Podpůrnému a garančnímu rolnickému a lesnickému fondu téměř 1,5 mld. Kč a dotace Vinařskému fondu 39 mil. Kč. Na Operační program Rybářství 2014+ bylo čerpáno 8 mil. Kč. Ve prospěch vodního hospodářství bylo poskytnuto 184 mil. Kč, a to především na úpravy drobných vodních toků a na vodní díla v zemědělské krajině. Na podporu lesního hospodářství bylo vynaloženo 1,2 mld. Kč (o 972 mil. Kč více než v předchozím roce), z toho 756 mil. Kč bylo poskytnuto na kompenzace škod způsobených kůrovcovou kalamitou. Na podporu výzkumu, vývoje a inovací v zemědělství a lesnictví šlo 167 mil. Kč.

Technologická agentura České republiky poskytla podnikatelským subjektům neinvestiční transfery ve výši **1,8 mld. Kč**, což představovalo 104,2 % rozpočtu po změnách (nároky zapojeny v částce 116 mil. Kč) a meziroční nárůst o 474 mil. Kč, tj. o 36,4%. Prostředky byly určeny na dotační programy vybraných projektů aplikovaného výzkumu a experimentálního vývoje v rámci aktivních programů jako například *ZÉTA* – program podpory začínajících výzkumnic a výzkumníků v inovačních aktivitách a kultuře rovných příležitostí, *ÉTA* – program na podporu inovačního potenciálu společenských věd, humanitních věd a umění, *THÉTA* – program na modernizaci energetického sektoru, včetně výzkumu ve veřejném zájmu a energetických strategií, *EPSILON* - program na podporu aplikovaného výzkumu a experimentálního vývoje, *BETA2* - program veřejných zakázek v aplikovaném výzkumu a inovacích pro potřeby státní správy, *GAMA a GAMA2* - programy na podporu ověřování výsledků výzkumu a vývoje z hlediska jejich praktického uplatnění a na přípravu jejich následného komerčního využití a dalších programů. Podnikatelům – právnickým osobám bylo poskytnuto 1,8 mld. Kč, fyzickým osobám pak 6 mil. Kč.

Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy poskytlo neinvestiční transfery podnikatelským subjektům v částce **854 mil. Kč**, což znamenalo plnění rozpočtu na 101,4 % (překročení kryto nároky ve výši 123 mil. Kč) a meziroční nárůst o 25 mil. Kč, tj. o 3,0 %. Převážná většina prostředků byla poskytnuta na podporu výzkumu a vývoje (odvětvově nespecifikovaného), včetně výzkumu a vývoje na vysokých školách. Část prostředků byla realizována v rámci Operačního programu Výzkum, vývoj a vzdělávání 2014+ a komunitárního programu Eurostars. Prostředky obdržely např. Vysoká škola finanční a správní, Univerzita Jana Amose Komenského, Výzkumný a šlechtitelský ústav ovocnářský Holovousy s.r.o., Centrum výzkumu Řež, s.r.o., Unipetrol výzkumně vzdělávací centrum, a.s., MemBrain s.r.o., COMTES FHT a.s. a další. Dotace obdržely též základní školy, střední odborné školy, mateřské školy, vyšší odborné školy, gymnázia a další podnikatelské subjekty.

V kapitole **Všeobecná pokladní správa** (VPS) byl u transferů podnikatelským subjektům schválený rozpočet 1,3 mld. Kč snížen o 161 mil. Kč na 1,2 mld. Kč, když snížení se týkalo dotací České exportní bance na podporu exportu. Ve sledovaném roce bylo formou transferů poskytnuto celkem **616 mil. Kč**, což proti roku 2018 představovalo snížení o 4,5 mld. Kč.

Přehled rozpočtu a čerpání je uveden v následující tabulce:

Tabulka č. 61: Neinvestiční transfery podnikatelským subjektům v kapitole VPS (v mil. Kč)

VŠEOBECNÁ POKLADNÍ SPRÁVA	Skutečnost 2018	Rozpočet 2019		Skutečnost 2019	Plnění v %	Index 2019/2018
		schválený	po změnách			
	1	2	3	4	4:3	4:1
Neinvestiční transfery podnikatelským subjektům celkem	**5 118**	**1 323**	**1 162**	**616**	**53,0**	**12,0**
v tom:						
Realizace státních záruk za úvěry přijaté ČMZRB na financování infrastruktury	787	593	592	543	91,7	69,0
Dotace na podporu exportu - Česká exportní banka, a. s.		480	320	73	22,8	
Dorovnání úrokových rozdílů u vývozních úvěrů		250	250			
Dotace na podporu exportu - doplnění pojistných fondů EGAP, a.s.	4 330					

Realizace státních záruk za úvěry přijaté ČMZRB na financování infrastruktury – výdaje byly čerpány ve výši **543 mil. Kč.** V této položce jsou evidovány platby garantovaných úvěrů poskytnutých Evropskou investiční bankou na financování infrastrukturálních programů, jejichž finančním manažerem je Českomoravská záruční a rozvojová banka, a.s. Rozpočtovaná částka 592 mil. Kč byla čerpána na 92,1 %. Z čerpané částky bylo nejvíce prostředků vynaloženo na úpravy vodních toků – celkem 325 mil. Kč, na dálnice 213 mil. Kč a na čističky odpadních voda 5 mil. Kč. Původně rozpočtovaná částka 593 mil. Kč byla snížena rozpočtovým opatřením o 906 tis. Kč ve prospěch položky „Majetková újma peněžních ústavů“.

Dotace na podporu exportu – Česká exportní banka, a.s. - dotace na krytí ztrát z podpořeného financování poskytovaného podle zákona č. 58/1995 Sb., o pojišťování a financování vývozu se státní podporou. Pro Českou exportní banku, a.s., byla rozpočtována částka ve výši 480 mil. Kč. Položka byla snížena na 320 mil. Kč, skutečné čerpání dosáhlo 73 mil. Kč. Nižší čerpání rozpočtované částky bylo způsobeno příznivým vývojem obchodních případů v portfoliu České exportní banky, a.s. Část očekávaných úspor (160 mil. Kč) byla použita ke krytí rozpočtově nezabezpečených výdajů v kapitole Ministerstvo dopravy.

Dorovnání úrokových rozdílů u vývozních úvěrů – zákon č. 230/2013 Sb., který je novelou zákona č. 58/1995 Sb., o pojišťování a financování vývozu se státní podporou a o doplnění zákona č. 166/1993 Sb., o Nejvyšším kontrolním úřadu, ve znění pozdějších předpisů, vstoupil v účinnost dne 2. srpna 2013. Tento zákon nově upravil systém dorovnávání úrokových rozdílů, který je založen na obousměrném dorovnávání fixních úroků s náklady na pořízení zdrojů komerčních bank ze/do státního rozpočtu. V roce 2019 nebyl do systému dorovnávání úrokových rozdílů zařazen žádný vývozní úvěr.

Dotace na podporu exportu – doplnění pojistných fondů EGAP, a.s. – položka nebyla v roce 2019 rozpočtována ani čerpána. Exportní garanční a pojišťovací společnost, a.s. nežádala o poskytnutí dotace na doplnění pojistných fondů EGAP (v předchozím roce bylo na tento účel vyplaceno 4,3 mld. Kč, v souladu s vyhláškou č. 278/1998 Sb.).

Ministerstvo zdravotnictví poskytlo neinvestiční transfery podnikatelským subjektům ve výši **338 mil. Kč**, o 29 mil. Kč více než v předchozím roce. Dotováno bylo především další vzdělávání pracovníků ve zdravotnictví, speciální zdravotnická péče, zdravotnický výzkum, vývoj a prevence před drogami, alkoholem, nikotinem aj. závislostmi a pomoc zdravotně postiženým a chronicky nemocným.

Ministerstvo obrany vynaložilo ve prospěch podnikatelských subjektů **337 mil. Kč** neinvestičních prostředků, o 56 mil. Kč méně než v předchozím roce. Výdaje byly směřovány převážně na účelovou podporu programů výzkumu a vývoje v oblasti obrany.

Ministerstvo kultury dotovalo podnikatelské subjekty částkou **196 mil. Kč**, meziročně o 15 mil. Kč nižší. Prostředky byly poskytnuty především ve prospěch zachování a obnovy kulturních památek, hudební činnosti, vydavatelské činnosti, výstavnictví, divadelní a zájmové činnosti v kultuře atd.

2.3. Výdaje na veřejnou spotřebu

2.3.1. Výdaje na platy a podobné a související výdaje

Výdaje na platy a podobné a související výdaje rozpočtované v organizačních složkách státu (OSS) tvoří významnou součást veřejné spotřeby. Spolu s náklady na platy a ostatními osobními náklady příspěvkových organizací byly pro rok 2019 rozpočtovány v objemu 209,8 mld. Kč (proti schválenému rozpočtu roku 2018 zvýšení o 23,4 mld. Kč), z toho na organizační složky státu připadlo 142,8 mld. Kč (vč. pojistného). V rozpočtovaných částkách byly zahrnuty výdaje na platy a podobné a související výdaje těch organizačních složek státu a příspěvkových organizací (vč. regionálního školství), ve kterých byly počty míst a výdělková úroveň regulovány vládou. Nebyly v ní tedy zahrnuty výdaje na platy zaměstnanců vysokých, církevních a soukromých škol, veřejných výzkumných institucí a zdravotnických zařízení, jejichž financování bylo napojeno na síť zdravotních pojišťoven, ani výdaje organizací, které své zaměstnance odměňovaly podle platových předpisů platných pro zaměstnavatele v podnikatelské sféře.

Rozpočet v platové oblasti vycházel z parametrů střednědobého výhledu na rok 2019, schváleného usnesením vlády č. 674/2017 a obsahoval zapracování rozpočtových opatření s charakterem trvalých vlivů z roku 2018. Zohledňoval též vlivy plynoucí ze schválených usnesení vlády a jiných předpisů, promítnutí přesunů dle resortních priorit, rozhodnutí ministryně financí a z promítnutí vládních priorit. Nárůst o 23,37 mld. Kč rozpočtovaného objemu prostředků na platy a ostatní platby za provedenou práci na rok 2019 oproti parametrům schváleného rozpočtu na rok 2018 ovlivnil např. dopad ve výši 9,9 mld. Kč v důsledku navýšení objemu prostředků na platy pedagogických pracovníků v regionálním školství o 15 %, dopad ve výši 6,5 mld. Kč v důsledku navýšení objemu prostředků na platy ostatních skupin zaměstnanců odměňovaných ze státního rozpočtu o 6 % (vyjma kapitoly GIBS, kde došlo k navýšení o 2 %), dodatečný dopad ve výši 0,7 mld. Kč v důsledku rozhodnutí o navýšení platů zaměstnanců odměňovaných ze státního rozpočtu (vyjma zaměstnanců regionálního školství, příslušníků bezpečnostních sborů, vojáků z povolání a civilních zaměstnanců soudů a státních zastupitelství) o 500 Kč na zaměstnance, dodatečný dopad ve výši 0,6 mld. Kč v důsledku rozhodnutí o navýšení platů příslušníků bezpečnostních sborů o 8 % namísto 6 % a další dopady. Do rozpočtu byly zapracovány též prostředky v souvislosti se zabezpečením platů zaměstnanců zapojených do oblasti čerpání prostředků z rozpočtu Evropské unie a finančních mechanismů a podílejících se na realizaci projektů v rámci programů. Na jejich platy byla pro rok 2019 z nadnárodních zdrojů vybilancovaných zvýšenými příjmy z rozpočtu Evropské unie a finančních mechanismů rozpočtovaná částka 2,3 mld. Kč, což cca odpovídalo úrovni ve schváleném rozpočtu na rok 2018. K výdajům krytým příjmy z EU/FM byla v oblasti platů a ostatních plateb za provedenou práci rozpočtována rovněž národní část prostředků na spolufinancování ze státního rozpočtu, tento podíl pro rok 2019 činil 0,5 mld. Kč.

Ve schváleném rozpočtu a následně i v rozpočtu po změnách a ve skutečnosti byly zapracovány uvedené a další vlivy, které jsou podrobně rozebrány v kapitole III.3.

Povinné pojistné placené zaměstnavatelem, tj. pojistné na sociální zabezpečení, příspěvek na státní politiku zaměstnanosti a pojistné na zdravotní pojištění, bylo rozpočtováno v návaznosti na plánovanou výši prostředků na platy.

Schválený rozpočet organizačních složek státu na rok 2019 předpokládal nárůst výdajů na platy a podobné a související výdaje celkem proti rozpočtu po změnách roku 2018 o 6,4 %, resp. proti skutečnosti roku 2018 o 6,6 %, rozpočet po změnách roku 2019 proti skutečnosti roku 2018 pak nárůst o 7,2 %. **Celkem** bylo **čerpáno 143,7 mld. Kč** při meziročním nárůstu o 7,3 % (o 9,8 mld. Kč), přičemž rozpočet po změnách byl překročen o 217 mil. Kč (překročení rozpočtu kryto čerpáním nároků v částce 3,4 mld. Kč). Podíl těchto výdajů na celkových běžných výdajích státního rozpočtu se meziročně snížil na 10,2 %, tj. o 0,2 procentního bodu.

Souhrnné údaje organizačních složek státu o rozpočtu, jeho změnách a čerpání jsou uvedeny v následující tabulce:

Tabulka č. 62: Výdaje na platy a podobné a související výdaje (v mil. Kč)

VÝDAJE NA PLATY A PODOBNÉ A SOUVISEJÍCÍ VÝDAJE	Skutečnost 2018	Rozpočet 2019		Skutečnost 2019	Plnění v %	Rozdíl	Index 2019/2018
		schválený	po změnách				
	1	2	3	4	5=(4:3)	6=(4-3)	7=(4:1)
Výdaje na platy a podobné a související výdaje celkem	**133 899**	**142 770**	**143 510**	**143 728**	**100,2**	**217**	**107,3**
v tom:							
- platy	91 921	97 250	97 809	98 246	100,4	436	106,9
- ostatní platby za provedenou práci	7 192	8 301	8 364	8 379	100,2	15	116,5
- povinné pojistné placené zaměstnavatelem	34 468	36 878	36 927	36 709	99,4	-218	106,5
- odměny za užití duševního vlastnictví	47	45	76	76	99,3	-1	160,9
- mzdové náhrady	7	9	7	13	195,0	6	203,1
- mzdy podle cizího práva	265	286	327	305	93,3	-22	115,0

Na platy a ostatní platby za provedenou práci bylo v roce 2019 vynaloženo celkem **106,6 mld. Kč**, tj. o 451 mil. Kč více, než počítal rozpočet po změnách. Z toho **platy** dosáhly **98,2 mld. Kč** (100,4 % rozpočtu po změnách) při meziročním nárůstu o 6,3 mld. Kč, tj. o 6,9 %. Schválený rozpočet výdajů na platy předpokládal proti skutečnosti roku 2019 zvýšení o 5,8 %, rozpočet po změnách proti skutečnosti předchozího roku pak zvýšení o 6,4 %. Kč). Ostatní platby za provedenou práci byly čerpány ve výši 8,4 mld. Kč (100,2 % rozpočtu po změnách) při meziročním nárůstu o 1,2 mld. Kč, tj. o 16,5 %.

Výdaje na **povinné pojistné placené zaměstnavatelem** dosáhly **36,7 mld. Kč**, tj. 99,4 % rozpočtu po změnách. Meziročně se zvýšily o 2,2 mld. Kč, tj. o 6,5 %.

2.3.2. Neinvestiční nákupy a související výdaje

Neinvestiční nákupy a související výdaje představují základní výdaje organizačních složek státu, jako jsou nákup materiálu, vody, paliv a energie, nákup služeb pošt, telekomunikací, bankovních institucí, výdaje na opravy a udržování, cestovné a související výdaje. Jsou zde zahrnuty i úroky a ostatní finanční výdaje a výdaje na realizaci záruk.

Schválený rozpočet této oblasti výdajů ve výši 124,8 mld. Kč byl rozpočtovými opatřeními, realizovanými v průběhu roku, **snížen** celkem o 14,5 mld. Kč na **110,3 mld. Kč**, když k pohybu došlo u všech položek – snížení se týkalo především výdajů souvisejících s neinvestičními nákupy (o 6,8 mld. Kč), úroků a ostatních finančních výdajů (o 6,0 mld. Kč), nákupu služeb (o 2,0 mld. Kč), nákupu vody, paliv a energie (o 515 mil. Kč) a výdajů na opravy a udržování (o 170 mil. Kč). Zvýšení bylo provedeno zejména u výdajů na nákup materiálu (o 699 mil. Kč).

Schválený rozpočet, jeho změny a čerpání neinvestičních nákupů a souvisejících výdajů, včetně porovnání s předchozím rokem, jsou zřejmé z následujícího přehledu.

Tabulka č. 63: Neinvestiční nákupy a související výdaje (v mil. Kč)

NEINVESTIČNÍ NÁKUPY A SOUVISEJÍCÍ VÝDAJE	Skutečnost 2018	Rozpočet 2019		Skutečnost 2019	Plnění v %	Rozdíl	Index 2019/2018
		schválený	po změnách				
	1	2	3	4	5=(4:3)	6=(4-3)	7=(4:1)
Neinvestiční nákupy a související výdaje celkem	**109 549**	**124 801**	**110 294**	**106 335**	**96,4**	**-3 960**	**97,1**
v tom:							
- výdaje na někt. úpravy hmot. věcí a pořízení někt. práv k hmot. věcem	46	12	45	33	74,0	-12	72,6
- nákup materiálu	10 433	9 507	10 206	10 405	102,0	199	99,7
- úroky a ostatní finanční výdaje	40 848	46 543	40 528	39 604	97,7	-924	97,0
- nákup vody, paliv a energie	4 774	5 098	4 583	4 673	102,0	90	97,9
- nákup služeb	29 256	35 044	33 011	30 804	93,3	-2 206	105,3
- ostatní nákupy	8 332	8 101	8 212	8 396	102,2	185	100,8
z toho: opravy a udržování	5 641	5 340	5 170	5 614	108,6	444	99,5
cestovné	1 676	1 806	1 803	1 762	97,7	-41	105,1
- netransfer. převody uvnitř organ., povinnosti a jistoty	418	421	398	326	81,9	-72	78,0
- související výdaje	15 443	20 075	13 311	12 092	90,8	-1 219	78,3

Výdaje na neinvestiční nákupy a související výdaje dosáhly v roce 2019 celkové výše **106,3 mld. Kč** a byly tak pod úrovní rozpočtu po změnách o 4,0 mld. Kč (o 3,6 %). Největší úspory rozpočtu bylo dosaženo u nákupu služeb (o 2,2 mld. Kč), u výdajů souvisejících s neinvestičními nákupy (o 1,2 mld. Kč) a u úroků a ostatních finančních výdajů (924 mil. Kč). Na druhé straně překročení rozpočtu po změnách - nejvyšší u výdajů na opravy a udržování (o 444 mil. Kč) bylo kryto zapojením nároků z nespotřebovaných výdajů (ve výši 644 mil. Kč) a překročení u výdajů na nákup materiálu (o 199 mil. Kč) pokrylo taktéž zapojení nároků (ve výši 953 mil. Kč). Na čerpání celkových výdajů na neinvestiční nákupy a související výdaje se podílel především základní rozpočet kapitol - částkou 100,2 mld. Kč, nároky z nespotřebovaných výdajů (NNV) byly zapojeny ve výši 5,5 mld. Kč a posílení rozpočtu rezervními fondy dosáhlo 359 mil. Kč. Do čerpání byly zapojeny i ostatní mimorozpočtové a podobné prostředky – částkou 282 mil. Kč. Meziročně se neinvestiční nákupy a související výdaje snížily celkem o 3,2 mld. Kč, tj. o 2,9 %, což bylo ovlivněno především poklesem výdajů souvisejících s neinvestičními nákupy, příspěvky, náhradami a věcnými dary (o 3,4 mld. Kč), výdajů na úroky a ostatní finanční výdaje (o 1,2 mld. Kč), a výdajů na nákup vody, paliv a energie (o 101 mil. Kč). Na druhé straně se meziročně nejvíce zvýšily výdaje na nákup služeb (o 1,5 mld. Kč) a cestovné (o 86 mil. Kč). Podíl neinvestičních nákupů na celkových běžných výdajích státního rozpočtu dosáhl 7,5 % a proti roku 2018 se snížil o 1,0 procentního bodu.

Výdaje na některé úpravy hmotných věcí a pořízení některých práv k hmotným věcem činily **33 mil. Kč** a rozpočet po změnách byl čerpán na 74,0 % (v roce 2018 byly čerpány ve výši 46 mil. Kč). Téměř v plné výši šlo o položku Podlimitní technické zhodnocení, na které se evidují výdaje na technické zhodnocení dlouhodobého hmotného majetku (i drobného), které nepřesahují v každém jednotlivém případě 40 000 Kč. Z rozpočtových kapitol tyto výdaje nejvíce čerpaly Ministerstvo obrany (13 mil. Kč), Ministerstvo vnitra (11 mil. Kč), Ministerstvo spravedlnosti (2 mil. Kč), Ministerstvo financí (2 mil. Kč), Český statistický úřad (2 mil. Kč), Ministerstvo práce a sociálních věcí (1 mil. Kč) a Český úřad zeměměřický a katastrální (1 mil. Kč).

Výdaje na nákup materiálu ve výši **10,4 mld. Kč** byly čerpány na 102,0 % rozpočtu po změnách při meziročním poklesu o 28 mil. Kč, tj. o 0,3 % (NNV byly zapojeny částkou 953 mil. Kč). Tyto výdaje zabezpečují především vlastní činnost organizačních složek státu

a patří sem takové položky jako např. výdaje na drobný hmotný dlouhodobý majetek (2,5 mld. Kč, jde o předměty, jejichž ocenění je 40 tis. Kč nebo nižší a doba použitelnosti delší než jeden rok), prádlo, oděv a obuv (1,3 mld. Kč), potraviny (582 mil. Kč), nákup zboží za účelem dalšího prodeje (226 mil. Kč), léky a zdravotnický materiál (160 mil. Kč), ochranné pomůcky (135 mil. Kč), knihy, učební pomůcky a tisk (65 mil. Kč) a další nespecifikované položky. Podíl těchto výdajů na celkových běžných výdajích státního rozpočtu se meziročně snížil – z 0,81 % v roce 2018 na 0,74 % v roce 2019. Nejvíce prostředků na nákup materiálu vynaložilo Ministerstvo obrany (4,4 mld. Kč), Ministerstvo vnitra (2,7 mld. Kč), Ministerstvo spravedlnosti (1,3 mld. Kč), Ministerstvo financí (424 mil. Kč), Ministerstvo práce a sociálních věcí (348 mil. Kč), Ministerstvo dopravy (261 mil. Kč), Správa státních hmotných rezerv (240 mil. Kč), Ministerstvo zahraničních věcí (165 mil. Kč) a Ministerstvo zemědělství (160 mil. Kč).

Úroky a ostatní finanční výdaje dosáhly **39,6 mld. Kč** a zůstaly pod úrovní rozpočtu po změnách o 924 mil. Kč, tj. o 2,3 %. Proti roku 2018 klesly o 1,2 mld. Kč, tj. o 3,0 %. Rozhodující objem těchto výdajů představují vlastní úroky na obsluhu státního dluhu (37,7 mld. Kč), v menší míře úrokové výdaje na finanční deriváty (1,7 mld. Kč), poplatky dluhové služby (150 mil. Kč) a kursové rozdíly ve výdajích (51 mil. Kč). Tyto výdaje jsou téměř plně financovány prostřednictvím kapitoly Státní dluh (39,6 mld. Kč) a komentovány samostatně v sešitu E státního závěrečného účtu.

Výdaje na nákup vody, paliv a energie dosáhly celkem **4,7 mld. Kč** a byly tak o 90 mil. Kč vyšší než rozpočet po změnách, což představovalo jeho plnění na 102,0 % (NNV byly zapojeny ve výši 223 mil. Kč). Ve srovnání s předchozím rokem se snížily o 101 mil. Kč, tj. o 2,1 %. Největší položkou byly výdaje na elektrickou energii (1,4 mld. Kč), pohonné hmoty a maziva (1,4 mld. Kč), teplo (587 mil. Kč), studenou vodu (586 mil. Kč) a plyn (575 mil. Kč). Největšími „spotřebiteli“ těchto komodit byly „silové“ resorty – Ministerstvo vnitra (1,5 mld. Kč), Ministerstvo obrany (1,1 mld. Kč), Ministerstvo spravedlnosti (879 mil. Kč), následované Ministerstvem financí (360 mil. Kč), Ministerstvem práce a sociálních věcí (232 mil. Kč), Ministerstvem zemědělství (116 mil. Kč) atd.

Výdaje na nákup služeb činily **30,8 mld. Kč** a rozpočet po změnách byl čerpán na 93,3 % (NNV byly zapojeny ve výši 2,4 mld. Kč). Meziročně se tyto výdaje zvýšily o 1,5 mld. Kč, tj. o 5,3 %. Největší položku představovaly výdaje na „nákup ostatních služeb“ (čerpání v částce 15,0 mld. Kč, meziroční nárůst o 0,7 mld. Kč), ke kterým patří např. úhrady zdravotnickým zařízením za lékařské prohlídky osob nastupujících do ústavů sociální péče a za služby poskytované zdravotnickým nebo jiným specializovaným zařízením za zdravotní prohlídky dané zvláštním předpisem, příspěvek na stravování zaměstnanců v zařízení jiné organizace, nákup stravenek ve veřejném stravování, výdaje na rozhlasové a televizní poplatky, na přezkušování, revize, cejchování, kontrolu, kalibraci a posuzování technického stavu přístrojů a zařízení, výdaje za znalecké posudky, certifikáty, audity, plány povodí a povodňové plány, na jazykové překlady, na mytí oken atd. Do výdajů na nákup služeb dále patří výdaje na zpracování dat a služby související s informačními a komunikačními technologiemi (8,5 mld. Kč, meziroční nárůst o 0,7 mld. Kč), nájemné (2,7 mld. Kč, pokles o 0,2 mld. Kč), poštovní služby (1,3 mld. Kč), služby elektronických komunikací (1,2 mld. Kč), služby školení a vzdělávání (1,2 mld. Kč), konzultační, poradenské a právní služby (487 mil. Kč), služby peněžních ústavů (430 mil. Kč) apod. Výdaje na nákup služeb čerpalo především Ministerstvo vnitra (7,2 mld. Kč), Ministerstvo obrany (5,8 mld. Kč), Ministerstvo práce a sociálních věcí (4,0 mld. Kč), Ministerstvo financí (2,6 mld. Kč), Správa státních hmotných rezerv (1,8 mld. Kč), Ministerstvo zemědělství (1,6 mld. Kč), Ministerstvo zahraničních věcí (1,4 mld. Kč) a Ministerstvo spravedlnosti (1,1 mld. Kč).

Výdaje na ostatní nákupy dosáhly **8,4 mld. Kč** a byly tak plněny na 102,2 % rozpočtu po změnách, meziročně vzrostly o 64 mil. Kč, tj. o 0,8 % (na čerpání participovaly NNV v částce 829 mil. Kč). Z celkového objemu výdajů na ostatní nákupy připadlo nejvíce na výdaje na opravy a udržování, a to 5,6 mld. Kč (plnění na 108,6 % rozpočtu po změnách) při meziročním poklesu o 27 mil. Kč, tj. o 0,5 %, a na cestovné (tuzemské i zahraniční), na které bylo vynaloženo celkem 1,8 mld. Kč, tj. o 86 mil. Kč více než v předchozím roce. Dále sem patří výdaje na programové vybavení (357 mil. Kč), na pohoštění (145 mil. Kč) a výdaje na ostatní nákupy jinde nezařazené, kterými jsou např. příspěvek na ošacení, náhrady chovatelům služebních psů, platby dálničních známek a poplatků, příspěvek na zkvalitnění stravy vlastním zaměstnancům apod. Uvedené výdaje čerpalo nejvíce Ministerstvo obrany (3,8 mld. Kč), Ministerstvo vnitra (1,5 mld. Kč), Ministerstvo financí (570 mil. Kč), Ministerstvo spravedlnosti (570 mil. Kč), Ministerstvo práce a sociálních věcí (410 mil. Kč), Ministerstvo zahraničních věcí (335 mil. Kč), Ministerstvo zemědělství (195 mil. Kč), Úřad vlády ČR (139 mil. Kč) atd.

Výdaje na netransferované převody uvnitř organizace, na převzaté povinnosti a na jistoty (dříve Poskytnuté zálohy, jistiny, záruky a vládní úvěry) byly v roce 2019 realizovány ve výši **326 mil. Kč**, když téměř celou částku představovaly **výdaje na realizaci záruk.** Meziročně celkové výdaje na toto podseskupení položek kleslo proti roku 2018 o 92 mil. Kč, tj. o 22,0 %. Byly realizovány státní záruky za úvěry poskytnuté ve prospěch státní organizace Správa železniční dopravní cesty (od 1.1.2020 nový název - Správa železnic, s.o.) – celkem v částce 316 mil. Kč. Jednalo se o splátky jistin a úroků garantovaných úvěrů poskytnutých v minulých letech na železniční dráhy a koridory. Podrobný komentář k výdajům souvisejícím se státem jištěnými závazky je uveden v sešitu D státního závěrečného účtu, části „Přehled o stavu a vývoji státních záruk“.

Výdaje související s neinvestičními nákupy, příspěvky, náhrady a věcné dary dosáhly v roce 2019 výše **12,1 mld. Kč**, čerpány byly na 90,8 % rozpočtu po změnách (NNV byly zapojeny v částce 1,1 mld. Kč) a meziročně klesly o 3,4 mld. Kč, tj. o 21,7 %. Meziroční snížení ovlivnily výdaje Českého telekomunikačního úřadu ve prospěch České pošty, s.p. (viz dále) a výdaje Ministerstva dopravy související s kompenzací 75 % slev z jízdného v železniční i autobusové dopravě pro žáky a studenty do 26 let a seniory od 65 let věku schválené vládou s platností od září 2018 (v roce 2018 čerpáno ve výši 1,5 mld. Kč na položce 5192, od roku 2019 zahrnuto na položce 5811 Výdaje na náhrady za nezpůsobenou újmu, v roce 2019 na této položce Ministerstvem dopravy vykázaná částka 5,8 mld. Kč). V rámci tohoto okruhu výdajů bylo nejvíce prostředků vynaloženo na položce 5193 Výdaje na dopravní územní obslužnost - celkem 4,6 mld. Kč a souviselo se skutečností, že Ministerstvo dopravy vyrovnává dopravci - Českým drahám, a.s. ztrátu způsobenou plněním státem objednaného dopravního výkonu, a to podle „Smlouvy o závazku veřejné služby v drážní osobní dopravě ve veřejném zájmu na zajištění dopravních potřeb státu“, uzavřené mezi ČD a Ministerstvem dopravy. Na druhé největší položce - 5192 Poskytnuté náhrady bylo čerpáno 2,6 mld. Kč, když z věcného hlediska šlo např. o náhradu čistých nákladů představujících nespravedlivou finanční zátěž držitele poštovní licence (České poště proplaceno v roce 2019 celkem 500 mil. Kč – za roky 2013 a 2014, v roce 2018 to bylo 1,8 mld. Kč – zpětně za roky 2015 až 2017; licence zajišťuje celoplošnou dostupnost základních poštovních služeb ve stanovené kvalitě a za dostupnou cenu), o cestovní a podobné náhrady osobám, které pro organizaci nevykonávají závislou činnost, zejména svědkům, znalcům, advokátům, exekutorům či notářům, stanovené příslušnými zákony, o úhrady advokátům a notářům zastupujícím klienty ex offo, náhrady za náklady soudního řízení, náhrady za pracovní úrazy a bolestné, příspěvky poslaneckým a senátorským klubům, náhrady svědkům a přezvědným osobám (svědečné) apod. Patří sem i náhrady nákladů a ztrát,

které vznikly chovatelům v důsledku provádění mimořádných veterinárních opatření nařízených ke zdolávání některé z nebezpečných nákaz a nemocí. Na finanční náhrady v rámci majetkového vyrovnání s církvemi a náboženskými společnostmi bylo vyplaceno 2,1 mld. Kč. Náhrady zvýšených nákladů spojených s výkonem funkce v zahraničí dosáhly 2,1 mld. Kč a byly vypláceny pracovníkům zastupitelských úřadů a stálých misí a jejich rodinným příslušníkům (§ 3 nařízení vlády č. 62/1994 Sb.). Náhrady a příspěvky související s výkonem ústavní funkce a funkce soudce (poskytované podle § 5 zákona č. 236/1995 Sb.) dosáhly 471 mil. Kč. Sankce byly zaplaceny ve výši 21 mil. Kč a na věcné dary bylo čerpáno 29 mil. Kč. Odvody za neplnění povinnosti zaměstnávat zdravotně postižené osoby dosáhly 45 mil. Kč. Výdaje související s neinvestičními nákupy byly čerpány především Ministerstvem dopravy (4,6 mld. Kč), Ministerstvem kultury (2,1 mld. Kč), Ministerstvem zahraničních věcí (1,6 mld. Kč), Ministerstvem spravedlnosti (1,2 mld. Kč), Ministerstvem vnitra (648 mil. Kč), Českým telekomunikačním úřadem (606 mil. Kč), Ministerstvem obrany (483 mil. Kč), Poslaneckou sněmovnou Parlamentu ČR (203 mil. Kč) a Ministerstvem zemědělství (191 mil. Kč).

2.3.3. Neinvestiční transfery neziskovým a podobným organizacím

Rozpočet neinvestičních transferů neziskovým a podobným organizacím na rok 2019 byl schválen ve výši 16,6 mld. Kč, tj. o 40,7 % (o 4,8 mld. Kč) více než v roce 2018, proti skutečnosti roku 2018 byl vyšší o 14,0 % (o 2,4 mld. Kč). V průběhu roku 2019 byl rozpočet navýšen celkem o 3,6 mld. Kč, nejvíce pak u kapitoly Ministerstvo práce a sociálních věcí o 1,3 mld. Kč. **Čerpáno** bylo celkem **19,4 mld. Kč**, tj. o 3,8 % (o 0,8 mld. Kč) méně než stanovil rozpočet po změnách, při meziročním růstu o 14,0 % (o 2,4 mld. Kč).

Čerpání neinvestičních transferů neziskovým a podobným organizacím v roce 2019 ve srovnání s rokem 2018 uvádí následující tabulka:

Tabulka č. 64: Neinvestiční transfery neziskovým a podobným organizacím (v mil. Kč)

NEINVESTIČNÍ TRANSFERY NEZISKOVÝM A PODOBNÝM ORGANIZACÍM	Skutečnost 2018	Rozpočet 2019		Skutečnost 2019	Plnění v % (4:3)	Index v % 2019/2018 (4:1)	Rozdíl Skut.-Skut. (4-1)
		schválený	po změnách				
	1	2	3	4	5	6	7
Neivestiční transfery neziskovým a podobným organizacím celkem celkem	**17 015**	**16 570**	**20 149**	**19 390**	**96,2**	**114,0**	**2 374,9**
v tom:							
obecně prospěšným společnostem	**2 360**	**1 856**	**3 142**	**3 353**	**106,7**	**142,0**	**992,3**
z toho:							
Ministerstvo práce a sociálních věcí	1 191	1 007	1 760	1 844	104,8	154,8	653,0
Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy	342	26	401	449	111,9	131,3	107,1
Ministerstvo pro místní rozvoj	245	140	220	293	132,9	119,2	47,2
Ministerstvo kultury	130	180	243	223	91,9	171,3	93,0
Ministerstvo zahraničních věcí	212	219	198	197	99,5	92,7	-15,4
Úřad vlády České republiky	71	65	100	91	91,7	128,3	20,2
Ministerstvo životního prostředí	39	0	22	67	311,5	172,0	28,2
Ministerstvo zdravotnictví	22	39	32	61	191,8	271,8	38,4
spolkům	**8 846**	**8 952**	**11 179**	**10 129**	**90,6**	**114,5**	**1 282,5**
z toho:							
Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy	5 048	4 991	5 730	5 668	98,9	112,3	620,4
Ministerstvo práce a sociálních věcí	2 340	3 063	3 889	2 810	72,2	120,1	469,5
Ministerstvo zemědělství	438	285	497	478	96,2	109,0	39,4
Ministerstvo kultury	237	227	325	267	82,1	112,8	30,3
Ministerstvo pro místní rozvoj	223	1	142	250	176,1	112,4	27,7
Ministerstvo průmyslu a obchodu	115	14	170	154	90,7	133,7	38,8
Ministerstvo zdravotnictví	89	93	79	112	142,1	125,7	22,9
Ministerstvo vnitra	73	46	86	90	105,2	123,2	17,0
Ministerstvo zahraničních věcí	66	56	85	85	99,7	129,3	19,3
Ministerstvo životního prostředí	83	42	35	78	224,4	93,6	-5,3
Úřad vlády České republiky	58	60	62	58	92,8	99,7	-0,2
církvím a náboženským společnostem	**4 068**	**3 737**	**4 180**	**4 339**	**103,8**	**106,7**	**271,6**
z toho:							
Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy	1 798	1 718	1 819	1 989	109,4	110,6	191,2
Ministerstvo kultury	1 496	1 435	1 446	1 437	99,3	96,0	-59,3
Ministerstvo práce a sociálních věcí	428	436	516	448	86,7	104,5	19,4
Ministerstvo pro místní rozvoj	77	0	155	199	128,1	259,5	122,2
Ministerstvo zemědělství	158	71	128	142	111,3	90,3	-15,2
Ministerstvo zahraničních věcí	77	68	76	76	99,7	99,1	-0,7
politickým stranám a hnutím (VPS)	**560**	**709**	**649**	**624**	**96,3**	**111,4**	**64,1**
společenstvím vlastníků jednotek	**189**	**1**	**286**	**349**	**121,9**	**184,9**	**160,1**
ostatním neziskovým apod. organizacím	**992**	**1 316**	**715**	**596**	**83,4**	**60,1**	**-395,5**
z toho:							
Ministerstvo práce a sociálních věcí	647	762	440	314	71,4	48,6	-332,7
Úřad vlády České republiky	78	75	99	93	93,4	118,2	14,3
Ministerstvo životního prostředí	19	0	74	89	119,7	465,1	69,7
Ministerstvo zemědělství	38	32	40	33	82,2	87,6	-4,7
Ministerstvo vnitra	32	3	20	31	154,4	94,4	-1,8

Neinvestiční transfery obecně prospěšným společnostem

Neinvestiční transfery obecně prospěšným společnostem dosáhly celkem **3 352,7 mil. Kč**, tj. o 6,7 % (211,1 mil. Kč) více než stanovil rozpočet po změnách. Meziročně se tyto transfery zvýšily o 42,0 % (o 992,3 mil. Kč), na tomto růstu se nejvíce podílela kapitola Ministerstvo práce a sociálních věcí (růst o 653 mil. Kč).

Z celku 55,0 % vyplatila kapitola **Ministerstvo práce a sociálních věcí**, a to **1 844,3 mil. Kč** (meziročně vyšší o 54,8 %, tj. o 653 mil. Kč), z toho na sociální služby v oblasti sociální péče bylo uvolněno 90,3 mil. Kč, na služby sociální prevence 133,4 mil. Kč (o 70,1 mil Kč více než v roce 2018), na odborné sociální poradenství 40,8 mil. Kč (meziročně vyšší o 19,6 mil. Kč), na sociální rehabilitaci 62,7 mil. Kč a na příspěvek na podporu zdravotně postiženým 337,0 mil. Kč. Transfery na aktivní politiku zaměstnanosti činily 63,9 mil. Kč (z toho na společné programy ČR a EU 33,2 mil. Kč), na dotace pro rodinu 16,1 mil. Kč, na financování společných programů ČR, EU a FM bylo uvolněno 951,5 mil. Kč, na státní příspěvek na výkon pěstounské péče 147,5 mil. Kč, na dotace na zařízení pro děti vyžadující okamžitou pomoc 1,1 mil. Kč a na příspěvek na ochranné pomůcky a pracovní prostředky 50 tis. Kč atd.

Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy uvolnilo obecně prospěšným společnostem celkem **449,2 mil. Kč** (o 107,1 mil. Kč více než v roce 2018). Částka 373,3 mil. Kč byla určena na projekty spolufinancované v rámci OP Výzkum, vývoj a vzdělávání 2014+ na nevýzkumné projekty. Úspěšní řešitelé projektů výzkumu a vývoje mimo operační programy získali 21,7 mil. Kč, nejúspěšnější byla Metropolitní univerzita Praha a Škoda Auto Vysoká škola, které získaly celkem 17,6 mil. Kč. V rámci ostatních účelových dotací bylo poskytnuto na podporu školního stravování 29,8 mil. Kč, na soutěže a podporu mládeže poskytnuto 5,5 mil. Kč, na projekty vzdělávacích akcí k integraci Romů bylo určeno 2,3 mil. Kč, na projekty na protidrogové prevence 10,4 mil. Kč či na projekty integrace cizinců 2,2 mil. Kč. Největšími příjemci dotací byly tyto obecně prospěšné společnosti: Women for Women, Metropolitní univerzita Praha, Institut pro regionální spolupráci o.p.s. nebo VOŠ Ekonom, o.p.s.

Kapitola **Ministerstvo pro místní rozvoj** vyplatila **292,6 mil. Kč** (meziroční nárůst o 19,2 %, tj. o 47,2 mil. Kč), z toho dotace Horské službě na poskytování první pomoci, na provádění záchranných a pátracích akcí, na preventivní činnost apod. činila 160,0 mil. Kč, na projekty v rámci Národního programu cestovního ruchu v regionech 6,5 mil. Kč, dotace pro Sdružení místních samospráv ČR 6,4 mil. Kč, NIPI bezbariérové prostředí o.p.s. 5,0 mil. Kč, Asociace měst pro cyklisty 1,3 mil. Kč či Národní síť Zdravých měst ČR 1 mil. Kč. Na společné programy ČR a EU spolufinancované z rozpočtu EU bylo vyčleněno 111,9 mil. Kč (z toho 109,5 mil. Kč v rámci Integrovaného regionální operačního programu a 2,4 mil. Kč v rámci OP Přeshraniční spolupráce.

Ministerstvo kultury uvolnilo **223,4 mil. Kč** (meziročně vyšší o 71,3 mil. Kč, tj. o 93 mil. Kč), z toho největší objem prostředků byl poskytnut obecně prospěšným společnostem na hudební činnost 83,8 mil. Kč, na divadelní činnost 52,1 mil. Kč, dále na ostatní záležitosti kultury 40,2 mil. Kč, na ostatní záležitosti ochrany památek a péče o kulturní dědictví 15,5 mil. Kč, na zachování a obnovu kulturních památek 7,7 mil. Kč, na výstavní činnost 7,2 mil. Kč, na vydavatelskou činnost 4,5 mil. Kč, atd. Na mezinárodní spolupráci v kultuře bylo vynaloženo 3,7 mil. Kč.

Ministerstvo zahraničních věcí uvolnilo **196,7 mil. Kč**, z toho na rozvojovou zahraniční pomoc 102,9 mil. Kč, na humanitární pomoc 44,9 mil. Kč, na ostatní zahraniční pomoc 25,2 mil. Kč a na činnost ústředního orgánu v zahraniční službě 23,7 mil. Kč.

Kapitola **Úřad vlády ČR** poskytla obecně prospěšným společnostem **91,4 mil. Kč**, z toho na prevenci před drogami, alkoholem, nikotinem a jinými návykovými látkami 85,6 mil. Kč, na prevenci sociálního vyloučení a komunitní práce 3,8 mil. Kč, na podporu veřejně prospěšných aktivit v oblasti rovnosti žen a mužů 1,4 mil. Kč a na podporu implementace Evropské charty regionálních či menšinových jazyků 664 tis. Kč.

Kapitola **Ministerstvo životního prostředí** vyplatila obecně prospěšným společnostem **67,5 mil. Kč**, z toho na programy v rámci OP Životní prostředí 2014+ 61,4 mil. Kč, na OP Nadnárodní spolupráce Central Europe 1,9 mil. Kč, na Program Péče o krajinu 273,1 tis. Kč, na projekty realizované v rámci Hlavních oblastí státní dotační politiky vůči NNO 2,7 mil. Kč, zoologickým zahradám bylo poskytnuto 914,1 tis. Kč, atd.

Ministerstvo zdravotnictví poskytlo **60,8 mil. Kč**, z toho na protidrogovou politiku více než 12,6 mil. Kč, na pomoc zdravotně postiženým 3,5 mil. Kč, na ostatní speciální zdravotnickou péči 42,7 mil. Kč, na prevenci HIV/AIDS 413 tis. Kč, na Národní program zdraví 1,5 mil. Kč a na vzdělávání pracovníků ve zdravotnictví 139,2 tis. Kč.

Ministerstvo vnitra uvolnilo **42,8 mil. Kč**, z toho na dobrovolnickou službu 6,3 mil. Kč, na prevenci korupčního jednání 1,4 mil. Kč, na azylový, migrační a integrační fond

28,3 mil. Kč, na koncepci integrace cizinců 1,2 mil. Kč, na požární ochranu, IZS, ochranu obyvatel a krizové řízení 117 tis. Kč, na bezpečnostní výzkum, vývoj a inovace 3,9 mil. Kč, atd.

Technologická agentura ČR uvolnila celkem **34,0 mil. Kč** jako účelové prostředky na programy podporující výzkum, vývoj a inovace.

Ministerstvo zemědělství poskytlo obecně prospěšným společnostem **16,8 mil. Kč**, z toho 10,0 mil. Kč na ostatní zemědělskou a potravinářskou činnost a rozvoj, 3 mil. Kč na podporu agropotravinářského komplexu, atd. Dotace byly poskytnuty zejména Střednímu odbornému učilišti včelařskému - Včelařskému vzdělávacímu centru, o.p.s. ve výši 8,7 mil. Kč a pro Bioinstitut, o. p. s. směřovalo 2,2 mil. Kč.

Kapitola **Ministerstvo spravedlnosti** uvolnila celkem **15,7 mil. Kč**, z toho na protidrogovou politiku ve věznicích téměř 6,0 mil. Kč, na probační a resocializační programy pro mladistvé delikventy 1,1 mil. Kč, na rozvoj služeb pro oběti trestné činnosti 6,7 mil. Kč, na probační a resocializační programy pro dospělé pachatele 1,7 mil. Kč a na podporu rodin osob ve výkonu trestu odnětí svobody 231,3 tis. Kč.

Kapitola **Ministerstvo průmyslu a obchodu** uvolnila celkem **11,5 mil. Kč**, z toho téměř 1,0 mil. Kč v rámci programu na podporu úspory energie a využití obnovitelných zdrojů (v rámci aktivit programu 2A Energetická konzultační a informační střediska (EKIS), 2B Akce zaměřené na aktivní rozšiřování informací a vzdělávání v oblasti úspor energie nebo 2I Specifické a pilotní projekty), v oblasti ochrany spotřebitele 8,0 mil. Kč (pro Dtest, o.p.s., GLE, o.p.s., ICOS Český Krumlov, REMEDIUM Praha, AISIS, z.ú., nebo Sdružení českých spotřebitelů z.ú.), dále 2,5 mil. Kč obdržel Český institut pro akreditaci o.p.s. na zajištění činností v rámci evropské a mezinárodní spolupráce v oblasti akreditace.

Grantová agentura ČR převedla obecně prospěšným společnostem **2,9 mil. Kč** účelových prostředků, které byly přiděleny na základě výsledků veřejných soutěží na podporu výzkumu, experimentálního vývoje a inovací.

Další kapitoly, které převedly neinvestiční prostředky obecně prospěšným společnostem, byly: Všeobecná pokladní správa 1,8 mil. Kč (pro Ústav T.G.M. zejména na edici spisů T. G. Masaryka), dále Ministerstvo dopravy 846 tis. Kč (na obnovu historických železničních kolejových vozidel v rámci programu 127 66), Ministerstvo obrany 443 tis. Kč a Ústav pro studium totalitních režimů 120 tis. Kč.

Neinvestiční transfery spolkům

V roce 2019 bylo spolkům ze státního rozpočtu poskytnuto celkem **10 128,6 mil. Kč**, tj. 52,2 % neinvestičních prostředků určených neziskovým a podobným organizacím celkem. Plněno bylo o 9,4 % (o 1,1 mld. Kč) méně než stanovil rozpočet v průběhu roku navýšený o 1,9 mld. Kč, při meziročním růstu o 14,5 % (o 1,3 mld. Kč). Nejvíce se na tomto růstu podílela kapitola Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy a kapitola Ministerstvo práce a sociálních věcí.

Od kapitoly **Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy** přijaly spolky **5 668,3 mil. Kč** (o 620 mil. Kč více než v roce 2018). Z tohoto objemu 85,8 % činily dotace na tělovýchovnou činnost (2 867,1 mil. Kč), sportovní reprezentaci (1 811,2 mil. Kč – o 556,1 mil. Kč více než v roce 2018) a využití volného času dětí a mládeže (187,3 mil. Kč). Mezi největší příjemce dotací patřily spolky: Fotbalová asociace ČR, CESNET, zájmové sdružení, Český atletický svaz, Český olympijský výbor, Český svaz ledního hokeje. Na nevýzkumné projekty spolufinancované v rámci OP Výzkum, vývoj a vzdělávání 2014+ byla určena částka 445,9 mil. Kč. Úspěšní řešitelé projektů výzkumu a vývoje mimo programy spolufinancované

z EU získali 305,3 mil. Kč. Na projekty protidrogové politiky bylo poskytnuto 6,7 mil. Kč, na projekty v rámci Programu podpory vzdělávání v jazycích národnostních menšin a multikulturní výchovy 8,0 mil. Kč a na projekty vzdělávacích akcí k integraci Romů získaly spolky 4,3 mil. Kč.

Druhou kapitolou státního rozpočtu, která spolkům poskytla nejvíce prostředků, byla kapitola **Ministerstvo práce a sociálních věcí** ve výši **2 809,7 mil. Kč** (o 469,5 mil. Kč více než v roce 2018). Na služby sociální prevence bylo uvolněno 87,4 mil. Kč, na odborné sociální poradenství 59,0 mil. Kč, na sociální rehabilitaci 9,8 mil. Kč a na ostatní sociální služby 7,8 mil. Kč. Transfery na aktivní politiku zaměstnanosti činily 72,5 mil. Kč (z toho na společné programy ČR a EU 32,6 mil. Kč). Na společné programy ČR a EU byla vynaložena částka 2,1 mld. Kč. Dotace pro rodinu byly poskytnuty ve výši 54,1 mil. Kč, na státní příspěvek na výkon pěstounské péče 184,3 mil. Kč, na podporu seniorským organizacím 9,3 mil. Kč a na příspěvek na podporu zaměstnávání osob se zdravotním postižením bylo vyplaceno 277,0 mil. Kč. Na podporu seniorským organizacím 9,3 mil. Kč, na dotace na zařízení pro děti vyžadující okamžitou pomoc 9,5 mil. Kč a na příspěvek na ochranné pomůcky a pracovní prostředky 13 tis. Kč.

Z kapitoly **Ministerstvo zemědělství** čerpaly spolky **477,7 mil. Kč**, z toho 397,1 mil. Kč na podporu agropotravinářského komplexu, 52,3 mil. Kč na projekty z Hlavních oblastí státní dotační politiky vůči nestátním neziskovým organizacím a 28,0 mil. Kč podpora lesního hospodářství. Mezi příjemce patřily např. Český svaz včelařů, z.s., Svaz chovatelů ovcí a koz, z.s., Svaz chovatelů prasat, z.s, atd.

Neinvestiční transfery spolkům z kapitoly **Ministerstvo kultury** dosáhly celkem **266,9 mil. Kč**, z toho největší objem 196,8 mil. Kč připadlo na program Kulturní aktivity, dále byly prostředky poskytnuty např. na programy: Podpora rozšiřování a přijímání informací v jazycích národnostních menšin (19,7 mil. Kč), Podpora kulturních aktivit národnostních menšin (10,0 mil. Kč), Podpora obnovy kulturních památek prostřednictvím obcí s rozšířenou působností (3,7 mil. Kč), Program státní podpory festivalů profesionálního umění (20,7 mil. Kč), Program záchrany architektonického dědictví (6,4 mil. Kč), atd.

Kapitola **Ministerstvo pro místní rozvoj** poskytla spolkům **250,5 mil. Kč**, z toho 10,6 mil. Kč na Národní program podpory cestovního ruchu v regionech, 4,7 mil. Kč na národní program Bezbariérové obce atd. Dotace obdržely např. Klub českých turistů (8 mil. Kč), Svaz měst a obcí ČR (2,5 mil. Kč), Sdružení bytových poraden (4,2 mil. Kč), Sdružení bytových družstev a společenství vlastníků (1,8 mil. Kč), atd. Další prostředky byly určeny na společné programy ČR a EU, na projekty v rámci Integrovaného regionálního operačního programu 197,7 mil. Kč, na projekty OP Technická pomoc 11,3 mil. Kč a na projekty OP Přeshraniční spolupráce 3,7 mil. Kč.

Z kapitoly **Ministerstvo průmyslu a obchodu** bylo spolkům převedeno **153,8 mil. Kč**, z toho v oblasti ochrany spotřebitele 6,0 mil. Kč (z toho 1,7 mil. Kč bylo poskytnuto Sdružení obrany spotřebitelů Moravy a Slezska, 2,7 mil. Kč Sdružení obrany spotřebitelů – Asociace, 1,0 mil. Kč Generation Europe a 527 tis. Kč Asociaci občanských poraden), v rámci programu na podporu úspory energie a využití obnovitelných zdrojů 6,74 mil. Kč (příjemcem bylo celkem 19 spolků, např. Šance pro budovy, Asociace poskytovatelů energetických služeb, z.s., Společnost pro techniku prostředí, Energeticko-technický inovační klastr, z.s., Energy Centre České Budějovice, Centrum pasivního domu, atd.), na 37 projektů v rámci aktivit programu 2A Energetická konzultační a informační střediska (EKIS), 2B Akce zaměřené na aktivní rozšiřování informací a vzdělávání v oblasti úspor energie, 2C Publikace, podklady a nástroje pro rozšiřování informací a vzdělávání v oblasti úspor energie včetně podpory mezinárodní spolupráce a 2I Specifické a pilotní projekty. V rámci OP Podnikání

a inovace pro konkurenceschopnost 2014+ bylo poskytnuto celkem 121,8 mil. Kč, v rámci opatření ke zvýšení konkurenceschopnosti průmyslového odvětví a výzkumu a vývoje v průmyslu kromě paliv a energetiky pro 28 subjektů (např. NÁRODNÍ ENERGETICKÝ KLASTR, z.s., MedChem BIO, Technologická platforma "Energetická bezpečnost ČR" z.s., Česká bioplynová asociace z.s., Energeticko - vodárenský inovační klastr z.s., atd.) a v rámci komunitárního programu CIP/COSME bylo poskytnuto spolkům 19,2 mil. Kč.

Kapitola **Ministerstvo zdravotnictví** převedla spolkům v roce 2018 celkem **111,8 mil. Kč**, z toho na pomoc zdravotně postiženým 3,4 mil. Kč, na protidrogovou politiku téměř 2,7 mil. Kč, na prevenci HIV/AIDS 4,6 mil. Kč, na Národní program zdraví 1,7 mil. Kč, na ostatní speciální zdravotnickou péči 73,8 mil. Kč, na ostatní zdravotnická zařízení a služby pro zdravotnictví 23,7 mil. Kč a na vzdělávání pracovníků ve zdravotnictví 1,8 mil. Kč.

Kapitola **Ministerstvo vnitra** poskytla **90,5 mil. Kč**, z toho na požární ochranu, IZS, ochranu obyvatel a krizové řízení 35,5 mil. Kč, na azylový, migrační a integrační fond 15,4 mil. Kč, na veřejně prospěšný program – sportovní aktivity 17,0 mil. Kč, na koncepci integrace cizinců téměř 8,5 mil. Kč, na dobrovolnickou službu 4,4 mil. Kč, na bezpečnostní výzkum, vývoj a inovace více než 5,4 mil. Kč, na prevenci korupčního jednání 1,5 mil. Kč, na provoz evropských krizových či asistenčních linek 2,0 mil. Kč, atd.

Kapitola **Ministerstvo zahraničních věcí** poskytla celkem **85,2 mil. Kč**, z toho na rozvojovou zahraniční pomoc více něž 22,1 mil. Kč, na humanitární pomoc 17 mil. Kč, na ostatní zahraniční pomoc 31,7 mil. Kč a na činnost ústředního orgánu v zahraniční službě 14,4 mil. Kč.

Ministerstvo životního prostředí poskytlo spolkům **78,1 mil. Kč**, z toho např. na Program Péče o krajinu 26,2 mil. Kč, na programy v rámci OP Životní prostředí 2014+ 31,1 mil. Kč a komunitární program LIFE+ 3,4 mil. Kč, dále 5,0 mil. Kč připadlo na dotace nestátním neziskovým organizacím na koordinační projekty v ochraně přírody a krajiny, 11,3 mil. Kč na projekty realizované v rámci Hlavních oblastí státní dotační politiky vůči nestátním neziskovým organizacím, atd.

Úřad vlády ČR uvolnil spolkům celkem **57,5 mil. Kč**, z toho na program protidrogové politiky 23,6 mil. Kč, na prevenci sociálního vyloučení a komunitní práce 4,5 mil. Kč, na podporu veřejných aktivit zdravotně postižených 22,6 mil. Kč, na podporu veřejně prospěšných aktivit v oblasti rovnosti žen a mužů 1,9 mil. Kč, na podporu implementace Evropské charty regionálních či menšinových jazyků 2,1 mil. Kč a na podporu kapacit celostátních mezioborových sítí NNO 3,0 mil. Kč.

Ministerstvo obrany převedlo ze svého rozpočtu **29,6 mil. Kč**, z toho např. na realizaci neinvestičních projektů v rámci programů Péče o válečné veterány, Rozvoj vojenských tradic, Příprava občanů k obraně státu, atd. Z celku bylo určeno 26,3 mil. Kč Československé obci legionářské, 484 tis. Kč Asociaci pro podporu aktivní zálohy, z. s., 460 tis. Kč spolku PRESAFE, 415 tis. Kč Spolku vojenské historie Renata, 327 tis. Kč spolku Pionýr, z. s., 317 tis. Kč pro SC vebr-sport, z.s., atd.

Kapitola **Všeobecná pokladní správa** uvolnila celkem **19,1 mil. Kč**, z toho Československé obci legionářské 6,0 mil. Kč, Českému svazu bojovníků za svobodu 6,3 mil. Kč, Konfederaci politických vězňů 5,3 mil. Kč a Masarykovu demokratickému hnutí 1,5 mil. Kč.

Akademie věd ČR poskytla spolkům **11,3 mil. Kč** na vědu, výzkum a inovace.

Ministerstvo dopravy poskytlo **11,6 mil. Kč**. Z toho 8,3 mil. Kč spolku v oblasti civilního letectví Letecké amatérské asociaci ČR, která je mj. pověřena ověřováním letové způsobilosti sportovních létajících zařízení, způsobilosti jejich uživatelů vč. evidence a vydávání

příslušných dokladů, apod., a která rovněž provádí šetření leteckých nehod a mimořádných událostí.

Kapitola **Ministerstvo spravedlnosti** převedla spolkům **7,0 mil. Kč**, z toho více než 3,0 mil. Kč na programy pomoci obětem trestných činů (jedná se o podporu nestátních neziskových organizací, které realizují služby a programy pro oběti trestných činů zahrnující poskytování právních informací, fyzický doprovod osob, kterým bylo ublíženo na zdraví, zpracování podání apod.), 2,0 mil. Kč na protidrogovou politiku ve věznicích (práce s problémovými uživateli drog, kteří se v souvislosti s drogovým způsobem života dostali do konfliktu se zákonem), 589,0 tis. Kč na probační a resocializační programy pro mladistvé delikventy, kterými se rozumí programy sociálního výcviku, psychologického poradenství, terapeutické programy, programy zahrnující obecně prospěšnou činnost, vzdělávací, doškolovací, rekvalifikační nebo jiné vhodné programy k rozvíjení sociálních dovedností a osobnosti mladistvých, které směřují k tomu, aby se vyhnuli chování, které by bylo v rozporu se zákonem a k podpoře vhodného sociálního zázemí a k urovnání vztahů mezi nimi a poškozenými a 1,3 mil. Kč na podporu rodin osob ve výkonu trestu odnětí svobody (jedná se o nový dotační titul na rok 2019, který je zaměřen na zajišťování práce s rodinami odsouzených ve výkonu trestu odnětí svobody; cílem těchto programů je udržení kontaktů osob ve výkonu trestu odnětí svobody se svými blízkými, podpora funkčních vztahů a rodinného zázemí, atd.).

Neinvestiční transfery církvím a náboženským společnostem

Církvím a náboženským společnostem bylo v roce 2019 ze státního rozpočtu **uvolněno** celkem **4 339,2 mil. Kč**, tj. 103,8 % rozpočtu, který byl v průběhu roku navýšen o 590,9 mil. Kč. Meziročně se tyto výdaje zvýšily o 12,0 %, tj. o 557 mil. Kč. Z celku 89,3 % představovaly výdaje kapitol Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy, Ministerstvo kultury a Ministerstvo práce a sociálních věcí.

Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy uvolnilo celkem **1 989 mil. Kč** (o 191,2 mil. Kč více než v roce 2018). Tato kapitola zabezpečuje zejména finanční prostředky školám a školským zařízením, jejichž zřizovateli jsou církve nebo náboženské společnosti podle zákona č. 3/2002 Sb., o svobodě náboženského vyznání a postavení církví a náboženských společností a o změně některých zákonů, v platném znění. Financována jsou školská zařízení a školy různého charakteru, od škol mateřských, přes základní, speciální, střední a vyšší odborné až po střediska mládeže. Církevnímu školství bylo poskytnuto více než 1 986,1 mil. Kč (o 191,9 mil. Kč více než v roce 2018) a ostatním církevním a náboženským společnostem 2,9 mil. Kč. V roce 2019 působilo v ČR 138 církevních škol, předškolních a školských zařízení, kterým bylo na provozní náklady poskytnuto celkem 1 872,5 mil. Kč (o 157 mil. Kč více než v roce 2018). Součástí provozní dotace byly i finanční prostředky na podpůrná opatření pro žáky církevních škol se speciálními vzdělávacími potřebami ve výši 161,9 mil. Kč. Další účelové dotace byly poskytnuty např. na rozvojové programy ve výši 3,5 mil. Kč, v rámci OP Výzkum, vývoj a vzdělávání 2014+ bylo poskytnuto 105,6 mil. Kč, na program podpory kvalitního vzdělávání studentů akreditovaných vzdělávacích programů ve skupině oborů 72 Publicistika, knihovnictví a informatika, se zvýšenou mírou digitalizace a využívání moderních technologických postupů 4,0 mil. Kč, na program integrace romské komunity 419 tis. Kč

V kapitole **Ministerstvo kultury** dosáhly neinvestiční transfery církvím a náboženským společnostem v roce 2019 celkem **1 436,7 mil. Kč** (o 59,3 mil. Kč méně než v roce 2018). Z celku výdaje na činnost registrovaných církví a náboženských společností činily 1 155,8 mil. Kč. Ostatní prostředky byly poskytnuty církvím a náboženským společnostem

v rámci jednotlivých dotačních programů zejména v oblasti záchrany a obnovy kulturních památek, kulturních služeb a podpory živého umění.

Neinvestiční dotace církvím a náboženským společnostem v rámci kapitoly **Ministerstvo práce a sociálních věcí** byly vykázány v celkové výši **447,9 mil. Kč**. Z této částky bylo 128,6 mil. Kč určeno na služby sociální péče, téměř 19,6 mil. Kč na služby sociální prevence, 8,8 mil. Kč na odborné sociální poradenství, 30,4 mil. Kč na aktivní politiku zaměstnanosti (z toho na společné programy ČR a EU 8,5 mil. Kč), 143,5 mil. Kč bylo použito na společné programy ČR a EU, 9,9 mil. Kč na podporu rodiny a 35,8 mil. Kč na státní příspěvek na výkon pěstounské péče. Na příspěvek na podporu osob se zdravotním postižením bylo vyplaceno 71,3 mil. Kč a na příspěvek na ochranné pomůcky a pracovní prostředky 14 tis. Kč, atd.

Ministerstvo pro místní rozvoj 198,8 mil. Kč (o 122,2 mil. Kč více než v roce 2018), z toho 198,6 mil. Kč v rámci Integrovaného regionálního operačního programu 2014+ . Největší objem finančních prostředků byl čerpán na projekty v rámci specifického cíle Zefektivnění prezentace, posílení ochrany a rozvoje kulturního dědictví (172,9 mil. Kč). Zbývající prostředky ve výši 225 tis. Kč byly poskytnuty na projekty OP Přeshraniční spolupráce.

Ministerstvo zemědělství uvolnilo církvím a náboženským společnostem **142,4 mil. Kč**, z toho 71,3 mil. Kč na ostatní zemědělskou a potravinářskou činnost a rozvoj, 48,8 mil. Kč na pěstební činnost, 12,2 mil. Kč na podporu ostatních produkčních činností, 10,0 mil. Kč na celospolečenskou funkci lesů, atd.

Ministerstvo zahraničních věcí poskytlo církvím a náboženským společnostem **76,2 mil. Kč**, z toho na rozvojovou zahraniční pomoc 53,8 mil. Kč, na humanitární pomoc více než 22,2 mil. Kč a na činnost ústředního orgánu v zahraniční službě 177,0 tis. Kč.

Další prostředky poskytly kapitoly: Ministerstvo vnitra 17,4 mil. Kč (z toho na koncepci integrace cizinců 6,0 mil. Kč, na dobrovolnickou službu 4,1 mil. Kč, na azylový, migrační a integrační fond 5,7 mil. Kč, na prevenci sociálně patologických jevů 238,9 tis. Kč a na požární ochranu, IZS, ochranu obyvatel a krizové řízení 1,1 mil. Kč), Úřad vlády ČR 14,3 mil. Kč (10,8 mil. Kč na protidrogovou politiku a 3,5 mil. Kč na prevenci sociálního vyloučení a komunitní práce), Ministerstvo zdravotnictví 13,6 mil. Kč (z toho na ostatní speciální zdravotnickou péči 10,7 mil. Kč, na pomoc zdravotně postiženým 1,3 mil. Kč, na protidrogovou politiku téměř 1,4 mil. Kč), Ministerstvo životního prostředí 1,6 mil. Kč (z toho 1,4 mil. Kč v rámci OP Životní prostředí 2014+), Ministerstvo obrany 807,0 tis. Kč a Ministerstvo spravedlnosti 623,0 tis. Kč (na probační a resocializační programy pro dospělé pachatele 362,9 tis. Kč a pro mladistvé delikventy 260,1 tis. Kč).

Příspěvky politickým stranám a politickým hnutím

Ve schváleném rozpočtu na rok 2019 byla v kapitole Všeobecná pokladní správa vyhrazena na příspěvky politickým stranám a politickým hnutím částka 708,8 mil. Kč (o 139,5 mil. Kč více než v roce 2018). Rozpočet byl během roku snížen o 60,1 mil. Kč na částku 648,7 mil. Kč provedenými rozpočtovými opatřeními. Ministerstvo financí prostřednictvím této kapitoly **vyplatilo** v roce 2019 politickým stranám a politickým hnutím ze státního rozpočtu příspěvky **celkem** ve výši **624,5 mil. Kč**. Jednalo se o příspěvek na činnost ve výši 520,9 mil. Kč a příspěvek na podporu činnosti politického institutu ve výši 37,8 mil. Kč, které jsou vypláceny podle zákona č. 424/1991 Sb., o sdružování v politických stranách a v politických hnutích, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon č. 424/1991 Sb.) a příspěvek na úhradu volebních nákladů za volby do Evropského parlamentu ve výši 65,8 mil. Kč, který je vyplácen podle § 65 zákona č. 62/2003 Sb., o volbách do Evropského parlamentu a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon č. 62/2003 Sb.). Celkově nejvyšší

příspěvky ze státního rozpočtu byly uhrazeny politickému hnutí ANO 2011, a to ve výši 161 mil. Kč, dále ODS ve výši 85,7 mil. Kč, ČSSD ve výši 75,9 mil. Kč, KDU-ČSL ve výši 55,7 mil. Kč, KSČM ve výši 53,7 mil. Kč.

Tabulka č. 65: Příspěvky vyplacené politickým stranám a politickým hnutím v roce 2019 celkem (v Kč)

Název politické strany /politického hnutí	příspěvek na činnost x)	příspěvek na podporu činnosti politického institutu x)	příspěvek na úhradu volebních nákladů za volby do Evropského parlamentu xx)	příspěvky vyplacené v roce 2019 celkem
ANO 2011	132 675 000	13 267 500	15 070 290	161 012 790
ANO, vytrollíme europarlament			1 111 380	1 111 380
Česká pirátská strana	35 200 000		9 925 320	45 125 320
ČSSD	66 450 000	6 645 000	2 809 920	75 904 920
HLAS			1 693 470	1 693 470
MÍSTNÍ HNUTÍ NEZÁVISLÝCH ZA HARMONICKÝ ROZVOJ OBCÍ A MĚST	750 000			750 000
Hnutí pro Prahu 11	900 000			900 000
Hradecký demokratický klub	250 000			250 000
JIHOČEŠI 2012	1 000 000			1 000 000
Karlovarská občanská alternativa	500 000			500 000
KDU - ČSL	45 950 000	4 595 000	5 151 690	55 696 690
KSČM	45 000 000	3 803 571	4 938 720	53 742 291
„Marek Hilšer do Senátu"	900 000			900 000
Nestraníci	1 150 000			1 150 000
Občané patrioti	1 400 000			1 400 000
Občané pro Budějovice	250 000			250 000
OBČANÉ SPOLU - NEZÁVISLÍ	900 000			900 000
ODS	68 500 000	6 850 000	10 346 550	85 696 550
Ostravak	900 000			900 000
politické hnutí Změna	500 000			500 000
ProOlomouc	250 000			250 000
SENÁTOR 21	1 800 000			1 800 000
Severočeši.cz	900 000			900 000
Spojení demokraté - Sdružení nezávislých	900 000			900 000
SNK Evropští demokraté	1 500 000			1 500 000
STAROSTOVÉ A NEZÁVISLÍ xxx)	34 675 000		4 143 300	38 818 300
Starostové a osobnosti pro Moravu	250 000			250 000
Starostové pro Liberecký kraj	6 300 000			6 300 000
Svobodní	500 000			500 000
Strana soukromníků České republiky	1 650 000			1 650 000
Strana Práv Občanů ZEMANOVCI	3 682 639			3 682 639
Strana zelených	3 950 000			3 950 000
Svoboda a přímá demokracie (SPD)	34 617 361		6 501 540	41 118 901
TOP 09 xxx)	26 000 000	2 600 000	4 143 300	32 743 300
VÝCHODOČEŠI	500 000			500 000
„Žít Brno"	250 000			250 000
Celkem	**520 900 000**	**37 761 071**	**65 835 480**	**624 496 551**

x) podle § 20 zákona č. 424/1991 Sb.
xx) podle § 65 zákona č. 62/2003 Sb.
xxx) Koalici STAROSTOVÉ (STAN) s regionálními partnery a TOP 09, která je koalicí politické strany TOP 09 a politického hnutí STAROSTOVÉ A NEZÁVISLÍ, byl příspěvek na úhradu volebních nákladů za volby do Evropského parlamentu ve výši 8 286 600 Kč vyplacen na základě jejich dohody ve výši 4 143 300 Kč politické straně TOP 09 a ve výši 4 143 300 Kč politickému hnutí STAROSTOVÉ A NEZÁVISLÍ.

Příspěvky politickým stranám a politickým hnutím podle zákona č. 424/1991 Sb.

Ve schváleném rozpočtu na rok 2019 byla v kapitole Všeobecná pokladní správa vyhrazena na příspěvky politickým stranám a politickým hnutím podle zákona č. 424/1991 Sb. částka 582,9 mil. Kč (o 13,6 mil. Kč více než v roce 2018). Ve skutečnosti byla vyplacena celkem částka 558,7 mil. Kč, v tom: příspěvek na činnost ve výši 520,9 mil. Kč a příspěvek na podporu činnosti politického institutu ve výši 37,8 mil. Kč. Celkově nejvyšší příspěvky ze státního rozpočtu byly uhrazeny politickému hnutí ANO 2011, a to ve výši 145,9 mil. Kč, dále ODS ve výši 75,4 mil. Kč, ČSSD ve výši 73,1 mil. Kč, KDU-ČSL ve výši 50,5 mil. Kč, KSČM ve výši 48,8 mil. Kč.

Tabulka č. 66: Příspěvky vyplacené politickým stranám a politickým hnutím podle zákona č. 424/1991 Sb. v roce 2019 (v Kč)

Název politické strany nebo politického hnutí	stálý příspěvek	příspěvek na mandát								příspěvek na činnost celkem	příspěvek na podporu činnosti politického institutu	příspěvky celkem
		počet poslanců	poslanci	počet senátorů	senátoři	počet zast.krajů	zastupitelé krajů	počet zast. hl. m. Prahy	zast. hl.m.Prahy			
ANO 2011 *)	10 000 000	78	70 200 000	7/6	5 475 000	176	44 000 000	12	3 000 000	132 675 000	13 267 500	145 942 500
Česká pirátská strana	10 000 000	22	19 800 000	1	900 000	5	1 250 000	13	3 250 000	35 200 000		35 200 000
ČSSD	10 000 000	15	13 500 000	13	11 700 000	125	31 250 000	0	0	66 450 000	6 645 000	73 095 000
MÍSTNÍ HNUTÍ NEZÁVISLÝCH ZA HARMONICKÝ ROZVOJ OBCÍ A MĚST	0	0	0	0	0	3	750 000	0	0	750 000		750 000
Hnutí pro Prahu 11	0	0	0	1	900 000	0	0	0	0	900 000		900 000
Hradecký demokratický klub	0	0	0	0	0	1	250 000	0	0	250 000		250 000
JIHOČEŠI 2012	0	0	0	0	0	4	1 000 000	0	0	1 000 000		1 000 000
Karlovarská občanská alternativa	0	0	0	0	0	2	500 000	0	0	500 000		500 000
KDU - ČSL	10 000 000	10	9 000 000	13	11 700 000	61	15 250 000	0	0	45 950 000	4 595 000	50 545 000
KSČM	10 000 000	15	13 500 000	0	0	86	21 500 000	0	0	45 000 000	3 803 571	48 803 571
„Marek Hilšer do Senátu"	0	0	0	1	900 000	0	0	0	0	900 000		900 000
Nestraníci	0	0	0	1	900 000	1	250 000	0	0	1 150 000		1 150 000
Občané patrioti	0	0	0	1	900 000	2	500 000	0	0	1 400 000		1 400 000
Občané pro Budějovice	0	0	0	0	0	1	250 000	0	0	250 000		250 000
OBČANÉ SPOLU - NEZÁVISLÍ	0	0	0	1	900 000	0	0	0	0	900 000		900 000
ODS	10 000 000	25	22 500 000	15	13 500 000	76	19 000 000	14	3 500 000	68 500 000	6 850 000	75 350 000
Ostravak	0	0	0	1	900 000	0	0	0	0	900 000		900 000
politické hnutí Změna	0	0	0	0	0	2	500 000	0	0	500 000		500 000
ProOlomouc	0	0	0	0	0	1	250 000	0	0	250 000		250 000
SENÁTOR 21	0	0	0	2	1 800 000	0	0	0	0	1 800 000		1 800 000
Severočeši.cz	0	0	0	1	900 000	0	0	0	0	900 000		900 000
Spojení demokraté - Sdružení nezávislých	0	0	0	1	900 000	0	0	0	0	900 000		900 000
SNK Evropští demokraté	0	0	0	0	0	6	1 500 000	0	0	1 500 000		1 500 000
STAROSTOVÉ A NEZÁVISLÍ ***)	10 000 000	6	5 400 000	9/10	8 775 000	38	9 500 000	4	1 000 000	34 675 000		34 675 000
Starostové a osobnosti pro Moravu	0	0	0	0	0	1	250 000	0	0	250 000		250 000
Starostové pro Liberecký kraj	0	0	0	2	1 800 000	18	4 500 000	0	0	6 300 000		6 300 000
Svobodní	0	0	0	0	0	2	500 000	0	0	500 000		500 000
Strana soukromníků České republiky	0	0	0	1	900 000	3	750 000	0	0	1 650 000		1 650 000
Strana Práv Občanů ZEMANOVCI **)	0	0	0	0	0	15	3 682 639	0	0	3 682 639		3 682 639
Strana zelených	0	0	0	3	2 700 000	5	1 250 000	0	0	3 950 000		3 950 000
Svoboda a přímá demokracie (SPD) **)	10 000 000	22	19 800 000	0	0	19	4 817 361	0	0	34 617 361		34 617 361
TOP 09	10 000 000	7	6 300 000	3	2 700 000	19	4 750 000	9	2 250 000	26 000 000	2 600 000	28 600 000
VÝCHODOČEŠI	0	0	0	0	0	2	500 000	0	0	500 000		500 000
„Žít Brno"	0	0	0	0	0	1	250 000	0	0	250 000		250 000
Celkem	**90 000 000**	**200**	**180 000 000**	**77/77**	**69 150 000**	**675**	**168 750 000**	**52**	**13 000 000**	**520 900 000**	**37 761 071**	**558 661 071**

**) Dne 29. ledna 2019 zanikl mandát senátorky Zuzany Baudyšové zvolené za politické hnutí ANO 2011 v roce 2014 ve volebním obvodu č. 24 - Praha 9.*

***) Ve splátce příspěvku na činnost za 1. čtvrtletí 2019 byla provedena úprava výše příspěvku na mandát v návaznosti na sdělení Krajského úřadu Kraje Vysočina ohledně rezignace člena zastupitelstva kraje genmjr. v.v. Ing. Hynka Blaška dne 23. 9. 2018 navrženého politickou stranou Strana Práv Občanů a nového člena zastupitelstva kraje, kterým se stal dne 24. 9. 2018 kandidát navržený politickým hnutím Svoboda a přímá demokracie - Tomio Okamura (SPD) Michal Suchý. Jednalo se o změnu v rámci Koalice Svoboda a přímá demokracie - Tomio Okamura (SPD) a Strana Práv Občanů.*

****) V doplňovacích volbách do Senátu Parlamentu ČR ve volebním obvodu č. 24 – Praha 9 byl dne 13. 4. 2019 zvolen senátorem pan David Smoljak, kterého navrhlo politické hnutí STAROSTOVÉ A NEZÁVISLÍ.*

Podle § 20 zákona č. 424/1991 Sb. se v roce konání voleb do Poslanecké sněmovny, Senátu, zastupitelstva kraje nebo zastupitelstva hlavního města Prahy propočítávají roční státní příspěvky za každé volební období zvlášť. Straně a hnutí náleží měsíčně jedna dvanáctina propočteného ročního státního příspěvku. V měsíci konání voleb obdrží strana a hnutí státní příspěvek propočtený z výsledků voleb tohoto volebního období, jehož výše bude pro stranu a hnutí výhodnější.

Příspěvek na činnost zahrnuje stálý příspěvek a příspěvek na mandát. Stálý příspěvek činí ročně 6 000 tis. Kč pro stranu a hnutí, které získaly v posledních volbách do Poslanecké sněmovny 3 % hlasů. Za každých dalších i započatých 0,1 % hlasů obdrží strana a hnutí ročně 200 tis. Kč. Obdrží-li strana a hnutí více než 5 % hlasů, příspěvek se dále nezvyšuje. V roce 2019 činil příspěvek na mandát poslance a senátora ročně 900 tis. Kč a na mandát člena zastupitelstva kraje a člena zastupitelstva hl. m. Prahy ročně 250 tis. Kč.

Nárok na příspěvek na podporu činnosti politického institutu vzniká straně a hnutí, jejíž alespoň jeden poslanec byl zvolen za danou stranu a hnutí alespoň ve dvou z posledních tří po sobě jdoucích volebních období Poslanecké sněmovny včetně probíhajícího volebního období a která je zakladatelem nebo členem politického institutu. Příspěvek na podporu činnosti politického institutu činí ročně částku rovnající se 10 % z celkové výše příspěvku na činnost, který náleží straně nebo hnutí.

Vyplacený příspěvek na činnost byl tvořen stálým příspěvkem ve výši 90 mil. Kč a příspěvkem na mandát ve výši 430,9 mil. Kč. Z vyplaceného příspěvku na činnost za rok 2019 v celkové výši 520,9 mil. Kč byla nejvyšší částka uhrazena politickému hnutí

ANO 2011, a to 132,7 mil. Kč, ODS 68,5 mil. Kč, ČSSD 66,5 mil. Kč, KDU-ČSL 45,9 mil. Kč a KSČM 45 mil. Kč. Příspěvek na činnost za rok 2019 byl ve srovnání s vyplaceným příspěvkem na činnost za rok 2018 nižší o 4,8 mil. Kč, tj. o 0,91 %.

Příspěvek na podporu činnosti politického institutu byl v roce 2019 vyplacen v celkové výši 37,8 mil. Kč, v tom politickému hnutí ANO 2011 ve výši 13,3 mil. Kč, ČSSD ve výši 6,6 mil. Kč, ODS ve výši 6,9 mil. Kč, KDU-ČSL ve výši 4,6 mil. Kč, KSČM ve výši 3,8 mil. Kč a TOP 09 ve výši 2,6 mil. Kč.
Příspěvek na podporu činnosti politického institutu za rok 2019 byl ve srovnání s rokem 2018 vyšší o 3 mil. Kč, tj. o 8,68 %. Vyšší čerpání bylo ovlivněno vyplacením příspěvku na podporu činnosti politického institutu KSČM, neboť KSČM založila politický institut až v roce 2019.

Celkové plnění rozpočtovaných výdajů na položce „Příspěvek politickým stranám“ za rok 2019 činilo 95,8 % rozpočtu po změnách.

Příspěvek na úhradu volebních nákladů za volby do Evropského parlamentu podle zákona č. 62/2003 Sb.

Úhrada volebních nákladů politickým stranám ve schváleném rozpočtu na rok 2019 byla rozpočtována ve výši 125,9 mil. Kč. Rozpočet po změnách činil 65,8 mil. Kč. Úspora (60,1 mil. Kč) byla použita ke krytí rozpočtově nezabezpečených výdajů v položce „Penzijní připojištění a doplňkové penzijní spoření“, neboť na základě výsledků voleb do Evropského parlamentu, které se konaly ve dnech 24. a 25. května 2019, byl vyplacen politickým stranám a politickým hnutím příspěvek na úhradu volebních nákladů v celkové výši 65,8 mil. Kč. Celkové plnění položky „Úhrada volebních nákladů politickým stranám“ činilo 100 % rozpočtu po změnách. Příspěvek na úhradu volebních nákladů za volby do Evropského parlamentu je poskytován podle § 65 zákona č. 62/2003 Sb. Z celkového příspěvku na úhradu volebních nákladů za volby do Evropského parlamentu získalo nejvyšší příspěvek politické hnutí ANO 2011 v částce 15,1 mil. Kč, ODS 10,3 mil. Kč, Česká pirátská strana 9,9 mil. Kč.

Tabulka č. 67: Příspěvek na úhradu volebních nákladů za volby do Evropského parlamentu konané ve dnech 24. a 25. května 2019

Název politické strany, politického hnutí, koalice	počet platných hlasů	% z celkového počtu platných hlasů	**příspěvek v Kč**
ANO 2011	502 343	21,19	**15 070 290**
ANO, vytrollíme europarlament	37 046	1,56	**1 111 380**
HLAS	56 449	2,38	**1 693 470**
Česká pirátská strana	330 844	13,96	**9 925 320**
Česká strana sociálně demokratická	93 664	3,95	**2 809 920**
STAROSTOVÉ (STAN) s regionálními partnery a TOP 09	276 220	11,65	**8 286 600**
Komunistická strana Čech a Moravy	164 624	6,94	**4 938 720**
KDU-ČSL	171 723	7,24	**5 151 690**
Občanská demokratická strana	344 885	14,55	**10 346 550**
Svoboda a přímá demokracie - Tomio Okamura (SPD)	216 718	9,14	**6 501 540**
Celkem	**2 194 516**	**92,57**	**65 835 480**

Příspěvek se poskytuje v souladu s ustanovením § 65 zákona č. 62/2003 Sb., o volbách do Evropského parlamentu a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů. Český statistický úřad po ověření volby poslanců do Evropského parlamentu sdělil Ministerstvu financí údaje o počtu platných hlasů odevzdaných pro jednotlivé politické strany, politická hnutí nebo koalice. Politické straně, politickému hnutí nebo koalici, která ve volbách získala nejméně 1 % z celkového počtu platných hlasů, bylo za každý odevzdaný hlas ze státního rozpočtu uhrazeno 30 Kč.

Neinvestiční transfery společenstvím vlastníků jednotek

Společenství vlastníků jednotek získala v roce 2019 celkem **348,7 mil. Kč**. Meziročně se tyto výdaje zvýšily o 160,1 mil. Kč. Z celku kapitola Ministerstvo pro místní rozvoj poskytla 347,4 mil. Kč, což je výrazný meziroční nárůst způsobený realizací a financováním projektů v rámci Integrovaného regionálního operačního programu 2014+, na něž byly veškeré tyto finanční prostředky společenstvím vlastníků jednotek poskytnuty. Kapitola Ministerstvo kultury použila více než 1,1 mil. Kč v oblasti památkové péče, kapitola Ministerstvo práce a sociálních věcí vynaložila 122,0 tis. Kč v rámci aktivní politiky zaměstnanosti a Ministerstvo průmyslu a obchodu poskytlo 50,0 tis. Kč v rámci programu na podporu úspory energie a využití obnovitelných zdrojů.

Ostatní neinvestiční transfery neziskovým a podobným organizacím

Ostatní neinvestiční transfery neziskovým a podobným organizacím, tj. organizacím, které nejsou zařaditelné pod některé z předchozích, např. nadacím, tuzemským svazům a spolkům apod., byly vykázány v celkové částce **596,1 mil. Kč**, tj. 83,4 % rozpočtu po změnách, resp. schváleného rozpočtu, který byl v průběhu roku snížen o 601,3 mil. Kč. Meziročně se tyto výdaje snížily o 39,9 % (o 395,5 mil. Kč), což se projevilo v kapitole Ministerstvo práce a sociálních věcí.

Výdaje kapitoly **Ministerstvo práce a sociálních věcí** na ostatní neinvestiční dotace neziskovým a podobným organizacím činily **314,3 mil. Kč (meziroční pokles o 332,7 mil. Kč)**, z toho 289,2 mil. Kč, meziročně o 24 % méně připadlo na společné programy ČR a EU, 3,8 mil. Kč na aktivní politiku zaměstnanosti (z toho na společné programy ČR a EU 3,7 mil. Kč – meziroční pokles o 12,9 mil. Kč), 3,3 mil. Kč na služby sociální péče, 140,0 tis. Kč na služby sociální prevence, 1,8 mil. Kč na příspěvek na podporu osob se zdravotním postižením, 15,9 mil. Kč na podporu rodiny a 161 tis. Kč na dotace na zařízení pro děti vyžadující okamžitou pomoc.

Úřad vlády ČR poskytl **92,6 mil. Kč**, z toho na protidrogovou politiku téměř 91,8 mil. Kč a na podporu rovnosti žen a mužů 714,6 tis. Kč.

Z kapitoly **Ministerstvo životního prostředí** bylo uvolněno **88,8 mil. Kč**, z toho 87,6 mil. Kč v rámci OP Životní prostředí 2014+, 961,9 tis. Kč na projekty realizované v rámci Hlavních oblastí státní dotační politiky vůči nestátním neziskovým organizacím a 240 tis. Kč příspěvek zoologickým zahradám atd.

Ministerstvo zemědělství poskytlo **32,9 mil. Kč**, z toho 26,6 mil. Kč na ostatní zemědělskou a potravinářskou činnost a rozvoj. Příjemcem byla Potravinářská komora ČR, Agrární komora Zlín.

Kapitola **Ministerstvo vnitra** převedla prostředky ve výši **30,6 mil. Kč** z toho na bezpečnostní výzkum, vývoj a inovace 25,2 mil. Kč

Ministerstvo pro místní rozvoj poskytlo **13,7 mil. Kč** z toho 8,7 mil. Kč v rámci Integrovaného regionální programu 2014+ a částka 5,0 mil. Kč byla určena na projekty spolufinancované v rámci OP přeshraniční spolupráce 2014+.

Další kapitoly, které poskytly ostatním neziskovým a podobným organizacím neinvestiční prostředky byly: Ministerstvo kultury 10,0 mil. Kč (z toho 8,5 mil. Kč na divadelní činnost, 1,2 mil. Kč na ostatní záležitosti kultury, 175 tis. Kč na zájmovou činnost v kultuře), Grantová agentura ČR 8,7 mil. Kč účelových prostředků na podporu výzkumu, experimentálního vývoje a inovací, Ministerstvo zdravotnictví 1,6 mil. Kč (vše na vzdělávání pracovníků ve zdravotnictví), Ministerstvo průmyslu a obchodu 1,3 mil. Kč (vše v rámci OP Podnikání a inovace pro konkurenceschopnost 2014+ a z toho 0,8 mil. Kč na výzkum

a vývoj v průmyslu kromě paliv a energetiky), Ministerstvo zahraničních věcí 1,1 mil. Kč (z toho 0,6 mil. Kč na činnost ústředního orgánu v zahraniční službě a 0,5 mil. Kč na zahraniční rozvojovou spolupráci), Ministerstvo spravedlnosti 287,1 tis. Kč na rozvoj služeb pro oběti trestné činnosti, Ministerstvo obrany 191,6 tis. Kč na kulturu a Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy 90 tis. Kč na soutěže.

2.3.4. Neinvestiční transfery veřejným rozpočtům ústřední úrovně

Neinvestiční transfery veřejným rozpočtům ústřední úrovně představují zejména transfery státním fondům a fondům sociálního a veřejného zdravotního pojištění. Rozpočet neinvestičních transferů veřejným rozpočtům ústřední úrovně na rok 2019 byl schválen ve výši 114,2 mld. Kč, tj. o 8,8 % (o 73,5 mld. Kč) více než v roce 2018. V průběhu roku byl rozpočet navýšen celkem o 6,5 mld. Kč, nejvíce u kapitoly Ministerstvo dopravy. Skutečná výše čerpání v roce 2019 dosáhla 141,9 mld. Kč, tedy o 31,1 % (o 33,7 mld. Kč) více než v roce 2018. Na tomto růstu se podílely výdaje na společné programy EU a ČR, které byly vyšší o 14,2 % (o 4,2 mld. Kč).

Tabulka č. 68: Neinvestiční transfery veřejným rozpočtům ústřední úrovně (v mil. Kč)

NEINVESTIČNÍ TRANSFERY VEŘEJNÝM ROZPOČTŮM ÚSTŘEDNÍ ÚROVNĚ	Skutečnost 2018	Rozpočet 2019		Skutečnost 2019	Plnění v % (4:3)	Index v % 2019/2018 (4:1)	Rozdíl Skut.-Skut. (4-1)
		schválený	po změnách				
	1	2	3	4	5	6	7
Neivestiční transfery veřejným rozpočtům ústřední úrovně	**108 231**	**114 153**	**122 849**	**141 893**	**115,5**	**131,1**	**33 662**
z toho:							
státním fondům	**39 769**	**40 690**	**50 855**	**51 293**	**100,9**	**129,0**	**11 524**
z toho: SZIF (MZe)	31 585	33 770	35 412	35 738	100,9	113,2	4 154
z toho: SFDI (MD)	6 888	6 056	14 062	13 967	99,3	202,8	7 079
fondům sociálního a veřejného zdrav. pojištění	**68 369**	**73 334**	**71 864**	**71 863**	**100,0**	**105,1**	**3 494**
z toho: platby státu za st. pojištěnce (VPS)	68 359	73 320	71 850	71 849	100,0	105,1	3 490
do státních finančních aktiv (VPS)	**0**	**0**	**0**	**18 636**	**x**	**x**	**18 636**

Neinvestiční transfery státním fondům

Neinvestiční transfery státním fondům byly ve schváleném rozpočtu na rok 2019 zahrnuty v částce 51,3 mld. Kč, z toho 69,7 % (35,7 mld. Kč) připadlo na Státní zemědělský intervenční fond (dále jen SZIF), tj. o 6,7 mld. Kč méně než stanovil schválený rozpočet roku 2018 pro tento fond a o 4,2 mld. Kč více než činily skutečné transfery SZIF v roce 2018. Mimo SZIF byly do rozpočtu roku 2019 zahrnuty neinvestiční výdaje pro Státní fond dopravní infrastruktury (dále jen SFDI) ve výši téměř 14 mld. Kč, pro Státní fond kinematografie ve výši 1,3 mld. Kč, pro Státní fond životního prostředí 278,4 mil. Kč a pro Státní fond kultury ve výši 1,9 mil. Kč. V průběhu roku byl rozpočet navýšen o 10,2 mld. Kč. Státním fondům bylo poukázáno celkem **51,3 mld. Kč** neinvestičních prostředků, tj. o 0,9 % (o 438,2 mil. Kč) více proti rozpočtu po změnách při meziročním růstu o 29,0 % (o 11,5 mld. Kč).

Ministerstvo zemědělství převedlo **SZIF** celkem **35,7 mld. Kč** neinvestičních prostředků, tj. 100,9 % rozpočtu po změnách. Meziročně se tyto výdaje zvýšily o 13,2 % (o 4,2 mld. Kč). Z toho dotace na činnost SZIF činily 1 795,0 mil. Kč (vč. investičních prostředků ve výši 99,5 mil. Kč), z toho 1 660 mil. Kč správní výdaje (vč. Investičních prostředků ve výši 99,5 mil. Kč) a 135,0 mil. Kč výdaje na marketingovou činnost. Na financování společné zemědělské politiky bylo v roce 2019 vynaloženo vč. investičních prostředků celkem 39,9 mld. Kč. Podrobné údaje o společné zemědělské politice jsou uvedeny v části VI.2 tohoto sešitu.

Ministerstvo dopravy poskytlo neinvestiční prostředky **SFDI** ve výši **14,0 mld. Kč**, tj. 99,3 % rozpočtu po změnách a meziroční nárůst o 102,8 %, tj. o 7,7 mld. Kč, který byl způsoben nárůstem požadavku neinvestičních potřeb, jež vychází z potřeb konečných příjemců, tj. ŘSD ČR, SŽDC a ŘVC ČR. Prostředky směřovaly na financování silnic II. a III. třídy ve vlastnictví krajů a komunikací plnících funkci nevybudovaného silničního okruhu kolem Prahy (zejména usnesení vlády č. 276/2018) a na údržby a zajišťování oprav dopravní infrastruktury. V rámci OP Doprava 2014+ bylo čerpáno 51,3 mil. Kč a v rámci komunitárního programu Nástroj pro propojení Evropy 2014+ 2,18 mil. Kč. Dále SFDI obdržel od Ministerstva dopravy 44,7 mld. Kč investičních prostředků.

Kapitola **Ministerstvo životního prostředí** převedla **Státnímu fondu životního prostředí** celkem **278,4 mil. Kč** neinvestičních prostředků, včetně prostředků vyplývajících z nároků z nespotřebovaných výdajů v minulých letech, z toho na zajištění technické asistence u OP Životní prostředí 2014+ v rámci programu 115 310 ve výši 234,2 mil. Kč na akce zajišťující kvalitní výkonnou strukturu, řádné a efektivní řízení a administraci OP Životní prostředí 2014+ a z programu 115 280 „Nová zelená úsporám“ ve výši 44,2 mil. Kč na administraci programu.

Ministerstvo kultury převedlo prostředky pro **Státní fond kinematografie** ve výši **1 307,4 mil. Kč**, tj. 100 % rozpočtu po změnách. Na dotace na filmové pobídky připadlo 1 300,0 mil. Kč a na dotace ze státního rozpočtu na provoz 7,4 mil. Kč. Další prostředky ve výši **1,9 mil. Kč** byly převedeny **Státnímu fondu kultury** na základě memoranda o dlouhodobé spolupráci uzavřeného mezi Ministrem kultury a Státním fondem kultury, a to jako kompenzace ztráty příjmů z pronájmu Národního domu na Vinohradech obsazením několika kanceláří pracovníky Ministerstva kultury.

Z rozpočtu kapitoly **Ministerstvo pro místní rozvoj** nebyly v roce 2019 poskytnuty neinvestiční transfery Státnímu fondu rozvoje bydlení, ani ostatním státním fondům. V roce 2018 převedla tato kapitola Státnímu fondu rozvoje bydlení celkem 80,6 mil. Kč neinvestičních prostředků. Vyplacené úrokové dotace v rámci programu Nový Panel ze smluv roku 2011 a dotace na krytí skutečných výdajů spojených se snížením jistiny úvěrů poskytnutých mladým lidem při narození dítěte dle nařízení vlády č. 616/2004 Sb. byly hrazeny z finančních prostředků SFRB.

Neinvestiční transfery fondům sociálního a zdravotního pojištění

Neinvestiční transfery fondům sociálního a veřejného zdravotního pojištění jsou určeny především na **platbu státu na zdravotní pojištění za zákonem vybrané skupiny obyvatel**, která je hrazena z kapitoly **Všeobecná pokladní správa**. Státní rozpočet stanovil výši této platby na 73,3 mld. Kč, když byl proti rozpočtu roku 2018 navýšen o 5,0 % (o 3,5 mld. Kč) zejména v souvislosti se zvýšením vyměřovacího základu pro tuto platbu od 1.1.2019 na 1 018 Kč za osobu/měsíc (podrobněji uvedeno v části Zprávy týkající se sociálních výdajů). **Čerpáno** bylo celkem **71,9 mld. Kč** (100,0 % rozpočtu po změnách) při meziročním navýšení o 5,1 % (o 3,5 mld. Kč).

Dále jsou do této skupiny výdajů zahrnuty prostředky poskytované z rozpočtu **Ministerstva obrany** Vojenské zdravotní pojišťovně. Fondům zprostředkování úhrady zdravotní péče a pro úhradu preventivní péče, zřízeným podle vyhlášky č. 41/2000 Sb., bylo převedeno **13,5 mil. Kč**, tj. 100 % rozpočtu po změnách a meziroční nárůst o 4 mld. Kč. Uvedené fondy slouží ke zprostředkování úhrady zdravotní a preventivní péče pro vojáky v činné službě nad rámec veřejného zdravotního pojištění.

Neinvestiční transfery prostředků do státních finančních aktiv

Neinvestiční transfery prostředků do státních finančních aktiv dosáhly v roce 2019 výše 18,6 mld. Kč (v roce 2018 byly nulové) a jednalo se o převod prostředků na zvláštní účet rezervy důchodového pojištění z kapitoly VPS (výdaj) prostřednictvím kapitoly OSFA (příjem) do státních finančních aktiv na zvláštní účet rezervy důchodového pojištění na základě zmocnění uděleného ministryni financí v zákoně č. 336/2018 Sb., o státním rozpočtu ČR na rok 2019, v § 2 odst. 2. Při zpracování Státního závěrečného účtu za rok 2018 byl vyčíslen v souladu s § 36 rozpočtových pravidel kladný rozdíl příjmů pojistného na důchodové pojištění včetně příjmů z penále a pokut připadajících na důchodové pojištění a výdaji na dávky důchodového pojištění včetně výdajů spojených s výběrem pojistného na důchodové pojištění a výplatou dávek důchodového pojištění v roce 2018 ve výši 18,6 mld. Kč.

2.3.5. Neinvestiční transfery veřejným rozpočtům územní úrovně

Schválený rozpočet neinvestičních transferů veřejným rozpočtům územní úrovně 178,4 mld. Kč předpokládal zvýšení výdajů o 17,1 % (o 26,1 mld. Kč) proti schválenému rozpočtu roku 2018 a o 12,9 % (o 20,3 mld. Kč) proti skutečnosti roku 2018. Celkový objem finančních vztahů státního rozpočtu k rozpočtům obcí v úhrnech po jednotlivých krajích, k rozpočtu hl. m. Prahy a rozpočtům krajů pro rok 2019 činil 11,8 mld. Kč. Z toho příspěvek na výkon státní správy k rozpočtům obcí 9,4 mld. Kč, k rozpočtu hl.m. Prahy 1,1 mld. Kč a k rozpočtům krajů 1,3 mld. Kč. Příspěvek na výkon státní správy byl pro rok 2019 navýšen oproti úrovni roku 2018 o 9,9 %. Do rozpočtu byly promítnuty např. meziroční změny počtu obyvatel, změny správních obvodů matričních úřadů a stavebních úřadů, financování veřejného opatrovnictví, atd. Z celkových účelových dotací poskytovaných mimo finanční vztah (166,1 mld. Kč) bylo ve schváleném rozpočtu 85,1 % (141,4 mld. Kč) určeno pro obce a kraje z rozpočtu kapitoly Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy na dotace krajům zejména na tzv. přímé náklady pro školy a školská zařízení zřizovaná kraji, obcemi, příp. dobrovolnými svazky obcí (osobní výdaje: platy pedagogických a nepedagogických pracovníků, pojistné a další související platby; ostatní přímé neinvestiční výdaje: učebnice, učební pomůcky, apod.). V průběhu roku byl rozpočet neinvestičních transferů veřejným rozpočtům územní úrovně zvýšen celkem o 6,5 mld. Kč. **Čerpáno** bylo celkem **184,6 mld. Kč**, tj. o 0,2 % (o 327 mil. Kč) méně než stanovil rozpočet po změnách, při meziročním růstu o 16,8 % (o 26,5 mld. Kč).

Tabulka č. 69: Neinvestiční transfery veřejným rozpočtům územní úrovně (v mil. Kč)

NEINVESTIČNÍ TRANSFERY VEŘEJNÝM ROZPOČTŮM ÚZEMNÍ ÚROVNĚ	Skutečnost 2018	Rozpočet 2019		Skutečnost 2019	Plnění v % (4:3)	Index v % 2019/2018 (4:1)	Rozdíl Skut.-Skut. (4-1)
		schválený	po změnách				
	1	2	3	4	5	6	7
Neivestiční transfery veřejným rozpočtům územní úrovně	**158 063**	**178 412**	**184 878**	**184 551**	**99,8**	**116,8**	**26 488**
z toho:							
Obce celkem	**35 255**	**31 796**	**40 867**	**41 103**	**100,6**	**116,6**	**5 847**
- neinvestiční transfery obcím	25 690	21 282	30 353	30 588	100,8	119,1	4 898
- neinvestiční transfery obcím v rámci souhrného dotačního vztahu	9 565	10 514	10 514	10 514	100,0	109,9	950
Kraje celkem	**122 337**	**146 527**	**143 798**	**143 153**	**99,6**	**117,0**	**20 816**
- neinvestiční transfery krajům	121 139	145 210	142 481	141 835	99,6	117,1	20 696
- neinvestiční transfery krajům v rámci souhrného dotačního vztahu	1 198	1 317	1 317	1 317	100	110,0	120
Regionální rady regionů soudržnosti	**215**	**2**	**25**	**102**	**413,2**	**47,6**	**-112**

V rámci souhrnného dotačního vztahu bylo poukázáno celkem **11,8 mld. Kč** (100,0 % rozpočtu), z toho příspěvek na výkon státní správy pro kraje činil 1 317,3 mil. Kč a pro

hl. m. Praha 1,1 mld. Kč, obcím bylo uvolněno celkem 9 438,2 mil. Kč na příspěvek na výkon státní správy a na dotace pro vybraná zdravotnická zařízení.

Neinvestiční transfery obcím a krajům **mimo rámec souhrnného dotačního vztahu** (tzv. účelové) byly ve schváleném rozpočtu na rok 2019 zahrnuty ve výši 166,5 mld. Kč, tj. o 17,6 % (o 24,9 mld. Kč) více než stanovil schválený rozpočet roku 2018. Rozpočet účelových transferů na rok 2019 byl během roku navýšen celkem o 6,3 mld. Kč (plánované výdaje krajům byly sníženy o 2,7 mld. Kč a plánované výdaje obcím byly navýšeny o 9,1 mld. Kč). Obcím a krajům bylo v roce 2018 **převedeno celkem 172,4 mld. Kč**, tj. 99,8 % rozpočtu po změnách. Z celku **obce** získaly **30,6 mld. Kč**, tj. 100,6 % rozpočtu po změnách a o 16,6 % (o 5,8 mld. Kč) více než v roce 2018. **Kraje** obdržely **141,8 mld. Kč**, tj. 99,6 % rozpočtu po změnách při meziročním růstu o 17,1 % (o 20,7 mld. Kč).

Z rozpočtu kapitoly **Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy** bylo do rozpočtů územní úrovně převedeno téměř **142,9 mld. Kč** (meziročně vyšší o 22,6 mld. Kč). Většina těchto prostředků (89,2 %) byla určena na tzv. přímé vzdělávací náklady pro školy a školská zařízení v kompetenci krajů a obcí, které se řídí zákonem č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání, v platném znění. Dalších 4,7 % těchto dotací bylo v souladu se zákonem č. 306/1999 Sb. určeno pro soukromé školy a školská zařízení. Na přímé náklady školám a školským zařízením zřizovaným obcemi byla poskytnuta částka 87,2 mld. Kč z rozpočtu kapitoly Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy prostřednictvím krajských úřadů (tj. o 12,4 mld. Kč více než v roce 2018). Na přímé náklady na vzdělávání pro školy a školská zařízení zřizované kraji bylo jako účelové dotace poskytnuto krajům celkem 40,3 mld. Kč (o téměř 5,2 mld. Kč více než v roce 2018). Dotace soukromému školství byly poskytovány prostřednictvím krajů, celkem to bylo 6,8 mld. Kč (o 887,1 mil. Kč více než v roce 2018) 943 organizacím. Na podporu financování základních a středních škol při zavádění změny systému financování regionálního školství 399,9 mil. Kč, na finanční zajištění překrývání přímé pedagogické činnosti učitelů se zohledněním provozu mateřských škol 352,4 mil. Kč, na přímé náklady na vzdělávání pro sportovní gymnázia 109,1 mil. Kč, na podporu odborného vzdělávání 103,6 mil. Kč, na navýšení kapacit školských poradenských zařízení 136,0 mil. Kč, na soutěže 48,7 mil. Kč, na program Excelence středních škol 23,2 mil. Kč a na program Excelence základních škol 5,9 mil. Kč, na podporu výuky plavání na ZŠ 70,8 mil. Kč a na projekty v rámci OP Výzkum, vývoj a vzdělávání 2014+ spolufinancovaného z Evropské unie byly poskytnuty prostředky ve výši 6,2 mld. Kč.

Neinvestiční prostředky ve výši **21,8 mld. Kč** byly převedeny obcím a krajům z kapitoly **Ministerstvo práce a sociálních věcí**. Z celku bylo obcím poskytnuto 4,9 mld. Kč, z toho na sociální služby v oblasti sociální péče téměř 1,3 mld. Kč, na aktivní politiku zaměstnanosti 759,9 mil. Kč (z toho na společné programy ČR a EU 44,3 mil. Kč), na příspěvek pro zřizovatele zařízení pro děti vyžadující okamžitou pomoc bylo uvolněno 26,5 mil. Kč, na dotace pro rodinu 8,7 mil. Kč, na příspěvek na podporu zaměstnávání osob se zdravotním postižením bylo poskytnuto 2,1 mil. Kč, na příspěvek na ochranné pomůcky a pracovní prostředky 139 tis. Kč. Na činnosti vykonávané obcemi v oblasti sociálně právní ochrany dětí bylo vynaloženo 1,5 mld. Kč, na státní příspěvek na výkon pěstounské péče 133,2 mil. Kč, na příspěvek na výkon sociální práce na obecních úřadech 385,8 mil. Kč. Na společné programy ČR a EU byly poskytnuty dotace ve výši 811,5 mil. Kč. Na podporu pozitivního stárnutí bylo vynaloženo 9,5 mil. Kč. Kraje v roce 2019 obdržely 16,8 mld. Kč, z toho na příspěvek pro zřizovatele zařízení pro děti vyžadující okamžitou pomoc bylo uvolněno 144,2 mil. Kč, na služby sociální péče 14,8 mld. Kč, na příspěvek na výkon sociální práce na krajských úřadech 13,7 mil. Kč, na aktivní politiku zaměstnanosti 6,8 mil. Kč (z toho na společné programy ČR a EU 6,3 mil. Kč), na státní příspěvek na výkon pěstounské péče 1,8 mil. Kč, na podporu

pozitivního stárnutí více než 7,8 mil. Kč. Na společné programy ČR a EU bylo krajům poskytnuto 1,8 mld. Kč.

Ministerstvo dopravy převedlo obcím a krajům celkem **3 mld. Kč** (o 169,9 mil. Kč více než v roce 2018), z toho obcím (včetně hl. m. Praha) 223,8 mil. Kč a krajům 2,8 mld. Kč, schváleny rozpočet na rok 2019 ve výši 2,7 mld. Kč byl v průběhu roku navýšen v souvislosti s poskytnutím účelové dotace Jihomoravskému kraji na úhradu nákladů veřejných služeb v autobusové dopravě ve výši 100 mil. Kč. Na financování závazků veřejné služby v železniční dopravě na úhradu prokazatelné ztráty ze závazku veřejné služby ve veřejné drážní osobní dopravě (UV č. 1132/2009 a UV č.191/2016) krajům a hl. m. Praze vynaložila kapitola Ministerstvo dopravy částku 2,9 mld. Kč.

Z kapitoly **Ministerstvo pro místní rozvoj** bylo uvolněno do rozpočtů územní úrovně celkem **2,2 mld. Kč** (o 1,2 mld. Kč více než v roce 2018). Z celku získaly obce 1,6 mld. Kč na územní rozvoj, 968,5 tis. Kč na cestovní ruch a 731,4 tis. Kč na územní plánování. Na společné programy ČR a EU bylo obcím poskytnuto 1 321,5 mil. Kč (z toho 754,8 mil. Kč v rámci Integrovaného regionálního programu 2014+, 521,7 mil. Kč OP Praha – pól růstu ČR 2014+). Krajům bylo uvolněno 517,6 mil. Kč, z toho 455,4 mil. Kč směřovalo na územní rozvoj a 62,1 mil. Kč na cestovní ruch. Na společné programy ČR a EU bylo krajům poskytnuto 455,4 mil. Kč, zejména v rámci Integrovaného regionálního operačního programu 2014+.

Kapitola **Ministerstvo životního prostředí převedla prostředky** ve výši **761,3 mil. Kč**. Obce získaly 616,2 mil. Kč, z toho 314,2 mil. Kč směřovalo na nakládání s odpady, 282,9 mil. Kč na ochranu přírody a krajiny a 3,8 mil. Kč na odvádění a čistění odpadních vod. Z celku částka 582 mil. Kč připadla na projekty financované v rámci OP Životní prostředí 2014+. Kraje obdržely 102,5 mil. Kč, z toho 77,3 mil. Kč na ochranu ovzduší a klimatu a 24,3 mil. Kč na ochranu přírody a krajiny. Na společné programy ČR a EU směřovalo krajům 101,4 mil. Kč v rámci OP Životní prostředí 2014+.

Z kapitoly **Všeobecná pokladní správa** bylo uvolněno více než **615,6 mil. Kč**, z toho obcím připadlo téměř 481,6 mil. Kč, krajům 109,2 mil. Kč a dobrovolným svazkům obcí 24,8 mil. Kč. Prostředky pro řešení aktuálních problémů územních samosprávných celků dosáhly téměř 73,9 mil. Kč. Výdaje stanovené zvláštními zákony nebo dalšími právními předpisy dosáhly 76,1 mil. Kč, z toho 68,3 mil. Kč činila náhrada škod způsobených vybranými zvláště chráněnými živočichy a 7,8 mil. Kč úhrada realizovaných ozdravných protiradonových opatření ve vnitřním ovzduší staveb a v pitné vodě pro veřejné zásobování. Na volby bylo uvolněno 446,4 mil. Kč (v tom 438 mil. Kč na volby do Evropského parlamentu, 4,6 mil. Kč na doplňovací volby do Senátu Parlamentu ČR a 3,9 mil. Kč na nové volby, opakované a dodatečné volby do zastupitelstev obcí). Na výdaje související s přípravami na sčítání lidu, domů a bytů v roce 2021 byla uvolněna dotace ve výši 16,2 mil. Kč (z toho obcím 15,6 mil. Kč a krajům 600 tis. Kč).

Ministerstvo kultury uvolnilo veřejným rozpočtům územní úrovně celkem **550,7 mil. Kč** na financování zejména tzv. památkových programů, např. Program regenerace městských památkových rezervací a městských památkových zón (187,5 mil. Kč), Podpora obnovy kulturních památek prostřednictvím obcí s rozšířenou působností (27,1 mil. Kč), Program záchrany architektonického dědictví (49,7 mil. Kč), atd. Další prostředky získaly např. na programy státní podpory profesionálních divadel a stálých profesionálních symfonických orchestrů a pěveckých sborů (182,4 mil. Kč), veřejné informační služby knihoven (18,4 mil. Kč), program Kulturní aktivity (39,6 mil. Kč), atd. Z celku obce obdržely více než 504,2 mil. Kč, kraje 46,1 mil. Kč a dobrovolné svazky obcí 430 tis. Kč.

Regionální rady regionů soudržnosti obdržely v roce 2019 ze státního rozpočtu, resp. kapitoly Ministerstvo pro místní rozvoj, **102,3 mil. Kč**, tj. o 77,6 mil. Kč více než stanovil rozpočet po změnách, meziročně došlo k poklesu těchto převodů o 52,4 % (o 112,5 mil. Kč). Čerpané prostředky byly použity v rámci OP Technická pomoc 2014+ (92,8 mil. Kč) a regionálních operačních programů (9,5 mil. Kč).

Podrobné hodnocení neinvestičních transferů územním samosprávným celkům je uvedeno v sešitu F, v části II.

2.3.6. Neinvestiční transfery příspěvkovým a podobným organizacím

Schválený rozpočet neinvestičních transferů příspěvkovým a podobným organizacím ve výši 73,5 mld. Kč počítal s meziročním nárůstem výdajů o 8,2 % (o 5,6 mld. Kč) proti schválenému rozpočtu roku 2018, proti skutečnosti roku 2018 byl vyšší o 0,5 % (o 366 mil. Kč). **Čerpáno** bylo **76,8 mld. Kč**, tj. o 4,3 % (o 2,9 mld. Kč) více proti rozpočtu po změnách, při meziročním růstu o 5,0 % (o 3,6 mld. Kč).

Následující tabulka ukazuje schválený státní rozpočet neinvestičních transferů příspěvkovým a podobným organizacím na rok 2019, jeho změny a čerpání a srovnání s rokem 2018.

Tabulka č. 70: Neinvestiční transfery příspěvkovým a podobným organizacím (v mil. Kč)

NEINVESTIČNÍ TRANSFERY PŘÍSPĚVKOVÝM A PODOBNÝM ORGANIZACÍM	Skutečnost 2018	Rozpočet 2019		Skutečnost 2019	Plnění v % (4:3)	Index v % 2019/2018 (4:1)	Rozdíl Skut.-Skut. (4-1)
		schválený	po změnách				
	1	2	3	4	5	6	7
Neivestiční transfery příspěvkovým a podobným organizacím celkem	**73 118**	**73 484**	**76 431**	**76 763**	**100,4**	**105,0**	**3 646**
v tom:							
příspěvky a dotace zřízeným příspěvkovým organizacím	**21 023**	**20 687**	**22 373**	**22 154**	**99,0**	**105,4**	**1 131**
z toho:							
Ministerstvo kultury	5 314	5 781	6 240	5 872	94,1	110,5	558
Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy	4 234	5 303	4 895	4 806	98,2	113,5	572
Ministerstvo obrany	2 529	2 324	2 671	2 671	100,0	105,6	142
Ministerstvo zdravotnictví	2 094	1 610	1 957	2 302	117,7	109,9	208
Ministerstvo životního prostředí	1 308	1 162	1 377	1 582	114,9	120,9	273
Ministerstvo vnitra	927	777	937	937	100,0	101,1	10
Ministerstvo pro místní rozvoj	1 055	877	1 014	917	90,4	86,9	-139
Ministerstvo průmyslu a obchodu	1 021	780	876	908	103,7	89,0	-113
Ministerstvo zemědělství	803	425	761	752	98,8	93,6	-51
Ministerstvo dopravy	905	645	645	497	77,1	55,0	-407
Ministerstvo práce a sociálních věcí	400	555	514	408	79,3	101,9	8
Kancelář prezidenta republiky	217	223	221	235	106,4	108,3	18
Ministerstvo zahraničních věcí	181	191	228	229	100,1	126,5	48
transfery vysokým školám	**41 034**	**42 671**	**42 414**	**42 704**	**100,7**	**104,1**	**1 671**
z toho:							
Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy	36 625	37 820	37 485	37 483	100,0	102,3	858
Grantová agentura České republiky	2 056	2 000	2 129	2 159	101,4	105,0	103
Technologická agentura České republiky	1 113	1 500	1 587	1 765	111,2	158,6	653
Ministerstvo zdravotnictví	543	1 090	448	503	112,2	92,6	-40
Ministerstvo kultury	228	127	228	250	109,7	109,7	22
Ministerstvo vnitra	217	2	237	242	102,0	111,6	25
Ministerstvo zemědělství	189	65	226	222	98,5	117,9	34
transfery školským právnickým osobám zřízeným státem, kraji, obcemi	**18**	**0**	**5**	**5**	**105,8**	**30,7**	**-12**
Ministerstvo práce a sociálních věcí	7	0	4	5	111,6	65,3	-2
Ministerstvo pro místní rozvoj	11	0	1	1	83,9	8,4	-10
transfery veřejným výzkumným institucím	**10 149**	**9 584**	**10 970**	**11 128**	**101,4**	**109,6**	**979**
z toho:							
Akademie věd České republiky	4 413	4 959	4 704	4 708	100,1	106,7	296
Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy	2 368	1 246	2 387	2 484	104,0	104,9	116
Grantová agentura České republiky	1 758	1 915	1 823	1 849	101,4	105,2	91
Ministerstvo zemědělství	562	446	637	637	100,1	113,3	75
Technologická agentura České republiky	246	500	631	531	84,3	215,7	285
Ministerstvo vnitra	123	0	182	183	100,4	149,3	61
Ministerstvo kultury	131	138	8	140	1 686,6	106,9	9
Ministerstvo zdravotnictví	117	0	113	122	108,0	104,5	5
Ministerstvo práce a sociálních věcí	109	144	142	120	85,0	110,1	11
Státní úřad pro jadernou bezpečnost	104	118	118	120	101,6	115,0	16
Ministerstvo životního prostředí	99	0	96	114	118,5	115,6	15
transfery cizím příspěvkovým organizacím	**894**	**542**	**669**	**771**	**115,3**	**86,3**	**-123**
z toho:							
Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy	341	346	344	329	95,7	96,3	-13
Ministerstvo práce a sociálních věcí	358	29	98	213	217,2	59,6	-144
Grantová agentura České republiky	95	80	111	111	100,0	116,5	16
Technologická agentura České republiky	31	70	45	47	104,0	151,2	16
Ministerstvo zdravotnictví	34	0	45	41	90,2	117,7	6

Neinvestiční příspěvky a dotace zřízeným příspěvkovým organizacím

Příspěvkovým organizacím zřízeným v rámci příslušných kapitol státního rozpočtu byly převedeny neinvestiční prostředky v celkové výši **22,2 mld. Kč**, tj. 99,0 % rozpočtu po změnách při meziročním růstu o 5,4 % (o 1,1 mld. Kč). Tyto prostředky jsou ústředními orgány státní správy rozpočtovány podle § 54 odst. 1 písm. a) rozpočtových pravidel, jako příspěvky na činnost a podle § 54 odst. 1 písm. e) a písm. f) jako úhrada provozních nákladů v rámci společných programů EU a ČR a projektů finančních mechanismů a podle zákona

č. 130/2002 Sb., o podpoře výzkumu, experimentálního vývoje a inovací, jako dotace. Z celku na příspěvky připadlo 17,7 mld. Kč a na dotace 4,4 mld. Kč.

Ministerstvo kultury převedlo zřízeným příspěvkovým organizacím celkem **5 872,3 mil. Kč**, meziročně vyšší o 10,5 %, tj. o 558,4 mil. Kč. Z toho příspěvky ve výši 4 922,1 mil. Kč, ze kterých bylo použito na činnost muzeí a galerií 1 830,2 mil. Kč, památkových ústavů, hradů a zámků 1 024,1 mil. Kč, na divadelní činnost 879,9 mil. Kč, na hudební činnost 273,4 mil. Kč, na knihovnickou činnost 662,7 mil. Kč, na filmovou tvorbu, distribuci a kina 82,5 mil. Kč, atd. Dotace těmto organizacím dosáhly celkem 950,2 mil. Kč, z toho na výzkum a vývoj 197,3 mil. Kč, dále na činnost památkových ústavů, hradů a zámků připadlo 294,9 mil. Kč, na divadla 29,5 mil. Kč, na knihovnickou činnost 53 mil. Kč, na muzea a galerie 366,5 mil. Kč, atd.

Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy poskytlo zřízeným organizacím celkem **4 805,9 mil. Kč**. Meziroční nárůst o 572,2 mil. Kč (o 13,5 %) byl způsoben nárůstem prostředků na platy v souvislosti se zvýšením platových tarifů pedagogických i nepedagogických zaměstnanců. Příspěvek na provoz byl poskytnut ve výši 3 984,1 mil. Kč, dotace ve výši 821,8 mil. Kč. Z celkově poskytnuté částky bylo 74 % použito na mzdové prostředky a související odvody. V roce 2019 bylo v regionálním školství financováno 69 přímo řízených příspěvkových organizací (58 výchovných a diagnostických ústavů a dětských domovů se školou a 11 škol se speciálními výchovnými programy). Dalších 9 ostatních přímo řízených organizací tvoří knihovny, pedagogické muzeum, zařízení pro další vzdělávání pedagogických pracovníků, atd.

Ministerstvo obrany uvolnilo **2 670,8 mil. Kč** (o 141,7 mil. Kč více než v roce 2018) celkem devíti zřízeným příspěvkovým organizacím, z toho 6 zabezpečovalo činnost na úseku vojenského zdravotnictví, zdravotní rehabilitace, bytového a tepelného hospodářství a péče o nemovitý majetek. Uvolněno bylo pro Ústřední vojenskou nemocnici – Vojenskou fakultní nemocnici Praha 617,8 mil. Kč, pro Vojenskou nemocnici Brno téměř 215 mil. Kč, pro Vojenskou nemocnici Olomouc 175,8 mil. Kč, pro Ústav leteckého zdravotnictví Praha téměř 70 mil. Kč, pro Vojenská lázeňská a rekreační zařízení Praha 575,5 mil. Kč a pro Armádní Servisní p.o. 959,4 mil. Kč; zbývající prostředky ve výši 57,4 mil. Kč byly určeny pro 3 příspěvkové organizace, které plnily úkoly přípravy ke státní sportovní reprezentaci v působnosti kapitoly.

Ministerstvo zdravotnictví převedlo zřízeným příspěvkovým organizacím příspěvky a dotace ve výši **2 302,3 mil. Kč (meziročně vyšší o 208,2 mil. Kč)**, z toho příspěvky činily 671,1 mil. Kč, z toho pro fakultní nemocnice 27,2 mil. Kč a pro ostatní nemocnice 139,5 mil. Kč, hygienické službě 321,3 mil. Kč, vysoce specializovaným pracovištím 4,0 mil. Kč, na další vzdělávání pracovníků ve zdravotnictví 78,0 mil. Kč, na humanitární zahraniční pomoc téměř 23,1 mil. Kč, na prevenci před drogami, alkoholem a nikotinem a jinými závislostmi 8,3 mil. Kč, na prevenci HIV/AIDS 4,9 mil. Kč a na pomoc zdravotně postiženým a chronicky nemocným bylo poskytnuto 2,5 mil. Kč, atd. Zdravotnické příspěvkové organizace (nemocnice a odborné léčebny) dostávají příspěvky pouze na činnosti, které nejsou hrazeny z veřejného zdravotního pojištění. Dotace těmto organizacím činily téměř 1 631,2 mil. Kč. Nejvyšší čerpání v částce 1 035,4 mil. Kč připadlo na projekty výzkumu a vývoje, 465,4 mil. Kč na ostatní speciální zdravotnickou péči, 112,3 mil. Kč na další vzdělávání pracovníků ve zdravotnictví, 9,2 mil. Kč na ostatní zdravotnická zařízení a služby pro zdravotnictví, 7,9 mil. Kč na ochranu obyvatelstva - zajištění přípravy na krizové situace,

Ministerstvo životního prostředí vydalo na příspěvky a dotace 8 přímo řízeným příspěvkovým organizacím celkem **1 581,6 mil. Kč (meziročně vyšší o 273 mil. Kč)**, z toho

příspěvky na činnost ve výši 1 294,2 mil. Kč a dotace ve výši 287,4 mil. Kč, z toho např. v oblasti ochrany přírody a krajiny 629,1 mil. Kč (o 235,8 mil. Kč více než v roce 2018), v oblasti meteorologie 587,7 mil. Kč, v oblasti geologie 108,6 mil. Kč, v oblasti ekologie 96,2 mil. Kč, atd.

Ministerstvo vnitra převedlo svým čtyřem zřízeným příspěvkovým organizacím celkem **936,7 mil. Kč**, a to především na opravy služebních dopravních prostředků, poplatky za ubytované příslušníky Policie ČR v ubytovnách Bytové správy MV, výdej stravy, úklid, tisk Věstníků vlády a dalších materiálů, atd. Z celku bylo určeno pro PO Zařízení služeb pro MV 800,9 mil. Kč, PO Bytová správa MV 49,5 mil. Kč, Institut pro veřejnou správu Praha 41,5 mil. Kč a Tiskárnu MV 44,7 mil. Kč.

Kapitola **Ministerstvo pro místní rozvoj** poskytla celkem **916,8 mil. Kč**. Příspěvky na činnost dosáhly 465,8 mil. Kč, z toho Česká centrála cestovního ruchu CzechTourism 383,1 mil. Kč a Centrum pro regionální rozvoj 82,8 mil. Kč. Dotace ve výši 450,9 mil. Kč byla určena na programy spolufinancované z rozpočtu EU, z toho na Integrovaný regionální operační program 2014+ bylo vynaloženo 378,5 mil. Kč. Příjemcem dotace bylo Centrum pro regionální rozvoj.

Kapitola **Ministerstvo průmyslu a obchodu** převedla svým zřízeným organizacím celkem téměř **908,3 mil. Kč**, z toho jako příspěvek na činnost agentuře pro podporu podnikání a investic CzechInvest 227,5 mil. Kč, agentuře na podporu obchodu CzechTrade 284,8 mil. Kč, Správě služeb MPO 27,6 mil. Kč, Českému metrologickému institutu 136,9 mil. Kč, Agentuře pro podnikání a inovace 17,3 mil. Kč a České agentuře pro standardizaci 52,4 mil. Kč. Dotace ve výši 161,6 mil. Kč obdržela Agentura pro podnikání a inovace, CzechInvest a CzechTrade na realizaci technické pomoci a interních projektů.

Ministerstvo zemědělství uvolnilo zřízeným příspěvkovým organizacím **752,2 mil. Kč**, z toho na příspěvek poskytnutý na úkoly vyplývající z předmětu činnosti a na účely a úkoly uložené nebo dohodnuté s ministerstvem bylo 11 resortním příspěvkovým organizacím vyplaceno 719,5 mil. Kč. Dotace ve výši 32,7 mil. Kč byla poskytnuta na projekty spolufinancované z rozpočtu EU v rámci OP Rybářství (6,7 mil. Kč) a Integrovaného regionálního operačního programu 2014+ (2,4 mil. Kč).

Kapitola **Ministerstvo dopravy** poskytla zřízeným příspěvkovým organizacím celkem **497,3 mil. Kč** (o 407,5 mil. Kč méně než v roce 2018), z celku Ředitelství silnic a dálnic ČR obdrželo 395,7 mil. Kč, zejména na úhradu příspěvku, který byl určen k vrácení SFDI dle § 3 zákona č. 104/2000 Sb., o Státním fondu dopravní infrastruktury (318,1 mil. Kč), 66,6 mil. Kč na úhradu pokut, úroků a nákladů řízení vycházející z rozsudku soudu, 7,9 mil. Kč na úhradu odvodů a penále, které organizaci vyměřil finanční úřad za porušení rozpočtové kázně a 3,1 mil. Kč na zajištění správy a provozu Výcvikového střediska Kojetín. Centrum služeb pro silniční dopravu obdrželo 101,6 mil. Kč (z toho 40,9 mil. Kč na zabezpečení delegovaných činností BESIP, 50,5 mil. Kč na dopravně správní agendy a 10,3 mil. Kč na činnost organizace).

Ministerstvo práce a sociálních věcí uvolnilo v roce 2018 zřízeným příspěvkovým organizacím celkem **407,6 mil. Kč**. Příspěvky činily 377,5 mil. Kč, z toho na podporu služeb sociální péče připadlo 391,6 mil. Kč. Dotace byly poskytnuty ve výši 30,0 mil. Kč, z toho 29,5 mil. Kč na společné programy ČR a EU.

Neinvestiční prostředky zřízeným příspěvkovým organizacím poskytla kapitola **Kancelář prezidenta republiky** ve výši **235,4 mil. Kč**, z toho téměř 36,3 mil. Kč pro Lesní správu Lány a téměř 199,1 mil. Kč pro Správu Pražského hradu.

Ministerstvo zahraničních věcí uvolnilo pro své čtyři příspěvkové organizace celkem **228,6 mil. Kč**, z toho pro Česká centra zajišťující propagaci ČR v zahraničí téměř 110,1 mil. Kč, pro Diplomatický servis spravující majetek, který je využíván zejména cizími zastupitelskými úřady v ČR 48,5 mil. Kč, pro zámek Štiřín, kde jsou zajišťovány konferenční, ubytovací, restaurační a sportovní činnosti, téměř 35,1 mil. Kč a pro Kancelář generálního komisaře EXPO 35,0 mil. Kč na zajištění účasti České republiky na Všeobecné světové výstavě EXPO 2020 v Dubaji.

Ministerstvo spravedlnosti převedlo celkem **38,4 mil. Kč** svým zotavovnám na poskytování ubytovacích a stravovacích služeb v rámci ozdravných pobytů pracovníků Vězeňské služby ČR, na služební a pracovní akce (porady, školení) Vězeňské služby ČR a rezortu ministerstva, na provozování sportovních činností, apod.

Neinvestiční transfery vysokým školám

Z celkového objemu neinvestičních prostředků poskytnutých příspěvkovým a podobným organizacím v roce 2019 představovaly neinvestiční transfery vysokým školám **55,6 % (42,7 mld. Kč)**. Čerpáno bylo 100,7 % rozpočtu po změnách. Meziročně se tyto výdaje zvýšily o 4,1 % (o 1,7 mld. Kč).

V rozhodující míře (87,8 %) se na těchto transferech podílela kapitola **Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy**, která vysokým školám poskytla celkem více než **37 483 mil. Kč** při meziročním růstu o 2,3 % (o 858 mil. Kč). Důvodem meziročního nárůstu prostředků pro vysoké školy mimo oblast výzkumu bylo vládou schválené účelové posílení rozpočtu na činnost vysokých škol, zejména na podporu lékařských a pedagogických fakult. V roce 2019 působilo v ČR 26 veřejných vysokých škol, kterým byly z rozpočtu této kapitoly poskytnuty neinvestiční dotace ve výši 37 442,0 mil. Kč, z toho největší objem (příspěvek + dotace mimo programy výzkumu, EDS a OP Výzkum, vývoj a vzdělávání) ve výši 4 609,6 mil. Kč získala Univerzita Karlova a 2 740,2 mil. Kč Masarykova univerzita. V rámci celkových neinvestičních transferů obdržely veřejné vysoké školy na svou činnost částku 25 234,6 mil. Kč (oproti roku 2018 o 657,8 mil. Kč více, tj. o 2,7 %), zahrnující neinvestiční příspěvek ve výši 23 219,3 mil. Kč a částku 2 015,3 mil. Kč jako neinvestiční dotace. Na vzdělávací činnost bylo veřejným vysokým školám poskytnuto 19,2 mld. Kč, na stipendia 1,4 mld. Kč, na rozvojové programy byl poskytnut příspěvek ve výši 862,1 mil. Kč a dotace ve výši 117,2 mil. Kč, dále na ubytovací stipendia 664,6 mil. Kč, atd. Neinvestiční dotace na výzkum a vývoj byla poskytnuta v celkové výši téměř 12 mld. Kč (zahrnuje OP Výzkum, vývoj a vzdělávání 2014+, komunitární program Eurostars a komunitární program Horizont 2020). Celkem bylo poskytnuto soukromým vysokým školám na činnost (v rámci položky 5332) 39,1 mil. Kč, což je o 32,9 % méně než v roce 2018, z toho 11,7 mil. Kč na projekty OP Výzkum, vývoj a vzdělávání. Z celkového počtu 36 soukromých vysokých škol (v průběhu roku 2 SVŠ zanikly) byla dotace v celkové výši 6,6 mil. Kč poskytnuta Vysoké škole zdravotnické, o.p.s. na uskutečňování akreditovaných studijních programů „Ošetřovatelství“ a „Porodní asistence“. Další prostředky byly soukromým vysokým školám poskytnuty na ubytovací a sociální stipendia ve výši téměř 20,9 mil. Kč či na projekty výzkumu a vývoje 25,1 mil. Kč (poskytnuto v rámci rozpočtových položek 5213 a 5221).

Dalšími kapitolami, které převedly neinvestiční prostředky vysokým školám, zejména na výzkum, vývoj a inovace, byly: Grantová agentura ČR 2 158,8 mil. Kč, Technologická agentura ČR téměř 1 765,5 mil. Kč, Ministerstvo zdravotnictví 503,1 mil. Kč, Ministerstvo kultury 249,7 mil. Kč, Ministerstvo vnitra 241,7 mil. Kč, Ministerstvo zemědělství 222,4 mil. Kč (z toho jako účelové prostředky na podporu výzkumu a vývoje více než 189,6 mil. Kč), Ministerstvo zahraničních věcí 27,2 mil. Kč, Ministerstvo práce a sociálních věcí 17,1 mil. Kč (téměř 1,2 mil. Kč na aktivní politiku zaměstnanosti a téměř 15,9 mil. Kč na

společné programy ČR a EU), Ministerstvo obrany 11,2 mil. Kč, Ministerstvo životního prostředí 10,2 tis. Kč, Ministerstvo pro místní rozvoj poskytlo vysokým školám 7,1 mil. Kč, Ministerstvo dopravy 5,3 mil. Kč, a Ústav pro studium totalitních režimů 1,2 mil. Kč. Ministerstvo průmyslu a obchodu 881,7 tis. Kč

Neinvestiční transfery cizím příspěvkovým organizacím

Cizím příspěvkovým organizacím (tj. příspěvkovým organizacím jiných zřizovatelů) bylo poskytnuto celkem **771,4 mil. Kč**, tj. 115,3 % rozpočtu po změnách, při meziročním snížení o 13,7 % (o 122,6 mil. Kč).

Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy převedlo příspěvkovým organizacím jiného zřizovatele celkem **328,9 mil. Kč** (tj. 42,6 % z celkových prostředků poskytnutých těmto organizacím). Veškeré prostředky byly poskytnuty úspěšným řešitelům projektů z jiných resortů, a to např. na projekty v rámci programů aplikovaného výzkumu, experimentálního vývoje a inovací, velkých infrastruktur pro výzkum a vývoj, mezinárodní spolupráce, atd. Mezi příjemce dotace patřila např. Fakultní nemocnice u sv. Anny, dále Národní ústav duševního zdraví, Český metrologický institut, Český hydrometeorologický ústav či Masarykův onkologický ústav.

Ministerstvo práce a sociálních věcí uvolnilo **213,1 mil. Kč**, tj. 27,6 % z celkových prostředků poskytnutých těmto organizacím. Rozhodující část těchto prostředků, 174,8 mil. Kč, byla poskytnuta na aktivní politiku zaměstnanosti. Na státní příspěvek na výkon pěstounské péče bylo uvolněno 34,5 mil. Kč.

Grantová agentura ČR poskytla cizím příspěvkovým organizacím **110,7 mil. Kč** účelových prostředků na podporu výzkumu, experimentálního vývoje a inovací, které byly přidělovány na základě výsledků veřejné soutěže.

Další kapitoly, které převáděly cizím příspěvkovým organizacím finanční prostředky, byly: Technologická agentura ČR 46,7 mil. Kč, Ministerstvo zdravotnictví 40,6 mil. Kč, Ministerstvo vnitra 12,0 mil. Kč, Ministerstvo životního prostředí 8,0 mil. Kč, Ministerstvo kultury 5,6 mil. Kč, Ministerstvo obrany 3,3 mil. Kč, Úřad vlády ČR 2,2 mil. Kč, Ministerstvo zemědělství 236,2 tis. Kč, Ministerstvo průmyslu a obchodu 159,7 tis. Kč a Ministerstvo zahraničních věcí 59,7 tis. Kč.

Neinvestiční transfery ostatním typům příspěvkových organizací

Neinvestiční prostředky **školským právnickým osobám zřízeným státem, kraji a obcem**i byly uvolněny kapitolou **Ministerstvo práce a sociálních věcí** ve výši **4,6 mil. Kč** (z toho 3,1 mil. Kč připadlo na aktivní politiku zaměstnanosti, 888 tis. Kč na státní příspěvek na výkon pěstounské péče, 564,1 tis. Kč na společné projekty ČR a EU) a kapitolou **Ministerstvo pro místní rozvoj** ve výši **907,9 tis. Kč** v rámci Integrovaného regionálního operačního programu 2014+. Meziročně se tyto výdaje snížily o 9,9 mil. Kč.

Neinvestiční transfery veřejným výzkumným institucím, zřízeným podle zákona č. 341/2005 Sb., dosáhly **11,1 mld. Kč**, tj. o 1,4 % více než rozpočet po změnách, při meziročním růstu o 9,6 % (o 978,9 mil. Kč). Na podporu výzkumu, vývoje a inovací těmto organizacím poskytla **Akademie věd ČR** částku 4 708,4 mil. Kč (meziročně vyšší o 295,6 mil. Kč), **Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy** 2 483,5 mil. Kč, **Ministerstvo zemědělství** 637,2 mil. Kč, **Grantová agentura ČR** 1 848,8 mil. Kč, **Technologická agentura ČR** 531,2 mil. Kč (o 285 mil. Kč více než v roce 2018). Dále uvolnilo Ministerstvo vnitra 183,2 mil. Kč (z toho 181,6 mil. Kč na výzkum ve státní správě a samosprávě), Ministerstvo kultury 140,0 mil. Kč (z toho na výzkum a vývoj v oblasti kultury, církví a sdělovacích prostředků 132,0 mil. Kč), Ministerstvo zdravotnictví 122,1 mil. Kč na

účelovou podporu výzkumu, vývoje a inovací, Ministerstvo práce a sociálních věcí převedlo veřejným výzkumným institucím 120,5 mil. Kč (z toho 26,6 mil. Kč v rámci společných programů ČR a EU), Státní úřad pro jadernou bezpečnost 119,6 mil. Kč na výdaje Státního úřadu pro jadernou bezpečnost (z toho 44,7 mil. Kč na zajištění komplexní havarijní připravenosti složek Státního ústavu radiační ochrany a 30,6 mil. Kč na jadernou bezpečnost Organizaci pro technickou podporu), Ministerstvo životního prostředí 114,1 mil. Kč, Ministerstvo dopravy 82,7 mil. Kč, Ministerstvo zahraničních věcí 27,8 mil. Kč, Ministerstvo pro místní rozvoj 4,4 mil. Kč., Ministerstvo průmyslu a obchodu 3,6 mil. Kč, Ministerstvo obrany 634,0 tis. Kč a Ústav pro studium totalitních režimů 497,7 tis. Kč.

2.4. Další běžné výdaje státního rozpočtu

Dále je hodnoceno čerpání některých neinvestičních výdajů, které nejsou komentovány v jiných částech Zprávy.

Výdaje na náhrady za nezpůsobenou újmu

Od roku 2019 se na nové položce 5811 „Výdaje na náhrady za nezpůsobenou újmu“ vyskytují mj. kompenzace 75 % slev z jízdného v železniční i autobusové dopravě pro žáky a studenty do 26 let a seniory od 65 let věku schválené vládou s platností od září 2018. Tyto kompenzace probíhají na základě smlouvy uzavřené mezi dopravcem a Ministerstvem dopravy. V roce 2019 bylo uzavřeno celkem 154 smluv s autobusovými a železničními dopravci. Pro rok 2019 byly na krytí ztrát dopravců z poskytování slev vyčleněny ve státním rozpočtu prostředky ve výši 6,4 mld. Kč. **Čerpáno bylo 5,8 mld. Kč**, tj. 90 % rozpočtu, z toho 3,2 mld. Kč bylo proplaceno za vlakové jízdenky a 2,6 mld. Kč za autobusové. Největšími příjemci byli dopravci: České dráhy, a.s. (2,6 mld. Kč), RegioJet, a.s. (386,3 mil. Kč), Student Agency, k.s. (184,1 mil. Kč), Leo Express, s.r.o. (140,2 mil. Kč), Arriva Střední Čechy, s.r.o. (136,8 mil. Kč).

Státní podpora stavebního spoření

V průběhu roku 2019 podaly stavební spořitelny v souladu s § 11 zákona č. 96/1993 Sb., o stavebním spoření a státní podpoře stavebního spoření, ve znění pozdějších předpisů, žádosti o roční zálohy státní podpory za rok 2018 (tzv. 2. a 3. kolo roku 2018) a žádosti o roční zálohu státní podpory za rok 2019 pro účastníky, kteří ukončili stavební spoření v 1. pololetí roku 2019 (tzv. 1. kolo roku 2019).

Schválený státní rozpočet na rok 2019 počítal na výplatu státní podpory stavebního spoření s částkou 4,0 mld. Kč. **Vyplaceno** bylo **3 978,2 mil. Kč**, tj. 99,5 % rozpočtu po změnách při úspoře 21,8 mil. Kč.

V porovnání s rokem 2018, kdy byla vyplacena státní podpora ve výši 3 916,0 mil. Kč, byla výplata státní podpory v roce 2019 vyšší o 62,2 mil. Kč, tj. o 1,6 %. S účinností od 1.1.2011 činí poskytovaná záloha státní podpory na 10 % z uspořené částky v příslušném kalendářním roce, max. však z částky 20 000 Kč, tj. max. 2 000 Kč, přičemž celkový součet záloh státní podpory ke všem smlouvám účastníka v příslušném kalendářním roce nesmí přesáhnout limit 2 000 Kč. Celkový počet smluv o stavebním spoření ve fázi spoření k 31.12.2019 činil 3,227 mil., tj. o 60 tis. smluv více než ke konci roku 2018.

V roce 2019 bylo podle údajů stavebních spořitelen poskytnutých Ministerstvu financí uzavřeno 485 tis. nových smluv o stavebním spoření. Průměrná cílová částka u smluv uzavřených fyzickými osobami dosáhla výše 430,5 tis. Kč. Proti roku 2018, kdy byl počet nově uzavřených smluv 422 tis. a průměrná cílová částka u fyzických osob dosáhla výše 470 tis. Kč, došlo v roce 2019 k nárůstu nově uzavřených smluv o 63 tis. při současném

poklesu průměrné cílové částky o 40 tis. Kč. Celkový objem naspořené částky k 31.12.2019 dosáhl hodnoty 360 mld. Kč, což je o 4,7 mld. Kč více než ke konci roku 2018.

K 31.12.2019 působilo na finančním trhu v ČR celkem 5 stavebních spořitelen oprávněných k nabízení a poskytování finančních služeb v oblasti stavebního spoření.

Graf č. 23: Státní podpora stavebního spoření v letech 2014 až 2019 (v mil. Kč)

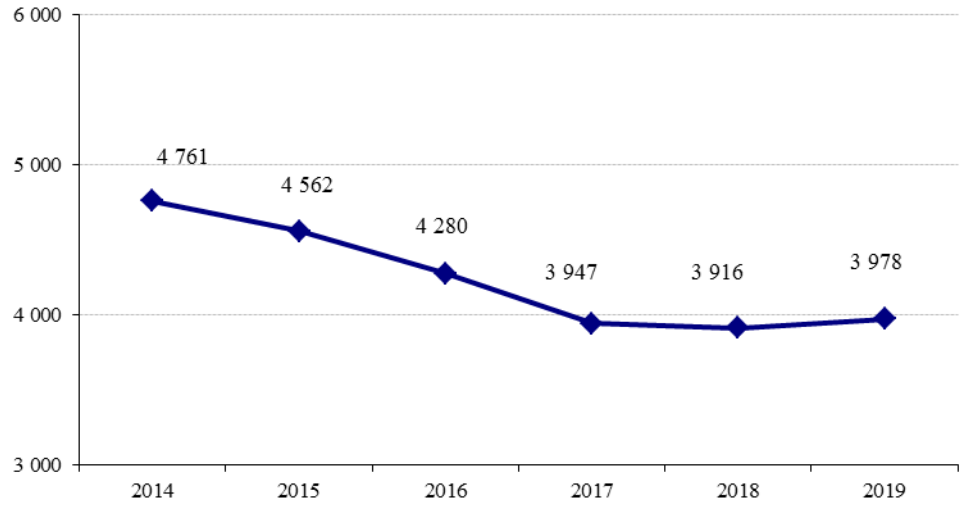

Státní podpora stavebního spoření u smluv uzavřených do 31.12.2003 činila 4 500 Kč ročně, u smluv uzavřených po 1.1.2004 činila 3 000 Kč ročně, od 1.1.2011 (tj. u státní podpory vyplacené za rok 2011 a následující roky) se snížila maximální výše státní podpory na 2 000 Kč ročně, a to bez ohledu na datum uzavření smlouvy.

Státní finanční podpora hypotečního úvěrování

Státní finanční podpora hypotečního úvěrování pro osoby mladší 36 let (dle NV č. 249/2002 Sb., o podmínkách poskytování příspěvků k hypotečnímu úvěru osobám mladším 36 let, ve znění pozdějších předpisů) nebyla v roce 2019 realizována. Vzhledem k tomu, že průměrná úroková sazba je od roku 2011 pod 5% hranicí, je v současné době státní podpora u všech smluv nulová.

Výdaje na realizaci státních záruk a závazků obdobného charakteru

Výdaje na realizaci státních záruk byly ve schváleném státním rozpočtu (kapitola VPS) na rok 2019 zahrnuty v celkové výši **915,0 mil. Kč**.

V roce 2019 byly v kapitole Všeobecná pokladní správa na rozpočtové položce 5183 evidovány výdaje na realizaci jedné státní záruky, a to na zajištění úvěru od Evropské investiční banky pro Správu železniční dopravní cesty na financování výstavby II. železničního koridoru. Tyto výdaje byly rozpočtovány ve výši 322 mil. Kč. Z tohoto limitu bylo během roku 2019 vyčerpáno celkem **316,1 mil. Kč**, přičemž na splátku jistiny šlo 292,3 mil. Kč a na splátku úroků 23,8 mil. Kč.

V roce 2019 byly v kapitole Všeobecná pokladní správa na rozpočtové položce 5214 evidovány výdaje na realizaci tří státních záruk, všechny určené na zajištění úvěrů od Evropské investiční banky pro Českomoravskou záruční a rozvojovou banku. Předmětem úvěrů byl program zlepšení stavu mezinárodních silnic v ČR, program podpory vodohospodářských investic v ČR a program odstranění povodňových škod. Úvěr na program zlepšení stavu mezinárodních silnic v ČR byl v roce 2019 zcela splacen. Celkem bylo na realizaci těchto záruk rozpočtováno 593 mil. Kč. Z tohoto limitu bylo během roku 2019

vyčerpáno celkem **542,6 mil. Kč**, přičemž na splátku jistin šlo 483,1 mil. Kč a na splátku úroků 59,5 mil. Kč.

V roce 2019 nebyla poskytnuta nová státní záruka podle § 73 zákona o rozpočtových pravidlech. Poslední státní záruka byla poskytnuta v roce 2018 zákonem č. 179/2018 Sb., o poskytnutí státní záruky České republiky na zajištění zápůjčky České národní banky pro Mezinárodní měnový fond. Zaručena je částka v limitní výši 1,5 mld. EUR. V průběhu roku 2018 ani 2019 však nedošlo k jejímu čerpání. Záruka není považována pro státní rozpočet za rizikovou.

Tabulka č. 71: Státní záruky (v mil. Kč)

	rozpočet 2019		skutečnost 2019			% plnění
	schválený	po změnách	jistina	úrok	celkem	
Realizace státních záruk	322,0	322,0	292,3	23,8	316,1	98,2
v tom:						
záruka za IPB ve prospěch ČNB, ČSOB	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	x
Správa železniční dopravní cesty, s.o.	322,0	322,0	292,3	23,8	316,1	98,2
Úhrada závazků SŽDC s.o. podle zákona č. 77/2002 Sb.	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	x
Realizace státních záruk za úvěry přijaté ČMZRB od EIB	593,0	592,1	483,1	59,5	542,6	91,6
C e l k e m	**915,0**	**914,1**	**775,4**	**83,3**	**858,7**	**93,9**

Podrobný přehled o stavu a vývoji státních záruk je uveden v části III. sešitu D návrhu SZÚ.

Majetková újma peněžních ústavů

Úhrada majetkové újmy peněžních ústavů podle § 45 zákona č. 21/1992 Sb., o bankách, v souvislosti s dříve poskytnutými sociálními úvěry za státem stanovené zvýhodněné úrokové sazby na individuální a družstevní bytovou výstavbu a půjčky mladým manželům byla na rok 2019 rozpočtována v částce 18,4 mil. Kč. Na základě uzavření Dodatku smlouvy č. 1 ke „Smlouvě o úhradě majetkové újmy ze zvýhodněných tzv. sociálních půjček (úvěrů) na individuální bytovou výstavbu a mladým manželům“ uzavřené dne 1.3.2000 mezi Ministerstvem financí České republiky a Českou spořitelnou, a.s., který je účinný od 1. ledna 2016, již nejsou, na rozdíl od minulých let, v průběhu roku vypláceny čtvrtletní zálohy na majetkovou újmu České spořitelně, ale vyplácí se až skutečná majetková újma běžného roku jednorázově v roce následujícím. Tzn., že v prvním pololetí 2019 byla vyplacena částka 19,3 mil. Kč jako úhrada za skutečnost roku 2018. S ohledem na vyšší vykázanou skutečnost bylo provedeno rozpočtové opatření ve výši 905,8 tis. Kč na vrub realizace státních záruk za úvěry přijaté ČMZRB.

Financování zahraničních úvěrů

V souvislosti s **financováním vládních a obdobných úvěrů** poskytnutých do zahraničí byly v roce 2019 realizovány platby na účet ČNB a ČSOB ve výši **14,2 mil. Kč**, tj. 97,4 % rozpočtu po změnách při meziročním snížení o 1,0 % (o 141,6 tis. Kč). Platby byly realizovány v souladu s uzavřenými smlouvami. Prostředky byly uvolněny z kapitoly Všeobecná pokladní správa.

Výdaje na volby

V roce 2019 proběhly mimořádné volby do zastupitelstev obcí (nové, dodatečné a opakované volby, případně opakované hlasování), doplňovací volby do Senátu Parlamentu ČR a volby do Evropského parlamentu. Ve schváleném státním rozpočtu na rok 2019 byly v kapitole Všeobecná pokladní správa (položka VPS 3306) zahrnuty výdaje na volby ve výši 690,6 mil. Kč. K čerpání bylo z kapitoly VPS uvolněno celkem 635,1 mil. Kč, z toho pro Český statistický úřad 97,1 mil. Kč, pro Ministerstvo vnitra 91,6 mil. Kč a 446,4 mil. Kč pro územní samosprávné celky. Na úhradu nákladů spojených zejména se zpracováním výsledků voleb

vynaložil Český statistický úřad celkem 89,4 mil. Kč (zejména na analytické, programátorské a konzultační služby, dále na služby elektronických komunikací, na nákup služeb pro zajištění zpracování výsledků voleb, na cestovné, kancelářský materiál a energie, atd.), Ministerstvo vnitra poskytlo na zajištění voleb celkem 91,2 mil. Kč (zejména na tisk, kompletaci a distribuci volebních materiálů a hlasovacích lístků, na odměny za pracovní pohotovost a práci přesčas, na odměny za splnění služebního úkolu u složek Policie ČR, na nákup služeb, pohonných hmot, atd.) a územně samosprávné celky na organizačně technické zabezpečení voleb 446,4 mil. Kč.

Výdaje na volby v roce 2019 dosáhly v souhrnu **640,9 mil. Kč**, z čehož částka 13,5 mil. Kč představovala finanční vypořádání vztahů se státním rozpočtem za rok 2018 (tyto prostředky obdržely ÚSC v 1. pololetí 2019).

Odvody vlastních zdrojů Evropských společenství do rozpočtu EU

Na odvody vlastních zdrojů Evropských společenství do rozpočtu EU bylo ve státním rozpočtu (kapitola Všeobecná pokladní správa) na rok 2019 vyčleněno 43,6 mld. Kč, tj. o 10,2 % (o 4,05 mld. Kč) více než stanovil rozpočet v roce 2018, a o 2,0 % (o 851,4 mil. Kč) více než byla skutečnost roku 2018. Rozpočet byl v průběhu roku zvýšen na 44,05 mld. Kč. Celkem bylo odvedeno **44,05 mld. Kč**, tj. 100,0 % rozpočtu po změnách, při meziročním zvýšení o 3,0 % (o 1,3 mld. Kč). Z celku odvod podle daně z přidané hodnoty činil 6,8 mld. Kč, odvod podle hrubého národního důchodu 37,3 mld. Kč, vč. příslušných korekcí. Podrobnější komentář je uveden v části Zprávy týkající se finančních vztahů ČR a EU.

Čerpání vládní rozpočtové rezervy

Vládní rozpočtová rezerva se vytváří podle § 27 zákona č. 218/2000 Sb., rozpočtová pravidla, ve výši nejméně 0,3 % výdajů státního rozpočtu na příslušný rozpočtový rok k zajištění krytí nezbytných a nepředvídaných výdajů. Objem této rezervy na rok 2019 byl na základě zákona č. 336/2018 Sb., o státním rozpočtu České republiky na rok 2019, stanoven na 4 787,3 mil. Kč v rozpočtu kapitoly Všeobecná pokladní správa (tj. 0,3 % celkových rozpočtovaných výdajů). **Vyčerpáno** bylo **celkem 4 536,7 mil. Kč**, úspora činila 250,5 mil. Kč. Největší objem prostředků směřoval do kapitoly Ministerstvo práce a sociálních věcí (35,3 %), a to na posílení výdajů v závazném ukazateli Dávky nemocenského pojištění podle UV č. 855/2019 (částka 1,1 mld. Kč) a dále na dofinancování sociálních služeb v roce 2019 podle UV č. 442/2019 (částka 500,0 mil. Kč). Druhý největší objem prostředků směřoval do kapitoly Ministerstvo zemědělství (33,1 %) a to na podporu vlastníků nestátních lesů pro zvládnutí následků kůrovcové kalamity podle UV č. 548/2019 (celkem částka 1,5 mld. Kč). Další prostředky směřovaly do kapitoly Ministerstvo dopravy (22,0 %) na financování silnic II. a III. třídy ve vlastnictví krajů a komunikací plnících funkci nevybudovaného silničního okruhu kolem Prahy v roce 2019 podle UV č. 301/2019 (částka 1,0 mld. Kč), atd.

Podrobné čerpání prostředků z vládní rozpočtové rezervy v roce 2019 ukazuje následující tabulka:

Tabulka č. 72: Prostředky uvolněné z vládní rozpočtové rezervy v roce 2019 (v Kč)

titul	v Kč
kap. Ministerstvo kultury - Program státní podpory profesionálních divadel a stálých profesionálních symfonických orchestrů a pěveckých sborů	50 000 000
kap. Ústavní soud - výplata odchodného pro odstupujícího soudce	942 500
kap. Národní úřad pro kybernetickou a informační bezpečnost - navýšení rozpočtu k zajištění financování pracoviště P.R.S.	3 269 895
kap. Ministerstvo pro místní rozvoj - uvolnění finančních prostředků na poskytnutí účelové neinvestiční dotace Jihomoravskému kraji na pomoc se zabezpečením Moto GP Brno 2019 (UV č. 283/2019)	39 000 000
kap. Ministerstvo dopravy - financování silnic II. a III. třídy ve vlastnictví krajů a komunikací plnících funkci nevybudovaného silničního okruhu kolem Prahy v roce 2019 (UV č. 301/2019)	1 000 000 000
kap. Ministerstvo pro místní rozvoj - uvolnění finančních prostředků na poskytnutí účelové neinvestiční dotace Jihomoravskému kraji na pomoc se zabezpečením Moto GP Brno 2019 (UV č. 418/2019)	16 000 000
kap. Ministerstvo práce a sociálních věcí - dofinancování sociálních služeb v roce 2019 (UV č. 442/2019)	500 000 000
kap. Ministerstvo průmyslu a obchodu - posílení výdajů kapitoly na plnění závazků vůči Českému vysokému učení technickému v Praze (UV č. 668/2016 a UV č. 106/2019)	89 971 986
kap. Generální inspekce bezpečnostních sborů - navýšení výdajů na sociální dávky	15 000 000
kap. Ministerstvo vnitra - navýšení provozních výdajů souvisejících s navýšením služebních míst příslušníků Hasičského záchranného sboru ČR (UV č. 636/2018)	37 500 000
kap. Ministerstvo financí - navýšení rozpočtu pro Generální ředitelství cel - odchodné	35 000 000
kap. Ministerstvo vnitra - navýšení příjmu žádostí o zaměstnanecké karty na zastupitelském úřadu ČR ve Lvově na Ukrajině (UV č. 384/2019)	5 744 000
kap. Ministerstvo spravedlnosti - rozsudky a rozhodnutí Evropského soudu pro lidská práva (ESLP) - Stuchlý, Jošt a Volná proti ČR	1 159 095
kap. Generální inspekce bezpečnostních sborů - navýšení výdajů na změnu systemizace v oblasti služebních příjmů (UV č. 694/2019)	6 278 458
kap. Ministerstvo spravedlnosti - sociální dávky pro Vězeňskou službu - výplata výsluhového příspěvku	22 100 000
kap. Ministerstvo zemědělství - podpora vlastníků nestátních lesů pro zvládnutí následků kůrovcové kalamity (UV č. 548/2019)	1 000 000 000
kap. Ministerstvo zemědělství - podpora vlastníků nestátních lesů pro zvládnutí následků kůrovcové kalamity (UV č. 548/2019)	500 000 000
kap. Ministerstvo práce a sociálních věcí - posílení výdajů v závazném ukazateli Dávky nemocenského pojištění (UV č. 855/2019)	1 100 000 000
kap. Úřad vlády - navýšení průřezového ukazatele Program protidrogové politiky (UV č. 852/2019)	77 000 000
kap. Ministerstvo pro místní rozvoj - financování nekrytých závazků regionálních rad regionů soudržnosti (UV č. 463/2019)	24 567 002
kap. Ministerstvo vnitra - navýšení příjmu žádostí o zaměstnanecké karty na zastupitelském úřadu ČR ve Lvově na Ukrajině (UV č. 384/2019)	13 194 767
Celkem	**4 536 727 703**

3. Čerpání prostředků na platy ve vládou regulované sféře

Výdaje na platy a ostatní platby za provedenou práci (ostatní osobní náklady) tvoří významnou část výdajů státního rozpočtu. Spolu s náklady na platy a ostatní osobní výdaje ústředně řízených příspěvkových organizací, jejichž zaměstnanci jsou odměňováni platem podle zákona č. 262/2006 Sb., zákoník práce, činil jejich objem v roce 2019 ve skutečnosti

209 476 mil. Kč. Počet vládou regulovaných zaměstnanců (přepočtený počet míst na úvazky v celoročním vyjádření) byl vykázán v celkové výši 449 016 a průměrný plat na úrovni 37 061 Kč.

Mimořádný význam rozpočtu v platové oblasti je vládou zdůrazněn tím, že kromě stanovení objemu prostředků na platy v podobě závazných ukazatelů státního rozpočtu u organizačních složek státu, ovlivňuje vláda tuto oblast i prostřednictvím závazných objemů prostředků na platy a počtu míst zaměstnanců v detailnějším členění, a to podle jednotlivých typů organizací a jednotlivých kategorií zaměstnanců. Tyto limity schvaluje vláda s návrhem státního rozpočtu na příslušný rok.

3.1. Prostředky na platy a ostatní platby za provedenou práci (ostatní osobní náklady)

Schválený rozpočet prostředků na platy a ostatní platby za provedenou práci (ostatní osobní náklady) ve výši 209 796 mil. Kč se po změnách podle § 23 odst. 1 písm. a) rozpočtových pravidel a změnách limitů regulace zaměstnanosti u příspěvkových organizací zvýšil na 210 266 mil. Kč. Nad tento rámec byly podle § 23 odst. 1 písm. b) rozpočtových pravidel zapojeny nároky z nespotřebovaných výdajů (dále též NNV), prostředky z rezervních fondů a další mimorozpočtové zdroje, prostředky v dalších případech povoleného překročení a prostředky vyčleněné z limitů regulace zaměstnanosti ve výši 8 444 mil. Kč a dle § 23 odst. 1 písm. c) rozpočtových pravidel došlo v platové oblasti k vázání prostředků v objemu 11 mil. Kč. Skutečné čerpání ve výši 209 476 mil. Kč odpovídá 99,6 % rozpočtu po změnách a 95,8 % konečného rozpočtu. Ve skutečnosti došlo k čerpání prostředků rezervního fondu a dalších mimorozpočtových zdrojů ve výši 3 548 mil. Kč, nároků z nespotřebovaných výdajů pak ve výši 2 694 mil. Kč. Celkový nárůst objemu prostředků proti skutečnosti roku 2018 je vykázán ve výši 22 432 mil. Kč, tj. nárůst o 12 %.

Schválený rozpočet prostředků na platy a ostatní platby za provedenou práci u organizačních složek státu ve výši 105 552 mil. Kč se po změnách podle § 23 odst. 1 písm. a) zvýšil na 106 173 mil. Kč. Dále byl rozpočet upraven posílením z rezervních fondů, mimorozpočtovými prostředky a zapojením NNV na svou konečnou úroveň 109 680 mil. Kč. Skutečné čerpání je vykázáno ve výši 106 625 mil. Kč, což odpovídá 100,4 % rozpočtu po změnách a 97,2 % konečného rozpočtu. Z celkového čerpání bylo z rezervních fondů, dalších mimorozpočtových zdrojů a NNV vyčerpáno 2 932 mil. Kč. Celkový meziroční nárůst objemu prostředků proti skutečnosti roku 2018 dosáhl výše 7 512 mil. Kč, tj. 7,6 %.

Schválený objem nákladů na platy a ostatní osobní náklady u příspěvkových organizací regulovaných vládou ve výši 104 244 mil. Kč se po změnách navýšil na úroveň 104 093 mil. Kč. Ve skutečnosti byly náklady čerpány ve výši 102 851 mil. Kč, a to včetně čerpání prostředků z rezervních fondů, čerpání příspěvku navýšeného o nároky z nespotřebovaných výdajů zřizovatele, mimorozpočtových zdrojů, prostředků v případech povoleného překročení, prostředků na podporu vědy a výzkumu podle § 10 zákona č. 130/2002 Sb. a prostředků vyčleněných z limitů regulace zaměstnanosti v kapitole MŠMT, a to v celkové výši 4 908 mil. Kč. Celkový meziroční nárůst nákladů na platy a ostatní osobní náklady proti skutečnosti roku 2018 byl ve výši 14 919 mil. Kč, tj. navýšení o 17 %.

Vývoj objemu prostředků v roce 2019 ve srovnávání s rokem 2018 byl ovlivněn zejména následujícími vlivy.

V první řadě jde o samotné meziroční navýšení prostředků na platy a ostatní platby za provedenou práci, resp. ostatní osobní náklady mezi schválenými rozpočty na roky 2019 a 2018, kde došlo k navýšení o 23 366 mil. Kč, z čehož nejvýznamnějšími vlivy byly dopady spojené s přijetím usnesení vlády č. 379/2018 (navýšení objemu prostředků o 15%

u pedagogických pracovníků a o 6 % u ostatních zaměstnanců, krácení prostředků a míst za neobsazenost, posílení v regionálním školství) respektive usnesení vlády č. 588/2018 (dodatečná 2 % pro příslušníky bezpečnostních sborů, dodatečná 4 % pro nepedagogické pracovníky v regionálním školství, navýšení o 500 Kč na zaměstnance/měsíc či opatření zvýhodňující nízkopříjmové skupiny zaměstnanců). Další objemově významné změny byly diferencovaně zapracovány do jednotlivých rozpočtových kapitol v návaznosti na realizaci vládních priorit. Za zmínku stojí zejména navýšení objemu prostředků na platy v kapitole Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy na problematiku společného vzdělávání, růstu počtu výkonů, rozšíření doby provozu včetně překryvu 2,5 hodiny ve třídě či na personální podporu speciálního školství. V kapitole Ministerstvo obrany byla posílena výdajová strana v návaznosti na realizaci Koncepce výstavby Armády ČR. Podrobněji jsou specifika vývoje oblasti platů mezi rozpočty 2019 a 2018 popsány v rozpočtové dokumentaci, konkrétně Zprávě ke státnímu rozpočtu České republiky na rok 2019, kapitole 4.5 Výdaje na platy zaměstnanců a ostatní platby za provedenou práci.

Schválený objem prostředků a limit personálních kapacit byl dále na základě rozhodnutí vlády a zmocnění ministra k úpravám limitů regulace zaměstnanosti (bod IV./1. písm. b) usnesení vlády č. 588/2018) ovlivněn rozpočtovými opatřeními podle § 23 odst. 1 písm. a) a povolenými úpravami počtu míst a nákladů na platy a ostatní osobní náklady příspěvkových organizací.

Tímto způsobem byl rozpočet platové oblasti navýšen celkem o 471 mil. Kč, v tom u organizačních složek státu šlo o zvýšení o 621 mil. Kč a u vládou regulovaných příspěvkových organizací naopak o snížení ve výši 151 mil. Kč.

Na vrub kapitoly Všeobecná pokladní správa byl rozpočet v platové oblasti posílen celkově o 489 mil. Kč, z toho nejvýrazněji o 270 mil. Kč v kapitole Ministerstvo vnitra (zejména na zabezpečení objemu prostředků na platy na místa bez finančního krytí v důsledku zlepšeného plnění ukazatele obsazenosti míst, dále pak u Policie ČR na zajištění civilních misí a zabezpečení konání voleb). Zvýšení objemu prostředků na platy na místa bez finančního krytí v důsledku zlepšeného plnění ukazatele obsazenosti míst na vrub kapitoly Všeobecná pokladní správa bylo možno v roce 2019 zaznamenat také v mnoha dalších případech napříč organizacemi ve vládou regulované sféře.

Ostatní běžné výdaje byly na vrub limitu prostředků na platy a ostatní platby za provedenou práci posíleny o 76,2 mil. Kč. Finančně nejvýraznější vlivy byly realizovány v kapitole Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy v celkové výši 286 mil. Kč, kde došlo k přesunu z platové oblasti regionálního školství do ostatních neinvestičních výdajů (snížení prostředků na platy bylo doprovázeno snížením o 689 úvazků) na dofinancování podpůrných opatření v soukromém školství, kdy soukromé školy nejsou v regulaci zaměstnanosti. V kapitole Ministerstvo vnitra došlo k posílení oblasti platů a ostatních plateb za provedenou práci na vrub ostatních běžných výdajů celkem o 209 mil. Kč, a to zejména za účelem pokrytí deficitu finančních prostředků v oblasti pohotovostí, přesčasů, příplatků za svátek a odměn u Policie ČR o 203 mil. Kč. V kapitole Ministerstvo práce a sociálních věcí došlo k posílení objemu prostředků na platy a ostatní platby za provedenou práci celkem o 59 mil. Kč, a to zejména z důvodu převedení lékařů vykonávající posudkovou činnost (podle zákona č. 582/1991 Sb., o organizaci a provádění sociálního zabezpečení) z režimu zákona o státní službě do režimu zákoníku práce. V důsledku zániku dosavadního služebního poměru jim náleželo zadostiučinění ve výši trojnásobku průměrného měsíčního výdělku. V kapitole Ministerstvo zdravotnictví došlo k posílení oblasti platů a ostatních plateb za provedenou práci o 47 mil. Kč, zejména u příspěvkové organizace Státní zdravotní ústav na zabezpečení realizace dotačních programů a výzkumných projektů. V kapitole Ministerstvo spravedlnosti byl limit

prostředků na platy a ostatní platby za provedenou práci snížen celkem o 80 mil. Kč, z toho bylo sníženo 84 mil. Kč u Vězeňské služby ČR z důvodu navýšení dávek důchodového pojištění (souvisí s nárůstem počtu nově přiznávaných starobních důchodů a nárůstem doplatku zpětně přiznaných důchodů) a ostatních sociálních dávek, konkrétně výsluhového příspěvku (nárůst počtu příslušníků, kteří v roce 2019 ukončili služební poměr a vyšší výměra nově přiznávaných výsluhových příspěvků), a naopak navýšeny 4 mil. Kč v OSS Institut pro kriminologii a sociální prevenci v rámci institucionální respektive účelové podpory.

Souvztažným zvýšením příjmů a výdajů o prostředky z nadnárodních zdrojů byla platová oblast posílena o 9 mil. Kč.

V organizačních složkách státu dále došlo k zapojení prostředků na platy podle § 23 odst. 1 písm. b), tj. posílení rozpočtu rezervními fondy, mimorozpočtovými a podobnými prostředky a nároky z nespotřebovaných výdajů. Skutečně vyčerpáno bylo z rezervních fondů 256 mil. Kč, z čehož největší podíl čerpání je vykázán u Státního ústavu pro kontrolu léčiv v kapitole Ministerstvo zdravotnictví ve výši 217 mil. Kč, se kterými hospodařil na základě výjimky z rozpočtových pravidel (zákon č. 378/2007 Sb., o léčivech) a u Ústavu pro státní kontrolu veterinárních biopreparátů a léčiv ve výši 16 mil. Kč v souvislosti se zákonem 378/2007 Sb. o léčivech a vyhláškou č. 427/2008 Sb. Významný podíl v čerpání prostředků představují nároky z nespotřebovaných výdajů. V roce 2019 bylo v organizačních složkách státu z nároků z nespotřebovaných výdajů čerpáno celkem 2 655 mil. Kč, z čehož nejvyšší čerpání vykazují Ministerstvo spravedlnosti ve výši 571 mil. Kč, Ministerstvo práce a sociálních věcí ve výši 273 mil. Kč, Ministerstvo zdravotnictví ve výši 272 mil. Kč, Ministerstvo financí ve výši 254 mil. Kč, Ministerstvo vnitra ve výši 207 mil. Kč, Ministerstvo zemědělství ve výši 199 mil. Kč, Ministerstvo pro místní rozvoj ve výši 156 mil. Kč, Ministerstvo obrany ve výši 125 mil. Kč, Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy ve výši 105 mil. Kč a Ministerstvo průmyslu a obchodu ve výši 92 mil. Kč.

Základní přehled demonstruje následující tabulka:

Tabulka č. 73: Prostředky na platy a OPPP (OON) ve vládou regulované sféře (v mil. Kč)

Organizační členění	Skutečnost	Rozpočet 2019			Skutečnost	Plnění RZ	Plnění KR	Rozdíl skutečnost a RZ	Rozdíl skutečnost a KR	Meziroční index
	2018	Schválený	Po změnách (RZ)	Konečný *) (KR)	2019	v %	v %			v %
a	1	2	3	4	5	(5:3)	(5:4)	(5-3)	(5-4)	(5:1)
Organizační složky státu	**99 113**	**105 552**	**106 173**	**109 680**	**106 625**	**100,4**	**97,2**	**451**	**-3 056**	**107,6**
Platy zaměstnanců ZP a ZSS	46 782	49 126	49 342	51 774	49 818	101,0	96,2	477	-1 956	106,5
Platy příslušníků a vojáků	43 472	46 269	46 612	46 822	46 607	100,0	99,5	-6	-215	107,2
Platy státních státních zástupců a odvození	1 666	1 855	1 855	1 920	1 821	98,1	94,9	-34	-99	109,3
Ostatní platby za provednou práci	7 192	8 301	8 364	9 165	8 379	100,2	91,4	15	-786	116,5
Příspěvkové organizace	**87 931**	**104 244**	**104 093**	**109 019**	**102 851**	**98,8**	**94,3**	**-1 242**	**-6 168**	**117,0**
Platy zaměstnanců ZP a ZSS	86 596	103 006	102 655	106 002	101 448	98,8	95,7	-1 207	-4 554	117,2
z toho: RgŠ MŠMT a ÚSC	80 784	97 108	96 645	99 633	95 207	98,5	95,6	-1 437	-4 425	117,9
Ostatní platby za provednou práci	1 336	1 238	1 438	3 017	1 403	97,6	46,5	-35	-1 614	105,0
OSS a PO celkem	**187 044**	**209 796**	**210 266**	**218 699**	**209 476**	**99,6**	**95,8**	**-791**	**-9 224**	**112,0**

**) u PO pouze odvozen*
ZP - zákoník práce; ZSS - zákon o státní službě

Z tabulky je zřejmé, že objem prostředků na platy a ostatní platby za provedenou práci u organizačních složek státu meziročně vzrostl o 7,6 %. U příspěvkových organizací dochází k meziročnímu nárůstu objemu prostředků na platy a ostatní osobní náklady o 17 %. Objem prostředků na platy v regionálním školství vzrostl meziročně o 17,9 %.

Podrobnější přehled o čerpání objemů prostředků za jednotlivé kapitoly, typy organizací a kategorie zaměstnanců je uveden v sešitě G v tabulce č. 11.

3.2. Vývoj počtu zaměstnanců

Vývoj počtu zaměstnanců v organizačních složkách státu a příspěvkových organizacích znázorňuje následující tabulka:

Tabulka č. 74: Počet zaměstnanců ve vládou regulované sféře

Organizační členění	Skutečnost	Rozpočet 2019			Skutečnost	Plnění RZ	Plnění KR	Rozdíl skutečnost a RZ	Rozdíl skutečnost a KR	Meziroční index
	2018	Schválený	Po změnách (RZ)	Konečný *) (KR)	2019	v %	v %			v %
a	1	2	3	4	5	(5:3)	(5:4)	(5-3)	(5-4)	(5:1)
Organizační složky státu	**197 131**	**207 946**	**209 268**	**209 531**	**198 791**	**95,0**	**94,9**	**-10 477**	**-10 741**	**100,8**
Zaměstnanci ZP a ZSS	110 554	116 415	116 586	116 850	111 111	95,3	95,1	-5 475	-5 739	100,5
Příslušníci a vojáci	85 295	90 131	91 281	91 281	86 399	94,7	94,7	-4 882	-4 882	101,3
Státní zástupci a odvození	1 283	1 400	1 401	1 401	1 280	91,4	91,4	-120	-120	99,8
Příspěvkové organizace	**242 914**	**261 791**	**261 034**	**267 783**	**250 225**	**95,9**	**93,4**	**-10 809**	**-17 558**	**103,0**
Zaměstnanci ZP a ZSS	242 914	261 791	261 034	267 783	250 225	95,9	93,4	-10 809	-17 558	103,0
z toho: RgŠ MŠMT a ÚSC	228 163	246 892	245 955	252 309	235 320	95,7	93,3	-10 635	-16 989	103,1
OSS a PO celkem	**440 046**	**469 737**	**470 302**	**477 314**	**449 016**	**95,5**	**94,1**	**-21 286**	**-28 298**	**102,0**

**) u PO pouze odvozen*
ZP - zákoník práce; ZSS - zákon o státní službě

V průběhu roku 2019 došlo díky povoleným úpravám k celkovému zvýšení schváleného limitu přepočteného počtu míst o 565, a to zejména z důvodu promítnutí následujících vlivů.

V kapitole Ministerstvo vnitra došlo k navýšení počtu příslušníků PČR o 1 000, počtu občanských zaměstnanců PČR o 100 a počtu příslušníků HZS ČR o 150 podle UV č. 856/2018. V kapitole Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy došlo, jak je již zmiňováno výše, k přesunu z platové oblasti regionálního školství do oblasti ostatních neinvestičních výdajů - snížení prostředků na platy bylo doprovázeno snížením počtu míst o 689. V kapitole Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy dále došlo ke snížení počtu míst o 248 v úseku regionálního školství, a to v souvislosti se sumarizací požadavků jednotlivých krajů a hl. m. Prahy, kdy byly trvale přesunuty finanční prostředky z oblasti platů do oblasti ostatních osobních nákladů. V kapitole Ministerstvo vnitra došlo ke zvýšení počtu míst o 86 s účinností od 1. července 2019 do 31. prosince 2021 na základě UV č. 384/2019 (navýšení příjmu žádostí o zaměstnanecké karty na zastupitelském úřadu České republiky ve Lvově v rámci Režimu zvláštního zacházení pro kvalifikované pracovníky z Ukrajiny). Ze stejného důvodu byl posílen Státní úřad inspekce práce o 7 míst a Ministerstvo zahraničních věcí rovněž o 7 míst. V příspěvkových organizacích Ministerstva kultury došlo navýšení počtu zaměstnanců o 54 v celoročním vyjádření v souvislosti s realizací nových projektů v rámci VAVAI - "Program aplikovaného výzkumu a vývoje národní a kulturní identity" (NAKI) a "Dlouhodobý koncepční rozvoj výzkumné organizace (DKRVO)", a to včetně souvisejících prostředků na platy k těmto místům.

Skutečný počet funkčních míst v organizačních složkách státu a příspěvkových organizacích se pak meziročně zvýšil o 8 970 přepočtených míst, tj. o 2 %.

Podrobný přehled o počtech zaměstnanců za jednotlivé kapitoly, typy organizací a kategorie zaměstnanců je uveden v sešitě G v tabulce č. 10.

3.3. Průměrné platy

Proti roku 2018, kdy byl zaznamenán meziroční nárůst průměrných platů ve výši 10,4 %, došlo v roce 2019 k dalšímu významnému nárůstu průměrných platů, a to o 9,6 %. V následující tabulce je uveden přehled o vývoji průměrných platů v organizačních složkách státu a příspěvkových organizacích.

Tabulka č. 75: Průměrné platy ve vládou regulované sféře (v Kč)

Organizační členění	Skutečnost 2018	Rozpočet 2019			Skutečnost 2019	Plnění RZ v %	Plnění KR v %	Rozdíl skutečnost a RZ	Rozdíl skutečnost a KR	Meziroční index v %
		Schválený	Po změnách (RZ)	Konečný *) (KR)						
a	1	2	3	4	5	(5:3)	(5:4)	(5-3)	(5-4)	(5:1)
Organizační složky státu	**38 858**	**38 973**	**38 949**	**39 976**	**41 185**	**105,7**	**103,0**	**2 236**	**1 208**	**106,0**
Platy zaměstnanců ZP a ZSS	35 264	35 166	35 268	36 924	37 364	105,9	101,2	2 095	440	106,0
Platy příslušníků a vojáků	42 472	42 780	42 554	42 745	44 953	105,6	105,2	2 399	2 208	105,8
Platy státních zástupců a odvození	108 272	110 407	110 386	114 219	118 497	107,3	103,7	8 112	4 278	109,4
Příspěvkové organizace	**29 707**	**32 789**	**32 772**	**32 987**	**33 785**	**103,1**	**102,4**	**1 014**	**798**	**113,7**
Platy zaměstnanců ZP a ZSS	29 707	32 789	32 772	32 987	33 785	103,1	102,4	1 014	798	113,7
z toho: RgŠ MŠMT a ÚSC	29 505	32 777	32 745	32 907	33 715	103,0	102,5	971	809	114,3
OSS a PO celkem	**33 806**	**35 526**	**35 520**	**36 055**	**37 061**	**104,3**	**102,8**	**1 541**	**1 006**	**109,6**

**) u PO pouze odvozen*
ZP - zákoník práce; ZSS - zákon o státní službě

Meziroční změny průměrných platů jsou v jednotlivých resortech rozdílné. Stěžejní faktory související s růstem průměrných platů jsou spojené s přijetím usnesení vlády č. 379/2018 (navýšení objemu prostředků o 15 % u pedagogických pracovníků a o 6 % u ostatních zaměstnanců, krácení prostředků na platy a míst za neobsazenost, posilování v regionálním školství) respektive usnesení vlády č. 588/2018 (dodatečná 2 % pro příslušníky bezpečnostních sborů, dodatečná 4 % pro nepedagogické pracovníky v regionálním školství, navýšení o 500 Kč na zaměstnance/měsíc či opatření zvýhodňující nízkopříjmové skupiny zaměstnanců).

Dále do vývoje průměrných platů zasáhly diferencované úpravy prostředků na platy a počtu zaměstnanců při návrhu státního rozpočtu na rok 2019, provedení změn během roku, nenaplnění počtu tabulkových míst či využití nároků z nespotřebovaných výdajů a jiných mimorozpočtových zdrojů.

Průměrné platy příslušníků a vojáků meziročně vzrostly o 5,8 %, platy zaměstnanců a státních zaměstnanců v organizačních složkách státu o 6 %, platy státních zástupců a od nich odvozených meziročně vzrostly o 9,4 %, platy zaměstnanců příspěvkových organizací vzrostly o 13,7 %.

3.4. Srovnání průměrných platů v národním hospodářství a vládou regulované sféře

Podle předběžných údajů Českého statistického úřadu uveřejněných ke dni 6. března 2020 o průměrné hrubé měsíční mzdě na přepočtené počty za rok 2019 bylo v národním hospodářství jako celku dosaženo průměrného výdělku 34 125 Kč a proti výdělku roku 2018 ve výši 31 868 Kč došlo k meziročnímu zvýšení o 7,1 %, tj. o 2 257 Kč. Vládou regulovaná sféra (OSS a PO) vzrostla o 9,6 %, tj. průměrně o 3 255 Kč. Podrobnější srovnání průměrných platů (mezd) ve sledovaných sférách (na přepočtené osoby) je uvedeno v následující tabulce.

Tabulka č. 76: Porovnání průměrných platů/mezd podle sfér hospodářství (přepočtené osoby)

Sféry	2018					2019				
	Průměrný plat v Kč	*Meziročně* index v %	*Meziročně* rozdíl v Kč	*Index* ku NH v %	*Změna* ku NH v %	*Průměrný* plat v Kč	*Meziročně* index v %	*Meziročně* rozdíl v Kč	*Index* ku NH v %	*Změna* ku NH v %
Národní hospodářství	31 868	107,5	2 230	100,0	100,0	34 125	107,1	2 257	100,0	100,0
z toho: OSS a PO ve vládní regulaci	33 806	110,4	3 179	106,1	102,7	37 061	109,6	3 255	108,6	102,4

Zdroj: ČSÚ (předběžné údaje k 6.3.2020) a MF

Výše uvedené trendy se promítají i do vývoje reálných mezd. V roce 2019 reálná mzda v celém národním hospodářství vzrostla o 4,2 %. Ve sféře organizačních složek státu reálná

mzda vrostla o 6,7 %. V následujícím grafu je znázorněn průměrný plat v ČR ve srovnání k průměrnému platu ve vládou regulované sféře (OSS a PO).

Graf č. 24: Vývoj nominálních mezd v letech 2018 a 2019 (v Kč)

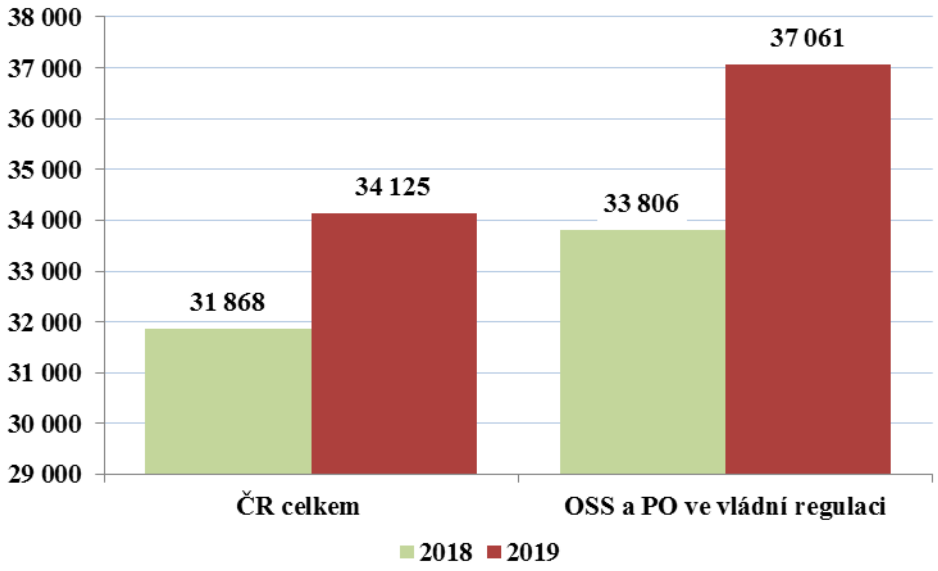

Zdroj: ČSÚ (předběžné údaje k 6.3.2020) a MF

Z grafického znázornění a z výše uvedeného je zřejmé, že dynamika růstu průměrných platů v celém národním hospodářství a průměrných platů ve vládou regulované sféře je přiměřená. Vyšší příjmy v organizačních složkách státu a příspěvkových organizacích jsou způsobeny několika faktory. Vládou regulovaná sféra se od ostatních sfér národního hospodářství odlišuje zejména vyšším podílem zaměstnanců s vysokoškolským vzděláním, vyšší průměrnou délkou praxe zaměstnanců, nižší fluktuací či aktuálně významnou podporou regionálního školství. Tomu také odpovídá průměrný plat ve vládou regulované sféře, který je v roce 2019 o 2 936 Kč vyšší než průměrný plat v národním hospodářství jako celku.

4. Kapitálové výdaje státního rozpočtu

4.1. Čerpání výdajů podle druhového třídění

Státní rozpočet na rok 2019 stanovil rozsah kapitálových výdajů ve výši 122,3 mld. Kč, což představovalo proti schválenému rozpočtu roku 2018 o 32,1 mld. Kč, tj. o 35,7 % více, proti skutečnosti dosažené v roce 2018 pak o 5,8 mld. Kč, tj. o 5,0 % více. K meziročnímu nárůstu došlo jak u kapitálových výdajů, které jsou kryty příjmy z rozpočtu EU a FM - o 10,2 mld. Kč, tak především u „českých“ kapitálových výdajů, u nichž došlo k výraznému nárůstu o 22,0 mld. Kč. **K meziročnímu nárůstu** rozpočtovaných kapitálových výdajů došlo především u Ministerstva dopravy (o 12,1 mld. Kč), Ministerstva pro místní rozvoj (o 6,4 mld. Kč), Ministerstva obrany (o 4,4 mld. Kč), Ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy (o 2,2 mld. Kč), Ministerstva vnitra (o 2,0 mld. Kč), Ministerstva kultury (o 1,5 mld. Kč), Ministerstva životního prostředí (o 1,1 mld. Kč), u kapitoly Všeobecná pokladní správa (o 1,0 mld. Kč), u Ministerstva průmyslu a obchodu (o 933 mil. Kč) a Ministerstva zemědělství (o 931 mil. Kč). Pokles byl naopak vykázán zejména u Ministerstva zdravotnictví (o 693 mil. Kč) a Ministerstva práce a sociálních věcí (o 260 mil. Kč).

Z celkové rozpočtované výše 122,3 mld. Kč připadalo na tuzemské zdroje 79,7 mld. Kč, tj. 65,2 % celkových kapitálových výdajů (ve skutečnosti roku 2018 to bylo 58,5 mld. Kč a

50,2 %), na zdroje kryté z EU a FM pak 42,6 mld. Kč, tj. 34,8 % z celku (v roce 2018 to bylo 57,9 mld. Kč a 49,8 %).

Z celkové částky 122,3 mld. Kč rozpočtovaných kapitálových výdajů **nejvíce prostředků připadalo na Ministerstvo dopravy** (48,8 mld. Kč, tj. 39,9 % všech kapitálových výdajů státního rozpočtu), Ministerstvo obrany (12,3 mld. Kč), Ministerstvo životního prostředí (10,0 mld. Kč), Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy (9,7 mld. Kč), Ministerstvo zemědělství (9,3 mld. Kč), Ministerstvo pro místní rozvoj (8,7 mld. Kč), Ministerstvo vnitra (5,6 mld. Kč), Ministerstvo průmyslu a obchodu (4,2 mld. Kč), Ministerstvo kultury (2,7 mld. Kč), na kapitolu Všeobecná pokladní správa (2,4 mld. Kč), Ministerstvo financí (1,5 mld. Kč), Ministerstvo zdravotnictví (1,4 mld. Kč), Ministerstvo spravedlnosti (1,2 mld. Kč), Akademie věd ČR (1,0 mld. Kč) atd.

Z druhového hlediska byly celkové kapitálové výdaje (122,3 mld. Kč) rozpočtovány nejvíce jako investiční transfery veřejným rozpočtům ústřední úrovně – dotace státním fondům (54,1 mld. Kč), výdaje na pořízení dlouhodobého hmotného majetku (20,8 mld. Kč), investiční transfery příspěvkovým a podobným organizacím (11,9 mld. Kč), transfery veřejným rozpočtům územní úrovně (5,7 mld. Kč), transfery podnikatelským subjektům (5,1 mld. Kč) atd.

Schválený rozpočet kapitálových výdajů byl v průběhu roku 2019 rozpočtovými opatřeními **zvýšen celkem o 14,1 mld. Kč na 136,4 mld. Kč.** Nejvíce byl rozpočet kapitálových výdajů zvýšen v kapitole Ministerstvo pro místní rozvoj – o 10,5 mld. Kč, Ministerstvo průmyslu a obchodu o 2,5 mld. Kč, Ministerstvo životního prostředí o 2,5 mld. Kč, Ministerstvo zemědělství o 2,1 mld. Kč, Ministerstvo vnitra o 1,0 mld. Kč, Ministerstvo zdravotnictví o 584 mil. Kč, Akademie věd ČR o 313 mil. Kč a Ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy o 266 mil. Kč. Kapitálové výdaje byly v průběhu roku navyšovány např. na základě splněných předpokladů daných § 24 odst. 4 rozpočtových pravidel, kdy výdaje byly zvyšovány při souvztažném zvýšení příjmů kapitol v návaznosti na zajištění financování programů spolufinancovaných z rozpočtu Evropské unie, dále přesuny v rámci rozpočtu příslušné kapitoly (z běžných výdajů), jakož i přesuny prostředků mezi jednotlivými kapitolami.

Největší **snížení** schváleného rozpočtu kapitálových výdajů - o 4,1 mld. Kč - bylo realizováno u Ministerstva dopravy, u něhož se snížily investiční transfery Státnímu fondu dopravní infrastruktury (o 4,1 mld. Kč, převod do neinvestičních transferů SFDI, při zvýšení celkového rozpočtu kapitoly o 4,2 mld. Kč) a Ministerstva obrany o 789 mil. Kč (převod do běžných výdajů, celkový rozpočet kapitoly se zvýšil o 785 mil. Kč). Ke snížení rozpočtu došlo dále u kapitoly Všeobecná pokladní správa (o 429 mil. Kč), Ministerstvo kultury (o 316 mil. Kč), Operace státních finančních aktiv (o 100 mil. Kč) a některých dalších kapitol.

Ve skutečnosti byly kapitálové výdaje státního rozpočtu v roce 2019 čerpány ve výši **139,1 mld. Kč**, což bylo o 2,7 mld. Kč, tj. o 2,0 % více než činil rozpočet po změnách (ve vztahu ke „konečnému rozpočtu“ ve výši 193,5 mld. Kč byly čerpány na 71,9 %). **Podíl kapitálových výdajů na celkových výdajích státního rozpočtu vzrostl** z 8,3 % v roce 2018 **na 9,0 %** v roce 2019.

Přehled o plnění a vývoji kapitálových výdajů státního rozpočtu podává následující tabulka.

Tabulka č. 77: Vývoj a plnění kapitálových výdajů státního rozpočtu (v mil. Kč)

KAPITÁLOVÉ VÝDAJE	Skutečnost 2018	Rozpočet 2019		Skutečnost 2019	Plnění v %	Rozdíl Sk - RpZ	Index 2019/2018	Rozdíl Sk19-Sk18
		schválený	po změnách					
	1	2	3	4	5=(4:3)	6=(4-3)	7=(4:1)	
Kapitálové výdaje státního rozpočtu celkem	**116 456**	**122 270**	**136 415**	**139 139**	**102,0**	**2 724**	**119,5**	**22 683**
v tom:								
Investiční nákupy a související výdaje	**16 690**	**24 135**	**24 403**	**23 946**	**98,1**	**-457**	**143,5**	**7 256**
Pořízení dlouhodobého nehmotného majetku	2 296	3 368	2 987	2 630	88,1	-356	114,6	334
Pořízení dlouhodobého hmotného majetku	14 353	20 766	21 358	21 237	99,4	-121	148,0	6 883
Pozemky	40	1	58	79	135,2	21	195,9	39
Nadlimitní věcná břemena a právo stavby	0			0			7,1	0
Nákup akcií a majetkových podílů	**180**	**200**	**200**	**111**	**55,3**	**-89**	**61,3**	**-70**
Investiční transfery	**98 817**	**78 948**	**105 173**	**113 929**	**108,3**	**8 755**	**115,3**	**15 112**
podnikatelským subjektům	16 925	5 094	12 575	13 844	110,1	1 269	81,8	-3 080
neziskovým a pod. organizacím	2 466	2 133	3 129	3 487	111,4	357	141,4	1 020
veřejným rozpočtům ústřední úrovně	38 200	54 064	50 505	50 878	100,7	373	133,2	12 678
veřejným rozpočtům územní úrovně	21 242	5 671	24 909	27 496	110,4	2 587	129,4	6 255
příspěvkovým a podobnýmorganizacím	18 294	11 852	13 925	16 278	116,9	2 353	89,0	-2 016
vlastním fondům a k útvarům bez plné právní subjektivity	87			115		115	132,5	28
obyvatelstvu	1 445		8	1 707	21017,1	1 699	118,2	262
do zahraničí	158	133	122	122	100,1		77,2	-36
Investiční půjč. prostředky veřej. rozp. územní úrovně	**26**		**78**	**48**	**61,9**	**-30**	**184,6**	**22**
Ostatní kapitálové výdaje	**743**	**18 987**	**6 560**	**1 106**	**16,9**	**-5 455**	**148,9**	**363**

Na celkovém čerpání rozpočtu se podílel základní rozpočet kapitol ve výši 101,6 mld. Kč, zapojení nároků z nespotřebovaných výdajů vytvořených v předchozích obdobích v částce 36,4 mld. Kč, posílení rozpočtu rezervním fondem ve výši 1,0 mld. Kč a posílení rozpočtu ostatními mimorozpočtovými a podobnými prostředky částkou 164 mil. Kč. Čerpání kapitálových výdajů z hlediska podkladové jednotky (dle rozpočtové skladby jde o členění podle podkladu pro případnou změnu rozpočtu) je zřejmé z následující tabulky:

Tabulka č. 78: Kapitálové výdaje podle podkladové jednotky (v mil. Kč)

Podkladová jednotka	Kapitálové výdaje	K 31.12.2018 Skutečnost	K 31.12.2019 Skutečnost	2019-2018 Rozdíl	2019/2018 v %
1	Základní rozpočet	61 378	101 569	40 191	165,5
2	Posílení rozpočtu rezervním fondem	1 400	1 024	-377	73,1
3	Posílení rozpočtu ost. mimorozpočtovými apod. prostředky	466	164	-302	35,1
4	Výdaje kryté nároky	53 212	36 383	-16 829	68,4
5	Výdaje nad rozpočet podle zvláštních zákonů	0	0	0	
1 - 5	**Celkem**	**116 456**	**139 139**	**22 683**	**119,5**

Na celkových kapitálových výdajích ve výši 139,1 mld. Kč se podílely tuzemské zdroje částkou 76,2 mld. Kč, tj. 54,8 % a zahraniční zdroje částkou 62,9 mld. Kč, tj. 45,2 %. Vývoj čerpání kapitálových výdajů z hlediska prostorové jednotky je patrný z následujícího grafu.

Graf č. 25: Kapitálové výdaje dle zdrojů v letech 2014 až 2019 (v mld. Kč)

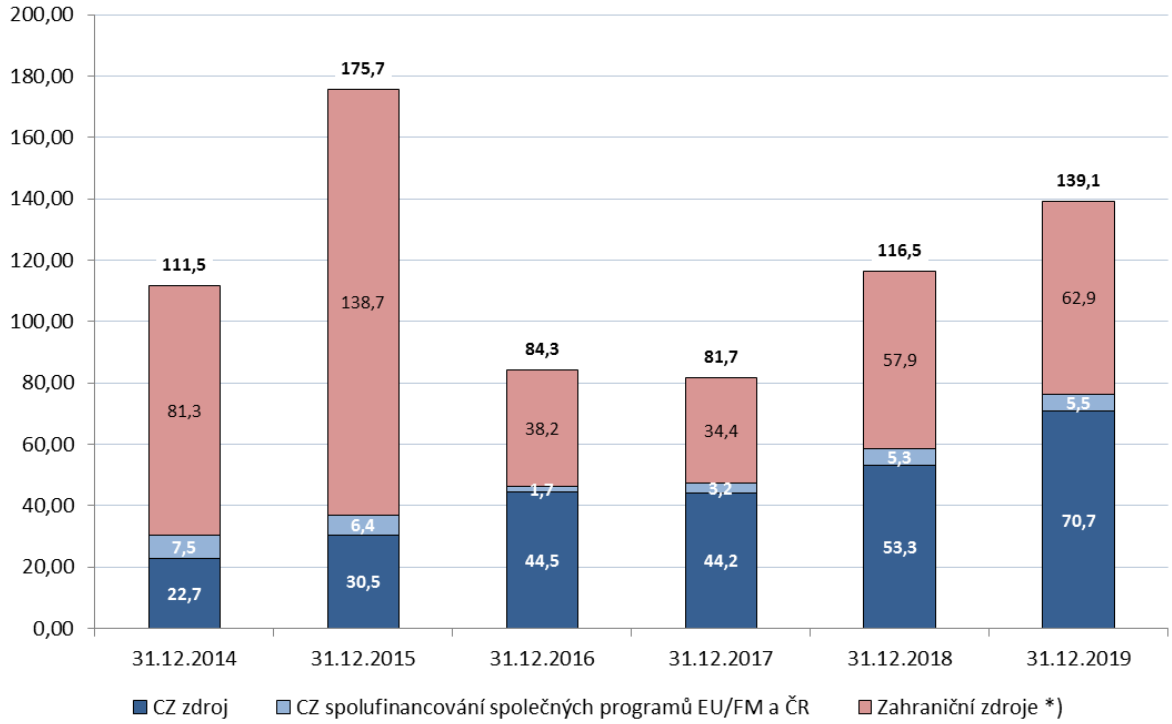

**) Zahraniční zdroje - téměř všechny prostředky představují EU/FM podíl na spolufinancování společných programů EU/FM a ČR. V marginálním objemu se jedná o prostředky z NATO a jiné prostředky ze zahraničí.*

Proti roku 2018 byly celkové skutečné kapitálové výdaje vyšší o 22,7 mld. Kč, tj. o 19,5 %. Meziročně se kapitálové výdaje zvýšily především nárůstem kapitálových výdajů financovaných z národních zdrojů (o 17,7 mld. Kč), částečně i nárůstem výdajů na financování společných programů EU a ČR ze zdrojů EU/FM (o 5,0 mld. Kč). Z druhového hlediska se kapitálové výdaje meziročně nejvíce zvýšily v oblasti investičních transferů veřejným rozpočtům ústřední úrovně (o 12,7 mld. Kč), výdajů na pořízení dlouhodobého hmotného majetku (o 6,9 mld. Kč), transferů veřejným rozpočtům územní úrovně (o 6,3 mld. Kč), neziskovým a podobným organizacím (o 1,0 mld. Kč), výdajů na pořízení dlouhodobého nehmotného majetku (o 334 mil. Kč) a transferů obyvatelstvu (o 262 mil. Kč). Naproti tomu meziroční pokles vykázaly především investiční transfery podnikatelským subjektům (o 3,1 mld. Kč) a příspěvkovým a podobným organizacím (o 2,0 mld. Kč).

Dále je uveden podíl jednotlivých „příjemců“ prostředků na celkových kapitálových výdajích v roce 2019.

Graf č. 26: Struktura kapitálových výdajů (v %)

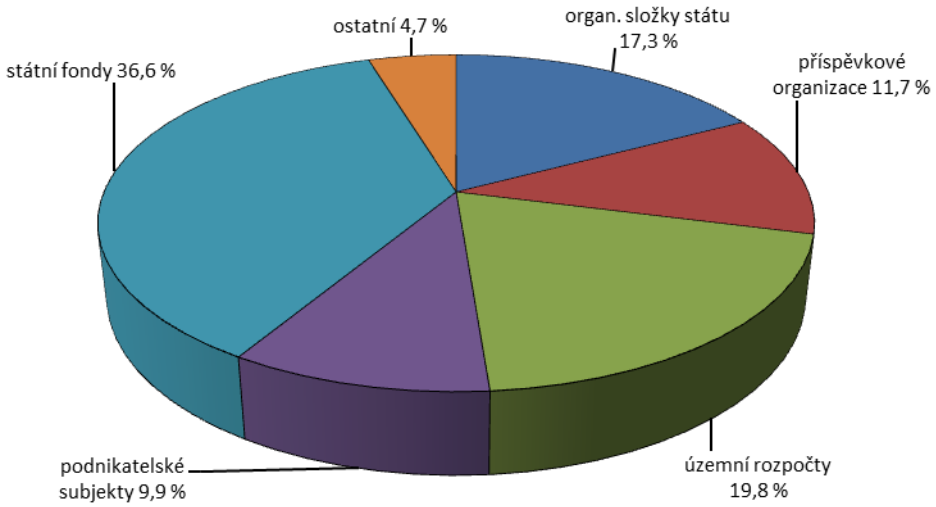

Z grafu je patrné, že **největší podíl kapitálových výdajů** byl v roce 2019 **transferován veřejným rozpočtům ústřední úrovně** – celkem 50,9 mld. Kč, tj. 36,6 % celkových kapitálových výdajů (z toho transfery SFDI 44,7 mld. Kč, státní fondy v působnosti Ministerstva kultury 189 mil. Kč, SZIF 5,9 mld. Kč a SFŽP 209 tis. Kč). Veřejným rozpočtům územní úrovně bylo poskytnuto 27,5 mld. Kč, tj. 19,8 %, podnikatelským subjektům 13,8 mld. Kč, tj. 9,9 % a příspěvkovým a podobným organizacím 16,3 mld. Kč, tj. 11,7 %. Organizační složky státu čerpaly 24,1 mld. Kč, což představovalo 17,3 % všech kapitálových výdajů státního rozpočtu. Na ostatní subjekty připadlo 6,6 mld. Kč a 4,7% podíl.

Na celkových skutečných kapitálových výdajích státního rozpočtu ve výši 139,1 mld. Kč se podílely **výdaje na programy spolufinancované z rozpočtu EU/FM** ve výši **68,4 mld. Kč**. V rámci nich šlo především o tyto „nástroje“: Integrovaný regionální OP 2014+ (21,9 mld. Kč), Operační program Doprava 2014+ (14,4 mld. Kč), Operační program Životní prostředí 2014+ (10,6 mld. Kč), Program rozvoje venkova 2014 (5,8 mld. Kč), Operační program Podnikání a inovace pro konkurenceschopnost 2014+ (5,8 mld. Kč), Operační program Výzkum, vývoj a vzdělávání 2014+ (5,5 mld. Kč), Komunitární programy 2014+ (3,1 mld. Kč), Operační program Praha – pól růstu ČR 2014+ (527 mil. Kč), Operační program Rybářství 2014+ (131 mil. Kč) a další programy. Na kapitálové výdaje mimo programy, projekty, finanční mechanizmy apod. (evidované jako „bez nástroje“) bylo vynaloženo celkem 69,8 mld. Kč.

Čerpání kapitálových výdajů v průběhu roku 2019 bylo mírně vyrovnanější než v předchozím roce, a bylo, jak je obvyklé, více soustředěno do druhé půlky roku, což zpravidla souvisí s procesem přípravy a schvalování projektů, s posuny výběrových řízení (též z důvodu vznášení námitek nevybraných uchazečů) a následnou realizací prostředků. Z celkových kapitálových výdajů roku 2019 bylo v prvním čtvrtletí roku čerpáno 12 % výdajů, ve druhém čtvrtletí 21 %, ve třetím pak 28 % a ve čtvrtém 39 % výdajů.

Vývoj čerpání kapitálových výdajů státního rozpočtu v jednotlivých měsících let 2019 a 2018 ukazuje následující graf.

Graf č. 27: Čerpání kapitálových výdajů SR v jednotlivých měsících let 2018 a 2019 (v mil. Kč)

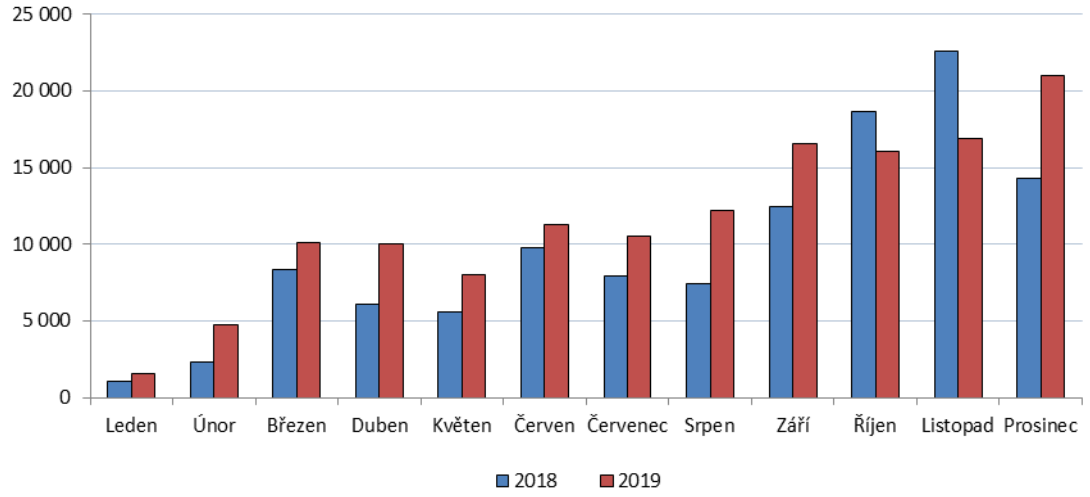

Z kapitol státního rozpočtu **největší meziroční nárůst skutečných kapitálových výdajů** – o 12,4 mld. Kč – zaznamenalo Ministerstvo dopravy, Ministerstvo obrany (o 5,2 mld. Kč), Ministerstvo pro místní rozvoj (o 3,6 mld. Kč), Ministerstvo životního prostředí (o 2,4 mld. Kč), Ministerstvo vnitra (o 1,6 mld. Kč), Ministerstvo zemědělství (o 798 mil. Kč), Všeobecná pokladní správa (o 649 mil. Kč), Ministerstvo financí (o 188 mil. Kč) atd. Na druhé straně největší **meziroční snížení** těchto výdajů vykázalo Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy (o 2,0 mld. Kč), Ministerstvo průmyslu a obchodu (o 1,9 mld. Kč), Ministerstvo zdravotnictví (o 366 mil. Kč) a Ministerstvo práce a sociálních věcí (o 234 mil. Kč).

Přehled o celkových skutečných kapitálových výdajích podle rozpočtových kapitol v letech 2019 a 2018 je uveden v následující tabulce.

Tabulka č. 79: Čerpání kapitálových výdajů podle kapitol SR (v mil. Kč)

Kapitálové výdaje	Skutečnost 2018	Skutečnost 2019	Index 2019/2018	Rozdíl 2019-2018
Státní rozpočet celkem	**116 456**	**139 139**	**119,5**	**22 683**
z toho:				
Ministerstvo dopravy	32 414	44 794	138,2	12 380
Ministerstvo pro místní rozvoj	17 715	21 355	120,5	3 640
Ministerstvo obrany	7 538	12 707	168,6	5 170
Ministerstvo životního prostředí	9 766	12 142	124,3	2 376
Ministerstvo zemědělství	10 406	11 205	107,7	798
Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy	13 023	11 010	84,5	-2 012
Ministerstvo průmyslu a obchodu	8 886	6 968	78,4	-1 918
Ministerstvo vnitra	4 804	6 365	132,5	1 562
Ministerstvo kultury	2 374	2 260	95,2	-114
Ministerstvo zdravotnictví	2 363	1 997	84,5	-366
Všeobecná pokladní správa	1 153	1 802	156,3	649
Akademie věd České republiky	1 114	1 289	115,7	175
Ministerstvo práce a sociálních věcí	1 369	1 136	82,9	-234
Ministerstvo financí	946	1 134	119,9	188
Ministerstvo spravedlnosti	893	1 058	118,5	165
Správa státních hmotných rezerv	148	331	224,3	184
Bezpečnostní informační služba	193	308	159,9	115
Ministerstvo zahraničních věcí	377	282	74,6	-96
Český úřad zeměměřický a katastrální	214	195	91,2	-19
Národní úřad pro kybernetickou a inf. bezp.	106	156	147,5	50

Dále je uveden **přehled výdajů rozpočtových kapitol s rozhodujícím podílem** na celkových kapitálových výdajích státního rozpočtu při vyloučení transferů a půjčených prostředků územním rozpočtům.

Tabulka č. 80: Čerpání kapitálových výdajů podle kapitol SR (v mil. Kč)

Kapitálové výdaje	Skutečnost 2018	Skutečnost 2019	Index 2019/2018
Státní rozpočet celkem (bez transferů a půjčených prostředků veřejným rozpočtům územní úrovně, T6-P634-P644)	**95 188**	**111 595**	**117,2**
z toho:			
Ministerstvo dopravy	32 414	44 794	138,2
Ministerstvo obrany	7 535	12 705	168,6
Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy	11 881	10 305	86,7
Ministerstvo zemědělství	9 598	10 129	105,5
Ministerstvo průmyslu a obchodu	8 572	6 725	78,4
Ministerstvo vnitra	4 378	6 001	137,1
Ministerstvo pro místní rozvoj	6 371	5 555	87,2
Ministerstvo životního prostředí	3 985	4 717	118,4
Ministerstvo kultury	2 309	2 218	96,0
Ministerstvo zdravotnictví	2 362	1 938	82,0
Akademie věd České republiky	1 114	1 289	115,7
Ministerstvo financí	946	1 134	119,9
Ministerstvo spravedlnosti	893	1 058	118,5
Ministerstvo práce a sociálních věcí	957	999	104,4
Správa státních hmotných rezerv	148	331	224,3
Bezpečnostní informační služba	193	308	159,9
Ministerstvo zahraničních věcí	377	282	74,6
Český úřad zeměměřický a katastrální	214	195	91,2
Národní úřad pro kybernetickou a inf. bezp.	106	156	147,5
Všeobecná pokladní správa	180	111	61,3
Kancelář prezidenta republiky	184	90	48,6

Z jednotlivých rozpočtových kapitol se na celkových kapitálových výdajích státního rozpočtu (bez investičních transferů a půjčených prostředků veřejným rozpočtům územní úrovně) **nejvíce podílelo Ministerstvo dopravy, a to 40,1 %**, dále Ministerstvo obrany 11,4 %, Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy 9,2 %, Ministerstvo zemědělství 9,1 %, Ministerstvo průmyslu a obchodu 6,0 %, Ministerstvo vnitra 5,4 %, Ministerstvo pro místní rozvoj 5,0 %, Ministerstvo životního prostředí 4,2 %, Ministerstvo kultury 2,0 %, Ministerstvo zdravotnictví 1,7 %, Akademie věd ČR 1,2 %, Ministerstvo financí 1,0 % atd.

Ministerstvo dopravy čerpalo kapitálové výdaje ve výši **44,8 mld. Kč,** což bylo o 12,4 mld. Kč více než v roce 2018 (z toho 11,0 mld. Kč tvořily nároky z nespotřebovaných výdajů). Největší objem kapitálových výdajů byl vynaložen formou investičních transferů veřejným rozpočtům ústřední úrovně. Státnímu fondu dopravní infrastruktury (SFDI) byla poskytnuta částka ve výši 44,7 mld. Kč (z toho dotace EU 17,6 mld. Kč) do oblasti dopravní infrastruktury ve vlastnictví státu, když část prostředků byla Fondem použita v rámci Operačního programu Doprava 2014+ (14,4 mld. Kč) a komunitárního programu Nástroj na propojení Evropy 2014+ (3,1 mld. Kč) především na výstavbu, modernizaci a údržbu celostátních a regionálních drah (Správa železniční dopravní cesty, s.o., od 1.1.2020 název Správa železnic, s.o.). Kromě výdajů na operační a komunitární programy byly poskytnuty prostředky na krytí deficitu rozpočtu SFDI v roce 2019 v částce 27,0 mld. Kč a na další účely. Mimo transferů SFDI byly čerpány investiční prostředky na pořízení programového vybavení

(25 mil. Kč), výpočetní techniky (7 mil. Kč), na transfery veřejným výzkumným institucím (7 mil. Kč) atd.

Ministerstvo obrany vynaložilo na kapitálové výdaje (bez investičních transferů veřejným rozpočtům územní úrovně) **12,7 mld. Kč** (z toho výdaje kryté nároky 2,5 mld. Kč), když nejvíce prostředků směřovalo na Armádu ČR – 10,0 mld. Kč a bezpečnostní složky ozbrojených sil 1,4 mld. Kč. Prostředky byly poskytnuty též na činnost ústředního orgánu státní správy ve vojenské obraně, vojenským nemocnicím a léčebnám, na mezinárodní spolupráci v obraně, na činnost vysokých a středních odborných škol v působnosti kapitoly včetně výzkumu a vývoje na vysokých školách, na státní sportovní reprezentaci, na zahraniční vojenskou pomoc atd.

Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy vynaložilo na kapitálové výdaje (bez investičních transferů veřejným rozpočtům územní úrovně) **10,3 mld. Kč** (z toho kryto nároky ve výši 3,3 mld. Kč), když převažující část prostředků byla použita na transfery vysokým školám včetně podpory výzkumu, vývoje a inovací na vysokých školách – celkem 7,5 mld. Kč (především na obnovu a rozvoj materiálně technické základny vysokých škol a na Operační program Výzkum, vývoj a vzdělávání 2014+). Mezi nejvýznamnější akce patřily např. UJEP – Novostavba budovy Centra přírodovědných a technických oborů Ústí nad Labem, Fakulta humanitních studií UK – rekonstrukce a přestavba objektu menzy 17. Listopadu, UK-MFF - Výstavba objektu M a I pracovišť v Troji, UK-1.LF – Rekonstrukce Fyziologického ústavu Albertov, Vysoká škola polytechnická Jihlava - Výstavba výukového centra atd. Další prostředky byly poskytnuty veřejným výzkumným institucím (1,4 mld. Kč), podnikatelským subjektům, spolkům apod. Z funkčního hlediska šlo kromě transferů vysokým školám na jejich činnost a na výzkum a vývoj především o prostředky poskytnuté ve prospěch tělovýchovných a zájmových činností dětí a mládeže, výchovných ústavů a dětských domovů se školou, diagnostických ústavů, základních škol pro žáky se speciálními vzdělávacími potřebami, na státní sportovní reprezentaci apod.

V kapitole Ministerstvo zemědělství dosáhly kapitálové výdaje (bez investičních transferů veřejným rozpočtům územní úrovně) **10,1 mld. Kč** (z toho 1,1 mld. Kč kryto nároky), když čerpání bylo realizováno převážně formou transferů Státnímu zemědělskému intervenčnímu fondu – celkem ve výši 5,9 mld. Kč, z toho 5,8 mld. Kč na Program rozvoje venkova 2014+. Dlouhodobý hmotný a nehmotný majetek byl pořízen v částce 1,8 mld. Kč. Prostředky byly určeny převážně na udržování výrobního potenciálu zemědělství, zemědělský půdní fond a mimoprodukční funkce zemědělství, na zemědělskou a potravinářskou činnost a rozvoj, na regulaci zemědělské produkce, organizaci trhu a poskytování podpor a na správu v zemědělství. Podnikatelským subjektům bylo transferováno 2,1 mld. Kč - převážně na podnikání a restrukturalizaci v zemědělství a potravinářství, na protierozní, protilavinovou a protipožární ochranu a na vodní toky a vodohospodářská díla. Prostředky byly poskytnuty též příspěvkovým a podobným organizacím – 228 mil. Kč a neziskovým a podobným organizacím – 73 mil. Kč.

Ministerstvo průmyslu a obchodu čerpalo kapitálové výdaje (bez investičních transferů veřejným rozpočtům územní úrovně) ve výši **6,7 mld. Kč** (z toho kryto nároky ve výši 1,1 mld. Kč), přičemž většina této částky - 6,3 mld. Kč - byla transferována podnikatelským subjektům - převážně na podporu v rámci Operačního programu Podnikání a inovace pro konkurenceschopnost 2014+ (5,8 mld. Kč) a na podporu výzkumu a vývoje v průmyslu kromě paliv a energetiky. Pokračovala též podpora při realizaci akcí v oblasti zahlazování následků hornické činnosti, dekontaminace půd a čištění spodní vody a podpora příspěvkových organizací v oblasti normalizace, standardizace a metrologie. Realizovány

byly též výdaje související s přepravou a nakládáním s radioaktivním odpadem, kryté převodem z jaderného účtu.

Ministerstvo vnitra čerpalo v hodnoceném roce kapitálové výdaje (bez investičních transferů veřejným rozpočtům územní úrovně) ve výši **6,0 mld. Kč** (nároky kryto 1,4 mld. Kč), když převážná část představovala pořízení dlouhodobého hmotného a nehmotného majetku v oblasti bezpečnosti a veřejného pořádku a požární ochrany. Prostředky byly čerpány též na archivnictví, krizové řízení a nouzové plánování, zahraniční humanitární pomoc, státní sportovní reprezentaci, uprchlická zařízení, tělovýchovnou činnost, výzkum a vývoj, střední, vyšší odborné i vysokoškolské vzdělávání, ambulantní péči apod. Z věcného hlediska šlo především o pořízení dopravních prostředků a investice do budov a staveb, v menší míře o pořízení programového vybavení, strojů a zařízení a výpočetní techniky.

Ministerstvo pro místní rozvoj vynaložilo na kapitálové výdaje (bez investičních transferů veřejným rozpočtům územní úrovně) **5,6 mld. Kč** (nároky kryto 1,0 mld. Kč). Prostředky byly poskytnuty převážně podnikatelským subjektům, neziskovým a podobným organizacím a příspěvkovým a podobným organizacím v rámci Integrovaného regionálního operačního programu 2014+, Operačního programu Technická pomoc 2014+ a Operačního programu přeshraniční spolupráce 2014+ v oblasti komunálních služeb a územního rozvoje, bydlení, bytového hospodářství a cestovního ruchu.

Ministerstvo životního prostředí vynaložilo na kapitálové výdaje (bez investičních transferů veřejným rozpočtům územní úrovně) **4,7 mld. Kč** (nároky kryto 2,8 mld. Kč), z toho bylo transferováno podnikatelským subjektům 1,9 mld. Kč, obyvatelstvu 1,7 mld. Kč, příspěvkovým a podobným organizacím 706 mil. Kč, neziskovým a podobným organizacím 145 mil. Kč. Dlouhodobý hmotný a nehmotný majetek byl pořízen v částce 228 mil. Kč. Prostředky byly účelově určeny především na úsporu energie a podporu obnovitelných zdrojů, na odstraňování tuhých a plynných emisí, na využívání a zneškodňování komunálních a ostatních odpadů, na zabezpečení pitnou vodou, na chráněné části přírody vč. ochrany druhů a stanovišť, na odvádění a čištění odpadních vod a nakládání s kaly, na monitoring ochrany ovzduší apod.

Ministerstvo kultury čerpalo kapitálové výdaje (bez investičních transferů veřejným rozpočtům územní úrovně) v částce **2,2 mld. Kč** (nároky kryto 1,1 mld. Kč), když převážnou většinu prostředků – 2,0 mld. Kč transferovalo příspěvkovým a podobným organizacím a 189 mil. Kč Státnímu fondu kinematografie. Nejvíce byla podpořena obnova a rozvoj materiální základny muzeí a galerií – 901 mil. Kč, divadel 625 mil. Kč, památkových ústavů, hradů a zámků 221 mil. Kč, knihoven 156 mil. Kč, dále pak také výkup předmětu kulturní hodnoty, výzkum a vývoj v oblasti kultury, církví a sdělovacích prostředků, hudební činnost, ochrana památek a péče o kulturní dědictví.

Ministerstvo zdravotnictví vynaložilo na kapitálové výdaje (bez investičních transferů veřejným rozpočtům územní úrovně) **1,9 mld. Kč** (nároky kryto 1,2 mld. Kč), z nichž téměř celá částka byla transferována zřízeným příspěvkovým a podobným organizacím, když na pořízení dlouhodobého hmotného a nehmotného majetku bylo vynaloženo 74 mil. Kč. Neziskovým a podobným organizacím byly poskytnuty 2 mil. Kč a podnikatelským subjektům 1 mil. Kč. Z věcného hlediska nejvíce prostředků směřovalo ve prospěch zdravotnických programů – 1,1 mld. Kč, ústavní péče 662 mil. Kč a výzkumu a vývoje ve zdravotnictví 95 mil. Kč. V rámci zdravotnických programů bylo nejvíce prostředků vynaloženo na Integrovaný regionální operační program 2014+, OP Životní prostředí 2014+ a OP Výzkum, vývoj a vzdělávání 2014+.

Akademie věd ČR vynaložila na kapitálové výdaje **1,3 mld. Kč** (nároky kryto 15 mil. Kč), když veřejným výzkumným institucím bylo poskytnuto 1,1 mld. Kč do oblasti institucionálních výdajů a 228 mil. Kč jako podpora dle zhodnocení dosažených výsledků.

Ministerstvo financí vynaložilo na kapitálové výdaje **1,1 mld. Kč** (nároky kryto 833 mil. Kč), z toho připadlo na ústřední orgán státní správy 135 mil. Kč, na Finanční správu 456 mil. Kč a na Celní správu 504 mil. Kč. Prostředky byly použity převážně na programové vybavení - 394 mil. Kč, na nákup výpočetní techniky 300 mil. Kč, na pořízení dopravních prostředků 204 mil. Kč, budov a staveb 133 mil. Kč a strojů, přístrojů a zařízení 95 mil. Kč.

Ostatní ministerstva a ústřední orgány státní správy se na kapitálových výdajích (bez transferů územním rozpočtům) podílely menšími částkami.

Podrobnější údaje o investičních výdajích jsou obsaženy v návrzích závěrečných účtů jednotlivých kapitol státního rozpočtu.

Státní rozpočet se i v roce 2019 **podílel na financování kapitálových výdajů územních rozpočtů.** Celkový objem kapitálových výdajů územních rozpočtů v roce 2019 dosáhl 123,9 mld. Kč, **z rozpočtů** jednotlivých **kapitol státního rozpočtu** bylo do této sféry transferováno **27,5 mld. Kč**. Podíl státního rozpočtu na financování investičních potřeb územních rozpočtů tak dosáhl 22,2 % (v roce 2018 to bylo 17,2 %). Z celkové částky investičních transferů připadlo obcím a dobrovolným svazkům obcí 17,9 mld. Kč, krajům 9,5 mld. Kč a regionálním radám 75 mil. Kč. **Prostředky** pro územní rozpočty **uvolnilo především Ministerstvo pro místní rozvoj** – celkem ve výši **15,8 mld. Kč**, Ministerstvo životního prostředí 7,4 mld. Kč, kapitola Všeobecná pokladní správa 1,6 mld. Kč, Ministerstvo zemědělství 1,1 mld. Kč, Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy 705 mil. Kč, Ministerstvo vnitra 364 mil. Kč, Ministerstvo průmyslu a obchodu 244 mil. Kč, Ministerstvo práce a sociálních věcí 137 mil. Kč atd.

Z rozpočtu **Ministerstva pro místní rozvoj** bylo územním rozpočtům poskytnuto celkem 15,8 mld. Kč investičních prostředků (nároky kryto v částce 3,8 mld. Kč). Z toho obcím bylo poskytnuto 8,9 mld. Kč, krajům 6,8 mld. Kč a regionálním radám regionů soudržnosti 75 mil. Kč. Prostředky byly určeny především na financování projektů realizovaných v rámci Integrovaného regionálního OP 2014+ (14,5 mld. Kč), Operačního programu Praha – pól růstu ČR 2014+, Operačního programu přeshraniční spolupráce 2014+, dále pak také v rámci národních programů zaměřených na podporu regionálního rozvoje, bydlení, cestovního ruchu či územního plánování. **Ministerstvo životního prostředí** z celkové částky 7,4 mld. Kč (z toho v částce 1,7 mld. Kč kryto nároky z nespotřebovaných výdajů) poskytlo obcím a dobrovolným svazkům obcí 5,1 mld. Kč a krajům 2,3 mld. Kč, téměř plně v rámci Operačního programu Životní prostředí 2014+, a to zejména na odvádění a čistění odpadních vod a nakládání s kaly, na změny technologií vytápění, na podporu úspor energie a používání obnovitelných zdrojů, na využívání a zneškodňování komunálních odpadů, na protierozní, protilavinovou a protipožární ochranu, na zabezpečení pitnou vodou atd. V kapitole **Všeobecná pokladní správa** byla součástí vykázaného objemu kapitálových prostředků převedených do rozpočtů obcí a krajů ve výši 1,6 mld. Kč především podpora rozvoje materiálně technické základny regionálního školství (základních škol 1,2 mld. Kč, mateřských škol 183 mil. Kč) v okolí velkých měst, podpora bytového hospodářství, podpora zájmové činnosti v kultuře, podpora výstavby a obnovy komunální infrastruktury apod. **Ministerstvo zemědělství** poskytlo obcím a krajům především prostředky pro oblast odvádění a čištění odpadních vod a nakládání s kaly, na činnosti související se zásobováním pitnou vodou, na vodní toky a vodohospodářská díla a na zemědělskou a potravinářskou činnost a rozvoj. **Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy** poskytlo ve prospěch obcí a krajů investiční prostředky zejména na programy rozvoje výukových kapacit regionálního školství, například

na dostavbu základní školy v Kostelní ulici v Čelákovicích, výstavbu nové základní školy pro Psáry a Dolní Jirčany, na rozšíření, dostavby, přístavby, stavební úpravy a navýšení kapacity regionálních škol, a také na podporu sportovní činnosti. **Ministerstvo vnitra** poskytlo obcím investiční prostředky převážně na požární ochranu – dobrovolnou část. **Ministerstvo průmyslu a obchodu** poskytlo územním rozpočtům investiční prostředky převážně na podporu rozvoje průmyslových zón vč. Brownfieldů a na Program úspor energie - EFEKT. **Ministerstvo práce a sociálních věcí** transferovalo obcím a krajům investiční prostředky převážně ve prospěch reprodukce majetku zařízení poskytujících služby sociální péče (domovy pro seniory, pro osoby se zdravotním postižením apod.).

4.2. Výdaje realizované prostřednictvím programového financování

Na rok 2019 byly ve schváleném rozpočtu pro programové financování navrženy výdaje v celkové výši 113,8 mld. Kč. Rozpočtovými opatřeními byly tyto výdaje zvýšeny o 18,5 mld. Kč, resp. o 16,37 % a rozpočet po změnách tak dosáhl 132,3 mld. Kč. **Skutečné čerpání za rok 2019 je vykázáno v celkové výši 132,3 mld. Kč.**

Tabulka č. 81: Výdaje realizované prostřednictvím programového financování (v mil. Kč)

		2018	2019					Rozdíl 2019-2018
		Skutečnost	Schválený rozpočet	Rozpočet po změnách	Konečný rozpočet	Skutečnost	Plnění	
Běžné výdaje	Základní rozpočet	6 366	6 246	13 720	13 720	8 293	60,4 %	1 928
	Posílení rozpočtu rezervním fondem	16	0	0	10	10	0,0 %	-6
	Posílení rozpočtu ost. mimorozpočt. a pod. prostředky	88	0	0	1	1	0,0 %	-87
	Výdaje kryté nároky	5 701	0	0	7 456	4 395	0,0 %	-1 307
	Celkem běžné výdaje	**12 170**	**6 246**	**13 720**	**21 187**	**12 699**	**92,6 %**	**528**
Kapitál. výdaje	Základní rozpočet	48 847	107 520	118 543	118 430	85 025	71,7 %	36 178
	Posílení rozpočtu rezervním fondem	1 302	0	0	899	899	0,0 %	-403
	Posílení rozpočtu ost. mimorozpočt. a pod. prostředky	421	0	0	142	134	0,0 %	-286
	Výdaje kryté nároky	43 359	0	0	52 990	33 523	0,0 %	-9 836
	Celkem kapitálové výdaje	**93 928**	**107 520**	**118 543**	**172 461**	**119 581**	**100,9 %**	**25 653**
Celkový výsledek		**106 098**	**113 766**	**132 263**	**193 648**	**132 280**	**100,0 %**	**26 181**

Čerpání výdajů za programové financování obsahuje nejen investiční (kapitálové), ale také neinvestiční (běžné) výdaje v celkové výši 12,7 mld. Kč, resp. 9,6 %. Nejvyšší podíl čerpání neinvestičních výdajů byl vykázán v kapitolách Ministerstvo pro místní rozvoj ve výši 4,5 mld. Kč, Ministerstvo obrany ve výši 1,7 mld. Kč a Ministerstvo životního prostředí ve výši 1,6 mld. Kč.

Za rok 2019 byly prostřednictvím programového financování realizovány výdaje v celkové výši 132,3 mld. Kč (včetně nároků z nespotřebovaných výdajů a dalších zdrojů) v členění 97,4 mld. Kč v evidenčním dotačním systému (EDS) a 34,9 mld. Kč v rámci správy majetku ve vlastnictví státu (SMVS).

Nejvyšší podíl realizovaných výdajů měla v roce 2019 kapitola Ministerstvo dopravy, kde prostřednictvím programů byly realizovány výdaje v celkové výši 44,9 mld. Kč. Dále následují Ministerstvo pro místní rozvoj s výdaji 25,8 mld. Kč, Ministerstvo obrany s 14,3 mld. Kč, Ministerstvo životního prostředí s 13,7 mld. Kč, Ministerstvo vnitra s 6,6 mld. Kč, Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy s 5,3 mld. Kč, Ministerstvo průmyslu a obchodu s 5,2 mld. Kč, Ministerstvo zemědělství s 3,1 mld. Kč, Ministerstvo kultury s 2,8 mld. Kč, Ministerstvo zdravotnictví s 2,6 mld. Kč, Ministerstvo financí s 1,9 mld. Kč a Všeobecná pokladní správa s 1,7 mld. Kč.

Tabulka č. 82: Výdaje realizované prostřednictvím programového financování podle kapitol (v Kč)

název kapitoly	skutečnost 2019 celkem	podíl na realizovaných výdajích
Ministerstvo dopravy	44 864 468 772	33,92%
Ministerstvo pro místní rozvoj	25 807 495 866	19,51%
Ministerstvo obrany	14 252 978 672	10,77%
Ministerstvo životního prostředí	13 679 682 942	10,34%
Ministerstvo vnitra	6 626 994 262	5,01%
Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy	5 315 021 366	4,02%
Ministerstvo průmyslu a obchodu	5 210 508 790	3,94%
Ministerstvo zemědělství	3 086 064 969	2,33%
Ministerstvo kultury	2 835 780 921	2,14%
Ministerstvo zdravotnictví	2 636 514 041	1,99%
Ministerstvo financí	1 895 959 127	1,43%
Všeobecná pokladní správa	1 657 986 025	1,25%
ostatní kapitoly v úhrnu	4 410 445 601	3,33%
CELKEM	**132 279 901 353**	**100,00%**

Nejvyšší procentní podíl výdajů realizovaných prostřednictvím programového financování na celkových výdajích programového financování měly kapitoly Ministerstvo dopravy 33,92 %, Ministerstvo pro místní rozvoj 19,51 %, Ministerstvo obrany 10,77 %, Ministerstvo životního prostředí 10,34 %, Ministerstvo vnitra 5,01 %, Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy 4,02 % a Ministerstvo průmyslu a obchodu 3,94 %. Výdaje procentuálně nejvíce zastoupených kapitol popisují níže textové komentáře. Následovaly kapitoly Ministerstvo zemědělství, Ministerstvo kultury, Ministerstvo zdravotnictví, Ministerstvo financí a Všeobecná pokladní správa, jejichž procentní podíly na výdajích realizovaných prostřednictvím programového financování se pohybují v rozmezí 1 – 3 %. Čerpání výdajů ostatních kapitol státního rozpočtu nedosahuje ani 1 % ve srovnání k celkovým výdajům realizovaným prostřednictvím programového financování. Výdaje těchto dvou procentuálně méně zastoupených skupin, které se na výdajích programového financování podílí dohromady necelými 13 %, nebudou dále v textovém komentáři podrobněji členěny. Následuje podrobnější komentář k vybraným kapitolám státního rozpočtu s největším objemem prostředků realizovaných prostřednictvím programového financování.

Graf č. 28: Podíl jednotlivých kapitol na výdajích realizovaných prostřednictvím programového financování

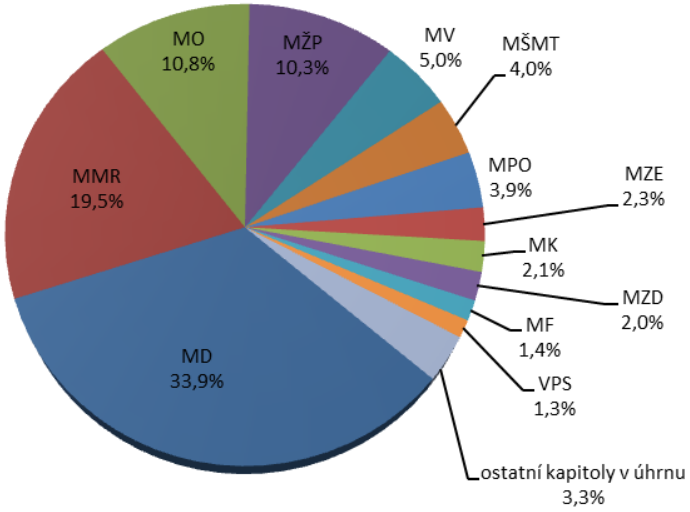

Kapitolou s největším objemem prostředků realizovaných prostřednictvím programového financování bylo v roce 2019 **Ministerstvo dopravy**. Největší objem finančních prostředků kapitoly byl realizován v rámci programu 127 77 Podpora financování dopravy, a to ve výši 44 743 646 tis. Kč. Schválený rozpočet byl ve výši 48 725 812 tis. Kč, v průběhu roku byl upraven a snížen o 1 105 281 tis. Kč, tj. na výši 47 620 531 tis. Kč. Meziročně došlo ke zvýšení čerpání ve výši 12 475 636 Kč tj. o 38,66 %. V rámci podprogramu 127 773 Operační program Doprava 2014-2020 – Státní fond dopravní infrastruktury byly finanční prostředky použity na velké dopravní stavby, kdy konečnými příjemci byly Ředitelství silnic a dálnic ČR a Správa železniční dopravní cesty, s. o. V rámci podprogramu 127 774 Nástroj pro propojení Evropy byly čerpány investiční prostředky ve výši 3 130 326 tis. Kč (EU část). V dalším podprogramu 127 775 Ostatní dotace Státního fondu dopravní infrastruktury se jednalo o čerpání investičních prostředků ve výši 27 180 435 tis. Kč na krytí deficitu SFDI a na financování silnic II a III. třídy ve vlastnictví krajů.

V kapitole **Ministerstvo pro místní rozvoj** byl největší objem finančních prostředků realizován v rámci Integrovaného regionálního operačního programu (IROP), a to 22 208 188 tis. Kč. Vlivem souvztažného navýšení příjmů a výdajů na financování podílu EU ve výši 13 mld. v roce 2019 Kč došlo k navýšení rozpočtu po změnách a mohlo být zahájeno plynulé čerpání finančních prostředků z programu. Největší objem finanční prostředků byl poskytnut na projekty v rámci subtitulu 117D03G – Zvýšení kvality a dostupnosti infrastruktury pro vzdělávání a celoživotní učení (7 068 617 tis. Kč), 117D03A – zvýšení regionální mobility prostřednictvím modernizace a rozvoje sítí regionální silniční infrastruktury navazující na síť TEN-T (3 373 126 tis. Kč), nebo 117D03B – Zvýšení podílu udržitelnosti forem dopravy (2 345 556 tis. Kč). Přitom největší podíl prostředků byl na projekty IROP poskytnut obcím (8 448 287 tis. Kč) a krajům (7 234 975 tis. Kč). Kromě tří operačních programů, byly v rámci EDS/SMVS realizovány projekty v rámci OP Přeshraniční spolupráce ve výši 58 289 tis. Kč. Na financování akcí v rámci programu byly využity nároky z nespotřebovaných výdajů minulých let a nároky z nespotřebovaných výdajů převedené rozpočtovým opatřením na vrub ostatních běžných výdajů ve výši 10 mil. Kč, což ve výsledku představuje enormní nárůst čerpání oproti rozpočtu po změnách. Druhou oblastí financovanou skrze EDS/SMVS je realizace národních dotačních programů financovaných ze státního rozpočtu. Nejvýznamnějším národním programem je program 117 82 Podpora rozvoje regionů 2019+, prostřednictvím kterého byly celkově vyčerpány finanční prostředky v objemu 654 864 tis. Kč.

V kapitole **Ministerstvo obrany** bylo v hodnoceném období roku 2019 financováno celkem 22 programů reprodukce majetku a 1 dotační program. V rámci dotačního programu 107 19 Zachování a obnova historických hodnot bylo poskytnuto celkem 55 dotací na zabezpečení péče vlastníkům válečných hrobů v ČR v celkovém objemu čerpání 14 391 tis. Kč. Rozhodující čerpání prostředků státního rozpočtu v oblasti financování programů reprodukce majetku, části správy majetku ve vlastnictví státu, měl v roce 2019 program 107 08 Strategický program pozemních sil s výší čerpání 2 402 253 tis. Kč. Dalšími významnými položkami jsou programy 107 41 Udržení a rozvoj schopností vzdušných sil AČR s čerpáním 1 979 015 tis. Kč a 107 32 Strategický program udržení a rozvoj schopností vzdušných sil AČR s čerpáním 1 792 637 tis. Kč. V rámci těchto programů došlo k průběžné realizaci strategických projektů. Mezi další, z hlediska vynaloženého objemu prostředků v roce 2019 náročné programy kapitoly MO, patří programy 107 62 Udržení a rozvoj schopností nadzvukového letectva s čerpáním 1 407 570 tis. Kč (z toho „Pronájem nadzvukových letounů JAS 39 C/D Gripen“ s čerpáním 1 398 255 tis. Kč), 107 33 Rozvoj vojenského zpravodajství III, jehož čerpání dosáhlo částky 1 228 630 tis. Kč, 107 75 Zabezpečení civilně-správní části MO a státní příspěvkové organizace s výší čerpání

1 305 724 tis. Kč a 107 59 Udržení a rozvoj komunikační a informační podpory s čerpáním 819 648 tis. Kč.

V kapitole **Ministerstvo životního prostředí** byla rozhodující část kapitálových výdajů, celkem 9 962 699,52 tis. Kč, realizována v rámci programu 115 310 Operační program Životní prostředí 2014 – 2020, a dále celkem 1 829 880 tis. Kč z národního programu 115 280 Nová zelená úsporám (dále „NZÚ“). V rámci programu 115 320 Podpora účasti resortních organizací v projektech činily kapitálové výdaje celkem 16 212 tis. Kč. V rámci tohoto programu jsou financovány projekty resortu MŽP podpořené z prostředků EU s výjimkou projektů realizovaných v rámci OPŽP.

Kapitálové výdaje realizované z národních programů kromě programu NZÚ, tzn. z programů 115 020 Rozvoj a obnova MTZ resortu, 115 030 Rozvoj a obnova MTZ resortu od roku 2018, 115 160 Podpora obnovy přirozených funkcí krajiny, 115 170 Podpora obnovy přirozených funkcí krajiny od r. 2019 a 115 290 Zelená úsporám – budovy veřejného sektoru, činily celkem 298 608 tis. Kč.

Z podprogramu 115 283 NZÚ – Budovy veřejného sektoru bylo na realizaci projektů energetických úspor v souladu s UV č. 955/2016 a UV č. 554/2019 v roce 2019 převedeno rozpočtovými opatřeními do jiných kapitol státního rozpočtu celkem 236 937 tis. Kč.

V kapitole **Ministerstvo vnitra** činilo v roce 2019 celkové čerpání výdajů programového financování 6 626 994 tis. Kč (z toho v EDS 410 733 tis. Kč a v SMVS 6 216 261 tis. Kč), v tom kapitálové výdaje ve výši 6 191 438 tis. Kč, mzdové a související výdaje ve výši 5 182 tis. Kč a ostatní běžné výdaje ve výši 430 374 tis. Kč.

Financování těchto výdajů probíhalo celkem v 27 programech, z toho 5 dotačních a 22 výdajových programech/titulech. V rámci dotačních programů 014 240 Dotace pro jednotky SDH obcí, 014 250 Rozvoj a modernizace materiálně technické základny VZS ČČK, 314 080 Podpora prevence kriminality, 314 090 Podpora bezpečnosti v obcích v souvislosti s migrací a 314 100 Podpora bezpečnosti v obcích v souvislosti s rozšířením strategické průmyslové zóny Solnice-Kvasiny-Rychnov nad Kněžnou se jednalo především o zabezpečování nezbytných materiálních, technických a provozních podmínek pro kompletní činnost jednotek SDH obcí a Vodní záchranné služby Českého červeného kříže. Dále se jednalo o financování prevence kriminality obcí a měst v oblasti situační a sociální prevence a financování podpory bezpečnosti v obcích.

V rámci mnoha výdajových programů se jednalo zejména o zabezpečení materiálně technické základny organizací resortu MV: Policie ČR, HZS ČR, ústřední orgán MV, archivy, školy, Správa uprchlických zařízení MV, Olymp Centrum sportu MV, Zdravotnické zařízení MV, Muzeum Policie ČR, Správa základních registrů MV a státní příspěvkové organizace. V oblasti ICT byly prostředky čerpány zejména na pořízení informační a komunikační techniky, SW, rozšiřování a modernizaci datových sítí, hlasové a datové infrastruktury, dohledových systémů, radiokomunikačních systémů, výstavbu systémových a aplikačních projektů ICT a na realizaci opatření spojených s bezpečnostními či hybridními hrozbami. V oblasti nemovitého majetku se jednalo zejména o čerpání prostředků na výstavbu a rekonstrukce objektů, rozvody elektroinstalací a vzduchotechniky, rekonstrukce výtahů, střech, výstavbu plynových kotelen a výkupy pozemků a objektů. Značný podíl zde měly i stavební úpravy související se zvyšováním odolnosti stanic HZS a snižováním energetické náročnosti budov. V oblasti movitého majetku se jednalo především o čerpání prostředků na pořízení či rekonstrukce speciální automobilové a zásahové techniky, na ostatní služební dopravní prostředky, stroje, přístroje a zařízení, výzbrojní majetek, leteckou techniku, ochranné a na speciální technické prostředky.

V kapitole **Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy** z hlediska finančního objemu k nejvýznamnějším programům kapitoly patří program 133 21 Rozvoj a obnova materiálně technické základny veřejných vysokých škol, který je zaměřen na financování reprodukce majetku všech veřejných vysokých škol. Schválený rozpočet činil 1 745 994 tis. Kč, skutečné čerpání bylo vykázáno ve výši 2 729 267 tis. Kč. Program 133 330 Podpora vybraných projektů rozvoje výukových kapacit základního vzdělávání zřizovaného obcemi a dobrovolnými svazky obcí, je z hlediska účelového určení dotace zacílen na realizaci konkrétních projektů v území tzv. prstence kolem hlavního města Prahy. Jedná se o výstavbu plně organizovaných základních škol. Schválený rozpočet činil 460 000 tis. Kč, čerpány byly finanční prostředky ve výši 229 917 tis. Kč, tj. čerpání na 41,42 % a 23,08 % konečného rozpočtu a program 133 530 Podpora materiálně technické základny sportu 2017 až 2024, který je určen pro sportovní kluby, tělovýchovné jednoty – tedy NNO působícím ve sportu mimo sportovní svazy a střešní organizace, a pro města a obce. Schválený rozpočet programu byl stanoven ve výši 1 533 500 tis. Kč, rozpočet po změnách činil 1 536 700 tis. Kč, konečný rozpočet činil 1 601 966 tis. Kč. Čerpání bylo vykázáno ve výši 1 278 722 tis. Kč, což představuje 83,21 % rozpočtu po změnách a 79,82 % konečného rozpočtu. Z nároků z nespotřebovaných výdajů bylo použito 65 266 tis. Kč.

V kapitole **Ministerstvo průmyslu a obchodu** byly v rámci výdajových titulů realizovány výdaje v celkové výši 405 017 tis. Kč, a to v rámci programu 122 23 Příprava a obnova Úložišť radioaktivních odpadů a v rámci programu 122 19 Pořízení obnova rozvoj a provozování ICT. Zbývající finanční prostředky ve výši 4 805 492 Kč byly poskytnuty v rámci dotačních titulů, a to jak národních, tak zejména ze spolufinancovaného programu OP PIK. Vysoké plnění bylo zaznamenáno především realizací programu 122 18 Operační program Podnikání a inovace pro konkurenceschopnost (OP PIK), kde došlo rozpočtovým opatřením k souvztažnému navýšení příjmů a výdajů o 1,9 mld. Kč a tím tak došlo k čerpání finančních prostředků v objemu celkem 4 156 077 tis. Kč, což představuje plnění ve výši 106,6 % oproti schválenému rozpočtu. Program byl ze 100 % hrazen z prostředků EU. Program 122 22 EFEKT 2 Státní program na podporu úspor energie byl plněn v meziročním vyjádření na 89 %. Program je realizován od roku 2017. Finanční prostředky byly za rok 2019 čerpány ve výši 133 548 tis. Kč.

V programu 222 23 Podpora podnikatelských nemovitostí a infrastruktury bylo čerpáno 111 169 tis. Kč - byly realizovány dvě akce a to na rozšíření průmyslové zóny Solnice – Kvasiny – doprava, kde byly čerpány prostředky v objemu 81 994 tis. Kč a na SPZ Triangle – vnitřní infrastruktura – 2. část ve výši 29 175 tis. Kč. Akce SPZ Holešov – vnitřní infrastruktura, Rozšíření průmyslové zóny Vrchlabí, Průmyslová zóna Triangle I. část či Průmyslová zóna Veselí nad Moravou nebyly v roce 2019 financovány.

5. Nároky z nespotřebovaných výdajů

Nároky z nespotřebovaných výdajů vznikají ke dni 1. ledna běžného roku jako rozdíl mezi konečným rozpočtem výdajů a skutečnými rozpočtovanými výdaji za minulý rok zvýšený o zbylé nároky z nespotřebovaných výdajů z minulého roku. Konečným rozpočtem výdajů organizační složky státu se rozumí rozpočet těchto výdajů upravený o všechna provedená rozpočtová opatření.

V souladu s § 47 odst. 2 zákona č. 218/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech, ve znění pozdějších předpisů (rozpočtová pravidla), může organizační složka státu překročit rozpočet výdajů běžného roku o částku vypočtených nároků z nespotřebovaných výdajů. Každou částku, o kterou se při využívání tohoto práva rozhodne tento rozpočet překročit, zanese do evidence nároků z nespotřebovaných výdajů a zařadí na příslušnou položku a paragraf

rozpočtové skladby. Tím se stane oprávněnou překročit rozpočet výdajů podle § 25 odst. 1 písm. b) rozpočtových pravidel a tato částka se stane součástí konečného rozpočtu výdajů. O každou takovou částku se stav nároků z nespotřebovaných výdajů sníží.

§ 47 odst. 1 rozpočtových pravidel uvádí členění výdajů na profilující a neprofilující výdaje. Toto členění je pro evidenci nároků z nespotřebovaných výdajů závazné. Struktura profilujících výdajů je patrná i z následující tabulky.

Je důležité zdůraznit, že profilující nároky z nespotřebovaných výdajů uplatňuje pouze ta organizační složka státu, u které nároky vznikly a lze je použít pouze na tytéž účely, na něž byly k 1. lednu běžného roku vyčleněny. Skutečné čerpání nároků z nespotřebovaných výdajů znamená zvýšení výdajů státního rozpočtu a tím zhoršení schváleného salda hospodaření státního rozpočtu.

Nároky z nespotřebovaných výdajů dosahovaly k 1.1.2019 hodnoty 131 113 mil. Kč. V roce 2009 kdy byly podle § 47 zákona o rozpočtových pravidlech nároky z nespotřebovaných výdajů zavedeny, byla tato hodnota 72 512 mil. Kč. Z uvedeného tedy vyplývá, že stav nároků k 1.1. běžného roku se za deset let navýšil o 58 601 mil. Kč tj. o 80,8 %.

Z celkového počátečního stavu nároků v roce 2019 tvoří největší část 62 507 mil. Kč, tj. 47,7 % výdaje, na jejichž provedení dostává Česká republika peněžní prostředky nebo jejich část od EU. Počáteční stav nároků na programy podle § 13 odst. 3 rozpočtových pravidel byl ve výši 36 474 mil. Kč (27,8%). Neprofilující výdaje zaujímaly 16,1% ve výši 21 127 mil. Kč.

Graf č. 29: Vývoj stavu NNV k 1.1. a 31.12 od roku 2009 (v mld. Kč)

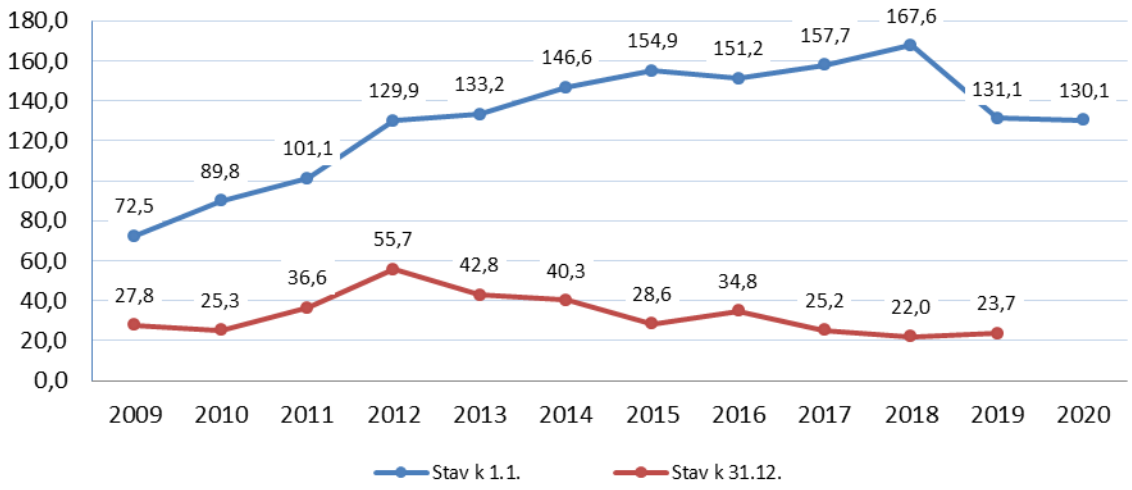

V průběhu roku 2019 bylo zapojeno nebo ukončeno celkem 107 452 mil. Kč. **Skutečně vyčerpáno bylo pouze 78 930 mil. Kč** a 23 661 mil. Kč bylo převedeno jako nároky z nespotřebovaných výdajů do roku 2020.

Tabulka č. 83: Přehled nároků z nespotřebovaných výdajů v roce 2019 (v mil. Kč)

	Č.ř.	Stav NNV k 1.1.2019	Snížení stavu (zapojení nebo ukončení) NNV k poslednímu dni roku 2019 *)	Stav NNV k 31.12.2019	Skutečné čerpání NNV v roce 2019	Podíl skutečně vyčerpaných prostředků v %
Profilující výdaje (A až H) ř.(2+3+4+7+10+11+12+13)	1	109 986	90 175	19 811	63 050	57,3
A. Na platy státních zaměstnanců 3)	2	1 855	1 435	420	1 210	65,2
B.Na platy a ost.platby za proved.práci kromě pl.stát.zam.4)	3	2 566	1 825	742	1 445	56,3
C. Na jejichž provedení dostává ČR peněžní prostř. nebo jejich část od EU	4	62 507	53 057	9 450	40 232	64,4
Část výdajů financovaná z národních peněžních prostředků	5	15 720	13 445	2 276	5 980	38,0
Část výdajů, které jsou nebo mají být kryty peněžními prostředky od EU	6	46 787	39 613	7 174	34 251	73,2
D. Na jejichž provedení dostává ČR peněžní prostř. nebo jejich část z FM	7	1 258	221	1 037	48	3,8
Část výdajů financovaných z národních peněžních prostředků	8	134	16	118	5	3,7
Část výdajů, které jsou nebo mají být kryty peněžními prostředky z FM	9	1 124	205	919	43	3,8
E. Na jejichž provedení dostává ČR peněžní prostředky od NATO	10	1	0	1	0	0,0
F. Na programy podle § 13 odst. 3 rozpočtových pravidel	11	36 474	31 007	5 466	18 309	50,2
G. Účelově určené podle § 21 odst. 3 a 4 rozpočtových pravidel	12	692	491	201	233	33,7
H. Na výzkum a vývoj	13	4 631	2 139	2 493	1 573	34,0
Neprofilující výdaje	14	21 127	17 277	3 850	15 880	75,2
Celkem (ř. 1 + ř. 14)	**15**	**131 113**	**107 452**	**23 661**	**78 930**	**60,2**

**) Snížení stavu NNV zahrnuje mimo zapojených NNV i ukončené NNV podle §47 odst. 6 písm. b) až e) zákona č. 218/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech*

Následující graf ukazuju podíl jednotlivých druhů výdajů na skutečném čerpání nároků z nespotřebovaných výdajů v roce 2019

Graf č. 30: Podíl jednotlivých druhů výdajů na skutečném čerpání NNV v roce 2019

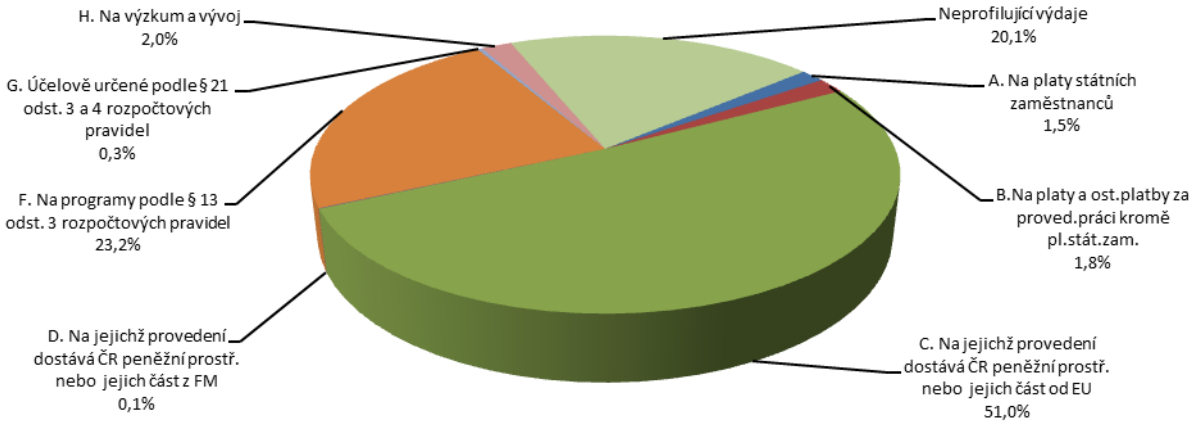

Vznik nároků ovlivnilo i zajištění víceletého financování programových období, a proto největší část z celkového počátečního stavu nároků tvoří výdaje, na jejichž provedení dostává Česká republika peněžní prostředky nebo jejich část od EU nebo z finančních mechanismů. Největší podíl z celkového počtu nároků mají kapitoly, které se na řízení těchto programů podílejí. Ministerstvo pro místní rozvoj, Ministerstvo zemědělství, Ministerstvo průmyslu a obchodu, Ministerstvo dopravy, Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy, Ministerstvo životního prostředí a Ministerstvo práce a sociálních věcí. Z uvedených prostředků jsou dvě třetiny pro použití na kapitálové výdaje a jednu třetinu zaujímají výdaje běžné.

Tabulka č. 84: Přehled nároků z nespotřebovaných výdajů v roce 2019 po kapitolách (v tis. Kč)

Kap.	Název kapitoly	Stav NNV k 1.12019	Zapojení nebo ukončení NNV v průběhu roku 2019	Stav NNV k 31.12.2019	Skutečně vyčerpané nároky k 31.12.2019	Podíl skutečně vyčerpaných prostředků v %
301	Kancelář prezidenta republiky	245 832	214 925	30 907	90 154	36,7
302	Poslanecká sněmovna Parlamentu	118 744	118 744	0	118 744	100,0
303	Senát Parlamentu	245 700	34 645	211 054	24 989	10,2
304	Úřad vlády České republiky	518 788	293 269	225 519	236 582	45,6
305	Bezpečnostní informační služba	861 712	289 552	572 160	127 838	14,8
306	Ministerstvo zahraničních věcí	2 012 716	1 300 222	712 494	1 116 461	55,5
307	Ministerstvo obrany	3 533 401	3 503 084	30 316	3 202 319	90,6
308	Národní bezpečnostní úřad	41 917	41 917	0	30 072	71,7
309	Kancelář veřejného ochránce práv	33 473	9 348	24 125	8 286	24,8
312	Ministerstvo financí	4 943 733	3 289 579	1 654 154	2 108 510	42,7
313	Ministerstvo práce a sociálních věcí	9 730 009	6 269 849	3 460 160	4 803 780	49,4
314	Ministerstvo vnitra	3 634 943	3 199 021	435 922	2 373 965	65,3
315	Ministerstvo životního prostředí	12 021 382	11 120 428	900 954	5 648 343	47,0
317	Ministerstvo pro místní rozvoj	14 991 631	13 182 017	1 809 614	6 669 614	44,5
321	Grantová agentura České republiky	440 506	112 983	327 523	82 675	18,8
322	Ministerstvo průmyslu a obchodu	7 643 933	6 888 302	755 631	4 753 752	62,2
327	Ministerstvo dopravy	20 733 877	15 803 453	4 930 424	14 259 882	68,8
328	Český telekomunikační úřad	677 096	78 200	598 896	41 811	6,2
329	Ministerstvo zemědělství	18 246 750	17 879 201	367 549	17 218 862	94,4
333	Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy	11 089 666	9 735 770	1 353 896	7 985 061	72,0
334	Ministerstvo kultury	3 972 443	3 972 443	0	1 782 245	44,9
335	Ministerstvo zdravotnictví	6 792 101	4 920 703	1 871 398	2 822 812	41,6
336	Ministerstvo spravedlnosti	3 837 371	2 812 056	1 025 315	2 127 600	55,4
343	Úřad pro ochranu osobních údajů	46 408	30 028	16 380	28 688	61,8
344	Úřad průmyslového vlastnictví	1 502	1 488	14	1 451	96,6
345	Český statistický úřad	376 286	221 856	154 430	89 713	23,8
346	Český úřad zeměměřický a katastrální	32 508	29 660	2 849	24 333	74,9
348	Český báňský úřad	19 110	18 491	619	18 121	94,8
349	Energetický regulační úřad	104 750	76 229	28 520	46 017	43,9
353	Úřad pro ochranu hospodářské soutěže	182 315	43 630	138 686	40 001	21,9
355	Ústav pro studium totalitních režimů	122 944	122 944	0	22 189	18,0
358	Ústavní soud	20 874	15 142	5 733	15 079	72,2
359	Úřad Národní rozpočtové rady	3 298	3 298	0	2 621	79,5
361	Akademie věd České republiky	26 396	26 396	0	26 216	99,3
371	Úřad pro dohled nad hospodařením politických stran a politických hnutí	32 058	15 871	16 187	6 301	19,7
372	Rada pro rozhlasové a televizní vysílání	9 925	1 750	8 174	1 750	17,6
373	Úřad pro přístup k dopravní infrastruktuře	31 790	5 518	26 272	5 355	16,8
374	Správa státních hmotných rezerv	835 790	835 790	0	443 505	53,1
375	Státní úřad pro jadernou bezpečnost	42 974	26 295	16 679	21 725	50,6
376	Generální inspekce bezpečnostních sborů	8 239	8 182	57	7 906	96,0
377	Technologická agentura České republiky	2 207 101	685 661	1 521 440	363 451	16,5
378	Národní úřad pro kybernetickou a informační bezpečnost	199 554	189 554	10 000	118 953	59,6
381	Nejvyšší kontrolní úřad	441 143	24 633	416 510	11 864	2,7
	Celkový výsledek	**131 112 686**	**107 452 123**	**23 660 563**	**78 929 595**	**60,2**

Největší podíl z celkového stavu nároků z nespotřebovaných výdajů k 1.1.2019 připadl kapitolám Ministerstvo dopravy 20 734 mil. Kč, Ministerstvo zemědělství 18 247 mil. Kč, Ministerstvo pro místní rozvoj 14 992 mil. Kč Ministerstvo životního prostředí 12 021 mil. Kč a Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy 11 090 mil. Kč.

Efektivita čerpání těchto prostředků ve vztahu ke stavu k 1.1.2019 u kapitol, jejichž počáteční stav nároků se pohyboval nad hranicí 1 mld. Kč, byla nejvyšší u Ministerstva zemědělství (94,4 %), Ministerstva obrany (90,6 %), Ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy (72,0 %), Ministerstva dopravy (68,8 %) a Ministerstvo vnitra (65,3 %).

Jak již bylo řečeno, čerpání nároků z nespotřebovaných výdajů je mimorozpočtový zdroj a výrazně tak může ovlivnit skutečné čerpání u jednotlivých výdajových položek a jejich plnění ve vztahu k rozpočtu. Z hlediska druhového členění se jejich čerpání promítlo nejvíce do následujících výdajových podseskupení (uvedeno čerpání NNV nad 1 mld. Kč).

Tabulka č. 85: Nejvýraznější dopady čerpání NNV do výdajových podseskupení v roce 2019 (v mil. Kč)

Podsesk.	Druhové členění	Skutečné čerpání
531	Neinvestiční transfery veřejným rozpočtům ústřední úrovně	16 256
633	Investiční transfery veřejným rozpočtům ústřední úrovně	11 283
634	Investiční transfery veřejným rozpočtům územní úrovně	6 643
635	Investiční transfery příspěvkovým a podobným organizacím	6 228
521	Neinvestiční transfery podnikatelským subjektům	5 882
612	Pořízení dlouhodobého hmotného majetku	5 653
533	Neinvestiční transfery příspěvkovým a podobným organizacím	4 546
532	Neinvestiční transfery veřejným rozpočtům územní úrovně	3 079
516	Nákup služeb	2 358
631	Investiční transfery podnikatelským subjektům	2 286
501	Platy	2 120
637	Investiční transfery obyvatelstvu	1 700
522	Neinvestiční transfery neziskovým a podobným organizacím	1 658
611	Pořízení dlouhodobého nehmotného majetku	1 452
519	Výdaje související s neinvestičními nákupy, příspěvky, náhra	1 139

Další tabulka znázorňuje, jaký podíl tvoří stavu nároků z nespotřebovaných výdajů k 1.1.2019 ke schválenému rozpočtu na rok 2019. Uvedeny jsou pouze kapitoly, kde je tento podíl vyšší než 20 %.

Tabulka č. 86: Kapitoly s nejvyšším podílem stavu NNV k 1.1.2019 na schváleném rozpočtu výdajů v roce 2019 (v mil. Kč)

Kapitola		SR 2019	Stav NNV k 1.1.2019	Podíl stavu NNV k 1.1.2019 na SR2019
373	Úřad pro přístup k dopravní infrastruktuře	20	32	162,3
317	Ministerstvo pro místní rozvoj	11 502	14 992	130,3
371	Úřad pro dohled nad hosp. pol.stran a pol.hnutí	35	32	92,1
315	Ministerstvo životního prostředí	14 074	12 021	85,4
335	Ministerstvo zdravotnictví	8 203	6 792	82,8
353	Úřad pro ochranu hospodářské soutěže	254	182	71,7
301	Kancelář prezidenta republiky	405	246	60,6
378	Národní úřad pro kybernetickou a inform.bezpečnost	352	200	56,6
355	Ústav pro studium totalitních režimů	235	123	52,4
377	Technologická agentura České republiky	4 275	2 207	51,6
381	Nejvyšší kontrolní úřad	895	441	49,3
304	Úřad vlády České republiky	1 088	519	47,7
328	Český telekomunikační úřad	1 468	677	46,1
305	Bezpečnostní informační služba	2 077	862	41,5
303	Senát Parlamentu	605	246	40,6
349	Energetický regulační úřad	295	105	35,5
329	Ministerstvo zemědělství	57 416	18 247	31,8
374	Správa státních hmotných rezerv	2 699	836	31,0
345	Český statistický úřad	1 305	376	28,8
327	Ministerstvo dopravy	72 555	20 734	28,6
343	Úřad pro ochranu osobních údajů	167	46	27,8
334	Ministerstvo kultury	14 783	3 972	26,9
306	Ministerstvo zahraničních věcí	8 127	2 013	24,8
309	Kancelář veřejného ochránce práv	159	33	21,1
312	Ministerstvo financí	23 618	4 944	20,9

Obecně lze konstatovat, že výsledek skutečného čerpání nároků z nespotřebovaných výdajů je ovlivňován průběhem financování programových období a tento trend lze očekávat i v dalších letech.

Výše stavu nároků z nespotřebovaných výdajů představuje každoročně riziko pro státní rozpočet, neboť umožňuje organizačním složkám státu realizaci značného objemu výdajů nad rámec schváleného rozpočtu. Je ovšem zároveň nástrojem, který umožňuje rozložit financování víceletých projektů, souvisejících nejčastěji s realizací společných programů EU a ČR či akcí programového financování, do více let. Stává se však i nástrojem, kterým stát dokáže efektivněji řídit požadavky kapitol v procesu schvalování státního rozpočtu.

6. Mandatorní a quasi mandatorní výdaje

Mandatorní výdaje jsou výdaje státního rozpočtu, které musí stát uhradit na základě platných zákonných předpisů nebo mezinárodních dohod a smluv.

Mandatorní výdaje vyplývající ze zákona jsou odvozeny z výše jednotlivé platby stanovené zákonem nebo z uplatnění zákonných nároků a podmínek, za kterých je stát musí realizovat. Do této skupiny patří především sociální transfery obyvatelstvu (důchody, dávky nemocenského pojištění, podpory v nezaměstnanosti, dávky státní sociální podpory, dávky sociální péče a ostatní sociální dávky), platba státu do systému všeobecného zdravotního pojištění za vybrané skupiny obyvatel a státní příspěvek k penzijnímu připojištění. Pro ostatní mandatorní výdaje vyplývající z právních norem jsou stanoveny podmínky k jejich výplatě, za kterých je musí stát uhradit, ale z právního předpisu nelze přímo odvodit výši jednotlivé platby nebo výdaje (např. výdaje na podporu hypotéčního úvěrování). Mandatorní výdaje vyplývající ze smluvních závazků jsou dány mezinárodními smlouvami a dohodami nebo jsou spojeny s některými státními zárukami, vládními úvěry, rozhodnutími v arbitrážních sporech, apod.

Mandatorní výdaje byly ve schváleném státním rozpočtu na rok 2019 zahrnuty ve výši **825,0 mld. Kč**, tj. 54,8 % z celkových rozpočtovaných výdajů. Meziročně se tyto výdaje měly zvýšit o 5,5 % (o 42,9 mld. Kč) proti schválenému rozpočtu roku 2018, resp. o 7,0 % (o 54,1 mld. Kč) proti skutečnosti roku 2018. Z celku **mandatorní sociální výdaje**, viz Tabulka č. 51: Sociální transfery a výdaje na služby zaměstnanosti (v mil. Kč), byly ve státním rozpočtu plánovány v částce **692,6 mld. Kč** s předpokladem meziročního růstu o 6,8 % (o 44,2 mld. Kč) proti srovnatelným výdajům schváleného státního rozpočtu roku 2018, resp. o 8,0 % (o 51,3 mld. Kč) proti skutečnosti roku 2018. Sociální mandatorní výdaje tak měly odčerpat 47,3 % celkových rozpočtem stanovených příjmů a na celkových rozpočtovaných výdajích roku 2019 se podílet 46,0 %. Z ostatních mandatorních výdajů byly ve schváleném státním rozpočtu objemově největší výdaje na dluhovou službu 46,5 mld. Kč, výdaje na odvody do rozpočtu Evropské unie 43,6 mld. Kč, dotace na obnovitelné zdroje 25,0 mld. Kč, příspěvek na podporu stavebního spoření 4,0 mld. Kč, atd.

Mandatorní výdaje dosáhly 816,7 mld. Kč, tj. 52,6 % z celkových výdajů státního rozpočtu v roce 2019 při meziročním růstu o 5,9 % (o 45,8 mld. Kč); čerpáno bylo 99,7 % rozpočtu po změnách, resp. schváleného rozpočtu sníženého o 5,7 mld. Kč. Z celku představovaly 84,6 % **mandatorní sociální výdaje**, které dosáhly **691,1 mld. Kč** a meziročně se zvýšily o 7,8 % (o 49,8 mld. Kč). Podíl mandatorních výdajů na nominálním hrubém domácím produktu v roce 2019 (5 644,7 mld. Kč) činil v běžných cenách 14,5 %, tj. o 0,01 procentního bodu méně než v roce 2018 (HDP v b.c. 5 323,6 mld. Kč).

Údaje o rozpočtu mandatorních výdajů v roce 2019, jeho změnách a čerpání, včetně srovnání s rokem 2018 uvádí následující tabulka:

Tabulka č. 87: Mandatorní výdaje (v mil. Kč)

Mandatorní výdaje	Skutečnost 2018	Rozpočet 2019		Skutečnost 2019	% plnění	Index 2019/2018	Rozdíl 2019-2018
		schválený	po změnách				
	1	2	3	4	5=4:3	6=4:1	7=4-1
A. Mandatorní výdaje vyplývající ze zákona celkem	**723 173**	**776 178**	**769 879**	**767 639**	**99,7**	**106,1**	**44 466**
Sociální transfery vč. ochrany zaměstnanců a mandatorních sociálních dotací	565 377	611 612	612 292	611 503	99,9	108,2	46 126
v tom:							
Dávky důchodového pojištění (vč. ozbrojených složek)	434 083	472 469	471 858	471 797	100,0	108,7	37 714
Dávky nemocenského pojištění (vč. ozbrojených složek)	34 261	36 495	39 448	39 230	99,4	114,5	4 969
Dávky státní sociální podpory a dávky pěstounské péče	40 142	42 905	39 137	38 807	99,2	96,7	-1 335
Ostatní sociální dávky	7 682	7 958	8 538	8 482	99,3	110,4	800
Podpory v nezaměstnanosti	7 543	7 300	7 553	8 144	107,8	108,0	602
Ochrana zaměstnanců při platební neschopnosti zaměstnavatelů	257	400	360	278	77,1	108,0	21
Mandatorní sociální dotace zaměstnavatelům	7 249	7 855	7 799	7 814	100,2	107,8	565
Dávky pomoci v hm. nouzi a dávky pro osoby se zdrav. postižením (MPSV)	8 092	9 629	7 599	7 129	93,8	88,1	-963
Příspěvek na péči podle zákona o sociálních službách	26 068	26 600	30 000	29 822	99,4	114,4	3 755
Státní příspěvek k penzijnímu připojištění	6 995	7 100	7 200	7 200	100,0	102,9	205
Platba státu do zdravotního pojištění - VPS	68 359	73 320	71 850	71 849	100,0	105,1	3 490
Obsluha státního dluhu	40 729	46 499	40 499	39 551	97,7	97,1	-1 178
Majetková újma peněžních ústavů	17	18	19	19	100,0	111,9	2
Příspěvek na podporu stavebního spoření - VPS	3 916	4 000	4 000	3 978	99,5	101,6	62
Výdaje na volby a příspěvek politickým stranám	1 731	1 399	1 339	1 260	94,1	72,8	-472
Pozemkové úpravy	700	700	700	700	100,0	100,0	0
Podpora exportu - MF, EGAP, ČEB (bez dorovnání úrok. rozdílů u vývoz. úvěrů)	4 330	480	320	73	22,9	1,7	-4 257
Dotace státním fondům (pouze správní výdaje SZIF)	1 800	1 600	1 660	1 660	100,0	92,2	-140
Soudní a mimosoudní rehabilitace a odškodnění obětem trestné činnosti	415	850	440	376	85,4	90,6	-39
Jednorázová částka účastníkům národního boje a dalším osobám podle z. č. 261/2001 Sb. a odškodnění podle z. č. 172/2002 Sb. a další odškodnění osob	535	544	502	500	99,5	93,4	-35
Úhrada ztráty z univerzální služby podle z. č. 127/2005 Sb.	109	132	132	104	78,8	95,6	-5
Výdaje podle zákona o majetkovém vyrovnání s církvemi a náboženskými společnostmi - finanční náhrada	2 081	2 133	2 133	2 133	100,0	102,5	52
kap. ČTÚ - čisté náklady představující nespravedlivou finanční zátěž držiteli poštovní licence	1 800	750	1 750	500	28,6	27,8	-1 300
Dotace na obnovitelné zdroje	24 238	25 000	25 000	26 185	104,7	108,0	1 947
Bezpečnost a ochrana zdraví při práci	41	40	42	48	114,9	117,9	7
B. Ostatní mandatorní výdaje celkem (B/I +B/II)	**47 735**	**48 837**	**49 476**	**49 073**	**99,2**	**102,8**	**1 338**
I. Výdaje vyplývající z jiných právních norem celkem	**42**	**75**	**75**	**59**	**78,4**	**138,5**	**16**
Státní podpora hypotečního úvěrování	0	0	0	0	x	x	0
Souhrnné pojištění vozidel	42	75	75	59	78,4	138,5	16
II. Výdaje vyplývající ze smluvních závazků celkem	**47 692**	**48 762**	**49 401**	**49 014**	**99,2**	**102,8**	**1 322**
Státní záruky (mimo programu 398080) a negarantované úvěry s.o. Správa železniční dopravní cesty podle z. č. 77/2002 Sb.	414	322	322	316	98,2	76,4	-98
Vládní úvěry vč. plynárenských VIA a poplatků za vedení účtu	14	15	15	14	97,4	99,0	0
Transfery mezinárodním organizacím, platby MMF, SB	4 515	4 826	5 014	4 634	92,4	102,6	119
Odvody a příspěvky do rozpočtu EU	42 749	43 600	44 050	44 050	100,0	103,0	1 302
MANDATORNÍ VÝDAJE celkem (A + B)	**770 908**	**825 016**	**819 355**	**816 712**	**99,7**	**105,9**	**45 804**
Výdaje celkem	1 400 974	1 505 359	1 535 896	1 551 738	101,0	110,8	150 764
Podíl mandatorních výdajů na celkových výdajích státního rozpočtu (v %)	55,03	54,81	53,35	52,63			

Mandatorní výdaje vyplývající ze zákona byly čerpány ve výši **767,6 mld. Kč**, tj. 99,7 % rozpočtu po změnách při úspoře 2,2 mld. Kč, a představovaly tak 94,0 % celkových mandatorních výdajů. Meziročně se zvýšily o 6,1 %, tj. o 44,5 mld. Kč – k největšímu zvýšení došlo u výdajů na sociální dávky, zejména pak u dávek důchodového pojištění (o 37,7 mld. Kč), u dávek nemocenského pojištění (o 5,0 mld. Kč), u příspěvku na péči podle zákona o sociálních službách (téměř o 3,8 mld. Kč), dále meziročně vzrostly např. výdaje na platby státu za státní pojištěnce do systému veřejného zdravotního pojištění (o 3,5 mld. Kč), dotace na obnovitelné zdroje (o 1,9 mld. Kč) atd. Naopak k největšímu snížení došlo v rámci podpory exportu (téměř o 4,3 mld. Kč), u dávek státní sociální podpory (o 1,3 mld. Kč), u výdajů na čisté náklady představující nespravedlivou finanční zátěž vyplácené držiteli poštovní licence z rozpočtu Českého telekomunikačního úřadu (o 1,3 mld. Kč), u obsluhy státního dluhu (o 1,2 mld. Kč) atd.

Ostatní mandatorní výdaje, tj. výdaje vyplývající z jiných právních norem a ze smluvních závazků, byly čerpány ve výši **49,1 mld. Kč**, tj. 99,2 % rozpočtu po změnách při meziročním

růstu o 2,8 % (o 1,3 mld. Kč). V objemu došlo k meziročnímu zvýšení zejména u výdajů na odvody do rozpočtu EU (o 1,3 mld. Kč).

Následující graf ukazuje vývoj mandatorních výdajů a mandatorních sociálních výdajů v letech 2014-2019.

Graf č. 31: Vývoj mandatorních výdajů v letech 2014-2019 (v mil. Kč)

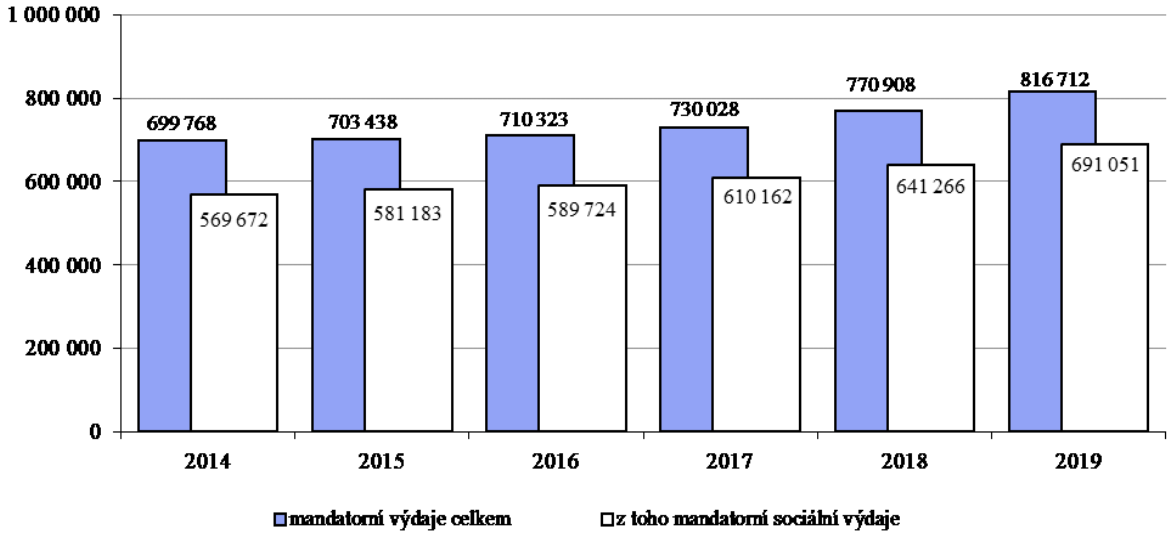

Jednotlivé mandatorní výdaje jsou hodnoceny v příslušné části zprávy týkající se výdajů v druhovém členění rozpočtové skladby.

Quasi mandatorní výdaje byly ve schváleném státním rozpočtu na rok 2019 zahrnuty ve výši **323,1 mld. Kč**, tj. 21,5 % z celkových rozpočtovaných výdajů. Meziročně se tyto výdaje měly zvýšit o 12,7 % (o 36,5 mld. Kč) proti schválenému rozpočtu roku 2018, resp. o 11,8 % (o 34,0 mld. Kč) proti skutečnosti roku 2018. **Quasi mandatorní výdaje dosáhly 324,7 mld. Kč**, tj. 20,9 % z celkových výdajů státního rozpočtu v roce 2019 při meziročním růstu o 12,3 % (o 35,6 mld. Kč); čerpáno bylo 100,2 % rozpočtu po změnách, resp. schváleného rozpočtu zvýšeného o 900,9 mil. Kč.

Tabulka č. 88: Quasi mandatorní výdaje (v mil. Kč)

Quasi mandatorní výdaje	Skutečnost 2018	Rozpočet 2019		Skutečnost 2019	% plnění	Index 2019/2018	Rozdíl 2019-2018
		schválený	po změnách				
	1	2	3	4	5=4:3	6=4:1	7=4-1
Aktivní politika zaměstnanosti (bez kap. výdajů, bez prostředků EU)	1 775	300	391	1 435	366,9	80,8	-340
Kap. Min. obrany - bez soc. dávek	52 864	59 420	59 955	61 063	101,8	115,5	8 199
Zahr. pomoc, humanitární pomoc (od r. 2009 v přísl. kapitolách), Visegradský fond (do r. 2003)	948	1 154	1 150	1 106	96,2	116,7	158
Mzdy OSS a příspěvk. organizací vč. poj. a FKSP (bez mezd zahrnutých v kapitole MO v rámci vojenských výdajů a bez kap. VPS), vč. EU - (od roku 2014 bez pojistného za pěstouny)	232 316	261 088	261 367	259 990	99,5	111,9	27 674
Platy duchovních a administrativy vč. pojistného (od r. 2008 bez administrativy)	1 228	1 156	1 156	1 156	100,0	94,1	-72
Investiční pobídky - na daňovou povinnost	0	0	0	0	X	X	0
Celkem	**289 131**	**323 118**	**324 019**	**324 749**	**100,2**	**112,3**	**35 618**
Výdaje celkem	1 400 974	1 505 359	1 535 896	1 551 738	101,0	110,8	150 764
Podíl quasi MV na celkových výdajích státního rozpočtu (v %)	20,64	21,46	21,10	20,93			

Mandatorní a quasi mandatorní výdaje dosáhly celkem 1 141,5 mld. Kč, tj. 73,6 % z celkových výdajů státního rozpočtu v roce 2019 při meziročním růstu o 7,7 % (o 81,4 mld. Kč); čerpáno bylo 99,8 % rozpočtu po změnách, resp. schváleného rozpočtu sníženého o 4,8 mld. Kč.

Graf č. 32: Vývoj mandatorních a quasi mandatorních výdajů a srovnání jejich tempa s tempem příjmů SR (v mld. Kč; pravá osa v %)

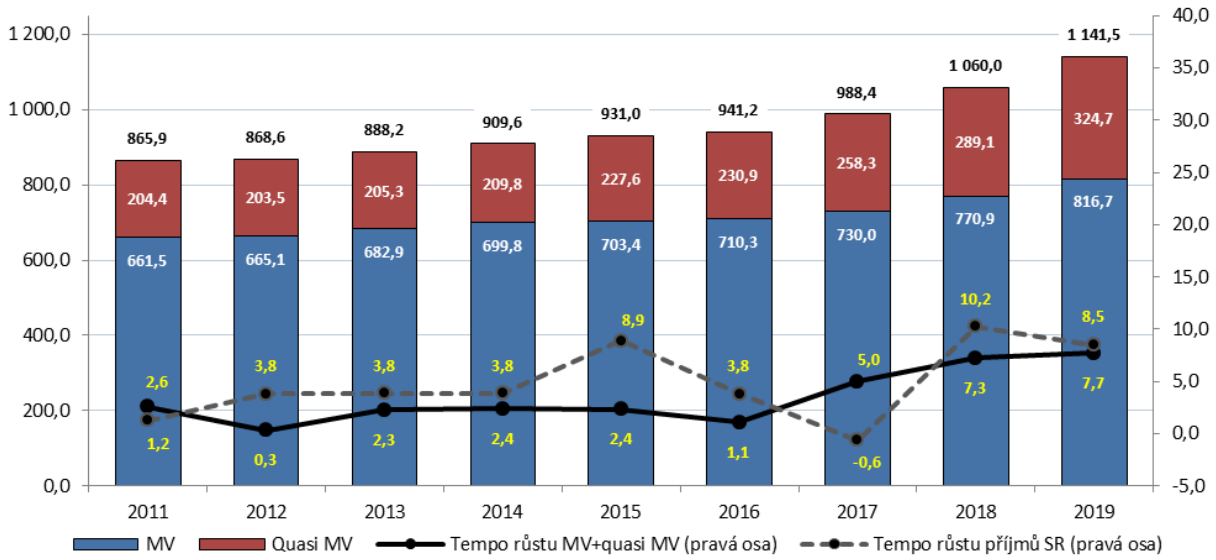

Graf č. 33: Podíl mandatorních a quasi mandatorních výdajů na celkových výdajích státního rozpočtu (v %)

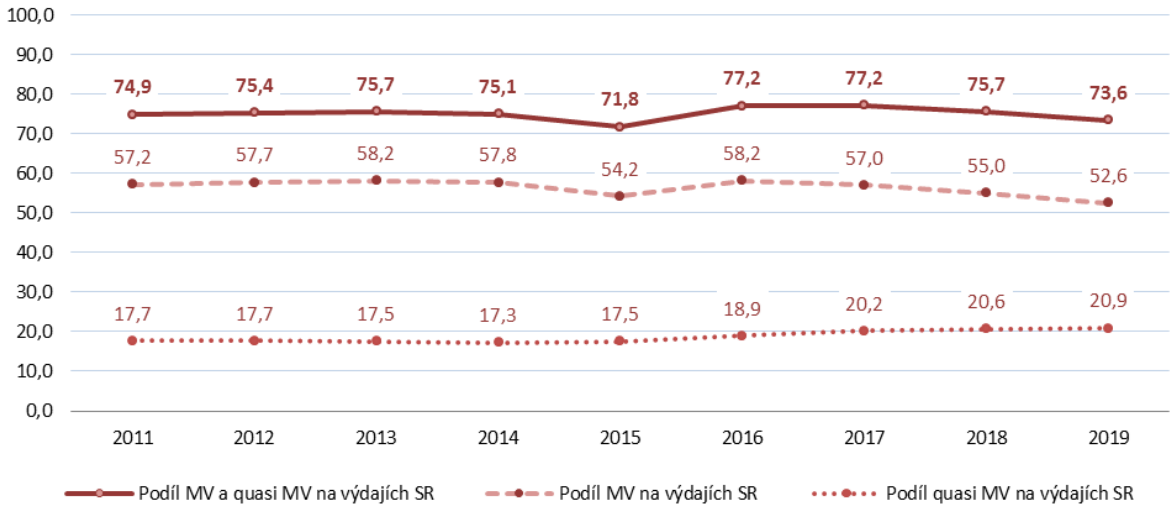

7. Výdaje státního rozpočtu na podporu výzkumu, vývoje a inovací

Výdaje na podporu výzkumu, vývoje a inovací byly zákonem č. 336/2018 Sb., o státním rozpočtu ČR na rok 2019, stanoveny ve výši 36 mld. Kč ze státního rozpočtu bez výdajů krytých příjmy ze zahraničních programů. Proti roku 2018 se jednalo o zvýšení o 1,2 mld. Kč, na 103,45 %.

Jako v předchozích letech byly i v roce 2019 za oblast podpory výzkumu, vývoje a inovací (dále také VaVaI) rozpočtovány výdaje na programy spolufinancované z rozpočtu EU a výdaje kryté z finančních mechanismů EHP/Norsko v kapitolách Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy (MŠMT), Ministerstvo průmyslu a obchodu (MPO) a Technologická

agentura ČR. **Včetně výdajů krytých příjmy** z rozpočtu EU a EHP/Norsko činily **schválené výdaje na tuto oblast celkem 42,1 mld. Kč.**

Podíl schválených celkových výdajů 2019 z národních zdrojů na podporu výzkumu, vývoje a inovací v přepočtu na odhad vývoje HDP, činil 0,64 % HDP, včetně výdajů krytých z rozpočtu EU a FM EHP/Norsko činil podíl 0,75 % HDP.

Jako každým rokem byla provedena řada rozpočtových opatření, běžné přesuny výdajů ve smyslu rozpočtových pravidel mezi kapitolami a v rámci rozpočtů kapitol poskytujících nebo realizujících podporu výzkumu, vývoje a inovací, které celkovou výši podpory neovlivnily.

Skutečné čerpání výdajů státního rozpočtu na podporu výzkumu, vývoje a inovací**, bez výdajů krytých příjmy z EU** a FM EHP/ Norska, dosáhlo **36,6 mld. Kč** tj. 101,67 % rozpočtu po změnách. Proti roku 2018 došlo ke zvýšení skutečných výdajů o 3,2 mld. Kč, na 109,58 %. V této částce je zapojeno využití nároků z nespotřebovaných výdajů a mimorozpočtových zdrojů kapitol ve výši 2,9 mld. Kč.

Skutečné čerpání celkového objemu podpory výzkumu, vývoje a inovací, **včetně výdajů krytých příjmy z EU a FM EHP/Norsko,** činilo **45,3 mld. Kč,** což je o 3 mld. Kč více než v roce 2018. Do této částky byly **zapojeny nároky** z nespotřebovaných výdajů předchozích let včetně zahraničních zdrojů celkem **ve výši 5,5 mld. Kč**. Výdaje kryté příjmy ze zahraničních zdrojů vykázaly kapitoly Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy 6,2 mld. Kč, Ministerstvo průmyslu a obchodu 2,4 mld. Kč a Technologická agentura ČR 26,3 mil. Kč.

Podíl skutečných celkových výdajů z národních zdrojů, v přepočtu na odhad vývoje HDP z ledna 2020, činil **0,65 % HDP**, včetně výdajů krytých příjmy z EU a FM EHP/Norsko činil podíl schválených výdajů **0,80 % HDP.**

Jako **nároky z nespotřebovaných výdajů za předchozí období** k využití do dalších let ve smyslu rozpočtových pravidel zůstávají kapitolám na podporu této oblasti celkem, včetně roku 2019, **nevyčerpané výdaje v celkové výši 7,9 mld. Kč.** Z toho národní zdroje činí 6 mld. Kč, včetně národní části spolufinancování prostředků ze zahraničních zdrojů. Po odečtení nároků z výdajů na spolufinancování programů EU a FM činí výše nároků z národních zdrojů 4,7 mld. Kč. Nároky z nespotřebovaných výdajů krytých ze zahraničních zdrojů činí 1,8 mld. Kč. Ve srovnání s předchozím rokem byly úspory do dalších let sníženy u národních zdrojů o 1,3 mld. Kč a u výdajů krytých příjmy ze zahraničních zdrojů došlo ke snížení o 1,6 mld. Kč.

Největší podíl výdajů na výzkum, vývoj a inovace z národních zdrojů připadl jako každý rok **Ministerstvu školství, mládeže a tělovýchovy**, které čerpalo celkem 14,3 mld. Kč, což představuje 97,28 % rozpočtu po změnách výdajů kapitoly na podporu výzkumu, vývoje a inovací a 39,07 % skutečného celkového objemu podpory z národních zdrojů. Poměr výdajů kapitoly na celkové výši podpory se meziročně snížil o 3,74 procentních bodů. Institucionální podpora byla z kapitoly MŠMT uvolněna ve výši 9 mld. Kč, srovnatelně s rokem 2018. Účelová podpora byla uvolněna ve výši 5 mld. Kč, o 0,2 mld. Kč méně než v roce 2018.

Druhé nejvyšší čerpání výdajů na podporu výzkumu, vývoje a inovací z národních zdrojů vykazuje kapitola **Akademie věd ČR**, a to ve výši 6,1 mld. Kč celkem, tj. o 0,5 mld. Kč více než v roce 2018. Od roku 2014 je z kapitoly uvolňována pouze institucionální podpora pro veřejné výzkumné instituce v její působnosti.

Dalšími významnými poskytovateli podpory VaVaI jsou Grantová agentura ČR a Technologická agentura ČR, které jsou zákonem č. 130/2002 Sb., určeny výhradně pro poskytování účelové podpory výzkumu, vývoje a inovací.

Grantová agentura ČR v rámci účelové podpory základního výzkumu uvolnila celkem 4,2 mld. Kč, o 0,3 mld. Kč více než v roce 2018.

Technologická agentura ČR uvolnila v rámci účelové podpory celkem 4,2 mld. Kč, o 1,5 mld. Kč více než v roce 2018.

Ministerstvo průmyslu a obchodu vynaložilo na výzkum, vývoj a inovace z národních zdrojů celkem 2,6 mld. Kč, což proti rozpočtu po změnách činilo 130 %. Ve srovnání s rokem 2018 se jednalo o zvýšení o 0,9 mld. Kč. Účelová podpora průmyslového výzkumu činila 1,5 mld. Kč, proti roku 2018 více o 0,2 mld. Kč.

Z celkových výdajů, bez výdajů krytých příjmy z EU, ve výši 36,6 mld. Kč, vynaložených na podporu výzkumu, vývoje a inovací v roce 2019, připadlo na účelové výdaje 18 mld. Kč, tj. 49,18 % z celkového objemu podpory, a na institucionální výdaje 18,6 mld. Kč, tj. 50,82 % celku. Vzájemný poměr institucionální a účelové podpory zůstává ve prospěch institucionální podpory, což je v souladu se záměrem zajistit udržitelnost vybudovaných výzkumných infrastruktur za spoluúčasti evropských zdrojů a systému VaVaI jako celku po roce 2020.

Podrobnosti o využití prostředků na podporu výzkumu, vývoje a inovací jsou uvedeny v jednotlivých kapitolních sešitech resortů realizujících podporu výzkumu, vývoje a inovací.

8. Výdaje státního rozpočtu podle odvětvového členění

Odvětvové členění výdajů státního rozpočtu (podle vyhlášky č. 323/2002 Sb., o rozpočtové skladbě, ve znění pozdějších předpisů) má za cíl především transparentně interpretovat směry vládní rozpočtové politiky a finanční zajištěnost jednotlivých funkcí státu. Toto členění odhlíží od všech ostatních hledisek, která do odvětvového členění nepatří, a naopak agreguje jednotlivé odvětvové kategorie výdajů podle druhu činnosti, na kterou jsou prostředky státního rozpočtu vynakládány.

Přehled o výdajích SR podle odvětvového hlediska podává následující tabulka:

Tabulka č. 89: Výdaje státního rozpočtu podle odvětvového členění (v mld. Kč)

Rozp. skup.	U K A Z A T E L	Skut. 2018	Rozpočet 2019			Skut. 2019	% plnění	Index 2019/18	Rozdíl 2019-18
			schválený	po změnách	konečný				
		1	2	3	4	5	6=5:3	7=5:1	8=5-1
1	**Zemědělství, lesní hospodářství a rybářství**	**55,05**	**56,61**	**60,10**	**77,03**	**61,57**	**102,4**	**111,8**	**6,52**
	z toho: Zeměděl.a potravin.činnost a rozvoj	41,58	43,31	45,98	59,43	46,46	101,0	111,7	4,88
2	**Průmyslová a ostatní odvětví hospodářství**	**120,57**	**124,14**	**140,63**	**168,52**	**141,42**	**100,6**	**117,3**	**20,84**
	v tom:								
	Průmysl, stavebnictví, obchod a služby	52,33	39,80	46,12	56,12	49,61	107,6	94,8	-2,72
	Doprava	52,83	73,14	77,37	93,19	75,80	98,0	143,5	22,97
	Vodní hospodářství	5,03	1,68	6,16	7,43	6,52	105,9	129,6	1,49
	Spoje	2,49	1,47	2,47	2,55	1,17	47,4	47,0	-1,32
	Všeob. hosp. záležitosti a ost.ekon.funkce	7,89	8,05	8,51	9,23	8,32	97,8	105,5	0,43
3	**Služby pro obyvatelstvo**	**332,92**	**353,32**	**373,19**	**414,39**	**372,34**	**99,8**	**111,8**	**39,43**
	v tom:								
	Vzdělávání a školské služby	177,88	192,11	199,86	207,58	200,43	100,3	112,7	22,55
	Kultura, církve a sdělovací prostředky	14,87	15,47	16,50	21,00	16,11	97,7	108,4	1,25
	Sport a zájmová činnost	6,53	7,99	7,75	8,56	7,60	98,0	116,4	1,07
	Zdravotnictví	79,64	83,53	82,84	88,31	83,47	100,8	104,8	3,83
	Bydlení, komunální služby a územní rozvoj	25,32	14,85	28,16	41,07	30,91	109,7	122,1	5,59
	Ochrana životního prostředí	9,98	14,98	16,24	23,78	12,40	76,3	124,3	2,42
	Ostatní výzkum a vývoj	18,68	24,36	21,82	24,06	21,40	98,0	114,5	2,72
	Ost.činnosti související se služb.pro obyvat.	0,02	0,02	0,02	0,02	0,02	100,0	96,4	0,00
4	**Sociální věci a politika zaměstnanosti**	**617,48**	**663,74**	**666,16**	**672,37**	**665,37**	**99,9**	**107,8**	**47,89**
	v tom:								
	Dávky a podpory v sociálním zabezpečení	557,84	603,69	604,27	604,27	602,95	99,8	108,1	45,11
	Politika zaměstnanosti	19,45	17,81	18,06	20,56	18,58	102,9	95,6	-0,86
	Sociální služby a společné činnosti v sociálním zabezp.a politice zaměstnanosti	40,19	42,24	43,84	47,54	43,84	100,0	109,1	3,64
5	**Bezpečnost státu a právní ochrana**	**140,12**	**152,95**	**154,39**	**165,96**	**155,76**	**100,9**	**111,2**	**15,64**
	v tom:								
	Obrana	49,00	55,52	55,60	59,10	56,79	102,1	115,9	7,80
	Civilní připravenost na krizové stavy	2,62	2,91	2,92	3,85	2,75	94,1	105,1	0,13
	Bezpečnost a veřejný pořádek	50,17	54,15	55,05	57,91	54,69	99,3	109,0	4,53
	Právní ochrana	27,12	29,58	29,54	32,40	29,49	99,8	108,7	2,37
	Požární ochrana a integr. záchr. systém	11,23	10,80	11,27	12,70	12,04	106,8	107,2	0,81
6	**Všeobecná veřejná správa a služby**	**134,83**	**154,61**	**141,42**	**165,48**	**155,27**	**109,8**	**115,2**	**20,45**
	v tom:								
	Státní moc, stát. správa, územní samospráva a politické strany	76,90	80,43	80,42	104,18	97,51	121,2	126,8	20,61
	Jiné veřejné služby a činnosti	5,47	6,04	6,08	6,38	5,71	94,0	104,5	0,24
	Finanční operace	41,39	47,14	41,41	41,42	40,08	96,8	96,8	-1,31
	Ostatní činnosti	11,06	21,00	13,50	13,50	11,97	88,7	108,2	0,90
VÝDAJE STÁTNÍHO ROZPOČTU CELKEM		**1 400,97**	**1 505,36**	**1 535,90**	**1 663,75**	**1 551,74**	**101,0**	**110,8**	**150,76**

Následující graf znázorňuje podíl jednotlivých odvětví na celkových skutečných výdajích státního rozpočtu za rok 2019:

Graf č. 34: Struktura výdajů podle jednotlivých odvětví v roce 2019 (v závorce rok 2018)

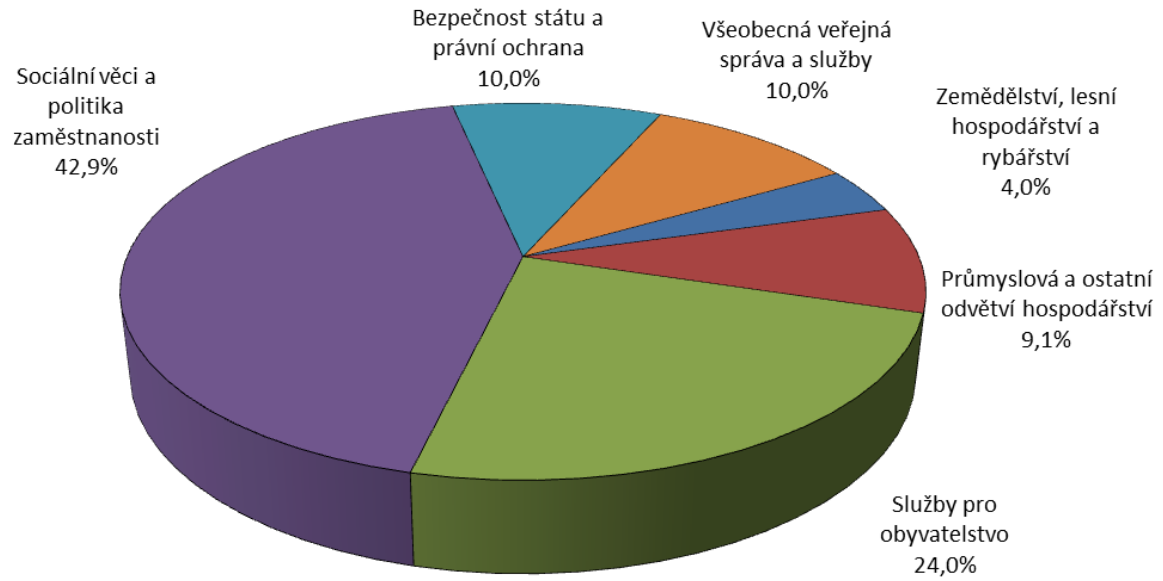

Meziroční srovnání výdajů státního rozpočtu poměrně výrazně ovlivňují výdaje na financování společných programů EU/FM a ČR (včetně SZP). Následující tabulka ukazuje dopady těchto výdajů do jednotlivých odvětví výdajové strany státního rozpočtu. U neuvedených oddílů bylo vykázáno nulové čerpání těchto výdajů.

Tabulka č. 90: Výdaje na financování společných programů EU/FM a ČR vč. SZP (národní i EU podíl) a jejich dopad do jednotlivých odvětví (v mld. Kč)

Oddíl		rok 2018	rok 2019	rozdíl
10	Zemědělství, lesní hospodářství a rybářství	35,35	40,19	4,84
21	Průmysl, stavebnictví, obchod a služby	13,61	13,15	-0,46
22	Doprava	14,23	17,76	3,53
23	Vodní hospodářství	3,02	4,12	1,10
24	Spoje	0,00	0,00	
25	Všeobecné hospodářské záležitosti a ost. ekonomické funkce	0,04	0,06	0,02
31 a 32	Vzdělávání a školské služby	17,96	16,58	-1,38
33	Kultura, církve a sdělovací prostředky	0,20	0,45	0,25
34	Sport a zájmová činnost	0,14	0,17	0,03
35	Zdravotnictví	1,65	1,88	0,23
36	Bydlení, komunální služby a územní rozvoj	19,02	24,44	5,42
37	Ochrana životního prostředí	5,32	6,40	1,08
38	Ostatní výzkum a vývoj	2,51	3,08	0,57
42	Politika zaměstnanosti	3,12	1,08	-2,05
43	Sociál. služby a společné činn. v sociál. zabezp.a politice zaměstn.	7,26	8,25	0,99
51	Obrana	0,01	0,00	-0,01
53	Bezpečnost a veřejný pořádek	0,76	1,27	0,51
54	Právní ochrana	0,08	0,10	0,02
55	Požární ochrana a integrovaný záchranný systém	0,49	0,57	0,08
61	Státní moc, státní správa, územní samospráva a politické strany	0,42	0,47	0,05
62	Jiné veřejné služby a činnosti	0,06	0,09	0,04
64	Ostatní činnosti	0,00	0,00	0,00
Celkový výsledek		**125,23**	**140,10**	**14,87**

8.1. Výdaje na sociální věci a politiku zaměstnanosti

Tyto výdaje dosáhly v roce 2019 výše 665,4 mld. Kč, což bylo o 47,9 mld. Kč, tj. o 7,8 %, více než v předchozím roce (v roce 2018 vzrostly o 5,7 %). Na celkových výdajích státního rozpočtu se podílely 42,9 %, tj. o 1,2 procentního bodu méně než v roce 2018. Jejich skutečná výše zůstala pod úrovní danou rozpočtem po změnách o 0,8 mld. Kč.

Více než 90 % prostředků této skupiny výdajů bylo vynaloženo na dávky a podpory v sociálním zabezpečení (rozpočtový oddíl 41), které dosáhly 603,0 mld. Kč a meziročně vzrostly o 45,1 mld. Kč, tj. o 8,1 %. Proti rozpočtu po změnách byly nižší o 1,3 mld. Kč.

Z výdajů tohoto oddílu připadalo 78,2 % na **dávky důchodového pojištění**, které při meziročním růstu o 37,7 mld. Kč, tj. o 8,7 %, dosáhly výše 471,8 mld. Kč. Z toho na starobní důchody bylo vynaloženo celkem 393,8 mld. Kč (růst o 32,8 mld. Kč, tj. o 9,1 %), na invalidní důchody pro invaliditu prvního, druhého i třetího stupně 48,5 mld. Kč (růst o 3,5 mld. Kč) a na vdovské, vdovecké a sirotčí důchody celkem 29,6 mld. Kč (růst o 1,5 mld. Kč).

Druhou váhově nejvýznamnější částku v rámci sociálního zabezpečení představují **dávky státní sociální podpory a dávky pěstounské péče.** Jejich čerpání ve výši 38,8 mld. Kč znamenalo meziroční pokles o 1,3 mld. Kč, tj. o 3,3 %. V rámci těchto pododdílů (413+414) došlo k poklesu zejména u příspěvku na bydlení (o 0,6 mld. Kč na 7,1 mld. Kč), rodičovského příspěvku (o 0,5 mld. Kč na 24,5 mld. Kč) a přídavku na dítě (o 0,2 mld. Kč na 2,3 mld. Kč). Naopak meziročně vzrostly dávky pěstounské péče (o 0,1 mld. Kč na 4,7 mld. Kč).

Dalším významným pododdílem jsou **dávky nemocenského pojištění**. Jejich objem 39,2 mld. Kč znamenal meziroční růst o 5,0 mld. Kč, tj. o 14,5 %. Na relativně vysokém růstu se podílelo nejvíce nemocenské, které vzrostlo o 4,0 mld. Kč na 26,9 mld. Kč. Faktorem ovlivňujícím růst nemocenského byl zejména růst mezd, od kterých se jejich výše odvíjela. Vliv měl také 6%-ní nárůst počtu vyplacených dávek a 7%-ní zvýšení počtu proplacených dnů. Součástí tohoto pododdílu je i peněžitá pomoc v mateřství ve výši 10,2 mld. Kč (meziroční růst o 0,7 mld. Kč) či podpory při ošetřování člena rodiny ve výši 1,7 mld. Kč (růst o 0,1 mld. Kč). Nově byly v průběhu roku 2018 do systému nemocenského pojištění zavedeny zcela nové dávky – otcovská poporodní péče (282 mil. Kč v roce 2019, což bylo o 53 mil. Kč více než v předchozím roce) a dlouhodobé ošetřovné (111 mil. Kč v roce 2019 proti 32 mil. Kč v roce 2018).

Ostatní dávky povahy sociálního zabezpečení dosáhly 37,5 mld. Kč, což bylo o 3,9 mld. Kč více než v roce 2018. Z toho **příspěvek na péči** osobám závislým na pomoci jiné fyzické osoby za účelem zajištění potřebné pomoci podle § 7 až 31 zákona č. 108/2006 Sb., o sociálních službách, dosáhl 29,8 mld. Kč, což bylo o 3,8 mld. Kč více než v roce 2018. V rámci tohoto pododdílu byly vyplaceny i **státní příspěvky na penzijní připojištění a doplňkové penzijní spoření** ve výši 7,2 mld. Kč (růst o 0,2 mld. Kč).

Dávky pomoci v hmotné nouzi meziročně klesly o 1,0 mld. Kč a dosáhly 4,4 mld. Kč. Byly tvořeny zejména příspěvkem na živobytí (2,8 mld. Kč s poklesem o 0,6 mld. Kč) a doplatkem na bydlení (1,6 mld. Kč s poklesem o 0,3 mld. Kč).

Dávky osobám se zdravotním postižením ve výši 2,7 mld. Kč zůstaly meziročně zhruba na stejné úrovni jako v roce 2018. Z toho příspěvek na mobilitu činil 1,7 mld. Kč (růst o 0,1 mld. Kč) a příspěvek na zvláštní pomůcku 0,9 mld. Kč (pokles o 0,1 mld. Kč).

V rámci tohoto oddílu bylo také vyplaceno 8,5 mld. Kč (o 0,8 mld. Kč více než v předchozím roce) na **zvláštní sociální dávky příslušníkům ozbrojených sil při skončení služebního poměru.** Z toho výsluhový příspěvek činil 7,6 mld. Kč při růstu o 0,4 mld. Kč. Odchodné

vyplacené příslušníkům ozbrojených sil dosáhlo 0,8 mld. Kč, což bylo meziročně o 0,4 mld. Kč více.

Výdaje na politiku zaměstnanosti (rozpočtový oddíl 42) dosáhly v roce 2019 výše **18,6 mld. Kč** a proti roku 2018 klesly o 0,9 mld. Kč, tj. o 4,4 % (v roce 2018 vzrostly o 2,3 %). Proti rozpočtu po změnách byly vyšší o 0,5 mld. Kč.

Z nich **podpory v nezaměstnanosti** v objemu 8,1 mld. Kč (meziroční nárůst o 0,6 mld. Kč, tj. o 8,0 %) představovaly především výdaje na hmotné zabezpečení osob v nezaměstnanosti a zvýšení ke hmotnému zabezpečení na manželku a děti osobám se změněnou pracovní schopností.

Příspěvek zaměstnavatelům zaměstnávajícím více než 50 % občanů se změněnou pracovní schopností dosáhl 7,4 mld. Kč při meziročním růstu o 0,7 mld. Kč, tj. o 9,6 %.

Výdaje na aktivní politiku zaměstnanosti v celkově vynaložené částce 2,3 mld. Kč meziročně klesly o 2,1 mld. Kč a byly použity zejména na veřejně prospěšné práce (1,1 mld. Kč při meziročním poklesu o 0,8 mld. Kč), na cílené programy k řešení nezaměstnanosti (0,6 mld. Kč při poklesu o 0,3 mld. Kč), na tvorbu společensky účelných pracovních míst (0,1 mld. Kč při poklesu o 0,6 mld. Kč), na rekvalifikace (95 mil. Kč při poklesu o 34 mil. Kč) a na podporu zaměstnanosti zdravotně postižených občanů (30 mil. Kč při nárůstu o 10 mil. Kč).

Příspěvky na sociální důsledky restrukturalizace ve výši 0,4 mld. Kč (meziroční pokles o 17,3 %) byly vyplaceny zaměstnancům prostřednictvím zaměstnavatelů především v souvislosti s restrukturalizací uhelného průmyslu.

Ze státního rozpočtu bylo také vyplaceno 0,3 mld. Kč (meziroční růst o 8,0 %) jako úhrada mezd zaměstnanců při platební neschopnosti zaměstnavatele.

Výdaje na sociální služby a společné činnosti v sociálním zabezpečení a politice zaměstnanosti (rozpočtový oddíl 43), které představují nikoliv přímé dávky a podpory, ale výdaje na činnosti a služby zaměřené na určité sociální skupiny obyvatelstva nebo obecné sociální programy, dosáhly v roce 2019 celkové **výše 43,8 mld. Kč** a proti předchozímu roku vzrostly o 3,6 mld. Kč, tj. o 9,1 %. Byly tak téměř na úrovni rozpočtu po změnách. V rámci tohoto oddílu byly financovány výdaje na správu v sociálním zabezpečení a politice zaměstnanosti (zejména činnost Ministerstva práce a sociálních věcí, ČSSZ, Úřadu práce ČR) ve výši 21,9 mld. Kč (meziroční růst o 1,6 mld. Kč). Na služby sociální péče bylo vynaloženo 17,4 mld. Kč (růst o 1,6 mld. Kč). Většina těchto prostředků (16,1 mld. Kč s meziročním růstem o 1,8 mld. Kč) byla převedena obcím a krajům podle zákona č. 108/2006 Sb., o sociálních službách, ve znění pozdějších předpisů. Na sociální péči a pomoc dětem a mládeži šlo 1,8 mld. Kč (růst o 33,8 %), dalších 0,7 mld. Kč (pokles o 1,0 %) bylo určeno na příspěvek na výkon pěstounské péče.

8.2. Výdaje na služby pro obyvatelstvo

Výdaje na služby pro obyvatelstvo zahrnují výdaje na vzdělávání a školské služby, kulturu, církve a sdělovací prostředky, tělovýchovu a zájmovou činnost, zdravotnictví, bydlení, komunální služby a územní rozvoj, ochranu životního prostředí, na podporu výzkumu, vývoje a inovací uvedených oblastí a podporu výzkumu, vývoje a inovací odvětvově nespecifikovanou. Prostředky na tyto účely jsou poskytovány rozpočtovými kapitolami přímo nebo prostřednictvím rozpočtů územních samosprávných celků. **Výdaje na služby pro obyvatelstvo dosáhly v roce 2019 částku 372,3 mld. Kč** a meziročně vzrostly o 39,4 mld. Kč, tj. o 11,8 % (v roce 2018 vzrostly o 18,4 %). Na celkových výdajích státního rozpočtu se podílely 24,0 % (v roce 2018 to bylo 23,8 %). Rozpočet po změnách byl čerpán na 99,8 %,

což představovalo úsporu 0,9 mld. Kč. Na meziročním nárůstu prostředků v rámci této skupiny výdajů se podílely též výdaje určené na financování společných programů EU/FM a ČR, které byly o 6,2 mld. Kč vyšší než v roce 2018. Z hlediska odvětvového členění ovlivnily růst hlavně výdaje na vzdělávání a školské služby vyšší o 22,5 mld. Kč a výdaje na bydlení, komunální služby a územní rozvoj vyšší o 5,6 mld. Kč.

Objemově nejvýznamnější část těchto výdajů (53,8 %) představovaly výdaje na vzdělávání a školské služby (rozpočtový oddíl 31 a 32) – celkem dosáhly **200,4 mld. Kč**, což bylo o 22,5 mld. Kč, tj. o 12,7 %, více než v roce 2018. Většina této částky směřovala do paragrafu „Ostatní záležitosti vzdělávání“, kde bylo při meziročním růstu o 20,0 mld. Kč vyplaceno celkem 140,3 mld. Kč. V naprosté většině (137,3 mld. Kč s růstem o 20,2 mld. Kč) šlo o prostředky transferované z kapitoly Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy územním samosprávným celkům (regionálnímu a soukromému školství) zejména na platy učitelů. Na vysokoškolské vzdělávání bylo vynaloženo celkem 46,4 mld. Kč, což bylo o 1,0 mld. Kč méně než v roce 2018. Z toho na činnost vysokých škol směřovalo 32,4 mld. Kč a na podporu výzkumu, vývoje a inovací na vysokých školách 14,0 mld. Kč. Na předškolní a základní vzdělávání směřovalo 7,0 mld. Kč (růst o 2,7 mld. Kč), na střední vzdělávání a konzervatoře 2,3 mld. Kč (růst o 0,5 mld. Kč) a na školská zařízení pro výkon ústavní a ochranné výchovy jako jsou např. výchovné ústavy, dětské domovy se školou a diagnostické ústavy 1,7 mld. Kč (růst o 0,2 mld. Kč).

Výdaje na zdravotnictví (rozpočtový oddíl 35) financované ze státního rozpočtu dosáhly v roce 2019 v souhrnu **83,5 mld. Kč** a byly o 3,9 mld. Kč, tj. o 4,8 %, nad úrovní roku 2018. Největší objem představují výdaje na "ostatní činnost ve zdravotnictví" zahrnující platbu státu na zdravotní pojištění nevýdělečných osob ve výši 71,8 mld. Kč (o 3,5 mld. Kč více než v roce 2018). Na meziroční růst mělo vliv navýšení těchto plateb o 49 Kč na 1 018 Kč na osobu a měsíc s platností od 1.1.2019. Výdaje na lůžkovou péči dosáhly 2,5 mld. Kč, což bylo o 0,3 mld. Kč méně než v roce 2018. Na zdravotnické programy (zejména prevence kriminality a prevence před návykovými látkami) směřovalo 2,3 mld. Kč, což představovalo meziroční růst o 0,3 mld. Kč. Výdaje na zvláštní zdravotnická zařízení a služby pro zdravotnictví dosáhly 1,4 mld. Kč (o 0,2 mld. Kč více než v roce 2018), z nichž záchranné službě bylo poskytnuto 0,6 mld. Kč. Na činnost orgánů státní správy ve zdravotnictví směřovalo 2,7 mld. Kč.

Na bydlení, komunální služby a územní rozvoj (rozpočtový oddíl 36) bylo v roce 2019 z prostředků státního rozpočtu vynaloženo celkem **30,9 mld. Kč**, tj. o 5,6 mld. Kč, tj. o 22,1 %, více než v předchozím roce. V rámci celého oddílu se výrazně projevily výdaje na společné programy EU a ČR (24,4 mld. Kč při růstu o 5,4 mld. Kč), z nichž největší podíl tvořily výdaje v rámci Integrovaného regionálního operačního programu (22,2 mld. Kč s růstem o 4,5 mld. Kč), které směřovaly do oblasti územního rozvoje. Podpora stavebního spoření formou státních příspěvků v roce 2019 dosáhla 4,0 mld. Kč (v roce 2018 to bylo 3,9 mld. Kč). Od roku 2011 byla stanovena maximální výše státní podpory stavebního spoření na 2 000 Kč ročně. Zejména formou kapitálových výdajů bylo vynaloženo do oblasti bytového hospodářství 0,5 mld. Kč (výdaje na poskytování bydlení, podpora ze strany státu obcím na výstavbu bytů, získávání pozemků pro bytovou výstavbu).

Na kulturu, církve a sdělovací prostředky (rozpočtový oddíl 33) bylo v roce 2019 vynaloženo **16,1 mld. Kč**, což bylo o 1,2 mld. Kč, tj. o 8,4 %, více než v předchozím roce. Z celkového objemu připadlo nejvíce prostředků muzeím a galeriím (3,4 mld. Kč při poklesu o 0,1 mld. Kč), registrovaným církvím a náboženským společnostem (3,3 mld. Kč - z toho 1,2 mld. Kč představovaly příspěvky na podporu činnosti dotčených církví a náboženských společností a 2,1 mld. Kč finanční náhrady), na divadelní činnost (1,8 mld. Kč při růstu

o 0,3 mld. Kč), na činnost památkových ústavů, hradů a zámků (1,5 mld. Kč při růstu o 0,2 mld. Kč), na činnosti knihovnické (1,1 mld. Kč při růstu o 0,1 mld. Kč), na zachování a obnovu kulturních památek (0,7 mld. Kč), na hudební činnost (0,5 mld. Kč), na Pražský hrad (0,3 mld. Kč) atd.

Výdaje na ochranu životního prostředí (rozpočtový oddíl 37) dosáhly **12,4 mld. Kč** a proti roku 2018 vzrostly o 2,4 mld. Kč, tj. o 24,3 %. Nejvíce prostředků bylo vynaloženo na ochranu přírody a krajiny – 3,8 mld. Kč, což bylo o 0,6 mld. Kč více než v roce 2018 zejména vlivem výdajů na chráněné části přírody vyšších o 0,5 mld. Kč a na ochranu druhů a stanovišť vyšších o 0,3 mld. Kč. Na nakládání s odpady směřovalo 1,3 mld. Kč s poklesem o 0,7 mld. Kč – z toho na využívání a zneškodňování komunálních odpadů šlo 0,6 mld. Kč s poklesem o 0,5 mld. Kč a na prevenci vzniku odpadů 0,3 mld. Kč s poklesem o 0,3 mld. Kč. Na ochranu ovzduší a klimatu bylo vynaloženo 3,2 mld. Kč (nárůst o 1,3 mld. Kč), z nichž 2,1 mld. Kč plynulo na změny technologií vytápění (nárůst o 0,9 mld. Kč) a 0,7 mld. Kč na odstraňování tuhých emisí (růst o 0,3 mld. Kč). Další prostředky byly vynaloženy na přepravu a nakládání s radioaktivním odpadem (0,5 mld. Kč; souvislost s činností Správy úložišť radioaktivních odpadů a hledáním lokalit pro hlubinné úložiště), na mezinárodní spolupráci v oblasti životního prostředí (0,3 mld. Kč) a v neposlední řadě na správu v ochraně životního prostředí (1,4 mld. Kč).

Sport a zájmová činnost (rozpočtový oddíl 34) byla v roce 2019 financována částkou **7,6 mld. Kč**, což bylo o 1,1 mld. Kč, tj. o 16,4 % více než v roce 2018. Nejvíce prostředků (4,3 mld. Kč s růstem o 0,2 mld. Kč) bylo vynaloženo na „ostatní sportovní činnost" (§ 3419), která zahrnuje např. podporu státu sportovním oddílům, výdaje na konání sportovních akcí apod. Na rozvoj státní sportovní reprezentace bylo vynaloženo 2,9 mld. Kč s meziročním růstem o 0,9 mld. Kč. Na využití volného času dětí a mládeže bylo věnováno 0,4 mld. Kč (téměř stejně jako v předchozím roce) v rámci podpory činnosti domů dětí a mládeže, podpory činnosti mládežnických organizací, výstavby dětských hřišť, zábavních parků apod.

Ostatní výzkum a vývoj (rozpočtový oddíl 38) dosáhl **21,4 mld. Kč** při meziročním nárůstu o 2,7 mld. Kč, tj. o 14,5 %. Nárůst nejvýrazněji ovlivnilo čerpání účelové podpory na programy vyhlašované Technologickou agenturou ČR podle zákona č. 320/2002 Sb. o podpoře výzkumu, experimentálního vývoje a inovací z veřejných prostředků a o změně některých souvisejících zákonů (zákon o podpoře výzkumu a vývoje), které byly vyšší o 1,4 mld. Kč při celkově vynaložené částce 4,2 mld. Kč. Projevilo se zde i čerpání prostředků OP Výzkum, vývoj a vzdělávání 2014+, které v rámci tohoto oddílu dosáhlo 3,0 mld. Kč a bylo meziročně vyšší o 0,5 mld. Kč. Tento oddíl zahrnuje zejména výdaje do výzkumu a vývoje odvětvově nespecifikovaného – šlo o 6,6 mld. Kč s nárůstem o 0,5 mld. Kč transferovaných z kapitoly Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy na výzkum, experimentální vývoj a inovace především veřejným výzkumným institucím, nefinančním podnikatelským subjektům, příspěvkovým organizacím a spolkům. Patří sem i výdaje kapitol Akademie věd ČR (6,1 mld. Kč s růstem o 0,5 mld. Kč), Grantová agentura ČR (4,3 mld. Kč s růstem o 0,3 mld. Kč) a Technologická agentura ČR (4,3 mld. Kč s růstem o 1,5 mld. Kč).

8.3. Výdaje na zemědělství, lesní hospodářství a rybářství, průmyslová a ostatní odvětví hospodářství

Výdaje na zemědělství, lesní hospodářství a rybářství (rozpočtová skupina 1) **a na průmyslová a ostatní odvětví hospodářství** (rozpočtová skupina 2) dosáhly v roce 2019 celkové výše **203,0 mld. Kč**, což představovalo 13,1 % všech výdajů státního rozpočtu (v roce 2018 to bylo 12,5 %) a meziročně vzrostly o 27,4 mld. Kč, tj. o 15,6 % (v roce 2018 meziročně vzrostly o 5,5 mld. Kč).

Výdaje na zemědělství, lesní hospodářství a rybářství (rozpočtový oddíl 10) dosáhly výše **61,6 mld. Kč** a vzrostly tak o 6,5 mld. Kč, tj. o 11,8 %. V tomto oddílu byly čerpány zejména výdaje na zemědělskou a potravinářskou činnost a rozvoj ve výši 46,2 mld. Kč (o 4,9 mld. Kč více než v roce 2018). V rámci tohoto pododdílu převažovala především podpora podnikatelských záměrů a restrukturalizace v oblasti zemědělství a potravinářství (25,2 mld. Kč při meziročním růstu o 1,3 mld. Kč) a také podpora méně příznivých oblastí, zvyšování kvality a revitalizace půdy, vč. podpory vodního hospodářství a ostatních složek v zemědělské a lesnické krajině (17,6 mld. Kč při růstu o 3,7 mld. Kč), to vše zejména formou transferů Státnímu zemědělskému intervenčnímu fondu určených na Přímé platby zemědělcům a na Program rozvoje venkova v rámci společné zemědělské politiky. Na ozdravování hospodářských zvířat, polních a speciálních plodin a zvláštní veterinární péči směřovalo zejména formou dotací podnikatelským subjektům výhradně z národních zdrojů 2,7 mld. Kč, což bylo o 0,2 mld. Kč více než v roce 2018.

Na regulaci zemědělské produkce, organizaci trhu a poskytování podpor bylo použito 2,7 mld. Kč s poklesem o 0,3 mld. Kč (vše ve formě transferů SZIF, z toho 0,9 mld. Kč v rámci Společné organizace trhu), na činnost orgánů státní správy v zemědělství 5,8 mld. Kč (růst o 0,1 mld. Kč), na podporu výzkumu, vývoje a inovací v zemědělství a lesnictví 1,0 mld. Kč (růst o 11,6 %), na lesní hospodářství 2,5 mld. Kč (růst o 1,2 mld. Kč).

Na dopravu (rozpočtový oddíl 22) bylo ze státního rozpočtu poskytnuto **75,8 mld. Kč**, což bylo o 23,0 mld. Kč (o 43,5 %) více než v roce 2018. Na celkové částce se podílel zejména paragraf „Ostatní záležitosti v dopravě“ (65,0 mld. Kč při nárůstu o 23,4 mld. Kč), do kterého byla zatříděna mimo jiné naprostá většina transferů Státnímu fondu dopravní infrastruktury. Ty, v rámci tohoto paragrafu, představovaly 58,7 mld. Kč s meziročním nárůstem o 19,6 mld. Kč. Na tomto paragrafu se objemem ve výši 5,8 mld. Kč (růst o 4,3 mld. Kč) podílely i prostředky vyplacené dopravcům jako kompenzace dopadů slev nařízených státem (od roku 2019 nová rozpočtová položka 5811 Výdaje na náhrady za nezpůsobenou újmu). Na meziroční růst mělo zásadní vliv zavedení 75% slevy z jízdného pro seniory nad 65 let a studenty do 26 let platné od 1. září 2018.

Na dopravní obslužnost směřovalo 7,6 mld. Kč, což bylo téměř stejně jako v roce 2018. Tyto prostředky byly poukázány akciové společnosti České dráhy (4,6 mld. Kč na dálkovou dopravu) a také obcím a krajům (3,0 mld. Kč na regionální dopravu). Výdaje do pozemních komunikací klesly o 0,4 mld. Kč a dosáhly 0,2 mld. Kč. Více než 0,2 mld. Kč představovaly úhradu závazku z úvěru poskytnutého Evropskou investiční bankou na infrastrukturální projekty, kde jako finanční manažer a zároveň formální dlužník vystupuje ČMZRB, a.s. Výdaje do železniční dopravy (pododdíl 224) dosáhly 0,3 mld. Kč, meziročně klesly o 0,1 mld. Kč a byly téměř výhradně tvořeny realizací státní záruky za úvěry SŽDC, s.o. Na mezinárodní spolupráci v dopravě směřovala stejně jako v předchozím roce 1,0 mld. Kč, z nichž 0,9 mld. Kč představovalo výdaje spojené s kosmickými aktivitami. Výdaje na správu v dopravě činily 1,4 mld. Kč (růst o 0,1 mld. Kč).

Výdaje státního rozpočtu na průmysl, stavebnictví, obchod a služby (rozpočtový oddíl 21) dosáhly **49,6 mld. Kč**, což bylo o 2,7 mld. Kč, tj. o 5,2 % méně než v roce 2018. Pokles ovlivnily zejména výdaje na přímou podporu exportu nižší o 4,3 mld. Kč a výdaje do společných programů EU a ČR nižší o 0,5 mld. Kč. Největší objem prostředků směřoval na výdaje na úsporu energií a obnovitelné zdroje, které při nárůstu o 2,4 mld. Kč dosáhly 29,3 mld. Kč. Byly tvořeny zejména dotacemi na obnovitelné zdroje energie poskytovanými z kapitoly Ministerstvo průmyslu a obchodu ve výši 26,2 mld. Kč a výdaji na programy zaměřenými na udržitelné využívání zdrojů energie ve výši 3,0 mld. Kč. Výdaje na podporu podnikání a inovací včetně opatření ke zvýšení konkurenceschopnosti průmyslových odvětví

byly financovány výhradně v rámci OP Podnikání a inovace pro konkurenceschopnost 2014+ a dosáhly 8,9 mld. Kč, což znamenalo meziroční pokles o 1,6 mld. Kč. Výdaje na přímou podporu exportu meziročně klesly o 4,3 mld. Kč na 73 mil. Kč, přičemž pokles ovlivnila skutečnost, že v roce 2019 nebyly doplňovány pojistné fondy EGAP, a.s. (v roce 2018 byly doplněny částkou 4,3 mld. Kč). Na technický útlum hornictví směřovalo při meziročním poklesu o 0,3 mld. Kč celkem 1,7 mld. Kč. Na činnost ústředních a ostatních orgánů státní správy v těchto odvětvích připadlo v roce 2019 celkem 2,5 mld. Kč, což bylo o 0,1 mld. Kč více než v roce 2018.

Vodní hospodářství (rozpočtový oddíl 23) se na výdajích státního rozpočtu v roce 2019 podílelo částkou **6,5 mld. Kč** při meziročním růstu o 1,5 mld. Kč, tj. o 29,6 %. Z této částky bylo použito na odvádění a čištění odpadních vod 3,8 mld. Kč (růst o 1,0 mld. Kč), na činnosti související se zásobováním pitnou vodou, tj. zejména vodárenskou infrastrukturou, 1,2 mld. Kč (růst o 64,4 %) a na úpravy vodních toků a vodohospodářská díla 1,1 mld. Kč (pokles o 0,5 %; z toho 0,3 mld. Kč výdaj formou realizace státní záruky za úvěry přijaté ČMZRB, a.s. od Evropské investiční banky). Z celkové částky představovaly kapitálové výdaje 5,8 mld. Kč (v roce 2018 to bylo 4,3 mld. Kč), z nichž 4,1 mld. Kč představovaly výdaje v rámci OP Životní prostředí 2014+ (v roce 2018 to bylo 3,0 mld. Kč).

Na odvětví spojů (rozpočtový oddíl 24) bylo vynaloženo **1,2 mld. Kč**, což bylo o 1,3 mld. Kč méně než v předchozím roce. Meziroční pokles byl způsoben výdaji na kompenzace za ztrátové služby, které musí ze zákona poskytovat státní podnik Česká pošta. Kompenzace byly vyplaceny Českým telekomunikačním úřadem v souladu s ustanovením § 34d odst. 2 zákona č. 29/2000 Sb., o poštovních službách, ve znění pozdějších předpisů, ve výši 0,5 mld. Kč, což bylo o 1,3 mld. Kč méně než v předchozím roce. Z ostatních výdajů tohoto oddílu se jednalo zejména o výdaje na správu ve spojích (činnost Českého telekomunikačního úřadu) ve výši 0,6 mld. Kč s meziročním poklesem o 1,6 %.

Součástí této skupiny výdajů jsou též **výdaje na všeobecné hospodářské záležitosti a ostatní ekonomické funkce** (rozpočtový oddíl 25). Tyto výdaje dosáhly částky **8,3 mld. Kč** a proti roku 2018 vzrostly o 0,4 mld. Kč, tj. o 5,5 %. Patří sem např. výdaje na služby v oblasti meteorologie (v působnosti kapitoly Ministerstvo životního prostředí, 0,6 mld. Kč), výdaje na činnost ústředních orgánů státní správy v oblasti hospodářství (ČÚZK 0,5 mld. Kč, ÚOHS 0,3 mld. Kč a Úřad průmyslového vlastnictví 0,2 mld. Kč), výdaje na činnost ostatních orgánů a organizací v oblasti normalizace, standardizace a metrologie (v působnosti kapitoly MPO, 0,3 mld. Kč), na činnost ostatních orgánů státní správy v zeměměřičství a katastru (v působnosti ČÚZK, 3,1 mld. Kč), výdaje na správu národního majetku (v působnosti kapitoly MF výdaje na činnosti po zrušeném Fondu národního majetku a Úřadu pro zastupování státu ve věcech majetkových, 1,7 mld. Kč), výdaje na činnost ostatních orgánů státní správy v oblasti bezpečnosti práce (v posobnosti kapitoly MPSV, 0,6 mld. Kč, např. výdaje Státního úřadu inspekce práce a jiné), výdaje na paragraf „Všeobecná hospodářská správa jinde nezařazená“ (převážně v působnosti MV, 0,9 mld. Kč, v malém rozsahu u kapitoly MPSV) a na některé další činnosti.

8.4. Výdaje na bezpečnost státu a právní ochranu

Výdaje této rozpočtové skupiny dosáhly celkové částky **155,8 mld. Kč**, což bylo o 15,6 mld. Kč, tj. o 11,2 %, více než v předchozím roce (v roce 2018 vzrostly o 12,9 %), a podíl na celkových výdajích státního rozpočtu dosáhl 10,0 % (stejně jako v roce 2018).

Největší část těchto výdajů připadla **na obranu** (rozpočtový oddíl 51), na kterou bylo vynaloženo **56,8 mld. Kč** při meziročním růstu o 7,8 mld. Kč, tj. o 15,9 %. Z této částky představovaly běžné výdaje 44,6 mld. Kč (v roce 2018 to bylo 42,1 mld. Kč) a kapitálové výdaje 12,2 mld. Kč (v roce 2018 to bylo 6,9 mld. Kč). Na činnost jednotlivých složek

Armády České republiky bylo vynaloženo celkem 42,9 mld. Kč (meziroční růst o 3,3 mld. Kč byl ovlivněn zejména vyššími investicemi do přístrojového vybavení o 4,1 mld. Kč a vyššími výdaji na platy a související výdaje o 1,5 mld. Kč), na činnost Vojenské policie a Vojenského zpravodajství 5,1 mld. Kč (růst o 0,6 mld. Kč), na mezinárodní spolupráci v obraně a zahraniční vojenskou pomoc 3,3 mld. Kč (nárůst o 0,4 mld. Kč) a na státní správu ve vojenské obraně 3,5 mld. Kč (růst o 0,6 mld. Kč). Podpůrné složky ozbrojených sil čerpaly 1,0 mld. Kč (růst o 0,1 mld. Kč) a na činnost Vojenské kanceláře prezidenta republiky a Hradní stráže plynulo 0,7 mld. Kč (pokles o 0,1 mld. Kč).

Na bezpečnost a veřejný pořádek (rozpočtový oddíl 53) vynaložil státní rozpočet celkem **54,7 mld. Kč** při meziročním růstu o 4,5 mld. Kč, tj. o 9,0 %. Z toho 48,3 mld. Kč (o 4,2 mld. Kč více než v roce 2018 – zejména vliv vyšších výdajů na platy a související výdaje o 2,3 mld. Kč) směřovalo na výdaje na policii, obecní policii a na Bezpečnostní informační službu a 5,8 mld. Kč na činnost Ministerstva vnitra, Národního bezpečnostního úřadu a Národního úřadu pro kybernetickou a informační bezpečnost (o 0,3 mld. Kč více než v roce 2018).

Na právní ochranu (rozpočtový oddíl 54) bylo čerpáno **29,5 mld. Kč** při meziročním růstu o 2,4 mld. Kč, tj. o 8,7 %. Z této částky bylo vynaloženo na činnost soudů včetně Ústavního soudu ČR 14,2 mld. Kč (meziroční růst o 1,3 mld. Kč), na vězeňství 10,3 mld. Kč (růst o 0,7 mld. Kč) a na státní zastupitelství 3,3 mld. Kč (růst o 0,3 mld. Kč). Na činnost orgánů státní správy v oblasti právní ochrany směřovalo 0,9 mld. Kč (přibližně stejně jako v předchozím roce), na činnost probační a mediační služby 0,4 mld. Kč (stejně jako v roce 2018).

Na požární ochranu a integrovaný záchranný systém (rozpočtový oddíl 55) bylo v roce 2019 vynaloženo **12,0 mld. Kč**, což bylo o 0,8 mld. Kč, tj. o 6,7 %, více než v předchozím roce. Naprostá většina těchto prostředků směřovala do oblasti profesionálních složek útvarů požární ochrany (10,5 mld. Kč při růstu o 1,0 mld. Kč), dále na podporu jednotek sborů dobrovolných hasičů (0,4 mld. Kč při poklesu o 0,1 mld. Kč), na vzdělávací a technická zařízení požární ochrany (0,5 mld. Kč při růstu o 0,1 mld. Kč) a na činnost Generálního ředitelství hasičského záchranného sboru (0,5 mld. Kč při poklesu o 0,3 mld. Kč).

Na civilní připravenost na krizové stavy (rozpočtový oddíl 52) bylo čerpáno **2,8 mld. Kč**, což představovalo meziroční nárůst o 0,2 mld. Kč, tj. o 5,1 %. Prostředky byly použity zejména v souvislosti s pořizováním, obměňováním a ochraňováním státních hmotných rezerv (2,3 mld. Kč s nárůstem o 0,1 mld. Kč) a na státní správu v oblasti hospodářských opatření pro krizové stavy (0,3 mld. Kč s růstem o 3,8 %).

8.5. Výdaje na všeobecnou veřejnou správu a služby

Celkové výdaje této rozpočtové skupiny dosáhly v roce 2019 hodnoty **155,3 mld. Kč** a byly tak o 20,4 mld. Kč, tj. o 15,2 %, vyšší než v předchozím roce (v roce 2018 byly meziročně vyšší o 8,7 %). Na celkových výdajích státního rozpočtu se podílely 10,0 % (v roce 2018 to bylo 9,6 %).

Na státní moc, státní správu, územní samosprávu a politické strany (rozpočtový oddíl 61) bylo vynaloženo celkem **97,5 mld. Kč**, tj. o 20,6 mld. Kč (o 26,8 %) více než v roce 2018. Z toho 87,3 mld. Kč (v roce 2018 to bylo 66,5 mld. Kč) se čerpalo v pododdíle 614 „Všeobecná vnitřní státní správa“. Zde se nejvíce projevily odvody vlastních zdrojů ES do rozpočtu EU podle DPH a HNP, které dosáhly 44,1 mld. Kč (o 1,3 mld. Kč více než v roce 2018) a převod prostředků na zvláštní účet rezervy důchodového pojištění ve výši 18,6 mld. Kč (v roce 2018 se převod neuskutečnil). Další výdaje byly použity na činnost orgánů Finanční správy ČR (12,7 mld. Kč s růstem o 0,6 mld. Kč) a na činnost Celní správy ČR

(5,4 mld. Kč s poklesem o 0,1 mld. Kč). Na činnost Českého statistického úřadu směřovalo 1,1 mld. Kč (růst o 0,1 mld. Kč), na činnost Úřadu vlády ČR 0,9 mld. Kč (růst o 2,3 %). V rámci jiných pododdílů směřovaly na zastupitelství a stálé mise ČR v zahraničí prostředky ve výši 3,4 mld. Kč (růst o 0,2 mld. Kč), na činnost Ministerstva zahraničních věcí 1,9 mld. Kč (pokles o 0,2 mld. Kč), na činnost Parlamentu 2,0 mld. Kč (růst o 0,1 mld. Kč), na činnost Nejvyššího kontrolního úřadu 0,6 mld. Kč (růst o 2,0 %) a na činnost politických stran a hnutí bylo vynaloženo celkem 0,6 mld. Kč (růst o 11,4 %). Výdaje na volby klesly o 0,6 mld. Kč a dosáhly výše 0,6 mld. Kč. Téměř celou částku tvořily výdaje na volby do Evropského parlamentu (609 mil. Kč, v předchozím roce se tyto výdaje nevyskytly). Výdaje na volby do zastupitelstev územních samosprávných celků tvořily 18 mil. Kč (proti 654 mil. Kč v roce 2018).

Další součást výdajů této skupiny tvořily tzv. **finanční operace** (rozpočtový oddíl 63). Dosáhly **40,1 mld. Kč**, což bylo o 1,3 mld. Kč, tj. o 3,2 %, méně než v roce 2018. Na této částce se nejvíce podílely výdaje na obsluhu státního dluhu ve výši 39,6 mld. Kč s meziročním poklesem o 1,2 mld. Kč. Na soudní a mimosoudní rehabilitace směřovalo 0,2 mld. Kč (pokles o 0,2 mld. Kč). Za služby peněžních ústavů bylo v rámci tohoto oddílu vyplaceno 0,2 mld. Kč.

Na jiné veřejné služby a činnosti (rozpočtový oddíl 62) bylo vynaloženo celkem **5,7 mld. Kč** při meziročním růstu o 0,2 mld. Kč, tj. o 4,5 %. Na humanitární zahraniční pomoc bylo vynaloženo 2,1 mld. Kč (růst o 0,2 mld. Kč) a na zahraniční rozvojovou spolupráci 0,8 mld. Kč (růst o 0,1 mld. Kč). Členské příspěvky mezinárodním organizacím, které nemají povahu nadnárodního orgánu, dosáhly 1,5 mld. Kč (zhruba stejně jako v roce 2018). Patří sem i archivní činnost s objemem vyčerpaných prostředků 1,0 mld. Kč (meziroční pokles o 0,3 %).

Výdaje na ostatní činnosti (rozpočtový oddíl 64) dosáhly v roce 2019 částky **12,0 mld. Kč** a meziročně vzrostly o 0,9 mld. Kč, tj. o 8,2 %. V rámci tohoto oddílu byly, v souladu se zákonem o státním rozpočtu na rok 2019, poskytnuty zejména neinvestiční transfery v rámci souhrnného dotačního vztahu, a to obcím vč. hl. m. Praha ve výši 10,5 mld. Kč (růst o 0,9 mld. Kč) a krajům 1,3 mld. Kč (růst o 0,1 mld. Kč).

Součástí výdajů státního rozpočtu jsou i **výdaje na podporu výzkumu, vývoje a inovací**, které jsou v rozpočtové skladbě z hlediska jejího odvětvového třídění obsaženy v podstatě v každém výše uvedeném oddílu – jde o tzv. vědní paragraf (v rozpočtové skladbě zpravidla vymezen koncovým dvojčíslím 80). Výdaje na podporu výzkumu, vývoje a inovací jsou dále samostatně sledovány na § 3801 (Akademie věd ČR), § 3802 (Grantová agentura ČR), § 3803 (Technologická agentura ČR), § 3809 (Ostatní výzkum a vývoj odvětvově nespecifikovaný) a na § 3212 (Výzkum a vývoj na vysokých školách).

Celkem byly ze státního rozpočtu na podporu výzkumu, vývoje a inovací (včetně výdajů krytých příjmy z EU a FM) **vynaloženy v roce 2019 prostředky ve výši 45,3 mld. Kč** (plnění na 104,5 % rozpočtu po změnách) a proti roku 2018 vzrostly o 3,1 mld. Kč, tj. o 7,3 %. Meziroční růst ovlivnily výhradně výdaje čerpané z národních zdrojů s růstem o 3,3 mld. Kč, zatímco výdaje kryté příjmy z EU a FM byly nižší o 0,2 mld. Kč. Podíl výdajů na podporu výzkumu, vývoje a inovací na souhrnných výdajích státního rozpočtu v roce 2019 představoval 2,9 % (v roce 2018 to bylo 3,0 %). Následující tabulka podrobněji ukazuje čerpání těchto prostředků podle jednotlivých kapitol.

Tabulka č. 91: Výdaje státního rozpočtu na výzkum, vývoj a inovace podle kapitol (v mil. Kč)

	Schválený rozpočet 2019				Rozpočet po změnách 2019				Konečný rozpočet 2019				Skutečnost 2019				Plnění v % k RpZ
	Tuzemské zdroje		Zahr. zdroje	Celkem	Tuzemské zdroje		Zahr. zdroje	Celkem	Tuzemské zdroje		Zahr. zdroje	Celkem	Tuzemské zdroje		Zahr. zdroje	Celkem	
	Instituc. výdaje	Účelové výdaje			Instituc. výdaje	Účelové výdaje			Instituc. výdaje	Účelové výdaje			Instituc. výdaje	Účelové výdaje			
Úřad vlády ČR	66	0	0	**66**	66	0	0	**66**	76	0	0	**76**	68	0	0	**68**	103,8
Ministerstvo zahraničních věcí	25	0	0	**25**	25	0	0	**25**	25	0	0	**25**	25	0	0	**25**	100,0
Ministerstvo obrany	106	308	0	**414**	106	352	0	**458**	128	476	0	**604**	89	393	0	**483**	105,4
Ministerstvo práce a sociálních věcí	80	0	0	**80**	80	0	0	**80**	80	0	0	**80**	79	0	0	**79**	98,4
Ministerstvo vnitra	146	653	0	**799**	139	640	0	**778**	181	857	0	**1 037**	133	627	0	**760**	97,6
Ministerstvo životního prostředí	258	0	0	**258**	258	0	0	**258**	258	0	0	**258**	258	0	0	**258**	100,0
Grantová agentura ČR	110	4 281	0	**4 391**	110	4 169	0	**4 279**	135	4 257	0	**4 392**	123	4 220	0	**4 343**	101,5
Ministerstvo průmyslu a obchodu	443	1 607	875	**2 925**	443	1 606	2 025	**4 074**	1 118	1 839	2 545	**5 502**	1 060	1 491	2 445	**4 996**	122,6
Ministerstvo dopravy	50	0	0	**50**	50	0	0	**50**	50	0	0	**50**	50	0	0	**50**	100,0
Ministerstvo zemědělství	496	486	0	**983**	496	486	0	**983**	504	488	0	**992**	496	488	0	**984**	100,1
MŠMT	9 372	5 241	5 120	**19 734**	9 371	5 281	5 307	**19 959**	10 098	5 370	7 825	**23 293**	9 240	5 031	6 220	**20 491**	102,7
Ministerstvo kultury	100	388	0	**487**	100	384	0	**483**	104	553	0	**658**	99	498	0	**597**	123,5
Ministerstvo zdravotnictví	502	1 050	0	**1 552**	502	1 043	0	**1 545**	760	1 166	0	**1 927**	676	1 082	0	**1 758**	113,8
Ministerstvo spravedlnosti	0	0	0	**0**	7	1	0	**8**	7	1	0	**8**	6	1	0	**7**	79,9
Ústav pro studium totalitních režimů	0	0	0	**0**	0	8	0	**8**	0	8	0	**8**	0	8	0	**8**	100,2
Akademie věd ČR	6 022	0	0	**6 022**	6 077	0	0	**6 077**	6 103	0	0	**6 103**	6 093	0	0	**6 093**	100,3
Technologická agentura ČR	128	4 046	101	**4 275**	142	4 028	101	**4 271**	182	4 664	109	**4 955**	154	4 162	26	**4 342**	101,7
Celkem	**17 904**	**18 060**	**6 096**	**42 061**	**17 971**	**17 998**	**7 433**	**43 402**	**19 809**	**19 680**	**10 479**	**49 967**	**18 649**	**18 000**	**8 692**	**45 341**	**104,5**

Podrobnější informace o výdajích na podporu výzkumu, vývoje a inovací jsou uvedeny v části III.7 této zprávy.

9. Vyhodnocení projektů partnerství veřejného a soukromého sektoru, které vyplývají ze smluv podle části osmé zákona č. 134/2016 Sb., o zadávání veřejných zakázek, ve znění pozdějších předpisů, vč. výdajů s tím souvisejících

K 31.12.2019 byly v realizaci projekty partnerství veřejného a soukromého sektoru a smlouvy na koncese podle části osmé zákona č. 134/2016 Sb. a koncesní smlouvy dle právní úpravy předcházející zákonu č. 134/2016 Sb., o celkové předpokládané hodnotě 80,9 mld. Kč. Struktura těchto smluv, realizovaných územními samosprávnými celky, je uvedena v následující tabulce.

Tabulka č. 92: Přehled koncesních smluv územních samospráv podle předmětu smlouvy

Smlouvy na koncese a koncesní smlouvy územních samosprávných celků v realizaci k 31.12.2019		
Předmět koncesní smlouvy	**Předpokládaná hodnota předmětu koncesní smlouvy v (Kč)**	**Podíl na celkové hodnotě koncesních smluv (v %)**
Vodohospodářství	67 342 440 675	83,3
Energie	4 305 857 975	5,3
Sociální služby	3 654 137 110	4,5
Doprava	846 158 900	1,0
Volnočasová infrastruktura	2 788 411 318	3,5
Ostatní	1 933 404 484	2,4
Celkem	**80 870 410 462**	**100,0**

IV. Zhodnocení využití prostředků vynaložených k odstranění povodňových škod a k úhradě restitučních výdajů

1. Zhodnocení využití prostředků vynaložených k odstraňování povodňových škod

Ministerstvo pro místní rozvoj (MMR)

V rámci kapitoly MMR je realizován program č. 117 91 „Obnova obecního a krajského majetku po živelních pohromách“, jehož dokumentace byla zpracována podle zákona č. 12/2002 Sb., o státní pomoci při obnově území, ve znění pozdějších předpisů.

Cílem programu je přispět prostřednictvím dotace k obnově základních funkcí v území zabezpečovaných v působnosti územních samosprávných celků, a tím odstranit nebo omezit důsledky živelních pohrom. Dotace slouží k rekonstrukci nebo opravě obecního a krajského majetku postiženého živelní pohromou. Příjemcem dotace je obec nebo kraj.

Tabulka č. 93: Výdaje MMR spojené s řešením následků povodní (v tis. Kč)

Ukazatel	Skutečnost 2018	Rozpočet 2019		Skutečnost 2019	% plnění	Index 2019/2018
		schválený	po změnách			
1	2	3	4	5	6=5:4	7=5:2
117 91 - Obnova obecního a krajského majetku po živelních pohromách, v tom:	**48 672**	**50 000**	**40 000**	**33 488**	**83,7**	**68,8**
117 917 - Obnova majetku v r. 2016	5 880	x	x	1 874	x	31,9
117 918 - Obnova majetku v r. 2017	42 792	x	x	12 970	x	30,3
117 919 - Obnova majetku v r. 2018 a 2019	0	50 000	40 000	18 644	46,6	x

V roce 2019 byly v rámci programu č. 117 91 poskytnuty finanční prostředky ve výši 33 488 tis. Kč, což představovalo 83,7 % upraveného rozpočtu.

V roce 2019 byly v rámci tohoto programu dofinancovány akce podprogramu č. 117 917 „Obnova obecního a krajského majetku po živelních pohromách v roce 2016“ ve výši 1 874 tis. Kč.

V rámci podprogramu č. 117 918 „Obnova obecního a krajského majetku po živelních pohromách v roce 2017“ bylo vyčerpáno celkem 12 970 tis. Kč. Největší objem finančních prostředků byl poskytnut na financování akce „Rekonstrukce mostu 2-8222 u Sokolovny poškozeného přívalovým deštěm“ (5 029 tis. Kč) či „Obnova mostních objektů - SO 201 Most“ (4 567 tis. Kč).

V rámci podprogramu č. 117 919 „Obnova obecního a krajského majetku po živelních pohromách v roce 2018 a 2019“ bylo vyčerpáno celkem 18 644 tis. Kč. Největší objem finančních prostředků byl poskytnut na financování akce „Obnova mostu M14 přes potok Vranča v Novém Hrozenkově“ (4 284 tis. Kč), „Obnova mostu M12 přes potok Ráztoka v Novém Hrozenkově“ (3 638 tis. Kč) či „Obnova místní komunikace Kobyla“ (2 514 tis. Kč).

V nárocích z nespotřebovaných výdajů zůstala k 1.1.2020 částka 141 115 tis. Kč. Důvodem nedočerpání finančních prostředků je jednak snížení celkových nákladů na akci, a tím i snížení dotace, jednak náročnost a průtahy v procesu zadávání veřejných zakázek.

Ministerstvo spravedlnosti (MS)

V roce 2019 nemělo MS určen závazný ukazatel „Výdaje na odstraňování škod způsobených povodněmi v roce 2002“.

V průběhu roku 2019 bylo provedeno jedno rozpočtové opatření, převod finančních prostředků ve výši 527 000 Kč z kapitoly MS do kapitoly Ministerstvo vnitra s určením pro Národní archiv ČR. Finanční prostředky byly vymezeny na restaurování dalšího balíku 20 archivních krabic dokumentů Městského soudu v Praze v souladu s Dodatkem č. 9 k „Dohodě o součinnosti při konzervaci a restaurování dokumentů zasažených povodněmi v roce 2002“ uzavřeným mezi Národním archivem a Městským soudem v Praze.

Ministerstvo životního prostředí (MŽP)

Pro řešení následků povodní má kapitola MŽP určen program 115 270 MŽP Likvidace škod po živelních pohromách (dále jen „program“) s následujícími podprogramy:

- pro řešení následků povodní z roku 2013 se jedná o podprogram 115272 „MŽP Povodně 2013“ na základě UV č. 580/2013 a UV č. 845/2013 (kód účelu 143980044)
- pro obnovu částí území Jihomoravského kraje postižených sesuvy půdy v roce 2014 se jedná o podprogram 115273 „Likvidace škod po živelních pohromách roku 2014“ na základě UV č. 960/2014 (kód účelu 143980066).

Z podprogramu 115 272 „MŽP Povodně 2013“ nebyly v roce 2019 čerpány žádné finanční prostředky a k 31. 12. 2018 byl podprogram ukončen. Nedočerpané NNV v podprogramu 115 272 ve výši 6 248,33 tis. Kč (z toho 4 087,22 tis. Kč s účelem 143980044 a 2 161,11 tis. Kč bez účelu) byly v roce 2019 ukončeny.

Z podprogramu 115 273 „Likvidace škod po živelních pohromách roku 2014“ nebyly v roce 2019 čerpány žádné finanční prostředky. Zapojené NNV ve výši 43 654, 48 tis. Kč (účel 143980066 - na základě Usnesení vlády ČR č. 960 ze dne 24. listopadu 2014 - obnova částí území Jihomoravského kraje postižených sesuvy půdy v r. 2014) nebyly vyčerpány a byly v celé výši převedeny do roku 2020. Z těchto prostředků bude financována dosud nedokončená akce č. 115D273000003 „Dolní Věstonice, sanace svahů pro zprovoznění silnice III/42117“. Termín realizace podprogramu byl prodloužen do 30. 4. 2020.

Státní fond rozvoje bydlení

Z rozpočtu Státního fondu rozvoje bydlení (tj. mimo rámec výdajů státního rozpočtu) byly v roce 2019 čerpány finanční prostředky k odstranění následků živelních katastrof ve výši 564,51 tis. Kč, a to ve formě neinvestiční úrokové dotace k úvěru na regeneraci panelových domů (povodně 2002) dle NV č. 299/2001 Sb., ve znění NV č. 398/2002 Sb.

Tabulka č. 94: Přehled prostředků SFRB k odstranění následků živelních katastrof v letech 2017 až 2019 (v tis. Kč).

	2017	2018	2019
Neinvestiční úroková dotace k úvěru - povodně 2002	1 050,30	876,46	564,51
v tom: bytová družstva	773,92	600,08	288,13
společenství vlastníků bytových jednotek	276,38	276,38	276,38

2. Využití prostředků určených k úhradě restitučních výdajů poskytnutých na základě zákonů č. 164/1998 Sb., 21/2000 Sb. a 246/2000 Sb.

Zákonem č. 403/1990 Sb., o zmírnění následků některých majetkových křivd, bylo dosavadním uživatelům bytů a nebytových prostor ve vydávaných nemovitostech, které slouží pro činnost diplomatických a konzulárních misí, poskytování zdravotnických a sociálních služeb, potřeby školství, provoz kulturních a tělovýchovných zařízení, pracovní rehabilitaci

a zaměstnání zdravotně postižených osob, umožněno uzavřít s nabyvateli těchto objektů dohodu o užívání a nájmu nebytových prostor podle občanského zákoníku a souvisejících předpisů. Oprávněná osoba mohla dohodu vypovědět nejdříve po uplynutí 10 let ode dne účinnosti tohoto zákona (tj. po 1. listopadu 2000).

Tímto zákonem však nebyly stanoveny potřebné prostředky ke krytí výdajů s tím souvisejících, proto bylo financování výdajů řešeno zákonem č. 164/1998 Sb., kterým se mění zákon č. 500/1990 Sb., o působnosti orgánů ČR ve věcech převodů vlastnictví k některým věcem na jiné právnické nebo fyzické osoby. Podle tohoto zákona bylo v roce 1998 z prostředků Fondu národního majetku převedeno 5 480 mil. Kč na zvláštní účet státních finančních aktiv ke krytí nezbytných výdajů vyvolaných zánikem věcných břemen váznoucích na majetku vydaném oprávněným osobám a ke krytí nezbytných výdajů souvisejících s náhradou za majetek státu sloužící účelům výzkumu a vývoje vydaný oprávněným osobám.

Prostředky vyčleněné podle zákona č. 164/1998 Sb. však nepostačovaly v plné výši na krytí nezbytných výdajů vyvolaných zánikem věcných břemen na restituovaném majetku, proto byly v roce 2000 uvolněny další prostředky podle zákona č. 21/2000 Sb. (novela zákona č. 500/1990 Sb.) pro kapitolu Ministerstvo práce a sociálních věcí (4 000 mil. Kč) a podle zákona č. 246/2000 Sb. (také novela zákona č. 500/1990 Sb.) pro kapitoly Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy (2 090 mil. Kč), Ministerstvo kultury (1 489 mil. Kč), Ministerstvo zdravotnictví (700 mil. Kč) a pro OkÚ Kutná Hora (55 mil. Kč), v souhrnné výši 8 334 mil. Kč. Celkem tak bylo k uvedenému účelu vyčleněno přes 13,8 mld. Kč.

Do konce roku 2017 probíhalo financování prostřednictvím účtu státních finančních aktiv, kde byly soustředěny prostředky malé privatizace na výdaje ze zániku věcných břemen. Ministerstvo kultury bylo již jedinou kapitolou, která v posledních letech čerpala prostředky na tento účel. Vzhledem k tomu, že prostředky přidělené této kapitole byly již vyčerpány, bylo financování dobíhajících akcí zajištěno přímo z rozpočtu kapitoly (případně z NNV).

U kapitoly Ministerstvo kultury byla náhrada objektů vydaných v restitucích řešena především výstavbou nových kapacit zejména depozitního charakteru a současně také rekonstrukcí a modernizací stávajících nebo i případně nově získaných historických budov. K tomu je určen podprogram 134V113 - Náhrada úbytku objektů kulturních zařízení, který je součástí programu 134 110 – Rozvoj a obnova materiálně technické základny státních kulturních zařízení, jehož platnost byla prodloužena do roku 2020.

Ve sledovaném období bylo v podprogramu 134V113 vedeno 5 akcí, z toho 4 akcí Památníku národního písemnictví a 1 akce Institutu umění – Divadelního ústavu. Skutečné výdaje na tyto akce dosáhly v roce 2019 celkem 144,9 mil. Kč, což dokumentuje i následující tabulka:

Tabulka č. 95: Využití prostředků určených k úhradě restitučních výdajů v roce 2019 (v tis. Kč)

134V113 Náhrada úbytku objektů kulturních zařízení		Podkladová jednotka	Schválený rozpočet	Rozpočet po změnách	Konečný rozpočet	Skutečnost	plnění (%)
134V113000003	IDU, rekonstrukce budovy č.p. 887 Praha - Nekázanka	Výdaje kryté nároky	0	0	33 614	8 714	x
		Celkem	**0**	**0**	**33 614**	**8 714**	**x**
134V113000004	PNP Praha - rekonstrukce objektu V Sadech č.p. 44/2, Praha 6	Základní rozpočet	81 205	90 705	90 705	51 841	57,2
		Výdaje kryté nároky	0	0	31 223	31 223	x
		Celkem	**81 205**	**90 705**	**121 927**	**83 064**	**91,6**
134V113000005	PNP Praha - stěhování sbírkových fondů	Základní rozpočet	10 000	7 083	7 083	0	0,0
		Výdaje kryté nároky	0	0	8 444	4 604	x
		Celkem	**10 000**	**7 083**	**15 527**	**4 604**	**65,0**
134V113000008	PNP - Centrální depozitář Litoměřice, II. etapa výstavby	Základní rozpočet	65 691	63 919	63 919	45 300	70,9
		Výdaje kryté nároky	0	0	2 952	2 651	x
		Celkem	**65 691**	**63 919**	**66 871**	**47 951**	**75,0**
134V113000010	PNP Praha - nové expozice v objektu v Sadech čp. 44/2	Základní rozpočet	7 800	7 800	7 800	0	0,0
		Výdaje kryté nároky	0	0	752	532	x
		Celkem	**7 800**	**7 800**	**8 552**	**532**	**6,8**
Celkem			**164 696**	**169 506**	**246 492**	**144 865**	**85,5**

V. Vyčíslení rozdílu mezi příjmy z pojistného na důchodové pojištění a výdaji na dávky důchodového pojištění včetně výdajů spojených s výběrem pojistného na důchodové pojištění a výplatou dávek důchodového pojištění za rok 2019

Dle ustanovení § 36 odst. 3 zákona č. 218/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech a o změně některých souvisejících zákonů (rozpočtová pravidla), ve znění pozdějších předpisů, je součástí státních finančních aktiv také **zvláštní účet rezervy důchodového pojištění, na který ministerstvo za každý rok, ve kterém byly příjmy** pojistného na důchodové pojištění včetně příjmů z penále a pokut připadajících na důchodové pojištění vyšší než výdaje na dávky důchodového pojištění včetně výdajů spojených s výběrem pojistného na důchodové pojištění a výplatou dávek důchodového pojištění, **převádí ze státního rozpočtu částku ve výši rozdílu těchto příjmů a výdajů.**

Způsob výpočtu rozdílu těchto příjmů a výdajů je stanoven vyhláškou č. 76/2005 Sb., o stanovení způsobu výpočtu rozdílu mezi příjmy pojistného na důchodové pojištění a výdaji na dávky důchodového pojištění, ve znění pozdějších předpisů.

Příjmy z pojistného na důchodové pojištění, které plátci platí povinně, včetně příjmů z penále a pokut činily 494,0 mld. Kč. Příjmy z dobrovolného důchodového pojištění činily 307,0 mil. Kč. **Příjmy z pojistného na důchodové pojištění včetně pokut a penále a příjmy z dobrovolného důchodového pojištění dosáhly za všechny kapitoly státního rozpočtu, které pojistné vybírají, v úhrnu částky 494,3 mld. Kč**. Tato částka tak představuje celkové příjmy pro účely výpočtu rozdílu důchodového účtu.

Výdaje na dávky důchodového pojištění činily za všechny kapitoly státního rozpočtu, ze kterých jsou vypláceny, v úhrnu **471,6 mld. Kč.**

Výše výdajů spojených s výběrem pojistného na důchodové pojištění a výplatou dávek důchodového pojištění („výdaje na správu“) v kapitole Ministerstvo práce a sociálních věcí se vypočítá jako součin koeficientu 0,9241 a výdajů České správy sociálního zabezpečení snížených o:

a) výdaje na dávky důchodového pojištění,

b) výdaje na dávky nemocenského pojištění,

c) výdaje na další dávky sociálního zabezpečení,

d) výdaje na výplaty, které podle zvláštních právních předpisů provádí Česká správa sociálního zabezpečení,

e) výdaje na společné programy Evropské unie a České republiky s výjimkou programů, které se týkají důchodového pojištění.

Výdaje na správu v kapitole Ministerstvo práce a sociálních věcí byly vypočteny ve výši 6,1 mld. Kč.

Výše výdajů na správu necivilních správ sociálního zabezpečení Ministerstva obrany, Ministerstva vnitra a Vězeňské služby Ministerstva spravedlnosti se vypočítá jako součin výdajů na dávky důchodového pojištění v příslušné rozpočtové kapitole a čísla vypočteného jako podíl výdajů na správu v kapitole Ministerstvo práce a sociálních věcí k výdajům na dávky důchodového pojištění v kapitole Ministerstvo práce a sociálních věcí.

Výdaje na správu necivilních správ sociálního zabezpečení Ministerstva obrany, Ministerstva vnitra a Vězeňské služby Ministerstva spravedlnosti byly vypočteny ve výši 148,3 mil. Kč.

U kapitoly Ministerstvo financí a Generální inspekce bezpečnostních sborů nejsou výdaje na správu propočítávány, jelikož z této kapitoly nejsou vypláceny dávky důchodového pojištění; z této kapitoly jsou vypláceny dávky nemocenského pojištění a zvláštní sociální dávky příslušníků ozbrojených sil – celníků při skončení služebního poměru.

Celkové výdaje na správu byly vypočteny za všechny kapitoly ve výši **6,3 mld. Kč.**

Výdaje na dávky důchodového pojištění a výdaje na správu dosáhly v úhrnu 477,9 mld. Kč. Celkové příjmy dosáhly v úhrnu částky 494,3 mld. Kč, jsou tedy vyšší o 16,4 mld. Kč, což představuje přebytek hospodaření systému důchodového pojištění v roce 2019.

Výsledek hospodaření systému důchodového pojištění dokumentuje následující tabulka.

Tabulka č. 96: Výpočet salda hospodaření systému důchodového pojištění (v tis. Kč)

	MPSV	MO	MV	MS	MF	GIBS		Celkem
Příjmy z pojistného na důchodové pojištění celkem	**480 288 001**	**4 243 017**	**7 965 539**	**1 100 269**	**681 184**	**59 916**		**494 337 926**
v tom: příjmy z pojistného na důchodové pojištění	479 981 038	4 243 017	7 965 539	1 100 269	681 184	59 916		494 030 963
příjmy z dobrovolného pojistného na důchodové pojištění	306 963							306 963
Výdaje na dávky důchodového pojištění	**460 508 361**	**4 604 225**	**5 698 869**	**766 093**	**0**	**0**		**471 577 548**
Správní výdaje České správy sociálního zabezpečení	6 680 586							
Koeficient:								
pro kapitolu MPSV (stanoven vyhláškou č. 76/2005 Sb. ve znění pozdějších předpisů)	0,9241							
pro ostatní kapitoly (podíl výdajů na správu v kapitole MPSV k výdajům na dávky důchodového pojištění		0,0134	0,0134	0,0134				
Výdaje na správu - výdaje spojené s výběrem pojistného na důchodové pojištění a výplatou dávek důchodového pojištění:								
v kapitole MPSV (součin správních výdajů České správy sociálního zabezpečení a koeficientu)	**6 173 530**							
v ostatních kapitolách (součin výdajů na dávky důchodového pojištění a koeficientu)		**61 697**	**76 365**	**10 266**				
Součet výdajů na dávky důchodového pojištění a výdajů na správu	**466 681 891**	**4 665 922**	**5 775 234**	**776 359**				**477 899 406**
Rozdíl příjmů z pojistného na důchodové pojištění a výdajů na dávky důchodového pojištění včetně výdajů na správu	**13 606 110**	**-422 905**	**2 190 305**	**323 910**	**681 184**	**59 916**		**16 438 520**
Stav hospodaření důchodového účtu po zohlednění skutečností ovlivňujících výši příjmu (přebytek+; schodek-)	**13 606 110**	**-422 905**	**2 190 305**	**323 910**	**681 184**	**59 916**	**0**	**16 438 520**

**) Vzhledem k tomu, že kapitola 313-MPSV od roku 2014 začlenila do závazného ukazatele Dávky důchodového pojištění rovněž výdaje na poštovní služby (POL 5161) spojené s výplatou dávek důchodového pojištění, bylo poštovné (POL 5161) od výdajů na dávky důchodového pojištění MPSV odečteno. O tyto poštovní výdaje byly navýšeny správní výdaje ČSSZ.*

Saldo hospodaření systému důchodového pojištění je součástí celkového výsledku hospodaření státního rozpočtu.

VI. Vyhodnocení souhrnných rozpočtových vztahů k rozpočtu EU a finančních mechanismů

1. Výdaje na programy spolufinancované z prostředků Evropské unie (bez společné zemědělské politiky)

Fondy Evropské unie představují hlavní nástroj pro realizaci politiky hospodářské, sociální a územní soudržnosti, jejichž cílem je snižování rozdílů mezi úrovní regionů a členských států Evropské unie.

Výdaje na financování společných programů České republiky a Evropské unie (bez společné zemědělské politiky) byly ve schváleném rozpočtu na rok 2019 stanoveny v celkové výši 65,8 mld. Kč, z toho více než 5,0 mld. Kč představovaly národní prostředky a téměř 60,8 mld. Kč prostředky s předpokladem krytí z rozpočtu EU. Rozpočet po změnách činil 95,0 mld. Kč, z toho 89,8 mld. Kč (94,6 %) představovaly prostředky z rozpočtu EU a 5,2 mld. Kč představovaly národní prostředky. Schválený rozpočet byl tedy navýšen o 29,1 mld. Kč, když podíl národních prostředků vzrostl o 112,0 mil. Kč a podíl prostředků z rozpočtu EU vzrostl o 29,0 mld. Kč. **Čerpáno** bylo celkem **100,1 mld. Kč** (včetně NNV), z toho 8,2 mld. Kč činily národní prostředky a 92,0 mld. Kč prostředky kryté příjmy z rozpočtu EU. Skutečné čerpání NNV k 31.12.2019 činilo 27,6 mld. Kč. Podrobnější údaje jsou obsaženy v Tabulka č. 99.

Na **operační programy programového období 2007-2013** nebyly na rok 2019 rozpočtovány žádné výdaje. **Vynaloženo** bylo celkem **401,9 mil. Kč** národních prostředků, jednalo se o čerpání nároků z nespotřebovaných výdajů v kapitole Ministerstvo pro místní rozvoj v rámci OP Technická pomoc a regionálních operačních programů.

Na **operační programy programového období 2014-2020** bylo ve výdajích schváleného rozpočtu na rok 2019 vyčleněno celkem 64,3 mld. Kč, z toho 4,9 mld. Kč národních prostředků a 59,4 mld. Kč prostředků s předpokládaným krytím příjmy z rozpočtu EU. Nejvíce prostředků bylo rozpočtováno v kapitole Ministerstvo dopravy v rámci OP Doprava 2014+, celkem téměř 18,0 mld. Kč. **Čerpáno** bylo **95,7 mld. Kč** (z toho 7,5 mld. Kč národních prostředků a 88,2 mld. Kč prostředků z rozpočtu EU). Nejvíce prostředků uvolnila kapitola Ministerstvo pro místní rozvoj ve výši 22,2 mld. Kč (z toho 1,0 mld. Kč národních prostředků a 21,2 mld. Kč prostředků z rozpočtu EU) v rámci Integrovaného regionálního operačního programu 2014+, dále kapitola Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy ve výši 19,6 mld. Kč (z toho 3,2 mld. Kč národních prostředků a 16,4 mld. Kč prostředků z rozpočtu EU) v rámci OP Výzkum, vývoj a vzdělávání 2014+, kapitola Ministerstvo dopravy uvolnila 14,6 mld. Kč (z toho 15,3 mil. Kč národních prostředků a 14,6 mld. Kč prostředků z rozpočtu EU) v rámci OP Doprava 2014+ (CF, ERDF), kapitola Ministerstvo průmyslu a obchodu uvolnila 12,0 mld. Kč (z toho 691,1 mil. Kč národních prostředků a 11,3 mld. Kč prostředků z rozpočtu EU) v rámci OP Podnikání a inovace pro konkurenceschopnost 2014+, kapitola Ministerstvo životního prostředí uvolnila 11,5 mld. Kč (z toho 12,5 mil. Kč národních prostředků a 11,5 mld. Kč prostředků z rozpočtu EU) v rámci OP Životní prostředí 2014+ (CF, ERDF), kapitola Ministerstvo práce a sociálních věcí uvolnila 9,1 mld. Kč (z toho 1,3 mld. Kč národních prostředků a 7,8 mld. Kč prostředků z rozpočtu EU) v rámci OP Zaměstnanost 2014+ atd. Skutečné čerpání nároků z nespotřebovaných výdajů k 31.12.2019 činilo 23,7 mld. Kč.

Čerpání výdajů na operační programy programového období 2007-2013 a 2014-2020 po jednotlivých OP obsahuje Tabulka č. 98.

Výdaje na **komunitární programy** byly ve státním rozpočtu zahrnuty ve výši 1,1 mld. Kč za obě programová období, z toho 108,0 mil. Kč představovaly národní prostředky a 1,0 mld. Kč prostředky z rozpočtu EU. Nejvíce prostředků bylo rozpočtováno v kapitole Ministerstvo dopravy na Nástroj pro propojení Evropy 2014+ v částce 927,9 mil. Kč (z toho 2,2 mil. Kč národních prostředků a 925,7 mil. Kč prostředků z rozpočtu EU). **Čerpány** byly **3,3 mld. Kč**, z toho 86,6 mil. Kč národních prostředků a 3,3 mld. Kč prostředků z rozpočtu EU. Nejvíce čerpala kapitola Ministerstvo dopravy na výše zmíněný program v částce 3,2 mld. Kč (z toho 1,7 mil. Kč národních prostředků a 3,2 mld. Kč prostředků z rozpočtu EU). Skutečné čerpání nároků z nespotřebovaných výdajů k 31.12.2019 činilo 3,1 mld. Kč.

Ostatní programy, včetně Twinning-out, byly ve schváleném státním rozpočtu na rok 2019 zahrnuty v částce 388,9 mil. Kč za obě programová období, z toho 48,8 mil. Kč národních prostředků a 340,2 mil. Kč prostředků krytých příjmy z rozpočtu EU. Z celku na Ministerstvo práce a sociálních věcí připadlo 125,3 mil. Kč (z toho 18,8 mil. Kč z českých zdrojů a 106,5 mil. Kč z rozpočtu EU) na program Potravinové a materiální pomoci, v rámci kapitoly Ministerstvo vnitra připadlo na Azylový a migrační fond a Fond pro vnitřní bezpečnost 217,4 mil. Kč (z toho 26,8 mil. Kč z českých zdrojů a 190,6 mil. Kč z rozpočtu EU), dále toto ministerstvo plánovalo pokračovat v realizaci projektu Evropská migrační síť (rozpočet 752,1 tis. Kč, z toho 156,7 tis. Kč z českých zdrojů a 595,4 tis. Kč z rozpočtu EU) atd. **Celkem** bylo **vynaloženo 650,1 mil. Kč**, z toho 129,4 mil. Kč národních prostředků a 520,7 mil Kč prostředků z rozpočtu EU. Nejvíce čerpala kapitola Ministerstvo vnitra v částce 376,9 mil. Kč (z toho 89,4 mil. Kč národních prostředků a 287,5 mil. Kč prostředků z rozpočtu EU) a kapitola Ministerstvo práce a sociálních věcí v částce 176,3 mil. Kč (z toho 26,4 mil. Kč národních prostředků a 149,9 mil. Kč prostředků z rozpočtu EU) v rámci výše zmíněných projektů. Skutečné čerpání nároků z nespotřebovaných výdajů k 31.12.2019 činilo 375,0 mil. Kč.

2. Společná zemědělská politika a společná rybářská politika

Společná zemědělská politika (SZP) je financována prostřednictvím Evropského zemědělského fondu rozvoje venkova, který slouží ke zvýšení konkurenceschopnosti zemědělství a lesnictví, zlepšení životního prostředí a krajiny, kvality života ve venkovských oblastech a diversifikace hospodářství venkova, a Evropského zemědělského záručního fondu na financování tržních a dalších opatření.

Výdaje na SZP byly ve schváleném státním rozpočtu na rok 2019 stanoveny v celkovém objemu 37,2 mld. Kč v kapitole Ministerstvo zemědělství. Největší položku tvořily přímé platby, které se vyplácejí na principu předfinancování ze státního rozpočtu a které byly stanoveny v celkové výši 22,2 mld. Kč, z toho 650,5 mil. Kč představovaly národní zdroje a 21,5 mld. Kč prostředky z rozpočtu EU. Na podporu rozvoje venkova byla rozpočtována částka 13,9 mld. Kč, z toho 4,5 mld. Kč představovaly prostředky státního rozpočtu a 9,4 mld. Kč představovaly prostředky EU. Provádění tržních opatření v rámci společné organizace trhu byly ve státním rozpočtu zahrnuty ve výši 1,0 mld. Kč, z národních zdrojů mělo být čerpáno 572,6 mil. Kč a z rozpočtu EU 463,1 mil. Kč. V rámci SZP bylo v roce 2019 ze státního rozpočtu **poskytnuto celkem 39,9 mld. Kč**, vč. použití nároků z nespotřebovaných výdajů předchozích let ve výši 13,3 mld. Kč. Z toho 6,9 mld. Kč představovaly národní prostředky a 33,0 mld. Kč prostředky kryté příjmy z rozpočtu EU.

Plnění jednotlivých ukazatelů SZP v roce 2019 je uvedeno v následující tabulce:

Tabulka č. 97: Společná zemědělská politika (v tis. Kč)

Společná zemědělská politika	Rozpočet 2019		Skutečnost 2019		
				z toho	
	schválený	po změnách	celkem	státní rozpočet	nároky
Přímé platby - předfinancování ze SR (prostředky EU)	21 542 450	21 542 450	22 100 856	10 192 669	11 908 187
Přímé platby - doplňkové PVP (prostředky ČR)	650 525	650 525	650 160	623 807	26 353
Program Rozvoj venkova (prostředky ČR)	4 500 000	5 132 067	5 718 233	4 734 454	983 779
Program Rozvoj venkova (prostředky EU)	9 435 369	10 935 369	10 530 882	10 525 872	5 011
Společná organizace trhu (prostředky ČR)	572 639	572 639	493 949	239 763	254 186
Společná organizace trhu (prostředky EU)	463 135	463 135	406 977	249 643	157 334
C e l k e m	**37 164 118**	**39 296 185**	**39 901 058**	**26 566 207**	**13 334 851**

Z částky **22,1 mld. Kč** použité na **předfinancování přímých plateb** (vč. nároků) bylo poskytnuto na jednotnou platbu na plochu zemědělské půdy 12,2 mld. Kč, na platby pro zemědělce dodržující zemědělské postupy příznivé pro klima a životní prostředí 6,5 mld. Kč, na platby pro mladé zemědělce 179,0 mil. Kč, na dobrovolnou podporu vázanou na produkci 2,9 mld. Kč a na platby kompenzace finanční disciplíny 282,0 mil. Kč. Pro rok 2019 byly na předfinancování přímých plateb rozpočtovány příjmy z EU ve výši 21,5 mld. Kč, skutečně Ministerstvo zemědělství obdrželo částku 21,9 mld. Kč, tj. plnění příjmů z EU na 101,6 %. **Doplňkové národní platby** na poskytování přechodných vnitrostátních podpor (PVP) dosáhly **650,2 mil. Kč**, z toho 26,4 mil. Kč byly prostředky z nároků z nespotřebovaných výdajů.

V rámci **programu rozvoje venkova** jsou poskytovány platby za přírodní znevýhodnění v horských oblastech, v oblastech s jinými znevýhodněními a v oblastech Natura 2000 na zemědělské půdě podle příslušných právních předpisů. V roce 2019 bylo na SZIF převedeno celkem **16,2 mld. Kč** (vč. 988,8 mil. Kč z nároků z nespotřebovaných výdajů). Z celku 5,7 mld. Kč představovaly národní prostředky a 10,5 mld. Kč prostředky kryté příjmy z rozpočtu EU. Na realizaci programu rozvoje venkova byla poskytnuta z rozpočtu EU pro rok 2019 do příjmů Ministerstva zemědělství částka ve výši 10,1 mld. Kč, tj. 92,1 % rozpočtu po změnách ve výši 10,9 mld. Kč.

V rámci **společné organizace trhu** jsou realizována tržní opatření, stanovená jednotlivými předpisy EU a ČR, která řeší zejména výkyvy poptávky a nabídky trhu. Většina opatření je plně hrazena z rozpočtu EU (např. vývozní subvence, podpora na restrukturalizaci a přeměnu vinic), některá je však nutné spolufinancovat z národních zdrojů (např. zlepšení výroby včelařských produktů a jejich uvádění na trh, ovoce a zelenina do škol, podpora spotřeby školního mléka, apod.). Čerpáno bylo celkem **900,9 mil. Kč**, vč. 411,5 mil. Kč prostředků z nároků z nespotřebovaných výdajů. Z celku 493,9 mil. Kč byly národní prostředky a 407,0 mil. Kč prostředky z rozpočtu EU. Příjmy z rozpočtu EU činily 467,4 mil. Kč, tj. 100,9 % rozpočtu.

Společná rybářská politika (SRP) je financována prostřednictvím Evropského námořního a rybářského fondu. Mezi hlavní úkoly a priority této politiky patří např. stanovení pravidel evropského rybolovu, poskytování finančních prostředků a technické podpory iniciativám usilujícím o větší udržitelnost odvětví a omezení dopadů rybolovu na životní prostředí, řízení společné organizace trhu, podpora rozvoje dynamického odvětví akvakultury, řízení rybářské flotily EU apod.

SRP je v ČR realizována prostřednictvím OP Rybářství 2014+ v kapitole Ministerstvo zemědělství. Ve schváleném státním rozpočtu na rok 2019 bylo počítáno s částkou 160,0 mil. Kč, z toho 40,0 mil. Kč činily národní prostředky a 120,0 mil. Kč byly prostředky z rozpočtu EU. **Čerpáno** bylo **162,4 mil. Kč** (45,1 mil. Kč národní prostředky a 117,3 mil. Kč prostředky z rozpočtu EU).

Rok 2019 byl čtvrtým rokem čerpání prostředků z OP Rybářství 2014+. Nejvyšší čerpání proběhlo v opatření 2.2. Produktivní investice do akvakultury a to ve výši cca 117,5 mil. Kč. Druhým nejvíce čerpaným opatřením bylo opatření 2.4. Recirkulační zařízení a průtočné systémy s dočišťováním a to ve výši cca 12,3 mil. Kč. Dále byly čerpány mzdové prostředky pracovníků Řídícího orgánu, kteří pracují na hlavní pracovní poměr a jsou hrazeni plně z prostředků OP Rybářství 2014+.

3. Finanční mechanismy EHP a Norska, Program švýcarsko-české spolupráce

Česká republika je příjemcem finanční podpory z Evropského hospodářského prostoru (EHP) a Norských fondů od vstupu do EU a EHP v roce 2004. Hlavními oblastmi podpory jsou: ochrana životního prostředí, boj s organizovaným zločinem a posilování systému justice, zkvalitňování služeb ve zdravotnictví, uchování kulturního dědictví, spolupráce v oblasti výzkumu, rozvoj občanské společnosti, zlepšování situace ohrožených skupin obyvatel, atd. Na rok 2019 byly plánovány výdaje pouze na třetí grantové období 2014-2021 ve výši 352,8 mil. Kč, z toho 82,5 mil. Kč představovaly národní prostředky a 270,3 mil. Kč prostředky z finančních mechanismů. Oproti druhému grantovému období (2009-2014), které bylo v roce 2018 ukončeno, je ve třetím grantovém období ČR zavázána zajistit z národních zdrojů 15 % spolufinancování všech výdajů na úrovni jednotlivých programů. Tento fakt má vliv na výši prostředků určených na spolufinancování ze státního rozpočtu.

Rozpočtovaná částka odpovídala tomu, že v roce 2019 byly plánovány zejména výdaje spojené s koordinací na národní úrovni z Technické asistence, výdaje na řízení jednotlivých programů a na bilaterální spolupráci mezi ČR a zeměmi EHP. Výdaje v rámci jednotlivých projektů zaměřených na různé oblasti (např. školství, věda a výzkum, životní prostředí, zdravotnictví aj.), byly nižší oproti plánu. Důvodem bylo obecně zpoždění v přípravě jednotlivých otevřených výzev pro předkládání projektů.

V roce 2017 došlo k ukončení všech programů spolufinancovaných z Programu švýcarsko-české spolupráce, proto nebyl pro rok 2019 rozpočtován.

V roce 2019 bylo v rámci uvedených nástrojů pomoci **čerpáno** celkem **77,0 mil. Kč**, tj. 21,8 % rozpočtu po změnách. Z celku 8,9 mil. Kč připadlo na národní prostředky a 68,1 mil. Kč na prostředky z obou nástrojů. Skutečné čerpání NNV k 31.12.2019 činilo 50,3 mil. Kč. Nižší čerpání, ať už ve srovnání s předešlými roky nebo v porovnání s plánovaným rozpočtem, bylo dáno faktem, že i během roku 2019 byly čerpány především prostředky související s řízením Finančních mechanismů EHP a Norska na národní a programové úrovni, avšak z důvodů zpoždění otevřených výzev byly čerpány pouze minimální prostředky na financování jednotlivých projektů, jejichž zahájení se u většiny programů posunulo z druhé poloviny roku 2019 na rok 2020. V rámci Programu švýcarsko-české spolupráce byly čerpány pouze prostředky z nároků z nespotřebovaných výdajů v rámci programu INOSTART, který je zaměřen na poskytování zajištěných úvěrů pro inovativní malé a střední podnikatele.

Údaje o rozpočtu, jeho změnách a čerpání a údaje o nárocích z nespotřebovaných výdajů, týkající se společných programů EU a ČR, společné zemědělské politiky a finančních mechanismů EHP/Norsko a Programu švýcarsko-české spolupráce, podle jednotlivých kapitol, jsou uvedeny v Tabulka č. 99

Tabulka č. 98: Čerpání výdajů na operační programy v programovém období 2007-2013 a 2014-2020 v roce 2019 (v tis. Kč)

Nástroj	Název operačního programu	Schválený rozpočet			Rozpočet po změnách			Skutečnost			Stav nároků z nespotřebovaných výdajů k 1.1.2019			Skutečné čerpání nároků z nespotřebovaných výdajů k 31.12.2019			Stav nároků z nespotřebovaných výdajů k 1.1.2020		
		podíl SR	kryto příjmem z rozpočtu EU	celkem	podíl SR	kryto příjmem z rozpočtu EU	celkem	podíl SR	kryto příjmem z rozpočtu EU	celkem	podíl SR	kryto příjmem z rozpočtu EU	celkem	podíl SR	kryto příjmem z rozpočtu EU	celkem	podíl SR	kryto příjmem z rozpočtu EU	celkem
03200	OP Vzdělávání pro konkurenceschopnost										2	9	11				2	9	11
03300	OP Lidské zdroje a zaměstnanost										44 215	28 920	73 135				44 215	28 920	73 135
03600	Integrovaný operační program										308 797	129 734	438 531				308 797	129 734	438 531
03701	OP Technická pomoc - MMR							317 806		317 806	325 895		325 895	317 806		317 806	8 089		8 089
03800	Regionální operační programy							84 113		84 113	592 155		592 155	84 113		84 113	508 042		508 042
03900	OP Praha Konkurenceschopnost										24 592		24 592				24 592		24 592
04000	OP Praha Adaptabilita										106		106				106		106
04100	OP Přeshraniční spolupráce pro cíl EÚS - MMR										67 265		67 265				67 042		67 042
04101	OP Přeshraniční spolupráce pro cíl EÚS ČR - Bavorsko										871		871				871		871
05200	OP Doprava - CF										13 529	76 664	90 193						
05300	OP Životní prostředí - ERDF										41 974		41 974						
05400	OP Životní prostředí - CF										9 939	22 350	32 289						
OP 2007-2013 celkem		**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**401 919**	**0**	**401 919**	**1 429 340**	**257 677**	**1 687 017**	**401 919**	**0**	**401 919**	**961 756**	**158 663**	**1 120 420**
10100	OP Rybářství 2014+	40 000	120 000	160 000	40 000	120 000	160 000	45 095	117 312	162 408	53 925	52 681	106 606	22 235	48 589	70 824	48 830	55 369	104 199
10200	OP Podnikání a inovace pro konkurenceschopnost 2014+	320 000	4 000 000	4 320 000	319 871	11 224 272	11 544 143	691 136	11 299 561	11 990 697	2 316 555	1 554 886	3 871 441	643 979	1 505 497	2 149 476	1 945 291	1 479 597	3 424 887
10300	OP Výzkum,vývoj a vzdělávání 2014+	2 513 830	10 353 269	12 867 099	2 568 333	15 481 167	18 049 500	3 282 342	16 665 784	19 948 126	1 951 998	4 093 466	6 045 464	1 502 373	3 298 541	4 800 915	1 237 989	2 908 849	4 146 838
10400	OP Zaměstnanost 2014+	1 261 115	10 223 449	11 484 563	1 142 855	10 138 038	11 280 893	1 533 027	8 515 149	10 048 176	1 035 523	3 735 926	4 771 449	550 752	1 068 335	1 619 086	644 073	5 325 332	5 969 404
10501	OP Doprava - ERDF 2014+		3 841 179	3 841 179		3 841 179	3 841 179		2 220 752	2 220 752	711	1 665 841	1 666 553		141 591	141 591		1 762 018	1 762 018
10502	OP Doprava - CF 2014+	10 410	14 102 485	14 112 895	10 410	14 102 485	14 112 895	15 339	12 346 010	12 361 349	20 729	7 548 899	7 569 629	7 099	4 641 289	4 648 388	16 512	10 829 625	10 846 136
10601	OP Životní prostředí - ERDF2014+	28 475	732 048	760 523	28 414	1 314 300	1 342 714	37 727	1 303 620	1 341 347	36 000	1 007 035	1 043 035	17 268	693 240	710 508	27 650	785 259	812 909
10602	OP Životní prostředí - CF 2014+	251 227	7 318 549	7 569 776	438 299	10 249 089	10 687 388	300 125	10 472 560	10 772 686	482 067	2 935 085	3 417 152	80 476	2 488 263	2 568 739	570 889	2 933 901	3 504 790
10700	Integrovaný regionální operační program 2014+	354 676	6 802 849	7 157 525	328 465	19 991 633	20 320 098	1 407 803	23 255 485	24 663 288	6 780 913	6 784 435	13 565 348	1 313 979	4 992 719	6 306 698	5 688 213	3 452 028	9 140 242
10800	OP Praha - pól růstu ČR 2014+		1 116 998	1 116 998		1 116 998	1 116 998		1 048 306	1 048 306								68 692	68 692
10901	OP Technická pomoc - MMR 2014+	38 819	400 000	438 819	39 262	402 513	441 776	101 560	575 480	677 040	148 577	877 719	1 026 295	72 859	413 806	486 665	86 279	704 752	791 031
10902	OP Technická pomoc Auditní orgán 2014+	25 759	207 354	233 112	26 053	209 315	235 368	30 188	171 036	201 224	32 669	183 005	215 674	9 988	56 578	66 566	28 269	219 782	248 051
10903	OP Technická pomoc Platební a certifikační orgán 2014+	6 360	49 764	56 124	6 360	49 764	56 124	6 455	36 615	43 070	5 275	24 297	29 571	1 366	7 777	9 143	5 179	37 446	42 625
10904	OP Technická pomoc CKB AFCOS 2014+	184	1 043	1 227	184	1 043	1 227	1 298	7 366	8 664	1 194	6 714	7 907	1 178	6 685	7 864	344	1 892	2 236
10905	OP Technická pomoc - Ostatní 2014+	2 536	15 748	18 283	2 562	15 894	18 455	1 928	10 925	12 854	3 561	20 245	23 806	905	5 126	6 031	4 228	25 400	29 628
11000	Programy přeshraniční spolupráce INTERREG V-A - Technická pomoc 2014+	15 544	45 000	60 544	25 544	45 000	70 544	69 376	23 530	92 906	92 793	98 832	191 625	54 474	3 408	57 882	48 961	120 302	169 263
11001	Programy přeshraniční spolupráce INTERREG V-A ČR-Pl 2014+	4 484	33 198	37 682	2 640	71 327	73 967	5 821	53 724	59 545	16 362	15 091	31 454	5 128	13 046	18 174	13 181	32 695	45 875
11002	Programy přeshraniční spolupráce INTERREG V-A ČR-Sl 2014+	787	2 761	3 549	732	2 446	3 178	975	5 527	6 502	1 548	4 106	5 654	548	3 105	3 653	1 305	1 026	2 330
11003	Programy přeshraniční spolupráce INTERREG V-A ČR-Rk 2014+	3 016	10 091	13 107	3 085	10 479	13 564	1 692	15 402	17 094	2 086	24 641	26 727	1 328	13 344	14 671	3 479	19 718	23 197
11004	Programy přeshraniční spolupráce INTERREG V-A ČR-Bv 2014+	1 066	4 872	5 938	1 448	7 038	8 486	731	4 128	4 859	2 769	21 470	24 239	177	991	1 168	3 486	24 381	27 867
11005	Programy přeshraniční spolupráce INTERREG V-A ČR-Ss 2014+	2 000	1 500	3 500	2 000	5 447	7 447	4 430	10 318	14 748	11 779	35 800	47 578	4 305	9 613	13 918	9 349	30 928	40 277
11100	OP nadnárodní spolupráce - Technická pomoc 2014+		2 000	2 000		2 000	2 000		279	279	217	5 219	5 436				217	6 940	7 157
11101	OP nadnárodní spolupráce Central Europe 2014+	4 050	17 000	21 050	4 003	16 733	20 736	4 052	17 139	21 192	5 070	29 114	34 184	1 859	11 421	13 280	5 078	27 483	32 561
11102	OP nadnárodní spolupráce Danube 2014+	2 513	3 289	5 802	2 560	3 556	6 116	1 737	3 576	5 313	4 442	8 577	13 018	315	1 788	2 103	5 264	8 557	13 822
11200	OP meziregionální spolupráce 2014+	2 602	293	2 895	2 692	803	3 495	1 850	623	2 472	1 839	784	2 623	16	91	107	2 681	964	3 646
OP 2014-2020 celkem		**4 889 452**	**59 404 737**	**64 294 189**	**4 995 772**	**88 422 517**	**93 418 289**	**7 544 689**	**88 180 207**	**95 724 896**	**13 008 602**	**30 733 867**	**43 742 469**	**4 292 607**	**19 424 843**	**23 717 451**	**10 396 746**	**30 862 935**	**41 259 680**
Celkem		**4 889 452**	**59 404 737**	**64 294 189**	**4 995 772**	**88 422 517**	**93 418 289**	**7 946 608**	**88 180 207**	**96 126 815**	**14 437 942**	**30 991 544**	**45 429 486**	**4 694 526**	**19 424 843**	**24 119 369**	**11 358 502**	**31 021 598**	**42 380 100**

Tabulka č. 99: Výdaje na financování společných programů EU a ČR vč. SZP a FM ze státního rozpočtu v roce 2019 (v tis. Kč) – 5 stran

Kapitola	Programové období	Nástroj		Schválený rozpočet			Rozpočet po změnách			Skutečnost			Stav nároků z nespotřebovaných výdajů k 1.1.2019			Skutečné čerpání nároků z nespotřebovaných výdajů k 31.12.2019			Stav nároků z nespotřebovaných výdajů k 1.1.2019		
				podíl SR	kryto příjmem z rozpočtu EU	celkem	podíl SR	kryto příjmem z rozpočtu EU	celkem	podíl SR	kryto příjmem z rozpočtu EU	celkem	podíl SR	kryto příjmem z rozpočtu EU	celkem	podíl SR	kryto příjmem z rozpočtu EU	celkem	podíl SR	kryto příjmem z rozpočtu EU	celkem
KPR	Programové období 2014-2020	10601	OP Životní prostředí - ERDF2014+								3 244	3 244		7 795	7 795		3 244	3 244		4 551	4 551
		Výsledek									**3 244**	**3 244**		**7 795**	**7 795**		**3 244**	**3 244**		**4 551**	**4 551**
ÚV ČR	Programové období 2004-2013	04602	Jiné programy/projekty EU - EMCDDA	0		0	1 557		1 557	1 112	1 112	2 223	30		30				476		476
		04717	KP Evropa pro občany	57		57	183		183	151	416	567	0	2	3				32	97	129
		04743	KP Rights, Equality and Citizenship										17	318	335						
		Výsledek		**57**		**57**	**1 740**		**1 740**	**1 263**	**1 527**	**2 790**	**47**	**321**	**368**				**508**	**97**	**605**
	Programové období 2014-2020	10300	OP Výzkum,vývoj a vzdělávání 2014+	5 362	22 567	27 929	5 362	22 567	27 929	6 652	27 993	34 644	5 701	23 998	29 699	3 977	16 736	20 713	4 412	18 572	22 984
		10400	OP Zaměstnanost 2014+	10 921	38 601	49 523	10 921	38 601	49 523	12 727	44 862	57 589	14 173	56 571	70 744	5 114	18 504	23 618	12 367	50 311	62 677
		10905	OP Technická pomoc - Ostatní 2014+	153	866	1 018	153	866	1 018	560	3 173	3 733	1 175	6 725	7 900	529	2 997	3 526	767	4 417	5 185
		11102	OP nadnárodní spolupráce Danube 2014+	263	1 489	1 752	263	1 489	1 752	239	1 360	1 599	161	912	1 073	57	322	379	184	1 042	1 226
		12109	KP 3. Akční program v oblasti zdraví	75		75	75		75				511	718	1 229				586	718	1 304
		Výsledek		**16 774**	**63 523**	**80 297**	**16 774**	**63 523**	**80 297**	**20 178**	**77 387**	**97 565**	**21 721**	**88 924**	**110 645**	**9 677**	**38 560**	**48 236**	**18 316**	**75 060**	**93 376**
MZV	Programové období 2004-2013	03300	OP Lidské zdroje a zaměstnanost										229		229				229		229
		Výsledek											**229**		**229**				**229**		**229**
	Programové období 2014-2020	12001	Jiné EU - Fond pro vnitřní bezpečnost 2014+	0	0	0	303	909	1 212	486	1 494	1 980	275	1 055	1 329	242	726	968	91	470	561
		12005	Jiné EU - zahraniční rozvojová spolupráce s EK 2014+																	7 890	7 890
		Výsledek		**0**	**0**	**0**	**303**	**909**	**1 212**	**486**	**1 494**	**1 980**	**275**	**1 055**	**1 329**	**242**	**726**	**968**	**91**	**8 360**	**8 451**
MO	Programové období 2004-2013	04719	KP Erasmus								3 036	3 036									
		Výsledek									**3 036**	**3 036**									
	Programové období 2014-2020	10300	OP Výzkum,vývoj a vzdělávání 2014+	1 341	7 599	8 940	1 341	7 599	8 940	0	0	0	3 166	17 938	21 104				4 507	25 537	30 044
		10400	OP Zaměstnanost 2014+	1 953	5 794	7 747	2 751	8 552	11 303	3 060	9 785	12 845	2 200	6 643	8 843	610	2 500	3 110	1 891	5 410	7 301
		10602	OP Životní prostředí - CF 2014+	75 740	93 000	168 740	90 688	93 000	183 688	23 908	13 251	37 159	2 078	22 623	24 700	1 934	13 251	15 185	22 087	102 372	124 459
		10700	Integrovaný regionální operační program 2014+										1 500	3 500	5 000				1 500	3 500	5 000
		Výsledek		**79 035**	**106 393**	**185 428**	**94 780**	**109 151**	**203 931**	**26 968**	**23 035**	**50 004**	**8 943**	**50 704**	**59 647**	**2 544**	**15 751**	**18 295**	**29 984**	**136 819**	**166 803**
KVOP	Programové období 2014-2020	10400	OP Zaměstnanost 2014+	0	0	0	170	961	1 130	101	572	673	119	673	792				187	1 062	1 249
		10700	Integrovaný regionální operační program 2014+							309	1 305	1 614	3 079	13 010	16 089	309	1 305	1 614	2 770	11 705	14 475
		12002	Jiné EU - Azylový a migrační fond 2014+	263	788	1 051	263	788	1 051	310	930	1 241	110	330	439	50	149	198	62	187	249
		Výsledek		**263**	**788**	**1 051**	**432**	**1 749**	**2 181**	**720**	**2 807**	**3 527**	**3 308**	**14 012**	**17 320**	**358**	**1 454**	**1 812**	**3 020**	**12 954**	**15 974**
MF	Programové období 2004-2013	04746	KP Hercule	500	1 002	1 502	500	1 002	1 502	1 580	6 320	7 900	1 080	5 318	6 398	1 080	5 318	6 398			
		Výsledek		**500**	**1 002**	**1 502**	**500**	**1 002**	**1 502**	**1 580**	**6 320**	**7 900**	**1 080**	**5 318**	**6 398**	**1 080**	**5 318**	**6 398**			
	Programové období 2014-2020	10400	OP Zaměstnanost 2014+	1 506	5 525	7 032	1 506	5 525	7 032	955	2 172	3 127	6 924	19 819	26 743	311	347	658	7 475	23 173	30 648
		10700	Integrovaný regionální operační program 2014+							4 481	18 932	23 414	10 518	56 837	67 355	4 481	18 932	23 414	304	1 283	1 587
		10902	OP Technická pomoc Auditní orgán 2014+	25 759	207 354	233 112	26 053	209 315	235 368	30 188	171 036	201 224	32 669	183 005	215 674	9 988	56 578	66 566	28 269	219 782	248 051
		10903	OP Technická pomoc Platební a certifikační orgán 2014+	6 360	49 764	56 124	6 360	49 764	56 124	6 455	36 615	43 070	5 275	24 297	29 571	1 366	7 777	9 143	5 179	37 446	42 625
		10904	OP Technická pomoc CKB AFCOS 2014+	184	1 043	1 227	184	1 043	1 227	1 298	7 366	8 664	1 194	6 714	7 907	1 178	6 685	7 864	344	1 892	2 236
		12000	Jiné EU 2014+								56	56								89	89
		12001	Jiné EU - Fond pro vnitřní bezpečnost 2014+		3 846	3 846		2 905	2 905	9 538	29 619	39 157	13 123	40 899	54 022	9 538	28 846	38 384	915	6 176	7 091
		12002	Jiné EU - Azylový a migrační fond 2014+		4 167	4 167		3 147	3 147		1 090	1 090		1 673	1 673		253	253		3 729	3 729
		12107	KP Customs 2020	0		0	68		68	102	5 256	5 357	194	1 762	1 956	44	1 561	1 605	160	1 396	1 557
		Výsledek		**33 809**	**271 698**	**305 507**	**34 171**	**271 698**	**305 870**	**53 017**	**272 142**	**325 160**	**69 896**	**335 004**	**404 900**	**26 906**	**120 979**	**147 885**	**42 648**	**294 966**	**337 613**
MPSV	Programové období 2004-2013	03200	OP Vzdělávání pro konkurenceschopnost										2	9	11				2	9	11
		03600	Integrovaný operační program										31 257	129 734	160 991				31 257	129 734	160 991
		04601	Jiné programy/projekty EU - EURES/T										4 237	23 453	27 689				4 237	23 453	27 689
		04606	Jiné programy/projekty EU - Samostatné granty EK										3 830	1 242	5 072				3 830	1 242	5 072
		04701	KP Progress										11 427	507	11 935				11 427	507	11 935
		Výsledek			**0**	**0**		**0**	**0**		**0**	**0**	**50 753**	**154 946**	**205 698**				**50 753**	**154 946**	**205 698**
	Programové období 2014-2020	10400	OP Zaměstnanost 2014+	1 123 023	9 633 234	10 756 257	1 013 942	9 633 088	10 647 030	1 336 127	7 790 895	9 127 023	594 247	2 275 599	2 869 846	417 179	593 633	1 010 812	272 062	4 117 792	4 389 854
		10602	OP Životní prostředí - CF 2014+	0	0	0	10 402	7 595	17 997	11 352	10 099	21 451	3 815	2 511	6 327	950	2 504	3 455	2 866	7	2 873
		10700	Integrovaný regionální operační program 2014+							93	529	622	18 683	529	19 211	93	529	622	18 590	0	18 590
		10905	OP Technická pomoc - Ostatní 2014+	1 275	7 225	8 500	1 301	7 371	8 672	354	2 005	2 359	1 719	9 743	11 462	129	730	859	2 666	15 109	17 775
		12000	Jiné EU 2014+										3 701	5 606	9 307				3 701	5 606	9 307
		12003	Jiné EU - Operační program Potravinové a materiální pomoci 2	18 798	106 519	125 317	13 530	106 519	120 049	26 449	149 876	176 324	46 341	262 617	308 959	15 073	85 411	100 484	33 423	219 260	252 683
		12004	Jiné EU - Evropský fond pro přizpůsobení se globalizaci 2014										19	26 224	26 243				19	26 224	26 243
		12105	KP Program pro zaměstnanost a sociální inovace (EASI)	1 000	1 857	2 857	1 055	1 857	2 912	6 101	658	6 758	9 769	5 101	14 870	6 075		6 075	4 724	6 348	11 072
		Výsledek		**1 144 096**	**9 748 835**	**10 892 931**	**1 040 230**	**9 756 430**	**10 796 660**	**1 380 475**	**7 954 062**	**9 334 537**	**678 296**	**2 587 929**	**3 266 224**	**439 499**	**682 807**	**1 122 306**	**338 050**	**4 390 346**	**4 728 396**

Kapitola	Programové období	Nástroj		Schválený rozpočet			Rozpočet po změnách			Skutečnost			Stav nároků z nespotřebovaných výdajů k 1.1.2019			Skutečné čerpání nároků z nespotřebovaných výdajů k 31.12.2019			Stav nároků z nespotřebovaných výdajů k 1.1.2019		
				podíl SR	kryto příjmem z rozpočtu EU	celkem	podíl SR	kryto příjmem z rozpočtu EU	celkem	podíl SR	kryto příjmem z rozpočtu EU	celkem	podíl SR	kryto příjmem z rozpočtu EU	celkem	podíl SR	kryto příjmem z rozpočtu EU	celkem	podíl SR	kryto příjmem z rozpočtu EU	celkem
MV	Programové období 2004-2013	04604	Jiné programy/projekty EU - Evropská migrační síť	157	595	752	157	595	752	108	2 061	2 169	1 110	3 967	5 077	42	806	849	1 052	5 207	6 259
		04723	Solidarita a řízení migračních toků EUF								24	24		890	890		24	24		16	16
		04725	Solidarita a řízení migračních toků FVH								6 744	6 744		21 495	21 495		6 744	6 744		256	256
		04726	Solidarita a řízení migračních toků EIF											15 000	15 000					15 000	15 000
		04749	KP Civilní ochrana	0		0	96		96	50	682	733							45	902	947
		Výsledek		**157**	**595**	**752**	**252**	**595**	**848**	**159**	**9 511**	**9 669**	**1 110**	**41 351**	**42 461**	**42**	**7 574**	**7 616**	**1 097**	**21 382**	**22 479**
	Programové období 2014-2020	10400	OP Zaměstnanost 2014+	24 408	162 839	187 247	23 366	136 997	160 363	35 826	148 760	184 586	63 267	138 396	201 663	20 827	72 145	92 971	50 806	126 634	177 440
		10601	OP Životní prostředí - ERDF2014+	0	0	0	26 329	13 816	40 145	22 227	12 578	34 805				1 768	832	2 600	5 870	2 071	7 941
		10602	OP Životní prostředí - CF 2014+	73 661	163 020	236 681	179 008	136 939	315 947	185 505	129 828	315 333	62 819	31 264	94 083	47 358	27 587	74 946	52 803	37 543	90 346
		10700	Integrovaný regionální operační program 2014+	73 448	901 962	975 411	85 010	894 511	979 521	156 375	808 728	965 103	343 210	43 113	386 323	140 063	33 646	173 709	271 773	128 896	400 668
		11001	Programy přeshraniční spolupráce INTERREG V-A ČR-Pl 2014+	2 984	33 198	36 182	1 140	71 327	72 467	5 743	53 285	59 029	14 264	13 519	27 783	5 050	12 607	17 657	9 661	31 561	41 222
		11002	Programy přeshraniční spolupráce INTERREG V-A ČR-Sl 2014+	487	2 761	3 249	432	2 446	2 878	975	5 527	6 502	548	3 106	3 654	548	3 105	3 653	5	26	30
		11003	Programy přeshraniční spolupráce INTERREG V-A ČR-Rk 2014+	16	91	107	85	479	564	78	445	523	40	228	269	40	228	269	46	263	310
		11004	Programy přeshraniční spolupráce INTERREG V-A ČR-Bv 2014+	66	372	438	448	2 538	2 986	316	1 793	2 109	29	166	196	21	120	142	161	912	1 073
		11005	Programy přeshraniční spolupráce INTERREG V-A ČR-Ss 2014+		0	0		3 947	3 947	1 611	9 130	10 742	4 780	23 139	27 918	1 611	9 130	10 742	3 169	17 955	21 123
		12000	Jiné EU 2014+	945	2 727	3 672	986	82	1 068	343	3 863	4 206		386	386		110	110	643	826	1 469
		12001	Jiné EU - Fond pro vnitřní bezpečnost 2014+	4 665	126 359	131 024	5 368	106 114	111 483	56 846	176 868	233 714	93 259	133 021	226 280	56 762	106 516	163 278	41 781	62 268	104 049
		12002	Jiné EU - Azylový a migrační fond 2014+	22 138	64 199	86 337	25 598	105 964	131 562	32 417	108 578	140 995	28 944	57 353	86 297	21 312	49 110	70 422	22 125	54 740	76 865
		12104	KP Horizont 2020 2014+	20	380	400	0	155	155		1 823	1 823		58	58		58	58		2 552	2 552
		12108	KP Erasmus +								1 221	1 221		113	113		113	113		131	131
		Výsledek		**202 838**	**1 457 908**	**1 660 746**	**347 770**	**1 475 316**	**1 823 086**	**498 265**	**1 462 424**	**1 960 689**	**611 160**	**443 864**	**1 055 025**	**295 360**	**315 309**	**610 669**	**458 841**	**466 377**	**925 218**
MŽP	Programové období 2004-2013	04100	OP Přeshraniční spolupráce pro cíl EÚS - MMR										223		223						
		04703	KP Life+	36 000	67 400	103 400	36 000	67 400	103 400	18 994	26 314	45 309	64 829	38 927	103 756	16 494	19 797	36 292	81 835	84 475	166 310
		04800	Twinning out								199	199								190	190
		05300	OP Životní prostředí - ERDF										41 974		41 974						
		05400	OP Životní prostředí - CF										9 939	22 350	32 289						
		Výsledek		**36 000**	**67 400**	**103 400**	**36 000**	**67 400**	**103 400**	**18 994**	**26 513**	**45 508**	**116 965**	**61 277**	**178 242**	**16 494**	**19 797**	**36 292**	**81 835**	**84 665**	**166 500**
	Programové období 2014-2020	10300	OP Výzkum,vývoj a vzdělávání 2014+										1 250	23 500	24 750				1 250	23 500	24 750
		10400	OP Zaměstnanost 2014+	5 000	20 000	25 000	4 853	20 000	24 853	374	1 579	1 953	5 357	23 909	29 265	346	1 460	1 806	9 841	42 353	52 195
		10601	OP Životní prostředí - ERDF2014+	2 000	700 000	702 000	2 000	1 300 000	1 302 000		1 261 755	1 261 755	6 000	967 588	973 588		663 121	663 121	8 000	765 161	773 161
		10602	OP Životní prostředí - CF 2014+	67 500	6 967 971	7 035 471	28 144	9 867 971	9 896 114	12 471	10 242 681	10 255 152	224 525	2 389 205	2 613 730	3 088	2 398 061	2 401 149	240 332	2 244 999	2 485 331
		10700	Integrovaný regionální operační program 2014+	0		0	39 357		39 357	3 449	13 672	17 121	69 529	324 838	394 367	2 945	13 672	16 617	105 436	311 166	416 602
		10905	OP Technická pomoc - Ostatní 2014+	450	2 550	3 000	450	2 550	3 000	299	1 695	1 995	376	2 128	2 504	24	134	157	560	3 170	3 729
		11001	Programy přeshraniční spolupráce INTERREG V-A ČR-Pl 2014+	1 500		1 500	1 500		1 500	0		0	1 997	1 000	2 997	0		0	3 497	1 000	4 497
		11002	Programy přeshraniční spolupráce INTERREG V-A ČR-Sl 2014+	300		300	300		300				1 000	1 000	2 000				1 300	1 000	2 300
		11003	Programy přeshraniční spolupráce INTERREG V-A ČR-Rk 2014+	3 000	10 000	13 000	3 000	10 000	13 000	1 613	14 958	16 571	2 046	24 412	26 458	1 288	13 115	14 403	3 433	19 454	22 887
		11004	Programy přeshraniční spolupráce INTERREG V-A ČR-Bv 2014+	1 000	4 500	5 500	1 000	4 500	5 500	415	2 335	2 750	2 740	21 304	24 043	156	870	1 026	3 325	23 469	26 794
		11005	Programy přeshraniční spolupráce INTERREG V-A ČR-Ss 2014+	2 000	1 500	3 500	2 000	1 500	3 500	2 274	1 188	3 462	5 664	10 961	16 625	2 149	483	2 632	5 390	11 273	16 663
		11101	OP nadnárodní spolupráce Central Europe 2014+	2 000	17 000	19 000	1 953	16 733	18 686	2 246	17 139	19 385	3 683	22 427	26 110	1 859	11 421	13 280	3 556	22 958	26 514
		11102	OP nadnárodní spolupráce Danube 2014+	850	1 800	2 650	897	2 067	2 964	391	2 216	2 608	1 323	7 664	8 987	258	1 465	1 724	1 828	7 515	9 344
		12000	Jiné EU 2014+								388	388									
		12104	KP Horizont 2020 2014+	910		910	910		910										910		910
		Výsledek		**86 510**	**7 725 321**	**7 811 831**	**86 363**	**11 225 321**	**11 311 684**	**23 533**	**11 559 607**	**11 583 140**	**325 489**	**3 819 936**	**4 145 425**	**12 112**	**3 103 803**	**3 115 916**	**388 658**	**3 477 018**	**3 865 676**
MMR	Programové období 2004-2013	03300	OP Lidské zdroje a zaměstnanost										38 882		38 882				38 882		38 882
		03600	Integrovaný operační program										277 540		277 540				277 540		277 540
		03701	OP Technická pomoc - MMR							317 806		317 806	325 895		325 895	317 806		317 806	8 089		8 089
		03800	Regionální operační programy							84 113		84 113	592 155		592 155	84 113		84 113	508 042		508 042
		03900	OP Praha Konkurenceschopnost										24 592		24 592				24 592		24 592
		04000	OP Praha Adaptabilita										106		106				106		106
		04100	OP Přeshraniční spolupráce pro cíl EÚS - MMR										67 042		67 042				67 042		67 042
		04101	OP Přeshraniční spolupráce pro cíl EÚS ČR - Bavorsko										871		871				871		871
		Výsledek								**401 919**		**401 919**	**1 327 083**		**1 327 083**	**401 919**		**401 919**	**925 164**		**925 164**
	Programové období 2014-2020	10400	OP Zaměstnanost 2014+	3 761	17 177	20 938	3 761	17 177	20 938	1 245	3 480	4 725	25 237	135 427	160 664	880	1 951	2 831	27 753	149 124	176 877
		10700	Integrovaný regionální operační program 2014+	66 752	5 000 000	5 066 752	66 752	18 000 000	18 066 752	1 030 124	21 178 064	22 208 188	5 754 636	4 777 116	10 531 752	976 646	4 130 997	5 107 642	4 791 265	1 599 052	6 390 316
		10800	OP Praha - pól růstu ČR 2014+		1 116 998	1 116 998		1 116 998	1 116 998		1 048 306	1 048 306								68 692	68 692
		10901	OP Technická pomoc - MMR 2014+	38 819	400 000	438 819	38 819	400 000	438 819	101 560	575 480	677 040	148 577	877 719	1 026 295	72 859	413 806	486 665	85 835	702 239	788 074
		11000	Programy přeshraniční spolupráce INTERREG V-A - Technická pomoc 2014+	15 544	45 000	60 544	25 544	45 000	70 544	69 376	23 530	92 906	92 793	98 832	191 625	54 474	3 408	57 882	48 961	120 302	169 263
		11100	OP nadnárodní spolupráce - Technická pomoc 2014+		2 000	2 000		2 000	2 000		279	279	217	5 219	5 436				217	6 940	7 157
		11101	OP nadnárodní spolupráce Central Europe 2014+	2 050		2 050	2 050		2 050	1 806		1 806	479		479				722		722
		11102	OP nadnárodní spolupráce Danube 2014+	1 400		1 400	1 400		1 400	1 106		1 106	2 958		2 958				3 252		3 252
		11200	OP meziregionální spolupráce 2014+	2 550		2 550	2 550		2 550	1 740		1 740	1 701		1 701				2 511		2 511
		Výsledek		**130 876**	**6 581 175**	**6 712 052**	**140 876**	**19 581 175**	**19 722 052**	**1 206 958**	**22 829 139**	**24 036 097**	**6 026 598**	**5 894 313**	**11 920 911**	**1 104 859**	**4 550 161**	**5 655 020**	**4 960 516**	**2 646 349**	**7 606 865**

Kapitola	Programové období	Nástroj		Schválený rozpočet			Rozpočet po změnách			Skutečnost			Stav nároků z nespotřebovaných výdajů k 1.1.2019			Skutečné čerpání nároků z nespotřebovaných výdajů k 31.12.2019			Stav nároků z nespotřebovaných výdajů k 1.1.2019		
				podíl SR	krytý příjmem z rozpočtu EU	celkem	podíl SR	krytý příjmem z rozpočtu EU	celkem	podíl SR	krytý příjmem z rozpočtu EU	celkem	podíl SR	krytý příjmem z rozpočtu EU	celkem	podíl SR	krytý příjmem z rozpočtu EU	celkem	podíl SR	krytý příjmem z rozpočtu EU	celkem
MPO	Programové období 2004-2013	02200	Jiné programy/projekty EU								54	54									
		04605	Jiné programy/projekty EU - IEE/CA								218	218									
		04606	Jiné programy/projekty EU - Samostatné granty EK								11 377	11 377		0	0		0	0		0	0
		Výsledek									**11 650**	**11 650**		**0**	**0**		**0**	**0**		**0**	**0**
	Programové období 2014-2020	10200	OP Podnikání a inovace pro konkurenceschopnost 2014+	320 000	4 000 000	4 320 000	319 871	11 224 272	11 544 143	691 136	11 299 561	11 990 697	2 314 555	1 552 886	3 867 441	643 979	1 505 497	2 149 476	1 943 291	1 477 597	3 420 887
		10400	OP Zaměstnanost 2014+	619	1 781	2 400	619	1 781	2 400	1 695	4 408	6 104	10 806	53 759	64 566	1 451	3 631	5 082	9 730	51 132	60 862
		10601	OP Životní prostředí - ERDF2014+	12 025	16 500	28 525	0	0	0		0	0									
		10602	OP Životní prostředí - CF 2014+	0	0	0	13 228	16 500	29 728	1 134	929	2 063	16 500	11 000	27 500				28 594	26 571	55 165
		10700	Integrovaný regionální operační program 2014+										3 340	14 113	17 453				3 340	14 113	17 453
		10901	OP Technická pomoc - MMR 2014+	0	0	0	444	2 513	2 957										444	2 513	2 957
		11200	OP meziregionální spolupráce 2014+	52	293	345	142	803	945	110	623	733	138	784	922	16	91	107	170	964	1 134
		12103	KP COSME 2014+	19 400		19 400	19 400		19 400	19 171		19 171	595		595				824		824
		12104	KP Horizont 2020 2014+								541	541									
		Výsledek		**352 096**	**4 018 574**	**4 370 670**	**353 703**	**11 245 869**	**11 599 573**	**713 246**	**11 306 062**	**12 019 308**	**2 345 935**	**1 632 542**	**3 978 477**	**645 446**	**1 509 219**	**2 154 666**	**1 986 392**	**1 572 891**	**3 559 282**
MD	Programové období 2004-2013	05200	OP Doprava - CF										13 529	76 664	90 193						
		Výsledek											**13 529**	**76 664**	**90 193**						
	Programové období 2014-2020	10400	OP Zaměstnanost 2014+	414	414	829	414	414	829	456	456	912	1 059	1 059	2 117	337	337	674	1 017	1 017	2 034
		10501	OP Doprava - ERDF 2014+		3 841 179	3 841 179		3 841 179	3 841 179		2 220 752	2 220 752	711	1 665 841	1 666 553		141 591	141 591		1 762 018	1 762 018
		10502	OP Doprava - CF 2014+	10 410	14 102 485	14 112 895	10 410	14 102 485	14 112 895	15 339	12 346 010	12 361 349	20 729	7 548 899	7 569 629	7 099	4 641 289	4 648 388	16 512	10 829 625	10 846 136
		12101	KP - Nástroj pro propojení Evropy 2014+	2 223	925 655	927 878	2 223	925 655	927 878	1 671	3 178 401	3 180 072	3 237	4 431 980	4 435 217	260	3 033 967	3 034 227	3 789	2 316 312	2 320 101
		12104	KP Horizont 2020 2014+											1 270	1 270					1 270	1 270
		Výsledek		**13 048**	**18 869 733**	**18 882 781**	**13 048**	**18 869 733**	**18 882 781**	**17 466**	**17 745 619**	**17 763 085**	**25 736**	**13 649 049**	**13 674 785**	**7 696**	**7 817 183**	**7 824 880**	**21 318**	**14 910 242**	**14 931 559**
ČTÚ	Programové období 2014-2020	10700	Integrovaný regionální operační program 2014+	2 065	8 725	10 790	2 065	8 725	10 790	496	2 095	2 591							1 569	6 630	8 200
		Výsledek		**2 065**	**8 725**	**10 790**	**2 065**	**8 725**	**10 790**	**496**	**2 095**	**2 591**							**1 569**	**6 630**	**8 200**
Mze	Programové období 2004-2013	04603	Jiné programy/projekty EU - Veterinární opatření		25 000	25 000		25 000	25 000		25 000	25 000									
		04608	Jiné programy/projekty EU - Konference, semináře								44	44		3	3					3	3
		04800	Twinning out											34	34					34	34
		Výsledek			**25 000**	**25 000**		**25 000**	**25 000**		**25 044**	**25 044**		**37**	**37**					**37**	**37**
	Programové období 2014-2020	10100	OP Rybářství 2014+	40 000	120 000	160 000	40 000	120 000	160 000	45 095	117 312	162 408	53 925	52 681	106 606	22 235	48 589	70 824	48 830	55 369	104 199
		10400	OP Zaměstnanost 2014+										2 047	7 856	9 903				763	2 429	3 191
		10601	OP Životní prostředí - ERDF2014+	14 450	15 548	29 998	85	483	569	0		0							85	483	569
		10602	OP Životní prostředí - CF 2014+	0	0	0	17 222	30 061	47 283	13 788	21 826	35 614							3 434	8 235	11 670
		10700	Integrovaný regionální operační program 2014+		636	636		636	636	32 007	166 982	198 989	54 313	285 750	340 063	32 007	166 982	198 989	22 300	119 374	141 674
		11001	Programy přeshraniční spolupráce INTERREG V-A ČR-PL 2014+							77	439	516	101	572	673	77	439	516	24	133	157
		12000	Jiné EU 2014+	1 801	5 968	7 769	1 801	5 968	7 769	1 801	5 472	7 273	1	291	292		13	13	1	787	788
		12104	KP Horizont 2020 2014+								823	823									
		Výsledek		**56 251**	**142 152**	**198 403**	**59 109**	**157 148**	**216 257**	**92 769**	**312 854**	**405 624**	**110 387**	**347 150**	**457 537**	**54 320**	**216 023**	**270 342**	**75 437**	**186 810**	**262 247**
MŠMT	Programové období 2004-2013	04710	KP Eurostar	39 526	9 882	49 408	39 526	9 882	49 408	25 541	8 514	34 055	31 875	10 625	42 500	25 541	8 514	34 055	45 859	11 993	57 852
		Výsledek		**39 526**	**9 882**	**49 408**	**39 526**	**9 882**	**49 408**	**25 541**	**8 514**	**34 055**	**31 875**	**10 625**	**42 500**	**25 541**	**8 514**	**34 055**	**45 859**	**11 993**	**57 852**
	Programové období 2014-2020	10300	OP Výzkum,vývoj a vzdělávání 2014+	2 507 127	9 800 000	12 307 127	2 515 545	15 131 677	17 647 222	3 216 097	16 377 258	19 593 355	1 838 667	3 866 638	5 705 305	1 439 004	3 166 443	4 605 447	1 138 116	2 621 057	3 759 173
		10400	OP Zaměstnanost 2014+	19 373	87 910	107 283	11 105	44 119	55 224	8 500	34 373	42 874	2 739	9 748	12 487	893	2 008	2 901	5 343	19 494	24 837
		10700	Integrovaný regionální operační program 2014+	37 899	160 112	198 011	7 340	31 011	38 351	0	0	0	94	398	492	0	0	0	7 435	31 409	38 843
		12104	KP Horizont 2020 2014+	3 986	584	4 570	3 986	584	4 570	4 114	584	4 698	253	805	1 058	253	584	837	125	805	930
		12108	KP Erasmus +	87		87	87		87				272	899	1 171				359	899	1 258
		Výsledek		**2 568 472**	**10 048 605**	**12 617 077**	**2 538 063**	**15 207 390**	**17 745 454**	**3 228 711**	**16 412 215**	**19 640 927**	**1 842 025**	**3 878 488**	**5 720 513**	**1 440 150**	**3 169 034**	**4 609 185**	**1 151 377**	**2 673 663**	**3 825 040**
MK	Programové období 2014-2020	10300	OP Výzkum,vývoj a vzdělávání 2014+	0	100	100	80	460	540	190	800	991	600	2 400	3 000	190	800	991	489	2 060	2 549
		10400	OP Zaměstnanost 2014+	3 345	14 134	17 479	3 412	14 141	17 553	3 746	16 757	20 503	6 482	8 090	14 572	777	4 213	4 990	6 148	5 474	11 623
		10601	OP Životní prostředí - ERDF2014+								2 794	2 794		2 794	2 794		2 794	2 794			
		10602	OP Životní prostředí - CF 2014+	2 804	4 207	7 011	2 804	4 207	7 011				3 871	11 393	15 263				6 675	15 599	22 274
		10700	Integrovaný regionální operační program 2014+	70 261	428 958	499 219	70 114	428 591	498 705	41 292	235 787	277 079	161 874	668 527	830 402	25 813	219 191	245 005	190 696	861 330	1 052 027
		Výsledek		**76 410**	**447 398**	**523 808**	**76 410**	**447 398**	**523 808**	**45 228**	**256 138**	**301 366**	**172 827**	**693 204**	**866 031**	**26 780**	**226 998**	**253 778**	**204 009**	**884 464**	**1 088 473**
MZd	Programové období 2004-2013	04701	KP Progress										341	1 214	1 555						
		Výsledek											**341**	**1 214**	**1 555**						
	Programové období 2014-2020	10200	OP Podnikání a inovace pro konkurenceschopnost 2014+										2 000	2 000	4 000				2 000	2 000	4 000
		10300	OP Výzkum,vývoj a vzdělávání 2014+	0	523 003	523 003	46 005	318 864	364 868	59 403	259 733	319 136	102 614	158 992	261 606	59 202	114 562	173 764	89 215	218 123	307 338
		10400	OP Zaměstnanost 2014+	47 918	162 000	209 918	45 924	142 020	187 944	111 284	397 025	508 309	287 199	911 044	1 198 242	98 663	355 623	454 286	221 839	656 039	877 878
		10601	OP Životní prostředí - ERDF2014+							15 500	23 250	38 750	30 000	20 000	50 000	15 500	23 250	38 750	13 695	4 135	17 830
		10602	OP Životní prostředí - CF 2014+	0		0	52 111		52 111	38 279	41 266	79 545	138 382	440 288	578 670	26 080	41 266	67 345	153 019	391 638	544 656
		10700	Integrovaný regionální operační program 2014+	80 000	200 000	280 000	34 197	525 704	559 901	129 440	788 252	917 692	313 607	400 130	713 737	124 914	379 125	504 039	218 364	137 582	355 946
		11005	Programy přeshraniční spolupráce INTERREG V-A ČR-Ss 2014+							544		544	1 335	1 700	3 035	544		544	790	1 700	2 490
		12104	KP Horizont 2020 2014+	0		0	81		81	81		81									
		12109	KP 3. Akční program v oblasti zdraví	0	180	180	914	1 446	2 360	782	1 248	2 030	25	94	119	25	92	118	157	845	1 002
		Výsledek		**127 918**	**885 183**	**1 013 101**	**179 231**	**988 034**	**1 167 265**	**355 314**	**1 510 773**	**1 866 087**	**875 161**	**1 934 247**	**2 809 409**	**324 928**	**913 918**	**1 238 847**	**699 078**	**1 412 061**	**2 111 139**

Kapitola	Programové období	Nástroj		Schválený rozpočet			Rozpočet po změnách			Skutečnost			Stav nároků z nespotřebovaných výdajů k 1.1.2019			Skutečné čerpání nároků z nespotřebovaných výdajů k 31.12.2019			Stav nároků z nespotřebovaných výdajů k 1.1.2019		
				podíl SR	kryto příjmem z rozpočtu EU	celkem	podíl SR	kryto příjmem z rozpočtu EU	celkem	podíl SR	kryto příjmem z rozpočtu EU	celkem	podíl SR	kryto příjmem z rozpočtu EU	celkem	podíl SR	kryto příjmem z rozpočtu EU	celkem	podíl SR	kryto příjmem z rozpočtu EU	celkem
MS	Programové období 2004-2013	03300	OP Lidské zdroje a zaměstnanost										5 105	28 920	34 024				5 105	28 920	34 024
		04706	KP Connect										409	457	866				409	457	866
		04711	KP Občanská spravedlnost, Civil Justice										325	556	881				325	556	881
		04712	KP Trestní spravedlnost, Crime Justice										150	479	628				150	479	628
		04719	KP Erasmus										226		226				226		226
		04741	KP ICT PSP										414	198	613				195	53	248
		04742	KP Justice	300	1 872	2 173	300	1 872	2 173	167	799	965	1 331	4 731	6 062	147	720	866	1 683	5 951	7 634
		04746	KP Hercule										87	351	438				87	351	438
		Výsledek		**300**	**1 872**	**2 173**	**300**	**1 872**	**2 173**	**167**	**799**	**965**	**8 046**	**35 692**	**43 738**	**147**	**720**	**866**	**8 180**	**36 766**	**44 946**
	Programové období 2014-2020	10400	OP Zaměstnanost 2014+	16 795	60 596	77 391	17 622	60 596	78 219	13 561	45 730	59 290	11 355	82 764	94 119	2 405	7 572	9 977	15 417	69 550	84 966
		10602	OP Životní prostředí - CF 2014+	29 154	83 954	113 108	38 997	83 954	122 951	10 682	10 677	21 359	11 320	14 052	25 372	1 067	5 593	6 660	39 635	87 328	126 963
		10700	Integrovaný regionální operační program 2014+	18 453	77 959	96 413	18 453	77 959	96 413	783	3 310	4 093	31 712	133 970	165 682	730	3 084	3 814	49 382	208 620	258 002
		11101	OP nadnárodní spolupráce Central Europe 2014+										800	4 525	5 325				800	4 525	5 325
		12104	KP Horizont 2020 2014+											811	811					811	811
		Výsledek		**64 402**	**222 509**	**286 911**	**75 073**	**222 509**	**297 582**	**25 026**	**59 717**	**84 743**	**55 187**	**236 122**	**291 309**	**4 201**	**16 250**	**20 451**	**105 234**	**370 834**	**476 068**
ÚPV	Programové období 2004-2013	04716	KP Kooperační program s EUIPO	643	5 787	6 430	643	5 787	6 430	628	5 649	6 276									
		Výsledek		**643**	**5 787**	**6 430**	**643**	**5 787**	**6 430**	**628**	**5 649**	**6 276**									
ČSÚ	Programové období 2004-2013	04608	Jiné programy/projekty EU - Konference, semináře								21	21									
		04800	Twinning out								2 466	2 466									
		Výsledek									**2 487**	**2 487**									
	Programové období 2014-2020	10400	OP Zaměstnanost 2014+	0	0	0	147	622	769	111	474	585							36	148	184
		12106	KP Statistický program ES 2014+	3 303	8 945	12 248	3 303	8 945	12 248	4 143	8 913	13 056	1 976	8 582	10 557	1 933	2 252	4 185	1 683	9 329	11 011
		Výsledek		**3 303**	**8 945**	**12 248**	**3 450**	**9 567**	**13 017**	**4 254**	**9 387**	**13 641**	**1 976**	**8 582**	**10 557**	**1 933**	**2 252**	**4 185**	**1 719**	**9 476**	**11 195**
ČÚZK	Programové období 2014-2020	10602	OP Životní prostředí - CF 2014+	500		500	500		500										500		500
		10700	Integrovaný regionální operační program 2014+	5 797	24 497	30 294	5 177	24 497	29 674	3 918	16 555	20 473	942	3 982	4 924	942	3 982	4 924	2 202	11 923	14 125
		Výsledek		**6 297**	**24 497**	**30 794**	**5 677**	**24 497**	**30 174**	**3 918**	**16 555**	**20 473**	**942**	**3 982**	**4 924**	**942**	**3 982**	**4 924**	**2 702**	**11 923**	**14 625**
ČBÚ	Programové období 2014-2020	10602	OP Životní prostředí - CF 2014+	1 867	4 978	6 845	5 194	7 443	12 638	3 007	2 004	5 011							2 188	5 439	7 627
		Výsledek		**1 867**	**4 978**	**6 845**	**5 194**	**7 443**	**12 638**	**3 007**	**2 004**	**5 011**							**2 188**	**5 439**	**7 627**
ÚSTR	Programové období 2014-2020	10601	OP Životní prostředí - ERDF2014+											8 858	8 858					8 858	8 858
		10602	OP Životní prostředí - CF 2014+										16 507		16 507				16 507		16 507
		12101	KP - Nástroj pro propojení Evropy 2014+								660	660								26	26
		12108	KP Erasmus +								345	345		116	116		116	116		0	0
		Výsledek									**1 005**	**1 005**	**16 507**	**8 974**	**25 481**		**116**	**116**	**16 507**	**8 885**	**25 391**
AV ČR	Programové období 2014-2020	12104	KP Horizont 2020 2014+	0		0	3 521		3 521	3 349		3 349							172		172
		Výsledek		**0**		**0**	**3 521**		**3 521**	**3 349**		**3 349**							**172**		**172**
SSHR	Programové období 2014-2020	10602	OP Životní prostředí - CF 2014+		1 420	1 420		1 420	1 420				2 250	12 750	15 000				2 250	14 170	16 420
		Výsledek			**1 420**	**1 420**		**1 420**	**1 420**				**2 250**	**12 750**	**15 000**				**2 250**	**14 170**	**16 420**
TA ČR	Programové období 2014-2020	10400	OP Zaměstnanost 2014+	2 078	13 442	15 520	2 342	13 442	15 784	3 257	13 822	17 079	2 313	4 571	6 884	959	4 411	5 370	1 398	4 191	5 589
		10700	Integrovaný regionální operační program 2014+											0	0						
		10905	OP Technická pomoc - Ostatní 2014+	658	5 107	5 765	658	5 107	5 765	715	4 052	4 767	291	1 650	1 941	223	1 265	1 489	234	2 705	2 939
		11101	OP nadnárodní spolupráce Central Europe 2014+										108	2 162	2 270						
		12104	KP Horizont 2020 2014+		3 716	3 716		3 716	3 716		2 689	2 689		6 643	6 643		1 453	1 453		7 670	7 670
		Výsledek		**2 736**	**22 265**	**25 001**	**3 000**	**22 265**	**25 265**	**3 972**	**20 562**	**24 534**	**2 713**	**15 025**	**17 738**	**1 183**	**7 129**	**8 312**	**1 632**	**14 566**	**16 198**
NÚKIB	Programové období 2014-2020	10700	Integrovaný regionální operační program 2014+							5 036	21 273	26 309	13 876	58 622	72 498	5 036	21 273	26 309	1 289	5 446	6 735
		Výsledek								**5 036**	**21 273**	**26 309**	**13 876**	**58 622**	**72 498**	**5 036**	**21 273**	**26 309**	**1 289**	**5 446**	**6 735**
Programové období 2004-2013				**77 183**	**111 539**	**188 722**	**78 962**	**111 539**	**190 501**	**450 250**	**101 049**	**551 299**	**1 551 058**	**387 444**	**1 938 502**	**445 224**	**41 922**	**487 146**	**1 113 626**	**309 884**	**1 423 510**
Programové období 2014-2020				**4 969 066**	**60 660 627**	**65 629 693**	**5 079 246**	**89 697 271**	**94 776 517**	**7 712 394**	**91 861 602**	**99 573 996**	**13 211 206**	**35 722 273**	**48 933 479**	**4 404 173**	**22 736 174**	**27 140 347**	**10 512 996**	**33 600 300**	**44 113 296**
Celkem				**5 046 249**	**60 772 165**	**65 818 415**	**5 158 208**	**89 808 810**	**94 967 018**	**8 162 644**	**91 962 651**	**100 125 295**	**14 762 264**	**36 109 717**	**50 871 981**	**4 849 397**	**22 778 096**	**27 627 493**	**11 626 621**	**33 910 184**	**45 536 806**

Společná zemědělská politika

Kapitola	Programové období	Nástroj		Schválený rozpočet			Rozpočet po změnách			Skutečnost			Stav nároků z nespotřebovaných výdajů k 1.1.2019			Skutečné čerpání nároků z nespotřebovaných výdajů k 31.12.2019			Stav nároků z nespotřebovaných výdajů k 1.1.2020		
				podíl SR	kryto příjmem z rozpočtu EU	celkem	podíl SR	kryto příjmem z rozpočtu EU	celkem	podíl SR	kryto příjmem z rozpočtu EU	celkem	podíl SR	kryto příjmem z rozpočtu EU	celkem	podíl SR	kryto příjmem z rozpočtu EU	celkem	podíl SR	kryto příjmem z rozpočtu EU	celkem
Mze	SZP 2014-2020	13000	Program rozvoje venkova 2014+	4 500 000	9 435 369	13 935 369	5 132 067	10 935 369	16 067 436	5 718 233	10 530 882	16 249 116	986 454	20 074	1 006 528	983 779	5 011	988 790	400 287	424 561	824 848
		13100	Přímé platby zemědělcům 2014+	650 525	21 542 450	22 192 975	650 525	21 542 450	22 192 975	650 160	22 100 856	22 751 016	26 353	11 908 187	11 934 541	26 353	11 908 187	11 934 541	26 718	11 349 781	11 376 500
		13201	Společná organizace trhu - mimo včely 2014+	538 639	429 135	967 774	538 639	429 135	967 774	461 794	374 812	836 606	242 007	139 803	381 810	242 007	139 803	381 810	318 853	194 126	512 979
		13202	Společná organizace trhu - včely 2014+	34 000	34 000	68 000	34 000	34 000	68 000	32 156	32 165	64 320	12 179	17 531	29 710	12 179	17 531	29 710	14 023	19 366	33 390
Celkový výsledek				**5 723 164**	**31 440 954**	**37 164 118**	**6 355 231**	**32 940 954**	**39 296 185**	**6 862 343**	**33 038 715**	**39 901 058**	**1 266 994**	**12 085 595**	**13 352 589**	**1 264 319**	**12 070 532**	**13 334 851**	**759 882**	**11 987 835**	**12 747 716**

Finanční mechanismy EHP a Norska, Program švýcarsko-české spolupráce

Kapitola	Nástroj		Schválený rozpočet			Rozpočet po změnách			Skutečnost			Stav nároků z nespotřebovaných výdajů k 1.1.2019			Skutečné čerpání nároků z nespotřebovaných výdajů k 31.12.2019			Stav nároků z nespotřebovaných výdajů k 1.1.2020		
			podíl SR	kryto příjmem z rozpočtu donor. zemí FM	celkem	podíl SR	kryto příjmem z rozpočtu donor. zemí FM	celkem	podíl SR	kryto příjmem z rozpočtu donor. zemí FM	celkem	podíl SR	kryto příjmem z rozpočtu donor. zemí FM	celkem	podíl SR	kryto příjmem z rozpočtu donor. zemí FM	celkem	podíl SR	kryto příjmem z rozpočtu donor. zemí FM	celkem
ÚV ČR	06004	FM EHP/Norsko 3	2 232	12 898	15 130	2 232	12 898	15 130										2 232	12 898	15 130
	Výsledek		**2 232**	**12 898**	**15 130**	**2 232**	**12 898**	**15 130**										**2 232**	**12 898**	**15 130**
KVOP	06004	FM EHP/Norsko 3	0	0	0	1 680	9 520	11 200										1 680	9 520	11 200
	Výsledek		**0**	**0**	**0**	**1 680**	**9 520**	**11 200**										**1 680**	**9 520**	**11 200**
MF	06002	Program švýcarsko-české spolupráce										8 773	80 966	89 739				8 743	80 796	89 539
	06003	FM EHP/Norsko 2											111 596	111 596					106 302	106 302
	06004	EHP/Norsko 3	32 621	71 478	104 099	30 611	60 028	90 639	2 456	24 107	26 563	7 629	60 755	68 383	636	6 894	7 530	35 814	102 140	137 954
	Výsledek		**32 621**	**71 478**	**104 099**	**30 611**	**60 028**	**90 639**	**2 456**	**24 107**	**26 563**	**16 402**	**253 316**	**269 718**	**636**	**6 894**	**7 530**	**44 557**	**289 237**	**333 794**
MPSV	06003	FM EHP/Norsko 2										7 752	34 746	42 499				7 752	34 746	42 499
	Výsledek											**7 752**	**34 746**	**42 499**				**7 752**	**34 746**	**42 499**
MV	06002	Program švýcarsko-české spolupráce										111	6 057	6 168					5 426	5 426
	06003	FM EHP/Norsko 2										297	399	696				297	399	696
	06004	EHP/Norsko 3	13 233	59 864	73 097	13 233	59 864	73 097	83	645	728	2 375	10 464	12 839	83	645	728	15 636	70 315	85 951
	Výsledek		**13 233**	**59 864**	**73 097**	**13 233**	**59 864**	**73 097**	**83**	**645**	**728**	**2 784**	**16 920**	**19 704**	**83**	**645**	**728**	**15 934**	**76 139**	**92 073**
MŽP	06003	FM EHP/Norsko 2										10 175	10 611	20 786				8 142	9 121	17 262
	06004	EHP/Norsko 3	6 450	18 000	24 450	6 450	18 000	24 450				600	3 400	4 000				7 050	21 400	28 450
	Výsledek		**6 450**	**18 000**	**24 450**	**6 450**	**18 000**	**24 450**				**10 775**	**14 011**	**24 786**				**15 192**	**30 521**	**45 712**
MPO	06002	Program švýcarsko-české spolupráce								1 123	1 123,36		108 840	108 840		1 123	1 123		107 716	107 716
	Výsledek									**1 123**	**1 123**		**108 840**	**108 840**		**1 123**	**1 123**		**107 716**	**107 716**
MŠMT	06004	EHP/Norsko 3	3 060		3 060	3 060		3 060	5 032	29 406	34 438	4 001	29 406	33 407	4 001	29 406	33 407	2 029	0	2 029
	Výsledek		**3 060**		**3 060**	**3 060**		**3 060**	**5 032**	**29 406**	**34 438**	**4 001**	**29 406**	**33 407**	**4 001**	**29 406**	**33 407**	**2 029**	**0**	**2 029**
MK	06004	EHP/Norsko 3	4 800	17 700	22 500	4 800	17 700	22 500	350	6 206	6 556	6 403	31 748	38 151	292	5 781	6 073	10 853	43 242	54 095
	Výsledek		**4 800**	**17 700**	**22 500**	**4 800**	**17 700**	**22 500**	**350**	**6 206**	**6 556**	**6 403**	**31 748**	**38 151**	**292**	**5 781**	**6 073**	**10 853**	**43 242**	**54 095**
MZd	06002	Program švýcarsko-české spolupráce										1 540	8 560	10 100				1 540	8 560	10 100
	06003	FM EHP/Norsko 2										1 500		1 500				1 500		1 500
	06004	EHP/Norsko 3	82	462	544	412	2 392	2 804	80	571	650	68 784	541 555	610 339	80	567	646	69 116	543 376	612 493
	Výsledek		**82**	**462**	**544**	**412**	**2 392**	**2 804**	**80**	**571**	**650**	**71 824**	**550 115**	**621 939**	**80**	**567**	**646**	**72 156**	**551 936**	**624 093**
MS	06002	Program švýcarsko-české spolupráce										4 894	26 693	31 587				4 894	26 693	31 587
	06003	FM EHP/Norsko 2								227	227	10 125	46 593	56 718		227	227	10 067	45 986	56 054
	06004	EHP/Norsko 3	2 048	11 604	13 652	2 048	11 604	13 652	7	91	98	1 725	9 907	11 632	7	91	98	3 824	21 800	25 623
	Výsledek		**2 048**	**11 604**	**13 652**	**2 048**	**11 604**	**13 652**	**7**	**318**	**325**	**16 744**	**83 194**	**99 937**	**7**	**318**	**325**	**18 784**	**94 480**	**113 264**
TA ČR	06004	EHP/Norsko 3	17 987	78 299	96 287	17 987	78 299	96 287	933	5 715	6 648	1 109	31 517	32 626	74	422	496	18 163	104 101	122 265
	Výsledek		**17 987**	**78 299**	**96 287**	**17 987**	**78 299**	**96 287**	**933**	**5 715**	**6 648**	**1 109**	**31 517**	**32 626**	**74**	**422**	**496**	**18 163**	**104 101**	**122 265**
Celkový výsledek			**82 512**	**270 306**	**352 818**	**82 512**	**270 306**	**352 818**	**8 940**	**68 091**	**77 031**	**137 794**	**1 153 812**	**1 291 606**	**5 173**	**45 156**	**50 329**	**209 332**	**1 354 537**	**1 563 869**

4. Výdaje na platy a ostatní platby za provedenou práci v rámci čerpání výdajů na společné programy ČR a EU/FM

V roce 2019 bylo do oblasti EU/FM programů nebo projektů zapojeno v rámci administrativních a ostatních personálních kapacit (v oblasti kmenové činnosti i jednorázového navýšení) celkem 7 694 přepočtených úvazků zaměstnanců a 715 zaměstnanců s nárokem na motivaci, a to včetně zaměstnanců vyjmutých z vládní regulace platové oblasti v kapitole Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy (limity nebyly stanoveny při sestavování parametrů návrhu státního rozpočtu na rok 2019 v návaznosti na bod I./2. usnesení vlády č. 588/2018 s ohledem na financování prioritní osy 3 Rovný přístup ke kvalitnímu předškolnímu, primárnímu a sekundárnímu vzdělávání Operačního programu Výzkum, vývoj a vzdělávání). Vyjmutá oblast je hodnocena vždy až v rámci státního závěrečného účtu.

Ve srovnání se skutečností 2018 lze zaznamenat nárůst celkového přepočteného počtu úvazků zaměstnanců v rámci kmenové činnosti resp. jednorázového navýšení o 509 a naopak pokles o 512 míst v oblasti kapacit, kterým v návaznosti na splnění potřebných podmínek vzniká nárok na finanční motivaci.

Čerpané prostředky na platy a ostatní platby za provedenou práci činily v organizačních složkách státu a příspěvkových organizacích celkem 4,59 mld. Kč, průměrný plat pak dosáhl výše 37 428 Kč, tzn., že ve srovnání s rokem 2018 vzrostl o 3,7 %. Průměrná měsíční motivace pak činila 3 654 Kč. Bez zohlednění vyjmutých prostředků z vládní regulace platové oblasti bylo vyčerpáno 3,06 mld. Kč, přepočtený počet úvazků zaměstnanců byl vykázán ve výši 5 071 a počet zaměstnanců s nárokem na motivaci ve výši 715. Průměrný plat dosáhl úrovně 42 852 Kč. Vyjmuto z limitu vládní regulace platové oblasti bylo 2 623 přepočtených úvazků zaměstnanců regionálního školství podílejících se na projektech v rámci Operačního programu VVV, objem prostředků na platy a ostatní osobní náklady činil v této oblasti 1,53 mld. Kč a průměrný plat byl vykázán ve výši 26 944 Kč.

U administrativních kapacit dosáhl přepočtený počet úvazků zaměstnanců úrovně 2 333, zaměstnanců s nárokem na motivaci bylo vykázáno 178. Objem prostředků na platy a ostatní platby za provedenou práci byl čerpán ve výši 1,59 mld. Kč, průměrný plat dosáhl úrovně 52 682 Kč a průměrná měsíční motivace úrovně 5 779 Kč.

Stav ostatních personálních kapacit včetně vyjmutých z regulace platové oblasti dosáhl úrovně 2 738 přepočtených úvazků zaměstnanců, 537 zaměstnanců mělo nárok na motivaci. Celkový objem čerpaných prostředků byl vykázán ve výši 3 mld. Kč, průměrný plat činil 30 791 Kč a průměrná motivace 2 949 Kč. Bez započtení objemu prostředků na platy s vazbou k 2 623 přepočteným úvazkům zaměstnanců vyjmutých z regulace platové oblasti činil objem prostředků 1,47 mld. Kč, průměrný plat byl 34 477 Kč a průměrná měsíční motivace 2 949 Kč.

Průměrné platy a motivace jsou u jednotlivých kapitol diferencované. Nejvyšší průměrný plat byl zaznamenán v realizaci projektů v kapitole Ministerstvo financí ve výši 66 787 Kč resp. u administrátorů Operačního programu Doprava v kapitole Ministerstvo dopravy ve výši 65 418 Kč a nejvyšší průměrná měsíční motivace byla vykázána v realizaci projektů v kapitole Ministerstvo dopravy (ve výši 9 755 Kč) resp. v administraci projektů v kapitole Ministerstvo pro místní rozvoj (ve výši 8 102 Kč).

Celkový přehled skutečných výdajů na platy a ostatní platby za provedenou práci/ostatní osobní náklady včetně počtů zaměstnanců organizačních složek státu a příspěvkových organizací poskytuje následující tabulka. Údaje ohledně počtu míst jsou zobrazeny ve formátu

celého čísla, přičemž ve skutečnosti je v řadě případů uveden přepočtený počet míst zaměstnanců (na úvazky i celorok) na desetinná místa. Průměrný plat je tak počítán z nezaokrouhlených přepočtených míst. V tabulce dále nejsou vykázány počty zaměstnanců podílejících se na realizaci EU/FM projektů a objem prostředků na jejich mzdy v příspěvkových organizacích, které nejsou začleněny do vládní regulace platové oblasti.

Tabulka č. 100: Počty a platy zaměstnanců a ostatní platby za provedenou práci v rámci společných programů ČR a EU/FM v členění dle kapitol

Kapitola		Administrativní personální kapacity/ Ostatní personální kapacity	Průměrný měsíční plat	Průměrná motivace	Systemizovaná místa	Motivace	Jednorázové navýšení	Celkem	spolufinancování ČR ze SR skutečnost 2019				Z rozpočtu EU a finančních mechanismů skutečnost 2019				Celkové prostředky na platy zaměstnanců a ostatní platby za provedenou práci skutečnost 2019			
									Prostředky na platy	z toho motivace:	Ostatní platby za provedenou práci	Celkem	Prostředky na platy	z toho motivace:	Ostatní platby za provedenou práci	Celkem	Prostředky na platy	z toho motivace:	Ostatní platby za provedenou práci	Celkem
304	Úřad vlády České republiky	Ostatní personální kapacity	38 168	2 216	0	73	109	182	11 281 121	909 600	3 053 679	14 334 800	40 707 827	1 031 900	11 813 580	52 521 407	51 988 948	1 941 500	14 867 259	66 856 207
307	Ministerstvo obrany	Ostatní personální kapacity	0	0	0	0	0	0	0	0	1 400 107	1 400 107	0	0	4 736 885	4 736 885	0	0	6 136 991	6 136 991
309	Kancelář veřejného ochránce práv	Ostatní personální kapacity	25 467	1 367	2	5	2	9	253 735	20 500	11 865	265 600	949 829	61 500	48 637	998 466	1 203 564	82 000	60 502	1 264 066
312	Ministerstvo financí	Administrativní personální kapacity	60 193	0	0	0	234	234	25 392 241	0	114 485	25 506 726	143 889 365	0	648 748	144 538 113	169 281 606	0	763 233	170 044 839
		Ostatní personální kapacity	66 787	6 017	2	5	20	27	1 930 852	0	107 968	2 038 820	15 741 289	361 036	287 968	16 029 257	17 672 141	361 036	395 936	18 068 077
		Celkem	60 749	6 017	2	5	254	261	27 323 093	0	222 453	27 545 546	159 630 654	361 036	936 716	160 567 370	186 953 747	361 036	1 159 169	188 112 916
313	Ministerstvo práce a sociálních věcí	Administrativní personální kapacity	54 344	4 570	0	88	346	434	40 708 467	811 315	4 275 002	44 983 470	189 969 310	4 014 689	19 947 796	209 917 106	230 677 778	4 826 004	24 222 798	254 900 576
		Ostatní personální kapacity	29 415	5 087	0	75	1 508	1 583	93 083 485	947 714	7 298 973	100 382 458	443 656 440	3 630 884	30 652 216	474 308 656	536 739 925	4 578 598	37 951 189	574 691 114
		Celkem	34 072	4 808	0	163	1 854	2 017	133 791 952	1 759 029	11 573 976	145 365 928	633 625 751	7 645 573	50 600 011	684 225 762	767 417 703	9 404 602	62 173 987	829 591 690
314	Ministerstvo vnitra	Administrativní personální kapacity	47 932	3 458	16	4	0	20	24 900	24 900	14 782	39 682	9 344 014	141 100	83 768	9 427 782	9 368 914	166 000	98 550	9 467 464
		Ostatní personální kapacity	42 059	1 507	76	141	73	290	15 873 430	421 746	4 017 761	19 891 191	61 984 540	2 128 508	16 258 814	78 243 354	77 857 970	2 550 254	20 276 575	98 134 545
		Celkem	42 628	1 561	92	145	73	310	15 898 330	446 646	4 032 543	19 930 873	71 328 554	2 269 608	16 342 582	87 671 136	87 226 884	2 716 254	20 375 125	107 602 009
315	Ministerstvo životního prostředí	Administrativní personální kapacity	52 586	0	15	0	35	50	4 738 459	0	227 016	4 965 475	26 844 706	0	1 286 376	28 131 082	31 583 165	0	1 513 392	33 096 557
		Ostatní personální kapacity	34 054	2 641	65	4	153	223	9 818 437	24 262	867 483	10 685 920	79 782 625	102 498	31 781 817	111 564 442	89 601 062	126 760	32 649 300	122 250 362
		Celkem	37 502	2 641	80	4	189	273	14 556 896	24 262	1 094 499	15 651 395	106 627 331	102 498	33 068 193	139 695 524	121 184 227	126 760	34 162 692	155 346 919
317	Ministerstvo pro místní rozvoj	Administrativní personální kapacity	46 536	8 102	0	35	815	850	70 257 912	510 438	6 068 063	76 325 974	388 475 670	2 892 482	34 039 245	422 514 915	458 733 582	3 402 920	40 107 308	498 840 889
		Ostatní personální kapacity	34 725	763	0	11	2	13	649 471	26 070	615 102	1 264 573	151 327	74 664	1 312 425	1 463 752	800 798	100 734	1 927 527	2 728 325
		Celkem	46 512	6 347	0	46	817	863	70 907 382	536 508	6 683 165	77 590 547	388 626 997	2 967 146	35 351 670	423 978 667	459 534 380	3 503 654	42 034 835	501 569 214
322	Ministerstvo průmyslu a obchodu	Administrativní personální kapacity	55 818	0	0	0	376	376	37 793 701	0	1 078 285	38 871 986	214 164 206	0	6 110 265	220 274 471	251 957 907	0	7 188 550	259 146 457
		Ostatní personální kapacity	40 614	0	0	0	31	31	2 157 768	0	1 447 876	3 605 644	12 940 983	0	9 046 474	21 987 457	15 098 751	0	10 494 350	25 593 101
		Celkem	54 661	0	0	0	407	407	39 951 469	0	2 526 161	42 477 630	227 105 189	0	15 156 739	242 261 928	267 056 658	0	17 682 900	284 739 558
327	Ministerstvo dopravy	Administrativní personální kapacity	65 418	0	44	0	33	77	9 118 776	0	410 128	9 528 904	51 672 976	0	2 324 035	53 997 011	60 791 752	0	2 734 163	63 525 915
		Ostatní personální kapacity	48 945	9 755	3	15	1	19	913 842	547 762	363 008	1 276 850	3 197 302	1 208 148	1 701 082	4 898 384	4 111 144	1 755 910	2 064 090	6 175 234
		Celkem	64 607	9 755	47	15	34	96	10 032 618	547 762	773 136	10 805 754	54 870 278	1 208 148	4 025 117	58 895 395	64 902 896	1 755 910	4 798 253	69 701 149
329	Ministerstvo zemědělství	Administrativní personální kapacity	37 738	6 453	14	51	0	65	4 637 743	1 723 471	141 638	4 779 381	5 800 854	2 225 761	259 912	6 060 766	10 438 597	3 949 232	401 550	10 840 147
		Ostatní personální kapacity	40 723	2 851	0	132	3	135	1 398 642	1 128 846	117 844	1 516 486	4 665 862	3 386 540	1 002 781	5 668 643	6 064 504	4 515 386	1 120 625	7 185 129
		Celkem	38 278	3 855	14	183	3	201	6 036 385	2 852 317	259 482	6 295 867	10 466 716	5 612 301	1 262 694	11 729 409	16 503 101	8 464 618	1 522 175	18 025 276
333	Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy	Administrativní personální kapacity	54 678	0	73	0	330	403	49 810 999	0	4 847 185	54 658 184	214 377 321	0	20 867 320	235 244 641	264 188 320	0	25 714 505	289 902 825
		Ostatní personální kapacity bez vyjmutých z regulace platů	46 847	0	30	0	288	318	35 852 927	0	22 012 392	57 865 319	143 038 365	0	91 880 670	234 919 035	178 891 292	0	113 893 062	292 784 354
		Celkem bez vyjmutých z regulace platů	51 221	0	103	0	618	721	85 663 926	0	26 859 577	112 523 503	357 415 686	0	112 747 990	470 163 676	443 079 612	0	139 607 567	582 687 179
		Vyjmuto z regulace platů	26 944	0	0	0	0	2 623	127 220 803	0	101 737 336	228 958 139	720 917 886	0	576 511 570	1 297 429 456	848 138 689	0	678 248 906	1 526 387 595
		Celkem	32 177	0	103	0	618	3 344	212 884 730	0	128 596 913	341 481 642	1 078 333 571	0	689 259 560	1 767 593 131	1 291 218 301	0	817 856 473	2 109 074 774
334	Ministerstvo kultury	Administrativní personální kapacity	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
		Ostatní personální kapacity	35 461	5 515	2	11	30	43	3 055 751	123 878	1 880 255	4 936 006	11 327 349	604 058	8 671 306	19 998 655	14 383 100	727 936	10 551 561	24 934 661
		Celkem	35 461	5 515	2	11	30	43	3 055 751	123 878	1 880 255	4 936 006	11 327 349	604 058	8 671 306	19 998 655	14 383 100	727 936	10 551 561	24 934 661
335	Ministerstvo zdravotnictví	Ostatní personální kapacity	38 897	6 533	55	10	161	226	22 539 557	146 012	12 438 489	34 978 046	78 986 183	637 988	44 719 067	123 705 250	101 525 740	784 000	57 157 556	158 683 295
336	Ministertsvo spravedlnosti	Ostatní personální kapacity	35 070	3 438	0	17	67	84	6 506 984	195 931	2 330 349	8 837 333	22 487 651	505 513	7 386 157	29 873 808	28 994 635	701 444	9 716 506	38 711 141
344	Úřad průmyslového vlastnictví	Ostatní personální kapacity	38 961	0	9	0	0	9	420 782	0	0	420 782	3 787 042	0	0	3 787 042	4 207 824	0	0	4 207 824
345	Český statistický úřad	Ostatní personální kapacity	42 177	1 028	13	33	0	46	2 931 929	0	83 087	3 015 016	4 070 010	407 163	394 913	4 464 923	7 001 939	407 163	478 000	7 479 939
355	Ústav pro studium totalitních režimů	Ostatní personální kapacity	0	6 195	0	5	0	5	0	0	0	0	371 720	371 720	67 700	439 420	371 720	371 720	67 700	439 420
377	Technologická agentura České republiky	Ostatní personální kapacity	39 189	0	0	0	33	33	2 523 954	0	324 394	2 848 348	12 797 213	0	2 126 063	14 923 276	15 321 167	0	2 450 457	17 771 624
381	Nejvyšší kontrolní úřad	Ostatní personální kapacity	0	0				0				0				0	0	0	0	0
Celkem administrativní personální kapacity			**52 682**	**5 779**	**162**	**178**	**2 170**	**2 511**	**242 483 198**	**3 070 124**	**17 176 584**	**259 659 782**	**1 244 538 422**	**9 274 032**	**85 567 465**	**1 330 105 887**	**1 487 021 620**	**12 344 156**	**102 744 049**	**1 589 765 669**
Celkem ostatní personální kapacity bez vyjmutých z regulace platů			**34 477**	**2 949**	**258**	**537**	**2 480**	**3 275**	**211 192 667**	**4 492 321**	**58 370 632**	**269 563 299**	**940 643 558**	**14 512 120**	**263 888 553**	**1 204 532 111**	**1 151 836 225**	**19 004 441**	**322 259 185**	**1 474 095 410**
Celkem vyjmuto z regulace platů - MŠMT			**26 944**	**0**	**0**	**0**	**0**	**2 623**	**127 220 803**	**0**	**101 737 336**	**228 958 139**	**720 917 886**	**0**	**576 511 570**	**1 297 429 456**	**848 138 689**	**0**	**678 248 906**	**1 526 387 595**
Celkem ostatní personální kapacity včetně vyjmutých z regulace platů			**30 791**	**2 949**	**258**	**537**	**2 480**	**5 898**	**338 413 470**	**4 492 321**	**160 107 968**	**498 521 438**	**1 661 561 443**	**14 512 120**	**840 400 123**	**2 501 961 567**	**1 999 974 914**	**19 004 441**	**1 000 508 091**	**3 000 483 005**
CELKEM bez kapacit vyjmutých z regulace platů			**42 852**	**3 654**	**420**	**715**	**4 651**	**5 786**	**453 675 865**	**7 562 445**	**75 547 216**	**529 223 081**	**2 185 181 980**	**23 786 152**	**349 456 018**	**2 534 637 998**	**2 638 857 845**	**31 348 597**	**425 003 234**	**3 063 861 079**
CELKEM včetně kapacit vyjmutých z regulace platů			**37 428**	**3 654**	**420**	**715**	**4 651**	**8 409**	**580 896 668**	**7 562 445**	**177 284 552**	**758 181 220**	**2 906 099 866**	**23 786 152**	**925 967 588**	**3 832 067 454**	**3 486 996 534**	**31 348 597**	**1 103 252 140**	**4 590 248 674**

5. Odvody do rozpočtu Evropské unie

Ve schváleném státním rozpočtu na rok 2019 byla na úhradu odvodů prostředků vlastních zdrojů do rozpočtu EU podle daně z přidané hodnoty (DPH) a podle hrubého národního důchodu (HND) rozpočtována částka celkem 43 600 mil. Kč. Základem pro stanovení její výše byly zejména údaje o vlastních zdrojích uvedené pro Českou republiku v návrhu rozpočtu EU na rok 2019, který předložila Evropská komise v květnu 2018. Ve schváleném státním rozpočtu po změnách byla tato částka rozpočtovými opatřeními zvýšena na 44 050 mil. Kč.

Ze státního rozpočtu bylo v roce 2019 do rozpočtu EU skutečně odvedeno 44 050 mil. Kč (z toho 6 772 mil. Kč na zdroj dle DPH a 37 278 mil. Kč na zdroj dle HND[11]).

Uhrazené prostředky vlastních zdrojů za rok 2019 zahrnují prostředky na odvody do rozpočtu EU na rok 2019 dle upraveného rozpočtu EU č. 3/2019 ve výši 44 002 mil. Kč a tzv. opt-out platby[12] ve výši 54 mil. Kč. Dále na základě zprávy z kontroly Komise[13] byla dle jejího požadavku doplacena částka zdroje dle DPH ve výši 1,5 mil. Kč[14]. Naopak z vypořádání odvodů dle DPH a HND podle skutečnosti za rok 2017 a předchozí roky[15] ČR reálně získala částku 7 mil. Kč, o kterou byl snížen odvod za červen.

Důvodem potřeby navýšení (schválených) prostředků na úhradu odvodů vlastních zdrojů ve státním rozpočtu o částku 450 mil. Kč v roce 2019 bylo především krácení původně požadované částky na rok 2019[16]. Navýšení položky 3401 v částce 450 mil. Kč bylo provedeno přesunem prostředků z kapitoly VPS z položky Prostředky na pokrytí dopadu zvýšené obsazenosti funkčních míst.

V roce 2019 byly celkově vynaložené prostředky státního rozpočtu na úhradu vlastních zdrojů EU cca o 1 302 mil. Kč vyšší než v roce 2018[17].

V rámci tzv. tradičních vlastních zdrojů (cel), které jsou vybírány na mimorozpočtové účty, byla v roce 2019 odvedena do rozpočtu EU částka 7 368 mil. Kč. Do státního rozpočtu byla jako úhrada nákladů na výběr v roce 2019 převedena částka ve výši 1 842 mil. Kč.

6. Čistá pozice České republiky vůči rozpočtu EU

Čistá pozice za rok 2019

V průběhu roku 2019 obdržela České republika z rozpočtu EU celkem **119,92 mld. Kč** (tj. cca 3,67 mld. EUR) a celkem do rozpočtu odvedla **51,42 mld. Kč** (tj. cca 2 mld. EUR). Z toho vyplývá, že za celý rok 2019 Česká republika získala **o 68,5 mld. Kč více** (tj. o 2,67 mld. EUR), než do rozpočtu EU zaplatila.

---

11 Z této položky jsou rovněž financovány korekce UK a hrubé snížení pro Dánsko, Nizozemsko a Švédsko.

12 Opt-out platby tvoří podíl ČR na financování určitých akcí a politik, kterých se některé členské státy neúčastní podle čl. 11 nařízení Rady (EU, Euratom) č. 609/2014.

13 Souhrnná zpráva vypracovaná na základě č. 4 odst. 6 nařízení č. 608/2014 o výsledcích a připomínkách vyplývajících z kontroly, kterou provedla Komise České republice ohledně výkazů vlastních zdrojů z DPH za roky 2014, 2015, 2016.

14 Do vyměřovacího základu zdroje dle DPH byly zahrnuty částky vyplacené ostatním členským státům v režimu zjednodušeného jednoho správního místa (tzv. zádržné), které si Česká republika původně ponechala.

15 Vypořádání je prováděno dle čl. 10b nařízení Rady (EU, Euratom) č.609/2014.

16 Původně požadovaná částka ve výši 46,6 mld. Kč byla v rámci rozpočtového procesu snížena na 43,6 mld. Kč.

17 Nárůst odvodů ČR reflektuje jak rostoucí objem rozpočtu EU, tak i dlouhodobé posilování ekonomické vyspělosti ČR v rámci EU.

Za kladnou bilancí ČR vůči rozpočtu EU stojí především **příjmy ze strukturálních fondů a Fondu soudržnosti EU**, které dosáhly **83,1 mld. Kč** (tj. 3,2 mld. EUR). Příjmy v této oblasti tvořily téměř výhradně prostředky za programové období 2014–2020. Za programové období 2007-2013 již byly zaúčtovány převážně vratky Komisi, které celkovou čistou pozici snižují, negativní bilance u těchto prostředků dosáhla 419,5 mil. Kč (16,3 mil. EUR).

Prostředky ze **společné zemědělské politiky** (SZP) představují tradičně druhou nejvyšší oblast příjmů ČR z rozpočtu EU a činily celkem **32,6 mld. Kč** (1,27 mld. EUR). Klíčové položky příjmů ze SZP tvoří přímé platby, které dosáhly výše téměř 22 mld. Kč (855,6 mil. EUR), a finanční prostředky čerpané na rozvoj venkova v celkové výši 10,1 mld. Kč (393 mil. EUR).

Výsledná čistá pozice k rozpočtu EU za rok 2019 je vyšší než výsledné bilance v letech 2017 a 2018. Nárůst kladného salda čisté pozice je primárně dán vyšším tempem čerpání prostředků na strukturální fondy a Fond soudržnosti.

U programů EU, které podléhají přímému řízení ze strany Komise (např. program Horizont 2020, Erasmus+, Nástroj pro propojení Evropy, atd.), nemá nyní ČR k dispozici přesná čísla o čerpání v předchozím roce. V čisté pozici za rok 2019 je proto uveden údaj odpovídající skutečné výši příjmů na tyto programy za rok 2018 tak, jak je uveden ve Finanční zprávě[18].

Vývoj čisté pozice od roku 2004

Celkově ČR od 1. května 2004 do 31. prosince 2019 zaplatila do rozpočtu EU **616,8 mld. Kč** (cca 23,2 mld. EUR) a získala **1,43 bil. Kč** (tj. cca 53,9 mld. EUR). Kladné saldo čisté pozice České republiky ve vztahu k rozpočtu EU tak od vstupu do EU celkově dosáhlo **809,2 mld. Kč** (cca 30,7 mld. EUR).

Tabulka č. 101: Vývoj čisté pozice ČR vůči EU v letech 2004-2019

	2004-2015		2016		2017		2018		2019		2004 - 31. 12. 2019	
	mil. EUR	mil. Kč	mil. EUR	mil. Kč	mil. EUR	mil. Kč	mil. EUR	mil. Kč	mil. EUR	mil. Kč	mil. EUR	mil. Kč
Příjmy z rozpočtu EU												
Strukturální akce	**25 015,2**	**659 854,8**	**3 253,7**	**87 957,3**	**2 434,1**	**64 090,5**	**2 345,8**	**60 154,0**	**3 235,7**	**83 067,0**	**36 284,6**	**955 123,6**
SF	17 018,6	448 841,0	1 783,4	48 210,5	1 252,0	32 965,7	1 610,1	41 286,7	2 437,1	62 565,3	24 101,2	633 869,2
CF	7 996,6	211 013,8	1 470,3	39 746,8	1 182,1	31 124,8	735,8	18 867,3	798,6	20 501,7	12 183,4	321 254,4
Zemědělství	**9 901,8**	**262 292,5**	**1 196,2**	**32 335,5**	**1 114,9**	**29 354,9**	**1 168,4**	**29 961,9**	**1 270,0**	**32 604,3**	**14 651,3**	**386 549,1**
Tržní operace	369,3	10 164,0	26,1	704,4	25,7	676,4	14,0	359,4	18,4	473,2	453,5	12 377,5
Přímé platby	6 052,4	160 044,8	824,9	22 300,7	828,8	21 821,2	824,7	21 148,1	855,6	21 964,1	9 386,3	247 279,0
Rozvoj venkova	3 420,2	90 525,6	343,4	9 282,0	258,8	6 815,1	322,0	8 256,1	392,9	10 086,5	4 737,3	124 965,1
Veterinární opatření	31,6	830,9	0,9	24,7	1,4	37,4	2,4	61,0	1,1	28,4	37,4	982,4
Rybářství	28,2	727,2	0,9	23,7	0,2	4,8	5,4	137,3	2,0	52,1	36,7	945,1
Programy EU	**1 071,8**	**29 015,0**	**167,4**	**4 524,7**	**186,7**	**4 915,6**	**165,4**	**4 240,1**	**165,4**	**4 244,9**	**1 756,6**	**46 940,3**
Budování institucí	28,0	821,6	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	28,0	821,6
Komunitární programy	1 043,8	28 193,4	167,4	4 524,7	186,7	4 915,6	165,4	4 240,1	165,4	4 244,9	1 728,6	46 118,7
Předvstupní nástroje	**415,3**	**12 330,0**	**0,0**	**0,0**	**0,0**	**0,0**	**-0,8**	**-21,1**	**0,0**	**0,0**	**414,5**	**12 308,8**
Phare	178,7	5 574,4	0,0	0,0	0,0	0,0	-0,8	-21,1	0,0	0,0	177,9	5 553,3
Ispa	184,9	5 115,5	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	184,9	5 115,5
Sapard	51,7	1 640,1	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	51,7	1 640,1
Kompenzace	**834,2**	**25 116,7**	**0,0**	**0,0**	**0,0**	**0,0**	**0,0**	**0,0**	**0,0**	**0,0**	**834,2**	**25 116,7**
Celkové příjmy z rozpočtu EU	**37 238,3**	**988 608,9**	**4 617,2**	**124 817,5**	**3 735,7**	**98 361,0**	**3 678,8**	**94 334,9**	**4 671,1**	**119 916,2**	**53 941,1**	**1 426 038,5**
Platby do rozpočtu EU												
tradiční vlastní zdroje (cla)	2 102,5	56 362,7	277,6	7 503,0	268,0	7 056,3	267,2	6 852,6	287,0	7 368,1	3 202,3	85 142,7
Zdroj z DPH	2 166,8	58 243,2	202,8	5 482,7	218,0	5 740,8	245,2	6 288,6	263,8	6 771,9	3 096,6	82 527,1
Zdroj z HND*	11 752,8	314 588,7	1 154,3	31 204,7	1 124,7	29 612,1	1 421,8	36 460,0	1 452,1	37 278,2	16 905,7	449 143,8
Celkové platby do rozpočtu EU	**16 022,0**	**429 194,5**	**1 634,7**	**44 190,4**	**1 610,7**	**42 409,1**	**1 934,3**	**49 601,2**	**2 002,9**	**51 418,2**	**23 204,6**	**616 813,5**
Čistá pozice vůči rozpočtu EU	**21 216,3**	**559 414,4**	**2 982,5**	**80 627,1**	**2 125,0**	**55 951,9**	**1 744,5**	**44 733,6**	**2 668,2**	**68 498,0**	**30 736,6**	**809 225,0**

** vč. korekce UK a hrubého snížení pro DK, SE, NL*
Pozn.: pro přepočet mezi EUR a CZK byl za rok 2019 použit průměrný kurz 25,672 Kč/EUR - údaj ČNB

[18] Spolehlivé údaje o čerpání prostředků z programů EU je možné získat až z Finanční zprávy, kterou Komise vydává vždy na podzim následujícího roku.

Příloha: Zpráva o opatřeních cenových orgánů v oblasti cen

V roce 2019 pokračovala cenová regulace vybraných výrobků a služeb podle zákona č. 526/1990 Sb., o cenách, ve znění pozdějších předpisů, a to buď formou úředně stanovených cen (pevné ceny, maximální i minimální ceny) nebo formou věcného usměrňování cen. Cenovou regulaci vykonávaly cenové orgány, tj. Ministerstvo financí, Ministerstvo zdravotnictví, Energetický regulační úřad, Český telekomunikační úřad, Státní ústav pro kontrolu léčiv, Celní úřad pro Středočeský kraj a dále kraje a obce v rozsahu a za podmínek stanovených Ministerstvem financí.

Seznam výrobků a služeb v působnosti Ministerstva financí (dále jen „MF"), u nichž byla v roce 2019 uplatněna některá z forem cenové regulace, byl vydán v souladu se zákonem č. 526/1990 Sb., o cenách, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o cenách"), Výměrem MF č. 01/2019 ze dne 30.11.2018, ve znění pozdějších úprav[19].

Struktura seznamu zboží s regulovanými cenami zůstává i nadále zachována co do členění na zboží s maximálními cenami stanovenými MF, zboží s věcně usměrňovanými cenami a zboží s maximálními cenami, které mohou při splnění zákonných podmínek stanovit kraje a obce.

V souladu s účinností novely zákona o dani z přidané hodnoty od 1.2.2019 byl vydán Výměr MF č. 02/2019, kterým se změnila příloha č. 7 výměru MF upravující ceny pro propočet plného (obyčejného) jízdného ve veřejné linkové osobní vnitrostátní pravidelné silniční dopravě. Ceny zde uvedené jsou stanoveny jako konečné včetně DPH, a proto bylo třeba ceny přepočítat, aby nově odpovídaly novele zákona o dani z přidané hodnoty ve smyslu zařazení do druhé snížené sazby DPH ve výši 10 %.

Výměrem MF č. 03/2019 došlo k doplnění maximálních cen podporovaných ochucených mléčných výrobků pro žáky základních škol v souladu s podmínkami Státního zemědělského intervenčního fondu pro program Mléko do škol.

Výměrem MF č. 04/2019 došlo k úpravě v oblasti vodárenství, kdy se v cenovém výměru MF výslovně uvádí náklady na penzijní připojištění a životní pojištění jako ekonomicky neoprávněné náklady, které nesmí být součástí konečné ceny pro vodné a stočné. Tato změna byla vyvolána častým opomíjením tohoto pravidla ze strany některých vodárenských subjektů.

Výměrem MF č. 05/2019 je pro účely určení výše kompenzace slev z jízdného pro cestující od 6 do 18 let, pro žáky a studenty od 18 do 26 let a pro cestující starší 65 let s účinností od 1.1.2020 zaveden „finanční limit".

1. ZMĚNY REGULOVANÝCH CEN

1.1. Úředně stanovené ceny

Elektrická energie

V lednu roku 2018 došlo k prodloužení stávajícího tříletého regulačního období na pětileté, tzn. u současných zásad cenové regulace platných pro období 2016 – 2018 byla prodloužena platnost i na roky 2019 a 2020. Rok 2019 byl tedy prvním rokem prodlouženého regulačního období.

[19] K Výměru MF č. 01/2019 byly vydány čtyři dodatky, které pro úplnost uvádíme zde: Výměr MF č. 02/2019 ze dne 29.1.2019, Výměr MF č. 03/2019 ze dne 22.2.2019, Výměr MF č. 04/2019 ze dne 27.6. 019 a Výměr MF č. 05/2019 ze dne 1.11.2019.

Celkové plánované regulované ceny elektřiny pro rok 2019 v porovnání s předchozím rokem v průměru klesly pro zákazníky připojené na hladinách velmi vysokého napětí o 4,0 % a pro zákazníky připojené na hladinách vysokého napětí o 2,2 %. Pro zákazníky připojené na hladině nízkého napětí naopak plánované regulované ceny elektřiny mírně vzrostly, a to o 2,1 %.

Pro všechny kategorie konečných zákazníků je celková cena dodávky elektřiny složena z pěti základních složek. První složku ceny tvoří neregulovaná cena komodity, tj. elektrické energie označované také jako silová elektřina, jejíž cena je tvořena na tržních principech a v souladu s obchodními strategiemi jednotlivých dodavatelů elektřiny. Ostatní složky ceny zahrnují regulované činnosti monopolního charakteru, mezi něž patří doprava elektřiny od výrobního zdroje prostřednictvím přenosového a distribučního systému ke konečnému zákazníkovi a dále činnosti spojené se zajištěním stabilního energetického systému z technického hlediska (tzv. zajišťování systémových služeb) i obchodního hlediska (především činnost operátora trhu s elektřinou v oblasti zúčtování odchylek). Poslední složkou výsledné ceny služeb dodávky elektřiny je složka ceny na úhradu nákladů spojených s podporou elektřiny. Tímto způsobem je cena dodávky elektřiny tvořena pro všechny kategorie zákazníků s účinností od 1.1.2006, kdy byl český trh s elektřinou zcela liberalizován. Všichni koneční zákazníci včetně domácností jsou oprávněnými zákazníky a mají tak možnost sjednat si dodávku elektřiny od libovolného dodavatele elektřiny.

Podle typu odběru tvořila v roce 2019 regulovaná část na základě plánu v případě zákazníků připojených na hladině nízkého napětí přibližně 56 %, na hladině vysokého napětí přibližně 35 % a na hladině velmi vysokého napětí přibližně 22 % z výsledné celkové ceny elektřiny.

Tabulka č. 102: Procentní změna regulované části ceny (operátor trhu, systémové služby, podpora elektřiny a distribuce elektřiny) 2019/2018

	ČEZ Distribuce	E.ON Distribuce	PREdistribuce	ČR
VVN	-4,10%	-3,40%	-4,60%	-4,00%
VN	-1,70%	-2,40%	-3,30%	-2,20%
NN - domácnosti	2,50%	1,50%	1,30%	2,00%
NN - podnikatelé	2,40%	2,50%	0,50%	2,20%

Zdroj: ERÚ

Na neregulovanou složku ceny nemá ERÚ vliv, její výše je dána vývojem cen energií na velkoobchodním trhu a obchodním modelem jednotlivých dodavatelů.

Graf č. 35: Vývoj ceny silové elektřiny (produkt ročního pásma za období vstupující do výpočtu regulovaných cen pro rok 2019) na burze EEX

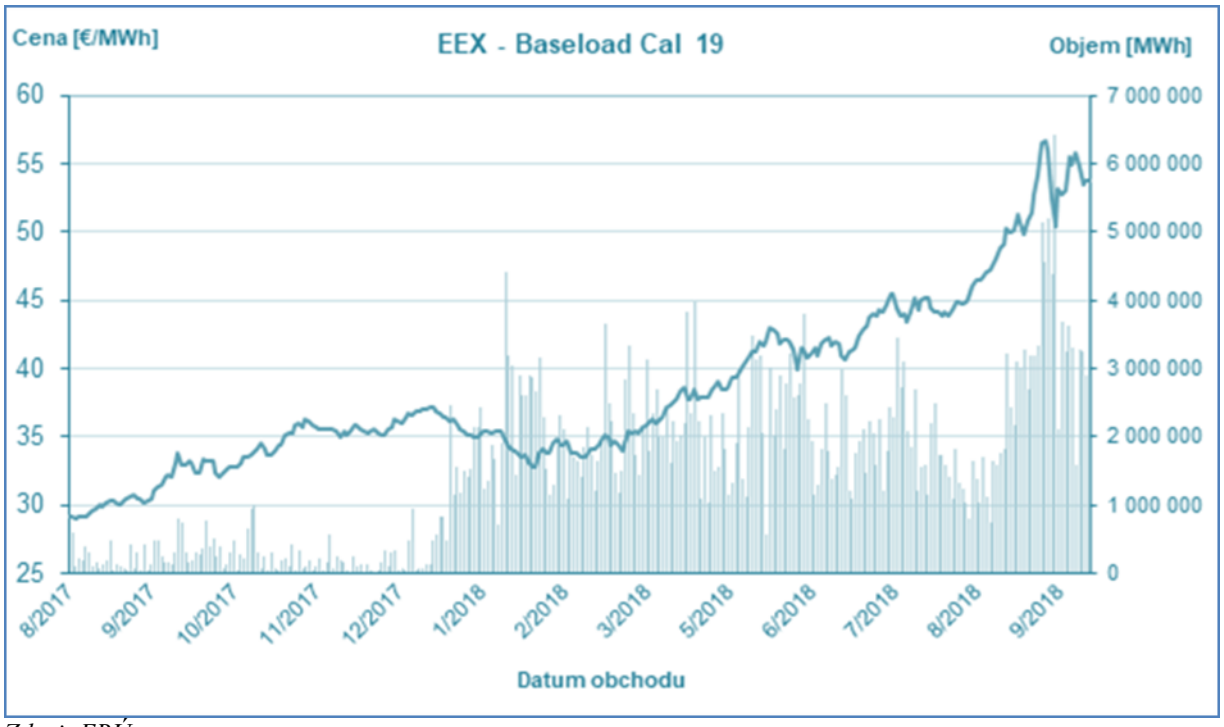

Zdroj: ERÚ

Dle údajů Českého statistického úřadu (dále jen „ČSÚ“) došlo v roce 2019 k průměrnému[20] nárůstu spotřebitelských cen elektřiny o 10,6 %.

Plyn

V odvětví plynárenství byl rok 2019 čtvrtým rokem IV. regulačního období, které původně mělo být tříleté, ale po nástupu Rady Energetického regulačního úřadu bylo prodlouženo na pětileté (shodně jako v případě elektroenergetiky).

Ceny za regulované činnosti byly stanoveny v souladu s platnou legislativou a pravidly regulace na IV. regulační období tak, aby byly optimalizovány dopady na konečné spotřebitele a zároveň byly splněny požadavky na bezpečnost zásobování plynem. V návaznosti na kompetence vyplývající z energetického zákona byl i v průběhu roku 2019 pravidelně zveřejňován čtvrtletně aktualizovaný ukazatel, tzv. indikativní cena komodity plynu, jenž působí pro podporu již existující konkurence a usnadňuje spotřebitelům orientaci v cenových nabídkách obchodníků.

Výsledná cena služeb dodávky plynu pro zákazníky se skládá ze čtyř základních složek. Neregulovanou složkou je cena za komoditu a ostatní související služby dodávky, která vychází ze vzájemné dohody mezi obchodníkem s plynem a zákazníkem. Dalšími třemi složkami ceny jsou cena za službu přepravy plynu z hraničního předávacího bodu do domácího bodu České republiky přepravní soustavou, cena za služby distribuční soustavy a cena za činnosti operátora trhu v plynárenství, tyto složky jsou regulovány ERÚ.

Velkoobchodní i maloobchodní trh s plynem je od roku 2007 otevřen a zákazníci mají právo zvolit si svého dodavatele (obchodníka s plynem). Cena nabízená tímto obchodníkem není ze

[20] Průměrná míra inflace – přírůstek průměrného ročního indexu spotřebitelských cen vyjadřuje procentní změnu průměrné cenové hladiny za 12 posledních měsíců proti průměru 12 předchozích měsíců.

strany ERÚ regulována a závisí na každém jednotlivém dodavateli a na jeho obchodní politice a strategii.

Výslednou konečnou cenu služeb dodávky plynu tak tvoří přibližně z 80 % neregulovaná část a z 20 % regulovaná část, která se skládá z ceny služby přepravy plynu, ceny služby distribuční soustavy a ceny za činnost zúčtování OTE. Cena služby přepravy plynu je integrována do ceny služby distribuční soustavy. Neregulovaná složka ceny na regulovaný rok je stanovena na základě vývoje velkoobchodních cen obchodů na energetických burzách pro dané období.

Na následujícím obrázku je uvedena výše průměrných regulovaných cen v roce 2019 v jednotlivých distribučních územích a průměrná regulovaná složka za ČR pro konečné zákazníky. Uvedené ceny jsou bez vlivu daňových položek.

Obrázek č. 1: Výše průměrných regulovaných cen v roce 2019 v jednotlivých distribučních územích a průměrná regulovaná složka za ČR pro konečné zákazníky (ceny jsou bez vlivu daňových položek)

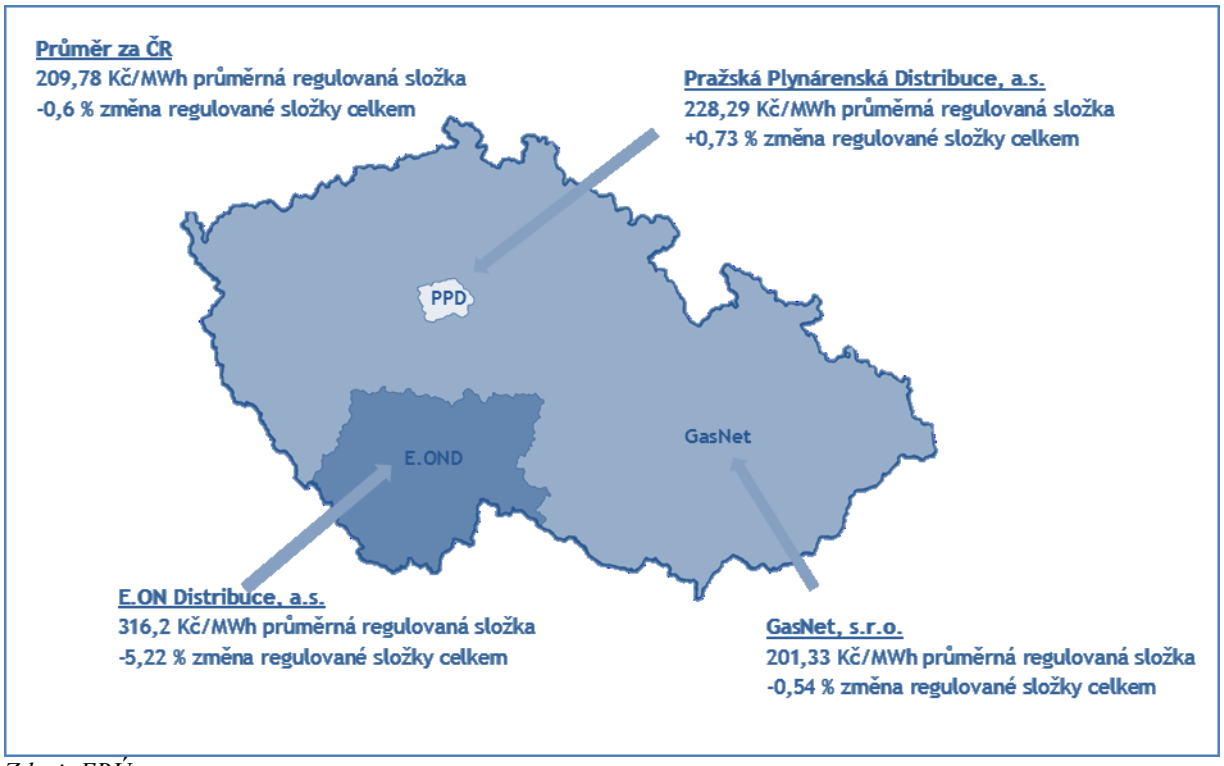

Zdroj: ERÚ

Vývoj průměrných cen služeb dodávky plynu bez daňových položek v letech 2010 až 2019 a odhad pro rok 2020 pro konečné zákazníky v ČR zobrazuje níže uvedený graf.

Graf č. 36: Vývoj průměrných cen služeb dodávky plynu 2010 – 2020 (odhad) pro zákazníky ČR

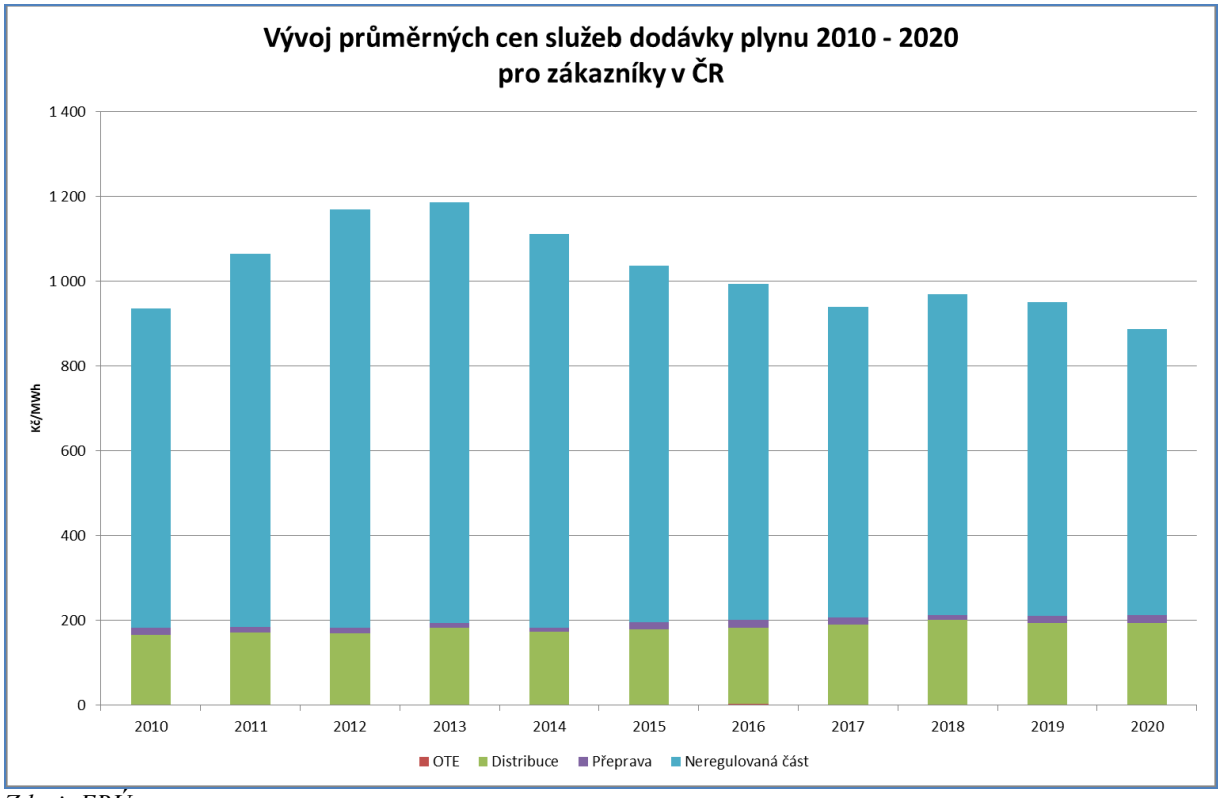

Zdroj: ERÚ

Některé skupiny odběratelů dále platí daň z plynu, přičemž osvobozen od daně je plyn použitý pro výrobu tepla v domácnostech a domovních kotelnách, k výrobě elektřiny, pro kombinovanou výrobu elektřiny a tepla a pro další způsoby využití stanovené právními předpisy[21].

Podle údajů ČSÚ v roce 2019 spotřebitelské ceny plynu vzrostly v průměru o 3,2 %.

Léčivé přípravky a potraviny pro zvláštní lékařské účely

V roce 2019, došlo ke změně cenového předpisu o regulaci cen léčivých přípravků a potravin pro zvláštní lékařské účely. Od 1. ledna 2019 nabyl účinnosti Cenový předpis Ministerstva zdravotnictví č. 1/2019/FAR, ze dne 12. prosince 2018, o regulaci cen léčivých přípravků a potravin pro zvláštní lékařské účely. Tento cenový předpis nahradil dřívější Cenový předpis Ministerstva zdravotnictví 1/2013/FAR, ze dne 7. prosince 2012, o regulaci cen léčivých přípravků a potravin pro zvláštní lékařské účely. Cenový předpis byl upřesněn v oblasti osob uvádějících hrazená léčiva na trh, na které dopadá cenová regulace. Bylo umožněno, aby osoby uvádějící hrazené léčivo na trh uplatňovaly kromě ceny původce též obchodní přirážku, dodávají-li blíže specifikované léčivo přímo poskytovateli zdravotnických služeb. Cena původce u léčiv důležitých pro zajištění plné úhrady ve skupinách přílohy č. 2 zákona o veřejném zdravotním pojištění (prostřednictvím § 39c odst. 5) je od 1.1.2019 nově regulována pouze prostřednictvím maximální ceny výrobce. Uplatňují-li se ve vztahu dodavatele a odběratele různé bonusy k dodávce hrazených léčiv, které lze promítnout do jednotkové ceny léčiva, bylo je nově nutno do jednotkové ceny léčiva promítnout. U maximální obchodní přirážky došlo ke změně sazby a nápočtu v 7. a 8. cenovém pásmu. Taxa laborum se plošně zvedla o 25 %.

[21] Zákon č. 261/2007 Sb., o stabilizaci veřejných rozpočtů, ve znění pozdějších předpisů.

Od 1. ledna 2020 je účinný Cenový předpis Ministerstva zdravotnictví č. 1/2020/CAU, ze dne 10. prosince 2019, o regulaci cen léčivých přípravků a potravin pro zvláštní lékařské účely. Tento cenový předpis nahrazuje dřívější Cenový předpis Ministerstva zdravotnictví, č. 1/2019/FAR, ze dne 12. prosince 2018, o regulaci cen léčivých přípravků a potravin pro zvláštní lékařské účely.

Za účelem eliminace rizika neřízeného navyšování nákladů na ústavní/lůžkovou péči zejména u velmi nákladných přípravků se do článku II. odst. 4. doplnilo, že přípravky pro vzácná onemocnění, které nejsou přípravky pro moderní terapii, podléhají vždy regulaci ceny původce a regulaci maximální obchodní přirážkou (v situaci hrazení v lůžkové péči a nehrazení v ambulantní péči). Cenový předpis č. 1/2020/CAU vyškrtl z cenové regulace věcným usměrněním ceny původce léčivé přípravky, které nemají z důvodu cenového rozhodnutí regulovánu cenu původce stanovením maximální ceny výrobce. Tyto přípravky tedy nebudou mít nově nijak cenově regulovanou cenu původce. Na případné významné nárůsty ceny původce bude u nich reagováno vyřazením jejich ATC[22] skupiny z cenového rozhodnutí a tím pádem se jejich cena původce začne regulovat stanovením maximální ceny výrobce. Nově se upravuje rozsah výjimek[23] pro radiofarmaka. Až na některé konkrétní výjimky platí pro všechny přípravky, u kterých je stanoven způsob regulace ceny původce věcným usměrňováním ceny, hranice přípustného meziročního růstu ceny původce maximálně o 3 %.

V oblasti přípravků podléhajících věcnému usměrňování ceny se nově umožňuje poskytovatelům lékárenské péče uplatnit k poměrné části pořizovací ceny spotřebovaných materiálů při přípravě individuálně připravovaného léčivého přípravku (dále jen „IPLP“) až 15% obchodní přirážku k nákupní ceně léčivých látek, pomocných látek a obalů a až 25 % obchodní přirážku k poměrné části pořizovací ceny spotřebovaných registrovaných hromadně vyráběných léčivých přípravků a směsí pomocných látek při výrobě IPLP. Jakožto další způsob cenové regulace IPLP může toto opatření vést ke ztížení kontroly regulace. Komponentou při výrobě IPLP již nebudou pouze léčivé látky a léčivé přípravky, nýbrž od 1.1.2020 také pomocné látky a směsi pomocných látek. Zavedení obchodní přirážky u IPLP u poskytovatelů lékárenské péče a změna z komponenty na složky bude mí za následek v navýšení konečné ceny IPLP.

Od 1. ledna 2019 dále nabylo účinnosti Cenové rozhodnutí Ministerstva zdravotnictví, 1/19- FAR, ze dne 12. prosince 2018, kterým se stanovil seznam ATC skupin, které v uvedené lékové formě nepodléhají cenové regulaci stanovením maximální ceny. Toto cenové rozhodnutí doplňovalo výše uvedený cenový předpis ze dne 12. prosince 2018 a nahrazovalo Cenové rozhodnutí Ministerstva zdravotnictví, 1/13-FAR, ze dne 7. prosince 2012, kterým se stanovil seznam ATC skupin, které v uvedené lékové formě nepodléhají cenové regulaci stanovením maximální ceny, které doplňovalo výše uvedený cenový předpis ze dne 7. prosince 2012.

Cenové rozhodnutí vymezuje okruh hrazených léčivých přípravků a potravin pro zvláštní lékařské účely, jejichž maximální cena, za kterou je možno je uvádět na trh (tzv. cena původce), není úředně stanovena ve správním řízení formou správního rozhodnutí o maximální ceně výrobce, nýbrž je původcem léčiva pouze nahlášena Státnímu ústavu pro kontrolu léčiv podle pravidel stanovených v § 10 vyhlášky č. 376/2011 Sb.

[22] Anatomicko-terapeuticko-chemické skupiny.

[23] Od 1. 1. 2020 se výjimky týkají také radiofarmak obsahující 90Y, 186Re a 169Er.

Od 1. 1. 2019 Cenové rozhodnutí obsahuje aktualizovaný seznam ATC skupin, přičemž již nezahrnuje ATC skupiny, jejichž léčiva jsou důležitá pro zajištění plné úhrady ve skupinách přílohy č. 2 podle § 39c odst. 5 zákona o veřejném zdravotním pojištění.

Zdravotnické prostředky

V roce 2019, došlo ke změně cenového předpisu o regulaci cen zdravotnických prostředků. Od 1. 1. 2019 do 31. 5. 2019 byl účinný Cenový předpis Ministerstva zdravotnictví 3/2012/FAR, ze dne 16. dubna 2012, o regulaci cen zdravotnických prostředků.

Dne 1. 6. 2019 nabyl účinnosti Cenový předpis Ministerstva zdravotnictví 1/2019/CAU ze dne 22. 5. 2019, který nahradil/zrušil Cenový předpis Ministerstva zdravotnictví 3/2012/FAR, ze dne 16. dubna 2012.

Do 31. 5. 2019 platilo, že cena výrobce u veškerého zvlášť účtovaného materiálu (ZUM) není regulována[24] a od 1. 6. 2019 podléhá cenové regulaci zdravotnický prostředek hrazený plně nebo částečně z veřejného zdravotního pojištění na základě předepsání na poukaz a dále zvlášť účtovaný zdravotnický materiál a přímo spotřebovaný materiál. Základem cenové regulace je od 1. 6. 2019 věcné usměrňování ceny založené v případě ceny původce na stanovení maximálního rozsahu meziročního navýšení ceny o 3 % a v případě sériových zdravotnických prostředků na stanovení maximální obchodní přirážky za výkony obchodu a distribuční činnost distributora a výdejce. V případě individuálně zhotovovaných zdravotnických prostředků (prostředků na zakázku) je uplatnění obchodní přirážky zakázáno. Nově došlo ke změně definice ceny výrobce, resp. její nahrazení cenou původce, aby tato definice odpovídala ceně výrobce, jak ji definuje zákon č. 282/2018 Sb. (první prodejní cenou na území České republiky), který zásadním způsobem novelizoval zákon č. 48/1997 Sb., o veřejném zdravotním pojištění.

Nově Cenový předpis 1/2019/CAU definuje trh, který není ohrožen účinky omezení hospodářské soutěže, jestliže jde o zdravotnické prostředky zařazené do skupiny zaměnitelných prostředků vytvořené podle § 39u zákona č. 48/1997 Sb., o veřejném zdravotním pojištění, úhradové skupiny uvedené v příloze č. 3 zákona č. 48/1997 Sb., o veřejném zdravotním pojištění, ve které jsou zařazeny alespoň 4 vzájemně zaměnitelné zdravotnické prostředky od 4 různých ohlašovatelů a skupiny zvlášť účtovaného zdravotnického materiálu, do které náleží alespoň 4 vzájemně zaměnitelné zvlášť účtované zdravotnické materiály od 4 různých původců. Nově cena původce sériově vyráběného zdravotnického prostředku a individuálně zhotovovaného zdravotnického prostředku nesmí v aktuálním kalendářním roce překročit nejvyšší cenu, za kterou původce uvedl nebo dodal daný zdravotnický prostředek na trh v České republice v předchozím kalendářním roce navýšenou maximálně o 3 %.

Cenový předpis 1/2019/CAU dále nově reguluje cenu původce individuálně zhotovovaného zdravotnického prostředku, jenž smí zahrnout pouze ekonomicky oprávněné náklady a přiměřený zisk. Atributy oprávněných nákladů a přiměřeného zisku jsou součástí cenového předpisu.

Zdravotní služby

V oblasti regulace cen zdravotních služeb byl pro rok 2019 vydán Cenový předpis Ministerstva zdravotnictví 1/2019/DZP o *regulaci cen poskytovaných zdravotních služeb, stanovení maximálních cen zdravotních služeb poskytovaných zubními lékaři hrazených z veřejného zdravotního pojištění a specifických zdravotních výkonů ze* dne 13. listopadu

[24] Viz čl. II in fine cenového rozhodnutí 2/13-FAR ze dne 7. 12. 2012.

2018. Tento předpis specifikuje v oddíle A., jaké zdravotní služby jsou regulovány maximální cenou a v oddíle D. věcně usměrněnou cenou. V oddíle B. stanovuje maximální cenu neodkladné zdravotní péče poskytované nesmluvními poskytovateli zdravotních služeb a oddíle C. stanovuje cenu bodu při čerpání neodkladné zdravotní péče mimo území ČR, v členských státech EU a dále cenu bodu při čerpání hrazených přeshraničních služeb.

ČSÚ vykázal u ambulantní lékařské péče v roce 2018 průměrný pokles o 1,0 %, průměrné ceny ústavní zdravotní péče naopak vzrostly o 5,6 %.

Specifické zdravotní výkony

V souladu s novelou vyhlášky č. 134/1998 Sb., kterou se vydává seznam zdravotních výkonů s bodovými hodnotami, ve znění pozdějších předpisů, byla v předpisu stanovena maximální cena specifických zdravotních výkonů s ohledem na každoroční navýšení minutové režijní sazby. S ohledem na rozhodnutí Ministerstva zdravotnictví a po konzultaci se zainteresovanými stranami byla maximální cena pro rok 2019 navýšena z 1,20 Kč na 1,22 Kč.

Zdravotní služby zubních lékařů

Výkony zubních lékařů byly upraveny v souladu s vyhláškou č. 201/2018 Sb., o stanovení hodnot bodu, výše úhrad hrazených služeb a regulačních omezení pro rok 2019. U výkonu č. *00920 Ošetření zubního kazu – stálý zub – fotokompozitní výplň, 00921 Ošetření zubního kazu - stálý zub, 00950 Extrakce stálého zubu nebo dočasného moláru s neresorbovanými kořeny, 00959 Intraorální incize, 00961 Ošetření komplikací chirurgických výkonů v dutině ústní, 00970 Sejmutí fixní náhrady - za každou pilířovou konstrukci* došlo k aktualizaci výše maximální ceny výkonu. *U výkonu č. 00904 Stomatologické vyšetření registrovaného pojištěnce do 10 let v rámci registrace a preventivní péče, 00949 Běžná extrakce dočasného zubu, 00950 Extrakce stálého zubu nebo dočasného moláru s neresorbovanými kořeny, 00994 Zahájení léčby ortodontických anomálií malým fixním ortodontickým aparátem na 1 zubní oblouk* byl upraven název.

Průměrná cena v roce 2019 za ambulantní stomatologickou péči dle údajů ČSÚ narostla o 6,4 %.

Elektronické komunikace

Cenovou regulaci v odvětví elektronických komunikací vykonává v souladu se zákonem č. 127/2005 Sb., o elektronických komunikacích a změně některých souvisejících zákonů (zákon o elektronických komunikacích), Český telekomunikační úřad (dále jen „ČTÚ“). Cenová regulace je uplatňována na základě výsledků analýz relevantních trhů u podniků s významnou tržní silou[25].

S ohledem na povahu současně vymezených relevantních trhů ČTÚ uplatňuje v současné době cenovou regulaci pouze na velkoobchodních trzích, tedy u cen hrazených mezi operátory s cílem napomoci rozvoji konkurenčního prostředí a díky dostupným velkoobchodním službám napomoci alternativním operátorům nabízet konkurenceschopné maloobchodní služby koncovým uživatelům.

V roce 2019 ČTÚ nevydal žádné nové rozhodnutí o ceně a rozsah cenové regulace se tudíž oproti roku 2018 nezměnil. V platnosti zůstávají rozhodnutí o ceně, které ČTÚ vydal v roce 2016 a 2018.

[25] Podle § 57 zákona č. č. 127/2005 Sb., o elektronických komunikacích a změně některých souvisejících zákonů (zákon o elektronických komunikacích). Rozhodnutí o ceně vydává Rada Českého telekomunikačního úřadu podle § 107 odst. 9 písm. b) zákona o elektronických komunikacích ve správním řízení podle zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů.

Jde o rozhodnutí o ceně vydaná v roce 2016 v rámci čtvrtého kola analýz relevantních trhů, kterými byly dotčeným subjektům uloženy povinnosti na dvou relevantních trzích ukončení hlasového volání na základě výsledků analýz relevantních trhů vydaných v témže roce. Jde o 23 cenových rozhodnutí na trhu č. 1 „Velkoobchodní služby ukončení volání v jednotlivých veřejných telefonních sítích poskytovaných v pevném místě“ a o 4 rozhodnutí o ceně na trhu č. 2 „Velkoobchodní služby ukončení hlasového volání v jednotlivých mobilních sítích“, kterými byla uložena maximální cena za terminaci.

V platnosti nadále zůstává rozhodnutí o ceně vydané v roce 2018 na základě výsledku provedené analýzy relevantního trhu č. 3a „Velkoobchodní služby s místním přístupem poskytovaným v pevném místě“ vydané v roce 2017. Tímto rozhodnutím o ceně byla uložena povinnost sjednávat jednorázové a měsíční ceny služeb kolokace ve stanovené maximální výši a dále povinnost sjednávat ceny služeb poskytovaných v rámci vysunuté kolokace a přístupu k nenasvícenému vláknu tak, aby byly stanoveny na základě zásady nákladové orientace.

V roce 2019 došlo k metodickým změnám v oblasti regulace cen služeb elektronických komunikací.

ČTÚ dne 18. prosince 2019 vydal opatření obecné povahy č. OOP/1/12.2019-11, kterým se změnilo opatření obecné povahy č. OOP/1/04.2015-2, kterým stanoví relevantní trhy v oboru elektronických komunikací, včetně kritérií pro hodnocení významné tržní síly. V tomto opatření bylo vymezeno šest relevantních trhů, z toho jeden nový relevantní trh č. 5 „Velkoobchodní trh přístupu k mobilním službám“, a to na základě výsledků hodnocení situace na maloobchodním trhu mobilních služeb a za účelem podpory rozvoje konkurence a prospěchu koncových uživatelů služeb na tomto trhu v souladu s požadavky evropského regulačního rámce a ZEK.

Další změnou v roce 2019 bylo vydání opatření obecné povahy č. OOP/4/02.2019-2[26], kterým se změnilo opatření obecné povahy č. OOP/4/09.2014-6, kterým se stanoví metodika účelového členění nákladů a výnosů a jejich přiřazování a určuje se struktura vykazovaných informací, ve znění opatření obecné povahy č. OOP/4/12.2015-7. Tímto opatřením obecné povahy byla stanovena hodnota procenta návratnosti vloženého kapitálu před zdaněním WACC pro stanovený podnik zajišťující sítě elektronických komunikací nebo poskytující veřejně dostupnou službu elektronických komunikací a hodnota procenta návratnosti vloženého kapitálu před zdaněním WACC pro službu přístupu na přístupových sítích nové generace. WACC pro stanovený podnik zajišťující sítě elektronických komunikací nebo poskytující veřejně dostupnou službu elektronických komunikací byl stanoven ve výši 7,25 %, což oproti původní hodnotě představuje pokles o 0,64 p. b., a WACC pro službu přístupu na přístupových sítích nové generace ve výši 8,66 %, který oproti původní hodnotě klesl o 2,54 p. b.

Ustanovením § 65 odst. 2 ZEK je dále uložena povinnost uplatňovat nákladově orientovanou cenu za upozornění účastníka za nezaplacení vyúčtování.

Plnění těchto povinností kontroluje ČTÚ podle zákona č. 255/2012 Sb., o kontrole (kontrolní řád), ve znění pozdějších předpisů.

Velkoobchodní ceny za přenesení pevných i mobilních čísel, jejichž výši ČTÚ ověřoval v roce 2018 z hlediska povinnosti nákladové orientace podle § 55 odst. 1 ZEK u tří operátorů, a to společností O2 Czech Republic a.s., T-Mobile Czech Republic a.s. a Vodafone Czech Republic a.s., se nezměnily.

[26] Uveřejněno v Telekomunikačním věstníku, částka 2 z 27. února 2019.

V souvislosti s cenovou regulací ČTÚ sleduje a vyhodnocuje vývoj cen služeb, které jsou nebo mohou být předmětem cenové regulace. Výsledky sledování vývoje úrovně cen jsou uplatněny v analýzách jednotlivých relevantních trhů a jsou také zveřejňovány na stránkách ČTÚ.

Průměrné roční ceny služeb elektronických komunikací[27] za rok 2019 klesly o 1,7 %.

Poštovní služby

V oblasti poštovních služeb ČTÚ v roce 2019 nevydal žádné rozhodnutí o ceně. Ze zákona č. 29/2000 Sb., o poštovních službách a o změně některých zákonů (zákon o poštovních službách), ve znění pozdějších předpisů vyplývá povinnost pro držitele poštovní licence, tj. Českou poštu, s.p., poskytovat základní poštovní služby za nákladově orientované ceny. Povinnost stanovit ceny základních služeb tak, aby zahrnovaly efektivně a účelně vynaložené náklady a přiměřený zisk, je dána ustanovením § 33 odst. 5 zákona o poštovních službách. Povinností ČTÚ je kontrolovat tuto povinnost držitele poštovní licence a její případné porušení sankcionovat.

Česká pošta, s.p. zvýšila v roce 2019 ceny některých základních poštovních služeb, což v souladu s § 33 odst. 9 zákona o poštovních službách oznámila v zákonné lhůtě ČTÚ[28]. Ke zvýšení cen došlo na základě výše zmíněné zákonné povinnosti poskytovat základní služby za nákladově orientované ceny, kdy jednotkový nárůst nákladů je způsoben dlouhodobým poklesem poptávky po základních poštovních službách.

Od 1. února 2019 zdražila Česká pošta, s.p. o 3 Kč poštovní poukazy hotovost – účet (typ A) a účet – hotovost (typ B), o 5 Kč pak poukazy hotovost – hotovost (typ C, D). Ke zdražení došlo od tohoto data rovněž u listovních zásilek do zahraničí, a to u obyčejných zásilek, doporučených zásilek a cenných psaní. Zvýšení v nejnižším hmotnostním stupni do 50 g činilo u prioritních zásilek 4 Kč. Stejný hmotnostní stupeň u doporučených zásilek podražil o 13 až 14 Kč, u cenných psaní o 17 až 18 Kč. U těžších zásilek bylo zdražení vyšší. Nejvýznamnější změnou v oblasti cen základních poštovních služeb v roce 2019 byla změna systému zpoplatňování balíků. Od 1. března 2019 jsou balíky namísto stanovení ceny dle hmotnosti zpoplatňovány dle jejich největšího rozměru. Nový systém představuje v některých případech (např. u lehčích, rozměrnějších doporučených balíčků) i několikanásobné zdražení poskytovaných služeb, u méně rozměrných a těžších balíků se cena zvýšila podstatně méně, případně se i snížila.

V souvislosti s cenovou regulací ČTÚ v oblasti poštovních služeb sleduje a vyhodnocuje vývoj úrovně cen základních služeb a pravidelně přezkoumává jejich cenovou dostupnost zejména s ohledem na spotřebitelské ceny, inflaci a průměrnou mzdu.

Průměrné roční ceny poštovních služeb podle údajů ČSÚ meziročně vzrostly o 5,0 %.

Nájemné z pozemků veřejné infrastruktury sloužících pro nepodnikatelské účely a maximální ceny při nákupu nemovitostí z rozpočtových prostředků organizačními složkami státu

Cenové regulaci nájemného z pozemků veřejné infrastruktury je podrobeno, kromě nájemného z pozemků pro hrobová místa, pouze nájemné z pozemků, pro které platí současně tyto podmínky: pozemky jsou klasifikovány jako pozemky veřejné infrastruktury ve smyslu § 2 odst. 1 bod k) zákona č. 183/2006 Sb., o územním plánování a stavebním řádu (stavební

[27] Ve spotřebním koši ČSÚ položka označena jako „Telefonní a faxové služby".

[28] S výjimkou zpoplatnění služby „jednorázová změna místa dodání (dosílka)", kde ČTÚ zahájil správní řízení.

zákon), není na nich provozována podnikatelská činnost, jedná se o pronájem ve veřejném zájmu a nájemné je hrazeno z veřejných prostředků.

Maximální nájemné z pozemků veřejné infrastruktury bylo upraveno k 1.1.2019. Při přípravě návrhu na zvýšení maximálního nájemného byly posuzovány změny v cenové úrovni pozemků obecně v celé ČR, index míry inflace, zvýšení cen stavebních prací spojených i s budováním infrastruktury spojené s pozemky a ceny stavebních pozemků, bylo zohledněno i zvýšení cen stavebních prací spojených s budováním infrastruktury na těchto pozemcích.

V roce 2013 byl pak výčtově specifikován pojem „jiné prostředky státu" v souladu s rozpočtovými pravidly. Stejná úprava byla zvolena i v případě nákupu nemovitostí organizačními složkami státu, kdy je pro nabývání majetku nastavena cenová regulace s využitím oceňovacích postupů. Z této položky byly od 1.1.2013 vyřazeny nákupy subjekty, které se řídí zákonem č. 77/1997 Sb., o státním podniku, neboť se na ně zákon č. 219/2000 Sb., o majetku České republiky a jejím vystupování v právních vztazích, nevztahuje.

Tabákové výrobky

K 1. lednu 2018 byly na základě zákona č. 315/2015 Sb., kterým se mění zákon č. 353/2003 Sb., o spotřebních daních, ve znění pozdějších předpisů, navýšeny sazby daně z tabákových výrobků. K předmětnému navyšování docházelo na základě tohoto zákona každoročně od roku 2016, a to v rámci tříletého harmonogramu. Cílem tohoto opatření bylo navýšení příjmů státního rozpočtu a současně zajištění předvídatelnosti vývoje sazeb pro podnikatelské subjekty.

Tabáková nálepka odpovídající sazbě spotřební daně účinné od 1. ledna 2018 nesla písmeno „V". Podle směrnice Evropské rady 2014/40/EU (tzv. „tabáková směrnice) a souvisejících prováděcích předpisů musí být od 20. května 2019 všechna jednotková balení cigaret a tabáku ke kouření opatřena jedinečným identifikátorem, který umožňuje dozorovému orgánu sledovat pohyb těchto výrobků. Současně musí tyto tabákové výrobky obsahovat tzv. bezpečnostní prvek, který slouží jako prostředek pro ověření jejich pravosti. Tento nový systém má zamezit pašování a padělání tabákových výrobků. Cigarety a tabák ke kouření bez těchto nových atributů se budou moci doprodávat podle přechodných ustanovení příslušných právních předpisů, a to po dobu jednoho roku. Od 20.5.2024 bude tento systém rozšířen i na zbývající tabákové výrobky.

V roce 2019 byly sazby spotřební daně ponechány beze změny. U cigaret výše procentní sazby daně činila 27 % z ceny pro konečného spotřebitele (tato složka se s účinností od 1.3.2020 zvýší na 30 %). Výše pevné složky spotřební daně zůstala na úrovni 1,46 Kč za kus a výše minimální sazby spotřební daně z cigaret na úrovni 2,63 Kč za kus. U doutníků a cigarillos činila sazba spotřební daně 1,71 Kč/ks a v případě spotřební daně z tabáku ke kouření 2 236 Kč/kg. S účinnosti od 1.4.2019 byla zavedena nová spotřební daň, a to na zahřívané tabákové výrobky, jejichž sazba daně byla stanovena na 2 236 Kč/g.

V průběhu roku 2019 bylo vydáno 12 cenových rozhodnutí, kterými byly stanoveny pevné ceny pro konečného spotřebitele a změny pevných cen. Během roku 2019 bylo stanoveno více jak 300 cen tabákových výrobků (včetně provedených změn cen).

Maximální ceny mléka a mléčných výrobků pro žáky škol

Od 1.1.2019 byly dodávky podporovaných ochucených mléčných výrobků do škol realizovány dle výměru MF č. 01/2019, kterým bylo stanoveno celkem 105 maximálních cen.

Uplatnění cenové regulace u těchto mléčných výrobků předpokládá nařízení vlády č. 74/2017 Sb., o stanovení některých podmínek pro poskytování podpory na dodávky ovoce,

zeleniny, mléka a výrobků z nich do škol a o změně některých souvisejících nařízení vlády. Výrobky musí odpovídat stanoveným kvalitativním požadavkům. Ceny ochucených mléčných výrobků ve školách jsou vlivem poskytovaných podpor výrazně nižší než v běžné prodejní síti.

K 1.12.2019 byly stanoveny maximální ceny pro nově uváděné výrobky schválené do školního projektu a vyřazeny byly staré výrobky, které již nesplňují podmínky tohoto projektu.

1.2. Věcně usměrňované ceny

Tepelná energie

V odvětví teplárenství je cena tepelné energie regulována formou věcného usměrňování. Cena je kalkulována v souladu s cenovými předpisy, a to zákonem č. 526/1990 Sb., o cenách, ve znění pozdějších předpisů, a příslušným cenovým rozhodnutím, ve kterém Energetický regulační úřad (dále jen „ERÚ“) stanovuje závazné podmínky pro kalkulaci a sjednání cen tepelné energie. Do ceny tepelné energie může dodavatel tepelné energie promítnout pouze ekonomicky oprávněné náklady nezbytné pro výrobu anebo rozvod tepelné energie, přiměřený zisk a daň z přidané hodnoty.

V roce 2019 bylo účinné cenové rozhodnutí ERÚ č. 2/2013 ze dne 1. listopadu 2013, k cenám tepelné energie, ve znění cenového rozhodnutí Energetického regulačního úřadu č. 4/2015 ze dne 6. listopadu 2015 a č. 5/2018 ze dne 6. listopadu 2018.

Podmínky věcného usměrňování cen tepelné energie se nevztahují na ceny tepelné energie kalkulované a uplatňované nižší než je limitní cena, která je stanovena v cenovém rozhodnutí ve výši 152,86 Kč/GJ. Podmínky pro kalkulaci ceny tepelné energie umožňují zohledňovat jednotlivým dodavatelům specifické podmínky při výrobě anebo rozvodu tepelné energie.

Podmínky pro kalkulaci ceny tepelné energie umožňují zohledňovat jednotlivým dodavatelům specifické podmínky při výrobě anebo rozvodu tepelné energie.

Změna ceny tepelné energie závisí především na vývoji cen uhlí a zemního plynu, které tvoří největší podíl z ceny. Další významnou položkou mohou být náklady na nákup emisních povolenek (u vybraných dodavatelů), jejichž cena za poslední dva roky čtyřnásobně vzrostla[29] (průměrná cena emisní povolenky v roce 2017 byla ve výši 144 Kč/t CO_2 a v roce 2019 byla 607,45 Kč/t CO_2).

V průběhu roku 2019 ERÚ vyhodnocoval nastavení cenové regulace, zejména se zabýval možnostmi výpočtu ekonomicky oprávněných nákladů na nákup emisních povolenek, přiměřenou výši zisku, dělení nákladů při kombinované výrobě elektřiny a tepla, dále analyzoval oblast neuznatelných nákladů v ceně tepelné energie či zohlednění výnosu z provozní podpory v ceně tepelné energie, přičemž pro následující období, tj. s účinností od 1.1.2020, se ERÚ rozhodl nepřistoupit k úpravě podmínek věcného usměrňování cen tepelné energie v cenovém rozhodnutí.

[29] V souvislosti s rostoucí cenou emisní povolenky byly s účinností od 1. 1. 2019 v cenovém rozhodnutí v bodě (1.2) přílohy č. 1 upraveny podmínky pro uplatnění nákladů na nákup emisních povolenek v ceně tepelné energie, kdy ekonomicky oprávněný náklad na nákup emisní povolenky při ceně emisní povolenky ve výši 500 Kč, je do 47,00 Kč/GJ (0,170 Kč/kWh) bez DPH na vyrobenou tepelnou energii z uhlí a do 16,00 Kč/GJ (0,058 Kč/kWh) bez DPH na vyrobenou tepelnou energii z ostatních paliv.

Tabulka č. 103: Průměrné ceny tepelné energie pro konečné spotřebitele v Kč/GJ včetně DPH uplatňované za rok 2018 a k 1. lednu 2019

Rok	Z uhlí	Z ostatních paliv	Vážený průměr
	[Kč/GJ vč. DPH]	[Kč/GJ vč. DPH]	[Kč/GJ vč. DPH]
2018	581,76	567,43	574,81
k 1. 1. 2019	594,24	584,05	589,32

Zdroj: ERÚ

V roce 2018 byl meziroční nárůst průměrné ceny tepelné energie vyrobené z uhlí o 17,53 Kč/GJ, tj. 3,11 %, v případě tepelné energie vyrobené z ostatních paliv se průměrná cena meziročně zvýšila o 9,34 Kč/GJ, tj. 1,67 %. K 1.1.2019 se průměrná předběžná cena tepelné energie zvýšila oproti výsledné průměrné ceně za rok 2018 vyrobené z uhlí o 12,48 Kč/GJ, tj. o 2,15 %, v případě tepelné energie vyrobené z ostatních paliv se průměrná cena zvýšila o 16,62 Kč/GJ tj. o 2,93 % oproti výsledné průměrné ceně za rok 2018 vyrobené z ostatních paliv.

Graf č. 37: Průměrné ceny tepelné energie pro konečné spotřebitele za období 2008 - 1.1.2019, včetně DPH

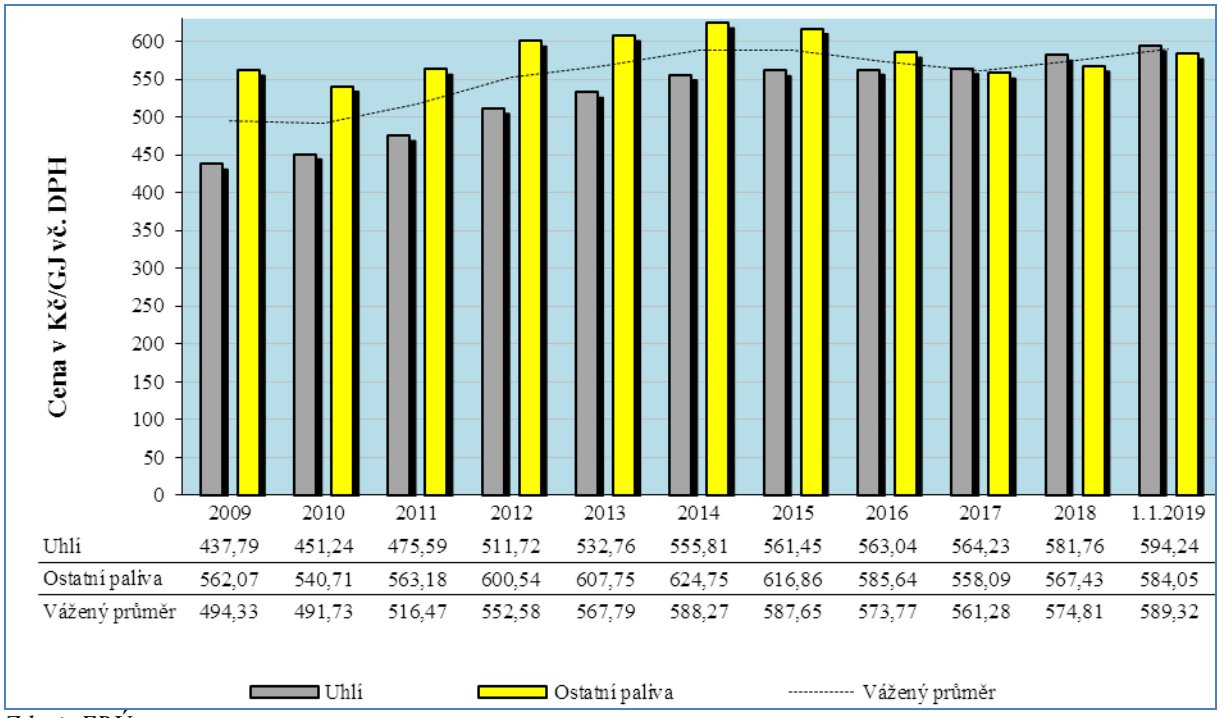

Zdroj: ERÚ

Do roku 2018 se jedná o výsledné ceny, poslední sloupec, tj. k 1.1.2019 ukazuje předběžné ceny.

Voda

a) Povrchová voda

U povrchové vody odebrané z vodních toků a z ostatních povrchových vod byly uplatňovány nadále věcně usměrňované ceny. Tento způsob regulace cen přímo předpokládá zákon č. 254/2001 Sb., o vodách a o změně některých zákonů (vodní zákon), ve znění pozdějších předpisů. Povrchová voda slouží např. pro výrobu pitné vody, průmyslové účely, zemědělské závlahy, průtočné chlazení parních turbín.

b) Pitná voda a odpadní voda

Ceny pitné vody a odpadní vody jsou dlouhodobě regulovány formou věcného usměrňování cen. Regulace je povinná pro všechny vodárenské subjekty provozující veřejné vodovody a veřejné kanalizace a je dostatečně flexibilní a uplatnitelná napříč celým trhem bez ohledu na specifika každého regulovaného subjektu, jeho velikost, vlastnictví, organizační formu nebo model provozování. Pravidla věcného usměrňování cen zahrnují transparentní postup pro výpočet přiměřeného zisku zajišťujícího přiměřenou návratnost použitého kapitálu. Konkrétní algoritmus výpočtu je identický pro všechny typy společností. Pravidla cenové regulace pro rok 2019 nadále akcentovala posílení postavení a role vlastníků vodárenského infrastrukturního majetku (měst a obcí) při sjednávání nájemného a při participaci provozovatele na zisku odpovídajícím návratnosti vloženého kapitálu.

V zájmu posílení tvorby zdrojů pro obnovu vodárenského infrastrukturního majetku se do pravidel regulace (po vypuštění pro rok 2017) vrátila možnost pro společnosti, které jsou současně vlastníky i provozovateli používané infrastruktury, pokrýt v zisku i částku potřebnou podle sestaveného plánu obnovy majetku, avšak nepokrytou vlastními a cizími zdroji podle tohoto plánu.

Speciální postupy vyplývající pro oblast cen z „Podmínek přijatelnosti vodohospodářských projektů pro Operační program Životní prostředí“ jsou pro příslušné subjekty čerpající dotace již od roku 2009 přímo zakomponovány do pravidel regulace cen vody. Nově od roku 2019 platí tyto postupy i u subjektů financovaných z Národního programu Životní prostředí.

Pravidla regulace cen zahrnovala i možnost uplatňování dvousložkové formy vodného a stočného, a to v návaznosti na zákon č. 274/2001 Sb., o vodovodech a kanalizacích pro veřejnou potřebu a o změně některých zákonů (zákon o vodovodech a kanalizacích), který tento způsob platby za dodanou pitnou vodu a odvedenou odpadní vodu zavedl. Dvousložková forma obsahuje složku, která je součinem ceny za 1 m^3 a množství odebrané nebo odvedené (vypouštěné odpadní) vody, a pevnou složku stanovenou v závislosti na kapacitě vodoměru, profilu přípojky nebo ročního odebraného množství vody. Limit podílu pevné složky byl v roce 2019 ve výši 15 % s výjimkou pitné vody předávané mezi vodárenskými subjekty, u které byl limit zvýšen na 30 %, a to zejména pro případy zaručující zajištění záložních vodních zdrojů.

Cílem regulace je zajistit dostupnou cenu pro odběratele při pokrytí všech nezbytných oprávněných nákladů, které jsou s dodávkou vody a odvodem odpadních vod spojeny a také veškerých souvisejících nákladů spojených s obnovou vodohospodářské infrastruktury, s ochranou životního prostředí v souladu s požadavky evropské legislativy a zároveň umožnit generovat přiměřený zisk.

V červnu 2019 byla již stanovena pravidla regulace cen pro rok 2020. Tento postup zajistil delší časové období potřebné pro seznámení s pravidly a pro přípravu vyjednávání nových cen pro rok 2020 mezi vlastníky a provozovateli.

ČSÚ vykázal v roce 2019 průměrný roční nárůst cen vodného a stočného shodně o 2,6 %.

Užití železniční infrastruktury celostátních a regionálních drah

V roce 2019 nebyla provedena žádná úprava pravidel regulace cen pro užití železniční infrastruktury celostátních a regionálních drah.

Doprava osobní vnitrostátní silniční linková autobusová

Jízdné v osobní vnitrostátní silniční linkové dopravě je regulováno věcným usměrňováním ceny s tím, že dopravci jsou povinni poskytovat slevy pro určité kategorie cestujících.

V rámci pravidel pro výpočet věcně usměrňovaných cen jízdného zůstal i pro rok 2019 koeficient „***n***“ zohledňující roční růst provozních nákladů ve výši 1,19. Pro účely výpočtu přiměřeného zisku zůstala cena vozidla ve výši 4,7 mil. Kč.

Z důvodu přeřazení Pozemní hromadné pravidelné dopravy cestujících ze snížené sazby daně do druhé snížené sazby daně z přidané hodnoty tj. z 15 % na 10 % byly Výměrem MF č. 02/2019 s účinností od 1.2.2019 upraveny ceny pro propočet plného (obyčejného) věcně usměrňovaného jízdného ve veřejné linkové osobní vnitrostátní pravidelné silniční dopravě uvedené v příloze č. 7 k výměru MF.

Výměrem MF č. 05/2019 je pro účely určení výše kompenzace slev z jízdného s účinností od 1.1.2020 zaveden „finanční limit“. Sleva se nově počítá z výše jízdného reálně uplatněného (tj. zaplaceného), maximálně ovšem ze „zastropované“ částky jízdného, tj. z jízdného ve výši finančního limitu definovaného Ministerstvem dopravy v metodickém pokynu.

Podle ČSÚ se průměrná cena v roce 2019 v osobní silniční linkové dopravě snížila o 6,6 %.

Doprava osobní vnitrostátní železniční

Jízdné v železniční vnitrostátní osobní dopravě je dlouhodobě regulováno věcným usměrňováním ceny s tím, že dopravci mají i nadále povinnost poskytovat slevy pro určité kategorie cestujících, které odpovídají zejména potřebě těmto sociálně citlivým skupinám cestujících umožnit dostupnost tohoto druhu veřejné dopravy.

Výměrem MF č. 05/2019 byl pro účely určení výše kompenzace slev z jízdného s účinností od 1.1.2020 zaveden „finanční limit“. Sleva se nově počítá z výše jízdného reálně uplatněného (tj. zaplaceného), maximálně ovšem ze „zastropované“ částky jízdného, tj. z jízdného ve výši finančního limitu definovaného Ministerstvem dopravy v metodickém pokynu.

Podle ČSÚ se průměrně cena v roce 2019 v osobní železniční dopravě snížila o 6,3 %.

Pohřební služby

Regulaci cen podléhají pohřební služby v těch případech, kdy zajišťuje pohřeb obec na základě ustanovení zákona o pohřebnictví. Obec má povinnost postarat se o zemřelé, o které se nezajímají pozůstalí, popř. o zemřelé s neznámou totožností, a musí za veřejné prostředky zajistit jejich pohřbení. Jedná se o výkon obce ve veřejném zájmu, kdy roste počet takovýchto pohřbů a je účelné limitovat poskytovatele pohřebních služeb, pokud jde o položky, které lze zahrnout do věcně usměrňované ceny, uplatňované vůči obci. V roce 2019 byl upraven výčet nákladů, které lze zahrnout do věcně usměrňované ceny.

Podle ČSÚ se průměrně cena za pohřební služby[30] v roce 2018 zvýšila o 5,2 %.

2. Legislativní změny v oblasti cen

Vyhláška č. 441/2013 Sb., k provedení zákona o oceňování majetku (oceňovací vyhláška), ve znění pozdějších předpisů

Dne 1. srpna roku 2019 nabyla účinnosti vyhláška č. 188/2019 Sb., kterou se mění vyhláška č. 441/2013 Sb., k provedení zákona o oceňování majetku (oceňovací vyhláška), ve znění vyhlášky č. 199/2014 Sb., vyhlášky č. 345/2015 Sb., vyhlášky č. 53/2016, vyhlášky č. 443/2016 Sb. a vyhlášky č. 457/2017 Sb.

[30] Jde o údaje za kremaci.

Hlavním cílem novely oceňovací vyhlášky byly úpravy oceňování pozemků nacházejících se v plochách vymezených koridorů dopravní nebo technické infrastruktury v územním plánu. Z hlediska objektivity jejich ocenění bylo potřebné provést úpravu vyhlášky pro zařazení těchto pozemků podle účelu užití. Úpravy se dotýkají oceňování především jiných pozemků, pozemků zemědělských a lesních.

Novela oceňovací vyhlášky také řešila oceňování lesních porostů plošně zasažených kůrovcem (úpravy ocenění pro zohlednění plošně odumřelých nebo odumírajících lesních porostů).

Dále byla novelou oceňovací vyhlášky provedena dílčí úprava určování opotřebení stavby vyhovující právu stavby v případě určení náhrady při zániku práva stavby z ceny této stavby.

Novelou oceňovací vyhlášky byly provedeny některé doplňující a vysvětlující textové úpravy, jako například u oceňování jednotek nebo určování počtu obyvatel v obcích.

Každoročně novela oceňovací vyhlášky přinesla i aktualizace základních jednotkových cen stavebních pozemků vyjmenovaných obcí, oblastí nebo okresů, základních jednotkových cen staveb pro jejich oceňování porovnávacím způsobem.

Aktuální základní ceny, nezbytné pro určení zjištěné ceny porovnávacím způsobem, vycházely ze skutečně realizovaných cen nemovitých věcí, které vložili do statistické úlohy pracovníci územních pracovišť finančních úřadů na základě ustanovení § 33 odst. 3 zákona o oceňování majetku a Ministerstvu financí byly ke statistickému vyhodnocení předány prostřednictvím GFŘ (základní ceny byly určeny ve výši průměrných kupních cen podle druhu nemovité věci a lokality).

Novela oceňovací vyhlášky rovněž aktualizovala koeficienty změny cen staveb Ki dle předaných údajů z Českého statistického úřadu.

3. Vývoj cen

Průměrná míra inflace[31]

Průměrná míra inflace vyjádřená přírůstkem indexu spotřebitelských cen v roce 2019 proti průměru roku 2018 byla 2,8 %, což bylo o 0,7 procentního bodu více než v roce 2018 a za posledních sedm let šlo o nejvyšší míru inflace (vyšší míra inflace byla pouze v roce 2012 ve výši 3,3 %). Ceny zboží úhrnem vzrostly o 2,3 % a ceny služeb o 3,7 %. Vývoj v jednotlivých letech od roku 2001 lze vidět v následující tabulce.

Tabulka č. 104: Vývoj průměrné míry inflace (%)

Rok	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019
Inflace	4,7	1,8	0,1	2,8	1,9	2,5	2,8	6,3	1	1,5	1,9	3,3	1,4	0,4	0,3	0,7	2,5	2,1	2,8

Zdroj: ČSÚ

Průměrnou míru inflace roku 2019 v ČR nejvíce ovlivnily ceny v kategorii bydlení, voda energie, paliva (dále jen „bydlení“), které v průměru vzrostly o 5,3 %, dále ceny v oblasti stravování a ubytování, které v průměru vzrostly o 4,2 %, a ceny v oddílu ostatní zboží a služby (3,8 %), kam patří např. služby kadeřnických salónů, pojištění motorových vozidel a bankovní a finanční služby. Na snižování cenové hladiny působil stejně jako v loňském roce vývoj cen v oddíle odívání a obuv, kde ceny klesly v průměru o 1,2 %, a dále v oddíle pošta a telekomunikace, kde došlo ke snížení cen v průměru o 1,9 %.

[31] Průměrná míra inflace – relativní změna průměru indexu spotřebitelských cen v posledních 12 měsících proti průměru indexu spotřebitelských cen v předcházejících 12 měsících. Vyjadřuje se v procentech.

V případě spotřebitelských cen v domácnostech v Praze průměrná míra inflace v roce 2019 dosáhla hodnoty 2,8 % a nejvíce ji ovlivnil růst cen v oddílech bydlení, voda, energie, paliva (5,0 %), vzdělávání (3,9 %) a stravování a ubytování (3,7 %) a potraviny a nealkoholické nápoje (3,5 %). Průměrné ceny v oddíle rekreace a kultura vzrostly nepatrně (1,9 %), bytové vybavení, zařízení domácnosti, opravy vzrostly o 1,8 % a v oddíle alkoholické nápoje, tabák ceny vzrostly o 1,1 %. V oddíle pošty a telekomunikace došlo dokonce k snížení cen o 1,9 %, a to navzdory faktu, že v roce 2019 došlo ke zdražení poštovních služeb v průměru o 5 %, a v oddíle odívání a obuv dokonce o 2,1 %.

V případě spotřebitelských cen v domácnostech důchodců byla průměrná míra inflace 2,8 % a její průměrnou výši ovlivnil nejvíce růst cen v oddíle bydlení (5,4 %), stravování a ubytování (4,3 %), ostatní služby (3,6 %) a zdraví (3,0 %). Oproti tomu ceny v oddíle pošty a telekomunikace a v oddíle doprava shodně klesly o 1,1 %.

Vliv daňových úprav a změn regulovaných cen či jiných administrativních opatření byl na průměrnou roční inflaci v roce 2019 (stejně jako v roce 2017 a 2018) minimální. Lze tedy shrnout, že v roce 2019 stejně jako v roce 2018 míra inflace byla ovlivněna zejména tržními vlivy.

Roční míra inflace

Roční míra inflace vyjádřena relativní změnou indexu spotřebitelských cen proti stejnému měsíci předchozího roku dosáhla v roce 2019 (prosinec 2019/prosinec 2018) úrovně 3,2 %, nejvyšší úrovně dosáhla meziroční inflace právě v prosinci a v listopadu (3,1 %) – viz vývoj v jednotlivých měsících, jak ukazuje níže uvedený graf.

Meziroční inflace se v roce 2019 pohybovala v horní části tolerančního pásma stanoveného ČNB a v listopadu a prosinci 2019 ho dokonce překročila. Inflačního cíl je od roku 2010 Českou národní bankou stanoven jako meziroční růst spotřebitelských cen ve výši 2 % s tolerancí ve výši jednoho procentního bodu oběma směry.

Graf č. 38: Roční vývoj indexu spotřebitelských cen v jednotlivých měsících roku 2019 (stejný měsíc předchozího roku = 100)

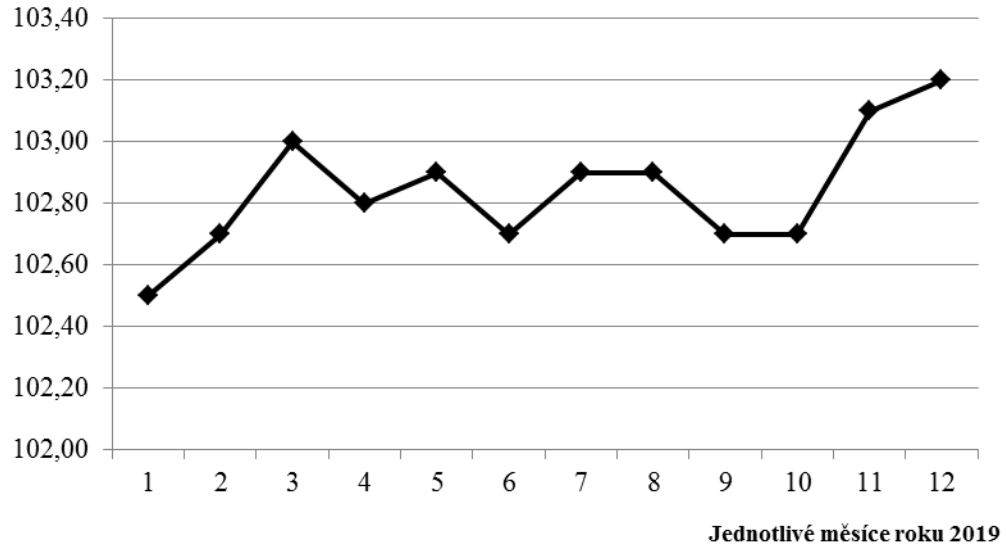

Zdroj: ČSÚ, graf MF

Meziročně vzrostly spotřebitelské ceny v prosinci 2019 nejvíce za celý rok, a to o 3,2 %, v listopadu o 3,1 %; v ostatních měsících se meziroční hodnoty držely pod 3 %. Zrychlení cenového vývoje v prosinci bylo způsobeno zejména růstem cen bydlení (5,1 %), který byl

způsoben zejména růstem cen elektrické energie, která vzrostla o rekordních 12,3 % a dále růstem cen drobných oprav bytu (4,5 %) jako např. instalatérské služby (9,4 %) nebo malířské služby (9,7 %). Do této kategorie patří i růst cen nájemného z bytu (3,7 %) a ostatních služeb, kam se řadí takové služby jako např. vodné a stočné (2,6 %) nebo již zmíněná elektrická energie. Na meziročním růstu cen v prosinci 2019 se dále podíl růst cen v oddíle potraviny a nealkoholické nápoje (4,8 %), kde vzrostly zejména ceny potravin (5,1 %), zatímco ceny nealkoholických nápojů vzrostly o 2,2 %. Nejvíce v tomto oddíle rostly v prosinci ceny cukru (17,9 %), vepřového masa (17,4 %) a ovoce (11,1 %). Vliv na zvýšení cenové hladiny v prosinci 2019 měl také růst v oddíle stravování a ubytování (4,7 %), kde meziročně rostly zejména ceny v jídelnách (5,1 %), restauracích a kavárnách (4,8 %) a v oblasti rychlého občerstvení a stravování (4,7 %). V oddíle vzdělávání došlo k meziročnímu růstu o 3,8 %.

V ostatních oddílech se meziroční růst cen držel pod 3%: ostatní zboží a služby, kam se řadí např. služby kadeřníků, sociální péče či pojištění, zaznamenaly nárůst o 2,9 %, rekreace a kultura (2,2 %), zdraví (2,1 %), bytové vybavení (2,0 %), alkoholické nápoje a tabák (1,9 %), doprava (1,2 %) a ceny odívání a obuvi se meziročně téměř nezměnily (0,6 %).

Na meziroční snižování cenové hladiny působily v prosinci 2019 zejména ceny pošty a telekomunikace, kde došlo k snížení o 4,1 %, a to zejména vlivem snížení cen mobilních služeb a internetového připojení.

Vliv administrativních opatření v prosinci 2019 na takto sledovanou míru inflace v roce 2019 byl zanedbatelný a tržní vlivy tak zcela vysvětlují celkovou inflaci.

Tabulka č. 105: Meziroční míra inflace (prosinec 2019/prosinec 2018) dle jednotlivých oddílů spotřebního koše

Oddíl spotřebního koše	Meziroční změna
Potraviny a nealkoholické nápoje	104,8
Alkoholické nápoje, tabák	101,9
Odívání a obuv	100,6
Bydlení, voda, energie, paliva	105,1
Bytové vybavení, zařízení domácnosti, opravy	102,0
Zdraví	102,1
Doprava	101,2
Pošty a telekomunikace	95,9
Rekreace a kultura	102,2
Vzdělávání	103,8
Stravování a ubytování	104,7
Ostatní zboží a služby	102,9

Zdroj: ČSÚ

V případě spotřebitelských cen v domácnostech v Praze dosáhla meziroční míra inflace v prosinci 2019 úrovně 3,1 %. Nejvíce v prosinci 2019 rostly ceny u potravin (5,8 %), ve vzdělávání (5,0 %), bydlení (4,1 %) a stravování a ubytování (4,0 %). K poklesu cen naopak došlo v oddílech odívání a obuv (1,2 %) a pošta a telekomunikace (4,2 %).

V případě spotřebitelských cen v domácnostech důchodců došlo v prosinci 2019 k růstu cen o 3,4 % za přispění růstu cen zejména v oddíle bydlení (5,7 %), a to zejména díky růstu cen za elektrickou energii ve výši 12,3 %. Dále významně rostly ceny potravin a nealkoholických nápojů (4,9 %) a ceny za stravování a ubytování (4,6 %). V oddíle pošty a telekomunikace došlo ve srovnání s cenami v prosinci 2018 k poklesu cen o 3,2 % a v oddíle odívání a obuv došlo pouze k nepatrnému nárůstu cen o 0,4 %.

Měsíční míra inflace

Měsíční míra inflace vyjadřující meziměsíční tempo růstu cen je de facto změnou indexu spotřebitelských cen daného měsíce oproti předchozímu měsíci stejného roku. Měsíční míra inflace v prosinci 2019 oproti listopadu 2019 činila 0,2 % a její vývoj v jednotlivých měsících roku 2019 zobrazuje následující graf:

Graf č. 39: Měsíční vývoj indexu spotřebitelských cen za rok 2019 (předchozí měsíc daného roku = 100)

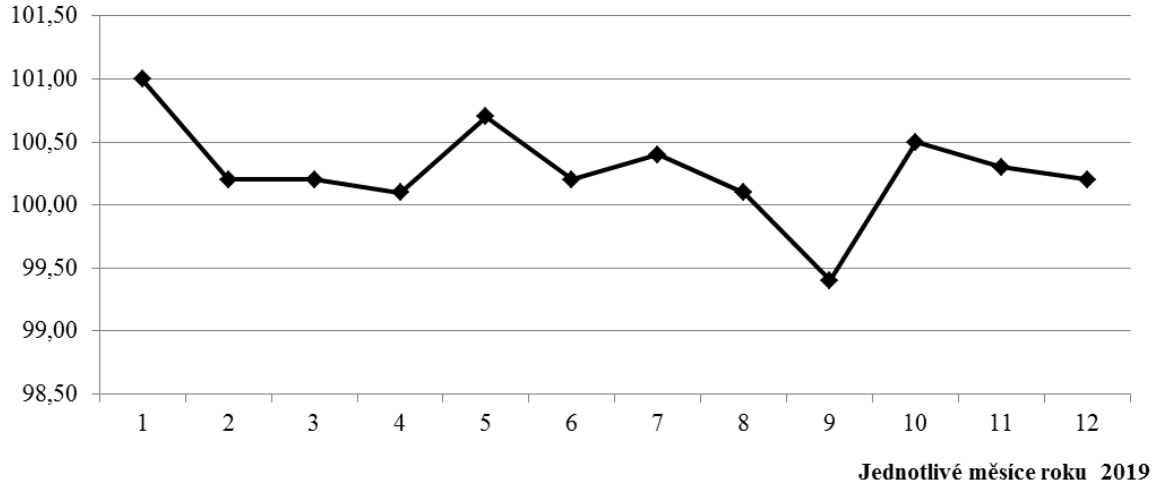

Zdroj: ČSÚ, graf MF

V prosinci 2019 byl zaznamenán velice nízký růst cen ve výši 0,2 %, na který měl vliv zejména růst cen v oddílech potraviny a nealkoholické nápoje (0,7 %), zejména vlivem růstu cen vepřového masa (3,1 %), zeleniny (4,4 %) – cena brambor vzrostla v prosinci 2019 oproti listopadu 2019 o 6,5 % a také vlivem poklesu cen jogurtů (6,5 %), snídaňových cereálií (6,6 %) a ryb (3,6 %). V oddílech bydlení, doprava, stravování a ubytování, odívání a obuv a v oddíle rekreace a kultura došlo k nepatrnému zvýšení cen, které se drželo pod hodnotou 0,5 %. V oddíle vzdělávání nebyla v cenách zaznamenána žádná změna a v oddílech bytové vybavení, pošty a telekomunikace, alkoholické nápoje, tabák, zdraví a ostatní zboží a služby došlo k nepatrnému snížení na úrovni do jednoho procenta.

Tabulka č. 106: Meziměsíční míra inflace (prosinec 2019/listopad 2019) dle jednotlivých oddílů spotřebního koše

Oddíl spotřebního koše	Meziměsíční změna
Potraviny a nealkoholické nápoje	100,7
Alkoholické nápoje, tabák	99,6
Odívání a obuv	100,2
Bydlení, voda, energie, paliva	100,4
Bytové vybavení, zařízení domácnosti, opravy	99,7
Zdraví	99,4
Doprava	100,3
Pošty a telekomunikace	99,7
Rekreace a kultura	100,2
Vzdělávání	100,0
Stravování a ubytování	100,3
Ostatní zboží a služby	99,4

Zdroj: ČSÚ

V případě spotřebitelských cen v domácnostech důchodců byla meziměsíční inflace v prosinci 2019 nízká, a to 0,2 %. Hodnoty meziměsíční inflace ve všech oddílech spotřebního koše se v prosinci 2019 pohybovaly pod jedním procentem. Nejvíce vzrostly ceny v oddíle potraviny a nealkoholické nápoje (0,8 %), následovány nepatrným růstem cen v oddíle bydlení, doprava, rekreace a kultura a stravování a ubytování, kde shodně vzrostly ceny o 0,3 %. Ceny v oddíle alkoholické nápoje, tabák dokonce nepatrně klesly (0,3 %), a to zejména vlivem poklesu cen alkoholických nápojů (0,8 %), ceny tabákových výrobků se naopak nepatrně zvýšily (0,2 %). V oddíle zdraví došlo k nevýraznějšímu poklesu cen, a to o téměř jedno procento (0,8 %) a ke snížení došlo zejména u ústavní zdravotní péče, jejíž ceny poklesly o 4,6 %.

V případě spotřebitelských cen v domácnostech v Praze byla meziměsíční inflace v prosinci 2019 pouze 0,1 %. Výraznější pohyb, resp. růst cen byl zaznamenán pouze v oddíle potraviny a nealkoholické nápoje (0,5 %). V oddíle bydlení a v oddíle stravování a ubytování došlo k mírnému zvýšení cen do 0,3 %. V oddíle alkoholické nápoje a tabák došlo k nepatrnému růstu ve výši 0,2 % a stejný vývoj měly ceny i v oddíle rekreace a kultura. V oddíle vzdělávání nedošlo k žádné změně a ceny se udržely na stejné hladině jako předchozí měsíc. V oddíle bytové vybavení došlo k nejvýraznějšímu poklesu cen (1,2 %) vlivem poklesu cen bytového textilu (3,3 %) a nábytku a bytového zařízení (1,7 %).